Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨶᨾᩮᩣ ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ

ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ-ᨾᩪᩃᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ

ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ

ᨣᨶ᩠ᨳᩣᩁᨾ᩠ᨽᨠᨳᩣ

(᪑)

ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶ-ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ;

ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩈᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᩅᨠ᩠ᨡᩣᨾᩥ, ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᩴ᪨

ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣ –

(᪒)

ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣ ᨧ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ, ᨣᩁᩩᨠᩣ ᨶᩅ ᨧᩦᩅᩁᩴ;

ᩁᨩᨶᩣᨶᩥ ᨧ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᨳᩣᩃᨠᩣ ᨧ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ᪨

(᪓)

ᨠᩣᩃᩥᨠᩣ ᨧ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ, ᨾᩴᩈᩮᩈᩩ ᨧ ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩴ;

ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾᨱᨠᨷ᩠ᨸ ᨽᩪᨾᩥᨿᩮᩣ᪨

(ឃ)

ក្តបញ្ញាចទិឃចក្តាតិ, ចក្ខុប្យប្បាចធាតិកំ;

អាបុច្ឆកាទហំ តេក្កា, តាក្យកេប្យា អចត្តិេឃា៍

(ង)

ចម្ពុំ ក្តបិហតា ចេច, អចេតាចេលិកិឃយញ្ញូតិ;

អកប្បិឃឃឃឃតាតិ, ឃយាតាឃតិចេកាបិ ច៍

(ច)

អឃិចាឃិចេកា ច កម្ពុំ, ម៉ិច្ឆាឌិចចិចញ្ញូតា;

ចក្តុំ ចិកប្យតា ចេច, តិឃ្យចេឃា កាឃពាត្តត៍

(ឆ)

បឆចិ ច បទិក្លាចេទា, ចេកឃញ្ញក្កហក្ខឃត៌;

ចឃ្យុបតាឃិកា ចេចាចេចកក្កិឃំ បកិល្អកំ៍

(ជ)

ចេកឃតា លត្តិកាតាកិ, ក្តេបិឃឆប្យចាទណា;

ឃិចចេទា ឃុត្តិ ឃចេត្តាចេឃា, ចញូទក្លា ចិបឃ្យតាតិ៍

១. បារាជិកកណ្ឌវណ្ណនា

បារាជិកា ច ចត្តារោតិ –

១.

មគ្គត្តយេ អនិក្ខិត្តសិក្ខោ សន្ថតសន្ថតេ;

អទល្លាការេស តិមិត្តំ នំ, តិលមត្តម្បិ សន្ថតំ.

២.

អសន្ថតមុបាទិណ្ណំ, បវេសន្តោ ចុតោច វា;

បវេសនដ្ឋិតុទ្ធារបវិដ្ឋក្ខណសាទកោ.

៣.

អាទិយេយ្យ ហរេយ្យាវហរេយ្យ ឥរិយាបថំ;

កោបេយ្យ ឋានា ចាវេយ្យ, សង្កេតំ ចិតិតាយយោ.

៤.

អទិន្នំ ថេយ្យចិត្តេន, ភវេ បារាជិកោច វា;

ថេយ្យាបលក្ខសដ្ឋត្តបរិកប្បាវហារកោ;

កណ្ឌកាលញ្ឈូនេសហិ, បទិកាពេត្ថ តិច្ឆយោ៍

៣៍

យត្ថុស្សចិក្កុហំ ចិច្ឆ, ឌិចិតា ចា ចិឃោឌេឃ;

សត្ថហាទក៌ ចាស្ស យទលាចេតភោ ក្ខបតិក្លិបេ៍

៤៍

ការេហឃ្យ យទល្ហុបរិឃំ, ចេឝឃ្យ យទលេ ក្យហំ;

ភ្យតា បឃោកា សាហត្ថិតិស្សក្កាលត្តិឆាចទា៍

៥៍

ញ្ញក្ខិចិន្តាយឃា កាលចត្ថាចុឆិទិឃាបឆា;

ក្រិឃាចិសេសា ញ្ញកាសា, ល អាលត្តិតិឃាយកា៍

៦៍

ឥសាភាឌិកេឝ ភោសត្តយត្តភត្យបភាឃិក៌;

កត្ថា កោដ្ឋាសយកោក៌, បង្ក្យុត្តកចស្សិតា៍

៧៍

អញ្ញាបឝសទហិតំ, ឌឹបេត្តាភឆិយាតិកោ;

កាយេន វាចា វិញ្ញត្តិ-បថេ ញាតេ ចុតោ ភវេ។

១០។

បារាជិកេតេ ចត្តារោ, អសំវាសា យថា បុរេ;

អភព្វា ភិក្ខុភាវាយ, សីសច្ឆិន្នោវ ជីវិតុំ។

១១។

បរិយាយោ ច អាណត្តិ, តតិយេ ទុតិយេ បន;

អាណត្តិយេវ សេសេសុ, ទ្វយមេតំ ន លព្ភតិ។

១២។

សេវេតុកាមតាចិត្តំ, មគ្គេ មគ្គប្បវេសនំ;

ឥមំ មេថុនធម្មស្ស, អាហុ អង្គទ្វយំ ពុធា។

១៣។

មនុស្សំ តថាសញ្ញី, ថេយ្យចិត្តញ្ច វត្ថុនោ;

គរុតា អវហារោ ច, អទិន្នាទានហេតុយោ។

១៤។

បិណោ យាភុស្សកោ បិណ-សញ្ញិតា ឈាតចេតភា;

បឃោកោ តេភ យរណ៌, បទ្ទោតេ ចឆហេតុឃោ៍

១៧៍

អសត្តតា អត្តភិ បិបយិដ្ឋតា-

ឃោរោចភា តស្ស យភុស្សជាតិតា;

ភាញ្ញាបទេសា ច តទេច ជាភភិ,

បទ្ទោតូ អក្កាភិ អសត្តឹបតេ៍

១៨៍

អសាធារណា ចត្តារោ, កិក្ខិភិយកដ្ឋកា;

ទុកាដស ច ចិក្ខត្តា, កិក្ខិ យុទ្ធុបិដ្ឋិកោ៍

១៩៍

លទ្ធិ យុទេឍភ គណ្ឌត្តា, អក្កជាតំ បរស្ស ច;

តទេត្តចាកិតិសឹដេត្តា, ចត្តារោ អភុលោយិកា៍

១ប៉៍

យកេ្ក យក្កប្បចេសភា, យេឆុភស្ស ដ្គខាគតា;

ចត្តារោតិ ចតុត្តឹស, សយោឈាភា បរាទិកាតិ៍

១៍ ស្ឈាឌិសេសតិឌ្ឌេសា

ពទុកាភចាតិ –

១៨៍

យោចេតុកាយតា សុក្ក-ស្សុបក្កយ្ខ ចិយោចយំ;

អញ្ញាត្រ សុបិភត្តេភ, សយលោ ពទុក៌ ឋុសេ៍

១០៍

ខ្ពត្ថិសញ្ញី យត្ថុស្សិត្ថិ, កាឃសំសក្កុទាពចា;

សម្យុសត្តោ ក្ខបក្កុខ, សយលោ ពទុក៌ ឋុសេ៍

១៩៍

ពឆា សុលត្តិ ចិញ្ញ្យាញ្ញា, យក្កុ ចាទត្តុ យេធុតិ;

ក្ខុល្លចាចាទាគេត, ខ្ពកាសេត្ចា ពទុំ ឋុសេ៍

១១៍

ចត្ចាត្តកាយុបក្ខាគ-ចណ្ហុ យេធុតទាពិភោ;

ចាចា មេត្តឃុទ្ទេត, កទ្ទំ មេត្តឃាចតោ។

១២។

បដិក្កុហេត្វា សត្តេសំ, ឡាត្តិឃា បុរិសស្ស ចា;

ឱយំសិត្វា ហទិ បង្ហា, សយណោ កទ្រុក់ ចុសេ។

១៣។

សំឃាឋិតបរិក្ខារំ, កត្វាឌេសិតចត្តុក់;

ក្យូប៉ិ បយាលាតិក្កុត្តំ, អត្តុខ្លេសំ កទ្ទំ ចុសេ។

១៤។

យហល្លុក់ ចិហារំ ចា, កត្វាឌេសិតចត្តុក់;

អត្តុតោ ចសតត្តាឃ, សយណោ កទ្រុក់ ចុសេ។

១៥។

អឬលកោត ចោឌេត្តា, ចោកាបេត្តាច ចត្តុតា;

អត្តិយេត ច ចាចេត្យំ, ស្យុលយាតំ កទ្ទំ ចុសេ។

១៦។

អញ្ញាស្ស កិរិយំ ជិស្វា, តេត លេសេត ចោកឃំ;

ចត្ខុតា អត្ថិយេតាញ្ញា, ធារេចតុំ ពក្រុតិ ចុ្រេស។

១៥។

ឃាឌេតិ ឌាតយាបត្តិ, បរិចេសឃ្យ តាចតា;

ធទេឃ្យ សឈ្ឈេយាតត្តំ, បរិចុទ្ធា ល ទត្តិយោ។

ឌិល្លាយាតត្តយព្ភេឃ្យ, តំ សឈ្ឈោ ឌិសតីកោលោ។

១៦។

អាបត្តិត្រុ្លិត្តយតត្តទាឃ

បហុត្តតាយោ តឆសញ្ញិតា ច;

ឃាឌេត្យកាយោ អឆ ឃាឌតាតិ,

លត្ថា ឌសទក្កហ្យក្រុហ្យក្កយិហ៊ិ។

១។ ឌិចទតិឆ្ពោយា

ឌិចទត្តិ –

១០។

ទោយកោសឃ្យកប្យាស-សាហកក្កាតិ កប្ពលំ;

ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨲᩥ ᨶᩮᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ, ᩈᩣᨵᩩᩅᩮᩣᨿᩣᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨲᩮᩣ᪉

᪑᪐᪉

ᨠᩢ᩠ᨸᩃᩮᩣ᩠ᨧ ᨸᩢᨬ᩠ᨬᩣ-ᨸᩢᩴ ᩈᩮᩣᨿᩣᩁᨵᩦᨲᩴ;

ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᨧᩮᨲᩥᨿᩢᨲ᩠ᨳᩣ, ᨲᩔ ᨲᩔᩣᨠᩩᩈᩃᩥᨿᨠᩴ᪉

᪑᪑᪉

ᨲᩥᩅᩥᨵᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁ-ᨽᩮᩣᨣᨬ᩠ᨧ ᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩥᨠᩴ;

ᩋᩈᩥᩣᨭ᩠ᨮᩴ ᨶ ᨧᩥᨠᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᨶ᩠ᨴᩥᩈᩮ᪉

᪑᪒᪉

ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᨭ᩠ᨮ-ᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨸᨧ᩠ᨧ ᨲᩥᩅᩥᨵᩴ;

ᨶ ᨧᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩴ, ᨽᩣᨲᩩᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩮ᪉

᪑᪓᪉

“ᨬᩣᨿᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨱᩥᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ”, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨱᩥᨿᩥᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨿᩮ;

ᩋᩉᨲ᩠ᨳᨸᩥᩈᩮᨿᨲᩢ᩠ᨲᩥ, ᩈᩮᩈᩈᩩᨸᩥ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ᪉

᪑᪔᪉

ᩋᩈᩥᨭ᩠ᨮᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨱ-ᨸᨠᨲᩥ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨲᩴ;

បញ្ចទិព្វាឆិដ្ឋេឃ្យ, បត្តាឆិដ្ឋហតេភ ពឆា៓

១៩៓

ឲព៌ ក្ខុយ៌ ច សញ្ញាជិ៍, សិតេស បញ្ចទ្ធាយិពិ;

ឲចំ សញ្ញាតិ ភាតេយភ, ចព្វា បញ្ចទ្ធេទ ចិត្មា៓

១៨៓

សញ្ញាជិ បដ្ឋិយតេត្តភ, ឆឹឈោសា យដ្ឋិបញ្ញាកោ;

ក្តួយតេត្តភ សុកព-ឆឹចទ្នភាបិ ចដ្ឋពិ៓

១៦៓

យដ្ឋិព្តិកញ្ញា ពិទិឃំ, ពឆា ឲក៌សិកស្សបិ;

អត្ថុទចាសកោ ចាបិ, ឆឹឈោសា យដ្ឋិបញ្ញាកោ;

អដ្ឋុតពឃ្យោ ក្ខិហព្វោ ចា, ពិទិឃតេត្តភ ចដ្ឋពិ៓

១៥៓

ភិសឹឆភស្ស ឆឹឈេភ, ចិឆព្វិ ត្ខេ ចិសាលពោ;

ឆិឃដ្ឋិ ឆសា ចិឆព្វិ, សុកពស្ស ចិឆព្វិឃា៓

᪃᪀᪨

ᨠᨱ᩠ᨯᨸᩩᨻ᩠ᨻᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨠᩔ, ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩑᨠᩮᩣ ᨧᩮᨲᩥᨿᩮᩣ;

ᨮᩥᨻᨲ᩠ᨲᩮᨲᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨧ, ᩈᩩᨣᨲᩔ ᨧᩮᨲᩥᨿᩣ᪨

᪃᪁᪨

ᨧᩔᩥᨠᨷᩣᨴᩥᨠᩣᨿᩣᨷᩥ, ᨮᩥᨻᩮᩣ ᩃ ᨧᩮᨲᩥᨿᩮᩣ;

ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨧ, ᩈᩩᨣᨲᩔ ᨧᩮᨲᩥᨿᩣ᪨

᪃᪂᪨

ᨾᨲ᩠ᨲ ᩃᩮᩣᨠᨷᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ, ᨠᩮᨴᩣᨲ᩠ᨲᩔ ᨲᨲ᩠ᨲᩥ;

ᨷᨬ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨴᩉ ᨿᩩᨦᨵᩣᨲᩩᩋᩣ, ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲᨷ᩠ᨿᩣᩃᩥᨠᩣ᪨

᪃᪂᪨

ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨵᩣᨲᩩᨾ ᨣᩉᩥᨲᩣ, ᨷᨿᩣᩉᩥ ᨧᩣ ᨶ ᨮᩥᨷᩥᨲᩴ;

ᨲᨳᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩈᩦᨲᩥᨿ᩠ᨿᩣ, ᨨᨧᩥᨠᩣᨭᩥ ᨧᩥᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ᪨

᪃᪃᪨

ᩋᩉᨲᩣᩉᨲᨠᨷ᩠ᨿᩣᨶᩴ, ᩈᨬ᩠ᨫᩣᨴᩥ ᨮᩥᨣᩩᩉᩣ ᩈᩥᨿᩣ;

ᨾᨠᨭ᩠ᨭᩥᨿᩣᨲ᩠ᨲᨴᩣᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᨲᨳᩣ ᩋᨭ᩠ᨲᨴᨧᩣᩈᨠᩣ᪨

᪃᪃᪨

ᨧᩩᨲ᩠ᨴᩈᩮᨶ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ, ᩈᨬ᩠ᨫᩣᨷᩥ ᨧ ᨧᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣ;

ᨠᩁᩮᨧᩥᨿ᩠ᨿ ᨴᩥᨣᩩᨱᩣ ᩈᩮᩈᩣ, ᨷᩥᩔᩩᨣᩮᩃ ᨿᨳᩣᩁᩩᨧᩥ᪨

᪃᪄᪨

ᨲᩦᩈᩩ ᨾᩮᨠ᩠ᨡ ᨧᩣᨸᩥ ᨴᩮᨠᩴ ᨧᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣ ᨸᩉᩮᩣᨲᩥ ᨿᩴ;

ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩈᩩ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᩈᩩ, ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩣᨶᩥᨿᩮ ᨿᩴ ᨧᩣ;

ᩋᨭ᩠ᨮᨵᩣ ᩋᨽᩣᨶᩥᨠᩴ, ᨽ ᩉᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨

᪃᪅᪨

ᨠᩣᨿᩮ ᨽᩥᨧ᩠ᨧᩈᩮᨽ ᨧᩮᨴ᩠ᨴᩣ-ᩈᩥᨲᨸᩥᩈᩣᨧᩉᨿᩮᩣᨿᩮ;

ᨽᩣᨧᩣᨣᩩ ᨿᩣᨬ᩠ᨬᩋᩋᩣᩁᩣᩁᩮᨿ, ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩃᨲ᩠ᨲᩃᩮᩃ ᨴᩩᩁᩮᨿ᪨

᪃᪆᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨧᩥᩉᩣᩁᩮ ᨧᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨷᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ;

ᨠᩥᨠ᩠ᨠᩩᩈᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨬ᩠ᨬᩣᨲ, ᨧᩥᨸ᩠ᨸᨧᨲ᩠ᨲᩩ ᨽ ᨧᨣᩩᨲᩥ᪨

᪃᪇᪨

ເທາກຈ຺ຉາຕປຣິຍຕ຺ຕາ, ກຓ຺ຑາທິກສາຏິກາ;

ຕເຕາ ປນ ຈີກເປຍ຺ຍ, ເສສາ ອປຣິຍຕ຺ຕິກາ

໓໐

ປຈ຺ຈຸເລ ປຣິກ຺ຂາຣ-ຍຸຄປຸຍ຺ຍາຕເຈາຍ຺ຍອກໍ;

ຄສໍ ປຍ຺ຍຕ຺ຕາທິຕ຺ຕກປຍ຺ ລຕ຺ຂໍ ຕິສີຄຕໍ

໓໑

ອຄສໍ ຣຂີຕໍເຍຈ, ເສສຊີຈຣປຈ຺ຈາກໍ;

ກປຍາທິຕ຺ຕກປຍ຺ຈ, ສຄສໍຈ ຕິສີຄຕໍ

໓໒

ອຕສິຕ຺ຕຕິສ຺ສຸຕ຺ຕໍ, ກເປຍຕ຺ວາ ປຣິກຸຍ຺ຍເຍ;

ຫຕ຺ຖີຄ ຕເຕາປຈ຺ຈ-ຈິຕ຺ຕາຣຈ຺ຈາ ຈິກປິຍໍ

໓໓

ຕິຊີຈຣສ຺ສ ກິກ຺ຂສ຺ສ, ສຕ຺ຕເຍຕໍ ປກາສິຕໍ;

ປຣິກ຺ຂາຣເຈາຍ຺ຍຕ຺ຕເຍາ ສຕ຺ຕໍ, ຕຆາ ຈຕ຺ວາ ອສິຕ຺ຕຕິ

໓໔

អនេ្ថនចិស្សន្ទភកាហចិក្ខយា ,

បច្ឆន្ទេទា យារណលិក្ខសិក្ខា;

សទ្ធោបុសិដ្ឋាតចិឃោពការណា,

ចិតិចិន្ទលិន្ទញា ពិឌិចរស្ស៍

៣៣៍

ក្សចាកថលកាតិ, កប្អល់ េកសចាលខ៌;

ទុល្លច្ឆយំ ឆារយទោបាលុកបក្ខាឌិតក្ខិបេ៍

៣៤៍

កចទេលរកក្កុទស្ស, េបិត្តកេ ចាបិ ទុក្កង៌;

សទ្ធាតិលកយទេញ្ជ្ញ-បិពទេលិហិពកណ្យក៍

៣៥៍

យហារុក្ខយហាភាយ-រុក្ខទេវត្ត ពិទិងទេក;

អដ្ឋិត្តឌិឈចសេក, ថលបុប្បចេស ពឆា;

កញ្ចាេក េចធេត សទ្ធាំ, លកពិដ្ឋិត្តឌិចទេទាពិ៍

᪃. ᩁᨩᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᩁᨩᨲᩣᨶᩥ ᨵᩣᨶᩥ –

᪃᪈.

ᨿᩩᩃᨠ᩠ᨡᨶᨷᨲ᩠ᨲ-ᨹᩃᨷᩩᨷ᩠ᨹᨷ᩠ᨹᩮᨠᨶᩮᨲᩣ;

ᩁᨩᨲᩣ ᩃᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩣᨶᩥ, ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨲᩣ.

᪃᪉.

ᨿᩩᩮᩃ ᩉᩃᩥᨦ᩠ᨣᩥ ᨷᩮᨲ᩠ᨲ ᨧ, ᨿᩮᨬ᩠ᨬ ᨸᩩᨭᩉᩣᩁᩮᨠ;

ᩋᩃ᩠ᩃᩥ ᨶᩦᩃᨷ᩠ᨷᩣ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩈᩩ, ᨲᩮᨧ ᩮᩃᩥᨦ᩠ᨷᩣ ᨠᩩᩃ᩠ᩃᩴ;

ᨠᩩᩈᩩᨾ᩠ᨽ ᨠᩥᩈᩩᨠᩴ ᨷᩩᩮᨷ᩠ᨹ, ᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨧᨬ᩠ᨬᨿᩣᨲᩥ.

᪄. ᨷᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩣᨵᩣᨲᩥ –

᪄᪀.

ᩋᩮᨿᩣᨷᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨠ᩠ᨷᩥᨷᩮᨲ᩠ᨲᩣ, ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩣ ᨴᩩᩮᨧ;

ᨠ᩠ᨠᩩᩮᨦ᩠ᨣᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩈᩮᨿᩣ ᩮᨧᨧ, ᨩᩩᨿᩮᨠᩣ ᨧ ᨷᨿᩣᨾᩮᨲᩣ.

᪄᪁.

ខ្កេដ្ឋា យកេឆ តាឮត្ត-ក្ខឃតល្អលសាឆិតំ;

គល្យាតិ ខ្ញុនតំ ឃ្ញុបំ, ឮញ្ញាតត្ថា តក្ខបិឃំ៕

៤១៕

យញ្ញិេយា តស្សុបេក្ខាច, តេតាបេក្ខាច ខ្ញុយេកា;

ខ្កេដ្ឋេតា ច ខ្កេដ្ឋា, អបេត្តា ខ្ញុយេកាយេកា៕

៤២៕

អតិេវលបេត្តា ឆាេវេឃ្យា, ឥសាហបេរំ សេកា;

កេប្យា តិស្សក្កិេឃា េហាតិ, តស្មិ ការេលតិភាយិេត៕

៤៣៕

អេន្ធឥឥាតកាេហហិ, ចិត្តុយា យេល្យន្ធ៉ា;

លិក្ខុសិក្លាហិ ឃិេន្ធត, បត្តាឆិដ្ឋាតយន្ញិ៕

៤៤៕

បត្តំ ត បដិសារេយឃ្យ, េសាឥរំ ត ច ខ្ញុតេប;

ខ្ញុេល្យាត តិឥេហ ក្បៀ, ត ជេប េតា ច លក្កេឃ៕

៤៤៍

ឃិន្ទន្ត បរិភណ្ឌន្ត, អញ្ញ ច អាតបត្តកេ;

បរិញ្ញ យញ្ញាបីរេផ ច, ផេបត្ត ត ច គបរ្យតិ៍

៤៥៍

ត តិហេរឃ្យ ស្ថិរដ្ឋា-ឥគញ្ញា ចលគដ្ឋិក;

បវេត្តត បត្តហេត្វា ច, គចាដំ ត បណាយវេឃ៍

៤៧៍

ក្មិអាឆារកេ ឥារ្ចណ្ឌាឆារេ ឃ្យឥន្ទិតេ;

ក្ខេច បវេត្ត ផេបឃ្យេគ, តិក្រដ្ឋិត្វាត ក្មិឃ៍

៤៨៍

ឥារ្ទ្ទបិឃវេឃាចណ្ណ-យហិចេញ្ញ្ហិឃាយឃា ;

គិឃកាចតិបុឃិឃបលិកាតឃ្ឍលេហៃហឌា៍

៥០៍

ឈចឃិឃយេឃា ធាបិ, ឈឌិត្យ្ឍគឌហៃហឌា;

បត្តា អគប្បិឃា ឃេត្ត, ត្ប្តា ក្ដេចត្វ្គាតិ៍

៥. ខាលកតិទ្ទេសោ

ខាលកា ឆាតិ –

៦១.

កបិ្យឃា ខាលកា ពិសេ្យ្យា, ពន្ទាឃោយត្តិកាយឃា;

ឆាទ្រសោចណ្ណុរឌពយលិចេឡ្រឌិឃាយឃា.

៦២.

អកប្យា ឞលិកាកាចក់សឌា កិហិសត្តកា;

សឆ្ឃិកា កប្យិឃា ឞ្យិលឈបិឌា តាចកាលិកាតិ.

៦. បចារណាតិទ្ទេសោ

បចារណាតិ –

៦៣.

ឃេតីទិឃាបេឆតាឃំ, ក្រដ្ឋាយាតោ បចាទិតោ;

ពេតា អតេ្ញាត ក្រេដ្ឋាឃ្យ, បាទិតិ្តតពិទិត្តក់.

៦៤.

អសនិ កោដភេញ្ញាច, អភិហារោ សយឹបតា;

កាយចាចាបដិក្លេបិ, បញ្ញាអក្កា បចារណា៓

១៣៓

ខ្ញុះតោ សត្ត ក្យុមោសា, យន្ធោ យំសញ្ញា កោដនិ;

សាលិ វីហិ យវោ គង្គុ, ក្រុទ្រូសចរកោធុយា;

សត្តន្នមេតំ ធញ្ញានំ, ខ្ញុះតោ កោដ្ឋយាក្យ ច៓

១៤៓

សាយាកាឌិតិលំ ក្រុទ្រូសកេ ចរកចោរកោ;

ចរកេ សាលិយញ្ញោច, តឹចារោ សក្កហំ គតោ៓

១៥៓

កដ្ឋធញ្ញាយយោ សត្ត, ក្យុមោសា យចសម្ពចោ;

ឃំសោ ច គព្ភិយោ ចុតោ្ត, យន្ធោ ក្ខកសម្ពចោ៓

១៦៓

ក្យញ្ញតោ្ត កោដនំ គព្ភ-យគព្ភ ចា តិសេធយំ;

បចារេឃ្យាភិហដំ គព្ភ, តត្ថាមេត ព្ទយត្តិ ចា៓

៤៩៍

លិខា ពំសត្ថកត្តាតិ, កោរសោ ស្វទ្ធលខ្ចកោ;

ពល្ហលិ កដ្ឋបិដ្ឋញ្ញា, បុច្ឆកា ចេញ្ញ្ខអានិតំ៍

៥០៍

កត្តំ ចុត្តាចសេសាតំ, រសឃាក្យ រេសាបិ ច;

ស្វទ្ធឃាក្យឋលិខិតិ, ត ឌេតត្តិ បចារលំ៍

៥១៍

បចារិតេពត ចុដ្ឋាឃ, អក្សេត្តត ច កោឌតំ;

អតិរិត្តំ ត កាពត្ថំ, ឃេត ឃំ ចា បុរេ គតំ៍

៥២៍

កប្បិយំ កហិតញ្ញោចុ-ញ្ញារិតំ ហត្ថបិសកំ;

អតិរិត្តំ កនោរត្តចំ, “អលមេត”ត្តិ ភាសតុ៍

៥៣៍

ត កេរត្យបសយ្យត្ត-ហត្ថកំ បេសឃិត្វាបិ;

ກາເຣຕຸໍ ລກ຺ຂເຕ ສເທ຺ທາ, ກປ຺ປິຕຸໍ ຕຍກາເຣເກາຕິ

ປ໌ ກາລິກນິທ຺ເທໂສ

ກາລິກາທີຕິ –

ປ໌໓

ປຕິຄ຺ຄຫິຕາ ຈຕ຺ຕາເຣາ, ກາລິກາ ຍາວກາລິກໍ;

ຍາມກາລິກໍ ສຕ຺ຕາຫ-ກາລິກໍ ຍາວຊີວິກໍ

ປ໌໓ໍ

ປິຏ຺ຐໍ ມູລໍ ຜລໍ ຂຊ຺ຊໍ, ໂຄເຣາສາ ຘຎ຺ຎໂພຊນໍ;

ຍາຄຸສູປປ຺ປພຸຕໂຍ, ໂຫນ຺ເຕເຕ ຍາວກາລິກາ

ປ໌໔

ມທຸມຸທ຺ທິກສາລູກ-ໂຈຈໂມຈມ຺ພຊມ຺ພຸຊໍ;

ຜາຣຸສໍ ນຄ຺ຄິສນ຺ຕຕ຺ຕໍ, ປານກໍ ຍາມກາລິກໍ

ປ໌ສິ

ສານຸໂລມານິ ຘຎ຺ຎານິ, ຐເປຕ຺ວາ ຜລໂຊ ຣໂສ;

ມທູກປຸປ຺ຜມຎ຺ຎຕ຺ຣ, ສເທ຺ທາ ປຸປ຺ຜຣໂສປິ ຈ

៨៨។

សព្ពបត្តរសោ ចេវ, ឋបេត្វា បក្កឌាកំ;

សីតោទកមទ្ទិតោទិច្ច-បាកោ វា យាមកាលិកោ។

៨៩។

សប្បិនោនីតតេលានិ , មធុផាណិតមេវ ច;

សត្តាហកាលិកា សប្បិ, យេសំ មំសមវារិតំ។

៩០។

តេលំ តិលវសេរណ្ឌ-មធុសាសបសម្ភវំ;

ខុទ្ទាភមរមធុករិ-មក្ខិកាហិ កតំ មធុ;

រសាទិច្ឆុវិកតិ, បក្កាបក្កា ច ផាណិតំ។

៩១។

សចត្តបក្កា សាមំ វា, វសា កាលេ អមានុសា;

អញ្ញោសំ ន បចេ វត្ថុំ, យាវកាលិកវត្ថុនិ។

៩២។

ᩉᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᩥᨧᩮᨴ᩠ᨵᩣ, ᨧᨧᨲ᩠ᨲᩩ ᩃᩈ᩠ᨿᩴ ᨧᨧᩣ;

ᨿ᩠ᩉᩥᩴ ᨠᨴ᩠ᨴᨿ᩠ᨲᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥᨧᩥᩈᩣ ᨣᨴ᩠ᨿᩮᨴᩣᩉᩥᩃᩥ;

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ᩠ᩅᩃᩥᨭᩥᨣᨬ᩠ᨬᩣᨷᩥ, ᨿ᩠ᩅᩃᩴ ᨲᩴ ᨵᩣᨧᨴᩦᨧᩥᨠᩴ᪨

ᨯ᪙᪨

ᨻᩥᨬ᩠ᨩᩋᨠ᩠ᨠᩴ ᨿᩁᩥᨵᩴ ᨣᩮᩣᨴ᩠ᨴ-ᨹᩃᩴ ᨷᩥᨷ᩠ᨿᩃᩥ ᨴᩣᨡᩥᨠᩣ;

ᨲᩥᨹᩮᩃᨴ᩠ᨴᨠᩣᨡᩦᨲᩴ, ᨹᩃᩴ ᨲᩴ ᨵᩣᨧᨴᩦᨧᩥᨠᩴ᪨

ᨯ᪓᪨

ᨣᨷ᩠ᨿᩣᩈᨲᩥᨿ᩠ᨴᨣ᩠ᨿᨦᨡᨷᩮᨦᩥᩃᩈ᩠ᨿᩃᩈᩣᨡᩥᨲᩴ;

ᩈ᩠ᩅᩮᨷᨿ᩠ᨿᨷᨱ᩠ᨱᩴ ᨧᩮᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨷᨱ᩠ᨱᩴ ᨲᩴ ᨵᩣᨧᨴᩦᨧᩥᨠᩴ᪨

ᨯ᪓᪨

ᨮᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨧ᩠ᨨᨲᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ,

ᩈᩁᩣᨶᩴ ᨿᨧ᩠ᨨᨴᩴ ᨲᨵᩴ;

ᨲᩥᨿ᩠ᨿᩣᩮᩈᩣ ᨧ ᨲᩮᨳᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ,

ᩮᩃᩣᨽᩴ ᩮᩃᩣᩉᩴ ᩈᩥᩃᩣ ᨲᨳᩣ᪨

ᨯ᪔᪨

ឃុង្គសិត្តញ្ញា សេចាលោ, ឃញ្ញា កិញ្ញិ ឃុឈាបិតំ;

ចិកជាឌិប្បេកេឌញ្ញា, ទោាតព្ពុំ ឃាចឌីចិកា។

៩៧។

ឃ្នុលំ ឈារំ តេចា ឆេក្កុ, បល្លុំ បុប្បំ ចលំ លតា;

អាហារត្ថ យសារឆត្តុំ, សព្ពុំ តំ ឃាចឌីចិកា។

៩៨។

សព្ពកាលិកសម្ពុទោកោ, កាលេ សព្ពស្ស កប្បតិ;

សតិ បច្ចយេ ចិកាលេ, កប្បតេ កាលិកត្តយំ។

៩៩។

កាលឃាយយតិក្កត្តា , បាឌិត្តំ ឌតឃត្តុកា;

ឌតឃត្តុំ ហ្វុកោរបតេ, អន្តោពុត្តញ្ញា សត្តិឌិ។

១០០។

សត្តាហកាលិកេ សត្ត, អហាតិ អតិតាយិតេ;

បាឌិត្តំ បាញ្ញតារុញ្ញេហ, សប្បិអាឌិបិឝ្រុក្កដំ។

១០១។

តិស្សដ្ឋលទ្ធិ យខេក្លឃ្យ, តក្កំ តខ្សោហខេឃ្យ ច;

ចិកខេប្បត្តស្ស សត្តាហេ, សាយខេហាខេស្សសិដ្ឋខេតា;

យក្លូតាទិន្នា តាបត្តិ, អញ្ញាស្ស ខខេតាបិ ច។

១០២។

យាវកាលិកអាទីនិ, សំសដ្ឋានិ សហត្តតា;

គាហាបយន្តិ សព្ភាវំ, តស្មា ឧភយមីរិតំ។

១០៣។

បុរេ បដិគ្គហិតញ្ច, សត្តាហំ យាវជីវិកំ;

សេសកាលិកសម្មិស្សំ, បាតុំ វដ្ដតិ ភិក្ខុនោ។

១០៤។

យាវកាលិកសម្មិស្សំ, ឥតរំ កាលិកត្តយំ;

បដិគ្គហិតំ តទហុ, តទហេវ ច ភុញ្ជយេ។

១០៥។

យាមកាលិកសម្មិស្សំ, សេសមេវ ចិរាតនំ;

សត្តាហកាលិកមិស្សញ្ញា, សត្តាហំ កប្បតេតរត្តិ។

៥។ បដិគ្គាហនិទ្ទេសោ

បដិគ្គាហោតិ –

១០២។

ទាតុកាមាភិហារោ ច, ហត្ថបាសេរណក្កមំ;

តិធា ទេន្តេ ទ្វិធា គាហោ, បញ្ចង្គេវំ បដិគ្គហោ។

១០៣។

អសំហារិយេ តត្ថជាតេ, សុខុមេ ចិញ្ចាអាទិនំ;

បណ្ណេ ចាសយ្ហភារេ ច, បដិគ្គាហោ ន រូហតិ។

១០៤។

សិក្កាយរលិគ្គេហិ, អតេបក្កចិសគ្គតោ;

អច្ឆេទាតុបសយ្យត្ត-ទាភា កាហោបសយូតិ។

១០៥។

អប្បដិគ្គហិតំ សន្តំ, បាចិត្តិ បរិភុញ្ជតោ;

ស្វុទ្ធញ្ញា ភាតិជាហល៍, កប្បេត ខ្ទក៏ ពឆា៉

១១០៉

អក្កុលក្កុយចិដ្ឋិត្តំ, ឥត្តក្លិកល្លាក្ខកំ;

ខេលិហាឃ្សុខេលឡអសិញ្ឈាហិ-ខេសយញ្ជុត្តកទិសកំ៉

១១១៉

ក្ខឆយត្តិកយុត្តាតិ, ឈាទិកញ្ញា ពឆាចិខេឆ;

សាយំ កខេហត្វា ខេសខេចឃ្យ, អសខេត្ត កប្បកាខេក៉

១១២៉

ក្ខុបចិខេល្ហ ខេខឌាកិខេល្ហ, អក្ខុក្កហប្បេិក្កខេហ;

អខេត្តាចុខេត្ត សឃំបខេក្ក, អខេត្តាបខេក្ក ច ក្ខុក្កងត្តិ៉

១០៉ អកប្បិយមំសតិខេទ្ទខេសា

មំខេសសុ ច អកប្បិយត្តិ –

១១៣៉

យត្សុហត្ថិអស្សាតំ, មំសំ សុភលឌីបិតំ;

សីហព្យគ្ឃាខេដ្ឋាតំ, អដ្ឋស្ស ខ្ទកស្ស ច៉

១១៦។

ឌ្ឍិស្សាមតយំសង្ឃា, ឃង្ឃា អប្បដិវេចក្ខិតំ;

ទុល្លង្ឃយំ យតុស្សាតំ, យំវេស វេសវេសុ ទុក្កដំ។

១១៧។

អដ្ឋិបិ វេលាហិតំ ចយំ, វេលាយវេមយំ ត កប្បតិ;

សចិត្តកំច ឌ្ឍិស្ស-កតំ វេសសា អចិត្តកាតិ។

១១។ តិស្សក្កិយតិថេរោ

តិស្សក្កិយាតិតិ –

១១៨។

អទ្ធបិយំ ទ្ធបិវេឃត, ទ្ធបិយំ ខ្ពតវេទត ច;

ទ្ធបិយំ បរិចវេត្តឃ្យ, តិស្សក្កិ ខ្ពឆ ទ្ធបិយំ។

១១៩។

កហាបវេណា សញ្ញ្យិកិ្ខ, វេចាហាទ្ធបកយាសកំ;

ចតូប្បុត្តាតិ ខ្ពតទំ, កប្បំ ទុក្កដចតុ្ត ច។

១១៥់

“ទ្វយំ គហេត្វា កត្វា ច, ទ្វយំ ទេហិ ករាភយ;

ទេយិ ច”តិ សយាបេត្ថ, តិស្សក្កិ គយចិក្កេយ់

១១៦់

អត្តតោ អញ្ញតោ លោកំ, បស្ឈស្សញ្ញស្ស ច ភតំ;

បរិឃាយេឃ្យ តិស្សក្កិ, បារិច្ឆត្តិ ចាបិ ទក្កិង់

១១៧់

អតិស្សិត្វា តិស្សក្កិ, បរិក្ខេប្ប ភ ទេឃ្យ ច;

តិស្សង្គំ សគសញ្ញាយ, ទក្កិងំ អញ្ញេឧតទត្តិ់

១៧់ បារិច្ឆត្តិយតិទ្ទេសោ

បារិច្ឆត្តីតិ –

១១៨់

ឃុសាចារេកាយសាចារេក, បេសុញ្ញហទរេណា តថា;

បកេសាឆយុសាការេទ, ក្ខញ្ញាបភគលិឃភេ់

១១៩់

ចលសត្តិអភាសរក្កច្ចប្បាសភេស្ ច;

កាយប្បចេសភាប្ឋា, កោឌភេ ច បរយ្យរា៍

១២៩៍

អត្ថ្ឌទិត្វា កយភេ, សេឃ្យ សេភាសភាតិ ចា;

ញ្ចត្វិឃាឌ្ឋាភកយភេ, ៙កេពកាឃ តិឞិសភេ៍

១២៣៍

កិសាបភាកោងភអញ្ញាចាសេ,

ចិហេសគ្គ្យល្លបកាសលាសេ;

ហាសោសពេ តិច្ចកភេ ចិហារា,

បរិចិត្តិ ចុត្តាត្យបឞ្ជសឃភេតិ៍

១៩៍ សយឈកប្បតិឌ្ឍេសា

សយឈកប្បាតិ –

១២៥៍

ក្សតកាយសយារយ្ហេ, បរិចិត្តិ ពតកប្បិឃំ;

ភទេពភ ចាក្កិសទេត្ថហិ, កទេច សយឈកប្យិឃំៈ

១១៩ៈ

ស យ្ញលពត្តឌពឹឌក្កុ-ឋឡ្យុឌពឹឌប្យកាចិទេតា;

អាទេស្គុទ ទ្យក្កូដំ ពឹឌំ, ក្ញតកាយចិទេឃាឌិតំៈ

១១ល៏ៈ

តិត្ថូដ្ឋពឹឌ ទេភាពឹឌ-យកតត្ឋាបិ កប្យតិ;

កដៃហពត្តពឹឌាតិ, ពហិត្តា ចាបិ កាទេឃៈ

១១ប័ៈ

ឲកាពទេត្តស្សុ ពឹទេឌស្សុ, កាឌទេត ចាបិ ក្ញយិឃំ;

កទេត ឆ កប្បិទេឃកគ្គិ, សទេត្តទេគ្គច កតំ កទេចៈ

១១ដ័ៈ

តិក្តិទេត្ត កប្បិឃំ កត្វា, យ្ញលបណ្ណាតិ ឌាឃទ្យុ;

កប្បិឃំ ប្យុភ កាទេឃ្យ, ក្ញតកាទេយា ហិ ទេសា តដាៈ

១១០ៈ

សបទេណ្ណា ចា អបទេណ្ណា ចា, ទេសចាទេលដៃកសមុទចា;

ចេតិយានិស្ុ សេចានេលិ, ភិព្ពាដេ្ឌត្តិបត្តកោ;

ក្ងតការយោច ពឹឌយ្យិ, យ្ហលបណ្ណេ ចិភិក្កុតេ៍

១២៨៍

ឈដៀឌិបិដេ្ឋ សេចានេលិ, យក្យញ្ញអំ អហិលត្តកំ;

ទ្យក្កដេឃ្សច ចត្ទ្ទតិ, ឞ្យល្លយញ្ញចហាទិកំ៍

១២៩៍

លិលាតិឃ្យ្យាឃលត្តាតិ, អល្លទ្ទេក្ល ចិកោបិឃ;

ពហ្យូតា ពត្ត្ ឞិឌិត្តិ, លិត្ត្ដតា ចាឞិ អក្លទ៌៍

១២៩៍

ឞឹញ្ញឲពុំ្យ ភាញ្ញព្តកោទាឌិ៍, ភាទ្យយក្កដកាឌិភា;

លិត្ត្តិពុំ្យ ពហ្លិកំ កាពុំ្យ, ពិឃាឌិ៍ ភ ច កឞ្យតិ៍

១២៣៍

ក្ងតកាយំ ច ពឹឌ៉ ចា, លិត្ត្ត កិតេ្តាឌិភាហិ ចា;

ឞាលេហិ ចិឌ្ឍបច ចា, តិឃយេត្វា ភ ភាឃយេ៍

១២៥។

ត្វំ ករោហិ កប្បិយំ, ត្វំ គេណ្ហយាហរ;

ត្វំ ឆេហិ ត្វំ សោធេហិ ចជ្ជតិ កាសិត្វត្ថិ។

១៣។ កុដិនិទ្ទេសោ

កុដិយោតិ –

១២៦។

សម្មុតុស្សាវនន្តា ច, គោនិសាទី គហបតិ;

កប្បិយា កុដិយោ យាវុ, ចុត្តិ បក្កន្តា កប្បតិ។

១២៧។

ចាវត្វាយ កតេ គេហេ, សង្ឃិកេ ចេកសន្តកេ;

កប្បិយា កុដិ លទ្ធព្វា, សហសេយ្យប្បហោនកេ។

១២៨។

គេហេ សង្ឃស្ស ចេកស្ស, ករយានេវចម្ពិរយំ;

បឋមិដ្ឋកថម្ភាទិំ, ឋបេយ្យ្យស្សាចន្តិកា;

“កប្បិយកុដិំ ករោម, កប្បិយកុដិំ ករោមា”តិ។

១២៩។

យេភុយ្យតាបរិក្ខិត្តោ, អាទារយោ សកេហិបិ ចា;

ចុច្ចតេ “កោតិសារី”តិ, សព្វតិ សញ្ញសព្វតា។

១៣០។

កិក្ខុ ជបេត្វា អញ្ញេហិ, ជិន្នោ តេសំច សត្តកោ;

អត្ថាឃ កប្បក្ខិឃា, កោហោ ពហុបតិ យតោ។

១៣១។

អកប្បក្ខិឃា ចុត្ថសប្បិអាឌីហិ យិស្សិតំ;

ចដេយ្យ អត្តោចុត្ថត្តំ, បុរិមំ កាលិកទ្វយំ។

១៣២។

តោហេច កិក្ខុតា បក្កំ, កប្បតេ ឃាចឌីចិកំ;

តិរាយិសំច សត្តាហំ, សាយិសំ សាយបិកតា។

១៣៣។

ក្លស្សាចតត្តិកា យេហិ, ចក្កាឌីហិ អជិដ្ឋិតា;

ເຕສຸເຍຈາປຕີເຕສຸ, ຕທເຍ຺ຍສຸປິ ຕິຏ຺ຐຕິ

໑໓໓

ສເນ຺ຕສຸ ອປຕີເຕສຸ, ກເຈ ຊຫິຕຈຕຸກາ;

ເກາຕີສາທີ ປຣິກ຺ຂິເຕ຺ຕ, ເສສາ ລຂຕປິຈ຺ຈາຕິ

໑໔ ຮູປປ຺ຍາທຣີຍຈຕ຺ຕກິເທ຺ທເສາ

ຮູປປ຺ຍາທຣີຍຈຕ຺ຕາຣີຕິ –

໑໓໔

ຕິສ຺ສາຍຸປ຺ຍາທຣີເຍ, ຈສຍາເຕາ ສຸເປສເລີ;

ຊຕ຺ຕກ຺ຖາສຕິ ເຕາຍິ, ຍາກ຺ຈ ກາເລ ຊເຊ ສຊາ

໑໓໕

ປເຕ຺ຕ ຈຕ຺ຕ ຂເຣ ກາຍ-ບ຺ຍເຈເສ ກຍຕາກເຍ;

ອາສເຕ ປີຊປີເຊ ຊ, ກຊເລີປີຫຕຂີຈເຣ

໑໓໖

ປຣິເກາຊຕີຍປີຕີຍ-ຈ຺ຈບ຺ຍສ຺ສາຈຊາຕິສຸ ;

ຈິຫາເຣເສາຊເຕ ຈຕ຺ຕ, ບຸຕ ປເຍ຺ຍາປເຕ ຕຊາ

១៣៨។

ន បព្វាជេយ្យ សោភេត្វា, បដិចារេត ច សក្ខេហ;

វិហារំ កិច្ច បាតឹយ-សាយន្តា សយនាសនំ។

១៣៩។

ញាតេ ញាតស្ស កាតេព្ព, រក្ខបិកេ ច គោបេត;

សិព្វេត ចីវរេ ចេវ, រជេត្វា ន ចជេ ជិវេ។

១៤០។

សង្ឃស្ស អនាបុច្ឆា, បត្តំ ច ចីវរានិ ច;

ន ទទេយ្យ ន គណ្ហេយ្យ, បរិក្ខារញ្ច កិញ្ចនំ។

១៤១។

សង្ឃិំ បច្ឆតោ កាតុំ, គន្តុំ ច តស្ស បច្ឆតោ;

បិណ្ឌបាតញ្ច និន្នេតុំ, នីហរោបព្យយត្តតោ។

១៤២។

កិច្ចយំ បរិកម្មំ ច, គោសច្ឆញ្ញា អត្តតោ;

ការាបេតុំ វ កាតុំ វា, អនាបុច្ឆា ន វដ្ដតិ។

១៤២។

គាមំ សុសានំ និស្សីមំ, ទិសំ វា គន្តុមិច្ឆតា;

អត្តនោ កិច្ចយំ វាបិ, អនាបុច្ឆា ន វដ្ដតិ។

១៤៣។

ឧប្បន្នំ អរតិំ ទិដ្ឋិំ, កុក្កុច្ចំ វា វិនោទយេ;

ករេយ្យ វាបិ ឧស្សុក្កំ, សង្ឃាយត្តេសុ កម្មសុ។

១៤៤។

គិលានេសុ ឧបដ្ឋេយ្យ, វុដ្ឋានំ នេសមាគមេ;

វត្តភេទេន សព្ពត្ថ, អនាទរេន ទុក្កដន្តិ។

១៩។ វច្ចបស្សាវដ្ឋានិកនិទ្ទេសោ

វច្ចបស្សាវដ្ឋានិកំ –

១៤៥។

ន ករេយ្យ យថាវុឌ្ឍំ, វច្ចំ យាតានុបុព្ពិយា;

វច្ចបស្សាវកុដិយោ, ន្ហានតិត្ថញ្ច លព្ភតិ។

១៣៧។

បវិសេយ្យុដ្ឋហិត្វា នោ, សហសា បវិសេយ្យ ច;

ឧក្កាសិត្វាវុដ្ឋហេយ្យ, បវិស្សការេស្វ ច សណ្ឋិតោ។

១៣៨។

ន ករេ និច្ចត្តំ ចន្ទំ, ទន្តកដ្ឋញ្ញ ខាទយំ;

វច្ចបស្សាវទោណិកំ, ន ករេយ្យុក្ខំ បាហិ។

១៣៩។

ខិបេ កដ្ឋំ ន បាតេយ្យ, ខេឡំ បស្សាវទោណិយា;

នាវលេខេយ្យ វច្ចេស-ក្សហពន្ធាបិ ធោវយេ។

១៤០។

ន និក្ខមេយ្យ សហសា-វុដ្ឋហិត្វា ន និក្ខមេ;

ចបុ ចបុ នាចមេយ្យ, ឧក្លាបន្តា ចិសោធយេតិ។

១៧។ អាបុច្ឆករណនិទ្ទេសោ

អាបុច្ឆករណន្តិ –

១៩១។

អត្ថិញ្ញុដ្ឋាច ឆេនេត, បាតិយោគ្គ ត ក្ដិំសេ;

ឆយុំ ត គឆេឃ បញ្ញាំ ត បុឆ្លេ ត ច ចិឃ្យេឌ។

១៩២។

អាបុច្ឆិត្វា គឆេត្តឃ្យ, បុត ចុឌ្ឍតទាគេយ;

បុត អាបុច្ឆតំ តត្វិ, កត្តេក្ក ចាត្យេយាងេតា។

១៩៣។

ចសេត្តា ច អនាបុច្ឆា, ចុឌ្ឍេតគចិហាទេព;

ត សញ្ញាឃេឃ្យ ក្ដឌេុំ, បទិបុច្ឆញ្ញា តេា ងេង។

១៩៤។

ឆយុំ ត កាសឃេ ឌឹបំ, ត គទេ ត ច ចិឡ្ញេប;

ចាតបាតំ គចាងេ ចា, ចិចទេឃ្យ ឆពេឃ្យ ច។

១៩៥។

ចក្កេប ចក្កបេត្តាបិ, ចុឌ្ឍេត បទិចត្តេឃ;

ឃេត ចុឌ្ឍេា ស សញ្ញាងេ-គណ្ណេតេតំ ត ឈដេឃេតិ។

១៥។ ភត្តនិទ្ទេសោ

ភត្តាតិ –

១៩៩។

ភត្តោ យត្តិ ចជេ ក្វញ្ញោ, បិចេ ឈាឆេ ភ សាយយេ;

ភ គហ្យាភ ឆឆេ ភេច, ចទ្ទេ ចទ្ទាបយេឃ្យ ចា។

១៩៤។

បរិកប្បុំ ភ កាទេឃ្យ, ភ កទេ បដិលាគិស្សុ;

បរិកប្បេ ក្វចេ ចត្ថ-ឆ្នាគិ សព្ទត្ថ កប្បិយាតិ។

១៦។ ភ្រាភកប្បនិទ្ទេសោ

ភ្រាភកប្បាតិ –

១៩៥។

ភ ច ភ្រាយេឃ្យ ទេឆាភិ, បុទេតាបរិ ចា តឆា;

ឆឆេឃ្យ ឆ្គតទត្តាភិ, យត្តុត្តទយាភកោ។

១៩៦។

កុង្គុត្តយ្កតុង្គានេត, ត្យាឃយារេតា ត ឈិសសេឃ;

កាឃំ កត្ថ្ឋាហេត្ត្វត, កុរ្ចិត្ថ្កកស្ស្តិឃា។

១៧០។

យល្លេកភាក្ខារយក្ខារ ចា, សទ្ទិវេទត ត ឈិសសេឃ;

កបិលិទ្ធុកពណ្ឌាតិ, ចត្ត្វចទ្ធិ ច ចទ្ធុតិ។

១៧១។

សេត្ថាសំ បុត្តុបិលឹ ចា-កល្លស្សាកតយល្លកំ;

បិសាលាេបលាកឆលិ, កប្បត្តិ បិឥឈិសេតតិ។

២០។ អចក្ខិយតិទ្ទេសោ

អចក្ខិេឃាតិ –

១៧២។

ក្កិត្តាតុបសយប្បត្ត-ភាភាឃំចាទិសត្តិេឃា;

ភេចា ច កុកេដ្ឋា ច, បណ្ណេកា ច អចក្ខិឃាតិ។

២១។ ចយុតិទ្ទេសោ

ចយុត្តិ –

១៥៦។

យិការេដ្ឋអកចយ្ខាតិ, កប្បត្តិ បរិក្ខិត្តាំ;

ទោហិតេឈិបរេភា ច, ក្យុក្តា យិកឌាតិកា។

១៥៧។

អក្សុត្តាតត្តឃា អត្តា, ចយ្ខំ ក្សក្តុងចត្តុក៌;

ឩចិរេកាបិហរេភ ចយ្ខំ, បត្តំ កប្បតិយាក្សបត្តិ។

១១។ រូបិហភតិទ្ទេសោ

រូបិហភា រេធចាតិ –

១៥៨។

យត្តុក្សេភេប ភ កប្បត្តិ, កឈក្តុឈ្យុបិហភា ភចា;

បត្តាឃ្យ កប្បត្តារារេយ, បត្តត្តាកល្លកឃ្យ ច។

១៥៩។

បត្តាភិលកក្ខុភាតបឹតរេលិហិតកញ្ញាា ;

យហារក្តុយហាភាយ-រក្តុរត្តា ក្សបិហភា។

១៤៤។

សដ្ឋាយេញ្ជង្គិកា ចិត្រា, ភិលបិតាឥចន្ទិកា;

តិត្តិរបត្តិកា វេល្ទ-អឌចិសាលចន្ទិកា។

១៤៥។

ពល្លពន្ទា បុឌពន្ទា, ឰលបុណ្ណា ភុបិហតា;

បិលិក្ខុជ្ជិយកា វេយាន-បិវេឡ្ឌត បរិសិដ្ឋិតា។

១៤៩។

ចិន្ទិកាឰឌ្ឍកតា សិហញ្ញុក្ខន្ធាឌិភគិបិភ៌;

យជ្ជារកាឰអកោល្ហកឆវេយ្ហិ ឆ បរិក្ខដៅ;

បិត្រុកា សក្កយភិឃា, កោធិ ឆាវេរឃ្យ ត្រុក្កឌ៎។

១៥០។

ភិលិនិចណ្ហុ សកល់, បុឌ្ឋិត្វា ចេកចេសក់;

ភ្លបិហភា ចឰអញ្ញាឃ្យ, ហាវេត្វា ពល្លកាឥកត្តិ៍។

១៦៖ អនេកាលោកិយតិឆ្គេសា

អនេកាលោកិយត្តិ –

᪑ᨷᩢ᪐

ᨽᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨧ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩥᨿᩣ;

ᨷᩁᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ;

ᩋᩣᨠᩣᩁᩈᩣᨠᨷᩁᩮᨲ᩠ᨲ ᨧ, ᨩᩩᩃᩥᨠᩮᨿ᩠ᨿᩔ ᨴᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ

᪑᪓ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩦᨲᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩦᨲᩥ –

᪑ᨷᩢ᪑

ᨧᨭ᩠ᨮᩣᨭ᩠ᨮᩮᩈᩣᨬᩋᨶ᩠ᩈᩣ ᨧ, ᨿᨭ᩠ᨮᩣ ᨧᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᩴ;

ᨲᩥᩔ᩠ᨿᩣᨷᩥ ᨿᩩᩃᩮ ᨠᩦᨧᩣᨿᩴ, ᩃᩮᨡᩣ ᨴᩩᨠᩣᨧ ᨷᩣᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥ

᪑ᨷᩢ᪒

ᨿᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩥ ᩁᩪᨷᩴ ᨿᩣᩃᩥᨠᩮᨠᨿᩩᩴ ᨿᨠᩁᨠᨲ᩠ᨲᨠᩴ;

ᨠᩮᩣᨿᨲ᩠ᨲᨠᨯ᩠ᨯᨧᨭ᩠ᨮᩣᨠᩥ-ᨧᩥᨠᩣᩁᩮ ᨲᩮᨲ᩠ᨲ ᨧᨭ᩠ᨮᨲᩥ

᪑ᨷᩢ᪓

ᩃᨠ᩠ᨡᨠᩮᨧᨱ᩠ᨬᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᨲ, ᩈᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨧᩥᨠᩣ ᨲᨧᩣ;

ᩈᩥᨷᩤᨭᩥ ᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣᨠᩮᩣᩈᩮᩣ, ᩈᩃᩣᨠᩣᨸᩥ ᩋᨵᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣ.

᪑᪕᪒.

ᩈᨦ᩠ᨡᨶᩣᨽᩥᩅᩥᩈᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥ-ᨶᩊᩋᨴᨶ᩠ᨲᨾᨿᩣ ᨲᨳᩣ;

ᨹᩃᨠᨭ᩠ᨮᨾᨿᩣ ᩅᩮᩊᩩ-ᩃᩣᨡᩣᩃᩮᩣᩉᨾᨿᩣᨸᩥ ᨧ.

᪑᪕᪓.

ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩈᩃᩣᨠᩣᨿᩮᩣ, ᨵᩪᨾᨶᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩃᨦ᩠ᨠᩁᩮ;

ᨲᨳᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᨠᨴᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ, ᨶᨲ᩠ᨳᩩᨴᩣᨶᩣ ᨧ ᨲᨾᩩᨿᩣᨲᩥ.

᪑᪒. ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᨿᨶᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᨿᨶᩣᨶᩦᨲᩥ –

᪑᪕᪔.

ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨴᩦ ᨲᩪᩃᩦ ᨷᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮᩣ, ᨷᨭᩥᨠᩴ ᨣᩮᩣᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ;

ᨷᨭᩃᩦ ᩅᩥᨠᨲᩦ ᩏᨴ᩠ᨵ-ᩃᩮᩣᨾᩦ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩃᩮᩣᨾᩥᨠᩣ.

᪑᪕᪕.

ᨠᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᨭ᩠ᨮᩥᩔᩴ, ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩁᨳᨲ᩠ᨳᩁᩣ;

ᩋᨩᩥᨶᨷ᩠ᨷᩅᩮᨱᩥᨠᨴᩃᩦ-ᨾᩥᨣᨷ᩠ᨷᩅᩁᩋᨲ᩠ᨳᩁᩣ.

១៤៩។

សឡេហិតចិតាភង្ហា-កតោវត្តូបធាតកំ ;

អកប្បិយាតិ ឧតាតិ, ទ្បក្កៈ បរិក្ខារតោ។

១៥០។

អាសត្តាឌិត្តឃា សេសេ, លក្ខតេ ពិហិសត្តកេ;

ឆប្ឋាសតេ ច កត្តក្កេ, ឈទេ ចាបិ តិសិឌិត្យំ;

ក្វបត្តុវលាសត្ថេប, សឃិត្យក្ខាបិ គប្បតិ។

១៥១។

ចត្យុំសបឹធា សត្តក្កា, បក្ខាក្កា ក្ឋក្ខបិឥកា;

ត្វលេិភគ្គា ឈទេឃេច, យក្ខាបឹធា តិសិឌិត្យំ។

១៥២។

ចោត្យអចាក្យណ្ណបណ្ណាតំ, តិលាភក្ខោច ប្វទិតា;

ឌិចទ្ធចិឃោ បក្ខា, គិសិ សគ្គត្តុ គប្បិយា។

១៥៣។

ព្ងលត្តាយំ គិរិកាឝ្ករា, ខលិយាតិ យិកបក្លិតំ;

ឆិឡ្តាហខេត អត្យ្តាតំ, ព្ងលចឌ្ជា យយ្ងុខោ៉

១៥៣៉

យត្សូ្សខលិយយុណ្ណាយំ, បខណ្ណ បុប្វ៊ តយាលក់;

ឃុទ្ធិ ត អាឃតឡ្វាច, លគ្គុយប្យដិខចក្លិតត្តិ៉

១៩៉ ឃយាគាឃតិពតិខន្ទខឃា

ឃយាគាឃតិខពាបិចាតិ –

១៥៤៉

តិចឃ្យត្ត្វាត្យ្តាតំ, គិក្លុតខយពយាឃតំ;

ឃត្តចឃ្យតិចខឃ្យហិ, បឡ្វាចខឃ្យា តិឃិដិតុំ៉

១៥៩៉

ធខបត្វា បណ្តក់ ខ្ពត្និ, ក្ខកខតាញ្ជ្ញាត់ យុតិ;

ឌឹឈាឃខត អត្យ្តាយិ, ឃខឡ្តាខហច តិឃិដិតុំ៉

១៥៨៉

អត្តុ ឌឹឈាឃតំ តិល្ណ, យំ បខហាតិ តិឃិដិតុំ;

យញ្ញេក ចាបិ បឹនេធ ចា, ខ្វិត្ត លត្ថុ តិសឹតិឲ្យត្តិ៍

១៧៍ អសំចារិកតិតេខ្ចុនេយា

អសំចារិកេកា ចាតិ –

១៨ប៍

ង្កក្លិតេត្តាត្យបរយ្យតេត្តា, កិក្លុតិ លិត្តម្ភុលតេកា;

តាតាសំចារតិឃ្សឹយ-ខ្ចិ៍ពតេចហាឃរព្ចឹតា;

ឲកាកេរ អកន្តា ត, អសំចារាតិ ឌឹបិតាតិ៍

១ប៍ កយុតិតេខ្ចុនេយា

កយុញ្ញាតិ –

១ឌឌ៍

ចតេក្កត អឈយុកយុំ, របតេក្កត អឈយុំកំ;

ចតេក្កត ឈយុកយុញ្ញា, របតេក្កត ត ឈយុំកំ;

តត្តុំតេឃចាត្យញ្ញាតំ, តេរកតេយុរ្យ ក្យុក្កដ៍

១០០៍

ᨧᨲᩩᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᨴᩈᩅᩦᩈᨲᩥᩅᨣ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ;

ᨲᩥᩁᩮᨠᩅᩦᩈᨲᩥᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᨷᨬ᩠ᨧ ᩈᨦ᩠ᨥᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ᪨

᪁᪀᪀᪨

ᨧᨲᩩᩅᨣ᩠ᨣᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᨶᩩ-ᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨷᩅᩣᩁᨱᩣ;

ᨷᨬ᩠ᨧᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᨶᩴ, ᨾᨩ᩠ᨫᩮᩈᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩴ᪨

᪁᪀᪁᪨

ᨴᩈᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᨶᩴ, ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ;

ᩍᨲᩁᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ, ᨠᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩦᨷᩥᨲᩮᩣ᪨

᪁᪀᪂᪨

ᨧᨲᩩᩅᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᨠᨲᨲ᩠ᨲᨠᩣ;

ᨠᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩁᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩣ-ᩁᩉᩣ ᩈᩮᩈᩮᩈ᩠ᩅᨷ᩠ᨿᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ᪨

᪁᪀᪃᪨

ᨧᨲᩩᩅᨣ᩠ᨣᩣᨴᩥᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᩈᩴᩅᩣᩈᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᩉ;

ᨣᩁᩩᨠᨭ᩠ᨮᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨲᩁᩥ, ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨣᨱᨷᩪᩁᨠᩮ;

ᨷᩁᩥᩅᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨠᨲᩴ ᨠᩩᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨

១០៣៍

អឆយុកយុំ ចារេឃ្យ, អត្តទាឃេ ត្វចេ ទឃោ;

ឌិដ្ឋាចិបេកោឆិដ្ឋាត៌, ចារេត្តេច ទទោឆិកា៍

១០៤៍

កយុាទហា អសិ៍ចាឃា, លិត្តឩិត្តត្វលប៉ិទា;

ឲទេស៊ិ សញ្ឈយញ្ញយិ្យ,បដិក្លេបេ ភ ត្វហតិ៍

១០៥៍

បកទត្តេកឃិ៍យដ្ឋ-សយសិ៍ចាសកិក្លុតោ;

អាទោរត្តេឆស្សត្តេយសា-តត្តរស្សាបិ ត្វហតិ៍

១០៦៍

កោបេតុំ ឆយុិកំ កយុំ, បដិក្កោសេឃ្យ សយុលា;

ពិរោក្លា កាឃសាយក្កិ, លត្កិ តោ ឆេឃ្យ ត្វក្កដត្តិ៍

១៨៍ យិដ្ឋាឌិចចិចឌ្ឍតាតិដ្កេសា

យិដ្ឋាឌិចចិចឌ្ឍតាពិ –

១០៩.

កាទុំ ចេញ្ញុំ ឋល់ បុប្ញុំ, ធុញ្ញុំ ភ្យាភយុពោគក៌;

យត្តិកាគត្តកដ្ឋាគិ៍, ភ គេគ ព្យលសក្កហា.

១១០.

បិទិកដពតាយុក្ក-ស្នប្បតាចត្វចិជ្ជឃា;

បហេលាក្ខតពយ៉ោត, ឌឈ្ឈបសតិយេត ចា.

១១១.

អត្យប្យគាតប្យដិបិល្ល-ចេជ្ជពយ៉ោត ចា បត;

តាញ្ញោត ចាបិ សប្ពួប្យដិព្យដ្ឋេត ឌឹចយេ.

១១២.

ចិញ្ញាត្តិតេសតាក្ខព្យល្លបតាព្យហតាគិហិ;

ព្យលក្ខសាគិត្យប្យត្ថបច្ចយេ បទិចជ្ជយេតិ.

១០. ចត្តតិតេដ្ឋសា

ចត្តតិ –

១១៣.

អាគន្តុកោ ច អាវាសិំ, បចិមេ ទិសាបាហេតោ;

សលេត្តាក្យហ្គិតោ សិមេ, ពរិត្វា ចាបិ ឋិចេទ៍។

១៧៣។

បរិតិយេត ត ភេសចេយ្យ, បរិភេ ចុន្ដុតេទេបិ ច;

អាចារិយេពកិចារភេយ្យ, បុភ្ឆេយ្យ សយតាសតិ។

១៧៤។

ពយិកោ បជិ សាវេយត្វា, ភារុយត្តិពកល្ហាពំ;

ចិហារព្ទា ឆេពត្វាត, អាបុច្ឆ សយតាសតិ។

១៧៥។

អាបុច្ឆិតេព្ទ អសតិ, សំកោរេបត្វាត សាភុពំ;

បក្កេយយ្យញ្ញាឆា តស្ស, បក្កត្តុំ ត ច ពប្បតិ។

១៧៦។

អាចារិកោ បញ្ញារេបយ្យ, ចុន្ដាគត្តស្ស អាសតំ;

ក្របតិក្លិបេ បរិភោគ-ប្បកុតិ បត្តឋិចេទ៍។

១៨៤៉

បច្ចក្កត្តាត ករេញ្ញស្ស, បរិតីសេយត ច បុច្ឆសេយ;

អាកត្តុកោកិចារេឍស្ស, បញ្ញាសេប សយតាសតំ៉

១៨៥៉

អញ្ញាច្ចត្តយច្ចត្តំ ចា, កោចរាកោចនំ ចចេ;

ចច្ចុបស្សាចធាតាតិ, គតិកំ សេក្កុសម្មុតិ៉

១១០៉

បចេសតិក្កុសេ គាលំ, បរិកោឌិឃបរិតិឃំ;

តិសិតោក្ខាច តចគស្ស, ឲតំ សត្តុំ សម្មុដ្ឋិសេតិ៉

១៨៉ ចិកប្បតាតិនិទ្ទេសោ

ចិកប្បតារនចាតិ –

១១៨៉

សម្មុលា បរសម្មុលាតិ, ក្សេច ច្ចត្តា ចិកប្បតា;

សម្មុលាឃ ចិកោប្បតេត្តា, ញ្ញត្តសេស្សគស្ស សត្តិកោ;

“ខ្ពុយំ ឌីចនំ ឲ្យឃ្ពុ ចិកោប្បឋី”តិ កាសេយ៉

១១១៑

ឧត្តានតោ តិនេឆត្វាន, គប្បតី ត ច គប្បតិ;

បរិកេកាកិតំ តេត, អប្បច្ចក្ខការតោ៑

១១២៑ “យស្មាសន្តិកំ បរិគ្គណ្ហា ចា ចិស្សជ្ជេហិ ចា ឃធាបច្ចយំ ចា គនេរាហី”ពិ –

តេត បច្ចក្ខេនេយេច, បរិកេកាកិ គប្បតិ៑

១១៣៑

អបរា សម្ភារទេកា, ភិក្ខុស្សគស្ស សន្តិកេ;

គហេត្វា កាយយេគស្ស, បញ្ចាត្ថ សហធម្មិកំ៑

១១៤៑ “ឥមំ ចីចរំ តិស្សស្ស ភិក្ខុនោ, តិស្សាយ ភិក្ខុនិយា, តិស្សស្ស ឧបាសកស្ស, តិស្សាយ ឧបាសិកាយ, សិក្ខមានាយ ចិកប្បេមី”ពិ ចត្តត្តា៑

តេត ភិក្ខុនា “តិស្សស្ស ភិក្ខុនោ, តិស្សាយ ភិក្ខុនិយា, តិស្សស្ស ឧបាសកស្ស , តិស្សាយ ឧបាសិកាយ, សិក្ខមានាយ សន្តិកំ បរិគ្គណ្ហា ចា ចិស្សជ្ជេហិ ចា ឃធាបច្ចយំ ចា គនេរាហី”ពិ ចត្តត្តា៑

១១៥៑

បរម្មុខាចិកប្បេន-គស្សន្តិកេចមីនេយ;

“ឥមំ ចីចរំ តុយ្ហំចិកប្បនត្ថាយ ទម្មិ”ពិ៑

១១៧។ តេន វត្តព្ពោ “កោ តេ មិត្តោ វា សន្ទិដ្ឋោ វា”តិ។ តតោ ឥតរេន ឯវំ វត្តព្ពំ “តិស្សោ ភិក្ខូ”តិ វា “តិស្សា ភិក្ខុនី”តិ វា “តិស្សោ សាមណេរោ”តិ វា “តិស្សា សាមណេរី”តិ វា “តិស្សា សិក្ខមានា”តិ វា។

បុន តេន “អហំ តិស្សស្ស តិស្សាយ វា ទម្មី”តិ វិកប្បេត្វា តេនេវ “តិស្សស្ស ភិក្ខុនោ, តិស្សាយ ភិក្ខុនិយា, តិស្សស្ស សាមណេរស្ស, តិស្សាយ សាមណេរិយា, តិស្សាយ សិក្ខមានាយ សន្តកំ បរិភុញ្ជ វា វិស្សជ្ជេហិ វា យថាបច្ចយំ វា ករោហី”តិ បច្ចុទ្ធរិតព្ពំ។

១១៨។

ទូរសន្តិកត្តេកត្តពហុភាវំ វិជានិយ;

“ឯតំ ឥមំ”ន្តិ “ឯតានិ, ឥមានី”តិ វទេយ្យ វា។

១១៩។

ទសាហំ មាសមេកំ វា, បញ្ច វា កឋិនត្ថតេ;

បរិបុណ្ណូនកស្ស, បច្ចាសា សតិ មាសកំ;

ឧប្បាទយតិ និស្សគ្គិំ, អនធិដ្ឋិតវិកប្បិតន្តិ។

១១។ និស្សយនិទ្ទេសោ

និស្សយោតិ –

១២០។

ព្យត្តស្ស បញ្ចវស្សស្ស, នត្ថិ និស្សយ ការិយំ;

យាវជីវម្បិ អព្យត្តោ, និស្សិតោយេវ ជីវតិ។

១១៨។

ឯកំសំ ចីវរំ កត្វា, បគ្គហិត្វាន អញ្ជលិំ;

ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា, វទេ យាចតតិយកំ;

“អាចរិយោ មេ, ភន្តេ, ហោហិ,

អាយស្មតោ និស្សាយ វច្ឆាមី”តិ។

១១៩។

បក្កន្តេ បក្ខសង្កន្តេ, វិព្ភន្តេ ចាបិ និស្សយោ;

មទលាលត្តុបញ្ញាយ-សេយាឆាតេហិ សមុតិ។

១២០។

និស្សាយ ន វសេលជ្ជី, អបុព្ពំ ឆាតយាគតោ;

អាគមេ ចតុបញ្ចាហំ, ញាតុំ ភិក្ខុសភាគតំ។

១២១។

អទ្ធិកស្ស គិលានស្ស, គិលានុបដ្ឋកស្ស ច;

យាចិតស្ស អរញ្ញេ ច, សល្លក្ខេន្តេន ផាសុកំ;

សភាគេ ទាយកេ សន្តេ, វសិតុំ តាវ លព្ភតីតិ.

១១. កាយពន្ធននិទ្ទេសោ

កាយពន្ធនន្តិ –

១១៣.

អកាយពន្ធនោ គាមំ, ទុក្កដំ បវិសេយ្យ ចេ;

ពន្ធេយ្យ យត្ថ សរតិ, តត្ថេវាសតិយា គតោ.

១១៤.

បដ្ដិកា សូករន្តន្តិ, ទុវិធំ កាយពន្ធនំ;

ទុស្សបដ្ដោ ច រជ្ជុ ច, ឯកា តទនុលោមិកា.

១១៥.

មច្ឆកណ្ដកខជ្ជូរី-បត្តា មដ្ឋា ច បដ្ដិកា;

លព្ភា ទសា ចតស្សោបិ, អន្តេ ទិគុណសុត្តកំ.

១១៦.

មាលិនី កក្កដច្ឆានី, ទស្សេត្វា គុឡសុត្តក;

កោដ្ដិតា កុញ្ជរច្ឆានី, បដ្ដិកា ន ច កប្បតិ.

១២៩៓

ឈងក៌ យកទយុលាឌិ, ត កាប្យត្តិ ងឍាយុទេ;

ក្កទត្ត ឈងកា ទលលា, ចិទឆ អន្លាក្លា ចិត្តក៌៓

១៣០៓

ទចន្ទុកកាក្លា យុទង៌, យទ្ខុចិហ៌ា កាលិត្យក៌;

ត កាប្យត្តិ ងឍាឃុ ទច្ហ, យន្ត្រីយាទឃច កាប្យទទ៓

១៣១៓

ទចព្យុងត្តចិឍាលាត្តិកត្ថលិលាចលិយឃា;

ឍន្លុតាក៌យឃា ឃុត្តតព្យអទលិហយឃាបិ ច;

ចិឆា កាប្យត្តិ កាប្បិឃា, កាល្ហិទឃា ចាបិ ពយុឃាតិ៓

បចយកាលាចាទិ គិង្គិ ព៌៓

១៣៓ បចចិតិទច្ហុទឍា

បចចិ ចាតិ –

១៣២៓

ᨩᩣᨲᩣᨩᩣᨲᩣᨲᩥ ᨴᩩᩅᩥᨵᩣ, ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᨸᩴᩈᩩᨠᩣ;

ᨩᩣᨲᩣᨯ᩠ᨰᩣ ᨧ ᨸᨳᩅᩦ, ᨻᩉᩩᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᨸᩴᩈᩩᨠᩣ;

ᨧᩣᨲᩩᨾᩣᩈᩣᨵᩥᨠᩮᩣᩅᨭ᩠ᨮᨸᩴᩈᩩᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᩣᩈᩥ ᨧ᪨

᪑᪓᪒᪨

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩈᨠ᩠ᨡᩁᨸᩤᩈᩣᨱᨾᩁᩩᨾ᩠ᨻᨠᨮᩃᩅᩣᩃᩩᨠᩣ;

ᨯ᩠ᨰᩣ ᨧ ᨽᩪᨾᩥ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩈᨠ᩠ᨡᩁᩣᨴᩦᨾᩉᩥᨸᩥ ᨧ;

ᨴᩩᨲᩥᨿᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᩥ ᨧ, ᨧᩣᨲᩩᨾᩣᩈᩮᩣᨾᩅᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣ᪨

᪑᪓᪓᪨

ᨴ᩠ᩅᩮ ᨽᩣᨣᩣ ᨲᩦᩈᩩ ᨽᩣᨣᩮᩈᩩ, ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨿᩔ ᨽᩪᨾᩥᨿᩣ;

ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨴᩩᩈᩣ, ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ᪨

᪑᪓᪔᪨

ᨸᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨡᨱᨶᩮ ᨩᩣᨲᩮ, ᨩᩣᨲᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ;

ᨴ᩠ᩅᩮᩊᩉᩔᩣᨩᩣᨲᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔ, ᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩣᨱᩣᨸᨶᩮ ᨲᨳᩣ᪨

᪑᪓᪕᪨

ᨸᩉᩣᩁᩮ ᨸᩉᩣᩁᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᨡᨱᨾᩣᨶᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ;

ឡកាឃាលត្តិឃា ឡកា, ភាភាលត្តិស្ ចាឆសោ៍

១៣៧៍

“ត្ថយំ ជាតយិយំ កត្ថយិឈ ចាបិ ឈសលត្ថ ឆ;

ឌាសលហក្កិ”ត្តិ ចា ចត្តិ, តិឃសេត្តា ត ចដ្ឋតិ៍

១៣៨៍

“ឆម្មក្ខិយស្សាចាដំ ចា, យត្តិកំ ឌាត យាហ៖;

កសទាហិ កប្បិឃសេត្តា”តិ, ចឆតំ ចដ្ឋសតដិនិ៍

១៣៩៍

អរម្ពត្ថិ បឆចិឃា, ស្កុត្តកដ្ឋយអាដិកំ;

សកាសបត្យ តត្យកំ លត្ថម្មស្សិត្តាតិឃកដ្ឋយំ៍

១៤០៍

កណ្ហប្បាដំ ដ្ឋបចិកាយត្តិកំ យ្ទសិក្យក្តិទំ;

ចាត្យាយាសាឌិសកាចដ្ឋំ, សលដ្ឋាដិត្តា ត សកាបសឃ៍

១៤១៍

បតិតេ ចាបិអាគីតំ, ក្សេល ខ្ទកាសត្តិកេ;

បរិសាកេហ ច ននេឌ លនេក្ក, បតិតេ តចនេសាល្លិឃា៓

១៣១៓

ចម្ខិនេក យត្តិកាក្យេដ្ឋ, អន្ទាខាកាស្យដ្ឋិនេត តឆា;

នេឃក្យឃ្យកឆលដ្ឋានេត, តិដ្ឋតិដ្ឋកក្យដ្ឋនេកា៓

១៣២៓

ឆម្ហាឌិ គហិព្យតំ ក្សូយិ៍, សន្ទ្ធារេលត្វា ចិនេកាបយំ;

ឆារាឃ កិត្ថិតំ ក្សូយិ៍, កាតំ ចា ចិសយំ សយំ៓

១៣៦៓

សម្យ្ឌាតីហិ ឈសិតំ, កល្ថកាឌិ បនេចសិតំ;

ឌនេឃ្សឃ្សាយីតិ កិត្ថនេត្តា, ក្សូយិ៍ ឆក្កយិតំ បឆិ៓

១៣៣៓

ឈសិតំ អក្កបឆ្កំ, កណ្ហនេទាកី តជាឌិស្យ;

ហត្ថំ ចា នេឆាចិតំ ក្សូយិ៍, ឈសិតំ ត ច កប្យតិ៓

១៣៤៓

ឆម្ពាទិទ្វេទុក្ខដ្ឋានេទា, បរិសាណាទិបច្ចត្តំ;

សាលាទិកដ្ឋំ ទុក្ខលភាវេច្ឆនតឋាលតំ

១៨៧

សេកោ បស្សាវអាទីនំ, សុទ្ធិចិត្តស្ស វដ្ដតិ;

អល្លហត្ថំ ឋបេត្វាន, រជក្កាហោ ច ក្វយិយា

១៨៨

អគ្គិស្ស អនុបាទានេ, កបាលេ ឥដ្ឋកាយ វា;

បិធេតុំ លព្ភតេ អគ្គិំ, ក្វយិយំ វាចេស សតីតិ

១៨ បរិក្ខារនិទ្ទេសោ

បរិក្ខារោតិ –

១៨៩

បញ្ចវណ្ណេហិ សុត្តេហិ, អន្តោ ពាហិ ច សិព្ពិតុំ;

គិរិកូដឌ្ឍចន្ទាទិំ, ឆត្តេ បណ្ណេ ច លិខិតុំ

១៩០

ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩤᨸ᩠ᨿᨶᩩᨸᩣᨶᩴ ᩅᩤ, ᨵᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᩃᩮᩣᨽᩤ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ;

ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ ᨵᩣᩁᨿᨲᩩ᩠ᨿᩮᩅ, ᩋᩉᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᨠᩈᩣᨭᩥᨿᩴ᩺

᪑᪔᪐᪺

ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩩᩴ ᩁᨩᩥᨲᩩᩴᨵᩣᨲᩩ, ᨷᨩ᩠ᨩᩴ ᩅᩤ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩᩴ;

ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ ᨴᩮᨲᩩ, ᨵᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᩃᩮᩣᨽᩤᩅ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ᩺

᪑᪔᪑᪺

ᩋᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨭᨿᩮᩣᨻ ᩅᩤᨸᩥ, ᩅᩮᩣᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩥᨠᩤᨷᩥ ᩅᩤ;

ᩁᩪᨷᩥᨿᩣᨴᩥᨠᩣᩁᨿᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩤ, ᨴᩦᩅᩮᩁ ᨶ ᨧ ᨠᨷ᩠ᨿᨲᩥ;

ᨠᨷ᩠ᨿᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᩁᨿᩮᩣ, ᨷᩥᨬ᩠ᨬᨠᩣᨠᩃ᩠ᩃᨠᩋᩣᨴᩥᨠᩴ᩺

᪑᪔᪒᪺

ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩥᨷᩥᩈᨠᨷᨭ᩠ᨭᩣᨷᩥ, ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩣᩃᩣᨧ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ;

ᨿᩩᨣ᩠ᨣᩮᨴᩤ ᨠᨠ᩠ᨠᨭᩈᩣᨭᩥ-ᨧᩥᨠᩣᩁᩴ ᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᩺

᪑᪔᪓᪺

ᨠᩮᩣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩤ ᨧ ᨷᩦᨬ᩠ᨩᨠᩤ, ᨣᩩᨧᩥᨠ᩠ᨠᩣᨿᩣᨾ᩠ᨿᩣᨧ ᨠᨷ᩠ᨿᨴᩮ;

ᨣᨱ᩠ᨮᩥ ᩅᩮᨵᩥ ᨧ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᩅᩤ, ᨴᩮᨲᩩ ᨶ ᨧ ᨷᨠ᩠ᨠᩮᨷ᩺

១៩ទ៍ˋ

ទត្តំ សន្ទេត យហិតា, ឈេដ្ឋ ឃ្យេត្ថាត ចា ត ច;

ឈិសេឃ្យ ឆោហិឃំ ពត្វា, បហាទេ ត ច យដ្ឋិតាˋ

១៩៩ˋ

ពណ្ហោកាលាកស្ត្វាតិ, ទេត្ត លិទេក្ត្រឃ្យ ឌិចេទ;

លេណា ត ចដ្ឋូតិ ឆយុ-ពទេណ លត្តចដ្ឋិឃំˋ

១៩លិ៍ˋ

លេល៌ ផេបត្វា យហិកា, បិត្យអកា ក្យត្ថ្លិកាឃ ច;

បិបៀលេ ច បរិតេឆ្លឆ-លេណា ឆល្ហុយិក្យចដ្ឋិតិˋ

១៩ប័ˋ

យាលិក្យទហិឃំ បត្ត-យណ្ហលេ កិត្តិកយុ ច;

ទេហដ្ឋា លេណាក្វឃំ ក្កុំ, អហិឆ្ឆត្តកសាឌិសំˋ

១៩ជ័ˋ

ហិត្វា កត្តទឃដ្ឋិយិក្យាឃ្នុឌិសល្ហាសេកបិ ច;

ឃំ កិត្តិ កិរិក្បូជៃងិ-ចណ្ឌាយដ្ឋិ ត ចដ្ឋតិ។

១៤០។

ពិឡ្តាហតេ កិឃិយដ្ឋា-បឹផាឱឃឃតាឃតេ;

ឃយ្ទុញ្ញាតិយិ្យឃក្កាទ-ឈ្លដតេ ទក្កកាឌតេ។

១៤១។

បិតឹឃកាឌតេ បិផ-បឹតេផ ពេឆលិពាឃ ឆ;

បត្តាឆារបិឆារតេឃុ, ពាលចតេល្ហ ឆ ពឹឌតេ;

ឃំ កិត្តិ ឃាលិពយ្យាឱ-ចណ្ឌាយដ្ឋយចាទិតំ។

១៤២។

តេឃតាឃតេ បត ក្ខាទពចាជៃឱប្យតេកឌតេ;

តេឃាចណ្ឌាយឃត្តុញ្ញាតំ, ចណ្ឌាយដ្ឋយិ្យកា ពចា។

១៤៣។

ឱឃាឈតាឡ្ពលិក្ខាឱប្យតេកតេឌ តេពលកាឌតេ;

បុយិត្តិទ្បុបទហិតំ, ចណ្ឌាយដ្ឋយចាទិតត្តិ។

១៩។ តេកឃដ្ឋតិតេក្តេឃា

េកបដ្ឋត្តិ –

១លឹ៣៉

ឌតស្ស ពាតុំ េកបដ្ឋំ, ឥាតុំ ចត្តុំ ត លក្ខតិ;

កិក្លាចទិឃចិន្នាត្តិ, បេពហិ បហឆយ្ញិតិ៉

១លឹ៣៊៉

បិត្វតិ តក្យបដ្ឋ្ឋាពកិក្លតិស្សិតកល្វតិ;

លក្ខំ េកបដ្ឋពទលំ, េចឃ្យាចដ្ឋពទស្ស ច៉

១លឹ៤៉

យហាទ្វគ្ឍអបិតាយាតាកាតាកពិតិអាឌិតិ;

េតឃំ បេពតត្តតិេឃ, ឥាតត្ថំ តាចពាលិពំ៉

១លឹលឹ៉

ពុលក្វបតចិន្នាត្តិ, េកបដ្ឋពទលាឌិ ហិ;

យាតាបិត្វហិ បឡ្គភ្នាតេពស្ស ត ទ្វហតិ៉

១លឹប៉៉

បិណ្ឌបាតោ អភាយេដ្ឋោ, យាតាជីភយចារិតោ;

លទ្ធំ កាយទិកចោរស្ស, កាព្យបិស្សទិឃស្ស ច។

១៧៩។

តេសំ សុត្តាគកេហច, បរិត្តំ កឃិរា តត្តោភា;

កហិតត្តំ កហាបេត្តា, បរិត្តំ សាសតោកសំ។

១៨០។

សីលំ ឆយុំ បរិត្តំ ចា, អាកត្តា តេឆព្យ កាសព្យ;

កាព្យំ ចត្តញ្ញា លក្ខតិ, កត្តា កោភឌិ បេសិតោតិ។

១៧។ ពុកហតិតេក្ខសោ

ពុកតហាតិ –

១៨១។

កយុចតិឃសញ្ញា-បុកលត្តំ កហស្ស ច;

ឆសកឆយិ ទតត់, ពុកហត្តស្ស ទុក្កដំ។

១៨២។

តិស្សក្តិ តេសុ អត្តត្តំ, ខ្ទឹសុ សេសេសុ ទុក្កដំ;

អភាយិត្វា ចុត្តេ ឮ, ពល៍ សញ្ញា បុក្កល៍។

១៥៦។

“ឆេញ្យស្ស ភចកមូស្ស, ឥម្ពឹ”តិ ភ បដិក្លិបេ;

ចទេ ពប្បិឃការាត៌, “ចតត្តេចមិយេ” ឆ្ពតិ។

១៥៧។

លេត្តំ ចត្ធំ ពញ្ញអាកំ ចា, ទេត្តេ ទាឃបស្វាឌិកំ;

បដិក្លិបិត្វា ពលេញ្ឈ្យ, កប្បិឃេត កយេត ច;

លេត្តាឌិតិ ចិហារស្ស, ចុត្តេ ឥម្ពឹតិ ចដ្តិ។

១៥៨។

ភចយាតិកលេកទារ-ពញ្ញអាកកិរិឃាភចេ;

យត្តិក្យន្ធរល៍ ពាត្ន្ទេ, ឆិរការទោ ច អាញ្ញឆ្ពឃា។

១៥៩។

តិរេកភាពពហល៍ , កទារេ អភចេ ភចេ;

អបរិច្ឆត្នការព ច, សស្ស “ទេឆេត្តកេ” ឆ្ពតិ;

កហាបណ្ឌាបត្ថា, សទ្ទាសយ្យិ អកប្បិយំ។

១៨៧។

អចត្វា កាស ចប្បិទ្ធាទេកត្តិកាយ ច ក្ខុយិយា;

បតិដ្ឋាទេបតិ ក្ខុយិ ចា, ភាទេកា ទេកទេយ្យាតិ ឲត្តទេកា។

១៨៨។

ក្ខុយិភាទេក កតំ សស្សំ, ឲត្តទេក គណ្យបត្តកំ;

គណ្យភត្តំ ចទេក្ខច់, បយាណ៌ ទេឈ្ហទេឌ្ឍកិ។

១៨៩។

យិភទេភ ទក្ខទេណ ឌត្វា, ពទេល តំតឹហទាបទេភ;

ទេកាដ្ឋាឌិបដិសាយទេភ, តទេស្សទេចតយកប្បិយំ។

១៩០។

បដិសាទេយ្យ បាឌិត្តិ, យំ កិទ្ធិ កិហិសត្តកំ;

ភណ្ឌាកាទិកឃឹទេសភ, សទេចបិ បិត្យសត្តកំ។

១៩១។

បិត្វាភំ កប្បិយំ ចត្តុំ, អចស្សំ បដិសាយិយំ;

អត្តនោ សន្តកំ កត្វា, លទ្ធេត បដិសាយិតុំ

១៤១

ទេហីតិ បដិសាយេត្វា, វុត្តេ ចាបិ បដិក្ខិបេ;

បិទេត្វាន គេត លទ្ធំ, បលិពោធោតិ កោបិតុំ

១៤២

គយ្ហំ គេទរាត្តា អារាមេ, សកំ ចណ្ឌិកអាគេយា;

បរិក្ខារញ្ញា សយន-កណ្ឌំ ចា នាដចល្លកា

១៤៣

ទេហីតិ បដិសាយេត្វា, ចក្កំ ឃដិ លក្ខតោ;

ន គេទយ្ហ កយា ផាតំ, វុត្តំ ទេស្សេតុ ចក្ខុតិ

១៤៨

ពាលក្កាទេន បិទេត្វា, គទេស្សុ បដិសាយិតុំ;

កិក្ខុ យត្ថុស្សា សក្កត្តិ, នេដ្ឋ ចត្តុយិញ្ញាកិទេស

១៤៩

វិហារាចសថស្សត្តោ, រតនំ រត្នសយុតំ;

និក្ខិបេយ្យ គហេត្វាន, យក្កេរញ្ញោបិ តាទិសេ;

សាយិកានាកយំ ញាត្វា, បតិរូបំ ការិយតីតិ។

១៨។ កុលទូសកនិទ្ទេសោ

ទូសកត្តិ –

១៩៧។

បុប្ផំ វេឡុំ ផលំ ចុណ្ណំ, ទន្តកដ្ឋញ្ច មត្តិកំ;

សង្គហណត្ថំ ទទតោ, កុលទូសកទុក្កដំ។

១៩៨។

ទុល្លព្ធយំ ការុញ្ញំ, ពាស្សរេភេត្ត សជ្ឈិកំ;

នេត្តស្ស ទុក្កដាទីតិ, ពេយ្យា សញ្ញា សត្តកំ។

១៩៩។

កុលសង្គហា រោបេតុំ, រោបាបេតុញ្ច សព្ពថា;

ផលបុប្ផូបគំ រុក្ខំ, ជគ្គិតុញ្ច ន កប្បតិ។

២០០។

ភិយិទេ្ទាកាយទេតា ពេ្យទោហារបរិយាយទេតា;

អត្តេភា បរិភោគត្វ, ទោបភាឌីភិ លក្ខេទេ៍

១០៣៍

ចុត្តាច ចេខ្ខិពា ឌញ្ញូបេសេភ ពិហិពយ្ហុសុ;

ធេបត្វា បិតទោ កហុំ, ចេឃ្យាចន្ទពាទិ សពិ៍

១០៤៍

ចុក្កាដិ បកចាទេត, ហទេហ ក្ខតសាសតិ;

សាសតិ អក្កេហត្វាបិ, បធយិ ចកទោ បុភ៍

១០៥៍

ក្តុប្បត្តុបច្ចយា ឲុចំ, បញ្ចាត្តុយ្បិ អពប្បិយា;

អក្ខតាទោធភាទ្ធប-សំចោហារុក្កហាឌិសា៍

១០៦៍

ហទោបត្វា ហរិត្វាបិ, បិត្វត៌ សេសទោពាតិត៌;

បត្វាត៌ ចត្ថុប្បុខត្វំ, ឌាត្សំ បុបប្បាតិ លក្ខតិ;

យល្ឋាភព្វញ្ញា លិក្កាឌិ-ប្ញុឌព្វញ្ញា ភ លព្កុតិ៍

១០ទ៍

ពឆា ឋលំ កិលិភាត់, ឋយ្យត្តិស្សទិឃស្ស ឥ;

បរិទ្ធាឃចិហិភាត់, ឌាព្យ ឋបទឋត្តកាំ៍

១០៩៍

ភាឌេត្ត ឋលបុប្យយិរ្យឌេឃ្យ បព្តស្ស កស្សចិ;

ឋយុពេភាបលេិកេព្វា, ឌាពទ្ធាយិពទេភ ព្យ៍

១០លិ៍

ចិហាទេ ចា បរិទ្ធិដ្ឋ, កព្វាភ កពិកំ ពពោ;

ឌេឃ្យ ឃឆាបរិឆេ្លឌំ, កិលិភស្សេពទស្ស ចា;

ឃាឥយាភស្ស កពិកំ, ចព្វា ទុក្លាច ឌស្សិឃា៍

១០ប័៍

ឋិទិឋកឋចាឌឹត់, ទុណេ្ហ ឋេឋេ ឥ តិឆ្លេឃា;

ឃឆាចុត្តភេឃា ឲច, បណ្ហេយ្យព្ត បចេឋេឃតិ៍

១ឋ៍ ចស្សុបភាឃិកតិឌេ្ឋឋោ

ចឃ្សូបភាឃិកា ឆេចាតិ –

១០៨៍

បុទិយិកា បច្ឆិយិកា, ទុចេ ចឃ្សូបភាឃិកា;

តត្តាលឃបទិក្កាហោ, ចឌីកេឌោ ច ឲុឌិរោ៍

១១០៍

“ឥឃស្និំ ចិហារេ ឥមំ, តេឃាសំ ចឃ្សំ ឧបេមិ;

ឥធ ចឃ្សំ ឧបេមី”តិ, ចិត្តុប្បាទេត្ថ អាលយោ៍

១១១៍

ភោបេតុកាយេ អាចារំ, តទហ្វតិក្កយេយ្យ ចា;

កចេយ្យ ទុក្កដាបត្តិ, ញាតំ ចាតុបក្ខេតោ៍

១១២៍

ទុតិយំ ឧបកេច្ឆយ្យ, លិត្តចស្សាតុបិកេតា;

ត បក្កយេយ្យ តេឃាសំ, អចសិត្វាត ចារិកំ៍

១១៣៍

យាតាបិតូភយត្ថាយ, បញ្ញត្តិំ សហធម្មិកំ;

គិលានតទុបដ្ឋាក-កត្តព្វេយសិស្សេយាសធិំ។

១៧៣។

បុន្និស្សាមិ ខុបដ្ឋិស្សំ, កត្ថាភកិទតំ អហំ;

ថុបកាសិស្សំ កុក្កុច្ចំ, ឌិដ្ឋិំ កទុកយាឌិកំ។

១៧៤។

កទិស្សំ ចាបិ កាវេទស្សំ, ចិរេនាគតំ ចិរេចចតំ;

ចុដ្ឋាតំ ចាបិ ខុស្សុក្កំ, កត្តុមិច្ចេចយាឌិនា;

លទ្ធំ សត្ថាហកិច្ចេន, បហិតាបហិតេបិ ចា។

១៧៥។

សញ្ឈាមេម្ម ចេឌេ ឆម្ម-ស្សចនត្ថំ និយត្តិតោ;

កទ្ទហិ បហិតោ ចាបិ, កទ្ទតំ ចាបិ បស្សិតុំ។

១៧៦។

ន កប្បេធោចតុច្ចេស-ញាតុបដ្ឋាកទស្សនេ;

លទ្ធំ ន បិបុណោឃ្យច្ចេ-ចាគមិស្សត្តុទ្ទេកោ។

᪒᪑᪘᪨

ᩈᩮᩈᩮᩣᨲᩦᩉᩥ ᨸᩉᩥᨲᩮ, ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩩᨲᩥᩔᩥᨲᨠᩮᨶ ᨧ;

ᩁᩪᨸᩥᨿᩈᩮᨠᩣᨸᩥᩈᩥᨠᩣᩉᩥ, ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨸᩮᩈᩥᨲᩮ᪨

᪒᪑᪙᪨

ᨲᩔᩮᩅᩮᨲ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨶᩣ;

ᩈᨬ᩠ᨫᩣᨿᨣᩥᨿᩣ ᨲᩣ ᨶᩮᩣ, ᩃᩥᨡᨲᩔᩣ ᨸᨲᩣᩁᨿᩮ᪨

᪒᪒᪐᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᩮᩈ ᨧ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ, ᩈᩩᩈᩥᩁᩮ ᨧᩥᨲᩮᨸᩥ ᨲᩣ;

ᩃᨲᩩᨷᩥᩃᨶ᩠ᨲᩣᨧᩦ-ᩈᩩᨸᨣᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨲᨵᨲᩥ᪨

᪒᪒᪑᪨

ᩋᩮᩈᨶᩣᩈᨶᩥᨠᩮᨶᩣᨸᩥ, ᩁᩪᨸᨣᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ;

ᨸᨲᩣᩁᩮᩁᩩᨴ᩠ᨴᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨶᩣᨲᩣᩈᨴ᩠ᨵᨲᩩᨸᨠᩮᩣᨲᩥ᪨

᪓᪐᪨ ᩋᨲᩮᨠᩥᨧ᩠ᨨᩥᨿᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᩋᨲᩮᨠᩥᨧ᩠ᨨᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ –

១១១។

អារាមារាមវត្ថូនិ, វិហារោ តស្ស វត្ថុ ច;

មញ្ចោ បីឋំ ភិសិ ពិម្ពោ-ហនាទិសយនាសនំ។

១១២។

លោហកុម្ភី កដាហោ ច,

លោហភាណកវារកោ;

កុឋារី វាសិ ផរសុ,

កុទ្ទាលោ ច និខាទនំ។

១១៣។

វល្លិ វេឡុ តិណំ បណ្ណំ, មុញ្ជបព្ពជមត្តិកា;

ទារុមត្តិកភណ្ឌានិ, បញ្ចេតេ អវិភាជិយា។

១១៤។

ថុល្លច្ចយំ ភាជយតោ, ភាជិតាបិ អភាជិតា;

គរុភណ្ឌានិ វុច្ចន្តិ, ឯតេវិស្សជ្ជិយានិ ច។

១១៥។

ចល្លិដ្ឋឡាវិហុយត្តាបិ , ចេឡ្ហុ អដ្ឋក្ខលិយតោ;

តិលាទិ យុដ្ឋិយត្តុយ្យិ, បណ្ណ៊ុ ទុកយ្យិ យត្តិកាˋ

១១លិˋ

បិកតា បញ្ចាចណ្ណា ចា, ឃុឆាកក្កដ្ឋ អាទិកា;

តាលបក្កប្យយាលាបិ, ទិត្តា ចា តត្តឌាតកាˋ

១១ប័ˋ

រក្លិតា ឃញ្ញិកា រដ្ឋុ-ឃោត្តាឌិបិ អកាឌិយា;

គិដ្ឋិតេ កាឌិយា កយ្យុ, ឃញ្ញិរក តេចតិយស្យ ចាˋ

១១ដ័ˋ

បត្តាទិ កិក្កឃារុប្យ៉ៃ, តឆា ចិប្យកតាកត៌;

កាឌិឃំ លៃហកល្លស្មុ, ចារក៌ បិគោលា្យ៉ាˋ

១១០ˋ

ចេឡ្ហុយិ្យកាឌិយា តេល-ភាឡុឡុ កត្តរគល្លុកា;

លត្តគល្លុឃលិកាយោ, តឆាបិហភគល្លុកាˋ

១១០៕

អត្រញ្ញាតចាសិតណ្ឌោ, ពនណ្ឌោ បរិគពហ្យពកា;

អនលញ្ជាតិសិក្ខាឌិ, ភិក្ខុបពនលំ តចា៕

១១១៕

តន្ថិតាតិទ្ទិតំ ឌាក្រកល្ហំ ឌត្តញ្ចា ភាឌិឃំ;

ភិក្ខុបពនហេ បរិគឈដកោ យត្តិកាយឃោ៕

១១២៕

ភាឌិឃំ ពហ្យិឃំ ចយ្ុំ, ឲញ្ជអចយ្ុយភាឌិឃំ;

ពក្រភា ពក្រកល្ហញ្ចា, ឆាចរំ ឆាចរេត ច៕

១១៣៕

ឆាចរំ បរិចតេ្តឃ្យ, តឆា ពត្ថា ច ក្រញ្ញាត្យ;

ចល្លាឌិ ឋាតិពយ្ុត, ពលញ្យសេយយភាឌិឃត្តិ៕

៣០៕ បកិណ្ណកនិទ្ទេសោ

បកិណ្ណកត្តិ –

១១៤៕

សន្ធារពន្ធេត ធាតេ, សោតុក្ខលគបិសតេ;

សឃេត្តត ឌិចា ន្ធាទិ, ពេន្ធឃ្យ បទិចង្គិ។

១១៦។

សេត្ត ចិត្តាយិ យុទិសេ, អាគេកាគេកា ចាបិ គព្យតិ;

សចសេ ពំ ចិភាគាទិ, សឃេត្តា ទុក្កដំ ផុសេ។

១១៧។

ទតភាតិត្តិទុបិតិ, ឆន្ទាយិត្តិបសាឆតិ;

ត្វទិយាចុឆកណ្ឌាតិ, អាយសត្តស្ស ទុក្កដំ។

១១៨។

សិត្តេពេលិឌេពេលហិ, ផលហត្ថផលេហិ ចា;

គោភេន្ធតចាបិ ឃោ គោសេ, ឌួសេល្ហោឃ្យស្ស ទុក្កដំ។

១១៩។

តេគបិចុរលា ឲគត្តរលា ចា ត្យចងូ ឃំ;

ពេឆគយេព្ទោ កុឡោឃ្យំ, ឲគស្ថិ ចាបិ កាឌេភេ។

១៣០៍

ចតុរង្គុលតោ ង្គាតយសិកង្គុលំ ពចា;

ឥត្តកង្គំ ត ហានេយ្យ, លឃុលំ ត អកល្លេកា៍

១៣១៍

ហឹត្រុក្កតេង្គហិ ង្គក្កង្គំ, ហឹតំ ចា ឌាតិអាឌិហិ;

ង្គទ្យុំ ចាឌ្ឍាបេតេសេត, ចតេត ទ្យុក្ខាឃិតំ តចា៍

១៣២៍

ឆឹឈេ តេព ច ពេសេ ច, តាសេលិយេ ត ឆារេយ;

ត លត្ថុំ ឋិសតិយង្គំ, សឡ្ថាតេឆ លិយហារលំ៍

១៣៣៍

ឃចាចុង្គំ ត ពាំតេឆយ្យ, សង្ឃុង្គិង្គំច សង្ឃិក្ខាំ;

អនោតអល្លបិនេហិ, តក្កេយ សឃតាសតំ;

ឃុនោតបិនេក ចាបិ, តតេចច ទិសាបិហតោ៍

១៣៣៍

សង្ឃាឌិឃា ត បល្លេត្វ, ភិត្តាឌិ ត អបឃ្យេឃ;

បរិកប្ខកត៌ សតេ្ត, ង្គេក តោ ត អាចយេ។

១៣៣។

អកប្បិយសយាតាតេ, តចា ឃិលិបចិន្ត្ឈេត;

តេសតាឃ សកាកាឃ, អាចិកយេ្ខ ច ទុក្កំ។

១៣៤។

បដិស្សចចិស៌ចាតេ, ឞុដ្ឋចិត្តស្ស ទុក្កំ;

បដិស្សចក្ខលោ ឲច, បរិចិត្តិ ញ្ញតទស្ស ត្យ។

១៣៥។

ត ទុក្ខយកិន្ទុតេហឃ្យ, សតិ កិតេ្ជច តេបរិទិស៌;

អាបតាស្ម ឃចាកាយ៌, កប្បតិ អកិន្ទុហិត្យ។

១៣៦។

ចិភាដ្ឋាត៌ ចជត្តស្ស, ទុក្កំ បរិសាចត៌;

ឃាចយាតស្ស អដ្ឋាតេ, អចចត្តស្ស ទុក្កំ។

១៣៧។

ថុល្លច្ចយំ ផុសេ អង្គជាតច្ឆេទេន ទុក្កដំ;

អាពាធប្បច្ចយាញ្ញត្រ, សេសង្គេ អត្តឃាតកេ៍

៦៥០៍

ចិត្តបោត្ថករូបានិ, ន ករេ ន ច ការយេ;

ន ចុឌ្ឍាបេយ្យ ភុញ្ជន្តិំ, អាទាយាទញ្ញេកហត្ថុ៍

៦៥១៍

ឃាតាតិ បុយឃុត្តាតិ, ឋិចិកំ ហត្តិចង្កំ;

បិដក្កិញ្ញា កិលិតស្ស, កប្បតី អកិទ្ធិហិត្យំ៍

៦៥២៍

ពន្ធុំ ឆយុញ្ញា បញ្ឈា, អាទគ្គ ករលោ ឥចំ;

ទុក្កដំ បរិសំ ចាបិ, អញ្ញស្ស ក្ខបលិខិអកេ៍

៦៥៣៍

កាយំ ក្ខាទុំ តិយិត្តំ ចា, កិក្លតីតំ ន ឥស្សេយ;

ចិចទិត្វា ន សិទ្ធោឃ្យ, តា កក្កយុតកានិតា៍

៦៥៤៍

ត កល្យតា ច ឆ្ចចាគ់, ត បន្ទាហទទេតាបិ ច;

ពាល់ កិលាត់ កយិឃំ, ចឌ្ឍឃិត្វាត ទ្យក្កាដ៍

១៣៉៣៉៍

ទេលិកាឃតំ ត ចាទេឆឃ្យ, បលិតំ ត ច កាហទេឃ;

ទេបញអាឃបិ ត ក្យទេឡាឃ្យ, ត កិញ្ញុ កិញ្ចិ កិញ្ញត្ថតំ៍

១៣៉៩៍

បិទ្យទេប ត តិចាទេឃឃ្យ, កិហិបិទ្យតតិចាឃត់;

ឃំទេចល្លិឃំ តិចាទេឃឃ្យ, ដាឃំ តាលិឃ្យទេឃឃ្យ ចា៍

១៣៉លិ៍

ចដ្ឋិ បទេឃាឌទេឃ ឃាទេឆ, ទេតាឡ្ឋាតកប្យចាទិទេត;

អត្តូទេតា បទិទេភាកត្តំ, ជិត្តុយឡ្ឋាឃ្ស ទេតា ឥទេឥ;

អក្កុំ កទេហត្វា ក្យត្វា ចា, កតិបិហំ ប្យទេតា ឥទេឥ៍

១៣៉ប៉៍

ក្តុំិឃ្ស ឃាឆទេត ទក្ល, ពាត្វាពាត្វា ច ឥល្ដិត់;

ᨠᩥᨧᩣᩔ ᨡᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮ ᨡᨱ᩠ᨯᩣ, ᩈᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᩣᨸᨶᩮ ᨸᨶ;

ᨡᨱ᩠ᨯᩔ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨠᩮᨶ, ᨲᩮᩣᨿ᩠ᨿᩣ ᨸᩥᩁᩣᨡᩥᨠᩣᨡᩥᨠᩣ

᪑᪘᪙

ᩉᨴᨿᩔ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ, “ᨧᩮᩣᩁᩮᩣ ᨧᩮᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᨽᩣᩈᩥᨲᩮ;

ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿᩮᩅ ᨣᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲ, ᨡᨱ᩠ᨯᩴ ᨠᩥᨧᩣᩔ ᨲᨲ᩠ᨳᨠᩴ

᪑᪙᪐

ᨧᩥᨬ᩠ᨧᩣᨾᩣᨱᩅᩥᨠᩣ-ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ;

ᨴᩣᩉᩥ ᨸᩥᨠᩣᩁᨠᩩᨱ᩠ᨯᩣᨶᩴ, ᨧᨬ᩠ᨧᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨶᩣᨧᩮᩃᩥᨠᩥᨿ;

ᩉᩁᩥᨲᩮ ᨧᩣᨸᩥ ᨧᩦᩉᩣᨣᩥ-ᨶᩣᨬ᩠ᨬᩮᨠᩁᩣᨣᩥᩁᩣᨸᩥᨿᩮ

᪑᪙᪑

ᨥᩮᩣᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨥᩮᩣᩁᩮᨲ᩠ᨳᩴ, ᨷᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᨷᩔᩥᨲ᩠ᨳᩴ;

ᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨪᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᨿᩥ, ᨶᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᩦᨲᨭ᩠ᨮᩣ ᨧᩣᨣᩥᨲᩴ;

“ᨾᩩᨷᩉᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᨿᩣ”ᨲᩥ, ᨧᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨧᩣ ᩈᨿᩣᨿᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᨳᩴ

᪑᪙᪒

ᩁᩣᨥᩣᨠᩣᩁᩴ ᨷᨸᩥᨠ᩠ᨡᩁᩫᩈᩥ, ᨾᩩᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨠᩴ;

កិញ្ចអត្តំ គច្ឆេតា ឥដ្ឋំ, អារទាយំ ឥក្កេដំ ពតិ៍

១៩១៍

នេច ន បដិឆាំហេយ្យា-សេនត្យេញ្ញា ចឹចទំ;

តិឥហេយ្យ ឍយាបេយ្យ, គទ្ទា ច បឍាយិតោ៍

១៩៣៍

អក្កោសេត បរម្ភោ, អាបត្តឹហិ ច សត្តហិ;

កិក្ខុំ ្លបិសក់ ចាបិ, អញ្ញោតេច ច ឥក្កេដំ៍

១៩៥៍

ន លព្ភំ ចិតិបិតោត្ថំ, សទ្ធាឥយ្យញ្ញា ចឹចទំ;

លព្ភំ បិត្វតំ សេសាតំ, ញាតឹតយ្យិ ន លព្ភតិ៍

១៩៩៍

ចស្សិទុញ្ញាញ្ញោតាញ្ញា(ត , ភាពំ គលោយ្យ ឥក្កេដំ;

បដិឥយ្យ តដ្ឋេ ឌិណ្ណោ, ពឹចា តេភា ឥយ្យ ចោឌិតោ;

ឆ្នូនតិក្លោបតោ តោឍំ, ហោតិ ភណ្ឌក្ឈការិយោ៍

១៩សិ៍

ត សក្កូត្តរា ការយំ, ការល្វា ចា ទិសាបិហរតា;

បចិរេឃ្យ ត ឆារេឃ្យ, ចាយរិយការពិឌតិ៍

១៩ប៉ៈ

អកិលិរតា ត លិរត្កឃ្យ, រការស កត្តូទិឃា ជាហិ;

អាទាយរតា ត ឆារេឃ្យ, លត្តូ លត្កូតិ ក្យត្តិឃា៍

១៩ដ៍

ការហេឃ្យ ត្យករតាកាឌ៌, ឲកត្តូទិកកាឌក៌;

ឃិសក្លូត្កកដិការា, ហរត្វាលរប្តា ច លត្កូតិ៍

១សិ០៍

អាបត្តិឃា អរតាការស-កត៌ រចារចឃ្យ ត្យក្កូដ៌;

ស្យត្តស្ស ច អចត្ត្យឡ៌, ពចា ឮការសការរលា៍

១សិ១៍

អដ្ឋក្កូលិឆិក៌ យត្ថាបដិបិទ៌ ត ឆាររយ;

បកពក្កូរលត សត្តាត៌, យត្ថា ចា ក្ខុបិដក៌

ឲសិ១៍

យុកត្តតានំ កេលាយ្យ, ព្រក្កាង តិត្វិយត្តតំ;

ញុរកញ្ញុំ បរិហរេ, តថា ត្យាបិតបុត្តកោ៍

ឲសិ២៍

យំ កិញ្ចិ យាចិតំ ហត្ថកម្មំ តឝត្យវារេតា;

លទ្ធំ កេហតំ តិក្កម្មយយាចិត្វាបិ កប្បតិ;

ការេត្យាហារេបតំ, យំ កិញ្ចិបរសន្តកំ៍

ឲសិ៣៍

កិហិតំ កោបកេ ឝេត្ត, កេហតំ ឝេតិ យត្តកំ;

លទ្ធំ យថាបរិច្ឆេទំ, សញ្ញេចតិយសត្តកោ៍

ឲសិ៤៍

ទ្វីហាបជ្ជេយ្យ អាបត្តិំ, កាយវាចាហិ វា ឆហិ;

អលជ្ជិញ្ញាណកុក្កុច្ចបកតត្តា សតិប្លវា;

អកប្បិយេ វា កប្បិយេ, កប្បាកប្បិយសញ្ញិតា៍

៦៧៦។

អលជ្ជិញ្ញាណតាបត្តិ, កាយវាចាហិ លានយេ;

លិង្គេ សង្ឃេ គណេកស្មិំ, ចតុធាបត្តិវុដ្ឋិតិ។

៦៧៧។

បរិកថោភាសវិញ្ញត្តិ, ន លព្ភា បច្ចយទ្វយេ;

វិញ្ញត្តិយេវ តតិយេ, សេសេ សព្ពាបិ លព្ភតិ។

៦៧៨។

ន ថុល្លច្ចយេ ជាតំ, បច្ចត្តំ សហធម្មិកំ;

សង្ឃស្សេវ ន តំ ហោតិ, វិហិតំ បន ទុហតិ។

៦៧៩។

កិច្ច វា សាយណ្ហេ វា, កាលំ កថិនាទុបស្សយេ;

កិច្ចសញ្ញោវ នាយន្តោ, តត្ថ សេសេប្បយិតយោ។

៦៨០។

បុរិមស្សេវិមំ ឋិត្វា, នេហិ តេត្វានុកស្សតិ;

បច្ឆិមស្សេវ នឞ្ញតិ, ឋិត្វា ឋានត្វា ព្ពមំ វិធិំ;

កេញ្ហចិស្សាសកាហំ ចាឌិទេ្ទ យតាកខិចទំ។

៣៥១។

លេខិហកេណ្ឌ បហទលាំ, ឥារុកេណ្ឌ ច ឥារុជំ;

បត្តំ បិធានបល្លង្កំ, អាសន្ទិំ បត្តិកាបទេយ;

ជេបត្វា កប្បតិ សព្ពំ, កតកំ កុណ្ឌិកាទិកន្តិ។

៤៣។ ទេសនានិទ្ទេសោ

ទេសនាតិ –

៣៥២។

ចាគោ យោ ភិក្ខុភាវស្ស, សា បារាជិកទេសនា;

យថាវុត្តេន វុដ្ឋានំ, គរុកាបត្តិទេសនា។

៣៥៣។

ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា, បគ្គហេត្វាន អញ្ជលិំ;

ថុល្លច្ចយានិ ទេសេយ្យ, ឯចេយកស្ស សន្តិកេ។

៣៥៤។ “អហំ, ភន្តេ, ឯកំ ថុល្លច្ចយាបត្តិំ អាបន្នោ, តំ តុម្ហមូលេ បដិទេសេមី”តិ វត្វា តេន “បស្សសិ, អាវុសោ, តំ អាបត្តិ”ន្តិ វុត្តេ “អាម, ភន្តេ, បស្សាមី”តិ វត្វា បុន តេន “អាយតិំ, អាវុសោ, សំវរេយ្យាសី”តិ វុត្តេ “សាធុ សុដ្ឋុ, ភន្តេ, សំវរិស្សាមី”តិ វត្តព្វំ។ “អហំ, ភន្តេ, ទ្វេ

ថុល្លច្ចយាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ, អហំ ភន្តេ សម្ពហុលា ថុល្លច្ចយាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ, តា តុម្ហមូលេ បដិទេសេមី”តិ វត្តព្ពំ។

និស្សគ្គិយេសុ បន “ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរំ ទសាហាតិក្កន្តំ និស្សគ្គិយំ, ឥមាហំ អាយស្មតោ និស្សជ្ជាមី”តិ។ “ឥមានិ មេ, ភន្តេ, ចីវរានិ...បេ... ឯតំ មេ, ភន្តេ, ចីវរំ...បេ... ឯតានិ មេ, ភន្តេ, ចីវរានិ ទសាហាតិក្កន្តានិ និស្សគ្គិយានិ, ឯតានាហំ អាយស្មតោ និស្សជ្ជាមី”តិ។

៦៥៨។

និស្សជ្ជិត្វាន ទេសេយ្យ, អាបត្តិំ តេន កិច្ចតា;

បដិគ្គហេត្វា អាបត្តិំ, ទេយ្យំ និស្សដ្ឋចីវរំ។

“ឥមំ, ឥមានិ, ឯតំ, ឯតានិ ចីវរានិ អាយស្មតោ ទម្មី”តិ។

៦៥៩។ (ក) ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរំ រត្តិវិប្បវុត្ថំ អញ្ញត្រ ភិក្ខុសម្មុតិយា និស្សគ្គិយំ។

(ខ) ឥទំ មេ, ភន្តេ, អកាលចីវរំ មាសាតិក្កន្តំ និស្សគ្គិយំ។

(គ) ឥទំ មេ, ភន្តេ, បុរាណចីវរំ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ធោវាបិតំ និស្សគ្គិយំ។

(ឃ) ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរំ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ បដិគ្គហិតំ អញ្ញត្រ បារិវត្តកា និស្សគ្គិយំ។

(ង) ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរំ អញ្ញាតកំ គហបតិកំ អញ្ញត្រ សមយា វិញ្ញាបិតំ និស្សគ្គិយំ។

(ច) ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរំ អញ្ញាតកំ គហបតិកំ តទុត្តរិ វិញ្ញាបិតំ និស្សគ្គិយំ។

(ឆ) ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរំ បុព្ពេ អប្បវារិតោ អញ្ញាតកំ គហបតិកំ ឧបសង្កមិត្វា វិកប្បំ អាបន្នំ និស្សគ្គិយំ។

(ជ) ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរំ បុព្ពេ អប្បវារិតោ អញ្ញាតកេ គហបតិកេ ឧបសង្កមិត្វា វិកប្បំ អាបន្នំ និស្សគ្គិយំ។

(៥) ឰ្ពជំ ខេ, កេន្ត្ត, ឌីចទំ អតិទេកតិក្លុត្តុំ ខេចាឥតាឃ អតិទេកលក្លុត្តុំ ផាខេតត អកិតិបព្យាឌិតំ តិស្សក្កិឃំ៍

(៣) ឰ្ពជំ ខេ, កេន្ត្ត, ខេកាឃិឃយិស្សក់ ឃត្តុំ ការទាបិតំ តិស្សក្កិឃំ៍

(៤) ឰ្ពជំ ខេ, កេន្ត្ត, ឃុទ្ធកាញអកាតំ ៦ញអកខេលិយាតំ ឃត្តុំ ការទាបិតំ តិស្សក្កិឃំ៍

(៥) ឰ្ពជំ ខេ, កេន្ត្ត, ឃត្តុំ អតាឌិឃិត្វា ញុលំ ឰ្ជដាតាតំ ញុលំ ខេកាចទិឃាតំ ការទាបិតំ តិស្សក្កិឃំ៍

(៦) ឰ្ពជំ ខេ, កេន្ត្ត, ឃត្តុំ ឌ្កាតកលឰ្ពស្សាតិ ការទាបិតំ អញ្ញាព្រ កិក្លុឃឌុតិឃា តិស្សក្កិឃំ៍

(៦) ឰ្ពជំ ខេ, កេន្ត្ត, តិឃីឥតឃត្តុំ អតាឌិឃិត្វា បុទាហាឃត្តុតស្ស ឃាយត្តា ឃុកតចិឥត្តិ ការទាបិតំ តិស្សក្កិឃំ៍

(៧) ឰ្ពយាតិ ខេ, កេន្ត្ត, ៦ញអកខេលិយាតិ តិខេឃាឌតបទេ អតិក្លាយិតាតិ តិស្សក្កិឃាតិ៍

(៣) ឰ្ពយាតិ ខេ, កេន្ត្ត, ៦ញអកខេលិយាតិ អញ្ញាតិកាឃ កិក្លុតិឃា ខេឆាចាបិតាតិ តិស្សក្កិឃាតិ៍

(៩) អហំ, កេន្ត្ត, ទ្វបិឃំ បដិក្កខេហឃិ, ឰ្ពជំ ខេ, កេន្ត្ត, តិស្សក្កិឃំ, ឰ្ពយាហំ ឃឈ្ឈស្ស តិស្សឌ្ឌាយិ៍

(៩) អហំ , កេន្ត្ត, តាតប្បការកំ ទ្វបិឃឃំខេចាហាទំ ឃយាបឌ្ឌំ, ឰ្ពជំ ខេ, កេន្ត្ត, តិស្សក្កិឃំ, ឰ្ពយាហំ ឃឈ្ឈស្ស តិស្សឌ្ឌាយឹតិ៍

១ប័ល៍៍

តិស្សឌ្ឌិត្វាត អាបត្តិំ, ខេឥខេឃឃ្យាឆ កិហិ ចខេឥ;

“ឌាតាហិយ”ត្តិ ឰ្ពយិតា, ខេឃា ចខេឥឃ្យាហទាយិ កិ៍

១ប័ប៍

អចត្វាយត្តិ ខេតលិឌិ៍, ចខេឥ កិក្លុត កាប្បិឃំ;

យំ អាហរតិ សោ តេន, បរិចេត្តត្វាន កប្បិយំ។

១៨៩។

លទ្ធំ ឋបេត្វា ទ្វេបេតេ, សេសេហិ បរិក្ខិត្តំ;

តតោ អញ្ញេន លទ្ធាបិ, ភាគោ តេសំ ន កប្បតិ។

១៩០។

រុក្ខច្ឆាយាប្បត្តយសោ, តត្ថិត្វា ន កប្បតិ;

និស្សជ្ជំ បដិលទ្ធេប្បិ, អាខិតោ សត្ថតត្តយំ។

១៩១។

ភោ ចេ លភេថ ឧចំ សោ, ត្វយំ លទ្ធេហិ សំសិយោ;

ឧចប្បិ កិច្ច លទ្ធេយ្យ, ភោ ចេ លភេថ សមុតោ។

១៩២។

ឧតានិ ឆ្វតិយោ បតេត្តា, សញ្ឈេសសានិ លទ្ធេរ;

សញ្ឈានិស្សិ ភេលា ចត្តំ, លទ្ធំ ការត្តទេនបិ។

១៩២។ (ក) អហំ, ភន្តេ, នានប្បការកំ កយវិក្កយំ សមាបជ្ជិំ, តំ មេ, ភន្តេ, និស្សគ្គិយំ។

(ខ) អយំ មេ, ភន្តេ, បត្តោ ទសាហាតិក្កន្តោ និស្សគ្គិយោ។

(គ) អយំ មេ, ភន្តេ, បត្តោ ឩនបញ្ចពន្ធនេន បត្តេន ចេតាបិតោ និស្សគ្គិយោ, ឥមាហំ សង្ឃស្ស និស្សជ្ជាមីតិ។

១៥៦។

និស្សជ្ជិត្វាន ទេនេយ្យ, អាបត្តិ បត្តកាហកំ;

សមុដ្ឋិត្វាន សង្ឃស្ស, បត្តន្តំ តស្ស ទាបយេ។

១៥៧។ (ក) ឥទំ មេ, ភន្តេ, ភេសជ្ជំ សត្តាហាតិក្កន្តំ និស្សគ្គិយំ។

(ខ) ឥទំ មេ, ភន្តេ, វស្សិកសាដិកចីវរំ អតិរេកមាសេ សេសេ គិម្ហានេ បរិយិដ្ឋំ, អតិរេកឌ្ឍមាសេ សេសេ គិម្ហានេ កត្វា បរិទហិតំ និស្សគ្គិយំ។

(គ) ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរំ ភិក្ខុស្ស សាមំ ទត្វា អច្ឆិន្នំ និស្សគ្គិយំ។

(ឃ) ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរំ សាមំ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា តន្តវាយេហិ វាយាបិតំ និស្សគ្គិយំ។

(ង) ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរំ បុព្ពេ អប្បវារិតោ អញ្ញាតកស្ស គហបតិកស្ស តន្តវាយេ ឧបសង្កមិត្វា វិកប្បំ អាបន្នំ និស្សគ្គិយំ។

(ច) ឥទំ មេ, ភន្តេ, អច្ចេកចីវរំ ចីវរកាលសមយំ អតិក្កាមិតំ និស្សគ្គិយំ។

(ឆ) ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរំ អតិរេកឆារត្តំ វិប្បវុត្ថំ អញ្ញត្រ ភិក្ខុសម្មុតិយា និស្សគ្គិយំ។

(ជ) ឥទំ មេ, ភន្តេ, ជានំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណតំ អត្តនោ បរិណាមិតំ និស្សគ្គិយំ, ឥមាហំ អាយស្មតោ និស្សជ្ជាមីតិ។

១៥៩។ សេសំ សព្ពំ យថាយោគំ, អាទិយិត្វាន យោជយេ។

១២៧។ (ក) អហំ , ភន្តេ, ឯកំ បាចិត្តិយាបត្តឹ អាបន្នោ។ ទ្វេ សម្ពហុលា បាចិត្តិយាយោ អាបន្នោ។

(ខ) ការេយ្យា ភន្តេ, ឆព្វំ អាបត្តឹ អសប្បាយំ បាដិទេសនីយំ, តំ បដិទេសេមីតិ។ តេន “បស្សសិ, អាវុសោ, តំ ឆព្វ”ន្តិ វត្តព្វំ។

(គ) អហំ, ភន្តេ, ឯកំ ទុក្កដាបត្តឹ អាបន្នោ។ ទ្វេ សម្ពហុលា ទុក្កដាបត្តិយោ អាបន្នោ។

(ឃ) អហំ, ភន្តេ, ឯកំ ទុព្ភាសិតាបត្តឹ អាបន្នោ។ ទ្វេ សម្ពហុលា ទុព្ភាសិតាបត្តិយោ អាបន្នោ។ តា តុម្ហមូលេ បដិទេសេមីតិ។

(ង) “អហំ, ភន្តេ, ទ្វេ នានាវត្ថុកា ថុល្លច្ចយាបត្តិយោ អាបន្នោ។ សម្ពហុលា នានាវត្ថុកា ថុល្លច្ចយាបត្តិយោ អាបន្នោ, តា តុម្ហមូលេ បដិទេសេមី”តិ វត្វា តេន “បស្សសិ, អាវុសោ, តា អាបត្តិយោ”តិ វុត្តេ “អាម, ភន្តេ, បស្សាមី”តិ វត្វា បុន តេន “អាយតឹ, អាវុសោ, សំវរេយ្យាសី”តិ វុត្តេ “សាធុ សុដ្ឋុ, ភន្តេ, សំវរិស្សាមី”តិ វត្តព្វំ។

១២៨។

អទេសនាគាមិនិយំ, អនាបត្តិញ្ច ទេសិតំ;

នានា សំវាសនិស្សីមដ្ឋិតានំ ចតុបញ្ចហិ;

មនសា បកតត្តានំ, នានេកាតិ ន ទេសយេតិ។

៣១។ ឆន្ទាននិទ្ទេសោ

ឆន្ទានានីតិ –

១២២។

ភេទិ៍ ឈល្លិ៍ បហាញុត្វា, គម្ភីរេត្ត សយាគេត;

សញ្ញេហេយ្យ ឆន្ទំ វា, បារិសុទ្ធឹ បវារណំ។

໓໐໐.

ເອກໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອຸປຄມ຺ມ, ນິສີທິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຸຏິກໍ;

ອຎ຺ຊລິໍ ປຄ຺ຄຫິຕ຺ວານ, ທເທ ຉນ຺ທໍ ວິຈກ຺ຂເຓາ.

໓໐໑. (ກ) “ຉນ຺ທໍ ທມ຺ມິ, ຉນ຺ທໍ ເມ ຫຣ, ຉນ຺ທໍ ເມ ອາເຣາເຈຫີ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ.

(ຂ) ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ເທນ຺ເຕນ “ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ທມ຺ມິ, ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ເມ ຫຣ, ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ເມ ອາເຣາເຈຫີ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ.

໓໐໒.

ປາຣິສຸທ຺ຘິປ຺ປທາເນນ, ສມ຺ປາເທຕິ ອຸເປາສຖໍ;

ສງ຺ຄສ຺ສ ອຕ຺ຕເນາ ຈາປິ, ເນວ ກມ຺ມໍ ວິຣາເຘຕິ.

໓໐໒.

ຉນ຺ທທາເນນ ສງ຺ຄສ຺ສ, ທ຺ວຍໍ ສາເຘຕິ ຕຕ຺ຕເກາ;

ຕສ຺ມາ ຉນ຺ທໍ ທທນ຺ເຕນ, ທາຕພ຺ພາ ປາຣິສຸທ຺ຘິປິ.

໓໐໓.

ຫເຣຍ຺ເຍເກາ ພຫູນມ຺ປິ, ປຣມ຺ປຣາ ນ ຫາຣເຍ;

ປຣມ຺ປຣາຫຏາ ຉນ຺ທ-ປາຣິສຸທ຺ຘິ ນ ຄຈ຺ຉຕິ.

១០៣. សត្ថបវារិ កត្វាន, ឯវំ ទេយ្យា បវារណា "បវារណំ ទម្មិ, បវារណំ មេ ហរ, បវារណំ មេ អារោចេហិ, មមត្ថាយ បវារេហី"តិ។

១០៤. អារោចេត្វាន សោ សង្ឃំ, បវារេយ្យវយាគតោ "[illegible], ភន្តេ, សង្ឃំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទតុ មំ សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សាមី"តិ។

១០៥.

គហេត្វា បារិសុទ្ធិំ វា, ឆន្ទំ វាបិ បវារណំ;

ហារកោ សង្ឃប្បត្វា, វិក្ខបេយ្យ មរេយ្យ វា។

១០៦.

សាមណេរាទិភាវំ វា,

បដិជានេយ្យ នាហដា;

បត្វា សង្ឃំ តថា ហេយ្យ,

អាហដា ហោតិ ហារកោ។

១០៧.

សង្ឃប្បត្តោ បមត្តោ វា, សុត្តោ នារោចយេយ្យ វា;

អនាបត្តិច សញ្ចិច្ច, នារោចេន្តស្ស ទុក្កដន្តិ។

១១. ឧបោសថកិច្ចេសោ

ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣᨲᩥ –

᪓᪑᪐᪨

ᨴᩩᩅᩮ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩣ ᨧᩣᨲᩩ-ᨴ᩠ᨴᩈᩮᩣ ᨷᨶ᩠ᨶᩁᩈᩮᩣ ᩍᨲᩥ;

ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᨾᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶ-ᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩅᩈᩣ ᨲᨿᩮᩣ᪨

᪓᪑᪑᪨

ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣᩅ ᩈᩘᨥᩔ, ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨲᩣᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣ;

ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔᩮᩅ ᩈᩮᩈᩣᨶᩴ, ᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩪᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣ᪨

᪓᪑᪒᪨

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮ ᨧ ᨠᩁᨱᩮ, ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᩮ ᩈᨾᩣᨣᨲᩮ;

ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᨲᩥ ᩈᩘᨥᩮᩣ, ᨷᨬ᩠ᨧᨵᩣ ᩈᩮᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ᪨

᪓᪑᪓᪨

ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣᨿᩴ ᩈᩮᩃ᩠ᩃᩮᨷ-ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩈᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᩮᩣ;

“ᨳᩮᩁᩮᩣᩅ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨡᩦᨾᩩ, ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᨲᩩ ᨲᩦᨾᩩ ᨧᩣ;

ᩅᩥᩈᨴᩮᩔᩩ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᭑᭓᭓᭞

ᬆᬓᬵᬲᬾᬝ᭄ᬞᬁ ᬬᬤᬶ ᬦᬬᬵ᭞ ᬭᬸᬓ᭄ᬔᬕ᭄ᬕᬾ ᬘ ᬯᬾᬤᬶᬓᬵ;

ᬭᬸᬓ᭄ᬔᬝ᭄ᬞᬁ ᬯᬵ ᬲᬸᬭᬸᬓ᭄ᬔᬝ᭄ᬞᬁ᭞ ᬦᬵᬕᬤᬦ᭄ᬢᬓᬾᬲᬸᬓᬶ᭞

᭑᭓᭔᭞

ᬭᬸᬓ᭄ᬔᬝ᭄ᬞᬬᬾᬢ᭄ᬢ ᬲᬓᬮᬶ-ᬯᬾᬓᬝ᭄ᬞᬵᬯᬸᬝ᭄ᬞᬶᬢᬵᬯ ᬘᬵ;

ᬧᬭᬶᬲᬸᬢ᭄ᬢᬶ ᬓᬾᬭᬾᬯ᭄ᬬᬁ᭞ ᬲᬢ᭄ᬢᬶᬓᬾ ᬤᬵᬳᬸᬓᬵᬘ ᬘᬾ;

ᬓᬢ᭄ᬯᬵ ᬲᬝ᭄ᬝᬶᬓᬾᬧ᭄ᬬᬲᬸ᭞ ᬧᬸᬝ᭄ᬝᬶᬓᬶᬝ᭄ᬞᬁ ᬧᬸᬢ᭄ᬢᬶᬲᬾ᭞

᭑᭓᭕᭞

ᬧᬢ᭄ᬣᬭᬾᬲᬵᬘᬵᬲᬶᬓᬵᬦᬁ᭞ ᬝ᭄ᬝᬢᬭᬵᬦᬁ ᬲᬾᬘᬢᬾᬭᬵ;

ᬲᬬᬵᬦᬾᬢᬾᬭᬸᬘᬢ᭄ᬢᬢ᭄ᬢᬸ᭞ ᬧᬸᬭᬶᬬᬵᬦᬁ ᬲᬾᬘᬲᬶᬓᬵ;

ᬧᬸᬭᬶᬬᬵ ᬅᬢ᭄ᬭᬘᬢ᭄ᬢᬢ᭄ᬢᬸ᭞ ᬢᬾᬦ ᬲᬾᬲᬧ᭄ᬬᬁ ᬢᬾᬬᬵ᭞

᭑᭓᭖᭞

ᬧᬶᬝᬧᬾᬓᬵᬘᬵᬲᬶᬓᬵᬦᬁ᭞ ᬝ᭄ᬝᬢᬭᬵᬦᬁ ᬭᬾᬧᬶᬲᬾᬯᬵ;

ᬲᬬᬾᬯᬵᬓᬵᬦᬁ ᬲᬵᬬᬕ᭄ᬕᬶ᭞ ᬬᬸᬮᬝ᭄ᬞᬵ ᬳᬾᬢ᭄ᬢᬸ ᬓᬵᬬᬾᬢᬵ᭞

᭑᭓᭗᭞

ពហិ គន្ត្វាន កាតព្ពោ, នោ ចេ ទេន្តិ ប្រេសិតោ;

ទេយ្យាតិដ្ឋាយ សាមគ្គិំ, ពហូសុ ពហិ វា វទេ។

៤១៩។

បរិបទេគត្វាកាតំ , ឧចយេច អហំ នយោ;

សាវេយ្យ សុត្តំ សញ្ចិច្ច, អស្សាវេន្តស្ស ទុក្កដំ។

៤២០។

សម្មជ្ជិត្វា បទីបេត្វា, បញ្ញាបេត្វា ទកាសនំ;

ន ករេយ្យ តថា កល្លោ, យថា ថេរេន បេសិតោ។

៤២១។ សម្មជ្ជិត្វា បទីបេត្វា, បដ្ឋបេត្វា ទកាសនំ។ គណញត្តិំ ឋបេត្វា, កត្តព្ពោ តីហុបោសថោ។ “សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា, អជ្ជុបោសថោ បន្នរសោ, យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, មយំ អញ្ញមញ្ញំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ ករេយ្យាមា”តិ។

៤២២។ ឯកំសំ ចីវរំ កត្វា, និសីទិត្វា ឧក្កុដិកំ,។ ថេរេន អញ្ជលិំ តេចំ, បគ្គយ្ហាសមុទីរិយា។ “បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ, បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថា”តិ, វទេ យាវតតិយកំ។

៤២៣។ សមត្តបុព្ពារម្ភេន, តេ នវេនេវមីរិយា។ “បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ, បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថា”តិ, វទេ យាវតតិយកំ។

៤២៤។ ទ្វីសុ ថេរេន កត្តព្ពំ, កត្វេវមីរិយោ នវោ។ “បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ, បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេហី”តិ តិក្ខត្តុំ វត្តព្ពោ។

៤២៥។

នវេន ថេរោ តិក្ខត្តុំ, ឯវមស្ស ឧទីរយោ;

“បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ, បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថា”តិ។

៣១៥។ បុព្វកិច្ចំ សមាបេត្វា, អធិដ្ឋេយ្យេវមេកកោ។ “អជ្ជ មេ ឧបោសថោ បន្នរសោតិ វា ចាតុទ្ទសោតិ វា អធិដ្ឋាមី”តិ វត្វា, នោ ចេធិដ្ឋេយ្យ ទុក្កដំ។

៣១៦។

យត្ថ វសន្តិ ចត្តារោ, តយោ វា យទិ វា ទុវេ;

បារិសុទ្ធិំ ហរិត្វាន, ឯកេកស្សិតរីតរេ;

តំ តំ ឧបោសថំ កយិរុំ, សិយា អាបត្តិ ទុក្កដំ។

៣១៧។

វគ្គេ សមគ្គេ វគ្គោតិ, សញ្ញិនោ វិមតិស្ស វា;

ទុក្កដំ ករោតោ ភេទា-ធិប្បាយេន ថុល្លច្ចយំ;

វគ្គេ សមគ្គេនាបត្តិ, សមគ្គា ម្ហាតិ សញ្ញិនោ។

៣១៨។

ឧក្ខិត្តស្ស គហដ្ឋស្ស, សេសានំ សហធម្មិនំ;

បារាជិកស្សាភព្ពស្ស, សិក្ខានិក្ខិត្តកស្ស ច។

៣២០។

និសិន្នបរិសាយញ្ច, សភាគាបត្តិកោ តថា;

ឆន្ទេន បរិសុទ្ធេន, បាតិមោក្ខ ន ឧទ្ទិសេ។

៣២១។

អទេសយិត្វានាបត្តិំ, នាវិកត្វាន វេយតិ;

ឧបោសថេបិ វា កាតុំ, បោសថោ ន ច កប្បតិ។

៣២២។

អដ្ឋិតោបោសថាវាសា, ន វជេ តទហុ វិនា;

អន្តរាយំ វ សង្ឃំវា-ធិដ្ឋាតុំ សីមយេវ វាតិ។

៣៥។ បវារណានិទ្ទេសោ

បវារណាតិ –

៣២៣។

ទ្វិន្នំ តិណ្ណំ ចតុន្នំ វា, អញ្ញមញ្ញប្បវារណា;

ឯកស្ស ច អធិដ្ឋានំ, សេសា សង្ឃប្បវារណា។

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮ ᨧ ᨠᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮ, ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᩮ ᩈᨾᩣᨣᨲᩮ;

ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ, ᨠᨲ᩠ᨲᩮᨭ᩠ᨭᩴ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ᪨

“ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᩋᨩ᩠ᨩ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᨷᨶ᩠ᨶᩁᩈᩦ, ᨿᨴᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᩴ, ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪑᪨

ᩑᨠᩴᩈᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠᩴ;

ᨳᩮᩁᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᨷᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉᩣᩈᨾᩩᨴᩦᩁᨿᩮ᪨

᪑᪐᪒᪨ “ᩈᨦ᩠ᨥᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨷᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ...ᨷᩮ... ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨥᩴᨷᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪓᪨

ᨷᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨳᩮᩁᩮᩈᩩ, ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠᩴ ᨲᨴᩣ;

ᨷᩅᩣᩁᩮᨲᩥ ᩈᨿᩴ ᨿᩣᩅ, ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠᩮᩣᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ᪨

᪑᪐᪔᪨ ᨻᩩᨯ᩠ᨰᩣᩁᩮᩣᨷ᩠ᨷᩴ ᩈᨾᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᨴᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩴᩈᨾᩩᨴᩦᩁᨿᩮ᪨

᪑᪐᪕᪨ “ᩈᨦ᩠ᨥᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨷᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ...ᨷᩮ... ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨦ᩠ᨥᩴᨷᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

᪃᪃᪀᪨

ᨴᩣᨶᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩣᨠᨧ᩠ᨨᩣ, ᨠᩃᩉᩮᩉᩥ ᨧ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ;

ᨲᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩣᨿ ᩒᨠᩣᩈᩮ-ᩈᨲᩥ ᨡᩮᨸᩥᨲᨽᩣᩅᨲᩮᩣ;

ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮ ᨴᩈᩅᩥᨵᩮ, ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨶᩩᩁᩪᨷᨲᩮᩣ᪨

᪃᪃᪁᪨ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩣᨠᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨠᩃᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᨸᩥᨲᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨲᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᩔᨲᩥ, ᩋᨷ᩠ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣᩅ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨳᩣᨿᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᩣᨿᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩁᩣᨩᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨧᩮᩣᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩏᨴᨠᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨾᨶᩩᩔᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩋᨾᨶᩩᩔᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩅᩣᩊᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩈᩁᩦᩈᨷᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨲᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᩔᨲᩥ, ᩋᨷ᩠ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣᩅ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨳᩣᨿᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᩴ, ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩴ, ᩑᨠᩅᩣᨧᩥᨠᩴ, ᩈᨾᩣᨶᩅᩔᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ᪨

᪃᪃᪂᪨

ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩩᩁᩪᨷᩮᨶ , ᨿᨳᩣᨮᨷᩥᨲᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ;

ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨿᨴᩥ ᩈᨾᩣ, ᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᩅᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᩉᩁᩮ᪨

᪃᪃᪃᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᩥᨧᨲᩩᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ, ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩣᩁᨿᩮ᪨ “ᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣ, ᩋᨩ᩠ᨩ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩁᩈᩦ, ᨿᨴᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᩴ, ᨾᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩣ”ᨲᩥ᪨

᪃᪃᪃᪨

ᩑᨠᩴᩈᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠᩴ;

ᨳᩮᩁᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨲᩮᨧᩴ, ᨷᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉᩣᩈᨾᩩᨴᩦᩁᩥᨿᩣ᪨

᪁᪁᪆᪨ “ᩋᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ…ᨸᩮ… ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨲᩮᨶᩣᨸᩥ “ᩋᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ…ᨸᩮ… ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

᪁᪁᪇᪨ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨳᩮᩁᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶᩅᩮᩣ ᨲᩮᩅᩣᨧᨾᩦᩁᨿᩮ᪨

᪁᪁᪈᪨ “ᩋᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ…ᨸᩮ… ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨲᩮᨶᩣᨸᩥ “ᩋᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ…ᨸᩮ… ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩅᩣᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

᪁᪁᪉᪨ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨾᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᩮᩅᨾᩮᨠᨠᩮᩣ᪨ “ᩋᨩ᩠ᨩ ᨾᩮ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᨸᨶ᩠ᨶᩁᩈᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪁᪁᪊᪨

ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᨴᩩᩅᩮ;

ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ ᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩑᨠᩮᨠᩔᩥᨲᩁᩦᨲᩁᩮ᪨

᪁᪂᪀᪨

ᨲᩴ ᨲᩴ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ ᨠᨿᩥᩁᩩᩴ,

ឋិយា អាបត្តិ ទុក្កដំ;

សេសា ក្ខេបិសេឆ ទុត្តា,

កាឆាសេយា សេចត្វ អាហសេ៍

៣៣៨៍

បចាទិសេពច សញ្ឈូយិ្យាបិទិសុឌ្ឍ្លេបិសចំ;

ពសេទឃ្យ លិត្តចសេយ្យា ចា, អចុសេត្វា ចាតុបកសេពា៍

៣៣៩៍

ចាពុយាសិតិយា ចាបិ, ពសេព សសេញ្ឈូតុសេបិសសេឆ;

ទុត្វចយ្យា បចាសេទឃ្យុ, សសេច អប្យពទា សិឃុត្តិ៍

៣៤៍ សិចទតិសេទ្ធសេសា

សិចសេទាតិ –

៣៤១៍

ចក្ខុសេសាពាតិសេកសេគហិ, ទ្វបសទ្ធាតិសេកាចសេទ;

អកិត្ថ្យាសេកាយតយ្យាតិ-ប្យចត្តិ ចិតិចាទសេយ៍

᪑᪒᪑᪨

ᨲᩥᨠ᩠ᨠᩮᩃ᩠ᨿᩢ᩠ᨿ ᩈᨠᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᩉᩥ ᨧᩥᨿ ᨴᩩᨷ᩠ᨷᩩᩈᩴ;

ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᨲᩣ ᨧ, ᨧᩮᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩥᩁᩥᨿᩣᨷᨧᩮᨲᩥ᪨

᪑᪔᪨ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ –

᪑᪒᪒᪨

ᨲᩮᩈᨲᩣ ᨶᩥᨧᩮᨴᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠ᩠ᨡᩃ ᨲᩮᨠᨲᩮᩣ;

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩣ ᨷᩤᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨶᩥᨧᩮᨴᩈᩩᨲᩴ;

ᨲᩮᩈᨲᩣᨿ ᨧᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮᩈᨲᩣᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

᪑᪒᪓᪨

“ᨶ ᨷᩩᨶᩮᩅᩴ ᨠᩁᩥᩔ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶᩥᨧᩮᨴᩣ;

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᨧᩮᨴᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨿᨶᩥᨧᩮᨴᩣ᪨

᪑᪒᪔᪨

ᨷᩉᩣᨿᩣᨶᩮᩈᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩩᨸ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ ᨿᩣ;

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨿᩣᨩᩦᩅᨶᩥᩔᩥᨲᩴ᪨

᪑᪑᪘.

ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨸᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨿ, ᩍᨴᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨲᩥ;

ᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩥᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲ-ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ;

ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨶᩥᩔᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ.

᪑᪘. ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ –

᪑᪑᪙.

ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨶ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ, ᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᩩᩃᨽᩮᨶ ᨧ;

ᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩪ ᩈᩩᨽᩁᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᨧᩁᩮ ᩈᩃ᩠ᩃᩉᩩᨠᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ.

᪑᪒᪐.

ᩋᨲᩦᨲᩴ ᨶᩣᨶᩩᩈᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨶᨸ᩠ᨸᨩᨸ᩠ᨸᨾᨶᩣᨣᨲᩴ;

ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨿᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣᨲᩥ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ.

᪑᪙. ᨧᨲᩩᩁᩣᩁᨠ᩠ᨡᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᨧᨲᩩᩁᩣᩁᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ –

៣៩១

ញ្ញាតុស្សតិ បេត្តា ច, អសុកំ យេលាស្សតិ;

អាទេកត្តាឝិភាទេហំ, សមុា សាយច្ចា ញ្ញេតា

៣៩២

សមុាសញ្ញិន្ទតិ ចាតុស្សតិ ឃា បុគប្បុតំ;

ភចេកេឆ កាចេតា, ញ្ញាតុស្សតិ សា ក្ញេលា

៣៩២

សិមដ្ឋ សេឈ្ឈ សិមដ្ឋ េឆចតាសុ ច ព្លស្សេទ;

ឌេភ េកាចទេកាយមិក្យាតត្វបិកាឃ យាតុេស

៣៩៣

សព្ពសត្តេសុ សុលិតា, ហោត្តាចទាតិអាឝិភា;

បរិច្ឆិន្ន បរិច្ឆិន្ន, កាចភា មេត្តកាចភា

៣៩៥

ចល្លសដ្ឋាភឌ្ឍកាស-ឝិសេតា បរិឆ្ឆេឆេតា;

ចចត្វបេត្វា កោសាឝិ-កោដ្ឋាេស អតុបុព្ពេតា

៣៦៦។

ភាតិសីឈញ្ញា សហិកំ, ចិត្តប្បំ បដិភាណវំ;

បណ្ណត្តិំ សមតិក្កម្ម, ឫញ្ញាត្តស្សាត្ថុប្បត្តោ។

៣៦៧។

ចណ្ណអាសយសណ្ឋាន-ករត្ថាការេសហិ កាចភា;

បដិក្កូលិតិ កោដ្ឋាសេ, ឬត្ថយាតាឥចត្តុសុ;

គហេត្វា អសុករកាន៍, បចត្វា កាចភាសុកិ។

៣៦៨។

“យទេហ៍ េយ កចិស្សតិ, ឌីចិតំ ឬឌ្ឍិឌ្ឍិស្សតិ;

យទេហ៍ យទេហ៍ ចា”តិ, កាចឃិត្វាភ ឈោភិសោ។

៣៦៩។

ចឆកេស្សចុបដ្ឋាភា, សយ្យត្តិភំ ចិបត្តិតោ;

ឬបសំហរតោ កាឃពាហុសាឆារេណា តឆា។

៣៧០។

អាយុទ្ធាលតោ កាលវវត្ថានស្សការតោ;

អទ្ធានស្ស បរិច្ឆេទា, ការតា យទោហស្សតីតិ

៣០៍ វិបស្សនានិទ្ទេសោ

វិបស្សនាតិ –

៣លិ៧៍

កាយរូបំ បរិគ្គយ្ហ តតោ តស្ស ច បច្ចយំ;

ហុត្វា អភាវតោនិច្ចា, ឧទយព្ពយបីឡនតា៍

៣លិ៨៍

ទុក្ខា អវសវត្តិត្តា, អនត្តាតិ តិលក្ខណំ;

អារោបេត្វាន សង្ខារេ, សម្មសន្តោ បុនប្បុនំ;

បាបុណេយ្យានុបុព្ពេន, សព្ពសំយោជនក្ខយន្តិ៍

និគមនកថា

៣លិ៩៍

អភិធីលាភិនិត្តានំ, អភិបញ្ញាយ សិក្ខនា;

កិក្ខកិច្ចយតោ ឲ្យគ្គសិក្ខាយំ សមុទាហដា៍

៣លិ៣៍

យហេតា កិត្តិសទ្ទស្ស, ឃស្ស លោកចិធារិតោ;

បរិស្សយោ ន សម្ពោតិ, យាលុតស្សេច នគ្គរោ៍

៣លិ៣៊៍

តេន ឆម្ពសិរីកេន, តព្ពបណ្ណិឃកេត្យា;

ខេឆេទន ទចិតា ឆម្ពចិនឃញ្ញាបសំសិតា៍

៣លិ៩៍

៩ត្តាចតាឃំ នក្ខានំ, ល្យទ្ទសិគ្គា ទ្ធបិកតា;

បញ្ចាយេត្តហិ កាឆានំ, សេតហិ បរិយាលេតាតិ៍

ល្យទ្ទសិគ្គា នក្ខិតា៍

នយោ តស្ស ភកចេតា អទហេតា សម្ពាសព្ញទ្ទស្ស

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ខុទ្ទសិក្ខា-បុរាណដីកា

គន្ថារម្ភកថា

យោ ចិរំ ទីឃមទ្ធានំ, ចិនិត្វា ទុក្ខិតំ ជនំ;

តថាបិ នាចទុជ្ឈនុយនុកម្យាយ ចោទិតោ

ពោធាយ បណិធិំ កត្វា, បត្តោ សម្ពោធិមុត្តមំ;

តស្ស បាទេ នមស្សិត្វា, ធម្មំ សង្ឃញ្ច សាទរំ

បុព្ពាចរិយបាទេសុ, ឋបេត្វា សិរសា នតោ;

ថេរេន ធម្មសិរិនា, ថិរសីលេន យា កតា

“អាទិតោ ឧបសម្បន្នសិក្ខិតព្ព”ន្តិអាទិកា;

ខុទ្ទសិក្ខា សមាសេន, តស្សា អត្ថវិនិច្ឆយំ

លិខិស្សាមិ ហិតត្ថាយ, អាទិកម្មិកភិក្ខុនំ;

តត្ថ យុត្តំ គហេតព្ពាយុត្តំ ឆឌ្ឌិតព្ពកន្តិ;

គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា

(ក) ឯត្ថាហ – កតមា ខុទ្ទសិក្ខា, កថំ សិក្ខិតព្ពា, កស្មា សិក្ខិតព្ពា, កេ សិក្ខន្តិ, កេ សិក្ខិតសិក្ខាតិ? វុច្ចតេ – អធិសីលអធិចិត្តអធិបញ្ញាវសេន តិវិធា សិក្ខា, គន្ថវសេនេត្ថ សង្ខិបិត្វា វុត្តត្តា តទ្ទីបនោ គន្ថោ “ខុទ្ទសិក្ខា”តិ វុច្ចតិ, អថ វា “ខុទ្ទ

អនេលកំ មស្សុបដល”ន្តិអាទីនិ វិយ សិក្ខាកាមានំ មស្សុរតាយ ទុក្ករា ច តា សិក្ខា ចាតិ ទុក្ករសិក្ខា, អថ វា “ទុក្ករបុត្តិយ្យមមណ បេសិម”ន្តិអាទីសុ វិយ ពហុវិធត្តាបិ ទុក្ករា ច តា សិក្ខិតព្វតោ សិក្ខា ចាតិ ទុក្ករសិក្ខា។ អធិសីលសិក្ខា បនេត្ថ វារិត្តចារិត្តវសេន ទុវិធម្បិ សីលំ យថានុសិដ្ឋំ បដិបជ្ជមានេន តប្បដិបក្ខេ កិលេសេ តទង្គប្បហានវសេន បជហន្តេន សិក្ខិតព្វា, អធិចិត្តសិក្ខា បន យថាវុត្តេសុ អារម្មណេសុ អភិយោគការណវសេន ឈានប្បដិបក្ខានំ នីវរណគណានំ វិក្ខម្ភនប្បហានំ កុរុមានេន សិក្ខិតព្វា, អធិបញ្ញាសិក្ខា បន យថានុរូបំ សមុច្ឆេទវសេន សានុសយេ កិលេសេ សមុច្ឆិន្ទន្តេន សិក្ខិតព្វា។

កស្មា សិក្ខិតសិក្ខាតិ ឯត្ថ –

ជាតិអាទីហិ ទុក្ខេហិ, អនេកេហិ ឧបទ្ទុតំ;

វដ្ដលោកំ ជហិត្វាន, បត្តុំ ខេមំ បុរំ សិវំ។

គល្យាណបុថុជ្ជនេន សហ សត្ត សេក្ខា សិក្ខន្តិ។ អរហន្តោ សិក្ខិតសិក្ខា។

យេ វីតមោហា មុត្តិបុង្គវស្ស;

សិស្សេសុ អគ្គា មុនិនោ បសត្ថា;

តេ តីសុ សិក្ខាសុ សមត្តសិក្ខា;

តតោ បរេ កេន សមត្តសិក្ខាតិ។

អាទិតោតិ ឯត្ថ អាទិម្ហិយេវាតិ អត្ថោ, អាទិតោ បដ្ឋាយាតិ វា។ ឧបសម្បន្នេន ច ឧបសម្បន្នាយ ច សិក្ខិតព្វំ ឧបសម្បន្នសិក្ខិតព្វំ។ សហ មាតិកាយ សមាតិកំ។ បុព្វេ វុត្តប្បការំ ទុក្ករសិក្ខំ បវក្ខាមិ អាទរេន, បការេន វា វក្ខាមិ រតនត្តយំ វន្ទិត្វាតិ អត្ថោ។ អបិច ថេរោ អាទិតោតិ វចនេន សទ្ធាបព្ពជិតានំ កុលបុត្តានំ អាលសិយទោសេន អប្បដិបជ្ជន្តានំ អញ្ញាណទោសេន អញ្ញថា បដិបជ្ជន្តានំ សំវេគំ ជនេតិ។ កថំ? អតិទុល្លភំ ខណសមវាយំ បដិលភិត្វា តប្ពលំ ន កុសីតេន វា និរត្ថកកថាបសុតេន វា វីតិនាមេតព្វំ, កិំ កាតព្វំ? អាទិតោ បដ្ឋាយ និរន្តរមេវ តីសុ សិក្ខាសុ អាទរោ ជនេតព្វោតិ។ ឯត្ថាហ – កិំ តំ រតនត្តយំ នាម, យំ វន្ទិត្វា ថេរោ ទុក្ករសិក្ខំ បវក្ខាមីតិ? វុច្ចតេ – ពុទ្ធរតនំ ធម្មរតនំ សង្ឃរតនន្តិ ឥមានិ តីណិ រតនានិ។ តានិ ហិ រតិជននដ្ឋេន “រតនានី”តិ វុច្ចន្តិ។ អបិច –

“ចិត្តីកតំ មហគ្ឃញ្ច, អតុលំ ទុល្លភទស្សនំ;

អនោមសត្តបរិភោគំ, រតនំ តេន វុច្ចតី”តិ· (ទី· និ· អដ្ឋ· ២·៣៣; សំ· និ· អដ្ឋ· ៣·៥·២២៣; ខុ· បា· អដ្ឋ· ៦·៣; សុ· និ· អដ្ឋ· ១·២២៦; មហានិ· អដ្ឋ· ៥០; ចូឡ· អដ្ឋ· ៣៥) –

ឥមិស្សា កថាយ វសេន រតនត្ថោ វេទិតព្វោ·

មាតិកាវណ្ណនា

(៧-៩) ឥទានិ “សមាតិក”ន្តិ វុត្តត្តា មាតិកំ តាវ ទស្សេតុំ “បារាជិកា ច ចត្តារោ”តិអាទិ អារទ្ធំ· សព្ពសិក្ខានំ បន មូលភូតត្តា អធិសីលសិក្ខាវ បឋមំ វុត្តា· “សីលេ បតិដ្ឋាយា”តិ (សំ· និ· ១·១·២៣, ១៩២; បេដកោ· ២២; មិ· ប· ២·១·៩) ហិ វុត្តំ· តត្រាបិ មហាសាវជ្ជត្តា, មូលច្ឆេជ្ជវសេន បវត្តនតោ ច សព្ពបឋមំ ជានិតព្ពាតិ បារាជិកាវ បឋមំ វុត្តាតិ· ឥទានិ យថានិក្ខិត្តានិ មាតិកាបទានិ បដិបាដិយា វិត្ថារេត្វា ទស្សេតុំ “បារាជិកា ច ចត្តារោ”តិ បឋមបទំ ឧទ្ធដំ, តស្សាយមត្ថោ – បារាជិកាតិ បរាជិតា បរាជយមាបន្នា, សិក្ខាបទំ អតិក្កមិត្វា តេនេវ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា, តាយ វា បរាជយាបាទិតានមេតំ អធិវចនំ, តេ បន ចត្តារោតិ វុត្តំ ហោតិ·

១· បារាជិកនិទ្ទេសវណ្ណនា

១-២· ឥទានិ តេ ទស្សេតុំ “មគ្គត្តយេ”តិអាទិ អារទ្ធំ· តត្ថ មនុស្សាមនុស្សតិរច្ឆានគតានំ វសេន តិស្សោ ឥត្ថិយោ, តយោ ឧភតោព្យញ្ជនកា, តយោ បណ្ឌកា, តយោ បុរិសាតិ បារាជិកវត្ថុភូតានំ និមិត្តានំ និស្សយា ទ្វាទសមត្តា ហោន្តិ, តេសំ វច្ចមគ្គបស្សាវមគ្គមុខមគ្គវសេន តយោ មគ្គា· តត្ថ មនុស្សិត្ថិយា តយោ, អមនុស្សិត្ថិយា តយោ, តិរច្ឆានគតិត្ថិយា តយោតិ នវ, តថា មនុស្សឧភតោព្យញ្ជនកាទីនំ· មនុស្សបណ្ឌកាទីនំ បន វច្ចមគ្គមុខមគ្គវសេន ទ្វេ ទ្វេ កត្វា ៦, តថា មនុស្សបុរិសាទីនន្តិ សព្ពេសំ វសេន តិំស មគ្គា ហោន្តិ· តេ សព្ពេ បរិគ្គហេត្វា ឥធ “មគ្គត្តយេ”តិ វុត្តំ, តស្មិំ មគ្គត្តយេតិ អត្ថោ· អនិក្ខិត្តសិក្ខោតិ ភិក្ខុភាវតោ ចវិតុកាមតាចិត្តេន យថាលក្ខណំ អបច្ចក្ខាតសិក្ខោតិ អត្ថោ· សន្ថតសន្ថតេតិ វត្ថាទីសុ យេន កេនចិ សន្ថតេ វា អសន្ថតេ វា· អល្លោកាសេតិ មគ្គត្តយស្ស បកតិវាតេន អសម្ផុដ្ឋប្បទេសេ· និមិត្តន្តិ អង្គជាតំ· សំ សន្ថតំ វា អសន្ថតំ វាតិ អត្តនោ អង្គជាតំ វត្ថាទីហិ អញ្ញតរេន បដិច្ឆន្នំ វា អប្បដិច្ឆន្នំ វា· ឧបាទិន្នន្តិ អនដ្ឋកាយប្បសាទំ· វុត្តប្បការេ មគ្គត្តយេ បវេសេន្តោ ចុតោ បារាជិកោតិ សម្ពន្ធោ· នដ្ឋកាយប្បសាទំ បន បិឡកំ វា ចម្មខីលំ វា លោមំ វា បវេសន្តស្ស ទុក្កដំ, មនុស្សានំ បន ជីវមានកសរីរេ អក្ខិនាសាកណ្ណច្ឆិទ្ទវត្ថិកោសេសុ សត្ថកាទីហិ កតវណេ វា មេថុនរាគេន តិលផលមត្តម្បិ អង្គជាតំ បវេសន្តស្ស ថុល្លច្ចយំ, អវសេសសរីរេសុ ឧបកច្ឆកាទីសុ ច ទុក្កដំ· តិរច្ឆានគតានំ ហត្ថិអស្សគោណគទ្រភឧដ្ឋមហិំសាទីនំ នាសាយ ថុល្លច្ចយំ, តថា តេសំ

ចត្ថិកោរេសុ។ សន្តេសុបិ តិរច្ឆានគតានំ អក្ខិកណ្ណចលេសុ ទុក្កដំ, តឆា តេសំ អចសេសសរីរេសុបិ។

ឮនាតិ បនេចសតំ តាយ ត កេចលំ អត្តុបក្កមេនេច ហោតិ, ភិក្ខុបច្ចត្ថិកាទីនំ បន ចសេន បរូបក្កមេនាបិ ហោតិ, តត្ថាបិ សេចតចិត្តេ សតិ បារាជិកោ ហោតីតិ ទស្សនត្ថំ "អឆ ចា"តិអាទិ ចុត្តំ។ តស្សត្ថោ – យោ ភិក្ខុ បច្ចត្ថិកបដិច្ឆិទ៌តាគ្គារលាក្ខលេហ្សុ សាទិយតិ, តស្មិំ លលេ សេចតចិត្តំ ឧបដ្ឋបេតិ, សោបិ បារាជិកោ ហោតិ។ យោ បន ភិក្ខុ សន្តេសោ អសាទិយន្តោ អារម្ភិចិសយុតំ អដ្ឋារកាស្ទ្ឋា បចិដ្ឋំ

ចិយ យញ្ញតិ, សោ តិប្បរាធោ ហោតិ។ ឧត្ត ជិតំ តាយ សុក្កចិស្សដ្ឋិសេយយប្បចត្តិ។

បឃំ។

១១-៣។ ឮនាតិ ទុតិយំ ទស្សេតុំ "អាទិយេយ្យា"តិអាទិមាហ។ "អាទិយេយ្យា"តិអាទីតំ បទាតំ "អនិត្ត្ម ឆេយ្យចិត្តេត ករេច បារាជិកោ"តិ

ឮយិតា សម្ពន្ធោ។ អាទិយេយ្យាតិ អារាមាទិំ អភិយុញ្ជិត្វា យោ ភិក្ខុ គណ្ហេយ្យ, សោ ករេច បារាជិកោតិ អត្ថោ។ ឯចំ សេសេសុបិ។

ហរេយ្យាតិ ចេតតេត ចា មិត្តការេត ចា អញ្ញស្ស ភណ្ឌំ ហរន្តោ ឧត ឆេយ្យចិត្តេ ឧប្បន្នេ "សីសេ ភារំ ឆេយ្យចិត្តោ អាមសតី"តិអាទិតា

គណ្ហេយ្យាតិ អត្ថោ។ អចហរេយ្យាតិ "ឧបតិក្ខិត្តំ ភណ្ឌំ 'ទេហិ មេ ភណ្ឌ'ន្តិ ចុច្ចមាតោ 'តាហំ គណ្ហាមី'"តិអាទិតា អចហរេយ្យ។ ឮរិយាបឆំ

កោបេយ្យាតិ "សហភណ្ឌហារកំ តេស្សាមី"តិ ចេតេត បុរិសេត ចំ តេតុំ តស្ស គមនបឆំ ចារេត្វា អញ្ញេត មគ្គេត ចំ សត្តេត្វា តេតិ,

ឧចំ តេត្តុស្ស តស្ស បុរិសស្ស បឃមបាទេ ទុល្លច្ចយំ, ទុតិយបាទុទ្ធារេ បារាជិកំ។ "ឆលដ្ឋំ ភណ្ឌំ ឆេយ្យចិត្តោ អាមសតី"តិអាទិតា ឃាតា

ចារេយ្យ។ បរិកប្បិតដ្ឋាតំ ចា សុដ្ឋាតំ ចា អតិក្កាមេន្តោ សង្កេតំ ចីតិតាមេយ្យ។ យំ កិញ្ចិ បរបរិគ្គហិតំ សស្សាមិកំ ភណ្ឌំ ទេហិ

សាមិកេហិ កាយេត ចា ចាចាយ ចា ត ទិន្តន្តិ អទិន្នំ។

ឮនាតិ ត ឮយិតាច អាការេត អចហារកោ បារាជិកោ ហោតិ, អញ្ញឆាបិ ហោតីតិ ទស្សេតុំ "អឆ ចា"តិអាទិ ចុត្តំ។ ឆេយ្យាចហារកោ

ច ពលិចហារកោ ច កុសាចហារកោ ច បដិច្ឆន្នាចហារកោ ច បរិកប្បាចហារកោ ច ករេច បារាជិកោតិ សម្ពន្ធោ។ តត្ថ

ឆេយ្យាចហារោ តាយ សន្ធិច្ឆេទាទីហិ ចា កំសកូដមានកូដតុលាកូដាទីហិ ចា ចោរេត្វា គហណំ។ បសយ្ហាចហារោ ពលិចហារោ។

កុសសង្កមនំ កត្វា បរកោដ្ឋាសគ្គហណំ កុសាចហារោ។ បរភណ្ឌំ ចំសុអាទិតា បដិច្ឆាទេត្វា សាមិកេសុ អបគតេសុ បច្ឆាគន្ត្វា

គហណំ បដិច្ឆន្នាចហារោ។ បរិកប្បាចហារោ បត ទុចិធោ ភណ្ឌោកាសចសេត។ តត្ថ "សាដកោ ចេ, គណ្ហិស្សាមិ, សុត្តំ ចេ, ត

គណ្ហិស្សាមី"តិ ភណ្ឌំ បរិកប្បេត្វា អន្ធការេ បសិព្ពកំ គណ្ហាតិ។ តត្ថ ចេ សាដកោ ហោតិ, ឧទ្ធារេយេច បារាជិកំ។ សចេ សុត្តំ ហោតិ,

រក្ខតិ, ឧត "សុត្ត"ន្តិ ញាត្វាបិ "យំ លទ្ធំ, តំ គហេតព្ព"ន្តិ គហេត្វា ឧទ្ធារេយេច បារាជិកំ, អយំ ភណ្ឌបរិកប្បោ។ ឱកាសបរិកប្បោ

គព្ភទ្វារប្បមុខចិហារាទីតំ ចសេត បរិច្ឆេទំ កត្វាតិ "សចេ មំ ឧត្តរេ បស្សន្តិ, ទស្សាមិ, នោ ចេ បស្សន្តិ, គណ្ហិត្វា គច្ឆាមី"តិ, តស្ស តំ

បរិកប្បិតបរិច្ឆេទំ អតិក្កមន្តស្ស បទចារេត បារាជិកំ ចេទិតព្ពំ, អយំ ឱកាសបរិកប្បោ។

ឮនាតិ ឮយស្មិំ អនិក្ខាទាតេ ចិតិច្ឆយតយំ ទស្សេតុំ "ភណ្ឌកាលគ្ឃទេសេហី"តិអាទិ ចុត្តំ។ ឧត្តាតិ អនិក្ខាទាតេ។ តិច្ឆយោតិ ចិតិច្ឆយោ

ការេតព្វោតិ អត្ថោ តត្ថ កេចិ ភិក្ខុ “មយា ឥទំ នាម ភណ្ឌំ ថេយ្យចិត្តេន គហិត”ន្តិ វុត្តេ វិនយធរេន សហសាវ តំ អាបត្តិំ អនារោបេត្វា តស្ស ភណ្ឌស្ស សាមិកអស្សាមិកភាវំ ឧបបរិក្ខិត្វា យទិ សស្សាមិកំ, តស្ស ភណ្ឌស្ស អគ្ឃវសេន អាបត្តិយា ការេតព្វោ សចេ និរាលយការេន គហិតំ , បារាជិកេន ន ការេតព្វោ, អយំ ភណ្ឌវសេន វិនិច្ឆយោ

កាលោតិ អវហារកាលោ តទេវ ហិ ភណ្ឌំ កទាចិ មហគ្ឃំ ហោតិ, កទាចិ អប្បគ្ឃំ, តស្មា យស្មិំ កាលេ អវហដំ, តស្មិំ កាលេ យោ តស្ស អគ្ឃោ, តេន អគ្ឃេន អាបត្តិយា ការេតព្វោ, អយំ កាលវសេន វិនិច្ឆយោ

អគ្ឃោតិ ភណ្ឌគ្ឃោ នវភណ្ឌស្ស ហិ យោ អគ្ឃោ, សោ បច្ឆា បរិហាយតិ, តស្មា សព្វទា ភណ្ឌំ បកតិអគ្ឃវសេនេវ ន ការេតព្វំ, អយំ អគ្ឃវសេន វិនិច្ឆយោ ទេសោតិ អវហារទេសោ ភណ្ឌុដ្ឋានទេសេ ហិ ភណ្ឌំ អប្បគ្ឃំ ហោតិ, អញ្ញត្ថ មហគ្ឃំ, តស្មា យស្មិំ ទេសេ ភណ្ឌំ អវហដំ, តស្មិំយេវ ទេសេ អគ្ឃេន ការេតព្វោ, អយំ ទេសវសេន វិនិច្ឆយោ

បរិភោគេនបិ វាសិអាទិកស្ស ភណ្ឌស្ស អគ្ឃោ បរិហាយតិ, តស្មា តស្ស បរិភោគវសេន បរិហីនាបរិហីនភាវោ ឧបបរិក្ខិតព្វោ, អយំ បរិភោគវសេន វិនិច្ឆយោ

ទុតិយំ

៣. ឥទានិ តតិយំ ទស្សេតុំ “មនុស្សវិគ្គហ”ន្តិអាទិ អារទ្ធំ តត្ថ មនុស្សវិគ្គហន្តិ បដិសន្ធិវិញ្ញាណេន សទ្ធិំ ឧប្បន្នំ កលលរូបំ អាទិំ កត្វា បកតិយា វីសតិវស្សសតាយុកស្ស សត្តស្ស យាវ មរណកាលា ឯត្ថន្តរេ អនុបុព្វេន វុឌ្ឍិប្បត្តោ អត្តភាវោ, ឯសោ មនុស្សវិគ្គហោ នាម, ឯវរូបំ មនុស្សវិគ្គហន្តិ អត្ថោ សញ្ចិច្ចាតិ វធកចេតនាវសេន សញ្ចេតេត្វា បកប្បេត្វា អភិវិតរិត្វា វីតិក្កមោតិ អត្ថោ ជីវិតា វា វិយោជេតិ វុត្តប្បការំ មនុស្សវិគ្គហំ កលលកាលេបិ តាបនមទ្ទនេហិ វា ភេសជ្ជសម្បទានេន វា តតោ វា ឧទ្ធម្បិ តទនុរូបេន ឧបក្កមេន សន្តតិវិកោបនវសេន យោ ជីវិតា វិយោជេយ្យ, សោ ចុតោ ភវតិ សម្ពន្ធោ កិញ្ចា ភិយ្យា – “សត្ថហារកំ វា”តិអាទិ វុត្តំ ឯត្ថ ហរតីតិ ហារកំ, កិំ ហរតិ? ជីវិតំ, ហរិតព្វន្តិ វា ហារកំ, ឧបនិក្ខិបិតព្វន្តិ អត្ថោ, សត្ថញ្ច តំ ហារកញ្ចាតិ សត្ថហារកំ អស្សាតិ មនុស្សវិគ្គហស្ស យថា មនុស្សវិគ្គហោ ឥច្ឆិតិច្ឆិតក្ខណេ តំ អសិអាទិសត្ថំ បដិលភតិ, តថា សយំ មរណចេតនោ មរណាធិប្បាយោ ហុត្វា ឧបនិក្ខិបេយ្យ សោបិ ចុតោ ភវតិ អត្ថោ ឯតេន ថាវរប្បយោគំ ទស្សេតិ

៤-៥. ឥទានិ “មរណវណ្ណំ វា សំវណ្ណេយ្យា”តិអាទិវិធិំ ទស្សេតុំ “កាហេយ្យ មរណូបិយំ, វទេយ្យ មរណេ គុណ”ន្តិ វុត្តំ តត្ថ “សត្ថំ វា អាហរ, វិសំ វា ខាទ, រជ្ជុយា វា ឧព្ពន្ធិត្វា កាលំ ករោហី”តិអាទិនា នយេន មរណត្ថាយ ឧបាយំ កាហេយ្យ មរណសំវណ្ណនា បនេត្ថ ពហុវិធា “កាយេន សំវណ្ណេតិ, វាចាយ កាយវាចាយ ទូតេន លេខាយ វា សំវណ្ណេតី”តិ វុត្តត្តា តត្ថ កាយេន សំវណ្ណេតិ នាម កាយេន វិញ្ញាបេតិ “យោ បបាតេ បបតនាទីនិ កត្វា មរតិ, សោ ធនំ វា លភតិ, យសំ វា លភតិ, សគ្គំ វា គច្ឆតី”តិអាទិនា នយេន

និចណ្ណេតិ, អាបត្តិ ទ្បក្កងស្ស៑ ពស្ស ចចត់ ឃុត្វា ពោធិ “ឃរិស្សាមី”តិ ទ្បក្លិ ចេចគត់ ខ្ពប្បាគេតិ, ទ្បល្លិទ្ធឃំ៑ យទតិ ចេ, បរិទាឌីក៑ ឲុចំ ចេសេសឃុបិ៑ ទ្វពេត និចណ្ណតាឃំ បត ទ្វពស្ស ឃាឃត់ អាទេទាធាទេបតិ “ឲុចំ អាទេទាចេហឹ”តិ, “ចេឃា ឲុចំ យទតិ, ចេឃា ឆត់ ចា លកតី”តិ ឃដ្ឋិ បុទិឃឃឌីឃចេយច៑ ទេលឲាឃ និចណ្ណេតិ តាយ កិរិបត្តពបុទាណាឌីទេលក់ លិពតិ, “ចេឃា ឲុចំ យទតី”តិអាឌិ ចុត្តតឃចេយច៑ ឲុត្វាបិ ចេឃា យទេល្វុបិឃំ ចា ការេហឃ្យ, យទេណ ចា ក្យាំ ចចេឃ្យ, ចេឃា ចុចេពា កចេចតិ ឃត្តទេន្តា៑

ឮឌាតិ បត ឮយស្ស យតុស្សចិក្កហស្ស ឈត្តីទេឆ បចេឃាចេក ឌទេស្សត់ “បចេឃាកា”តិអាឌិ អាទេទ្ឋិ៑ ឃាហតិ្តកតិស្សក្កិកអាណត្តិកឆាចទិ៍ទទ្ឋិយឃចិន្ហាយឃាត់ ចចេឃត ពស្ស យតុស្សចិក្កហស្ស ឈប្បចេឃាកាតិ អឆិប្បាចេឃា៑ ពត្ត ឃាហតិ្តកោតិ ឃឃំ យាទេទត្តស្ស ពាទេឃត ចា កាឃប្បឌិពាទេទ្ឋត ចា បហទណ៑ តិស្សក្កិទេកាតិ ទ្វទេទ ឌិត់ យាទេទតុកាយស្ស កាឃាឌឹហិ ខ្ពុឃតិ្តយត្តបិឃាណាឌីត់ តិស្សជ្ជត់៑ អាណត្តិកោតិ “អឃុក់ តាយ យាទេទហឹ”តិ អជ្ជ្ញា អាណាទេបត្តស្ស អាណាបត់៑ ឆាចទេទាតិ ខ្ពុបិពក្កលាត់, អបទេស្សតនិចិឆាត់, អឃិអាឌីត់ ខ្ពបតិក្លុបត់, ពញអាកាឌឹឃុ ចិឃឃប្បចេឃាឌត់, ទ្វប្បហាទេទាតិ ឲុចយាឌិ៑ កយុចិបិកឌាឃ ឮឌ្ឋិឃា បចេឃាឌត់ ឮឌ្ឋិបចេឃាក៑ យាទេណត្វាឃ ចិន្ហាត់ បរិឌប្បត់ ចិន្ហាយចេឃាតិ៑

ឮឌាតិ ឮទេយឃុ ឈឃុ បចេឃាចេកឃុ អាណត្តិឃំ ឃទេក្កពចិឃទេក្កពត់ ឌទេស្សត់ “កាលចត្វាចុឆិរិឃាបឆា”តិអាឌិយាហ៑ ពត្វ ការេលិតិ បុត្តណ្យាឃតាំកាេលិ ច ចេឃាត្តតឆាចទិយាឌីការេលិបិ ច៑ ឮទេយឃុ ឃំ កិត្ថិ កាល់ តិឃចេយត្វា “ឮយឃិ តាយ ការេល យាទេទហឹ”តិ អាណទេត្តា ឃចេ ពឃិចេយច ការេល យាទេទតិ, អាណត្តិក្លចេណចេយច បរិទាឌីក៑ ឃចេ តិឃយិពកាលពោ បុទេទ ចា បច្ឆា ចា យាទេទតិ, អាណាបចេកា យុទ្ធតិ៑ ចត្វតិ យាទេទពទេត្តា បុក្កទេលិ៑ ឃចេ អាណទេត្តា ពទេយច យាទេទតិ, អាណាបកស្ស អាណត្តិក្លចេណចេយច បរិទាឌីក៑ អឆ អជ្ជ្ញា យាទេទតិ, អាណាបចេកា យុទ្ធតិ៑ ឲុចំ ចេសេសឃុបិ ចុត្តតចេឃតេច ចិតិត្ថចេឃា ចេចឌីពទេត្តា៑ អាចុឆត្តិ អឃិអាឌិ៑ ឮទិឃាបទេឆាតិ យាទេទពត្តស្ស កយត់ ចា តិឃជ្ជា ចាតិ ឲុចយាឌីទេកា៑ កិរិឃាចិទេសចេឃាតិ ចិន្ហត់ ចា ចេឈគត់ ចា ចេកគត់ ចា ឃ្លលិទេទាបត់ ចាតិ ឲុចយាឌីទេកា៑ ឌ្ហកាទេឃាតិ ការេយា ចា ចត់ ចា ទេកហំ ចាតិ ឲុចយាឌីទេកា៑ ឮទេយឃុ ឃឆា ឃឆា ចឆេកា អាណទេត្តា, ពឆា ពឆា កទេព អាណាបកស្ស អាបត្តិ, អជ្ជ្ញាឆា កទេព ចិឃទេក្កពា ចេហាតិ៑ អាណត្តិឃំ បត អឃំ ចិចេឃចេឃា “អឆិដ្ឋាឃាតិ អឆិដ្ឋហិត្វា អាណាទេបតិ ‘ឲុចំ ចិន្ហ ឲុចំ បហទ, ឲុចំ ឈាទេពហឹ”តិ ចុត្តាឃ បិឡព្ហយា លក្ខតឹតិ ទាពាទេត្តា៑

ពតិឃំ៑

ប័-ង៑ ឮឌាតិ ចតុត្ថំ ឌទេស្សត់ “ឥឃាតាឌីទេកឌ”ត្តិអាឌិយាហ៑ ពស្សទេត្វា – “ឥឃាត់ ចិទេយាទេក្លា ឃយាឆិ ឃយាបត្តិ ទាណឌស្សត់ យក្កកាចតា ឋលឃច្ចិកិរិឃា កិទេលឃប្បហាត់ ចិតឹចទេណពា ចិត្តស្ស ឃុជ្ជាកាទេទ អតិទតី”តិ ឲុចំ ចុត្តំ ខ្ពត្តទិយតុស្សឆយ្ញ អត្តតិ តតិ្តពាឃ ចេតាឃត្តិ “យឃំ អត្តិ”តិ អត្តតិ ចា ព់ “អហំ ឲុត្វ ឃត្ថិស្សាមី”តិ អត្តាត់ ចា ពត្វ ខ្ពបចេតត្វា ឌីចេបទេត្តា ចុទេពា កចេច៑ ទេកាដ្ឋាឃំ ចាតិ ឲុត្វ “ឥឃាតលិតឹ, ចិទេយាក្លលិតឹ, ឃយាឆិលិតឹ, ឃយាបត្តិលិតឹយី”តិ ឲុចយាឌីតា តចេឃត ទេកាដ្ឋាឃទេពា ចាតិ អទេត្វា៑ ឲុទេកក់ ចាតិ “បឆយស្ស ឥឃាតស្ស លិតឹ, ទ្វតិឃស្ស ឥឃាតស្ស លិតឹយី”តិ ឲុចយាឌីតា តចេឃត ឲុទេកក់ ចាតិ អទេត្វា៑ “អតឹពកចេច ចេឃាពាបទេត្តាយី”តិ ចឆេពា អតឹពកចំ ឃត្តាឃ

ពទិតត្តា បរាទិកំ គត្តិ, តស្មា “បច្ចុប្បន្នកចរិយ្យិត”ន្តិ វុត្តំ, តស្ស បច្ចុប្បន្នកចតិស្សិតំ ពត្វាតិ អត្ថោ៑ អញ្ញាបទេនសហិតត្តិ “យោ ពេ

ចិហាយ ចរតិ, សោ កិញ្ចិ បជយស្ស ជោគស្ស លភិ”តិអាទិនា តយេន អញ្ញាបទេន ចិតាតិ អត្ថោ៑ ឧបំ ឌីបេត្វា ហិ ទុល្លទ្ធយាបដ្ឋតិ៑

ឌីបេត្វាតិ “បជយំ ជោគំ ឃយាបដ្ឋំ, ឃយាបដ្ឋាយិ, ឃយាបន្តោ, បជយស្ស ជោគស្ស លភិយិព្រចឃិយិព្រឃដ្ឋិកតំ អស្សា”តិ ឧចយាទិនា តយេន

ឌីបេត្វាតិ អត្ថោ៑ “អធិករតា”តិ យាតា អធិយាតា, សោ ឃស្ស គត្តិ, សោ អតធិយាតិកោ៑ ពេត ឧបំ ឌីបេត្វាតិ ចេ? តំ ជស្សេតុំ

“ការយេត ចាចា”តិអាទិ វុត្តំ , ការយេត ចា ចាចាយ ចា តក្ខយេត ចាតិ អត្ថោ៑ ចិញ្ញាត្តិបចេតិ យត្ថ ជិតោ យត្តុស្សជាតិកោ

ពហដ្ឋោ ចា បញ្ញតិតោ ចា តស្ស ចចតំ បកតិសោវតតេ ឃុត្វា ឃយតត្តូវយេច “ព្ពយំ តាយ ឧឃ ចជតី”តិ ជាតាតិ, តត្ថ ឌត្វា ឌីបេត្វា

ទុតោ កចេ, ត ជេចព្រហ្មាឌីឃុ អញ្ញាតទេត ជាតោតិ អត្ថោ៑

ចត្តុំ

១០៑ ព្ពជាតិ ចត្តុត្តប្បិ ឃាធារណចិតិន្ទយំ ចត្តុំ “បរាទិកោតេ ចត្តារោ”តិអាទិយាហ៑ តត្វាឃំ ឃេដ្ឋេបិ – ចត្តារោបិ ឧទេត បរាទិកា

“ឧកកយំ ឧក្បដ្ឋសោ ឃយឃិច្ចតា”តិ ឧបំ វុត្តឃំចាឃស្ស អកន្តតាយ អឃំចាឃា, យថាឃុវេ ឃុទេ្ឋ កិហិការេល ច អនុបឃប្បន្នការេល ច

អឃំចាឃិកា, ឧបំ បន្នា បរាទិកំ អាបត្តាបិ អឃំចាឃាតិ៑ កិត្វា កិយេ្យា – អកន្តា កិច្ចកាចាយ បុត ពេត អត្តការចេត ឧបឃប្បតាយ

អចត្តុតាយ ឧបឃប្បន្តា កចិតុប្បិ អកន្តាតិ អត្ថោ៑ កំ ចិយាតិ ចេ? ឃីឃដ្ឋិតេ្នាច ឌីចិតុំ, យថាបិ ឃីឃដ្ឋិតេ្នា ពេត អត្តការចេត បុត ឌីចិតុំ

អកន្តោ, ឧចយិយ ចត្តារោតិ អធិប្បាយោ៑

១១៑ ព្ពជាតិ ព្ពយេឃុ ចត្តុឃុ បរាទិកេឃុ យេ បរិយាយាណត្តីហិ ឃម្ពតត្តិ, ពេ ជស្សេតុំ “បរិយាយោ ចា”តិអាទិ វុត្តំ៑ តត្ថ បរិយាយោតិ

យរណាធិប្បាយស្ស កាយបយោគោ ចា ចឌីបយោគោ ចា៑ តស្មា “យោ ព្រាជិឃ ឃុហុទ្ធេ ឃត្ថំ ចា អាហរិត្វា ចិឃំ ចា ឈាទិត្វា

សោឃ្ពាឌីឃុ ចា បបតិត្វា យរតិ, សោ ធតំ ចា លកតិ, ឃឃំ ចា លកតី”តិអាទិនា តយេន យរណំ អភិតត្ថុទេ្នា “ព្ពជំ ឃុត្វា យោ ពោធិ

យទេ្យា”តិ យោ បរិយាយេត ចជតិ, តំ ឃុត្វា ឃចេ ពោធិ តថា យរតិ, បរាទិកំ៑ តិឃយិពេត បត ឃំ ឃន្តាយ វុត្តំ, តស្សេច យរណេ

បរាទិកំ៑ អាណត្តិ បត វុត្តត្វាយេច៑ តតិយេ យត្តុស្សចិក្កហបរាទិកេ លព្ភតីតិ ឃម្ពន្តោ ទុតិយេ បត អធិត្ថាធាទេ អាណត្តិ ឧច លព្ភតិ,

ត បរិយាយោតិ អត្ថោ៑ កស្មា តំ បរិយាយេត តាបដ្ឋតីតិ? យថា យត្តុស្សចិក្កហេ “យរណចណ្ណំ ចា ឃំចណ្ណេយ្យា”តិ វុត្តំ, តថា ព្ពជ

អធិត្ថាធាទេ “ចណ្ណំ ចា ឃំចណ្ណេយ្យា”តិ អវុត្តត្តា៑ សេឃេឃុតិ បជយចត្តុឃុ បរិយាយាណត្តិទ្វយំ ត លព្ភតីតិ អត្ថោ៑

១២៑ ព្ពជាតិ ចត្តុឃុបិ យថាឃម្ពុំ អង្គភេទំ ជស្សេតុំ “ទេឃចត្តុកាយតាទិត្ត”ន្តិអាទិ វុត្តំ៑ តត្ថ ទេយទុតជយុស្សាតិ ទេយទុតជយុបរាទិកស្ស៑

ព្ពធាតិ ចិតយធរា៑

១៣៑ យត្តុស្សឃត្តិ យត្តុស្សឃត្តកតា៑ ឧទេត ទេបតតិរដ្ឋាតកតបរិក្កហេឃុ អតាបត្តីតិ ឌីបិតំ ហោតិ៑ តថាឃត្តីតិ យត្តុស្សឃត្តកចទេឃត

បទេបរិក្កហិតឃត្តីតិ អត្ថោ៑ ចត្តុទោ កុតាតិ បញ្ចយាឃកំ ចា អតិទេកបញ្ចយាឃកំ ចា តជណ្ណកំ កណ្ឌំ ចា ហោតីតិ អត្ថោ៑ អចហារោ

វាតិ បច្ចាចិសតិយា អវហារស្ស ឯវ កេនចិ អវហារោ ហោតីតិ អត្ថោ។ អទិន្នាទានហេតុយាតិ អទិន្នាទានបារាជិកស្ស ឥមានិ បញ្ច អង្គានីតិ អធិប្បាយោ។

១៦។ បាណោ មានុស្សកោតិ មនុស្សជាតិកបាណោ។ តស្មិំ បាណេ បាណសញ្ញិតា។ ឃាតចេតនាតិ វធកចេតនា។ បយោគោតិ តំសមុដ្ឋិតោ សាហត្ថិកាទីនំ ឆន្នំ បយោគានំ អញ្ញតរបយោគោ។ តេន បយោគេន មរណំ។ បញ្ចេតេ វធហេតុយោតិ មនុស្សវិគ្គហបារាជិកស្ស បញ្ច អង្គានីតិ អត្ថោ។

១៧។ អសន្តតាតិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មស្ស អត្តនិ អសន្តតា វាតិ អត្ថោ។ បាបិច្ឆតាយារោចនតាតិ ព្ភយិតា យោ កេវលំ បាបិច្ឆំ ឋិតា មគ្គិត្វា សេយ្យហត្ថា ភណតិ, តស្ស អភាវត្តិតិ ជីវិតំ ហោតិ។ តស្សាតិ យស្ស អារោចេតិ, តស្ស មនុស្សជាតិតា ច។ “សោ វេ ឋិហារេ វសតិ, សោ ភិក្ខុ អរហា”តិអាទិនា (បរិ ១៩០, ១១៩) នាញ្ញាបទេសេន ច។ តទេវាតិ តទា ឯវ តប្ពណេយេវ ជានតំ។ អសន្តគុណបនេតិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មារោចនបារាជិកេតិ អត្ថោ។

១៩។ វុត្តានិ “បារាជិកា ច ចត្តារោ”តិ ឯត្ថ ច-សទ្ទេន សង្គហិតេហិ សទ្ធិំ សម្បិណ្ឌេត្វា ទស្សេតុំ “អសាធារណា ចត្តារោ”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ឧព្ភជាណុមណ្ឌលិកា វជ្ជប្បដិច្ឆាទិកា ឧក្ខិត្តានុវត្តិកា អដ្ឋវត្ថុកាតិ ឥមេ ចត្តារោ ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខូហិ អសាធារណា នាម។ ឧព្ភជាណុមណ្ឌលិកា នាម យា កាយសំសគ្គរាគេន អវស្សុតា តេនេវ រាគេន អវស្សុតស្ស មនុស្សបុរិសស្ស អក្ខកានំ អធោ, ជាណុមណ្ឌលានំ ឧបរិ ឯវំ កេនចិ សរីរាវយវេន អាមសនាទីនិ សាទិយតិ, តស្សា អធិវចនំ។ យា បន ភិក្ខុនី អញ្ញិស្សា ភិក្ខុនិយា បារាជិកសង្ខាតំ វជ្ជំ ជានំ បដិច្ឆាទេតិ, សា វជ្ជប្បដិច្ឆាទិកា នាម។ សមគ្គេន បន សង្ឃេន ឧក្ខិត្តំ ភិក្ខុំ យា ភិក្ខុនី យំទិដ្ឋិកោ សោ ហោតិ, តស្សា ទិដ្ឋិយា គហណវសេន អនុវត្តតិ, សា ឧក្ខិត្តានុវត្តិកា នាម។ យា បន កាយសំសគ្គរាគេន តិន្តា តថាវិធស្សេវ បុរិសស្ស ហត្ថគ្គហណំ វា សង្ឃាដិកណ្ណគ្គហណំ វា សាទិយតិ, កាយសំសគ្គសង្ខាតស្ស អសទ្ធម្មស្ស បដិសេវនត្ថាយ បុរិសស្ស ហត្ថបាសេ សន្តិដ្ឋតិ វា, តត្ថ ឋត្វា សល្លបតិ វា, សង្កេតំ វា គច្ឆតិ, បុរិសស្ស អាគមនំ វា សាទិយតិ, កេនចិ វា បដិច្ឆន្នោកាសំ បវិសតិ, ហត្ថបាសេ ឋត្វា កាយំ ឧបសំហរតិ, អយំ អដ្ឋវត្ថុកា នាមាតិ វេទិតព្ពា។

អភព្ពកាឧកាសនាតិ ឯត្ថ បណ្ឌកោ ថេយ្យសំវាសកោ តិត្ថិយបក្កន្តកោ តិរច្ឆានគតោ មាតុឃាតកោ បិតុឃាតកោ អរហន្តឃាតកោ ភិក្ខុនិទូសកោ សង្ឃភេទកោ លោហិតុប្បាទកោ ឧភតោព្យញ្ជនកោតិ ឥមេ ឯកាទស អភព្ពបុគ្គលា នាម។ ចិត្តគ្គា ភិក្ខុនីតិ យទា ភិក្ខុនី ចិត្តមិត្តកាយា ហុត្វា សេតវត្ថំ វា កាសាយមេវ វា គិហិនិវាសនាការេន និវាសេតិ, តទា បារាជិកាបន្នា នាម ហោតិ, បុន ឧបសម្បទំ ន លភតិ, សា ច បារាជិកាតិ អត្ថោ។ មុទុបិដ្ឋិកោ នាម កតបរិកម្មាយ មុទុកាយ បិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ។ សោ ឧត្តាវតា ន បារាជិកោ, អថ ខោ យទា អនភិរតិយា បីឡិតោ អត្តនោ អង្គជាតំ អត្តនោ មុខមគ្គេ វច្ចមគ្គេ វា អញ្ញតរំ បវេសេតិ, តទា បារាជិកោ ហោតិ។

១៥-១៦។ លម្ពីតិ អង្គជាតស្ស ទីឃត្តា ឯវំ វុត្តោ។ សោបិ យទា អនភិរតិយា បីឡិតោ អត្តនោ អង្គជាតំ អត្តនោ មុខេ វា វច្ចមគ្គេ វា បវេសេតិ, តទា បារាជិកោ ហោតិ។ មុខេន គណ្ហន្តាតិ ឯត្ថ យោ អនភិរតិយា បីឡិតោ បរស្ស សុត្តស្ស វា បមត្តស្ស វា អង្គជាតំ អត្តនោ មុខេន គណ្ហាតិ, សោ វាតិ អត្ថោ។ តត្ថេវាតិ បរស្ស អង្គជាតេនវាតិ អត្ថោ។ យោ អនភិរតិយា បីឡិតោ បរស្ស អង្គជាតំ កម្មនិយំ ទិស្វា អត្តនោ វច្ចមគ្គេន តស្ស ឧបរិ និសីទតិ, តំ អត្តនោ វច្ចមគ្គំ បវេសេតិ, សោ វាតិ អត្ថោ។ ឯតេ ចត្តារោ អនុលោមិកា មេថុនស្សាតិ សម្ពន្ធោ។ កថមិតិ ចេ? មគ្គេ មគ្គប្បវេសនសទិសតាយ, ន ឧភិន្នំ រាគវសេន សទិសភាវូបគតានំ ទ្វយំទ្វយសមាបត្តិសទិសតាយ។ ឥធាគតា ចត្តារោតិ មេថុនធម្មាទិវសេន បារាជិកា ចត្តារោ វាតិ ឯវំ សមោធានតោ ចតុវីសតិ បារាជិកាតិ អត្ថោ។

ឯត្ថាហ – មាតុឃាតកបិតុឃាតកអរហន្តឃាតកា តតិយបារាជិកំ អាបន្នា, ភិក្ខុនិទូសកោ លម្ពីអាទយោ ចត្តារោ បឋមបារាជិកំ អាបន្នាយេវាតិ កត្វា កុតោ ចតុវីសតីតិ? អធិប្បាយោ បនេត្ថ អត្ថិ, មាតុឃាតកាទយោ ហិ ចត្តារោ ឥធ អនុបសម្បន្នាយេវ អធិប្បេតា, លម្ពីអាទយោ ចត្តារោ កិញ្ចាបិ បឋមបារាជិកេន សង្គហិតា, យស្មា ឯកេន បរិយាយេន មេថុនធម្មំ អប្បដិសេវិនោបិ ហោន្តិ, តស្មា វិសុំ វុត្តាតិ។ បារាជិកវិនិច្ឆយោ។

បារាជិកនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២។ សង្ឃាទិសេសនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៨។ ឥទានិ សង្ឃាទិសេសំ បកាសេតុំ “គរុកា នវ”តិអាទិ អារទ្ធំ។ គរុកាតិ សង្ឃាទិសេសា ឥធ អធិប្បេតា, អញ្ញត្ថ បន បារាជិកាបិ សង្គយ្ហន្តិ។ កស្មា “តេរស”តិ អវត្វា “នវ”តិ វុត្តន្តិ ចេ? វីតិក្កមក្ខណេយេវ អាបជ្ជិតព្ពត្តា បឋមាបត្តិកា វុត្តា, យាវតតិយកា បន ចត្តារោ សង្ឃាទិសេសា សង្ឃាយត្តត្តា ចិរេន អាបជ្ជន្តីតិ ន វុត្តា។ តត្ថ មោចេតុកាមតាតិ មោចេតុកាមតាយាតិ អត្ថោ “អលទ្ធិតា”តិអាទីសុ វិយ។ ឥមិនា បន នយេន មោចនស្សាទោ មុច្ចនស្សាទោ មុត្តស្សាទោ មេថុនស្សាទោ ផស្សស្សាទោ កណ្ឌុវនស្សាទោ ទស្សនស្សាទោ និសជ្ជនស្សាទោ វាចស្សាទោ គេហសិតបេមំ វនភង្គិយន្តិ ឯកាទស អស្សាទា វុត្តា, តេសុ ឯកេនេវ មោចនស្សាទំ គហេត្វា សេសា បដិក្ខិត្តា ហោន្តិ។

តេសំ អស្សាទានំ វសេន ឯវំ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ – មោចេតុំ អស្សាទោ មោចនស្សាទោ។ មោចនស្សាទចេតនាយ និមិត្តេ ឧបក្កមតិ, មុច្ចតិ, សង្ឃាទិសេសោ។ ន មុច្ចតិ ចេ, ថុល្លច្ចយំ។ មុច្ចនស្សាទេ សចេ អត្តនោ ធម្មតាយ មុច្ចមានំ អស្សាទេតិ, ន ឧបក្កមតិ, អនាបត្តិ។ សចេ មុច្ចមានំ អស្សាទេន្តោ ឧបក្កមិត្វា មោចេតិ, សង្ឃាទិសេសោវ។ អត្តនោ ធម្មតាយ មុត្តេ អស្សាទោ មុត្តស្សាទោ។ ឯត្ថាបិ ឧបក្កមស្ស នត្ថិតាយ អនាបត្តិ។ ឯវំ សព្ពត្ថ។ មេថុនស្សាទេន ឥត្ថិំ គណ្ហន្តស្ស មុត្តេបិ អនាបត្តិ, អយំ មេថុនស្សាទោ។ ផស្សស្សាទោ ទុវិធោ អជ្ឈត្តិកោ ពាហិរោ ចាតិ។ តត្ថ អជ្ឈត្តិកេ តាវ អត្តនោ និមិត្តំ “ថទ្ធំ មុទុកន្តិ ជានិស្សាមី”តិ វា លោលភាវេន វា

កិញ្ញអាបយតោ នចេ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ· ពាហិរផស្សស្សាទេ កាយសំសគ្គរាគេន មាតុគាមំ ផុសតោ អាលិង្គតោ ច មុត្តេ អនាបត្តិ· កណ្ឌុវនស្សាទេ ទទ្ទុកច្ឆាទីនំ វសេន ខជ្ជមានំ និមិត្តំ កណ្ឌុវនស្សាទេន កណ្ឌុវតោ មុត្តេបិ អនាបត្តិ· ទស្សនស្សាទេ មាតុគាមស្ស អនោកាសំ ឧបនិជ្ឈាយតោ មុត្តេបិ អនាបត្តិ· និសជ្ជនស្សាទេ មាតុគាមេន សទ្ធិំ រហោ និសិន្នស្ស មុត្តេបិ អនាបត្តិ· វាចាយ អស្សាទោ វាចស្សាទោ· តេន អស្សាទេន មាតុគាមំ មេថុនប្បដិសំយុត្តាហិ វាចាហិ ឱភាសន្តស្ស មុត្តេបិ អនាបត្តិ· គេហសិតបេមេ មាតាទីនំ មាតាទិបេមេន អាលិង្គនាទិំ ករោន្តស្ស មុត្តេបិ អនាបត្តិ· វនភង្គេ ច សន្ថវករណត្ថាយ ឥត្ថិយា បេសិតំ បុប្ផាទិវនភង្គសង្ខាតំ បណ្ណាការំ "ឥត្ថន្នាមាយ នាម ឥទំ តេ បេសិត"ន្តិ អស្សាទេន អាមសន្តស្ស មុត្តេបិ អនាបត្តិ· ឯតេសុ បន មោចនស្សាទចេតនាយ ឧបក្កមន្តស្ស អាបត្តិ, សេសានំ វសេន អនាបត្តីតិ វេទិតព្ពំ·

សុក្កស្សាតិ "នីលំ បីតកំ លោហិតកំ ឱទាតំ តក្កវណ្ណំ ទកវណ្ណំ តេលវណ្ណំ ខីរវណ្ណំ ទធិវណ្ណំ សប្បិវណ្ណំ"ន្តិ (បារា· ១៩៧) ឯវំ អាគតេសុ ទសសុ វណ្ណេសុ យស្ស កស្សចិ សុក្កស្សាតិ អធិប្បាយោ· ឧបក្កមាតិ "អជ្ឈត្តរូបេ មោចេតិ, ពហិទ្ធារូបេ មោចេតិ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធារូបេ មោចេតិ, អាកាសេ កដិំ កម្បេន្តោ មោចេតី"តិ (បារា· ១៩៧) ឯវំ វុត្តេសុ ចតូសុ ឧបាយេសុ អញ្ញតរេន ឧបាយេន "រាគូបត្ថម្ភេ មោចេតិ, វច្ចូបត្ថម្ភេ មោចេតិ, បស្សាវូបត្ថម្ភេ មោចេតិ, វាតូបត្ថម្ភេ មោចេតិ, ឧច្ចាលិង្គបាណកទដ្ឋូបត្ថម្ភេ មោចេតី"តិ ឯវំ វុត្តេសុ បញ្ចសុ កាលេសុ កិស្មិញ្ចិ កាលេ អង្គជាតេ កម្មនិយំ បត្តេ "អារោគ្យត្ថាយ មោចេតិ, សុខត្ថាយ មោចេតិ, ភេសជ្ជត្ថាយ, ទានត្ថាយ, បុញ្ញត្ថាយ, យញ្ញត្ថាយ, សគ្គត្ថាយ, ពីជត្ថាយ, វីមំសត្ថាយ, ទវត្ថាយ មោចេតី"តិ (បារា· ១៩៧) ឯវំ វុត្តេសុ ទសសុ អធិប្បាយេសុ យេន កេនចិ អធិប្បាយេន ហត្ថាទីសុ យេន កេនចិ ឧបក្កមិត្វាតិ អត្ថោ· វិមោចយន្តិ អត្ថមេសោ យំ ឯកា ខុទ្ទកមក្ខិកា បិវេយ្យ, តត្តកម្បិ មោចេន្តោតិ អត្ថោ· អញ្ញត្រ សុបិនន្តាតិ យា សុបិនន្តេ សុក្កវិស្សដ្ឋិ ហោតិ, តំ ឋបេត្វាតិ អត្ថោ· សមណោតិ យោ កោចិ ឧបសម្បន្នោ· គរុកន្តិ សង្ឃាទិសេសំ· ផុសេតិ អាបជ្ជេយ្យាតិ អត្ថោ·

សុក្កវិស្សដ្ឋិសិក្ខាបទំ បឋមំ·

១០· ឥទានិ កាយសំសគ្គំ ទីបេតុំ "ឥត្ថិសញ្ញី"តិអាទិ អារទ្ធំ· តត្ថ ឥត្ថិសញ្ញីតិ តទហុជាតាយបិ មនុស្សិត្ថិយា ឥត្ថិសញ្ញីយេវ ហុត្វាតិ អត្ថោ· សចេ តត្ថ វេមតិកោ វា បណ្ឌកបុរិសតិរច្ឆានគតសញ្ញី វា ហោតិ, ថុល្លច្ចយំ, តថា ឥត្ថិយា កាយេន កាយប្បដិពទ្ធាមសនេ ច កាយប្បដិពទ្ធេន កាយាមសនេ ច យក្ខិបេតីបណ្ឌកានំ កាយេន កាយាមសនេ ច· បុរិសតិរច្ឆានគតិត្ថីនំ បន កាយេន កាយាមសនេបិ ទុក្កដំ, តថា យក្ខិអាទីនំ កាយេន កាយប្បដិពទ្ធាទីសុ ច· មនុស្សិត្ថិយា បន ថុល្លច្ចយំ· កាយសំសគ្គរាគវាតិ ឥមិនា មាតុបេមាទិំ មោក្ខាធិប្បាយញ្ច បដិក្ខិបតិ· សម្បយុត្តោតិ កាយសំសគ្គរាគេន ឧបក្កម្ម អត្តមេសោ លោមេនបិ មនុស្សិត្ថិំ សម្បយុត្តោតិ អត្ថសម្ពន្ធោ· ឥមិនា យោ ឥត្ថិយា អាលិង្គនោបិ កាយេន ន ចាលយតិ, កេវលំ ផស្សំយេវ អនុភវតិ, តស្ស អនាបត្តីតិ ទីបិតំ ហោតិ·

កាយសំសគ្គសិក្ខាបទំ ទុតិយំ·

១៨។ ព្ពជាតិ ជដ្ឋុល្លចាចំ បការេសុំ “ឋជា សុលត្តិ”ត្តិអាទិ អារទ្ធំ។ ឋត្ថ ឋជាតិ ព្ពត្តិសញ្ញី។ ឋតុយ្សិត្តិ សុលត្តិត្តិ សព្ពទ្ធោ។ សុលត្តិត្តិ ព្ពយិតា បជិពាលិយបិ ព្ពត្តិយា អចិន្នាត្តិបទេ ជិតាយ ទុពោត ចា បណ្ណោត ចា អារេរារេចត្តុស្ស ជដ្ឋុល្លចាចាបត្តិត ហោតីតិ ឌីបិតំ ហោតិ។ ចិន្នាញ្ញាតិ ព្ពយិតា ឃា យហល្លិកាបិ ពាលិបិ ឲញអប្ដុកាបិ អសទ្ធម្មប្បដិសំយុត្តំ ពចំ ត ឌាតាតិ, សា ព្ពជ តាឌិបេតាតិ ជស្សតិ។ ចច្ចុយក្កុបស្សាចយក្កាតំ ចសេត យក្កិ ចា យេចុតំ ចា អារក្ខាតិ សព្ពទ្ធោ។ ជដ្ឋុល្លចាចាយ រារេកា ជដ្ឋុល្លចាចារារេកា, ពោត ជដ្ឋុល្លចាចារារេកត។ ឋំ អស្សារេជត្តោ ឱកាសេត្វា ទុរុត្តចចតំ ចត្វា ករុកំ ភុសេតិ អត្ថោ។

ពចំ ទេ្វ យក្កេ អារក្ខ បសំសតិ ករហតិ? ឋត្ថ បសំសាយបិ ឋាច “ព្ពត្តិលក្ខណេត សុកលក្ខណេត សយត្តាកឋាសី”តិ ចជតិ, ត ឋាចសីសំ ឲតិ។ “ឋច ចច្ចុយក្កេ ច បស្សាចយក្កេ ច សុកេ សុសណ្ឋាតោ ជស្សតិយោ, ព្រាឌិសេត តាយ ព្ពត្តិលក្ខណេត សុកលក្ខណេត សយត្តាកឋាសី”តិ ចជតិ, សីសំ ឲតិ, សញ្ឈាឌិសេសោ ហោតីតិ អត្ថោ។ ករហណេ បត “សិលរលីសិ, សម្ពិក្ខាសិ, ក្កុរពោញញ្ញាតាសី”តិ ព្ពយាតិ តីណិ សុទ្ធាតិយេច សីសំ ឲត្តិ ចច្ចុយក្កុបស្សាចយក្កាតំ តិយឋចចតត្វា អច្ចុាញអារិកត្វា ច។ អញ្ញាតិ បត “អតិយិត្វាសិ, តិយិត្តយត្វាសី”តិអាឌីតិ យក្កាតំ អតិយឋចចតត្វា យេចុតេត ឈរេជ្ជា ចុត្វាតិ ឲច សីសំ ឲត្តិ។ យេចុតប្បដិសំយុត្តេ “ជេហិ មេ, អរហសិ មេ ជាតុ”ត្តិអាឌីហិ បត សីសំ ត ឲតិ, “យេចុតឆម្ពុំ ជេហី”តិអាឌិតា យេចុតឆម្ពុ ឈដិពោយេច សញ្ឈាឌិសេសោ។ ព្ពត្តិយា ចច្ចុយក្កុបស្សាចយក្កេ ជបេត្វា អឆក្ខកំ ក្ខក្ខជាលាុយល្វលំ អាឌិស្ស ចណ្ណាឌិកណេត ទុល្លច្ចុយំ, ឋជា ឃក្ខិបេតីបល្វកោសុ ចច្ចុយក្កុបស្សាចយក្កេ យេចុតេបិ។ ព្ពយេសំ បត ឃក្ខិអាឌីតំ អឆក្ខកាឌិពេ ចុត្តប្បការេ បជេសេ ជុំក្កដំ, ឋជា ព្ពត្តិយាឌីតំ ក្ខក្ខក្ខពេ អឆោជាលាុយល្វលេ កាយប្បដិពទ្ធេ ចាតិ។

ជដ្ឋុល្លចាចាសិក្ខាបទំ ឋតិយំ។

១៩។ ព្ពជាតិ អត្តកាមបារិចរិយំ ជស្សេតុំ “ចត្វា”តិអាឌិ ចុត្តំ។ ឋត្ថ ចត្វាតិ ជដ្ឋុល្លោកាសេត ចុត្តប្បការំ ព្ពត្តិ ព្ពត្តិសញ្ញីយេច ហុត្វា ចត្វាតិ អត្ថោ។ អត្តកាមុបដ្ឋាតចណ្ណត្តិ ឲត្ថ យេចុតឆម្ពុសព្ពាតោត កាមេត ក្កុបដ្ឋាតំ កាមុបដ្ឋាតំ, អត្តតោ អត្ថាយ កាមុបដ្ឋាតំ អត្តកាមុបដ្ឋាតំ, អត្តតា ចា កាមិតំ ព្ពច្ចិតត្តិ អត្តកាមំ, សយំ យេចុតរាកចសេត បត្តិតត្តិ អត្ថោ, អត្តកាមញ្ចា ឋំ ក្កុបដ្ឋាតញ្ចាតិ អត្តកាមុបដ្ឋាតំ, ឋស្ស ចណ្ណោ អត្តកាមុបដ្ឋាតចណ្ណោ, ឋំ អត្តកាមុបដ្ឋាតចណ្ណំ។ “ឲឋជក្កិ, ភគិតិ, បារិចរិយាតំ ឃា យាឌិសំ សីលចត្តិំ កល្យាណឆម្ពុំ ព្រហ្មចារិំ ឲតេត ឆម្ពុត បរិចរេយ្យា”តិ ឲចំ ចត្វាតិ សព្ពទ្ធោ។ យេចុតរាគិតោតិ ព្ពយិតា កិលិតបច្ចុយាឌីហិ ក្កុបដ្ឋាតស្ស ចណ្ណំ ភណេតា អតាបត្តីតិ ឌីបិតំ ហោតិ។ ចាជា យេចុតឃុត្តេតាតិ ឲត្ថ យេចុតឃុត្តេតច ចាចាយ យេចុតឃាចេត ករុកំ ហោតិ, ត អញ្ញាឋាតិ អធិប្បាយោ។

អត្តកាមបារិចរិយសិក្ខាបទំ ចតុត្ថំ។

១៩។ ព្ពជាតិ សច្ចុរិត្តំ ជស្សេតុំ “បដិក្កហេត្វា”តិអាឌិ អារទ្ធំ។ ឋត្ថ បដិក្កហេត្វាតិ ព្ពត្តិយា ចា បុរិសេត ចា ក្កកិត្តំ យាឋាឌីហិ ចា “ភត្តេ, ព្ពត្តក្កាយំ ព្ពត្តិំ ចា បុរិសំ ចា ឲចំ ភណាហី”តិ ចុត្តោ ពោសំ ចចតំ “សាធុ”តិ ចា “ហោតុ”តិ ចា “ភណាមី”តិ ចា យេត កេតចិ អាការេត

ចឹរេកង៌ គន្ត្វា, ឝឹសកម្បតាឌីហិ ចា សម្បដិច្ឆិត្វាតិ អត្ថោ។ សន្តសន្តិ ឲត្ថ បត ឥត្ថី ដសបិធា យាតុរក្ខិតា បិតុរក្ខិតា យាតាបិតុរក្ខិតា កាតុរក្ខិតា កកិនិរក្ខិតា ញាតិរក្ខិតា គោត្តរក្ខិតា ធម្មរក្ខិតា សារក្ខា សបរិទណ្ឌាតិ។ ដស ករិយាយោ ធនក្កីតា ឆន្ទចាសិនី

ភោគចាសិនី បដចាសិនី ឱទបត្តកិនី ឱភដចុម្ពដកា ទាសី ច ករិយា ច កម្មការី ច ករិយា ច ធជាហដា មុហុត្តិកា ចាតិ។

តាសុ យាតុរក្ខិតា កិក្ខុំ បហិណតិ "គច្ឆ, ភន្តេ, ឥត្ថន្នាមំ ព្រូហិ 'ហោយិ ឥត្ថន្នាមស្ស ករិយា ធនក្កីតា...បេ... មុហុត្តិកា ចា'"តិ, អយំ ឥត្ថិយា សន្ទេសោ នាម។ សចេ យាតុរក្ខិតាយ យាតាបិតាកាតាកកិនិអាទយោ កិក្ខុំ បហិណន្តិ "គច្ឆ, ភន្តេ, ឥត្ថន្នាមំ ព្រូហិ 'ហោតុ ឥត្ថន្នាមស្ស ករិយា ធនក្កីតា...បេ... មុហុត្តិកា ចា'"តិ, អយម្បិ ឥត្ថិយា សន្ទេសោយេច នាម។ ឲថំ បិតុរក្ខិតាទីសុបិ នយោ នេតព្ពោ។ បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណតិ "គច្ឆ, ភន្តេ, ឥត្ថន្នាមំ យាតុរក្ខិតំ ព្រូហិ...បេ... សបរិទណ្ឌំ ព្រូហិ 'ហោតុ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ករិយា ធនក្កីតា...បេ... មុហុត្តិកា ចា'"តិ, អយំ បុរិសស្ស សន្ទេសោ នាម។ សចេ បុរិសស្ស យាតាបិតាកាតាកកិនិអាទយោ កិក្ខុំ បហិណន្តិ "គច្ឆ, ភន្តេ, ឥត្ថន្នាមំ យាតុរក្ខិតំ ព្រូហិ...បេ... សបរិទណ្ឌំ ព្រូហិ 'ហោតុ ឥត្ថន្នាមស្ស ករិយា ធនក្កីតា...បេ... មុហុត្តិកា ចា'"តិ, អយម្បិ បុរិសស្ស សន្ទេសោយេច នាម, អាណាបនន្តិ អត្ថោ។

ចីមំសិត្វាតិ ឲត្ថ ទុត្តប្បការេន សាសនំ គហេត្វា តស្សា ឥត្ថិយា ចា បុរិសស្ស ចា ហេតំ អចស្សារោចនកានំ យាតាបិតាកាតាកកិនិអាទីនំ ចា អារោចេត្វាតិ អត្ថោ។ ហរន្តិ យត្ថ បហិតោ, តត្ថ គន្ត្វា តស្សា ឥត្ថិយា ចា បុរិសស្ស ចា អារោចេតិ, សា ឥត្ថី ចា បុរិសោ ចា "សាធូ"តិ សម្បដិច្ឆតុ ចា, មា ចា, លជ្ជាយ ចា តុណ្ហី ហោតុ, បុន អាគន្ត្វា តស្សា ឥត្ថិយា ចា បុរិសស្ស ចា ហរន្តោ គរុកំ ផុសេតិ សង្ឃាទិសេសំ។ ឲត្តាចតា "បដិគ្គណ្ហាតិ ចីមំសតិ បច្ចាហរតី"តិ ទុត្តំ អង្គត្តយំ សម្បាទិតំ ហោតិ។ ឥមាយ តិចង្គសម្បត្តិយា សង្ឃាទិសេសោ, ឥមេសា ឃេហិ គេហិចិ ទ្វីហិ អង្គេហិ ថុល្លច្ចយំ, ឲកេន ទុក្កដំ។ យក្ខីបេតីបណ្ឌកេសុ អង្គត្តយេនបិ ថុល្លច្ចយមេច, ឲកេន ចា ទ្វីហិ ចា ទុក្កដន្តិ។

សង្ខាទិត្តសិក្ខាបង៌ បញ្ចមំ។

៦៣។ ឥទានិ ក្ញុដិការសិក្ខាបង៌ អាទិ កាតុំ "សំយាចិកាបរិក្ខារ"ន្តិអាទិ អារទ្ធំ។ តត្រាយំ សង្ខេបត្ថោ – "ចាសិ ទេធ, ថរសុំ ទេថា"តិអាទិនា សយំ បចត្តិកយាចនាយ គហិតបរិក្ខារំ សំយាចិកាបរិក្ខារំ បងកាដតេ ទុត្តនយេន សង្ឃំ តិក្ខត្តុំ យាចិត្វា លទ្ធកិក្ខូហិ ចា សន្ឈេនច ចា តត្ថ គន្ត្វា សារម្ភានារម្ភសបរិក្កមនាបរិក្កមនកាចំ ញាត្វា អនេកសិកច្ឆេកំ "ក្ញុដិ នាម ឧល្លិត្តា ចា ហោតិ អចលិត្តា ចា ឧល្លិត្តាចលិត្តា ចា"តិ (បារា។ ៦៣៤) ឲថំ ទុត្តលក្ខណំ ក្ញុដិំ "តត្រិទំ បមាណំ, ទីឃសោ ទ្វាទស ចិទត្ថិយោ សុគតចិទត្ថិយា, តិរិយំ សត្តន្តរា"តិ (បារា។ ៦៣៥) ឲថំ ទុត្តបមាណាតិក្កន្តំ, "មយ្ហំ ចាសាគារំ ឲសា"តិ ឲថំ អត្តា ឧទ្ទេសោ ឲតិស្សាតិ អត្តុទ្ទេសា, តំ អត្តុទ្ទេសំ គន្ត្វា ករុំ សង្ឃាទិសេសំ ផុសេតិ សម្ពន្ធោ។ អយំ បនេត្ថ ចិនិច្ឆយោ – អនេកសិកច្ឆេកំ បមាណាតិក្កន្តំ ក្ញុដិំ បិល្លិកាទីនំ អាសយេ គតត្តា សារម្ភំ ទ្វីហិ ចាលិចាទេហិ យុគេគហ សកដេន គន្តុំ អសក្កុណេយ្យតាយ អបរិក្កមនំ ឧល្លិត្តាទីនេកំ ក្ញុដិំ អត្តនោ ចសនត្ថាយ ករោន្តោ ចា ការាបេន្តោ ចា "ឥទានិ និដ្ឋានំ គមិស្សតី"តិ បធមបិណ្ឌទានេ ថុល្លច្ចយំ, ទុតិយបិណ្ឌទានេន លេបេ ឃដិតេ ទេ្វ ច សង្ឃាទិសេសេ ទេ្វ ច

ទុក្កដានិ, សចេ ទេសិតវត្ថុកាយេវ វា បមាណាតិក្កន្តាយេវ វា ហោតិ, ឯកំ សង្ឃាទិសេសំ ទ្វេ ច ទុក្កដានិ អាបជ្ជតីតិ។

កុដិការសិក្ខាបទំ ឆដ្ឋំ។

១៨. ឥទានិ វិហារការសិក្ខាបទំ ទស្សេតុំ “មហល្លក”ន្តិអាទិ អាហ។ តត្ថ មហល្លកន្តិ សស្សាមិកភាវេន សំយាចិតកុដិតោ មហន្តភាវោ ឯតស្ស អត្ថិ, យស្មា វា វត្ថុំ ទេសាបេត្វា បមាណាតិក្កមេនាបិ កាតុំ វដ្ដតិ, តស្មា បមាណមហន្តតាយបិ មហល្លកោ, តំ មហល្លកំ វិហារំ វា កត្វាតិ អត្ថោ។ ឯត្ថ បន អទេសិតវត្ថុកភាវេន ឯកោ សង្ឃាទិសេសោ, សេសំ អនន្តរសទិសមេវ។ ឥធ ច តត្ថ ច វាសាគារំ ឋបេត្វា ឧបោសថាគារំ វា ជន្តាឃរំ វា អគ្គិសាលំ វា ភវិស្សតីតិ ឯវមាទិនា នយេន ករោន្តស្ស អនាបត្តិ។

វិហារការសិក្ខាបទំ សត្តមំ។

១៩. ឥទានិ អមូលកសិក្ខាបទំ បកាសេតុំ “អមូលកោ”តិអាទិ អាហ។ តត្ថ អមូលកោតិ យំ ចោទកេន ចុទិតកម្ហិ បុគ្គលេ អទិដ្ឋំ អសុតំ អបរិសង្កិតំ, ឥទំ ឯតេសំ ទស្សនសវនបរិសង្កាសង្ខាតានំ មូលានំ អភាវតោ អមូលកំ, តេន អមូលកេន វត្ថុនាតិ សម្ពន្ធោ។ តត្ថ អទិដ្ឋំ នាម អត្តនោ បសាទចក្ខុនា វា ទិព្វចក្ខុនា វា អទិដ្ឋំ។ អសុតំ នាម តថេវ កេនចិ វុច្ចមានំ ន សុតំ។ អបរិសង្កិតំ នាម ចិត្តេន អបរិសង្កិតំ, តំ បន ទិដ្ឋសុតមុតវសេន តិវិធំ។ តត្ថ ភិក្ខុញ្ច មាតុគាមញ្ច តថារូបេ ឋានេ ទិស្វា “អទ្ធា ឥមេហិ កតំ”ន្តិ វា “ករិស្សន្តី”តិ វា បរិសង្កតិ, ឥទំ ទិដ្ឋបរិសង្កិតំ នាម។ អន្ធការេ បដិច្ឆន្នោកាសេ វា ភិក្ខុស្ស ច មាតុគាមស្ស ច វចនំ សុត្វា ទុតិយស្ស អត្ថិភាវំ អជានន្តោ បុព្ពេ វុត្តនយេន បរិសង្កតិ, ឥទំ សុតបរិសង្កិតំ នាម។ ធុត្តេហិ ឥត្ថីហិ សទ្ធិំ បច្ចន្តវិហារេសុ បុប្ផគន្ធសុរាទីហិ អនុភវិត្វា គតដ្ឋានំ ទិស្វា “កេន នុ ខោ ឥទំ កតំ”ន្តិ វីមំសន្តោ តត្រ កេនចិ ភិក្ខុនា គន្ធាទីហិ បូជា កតា ហោតិ, ភេសជ្ជត្ថាយ អរិដ្ឋំ វា បីតំ, សោ តស្ស គន្ធំ ឃាយិត្វា “អយំ សោ ភវិស្សតី”តិ បរិសង្កតិ, ឥទំ មុតបរិសង្កិតំ នាម។ ឯវំ តិវិធាយ បរិសង្កាយ អភាវេន អបរិសង្កិតន្តិ អត្ថោ។

ចោទេន្តោតិ “បារាជិកំ ធម្មំ អាបន្នោសិ, អស្សមណោសិ, អសក្យបុត្តិយោសី”តិអាទីហិ វចនេហិ សយំ ចោទេន្តោតិ អត្ថោ។ ឯវំ ចោទេន្តស្ស វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសោ។ ចោទាបេន្តោ វាតិ អត្តនា តស្ស សមីបេ ឋត្វា អញ្ញំ ភិក្ខុំ អាណាបេត្វា ចោទាបេន្តោ, តស្ស អាណត្តស្ស វាចាយ វាចាយ គរុំ ផុសេតិ អត្ថោ។ អថ សោបិ ចាវនាធិប្បាយេន “មយាបិ ទិដ្ឋំ អត្ថី”តិអាទិនា នយេន ចោទេតិ, ទ្វិន្នម្បិ វាចាយ អាបត្តិ។ វត្ថុនា អន្តិមេន វាតិ ភិក្ខុនោ អនុរូបេសុ ឯកូនវីសតិយា បារាជិកេសុ អញ្ញតរេនាតិ អត្ថោ។ ចាវេតុន្តិ ព្រហ្មចរិយា ចាវេតុំ, យោ សុទ្ធំ វា អសុទ្ធំ វា កតុបសយ្ហំ បុគ្គលំ សុទ្ធទិដ្ឋិកោ សមានោ ចាវនាធិប្បាយេន ចោទេតិ វា ចោទាបេតិ វា, តស្ស សង្ឃាទិសេសោតិ អធិប្បាយោ។ សុណមានន្តិ ឥមិនា បរម្មុខា ទូតេន វា បណ្ណេន វា ចោទេតិ។ ចោទេន្តស្ស ន ហោតីតិ ទីបិតំ ហោតិ។ បរម្មុខា បន សត្តហិ អាបត្តិក្ខន្ធេហិ វទន្តស្ស ទុក្កដំ។

អមូលកសិក្ខាបទំ អដ្ឋមំ។

១៤។ ឥទានិ អញ្ញភាគិយសិក្ខាបទំ ទស្សេតុំ “អញ្ញស្ស កិរិយ”ន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ អញ្ញស្ស កិរិយន្តិ អញ្ញស្ស ខត្តិយាទិជាតិកស្ស បារាជិកស្ស វីតិក្កមសង្ខាតំ កិរិយំ ទិស្វាតិ សម្ពន្ធោ។ តេន លេសេនាតិ “ទស លេសា ជាតិលេសោ នាមលេសោ គោត្តលេសោ លិង្គលេសោ អាបត្តិលេសោ បត្តលេសោ ចីវរលេសោ ឧបជ្ឈាយលេសោ អាចរិយលេសោ សេនាសនលេសោ”តិ (បារា. ១៨៣) ឯវំ វុត្តេសុ ទសសុ លេសេសុ យោ តស្មិំ បុគ្គលេ ទិស្សតិ, តេន លេសេន តទញ្ញំ បុគ្គលំ ព្រហ្មចរិយា ចាវេតុំ អត្ថិយវត្តតា ចោទេន្តោ គរុកំ ធំសេតិ អត្ថោ។ តត្ថ អញ្ញម្បិ វត្ថុំ លិស្សតិ សិលិស្សតិ វោហារមត្តេន ឦសកំ អល្លីយតីតិ លេសោ, ជាតិយេវ លេសោ ជាតិលេសោ។ ឯស នយោ សេសបទេសុបិ។ លេសេន ចោទេន្តោ កថំ ចោទេតិ? អញ្ញោ ខត្តិយជាតិកោ ឥមិនា ចោទកេន បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ, សោ អញ្ញំ អត្តនោ វេរិំ ខត្តិយជាតិកំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា តំ ខត្តិយជាតិលេសំ គហេត្វា ឯវំ ចោទេតិ “ខត្តិយោ មយា ទិដ្ឋោ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ, ត្វម្បិ ខត្តិយោ បារាជិកំ ធម្មំ អាបន្នោសី”តិ វា “សោ ត្វំ ខត្តិយោ, នាញ្ញោ, បារាជិកំ ធម្មំ អាបន្នោសី”តិ វា ចោទេតិ។ ឯវំ នាមលេសាទយោបិ វេទិតព្វា។

អញ្ញភាគិយសិក្ខាបទំ នវមំ។

១៥។ ឯត្តាវតា “គរុកា នវា”តិ ឧទ្ទិដ្ឋេ វិត្ថារេតោ ទស្សេត្វា ឥទានិ តេសុ អាបន្នស្ស បដិបជ្ជនាការំ ទស្សេតុំ “ឆាទេតិ ជានមាបន្ន”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ តស្សាយំ បិណ្ឌត្ថោ – យោ ភិក្ខុ “អយំ ឥត្ថន្នាមា អាបត្តី”តិ អាបត្តិវសេន ច “ឥទំ ភិក្ខូនំ ន វដ្ដតី”តិ ឯវំ វត្ថុវសេន ច ជានមាបន្នំ អាបត្តិំ យាវ ឆាទេតិ, តាវ តេន ភិក្ខុនា អកាមា បរិវាសោ វសិតព្វោតិ។ វសេយ្យាតិ មានត្តំ សមាទាយ វសេយ្យ។ កិត្តកំ វសេយ្យាតិ ចេ? ឆ រត្តិយោ។ មានត្តចារោ បន សង្ឃេយេវ, ន គណេ, ន បុគ្គលេ, តេន វុត្តំ “សង្ឃេ”តិ។ បរិវុត្ថោតិ “តយោ ខោ ឧបាលិ បារិវាសិកស្ស ភិក្ខុនោ រត្តិច្ឆេទា សហវាសោ វិប្បវាសោ អនារោចនា”តិ (ចូឡវ. ៥១) ឯវំ វុត្តំ រត្តិច្ឆេទំ អកត្វា បរិវុត្ថោតិ អត្ថោ។ តត្ថ សហវាសោតិ បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ ឧទកបាតដ្ឋានព្ភន្តរេ វាសោ។ វិប្បវាសោ នាម អញ្ញ បកតត្តំ ភិក្ខុំ វិនា វាសោ។ អនារោចនាតិ អាគន្តុកាទីនំ អនារោចនា។ ឯតេសុ តីសុ ឯកេនាបិ រត្តិច្ឆេទោ ហោតិ ឯវ។ ឯត្ថ បន ឧបចារសីមាគតានំ អារោចេតព្វំ, ន ពហិ ឋិតានំ, ពហិ ឋិតានម្បិ សចេ សទ្ទំ សុណាតិ, បស្សតិ, ទូរេ វា គន្ត្វា អារោចេតព្វមេវ, អនារោចេន្តស្ស រត្តិច្ឆេទោ ចេវ វត្តភេទេ ទុក្កដញ្ច ហោតិ។ អជានន្តស្សេវ ឧបចារសីមំ បវិសិត្វា គច្ឆន្តិ ចេ, រត្តិច្ឆេទោវ ហោតិ, ន វត្តភេទោ។

ចិណ្ណមានត្តន្តិ “ចត្តារោ ខោ, ឧបាលិ, មានត្តចារិកស្ស ភិក្ខុនោ រត្តិច្ឆេទា សហវាសោ វិប្បវាសោ អនារោចនា ឩនេ គណេ ចរណ”ន្តិ (ចូឡវ. ៨១) ឯវំ វុត្តំ រត្តិច្ឆេទំ អកត្វា ចិណ្ណមានត្តំ បរិនិដ្ឋិតមានត្តន្តិ អត្ថោ។ ឯត្ថ បន សហវាសាទយោ បរិវាសេ វុត្តប្បការាវ។ “ឩនេ គណេ ចរណ”ន្តិ ឯត្ថ គណោ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ភិក្ខូ, តស្មា សចេបិ តីហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ វសតិ, រត្តិច្ឆេទោ ហោតិយេវ, “សចេ បន តេន តេសំ អត្ថិភាវំ ទិស្វា អារោចិតេ បក្កមន្តិ, ឩនេ គណេ ចរណទោសោ ន ហោតី”តិ (ចូឡវ. អដ្ឋ.

៥៩) អដ្ឋកថាសុ វុត្តំ កិរ។ អត្ថុទ្ធរេយ្យាតិ តំ កិញ្ចិ ចីវរាទិកេ សញ្ញា អត្ថុទ្ធរេយ្យ ឧបាទិយេយ្យ, អត្ថាតកមុបនេត ធម្មានេយ្យាតិ អត្ថោ។ សចេ វុត្តេកបិ ទ្វាទសា ចីវរាទិកេ កិញ្ចិសញ្ញា តំ កិញ្ចិ អត្ថុទ្ធរេយ្យ, សោ ច កិញ្ចិ ន អត្ថិទោ, តេ ច កិញ្ចិ ការេយ្យា, ទុក្កដំ អាបជ្ជតីតិ អត្ថោ។

១៥។ ញត្វាតិ យថា ជានិតា អាបត្តិ ញាតា ហោតិ, តំ បការំ ទស្សេតុំ “អាបត្តី”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្រាយំ បទយោជនា – អាបត្តិតា ច អនាបត្តិតា ច អលហុកតា ច ពហុលតា ច អាបត្តិអនាបត្តិអលហុកពហុលតាយោ, វុត្តាសុ ចតូសុ តថាសញ្ញិតា ច ជានេតព្វាយោ ហុត្វា ជានតោ វាតិ វុច្ចំ ជានេហិ អនុលោមេហិ ញាតា ហោតីតិ។ វុត្ត បន អាបត្តិអាទីសុ ចតូសុ អាបត្តិសញ្ញិតា ច អនាបត្តិសញ្ញិតា ច អលហុកសញ្ញិតា ច ពហុលសញ្ញិតា វាតិ វុច្ចំ សញ្ញាចេតេ យោជេត្វា អដ្ឋានិ កោដ្ឋាសានិ, ជានេតព្វាយោតិ ញាតេយ្យំ, ជានតោតិ ញាតេយ្យន្តិ វុច្ចំ ជានេ។

វុត្តេសុ បន អាទីតោ បដ្ឋាយ អយំ វិនិច្ឆយោ – “អាបត្តិ ច ហោតិ អាបត្តិសញ្ញី វា”តិ វុត្ត យំ អាបន្នោ, សា តេនេវ ញាតា ហោតិ, សោបិ ច តត្ថ ករុណាបត្តិសញ្ញីយេវ ហុត្វា ជានន្តោ ជានាតិ, ញាតា ហោតិ។ សចេ តត្ថ អនាបត្តិសញ្ញី វា អញ្ញាបត្តិសញ្ញី វា វេមតិកោ វា ហោតិ, អញ្ញាតា ហោតិ។ តិចិធំ បន ទុក្កដបតិឃាតយំ, តេន អករោតា អត្ថិតោ។ សោ ចេ បកតត្តសញ្ញី ហុត្វា ជានាតិ, ញាតា ហោតិ។ សចេ អបកតត្តសញ្ញី ជានាតិ, អញ្ញាតា ហោតិ។ អបកតត្តេន បន បកតត្តសញ្ញិនាបិ អបកតត្តសញ្ញិនាបិ ជានិតំ អញ្ញាតមេវ ហោតីតិ។ អលហុកាយិកោតិ យស្ស ជនស្ស រាជចោរអគ្គិឧទកមនុស្សអមនុស្សវាឡសរីសបជីវិតព្រហ្មចរិយន្តរាយេសុបិ វុត្តោបិ នត្ថិ, សោ ចេ អលហុកាយិកសញ្ញី ហុត្វា ជានាតិ, ញាតា ហោតិ។ សចេ សោ អន្តរាយិកោ អលហុកាយ វុច វាទាអាទិអន្តរាយសញ្ញី ហុត្វា ជានាតិ, អញ្ញាតា ហោតិ។ ពហុលំ យោ សន្តោតិ សកលកិច្ចតោ សមីបំ កត្តព្វោច អារោចិតព្វោ, សោ ចេ ពហុសញ្ញី ហុត្វា ជានាតិ, ញាតា ហោតិ។ យោ បន អពហុ ហុត្វា ពហុសញ្ញី, ពហុ វា អពហុសញ្ញី ហុត្វា ជានាតិ, អញ្ញាតា ហោតីតិ។

អនុលោមយីតិ វុត្ត បុរេកត្តំ វា អាបត្តិ អាបន្នោ ហោតិ បច្ឆាកត្តំ វា, យាច អនុលោម ន ទុក្កដតិ, តាច អារោចេតព្វា។ សចេ បន អនុលោមត្តេ សតល្លតុយ្យិ ជានេតុកាមតា ឧប្បជ្ជតិ, អញ្ញាតា ហោតិ។ អារោចេតព្វា បន សភាគសង្ឃាទិសេសំ អាបន្នស្ស អារោចេតុំ ន វដ្ដតិ។ សចេ អារោចេតិ, អាបត្តិ បន អាទិកតា ហោតិ, អារោចនបច្ចយា បន អញ្ញា ទុក្កដំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ។ ញាយិតា អញ្ញាយ្យិ វត្តសភាគាបត្តិ អារោចេតុំ ន វដ្ដតីតិ ទីបិតោ ហោតិ។ អារោចនេត្ថ បន “អហំ តច សត្តិកេ វុត្តំ អាបត្តិ អាចិ ករោមី”តិ វា “អាចិក្ខាមី”តិ វា “អារោចេមី”តិ វា “វុត្តំ អាបត្តិ អាបន្នកាចំ ជានាហី”តិ វា “វុត្តំ ករុណាបត្តិ អាចិ ករោមី”តិ វា អាទិនា នយេន វត្តព្វំ, វុត្តាចតា អញ្ញាតា ហោតិ។ សចេ “លហុកាបត្តិ អារោចេមី”តិ វទតិ, ញាតា ហោតីតិ។ សង្ឃាទិសេសវិនិច្ឆយោ។

សង្ឃាទិសេសនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១។ ចីវរនិទ្ទេសវណ្ណនា

᪑᪐᪨ ᩑᩅᩴ ᨣᩁᩩᨠᩮ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨧᩦᩅᩁᩮᩈᩩ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨧᩦᩅᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨩᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᨨ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪑᪘; ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪓᪔᪑-᪓᪔᪒; ᨠᩘ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨠᨮᩥᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ), ᨲᩣᨶᩥ ᨠᩣᨶᩦᨲᩥ ᨧᩮ, ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨡᩮᩣᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨡᩮᩣᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᨡᩮᩣᨾᩅᩣᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩈᩣᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᩣᨱᩅᩣᨠᩮᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨽᩘ᩠ᨣᩴ ᨶᩣᨾ ᨡᩮᩣᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨾᩥᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨸᩣᨭᩮᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩣᨠᨾᨿᨾᩮᩅ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨾ᩠ᨻᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨾᩴ ᩅᩣᩊᩃᩮᩣᨾᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩮᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨨᨻ᩠ᨻᩥᨵᩣᨶᩦᨲᩥ ᨨ ᩅᩥᨵᩣᨶᩥ᪨ ᩈᩉ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩮᩉᩦᨲᩥ ᩈᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ᪨ ᨩᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨶᩥ ᨨ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪑᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨴᩩᨠᩪᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪔) ᨴᩩᨠᩪᩃᩴ ᩈᩣᨱᩔ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ ᩅᩣᨠᨾᨿᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨸᨭ᩠ᨭᩩᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭ᩠ᨭᩩᨱ᩠ᨱᨴᩮᩈᩮ ᨸᩣᨱᨠᩮᩉᩥ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩅᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩈᩮᩣᨾᩣᩁᨴᩮᩈᩮ, ᨧᩦᨶᨴᩮᩈᩮ ᨩᩣᨲᩴ ᩈᩮᩣᨾᩣᩁᨧᩦᨶᨸᨭ᩠ᨭᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨲᩣ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥᨸᩥ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩔ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨸᩣᨱᨠᩮᩉᩥ ᨠᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᨿᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨾᨿᩥᨠᩴ ᩑᩉᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ ᨲᩴ ᨸᨶ ᨡᩮᩣᨾᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩣᩃᩥᨶᩥᨿᩣ ᨴᩮᩅᨠᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨶᩩᩁᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩅᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᨠᩴ ᨴᩮᩅᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ᪨ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣᨾᩣᨴᩦᩉᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩈᨴᩥᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨨᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥᨿᩮᩅ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᩥᨠᩔ ᩅᩣ, ᨴᩩᨠᩪᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩔ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨡᩮᩣᨾᩣᨴᩥᨠᩔ᪨ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᩁᩪᨸᩴ᪨

᪑᪑-᪑᪒᪨ ᩑᩅᩴ ᨩᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᩈᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨨ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᩥᨵᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨲᩥᨧᩦᩅᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ (ᨠᩘ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨠᨮᩥᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ; ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪔᪘) ᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᩥᨭᨠᩮ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩋᩣᨴᩥᨸ᩠ᨸᨽᩮᨴᨠᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶᩣᨸᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩍᨾᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨶᩣᨾᩮ ᨣᩉᩥᨲᩮ “ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶ”ᨾᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, “ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᨾᩦ”ᨲᩥ ᨸᨶ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ᪨ ᨾᩩᨡᨸᩩᨬ᩠ᨨᨶᨲ᩠ᨳᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᨲ᩠ᨳᩣ ᨾᩩᨡᨸᩩᨬ᩠ᨨᨶᨶᩥᩈᩦᨴᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨶᩅᩈᩩ᪨ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ ᩅᩥᨶᩣ ᩋᩃᨴ᩠ᨵᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩈᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᩋᩃᨴ᩠ᨵᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩑᨠᩣᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩅᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨧᩣᨲᩩᨾᩣᩈᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩮᨶ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨠᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨠᩮ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪑᪔᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩣᨲᩩᨾᩣᩈᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᨶ ᩅᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪓᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩥᨵᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩍᨾᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ, “ᩍᨾᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮ ᨮᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩪᩁᩮ ᨮᩥᨲᩴ ᨸᨶ ᨮᨸᩥᨲᩮᩣᨠᩣᩈᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨧᩮ ᩑᨠᩴ, “ᩑᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩉᩪᨶᩥ ᨧᩮ, “ᩑᨲᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ “ᩍᨾᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩑᩅᩴ “ᩍᨾᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩴ, ᩍᨾᩴ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣᨸᩥ ᨸᩁᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪔᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩈᨧᩮ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩴ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩴ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩦᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨨᩈᩩ ᨧᩦᩅᩁᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨸᩩᨶ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩉᩁᩥᨲᩩᩴ ᨶᩅᨭ᩠ᨮᩮᨶ “ᨶᩮᩣ ᨸᨶ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪓᪔᪘; ᨠᩘ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨠᨮᩥᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᨿᩮᩅ᪨ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᨶᩮ ᨲᨳᩣᨲᩥ “ᩍᨾᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ, ᩑᨲᩴ

ᨸᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨶᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᩣᨴᩥᩈᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪓᪖᪨ ᩑᨲᩴ ᩍᨾᩴ ᨧ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩴ ᩅᨴᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨧᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨻ᩠ᨽᩮ ᩅᩣ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨮᨸᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᨲᩴ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣᨧᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩈᨧᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, “ᩍᨾᩴ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩣᨾᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣᨧᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ “ᨴ᩠ᩅᩮ ᨧᩦᩅᩁᩔ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩥ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩁᩥ᪨ ᪓᪒᪒) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩍᨾᩴ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨽᩮᩣᨣᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩅᩥᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩈᩁᩦᩁᩣᩅᨿᩅᩮᨶ ᩋᨹᩩᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᨧᩦᨽᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ᪨ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ᪨

᪓᪗-᪓᪘᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᨾᩣᨱᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩈᩘᨥᩣᨭᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨸᨬ᩠ᨧᨠᩮᩣ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪔᪖᪙; ᨠᩘᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨠᨮᩥᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿ “ᨲᨲ᩠ᩁᩥᨴᩴ ᩈᩩᨣᨲᩔ ᩈᩩᨣᨲᨧᩦᩅᩁᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ, ᨴᩦᨥᩈᩮᩣ ᨶᩅ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᩈᩩᨣᨲᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ, ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᨨ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪕᪔᪘) ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩩᨣᨲᨧᩦᩅᩁᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᨸᨶ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ᪨ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᩘᨣᩔᨸᩥ ᩑᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᨾᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨲᨳᩣ ᩑᨠᩴᩈᩥᨠᩔᩣᨸᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩣᩈᨠᩔ ᨸᨶ “ᨸᩣᩁᩩᨸᨶᩮᨶᨸᩥ ᩉᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨶᩣᨽᩥᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪔᪖᪙) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨧᨶᨲᩮᩣ “ᨴ᩠ᩅᩥᩉᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪓᪙᪨ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩔ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪕᪓᪑ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ; ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪕᪓᪑; ᨠᩘᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩈᨴᩥᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨹᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᨴᩈᩣᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩔᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ᪨

᪔᪐᪨ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪕᪓᪗; ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪓᪕᪔; ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪕᪓᪗; ᨠᩘᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᨶᩣᨾ ᨿᩔ ᩋᨵᩮᩣᨶᩣᨽᩥ ᩏᨻ᩠ᨽᨩᩣᨱᩩᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ ᨠᨱ᩠ᨯᩩ ᩅᩣ ᨸᩥᩊᨠᩣ ᩅᩣ ᩋᩔᩣᩅᩮᩣ ᩅᩣ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨠᨧ᩠ᨨᩩ ᩅᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᩣ, ᨲᩔ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨠᩣᨮᩣᩁᩮᨿᩣ ᩈᩩᨧᩥᨱ᩠ᨱᩮᨿ᩠ᨿᩣᨧ᪨

᪔᪑᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᩅᩣᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪕᪔᪔) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪔᪒᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩣ, ᨲᩣᩅ ᨶᩥᩔᩥᨲᨧᩦᩅᩁᩮᩈᩩᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨴᨶ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨨᩮᨴᨶᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨸᩣᨮᩈᩮᩈᩮᩣ, ᨲᩴ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᨾᩩᨡᨸᩩᨬ᩠ᨨᨶᨧᩮᩣᩊᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩣᩅ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᩋᩣᨠᩘᨡᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᨠᩣᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪓᪕᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩔ ᨸᨾᩣᨱᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨾᩩᨡᨸᩩᨬ᩠ᨨᨶᨧᩮᩣᩊᩔ ᨸᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨿᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᨸᨾᩣᨱᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩥᨠᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᩣᨠᩘᨡᩥᨲᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩥᨠᩣ”ᨲᩥ, ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩥᨠᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩣᩅ ᩑᨠᩴ ᨵᩮᩣᩅᩦᨿᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪄᪃. ᨶᨩᩦᩅᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳ ᨶ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ? ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ. ᨠᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨧᩮ? “ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᩮᩉᩥᨸᩥ ᨳᩅᩥᨠᩣᩉᩥᨸᩥ. ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ. ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪃᪅᪇) ᨻᩉᩪᨶᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᨳᩅᩥᨠᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩥᨶᩮᨠ᩠ᨠ ᨶᩥᨵᩣᨶᨾᩩᨡᨶ᩠ᨲᩥ. ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ “ᨿᩴ ᨿᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨲᩴ ᨲᩴ ᨴᩪᨾᩥᨲᩣ ᩅᩥᨵᩣᨶᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨿᩮᨶ ᨿᩮᨶ ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣ”ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩣᨿ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩩᨸᨣᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨧᩦᩅᩁᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨳᩅᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨭᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨻᩉᩪᨶᩥᨸᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩣᨶᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨲᨳᩣ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ, “ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩩᨸᨣᩴ.

᪄᪄. ᩋᩉᨲᨠᨸ᩠ᨸᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪃᪄᪈) ᩑᨠᩅᩣᩁᩴ ᨵᩮᩣᩅᩥᨲᨠᩣᨶᩴ.

᪄᪅. ᩏᨲᩩᨴ᩠ᨵᨭᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲᩩᨲᩮᩣ ᨩᩦᩁᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᨭᩣᨶᩴ, ᩉᨲᩅᨲ᩠ᨳᨠᩣᨶᩴ ᨸᩥᩃᩮᩣᨲᩥᨠᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᩈᩮᩈᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩣᩈᨠᩣ. ᨸᩴᩈᩩ ᩅᩥᨿ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨽᩣᩅᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᨽᩣᩅᩴ ᩏᩃᨲᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩴ, ᨧᩮᩣᩊᨡᨱ᩠ᨯᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩮ ᨿᨳᩣᩁᩩᨧᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨠᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨧᩮ? “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩉᨲᩣᨶᩴ ᨴᩩᩔᩣᨶᩴ ᩋᩉᨲᨠᨸ᩠ᨸᩣᨶᩴ ᨴᩥᨣᩩᨱᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩴ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩥᨿᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩥᨿᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩣᩈᨠᩴ, ᩏᨲᩩᨴ᩠ᨵᨭᩣᨶᩴ ᨴᩩᩔᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨣ᩠ᨣᩩᨱᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩴ ᨴᩥᨣᩩᨱᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨴᩥᨣᩩᨱᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩣᩈᨠᩴ, ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩮ ᨿᩣᩅᨴᨲ᩠ᨳᩴ, ᨸᩣᨸᨱᩥᨠᩮ ᩏᩔᩣᩉᩮᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩩᩈᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨲᩥᨲᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩮ ᨧ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨸᨱᩮ ᨸᨲᩥᨲᨸᩥᩃᩮᩣᨲᩥᨠᨧᩦᩅᩁᩮ ᨧ ᨸᨭᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨸᨭᩈᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩴ.

᪄᪆. ᨴ᩠ᩅᩣᨲᩥ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩣᩈᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪃᪄᪅) ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ “ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩮ ᨠᨿᩥᩁᨾᩣᨶᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ. ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᨶᩥ ᩑᨠᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᨶ᩠ᨲᩥ. ᨴ᩠ᩅᩮ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᨶᩥ ᩑᨠᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᩉᩮᩣᨲᩥ. ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᨶᩥ ᩑᨠᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᨶ᩠ᨲᩥ. ᩑᨠᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᩉᩮᩣᨲᩥ. ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶ᩠ᩅᩣᨵᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲᩩᩴ. ᨶ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᩮᩣ ᨵᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪃᪆᪀) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨵᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨲᩦᨱᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ. ᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨲᩦᩈᩩ ᨧᩦᩅᩁᩮᩈᩩ ᨿᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩩᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨸᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ ᨸᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᩅᩣᨵᩥᨠᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨶ᩠ᩅᩣᨵᩥ ᨶᩣᨾ ᩋᨶᩩᩅᩣᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᩈᩴᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᩔ ᩏᨸᩁᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᨸᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ. ᩍᨴᩴ ᨸᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ. ᩈᨧᩮ ᨸᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ. ᩋᨶᩣᨴᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᩅᩣᨵᩥᨠᩴ. ᨶ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ.

᪄᪇-᪈. ᨴ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᩈᩩ ᨴᩔᩥᨲᩴ “ᨠᩣᨿ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩑᨠ ᨸᨶ ᩈᨧᩮ ᨠᩣᨿᩣ (ᨸᩣᩁᩣ. ᪄᪇᪈; ᨸᩣᩁᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪃.᪄᪇᪇-᪄᪇᪈; ᨠᨦ᩠ᨡᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩑᨠᩔ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᨠᩔ ᩅᩣ ᩅᩈᩮᨶ ᩑᨠᨠᩩᩃᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩣᨠᩣᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨠᩪᨸᨧᩣᩁᩣ ᨧ, ᩑᨠᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨠᩣᨿᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᨿᩮ ᨿᨳᩣᩁᩩᨧᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᩈᩥᨲᩩᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ. ᨶᩣᨶᩣ ᩈᨧᩮ ᨠᩣᨿᩣ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨥᩁᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨥᩁᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩔ ᩅᩣ ᨥᩁᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

ᩈᨧᩮ ᩈᩮᩣ ᨣᩤᨾᩮᩣ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨠᩩᩈᩥᨶᩣᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩣᨶᩣᩁᩣᨩᩪᨶᩴ ᩅᩤ ᨽᩮᩣᨩᨠᩣᨶᩴ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᨶ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩤᨾᩮ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨥᩁᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨥᩁᩮ ᩅᩤ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩔᩣ ᩅᩦᨳᩥᨿᩣ ᨲᩴ ᨥᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᩅᩦᨳᩥᨿᩣ ᨲᩔ ᨥᩁᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩈᨽᩣᨿᩮ ᩅᩤ ᨶᨣᩁᨴ᩠ᩅᩤᩁᩮ ᩅᩤ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨽᩣᨿᨴ᩠ᩅᩤᩁᩣᨶᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩣ ᩅᩤ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨥᩁᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩤ ᨲᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩮ ᩅᩤ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩣᨴᨿᩮᩣ ᩉᨾ᩠ᨾᩥᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣ ᨣᩤᨾᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩤ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨣᩤᨾᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶᩮᩅ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩤᨾᩔ ᩑᨠᨠᩩᩃᨶᩣᨶᩣᨠᩩᩃᩑᨠᩪᨷᨧᩤᩁᨶᩣᨶᩪᨷᨧᩤᩁᨲᩤᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩈᩥᨿᩣ᪨ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ (ᨷᩤᩁᩣ᪨ ᪓ᩃᩥᨷ᩺ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ) ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨶ ᨣᩤᨾᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩏᨴᩮᩣᩈᩥᨲᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ᪨

ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨧᩮ ᩑᨠᨠᩩᩃᩔ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩔ ᨣᨻ᩠ᨽᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩣ ᩅᩤ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨶᩣᨶᩣᨠᩩᩃᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ, ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨴ᩠ᩅᩤᩁᨾᩪᩃᩮ ᩅᩤ ᨲᩮᩈᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᨴ᩠ᩅᩤᩁᨾᩪᩃᩮ ᩅᩤ ᨲᩮᩈᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᨴ᩠ᩅᩤᩁᨾᩪᩃᩤᨶᩴ ᩅᩤ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ, ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩣ ᩅᩤ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩏᨴᩮᩣᩈᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨿᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩣᨶᩴ ᩈᩣᩃᩣ᪨ ᨷᩣᩈᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᨴᩦᨥᨷᩣᩈᩣᨴᩮᩣ᪨ ᩉᨾ᩠ᨾᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩩᨱ᩠ᨯᨧ᩠ᨨᨴᨶᨷᩣᩈᩣᨴᩮᩣ᪨ ᨶᩣᩅᩤ ᨷᨶ ᨳᩃᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮ ᨮᩥᨲᩣᨷᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩑᨠᨠᩩᩃᩔ ᨶᩣᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨶᩣᩅᩣᨿ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨶᩣᩅᩣᨿ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨶᩣᨶᩣᨠᩩᩃᩔ ᨶᩣᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᨣᨻ᩠ᨽᩤ ᨶᩣᨶᩣᩒᩅᩁᨠᩤ, ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩒᩅᩁᨠᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ, ᨧᩦᩅᩁᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩣ ᩅᩤ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨭ᩠ᨭᩮᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᩁᩣᨩᩣᨴᩦᨶᩴ ᨷᨭᩥᨻᩣᩉᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩍᨭ᩠ᨮᨠᩣᩉᩥ ᨠᨲᩮᩣ ᨻᩉᩃᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᨧᨲᩩᨷᨬ᩠ᨧᨽᩪᨾᩥᨠᩮᩣ ᨷᨲᩥᩔᨿᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨾᩣᩊᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᨠᩪᨭᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ ᨧᨲᩩᩁᩔᨷᩣᩈᩣᨴᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨷᨶ ᩏᨴᩮᩣᩈᩥᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩣᩅᩋᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮᩈᩩ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨶ ᩏᨴᩮᩣᩈᩥᨲᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩋᨠᨲᩣᨿ ᨷᨲᩥᩔᨿᩅᩥᨠᨲᩥᨿᩣ ᩋᨽᩥᩅᨧᨶᩴ᪨

ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᩁᩣᨾᨹᩃᩣᩁᩣᨾᩣᨴᩥᨠᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩑᨠᨠᩩᩃᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩋᩣᩁᩣᨾᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩋᩣᩁᩣᨾᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨧᩦᩅᩁᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨶᩣᨶᩣᨠᩩᩃᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᨴ᩠ᩅᩤᩁᨾᩪᩃᩮ ᩅᩤ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ, ᨴ᩠ᩅᩤᩁᨾᩪᩃᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩣ ᩅᩤ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩮ, ᨧᩦᩅᩁᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩈᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨩᨦ᩠ᨥᩈᨲ᩠ᨳᩈᨠᨭᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩑᨠᨠᩩᩃᩔ ᩈᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨳᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨷᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩈᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩤ, ᨷᩔᨲᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨭ᩠ᨮᩅᩦᩈᨲᩥᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᨠᨭᩮ ᩅᩤ ᨽᨣ᩠ᨣᩮ,

ເກາເລ ວາ ນເຏ຺ຐ ອຕ຺ຕຣາ ຉິຊ຺ຊຕິ, ຍສ຺ມິໍ ເກາຏ຺ຐາເສ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ, ຕຕ຺ຖ ວສິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ນານາກຸລສ຺ສ ເຫາຕິ, ສເຈ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຈີວຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍ.

ເຂຕ຺ຕຂເລສຸ ອາຣາເມ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວິນິຈ຺ຉເຍາ ຍຸຊ຺ຊຕິ ຣຸກ຺ຂມູເລ. ສເຈ ເອກກຸລສ຺ສ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ເຫາຕິ, ຍໍ ມຊ຺ຌນ຺ຫິກກາເລ ສມນ຺ຕາ ຉາຍາ ຜຣຕິ, ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ອວິຣເຬ ປເທເສ ຕສ຺ສ ຉາຍາຍ ຜຸຏ຺ເຐາກາສສ຺ສ ອນ຺ເຕາ ອຸຈ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ວິຣຬຉາຍສ຺ສ ປນ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ອາຕເປນ ຜຸຏ຺ເຐາກາເສ ວເສຕິ, ອຣຸຓຸຄ຺ຄມເນ ສເຈ ເສາ ຫິກ຺ຂຸ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາເສ ນ ເຫາຕິ, ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ວາ ຐາເນ ຕສ຺ສ ຉາຍາຍປິ ເຫາຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ເຫາຕີເຍວ. ນານາກຸລສ຺ສ ເຈ ເຫາຕິ, ຈີວຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍ.

ອຊ຺ເຌາກາເສ ປນ ວິຊ຺ຌາຏວີອາທີສຸ ອຣເຎ຺ຎສຸປິ ສມຸທ຺ທມເຊ຺ຌ ມຈ຺ຉພນ຺ຘານໍ ອຄມນປເຖສຸ ທີປເກສຸປິ ຈີວຣໍ ຐເປຕ຺ວາ ຕເຕາ ສມນ຺ຕາ ສຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕເຣ ປເທເສ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ວສິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ສຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕຣເຕາ ເກສຄ຺ຄມຕ຺ຕມ຺ປິ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຣຸຓໍ ອຸຏ຺ຐເປຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ເຫາຕີ.

ເອຕ຺ຖ ປນ ປາຬິຍໍ "ຄາເມາ ເອກູປຈາເຣາ ນານູປຈາເຣາ"ຕິອາທິນາ (ປາຣາ. ໓໖໖) ອວິເສເສນ ມາຕິກໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາປິ ຄາມນິເວສນອຸທ຺ເທາສິຕເຂຕ຺ຕຘຎ຺ຎກຣຓອາຣາມວິຫາຣານໍ ເອກູປຈາຣນານູປຈາຣຕາ "ຄາເມາ ເອກູປຈາເຣາ ນາມ ເອກກຸລສ຺ສ ຄາເມາ ເຫາຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕາ ຈ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕາ ຈາ"ຕິອາທິນາ (ປາຣາ. ໓໖໗) ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕວເສນ ວິຠຕ຺ຕາ. ອຏ຺ຏມາຬປາສາທຫມ຺ມິຍນາວາສຕ຺ຖຣຸກ຺ຂມູລອຊ຺ເຌາກາສານມ຺ປິ ເອກໍ ອວຕ຺ວາ "ເອກກຸລສ຺ສ ອຏ຺ເຏາ ເຫາຕິ, ນານາກຸລສ຺ສ ອຏ຺ເຏາ ເຫາຕີ"ຕິອາທິນາ (ປາຣາ. ໓໗໓) ນເຍນ ເອກກຸລນານາກຸລວເສນ ຈ ອຎ຺ເຎ "ອຊ຺ເຌາກາເສາ ເອກູປຈາເຣາ ນາມ ອຄາມເກ ອຣເຎ຺ຎ ສມນ຺ຕາ ສຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕຣາ ເອກູປຈາເຣາ, ຕເຕາ ປຣໍ ນານູປຈາເຣາ"ຕິ (ປາຣາ. ໓໙໓) ຈ ເອວໍ ເອກູປຈາຣນານູປຈາຣຕາ ວິຠຕ຺ຕາ. ຕສ຺ມາ ຄາມາທີສຸ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ເອກູປຈາຣໍ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ນານູປຈາຣນ຺ຕິ ຈ ອຏ຺ຏາທີສຸ ຍໍ ເອກກຸລສ຺ສ, ຕໍ ເອກູປຈາຣໍ, ຍໍ ນານາກຸລສ຺ສ, ຕໍ ນານູປຈາຣນ຺ຕິ ຈ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ອຊ຺ເຌາກາສປເນ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຄເຫຕພ຺ພໍ.

ສມ຺ມຸຕິຍາຎ຺ຎຕ຺ຣາຕິ ຍໍ ຄິລານສ຺ສ ພິກ຺ຂຸເນາ ຈີວຣໍ ອາທາຍ ປກ຺ກມິຕຸໍ ອສມຕ຺ຖສ຺ສ ຎຕ຺ຕິທຸຕິເຍນ ກມ຺ເມນ ອວິປ຺ປວາສສມ຺ມຸຕິ ທີຍຕິ, ຕໍ ຐເປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ເຖາ. ລທ຺ຘສມ຺ມຸຕິກສ຺ສ ປນ ຍາວ ເຣາເຄາ ນ ວູປສມ຺ມຕິ, ວູປສນ຺ເຕ ອເຎ຺ຎາ ວາ ກຸປ຺ປຕິ, ອນາປຕ຺ຕິເຍວ.

໓໙. "ອນຸຊານາມິ, ພິກ຺ຂເວ, ກຓ຺ຑຸປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິໍ ຍາວ ອາພາທາ ອທິຏ຺ຐາຕຸໍ, ຕເຕາ ປຣໍ ວິກເປຕຸໍ. ວສ຺ສິກສາຏິກໍ ວສ຺ສານໍ ຈາຕຸມາສໍ ອທິຏ຺ຐາຕຸໍ, ຕເຕາ ປຣໍ ວິກເປຕຸນ຺ຕິ" (ມຫາວ. ໒໓໗) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເຣາຄປຣິຍນ຺ຕາ ກຓ຺ຑຸປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິ, ວສ຺ສານປຣິຍນ຺ຕາ ວສ຺ສິກສາຏິກາຕິ ອຕ຺ເຖາ. ເສສາຕິ ຕິຈີວຣາທິເຍາ ກາລວເສນ ອປຣິຍນ຺ຕິກາຕິ ອຕ຺ເຖາ.

໔໐. ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓາທິຕ຺ຕໍ ສທສມ຺ປິ ອທສມ຺ປິ ຣຕ຺ຕມ຺ປິ ອຣຕ຺ຕມ຺ປິ ອາທິຓ຺ຓກປ຺ປມ຺ປິ ອນາທິຓ຺ຓກປ຺ປມ຺ປິ ລພ຺ຠຕີຕິ ອຕ຺ເຖາ. ນິສີທນຕ຺ຖິ ນິສີທນຕ຺ຖາ ຣຕ຺ຕໍ ອນາທິຓ຺ຓກປ຺ປຎ຺ຈ ລພ຺ຠຕີຕິ ອທິປ຺ປາເຍາ. ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓປຣິກ຺ຂາຣເຈາຬປຸຎ຺ຉນເຈາຬອາທີ ປນ ນີລມ຺ປິ ປີຕກມ຺ປິ ເລາຫິຕກມ຺ປິ ປຸປ຺ຜທສາທິກມ຺ປິ

ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ, ᨲᩔᩣ “ᩈᨴᩈᨾ᩠ᨷᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨷᨶ ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᩴ ᩅᩣ ᨷᩣᩁᩩᨷᨶᩴ ᩅᩣ ᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ, ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ.

᪕᪒. ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩮ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᨷᨶ ᩈᩮᩈᨧᩦᩅᩁᨷᨬ᩠ᨧᨠᩴ ᩋᨴᩈᩴ ᩁᨩᩥᨲᩮᨿᩮᩅ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨴᩥᨱ᩠ᨱᨠᨷ᩠ᨷᩮᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩈᨴᩈᩴ ᨧ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᨶ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ “ᩈᨴᩈᨾ᩠ᨷᩥ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨴᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᨶᩥᩅᩣᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ.

᪕᪓. ᩋᨶᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ. ᩋᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩴ, ᨲᩴ ᨷᨶ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩪᨷᨣᩔ ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩉᨲ᩠ᨳᨴᩦᨥ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᨿᩣᨾᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᩃᩴ ᩈᩩᨣᨲᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮᨶ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩩᩃᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪓᪕᪘) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣ ᩑᨠᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩩᨳᩩᩃᨲᩮᩣ ᩏᨷᨯ᩠ᨰᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ.

᪕᪔. ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩔ, ᨶ ᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩔ. ᨲᩔ ᨷᨶ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨶᩅᩈᩩ ᨧᩦᩅᩁᨲ᩠ᨲᨿᩮᩅ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ. ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩥᨶᩣᩈᨠᩴ ᨷᩁᩥᩉᩁᨱᩅᩥᨶᩣᩈᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᨷᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩥᨠᩴ ᨶᩅᩅᩥᨵᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ. ᨲᨳᩣ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ “ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ. ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨠᩥᩴ ᨷᨶ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩦᨲᩥ? ᩋᩣᨾ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ, “ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩴ ᨶᩣᨾ ᨷᩣᨭᩮᨠ᩠ᨠᩴ ᨶᩥᨵᩣᨶᨾᩩᨡᨾᩮᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ. ᩏᨴᩮᩣᩈᩥᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ ᨷᨶ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩁᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨷᩣᩁᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪒.᪔᪖᪙) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

᪕᪕. ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩥᨩᩉᨶᩣᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᨠᩣᩃᨠᨲᩅᩥᨻ᩠ᨽᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᨧᩮᩣᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ. ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩣᨶᩴ. ᨠᨳᩴ ᨷᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᨠᨳᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩈᩩᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ? ᩈᨧᩮ “ᩍᨾᩴ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨴᩮᨾᩥ ᨴᨴᩣᨾᩥ ᨴᨩ᩠ᨩᩣᨾᩥ ᩒᨱᩮᩣᨩᩮᨾᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩣᨾᩥ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩣᨾᩥ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩔ ᨴᩮᨾᩥ...ᨷᩮ... ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᩅᨴᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣᨷᩥ ᨷᩁᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣᨷᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴᨿᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ. “ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᩈᩩᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨬ᩠ᨧ. “ᨲᩅ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ, ᨲᩅ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᨲᩅ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᩁᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨾᨾ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩥ, ᨾᨾ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᨾᨾ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᨴᩩᨴ᩠ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨬ᩠ᨧ. ᩈᨧᩮ ᨷᨶ “ᨲᩅ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᩈᩣᨵᩩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᩈᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ.

ᨣᩣᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩔᩣᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ (ᨷᩣᩁᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.᪑᪓᪑). ᩈᩮᩣ ᨷᨶ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ – “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᩉᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩔ ᩅᩥᩔᩣᩈᩴ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ – ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨽᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᩋᩣᩃᨷᩥᨲᩮᩣ ᨧ, ᨩᩦᩅᨲᩥ ᨧ, ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨧ ‘ᨣᩉᩥᨲᩮ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪓᪕᪖). ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨾᨲ᩠ᨲᨠᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ. ᩈᨾ᩠ᨽᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩊ᩠ᩉᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ. ᩋᩣᩃᨷᩥᨲᩮᩣᨲᩥ “ᨾᨾ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨿᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩈᩥ, ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ, ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ

គហណេ ការណំ នត្ថី”តិ វុត្តោ។ ជីវតីតិ អនុដ្ឋានសេយ្យាយ សយិតោបិ យាវ ជីវិតិន្ទ្រិយុបច្ឆេទំ ន បាបុណាតិ។ គហិតេ ច អត្តមនោតិ គហិតេ ច តុដ្ឋចិត្តោ។ ឯវរូបស្ស សន្តកំ “គហិតេ មេ អត្តមនោ ភវិស្សតី”តិ ជានន្តេន គហេតុំ វដ្ដតិ។ អនវសេសបរិយាទានវសេន ចេតានិ បញ្ច អង្គានិ វុត្តានិ, វិស្សាសគ្គាហោ បន តីហិ អង្គេហិ រុហតិ។ កថំ? សន្ទិដ្ឋោ ជីវតិ គហិតេ អត្តមនោ, សម្ភត្តោ ជីវតិ គហិតេ អត្តមនោ, អាលបិតោ ជីវតិ គហិតេ អត្តមនោតិ ឯវំ។

យោ បន ជីវតិ, ន ច គហិតេ អត្តមនោ ហោតិ, តស្ស សន្តកំ វិស្សាសគាហេន គហិតម្បិ បុន ទាតព្ពំ។ ទទន្តេន មតកធនំ តាវ យេ តស្ស ធនេ ឥស្សរា គហដ្ឋា វា បព្ពជិតា វា, តេសំ ទាតព្ពំ។ យោ បន បឋមំយេវ “សុដ្ឋុ កតំ តយា មម សន្តកំ គណ្ហន្តេនា”តិ វចីភេទេន វា ចិត្តុប្បាទេន វា អនុមោទិត្វា បច្ឆា កេនចិ ការណេន កុបិតោ, សោ បច្ចាហរាបេតុំ ន លភតិ។ យោបិ អទាតុកាមោ, ចិត្តេន បន អធិវាសេតិ, ន កិញ្ចិ វទតិ, សោបិ បុន បច្ចាហរាបេតុំ ន លភតិ។ យោ បន “មយា តុម្ហាកំ សន្តកំ គហិត”ន្តិ វា “បរិភុត្ត”ន្តិ វា វុត្តេ នាធិវាសេតិ, “បដិទេហី”តិ ភណតិ, សោ បច្ចាហរាបេតុំ លភតិ។

វិព្ភមាតិ ឥមិនា ភិក្ខុនិយាយេវ អធិដ្ឋានវិជហនំ គហិតំ ហោតិ។ សា បន យទា វិព្ភមតិ, តទា អស្សមណី ហោតិ។ ភិក្ខុ បន វិព្ភមន្តោបិ យាវ សិក្ខំ ន បច្ចក្ខាតិ, តាវ ភិក្ខុយេវាតិ អធិដ្ឋានំ ន វិជហតីតិ។ លិង្គសិក្ខាតិ លិង្គបរិវត្តនញ្ច សិក្ខាបច្ចក្ខានញ្ចាតិ អត្ថោ។ សព្ពាសូតិ នវសុ ចីវរេសុ។ អធិដ្ឋានវិមោកការណាតិ អធិដ្ឋានវិជហនការណា, ឥមេសុ អញ្ញតរេន អធិដ្ឋានំ វិជហតីតិ អត្ថោ។

កិញ្ចា ភិយ្យោ (បារា។ អដ្ឋ។ ១.៣៩៥) – តិចីវរស្ស បន វិនិវិទ្ធច្ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានវិជហនំ ករោតីតិ អត្ថោ។ តត្ថ សង្ឃាដិឧត្តរាសង្គានំ ទីឃន្តតោ វិទត្ថិប្បមាណស្ស តិរិយន្តតោ អដ្ឋង្គុលប្បមាណស្ស បទេសស្ស ឱរតោ កនិដ្ឋង្គុលិនខបិដ្ឋិប្បមាណំ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ភិន្ទតិ។ អន្តរវាសកស្ស ទីឃន្តតោ វិទត្ថិប្បមាណស្សេវ តិរិយន្តតោ ចតុរង្គុលប្បមាណស្ស បទេសស្ស ឱរតោ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ភិន្ទតិ, បរតោ បន ន ភិន្ទតិ។ តស្មា ឆិទ្ទេ ជាតេ តិចីវរំ អតិរេកចីវរំ ហោតិ, សូចិកម្មំ កត្វា បុន អធិដ្ឋាតព្ពំ។ ឥតរេសំ បន ឆិទ្ទេន វិជហតិ នាម នត្ថិ។ យោ បន តិចីវរេបិ ទុព្ពលដ្ឋានេ បឋមំ អគ្គឡំ ទត្វា បច្ឆា ទុព្ពលដ្ឋានំ ឆិន្ទិត្វា អបនេតិ, អធិដ្ឋានំ ន ភិជ្ជតិ។ មណ្ឌលបរិវត្តនេបិ ឯសេវ នយោ។ យោ បន ឧភោ កោដិយោ មជ្ឈេ ករោន្តោ សចេ បឋមំ ឆិន្ទិត្វា បច្ឆា ឃដេតិ, អធិដ្ឋានំ វិជហតិ, អថ ឃដេត្វា ឆិន្ទតិ, ន វិជហតិ។ រជកេហិ ធោវាបេត្វា សេតកំ ការាបេន្តស្សាបិ ន វិជហតិ ឯវ។

ឱ។ ឥទានិ អកប្បិយចីវរានិ ទស្សេតុំ “កុសវាកផលកាទី”តិអាទិ អារទ្ធំ។ តត្ថ កុសចីរំ (មហាវ។ ១៤១; មហាវ។ អដ្ឋ។) នាម កុសេ គន្ថេត្វា កតចីរំ។ វាកចីរំ នាម តាបសានំ វក្កលំ។ ផលកចីរំ នាម ផលកានិ សិព្វិត្វា កតចីរំ។ កេសកម្ពលន្តិ កេសេហិ តន្តេ វាយិត្វា កតកម្ពលំ។ វាលកម្ពលន្តិ ចមរវាលេហិ វាយិត្វា កតកម្ពលំ។ ឧលូកបក្ខន្តិ ឧលូកសកុណស្ស បក្ខេហិ កតនិវាសនំ។ អជិនក្ខិបន្តិ សលោមំ សខុរំ អជិនមិគចម្មំ។ ឥមេសុ វត្ថូសុ យំ កិញ្ចិ ធារយតោ ថុល្លច្ចយន្តិ អត្ថោ។ យថា ឥមេសុ ថុល្លច្ចយំ, តថា អក្កនាឡំ និវាសេន្តស្ស។ អក្កនាឡំ នាម អក្កនឡេ វាកាទីហិ គន្ថេត្វា កតចីរំ។ “ន ភិក្ខវេ អក្កនាឡំ និវាសេតព្ពំ, យោ និវាសេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ (មហាវ។ ១៤១) ហិ វុត្តំ។

២៦។ កទលេរកក្កទុស្សេ បោត្ថកេ ចាបីតិ ឯត្ថ កទលិឯរកអក្កមកចិវាកេហិ កតានិ វត្ថានិ ឯវំ វុត្តានីតិ វេទិតព្ពានិ។ ឯតេសុ បោត្ថកោយេវ បាឡិយំ អាគតោ, ឥតរានិ នគ្គតិកត្តា អដ្ឋកថាសុ បដិក្ខិត្តានិ។ ទុស្សេសុ វត្តុស្វបិ ទុក្កដមេវ។ “ន ភិក្ខវេ នគ្គិយំ តិត្ថិយសមាទានំ សមាទិយិតព្ពំ, យោ សមាទិយេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ (មហាវ។ ៣៧១) វុត្តត្តា នគ្គិយម្បិ ន កប្បតិ ឯវ។ សព្ពមេវ នីលកំ សព្ពនីលកំ។ ឯវំ សេសេសុបិ។ ឯត្ថ នីលំ ឧមាបុប្ផវណ្ណំ ហោតិ។ មញ្ជេដ្ឋកំ មញ្ជេដ្ឋវណ្ណមេវ។ បីតកំ កណិការបុប្ផវណ្ណំ។ លោហិតកំ ជយសុមនបុប្ផវណ្ណំ។ កណ្ហំ អទ្ទារិដ្ឋកវណ្ណំ។

២៧។ មហារង្គរត្តំ នាម សតបទិបិដ្ឋិវណ្ណំ។ មហានាមរត្តំ នាម រត្តសម្ភិន្នវណ្ណំ ហោតិ។ បទុមបុប្ផវណ្ណន្តិបិ វុត្តំ, មន្ទរត្តន្តិ អត្ថោ។ តិរីដកោតិ រុក្ខតចេ។ អច្ឆិន្នទីឃទសកោតិ សព្ពោ អច្ឆិន្នទសកោ ច មហន្តទសកោ ចាតិ អត្ថោ។ អញ្ញមញ្ញំ វិនិព្ពិត្វា កតទសំ ផលទសំ នាម។ កោតកបុប្ផាទិបុប្ផសទិសាហិ ទសាហិ យុត្តំ បុប្ផទសំ នាម។ ឯតេសុបិ “បោត្ថកេ ចាបី”តិ ឯត្ថ វុត្តអបិ-សទ្ទេន គហិតន្តិ វេទិតព្ពំ។ តថាតិ យថា ឯតេសុ កទលិទុស្សាទីសុ បុប្ផទសាវសានេសុ ទុក្កដំ, តថា កញ្ចុកវេឋនេសុបិ យំ កិញ្ចិ ធារេន្តស្ស ទុក្កដន្តិ អត្ថោ។

ឯតេសុ បន អយំ វិនិច្ឆយោ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ៣៧២) – សព្ពនីលកាទីនិ រជនានិ វមេត្វា បុន រជិត្វា ធារេតព្ពានិ, ន សក្កា ចេ វមេតុំ, បច្ចត្ថរណានីតិ វា ការេតព្ពានិ, ទុបដ្ដចីវរស្ស មជ្ឈេ វា ទាតព្ពានិ។ អច្ឆិន្នទសកាទីនិ ទសា ឆិន្ទិត្វា ធារេតព្ពានិ។ កញ្ចុកំ វិជដេត្វា រជិត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ វេឋនេបិ ឯសេវ នយោ។ តិរីដកំ បាទបុញ្ឆនំ កាតព្ពំ។ សព្ពត្ថ ឥមំ វុត្តប្បការំ កុសចីរាទិកំ អកប្បិយចីវរំ អច្ឆិន្នចីវរោ លភតីតិ អត្ថោ។ វុត្តម្បិ ចេតំ បរិវារេ

“អកប្បកតំ នាបិ រជនាយ រត្តំ,

តេន និវត្ថោ យេន កាមំ វជេយ្យ;

ន ចស្ស ហោតិ អាបត្តិ,

សោ ច ធម្មោ សុគតេន ទេសិតោ;

បញ្ហា មេសា កុសលេហិ ចិន្តិតា”តិ។ (បរិ។ ៤៨១);

អយញ្ហិ បញ្ហោ អច្ឆិន្នចីវរកំ សន្ធាយ វុត្តោ, តស្មា ហិ យំ កិញ្ចិ អកប្បិយចីវរំ និវាសេត្វា វា បារុបិត្វា វា អច្ឆិន្នចីវរកេន អញ្ញំ បរិយេសិតព្ពំ។ ឯត្ថ បន “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, មនុស្សា និស្សីមគតានំ ភិក្ខូនំ ចីវរំ ទេន្តិ ‘ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេមា’តិ, អនុជានាមិ,

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩣᨴᩥᨲᩩᩴ, ᨶ ᨲᩣᩅ ᨲᩴ ᨣᨱᨶᩪᨸᨣᩴ, ᨿᩣᩅ ᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪓᪕᪙) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩣᩅ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩉᩥᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨶᩣᩁᩮᩣᨧᩥᨲᩴ, ᨲᩣᩅ ᨠᩣᩃᩴ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ, ᩋᨶᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᨸᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ. ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᩅᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩥᨲᩮ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨴᩈᩣᩉᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨧᩦᩅᩁᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ.

ᨧᩦᩅᩁᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

᪔. ᩁᨩᨶᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪕᪘. ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᩁᨩᨶᩅᩥᨵᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩁᨩᨶᩣᨶᩥ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨨ ᩁᨩᨶᩣᨶᩥ ᨾᩪᩃᩁᨩᨶᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩁᨩᨶᩴ ᨲᨧᩁᨩᨶᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩁᨩᨶᩴ ᨸᩩᨷ᩠ᨹᩁᨩᨶᩴ ᨹᩃᩁᨩᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪓᪔᪔) ᩑᩅᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᨨᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩣᨶᩥ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

᪕᪙. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩪᩃᩮᨲᩥ ᨾᩪᩃᩁᨩᨶᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩉᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᩴ ᩅᩥᩅᨩ᩠ᨩᩥᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ. ᨲᩩᨦ᩠ᨣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩑᨠᩮᩣ ᩈᨠᨱ᩠ᨭᨠᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨲᩔ ᩉᩁᩥᨲᩣᩃᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩁᨩᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨣᩥᩉᩥᨸᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨶ ᩋᩃ᩠ᩃᩥᨸᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩑᨠᩅᩣᩁᩴ ᩁᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᨹᩃᩁᨩᨶᩮ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ. ᩁᨩᨶᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ.

ᩁᨩᨶᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

᪕. ᨸᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪖᪐. ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨽᩣᨩᨶᩅᩥᨠᨲᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩴ. ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᨸᨴᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ.

᪖᪑. ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ “ᨾᨣᨵᨶᩣᩊᩥᨴ᩠ᩅᨿᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩈᩣᨵᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᩃᩮᩣᨸᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩣᨳᩣᨻᨶ᩠ᨵᩈᩩᨡᨲ᩠ᨳᩴ “ᨾᨣᨵᩮ ᨶᩣᩊᩥᨴ᩠ᩅᨿᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩈᩣᨵᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨸᨧᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩑᨲ᩠ᨳ (ᨸᩣᩁᩣ. ᪖᪐᪓; ᨸᩣᩁᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪓.᪖᪐᪓; ᨠᨦ᩠ᨡᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᨸᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᨾᨣᨵᨶᩣᩊᩥ ᨶᩣᨾ ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᩁᩈᨸᩃᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ. ᩒᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩅᩔᩣᩅᩥᨲᩮᩣᨴᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩒᨴᨶᩔ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨽᩣᨣᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨶᩣᨲᩥᨥᨶᩴ ᨶᩣᨲᩥᨲᨶᩩᨠᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩉᩣᩁᩥᨿᨾᩩᨣ᩠ᨣᩈᩪᨸᩴ ᩋᩣᩃᩮᩣᨸᩔ ᩋᩣᩃᩮᩣᨸᩔ ᩋᨶᩩᩁᩪᨸᩴ ᨿᩣᩅ ᨧᩁᩥᨾᩣᩃᩮᩣᨸᨸ᩠ᨸᩉᩮᩣᨶᨠᩴ ᨾᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈᩣᨴᩥᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨬ᩠ᨧ ᨿᩮᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩈᨸ᩠ᨸᩥᨲᩮᩃᨲᨠ᩠ᨠᩁᩈᨠᨬ᩠ᨩᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᨶ ᨣᨱᨶᩪᨸᨣᩣᨶᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᩉᩥ ᩒᨴᨶᨣᨲᩥᨠᩣᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩮᩅ ᩉᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨶ᩠ᨲᩥ. ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨧᩮ ᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᩁᩣᨩᩥᩈᨾᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩉᩦᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᩉᩦᩁᩔ ᩅᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨹᩩᩈᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ. ᩈᨧᩮ ᨲᩴ ᩁᩣᨩᩥᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩪᨸᩦᨠᨲᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣᨾᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ. ᩈᨧᩮ ᨲᩴ ᩁᩣᨩᩥᩴ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩩᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ.

៩១។ “យដ្ឋិយា តាយ បត្តោ តាឡព្ពកោដិតំ គណ្ហាតី”តិ វុត្តត្តា “យដ្ឋិយា តស្សុបដ្ឋោ ចា”តិ វុត្តំ។ ឯត្ថាបិ វុត្តប្បការេន យដ្ឋិយា យដ្ឋិយាយកោ យដ្ឋិយក្កោដ្ឋោតិ បត្តត្តិកំ ចេតិតព្ពំ។ “ឋូយកោ តាយ បត្តោ បត្តោតិ គណ្ហាតី”តិ (បារា។ ៩០១) ចចនតោ “តតោ បដ្ឋោ”តិ វុត្តំ។ យកឆតាឡព្ពឃា ស្បដ្ឋតាឡព្ពកោដតព្ព តច្ឆបិឃំ ឃ្ឆបំ ឰជ្ជាតព្ព គណ្ហាតិ, សោ ឋូយកោ តាយ។ ព្ពឆាបិ ឋូយកោ ឋូយកោយកោ ឋូយក្កោដ្ឋោតិ បត្តត្តិកំ ចេតិតព្ពំ។ ព្ពយេស្ស បត តចស្ស បត្តស្ស ស្កក្កោដ្ឋោ ច ឋូយកោយកោ ច អបត្តោ។ ឯតស្ស អធិដ្ឋាតព្ពកិច្ចំ តត្ថ, សេសា សត្ត បត្តា អធិដ្ឋាតព្ពា, ចិកប្បេតព្ពា ចាតិ អត្ថោ។

៩២។ អតិរេកបត្តោតិ (បារា។ ៩០៨) អនធិដ្ឋិតោ អវិកប្បិតោ។ សកោតិ សសន្តកោ។ កប្បោតិ កប្បិយោ។ អយមេវេចត្ថ សព្ពេបិ – ឃោ បត្តោ កាកលិកយត្តស្សាបិ មូលស្ស ទាតព្ពស្ស តត្ថិតាយ សកោ។ អយោបត្តោ បញ្ចហិ បាកេហិ មត្តិកាបត្តោ ទ្វីហិ បាកេហិ បក្កត្តា កប្បោ។ សោ ឧសាហបរំ កាលំ អនធិដ្ឋិតោ អវិកប្បិតោ ឆាទេរេយ្យាតិ។

៩៣។ អនេឆ្លាទេឃា ចីវរេ វុត្តប្បការេនេវ។ លិង្គតាតិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។៩០៥; កង្ខា។ អដ្ឋ។ បត្តសិក្ខាបទវណ្ណនា) ឯត្ថ ឃស្ស បត្តស្ស មូលចដ្ឋិតោ ហេដ្ឋា ទ្វង្គុលប្បទេសេ ឃេន លិង្គេន កង្គុសិតំ តិក្ខមតិ, តត្តកេន លិង្គេន កិញ្ចិ។ តស្មិំ បន អយទណ្ឌាកីហិ បដិបាកតិកោ កតោ ឆសាហច្ឆេទ្ទេរ បុន អធិដ្ឋាតព្ពំ។ បត្តាធិដ្ឋានមុញ្ញាតីតិ បត្តោ អធិដ្ឋានំ ស្បញ្ញតិ។

៩៤។ ព្ពគាតិ បរិហរណចិធិំ ទស្សេតុំ “បត្តំ ន បដិសាមេយ្យ សោគក”ន្តិអាទិ អារទ្ធំ។ សោគកំ (ចូឡវ។ ២៥៣) បត្តំ ន បដិសាមេយ្យ, អាតបេ ច សោគកំ បត្តំ ន ឋូតបេតិ អធិប្បាយោ។ ន តិទហេតិ តិទ្ទកំ កត្វាបិ អតិកាលំ ន តិទហេតិ អធិប្បាយោ។ ក្សេយ្យាតិ ក្សេយ្យំ ន ទបេតិ តដិកាចមូលល្ហាទីសុ ឃេន កេនចិ អនត្ថតាយ បំសុសក្ខរមិស្សាយ ក្សេយា ន ទបេយ្យាតិ អត្ថោ។ តេ ច លក្ខេឃតិ ឯត្ថបិ តាគទត្តាទីសុ (ចូឡវ។ ២៥៣) ឃត្ថ កត្ថចិ លគ្គត្តស្ស ទក្កងេយច។

៩៥។ យិន្ទត្តោតិ (ចូឡវ។ ២៥៣; ចូឡវ។ អដ្ឋ។ ២៥៣) យិន្ទបរិយន្តោ សចេ បត បរិចទេត្តត្វា តទេត្តច បតិដ្ឋាតិ, ឯចទ្ទបិឃ ចិត្តិណ្ហាឃ យិន្ទិយា អត្ថគ្គរបរិចេឆ្ឆទេ ទបេតុំ ចដ្ដតិ, ន បរិយន្តោ បរិកណ្ឌត្តោតិ ពាហិរបទេស្ស កតាឃ តត្រកយិន្ទិយា អទេត្តតិ អត្ថោ។ អទេក្ក ចាតិ (ចូឡវ។ ២៥៣) ទ្វិត្តិ ស្ការទ្ទតំ យទេឡ្ស ឯត្ថ បត អំសពទ្ធកេ អំសក្ខទេដ លគ្គេត្វា អទេក្ក ទបេតុំ ចដ្ដតិ, ន ព្ពតរឆា។ អាតបត្តកោតិ ឆទេត្តា ឯត្ថ កត្តប្បូទោរាបិ អំសក្ខទេដ លគ្គិតបត្តាបិ ទបេតុំ ន ចដ្ដតិ។

៩៦។ ស្កន្ធិដ្ឋាទេគំ (ចូឡវ។ ២៥៥; ចូឡវ។ អដ្ឋ។ ២៥៥) តាយ យុលចិក្ខាលតេគាទេគំ, តំ បទេត្ត តិទ្ធកិត្វា បទេត្តត ត តឹហទេរយ្យាតិ អទេត្តា។ ចលកព្ព អដ្ឋិកព្ព ចលកដ្ឋិកំ។ ឯទេតស្ស ឃំ កិញ្ចិ បទេត្តត តឹហទេត្តស្ស ទក្កងំ។ បត្តំ បដិក្កហំ កត្វា ហត្ថំ ធោចិតុម្បិ ន លគតិ។ ហត្ថំ ធោចិតចត្តំ ធោចិនិតាគកម្បិ បទេត្ត អាកិរិត្វា តឹហរិតុំ ន ចដ្ដតិ។ អត្ថន្ធិដ្ឋបត្តំ ស្កន្ធិដ្ឋហទេត្តត កទេហតុម្បិ ន ចដ្ដតិ។ ហត្ថំ បត ពាហិ ធោចិត្វា កទេហតុំ ចដ្ដតិ។ យឆ្លបំយឋលិឋលិទឹតិ ឈាគទេត្តា ឃំ យុទេលត លុញ្ចិត្វា លុញ្ចិត្វា ឈាគតិ, តំ ចា ទោតនំ អដ្ឋិអាទិកំ ចា យុលតោ

និហំ បុន អណាឌិតុកាមោ ឆឌ្ឌេតុកាមោ បត្តេ ឋបេតុំ ន លភតិ។ និក្ខិវេរតាញ្ញដ្ឋេករណ្ណាទីតិ ណាហត្ថេហិ ដំសិត្វា ដំសិត្វា បុន ឋបេតុំ លភតិ។ “ន ភិក្ខវេ បត្តហត្ថេន កវាដំ បណាមេតព្ពំ, យោ បណាមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (ចូឡវ។ ២៥៥) វុត្តត្តា យេន កេនចិ សរីរាវយវេន បត្តំ គហេត្វា ឋិតោ យេន កេនចិ សរីរាវយវេន កវាដំ បណាមេតុំ ន លភតិ, តស្មា “បត្តហត្ថោវា”តិ វុត្តំ។ អំសកូដេ លគ្គេត្វា ឋិតស្ស វដ្ដតិ។

៩៧។ ភូមិអាធារកេតិ ឯត្ថ ទន្តវល្លិវេត្តាទីហិ កតេ វលយាធារកេ។ ទារុទណ្ឌាធារកេតិ ឯកទារុនា កតអាធារកេ ច ពហូហិ ទណ្ឌេហិ កតអាធារកេ ចាតិ អត្ថោ។ តិទណ្ឌេ ន វដ្ដតិ។ ឯតេសុ បន សុសជ្ជិតេសុ ឯកំ បត្តំ ឋបេត្វាវ តស្សុបរិ ឯកំ ឋបេតុំ វដ្ដតិ, តយោ បន ន វដ្ដន្តិ។ ឯកំ និក្កុជ្ជិត្វាវ ភូមិយន្តិ ឯត្ថ ភូមិយំ កដសារកាទីសុ អញ្ញតរំ បត្ថរិត្វា តស្សុបរិ និក្កុជ្ជិត្វា វា ឧក្កុជ្ជិត្វា វា ឯកំ ឋបេយ្យ, ទ្វេ ឋបេតុំ ន វដ្ដតីតិ អធិប្បាយោ។ ទ្វេ បន ឋបេត្វា ឧបរិ ឋបិតបត្តំ ឯកេន បស្សេន ភូមិយំ ផុសាបេត្វា ឋបេតុំ វដ្ដតីតិ វទន្តិ។

៩៨-១០០។ ឥទានិ អកប្បិយបត្តេ ទស្សេតុំ “ទារុរូបិយសោវណ្ណ”តិអាទិ អារទ្ធំ។ តត្ថ មណិវេឡុរិយាមយាតិ (ចូឡវ។ ២៥២; ចូឡវ។ អដ្ឋ។ ២៥២) មណីតិ ឥន្ទនីលាទិកោ។ សចេ គហដ្ឋា ភត្តគ្គេ សុវណ្ណរូបិយតដ្ដកាទីសុ សូបព្យញ្ជនំ កត្វា ឧបនាមេន្តិ, អាមសិតុម្បិ ន វដ្ដតិ។ ឃដិកដាហា (ចូឡវ។ ២៥៥; ចូឡវ។ អដ្ឋ។ ២៥៥) ច តុម្ពកដាហា ច ឃដិតុម្ពកដាហា។ ឯត្ថ តុម្ពកដាហំ នាម អលាពុ។ បត្តវិនិច្ឆយោ។

បត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩។ ថាលកនិទ្ទេសវណ្ណនា

១០១-២។ ឥទានិ ថាលកេសុ កប្បិយាកប្បិយវិធិំ ទស្សេតុំ “ថាលកា ច”តិ បទំ វុត្តំ។ តត្ថ អកប្បាតិ ទារុមយាទយោ ថាលកា អកប្បិយាតិ អត្ថោ។ ផលិកថាលកាទយោ (ចូឡវ។ អដ្ឋ។ ២៥២) គិហិសន្តកា វា សង្ឃសន្តកា វា កប្បិយា។ ឃដិតុម្ពកដាហា (ចូឡវ។ ២៥៥) តាវកាលិកា, តាសុ ភុញ្ជិត្វា ឆឌ្ឌេតព្ពា, ន បរិហរិតព្ពាតិ អធិប្បាយោ។ ថាលកវិនិច្ឆយោ។

ថាលកនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០។ បវារណានិទ្ទេសវណ្ណនា

១០៣។ ឥទានិ បវារណាវិធិំ ទស្សេតុំ “បវារណា”តិ (បរិ។ ២៣៧-២៣៨; បរិ។ អដ្ឋ។ ២៣៧-២៣៨; កង្ខា។ អដ្ឋ។

ປຘຍປຈາຣຓາປິກ຺ລາປຣຈຓ຺ຓາ) ປຣ໌ ວຸທ຺ທິ຺ ຕຕ຺ຖ ຕຸຣິຍາປເຆຕາຕິ ຒາຕກຍຕສຍຕຄິສຊ຺ຊາຕໍ ອຍ຺ຍາຕເຣຕ ຕຸຣິຍາປເຆຕາຕິ ອເຕ຺ຖາ຺

ຕເຕາ ຕຸຣິຍາປເຆເຕາ ອເຍ຺ຍາຕ ຕຸຣິຍາປເຆຕ ອຕຕິຣິຕ຺ຕກໍ ປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍໍ ເຈ, ປາຈິຕ຺ຕິຍຕ຺ຕິ ອເຕ຺ຖາ຺ ປາຈິຕ຺ຕິຄຕິຣິຕ຺ຕກຕ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິ ອຕຕິຣິຕ຺ຕກໍ຺

ລິ໓຺ ຕຸດາຄິ ເຍຫິ ອເຊ຺ກຫິ ປຈາຣຓາ ເຫາຕິ, ຕາຄິ ອຊ຺ກາຄິ ຮເສ຺ສຸຕໍ “ອສຕ”ຕ຺ຕິອາຮິຍາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ອສຕຕ຺ຕິ ໑ເຕາຕ ອຕິປ຺ປາຍເກາຊຕຕາ

ວຸຕ຺ຕາ, ກຸຊ຺ຊາຍາເຕາ ຈ ເສາ ປຸກ຺ເລາ ເຫາຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ຺ ເກາຊຕເຕ຺ຍາຈາຕິ ຍໍ ກຸຊ຺ຊເຕ຺ຕາ ປຈາເຣຕິ, ຕໍ ຈູຣເຕາ ຄຸຍ຺ເຫາ ສຕ຺ຕຸ ຍເທ຺ທາ ຍໍສຕ຺ຕິ

ຕຸເຍສຸ ອຍ຺ຍາຕເຣ ເຫາຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ຺ ອຄິຫາເຣາຕິ ຣາຍເກາ ຕສ຺ສ ຕໍ ກຕ຺ຕິ ການເຍຕ ອຄິຫເຣຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ, ຈາຈາຄິຫາເຣາ ປຕ ຕ

ກເຫຕເຕ຺ຖາ຺ ສຍົປຕາຕິ ຣາຍເກາ ປຈາຣຓປ຺ປເຫາຕກເກາຊຕໍ ກເຫຕ຺ຖາ ອທ຺ທເຕຍ຺ຍຫຕ຺ຖປ຺ປຍາເຓ ຈູກາເສ ເຫາຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ຺

ກາຍຈາຈາປຊິເກ຺ລປິຕິ ຫຕ຺ຖປິເສ ຊິເຕາຕ ອຄິຫຊໍ ຄິກ຺ລ ການເຍຕ ຈາ ຈາຈາຍ ຈາ ປຊິກ຺ລິເປຍ຺ຍາຕິ ອເຕ຺ຖາ຺ ໑ຕ຺ຖ ປຕ ສເຈ ຄິກ຺ລ ຄິສິເກ຺ລາ

ເຫາຕິ, ອາຄິສເສ຺ສ ປາຣິເຍຕ຺ຕເຕາ ປຊ຺ຊາຍ, ສເຈ ຊິເຕາ, ປຫິຍຕ຺ຕເຕາ ປຊ຺ຊາຍ, ສເຈ ຄິປເກ຺ລາ, ເຍຕ ປເສ຺ສຕ ຄິປເກ຺ລາ, ຕສ຺ສ

ປາຣິເຍຕ຺ຕເຕາ ປຊ຺ຊາຍ ຣາຍກສ຺ສາປິ ຕຈາຈິຮສ຺ສ ຮເປຕ຺ຖາ ປສາຣິຕຫຕ຺ຖ ຍໍ ຕສ຺ສ ອາສຕ຺ຕາເຣ ອຊ຺ກໍ, ຕສ຺ສ ຈເສຕ ປຣິເທ຺ທເຣາ ກາຕເຕ຺ຖາ຺

ປຊ຺ຊ ອຊ຺ກ ປຈາຣຓາຕິ “ອສຕໍ ປຊ຺ຊາຍຕິ, ເກາຊຕໍ ປຊ຺ຊາຍຕິ, ຫຕ຺ຖປິເສ ຊິເຕາ ອຄິຫເຣຕິ, ປຊິເກ຺ລປິ ປຊ຺ຊາຍຕີ”ຕິ (ປາຈິ຺ ໑໑໖; ປຣິ຺ ໓໑໐) ປາຕ຺ຖຕຸຍໍ ວຸເຕ຺ຕຫິ ຕຸເຍຫິ ປຊ຺ຊຫິ ອເຊ຺ກຫິ ປຈາຣຓາ ເຫາຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ຺

ລິ໔຺ ຕຸດາຄິ ໑ເຕາສຸ ປຊ຺ຊສຸ ເກາຊຕໍ ຮເສ຺ສຸຕໍ “ຈູຣເຕາ”ຕິອາຮິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຸດາຄິ ຈູຣຕາຣເຍາ ຕຸເຍຫິ ຄິຕ຺ຕຸຕ຺ຕາຕິ ຮເສ຺ສຸຕໍ

“ສາລີ”ຕິອາຮິຍາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ເສຕເຣຕ຺ຕກາຍອເກຣາ ສຕ຺ຕາປິ ກຊ຺ຊາຕິເຍາ ກຊ຺ຕິ ກເຫຕເຕ຺ຖາ຺ ກາຍອເສຕາ ຄຸທ຺ທສເຈເກາ຺ ຕຸເຍສໍ ສຕ຺ຕຕ຺ຕໍ

ຮຊ຺ຊາຕໍ ຈູຣເຕາ ຈ ເກາຊ຺ຊຍາຄຸ ຈ ຈູຣເຕາ ຕາຍາຕິ ອເຕ຺ຖາ຺

ລິ໕຺ ສາຍາກາຮິຕິເຓ (ປາຈິ຺ ອຊ຺ຊ຺ ໑໑໐-໑໑໖) ຄຸທ຺ທສເຄ ສຊ຺ກຫໍ ກຕຕ຺ຕິ ອເຕ຺ຖາ຺ ຈເຣກເຈາເຣເກາ ຈເຣເຄ ສຊ຺ກຫໍ ກເຕາ, ສາລິຍເຕ຺ຍຈ

ຄິຈາເຣາ ສຊ຺ກຫໍ ກເຕາ ເສຕຕ຺ຕາຕິ ຈຕຕ຺ຕິ຺ ຕຸເຍສໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາຕໍ ສາຕຸເລາຍາຕໍ ສຕ຺ຕຕ຺ຕໍ ຮຊ຺ຊາຕໍ ຕຫຸເລ ກເຫຕ຺ຖາ “ຍາຄຸໍ ປຈິສ຺ສາຍາ”ຕິ

ຈາ “ກຕ຺ຕ ປຈິສ຺ສາຍາ”ຕິ ຈາ ຍໍ ກິຈ຺ຈິ ສທ຺ທາຍ ປຈຕ຺ຕິ, ສເຈ ວຸຕ຺ຕຈາ ສີຕລໍ ຈາ ກຸຊ຺ຊຕ຺ຕາຕໍ ເກາຊຕກາເລ ກຫິຕາກຫິຕຊ຺ຊາເຣຕ ຈູຮິ

ປຊ຺ຊາຍຕິ, ອຍໍ ຈູຣເຕາ ຕາຍ, ປຈາເຣໍ ຊເຣຕິ຺ ເຍາປິ ປິຍາເສາ ຈາ ອປ຺ປິລຍາຄຸ ຈາ ວຸທ຺ທເຕາ ຈູຕາຣິຕຍຕ຺ຖາ ອຊ຺ຊຸຓ຺ຫາ ອາຈິຊ຺ຊິຕ຺ຖາ

ປິຈິຕໍ ສກ຺ກາ, ກຫິເຕາກາເສປິ ຈູຮິ ຕ ຮເສ຺ສຸຕິ, ອຍໍ ປຈາເຣໍ ຕ ຊເຣຕິ຺ ວຸສຸຍາຍ ປຕ ຈິກຕາຍ ຍຕກາຈໍ ກເທ຺ທຕິ, ຈູຮິ ປຊ຺ຊາຍຕິ,

ປຸຕ ປຈາເຣໍ ຊເຣຕິ, ປຸເຕ຺ຕ ຕຕຸກກາເຣຈາ ຕ ຣກ຺ລຕິ຺ ກເຕ຺ຕ ປຕ ວຸຣກກຊ຺ຊິກລີຣາຮີຄິ ອາກິຣິເຕ຺ຖາ “ຍາຄຸໍ ກຫຸຈາ”ຕິ ຈຕຕ຺ຕິ, ກິຕ຺ຕາປິ ຕຕຸກາ

ເຫາຕິ, ປຈາເຣໍ ຊເຣຕິເຍຈ ຕສ຺ສິ ຍາຄຸຍາ ຕຕ຺ຖິກາຈເຕາ຺ ສເຈ ປຕ ປກ຺ກຸຈິເຕາສຸ ວຸຣກາຮີສຸ ປກ຺ລິປິຕ຺ຖາ ປຈິຕ຺ຖາ ເຣຕ຺ຕິ, ຍາຄຸສຊ຺ກຫເຍຈ

ກເທ຺ທຕິ຺

ລິລິ຺ກຊ຺ຊຮຊ຺ຊາຍເຍາຕິ ສຕ຺ຕຈິຣາຄິປິ ຮຊ຺ຊາຄິ ກເຫຕ຺ຖາ ລຣປິກກຊ຺ຊິຕາຕໍ ເຕສໍ ຕຫຸເລ ເກາເຊ຺ຕ຺ຖາ ກຕຕຸຓ຺ຓກຸຓ຺ຓກາຄິ ສຕ຺ຕ ຕາຍ຺

ສຍປິກກຊ຺ຊິຕາຕໍ ປຕ ອາຕປສຸກ຺ລາຕໍ ຈາ ຕຫຸລິຕໍ ຕຸຓ຺ຓກຸຓ຺ຓກາຄິ ສຕ຺ຕສຊ຺ຊຸຕ ກເທ຺ທຕິ຺ ຍຈສຍຸກ຺ຕຈາຕິ ອເຊ຺ກຫິ ປຕ ຍຸກ຺ກາຮີຫິ ກຕຄຸຍ຺ເຫາ

ຕ ປຈາເຣຕີຕິ ອຮິປ຺ປາເຍາ຺ ວຸຣກສຍຸກ຺ເຈາຕິ ຕຸຍິກາ ກກ຺ກຸຣກສິປ຺ປິກສຍ຺ຍຸກາເຣເຍາປິ ສຊ຺ກຫໍ ກເທ຺ທຕິ຺ ສເຈ ຍາຄຸປິຕກາເລ ໑ກສ຺ສິ ກາຊເຣຕ

ຘເປຕ໌ວາ ຍຊ຺ຍິນ໌ ວາ ລາຄັຕ໌ຕິ, ເຕ ເຈ ອລາຄເຕ໌ຕາ ອຎ຺ຎາ ປວາຣຓປ຺ປໂຫນກໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ, ນ ປວາເຣຕິ. ລາຂີເຕປິ ສເຈ ຍຸເລ ອວິສິຖໍ ຕຕ຺ຖ, ຕໂຄ ປຏິກ຺ຂິປເຕ຺ຕາປິ ນ ປວາເຣຕິເຍວ. ສເຈ ປເຕ຺ຕ ອວິສິຖໍ ອຕ຺ຖິ, ຍຸເລ ຕຕ຺ຖິ, ຕເຕ຺ຖ ອລາຂິຕຸການເຍ ໂຫຕິ, ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ວາ ລຕ຺ວາ ລາຂິຕຸການເຍ, ຕສ຺ມາ ລເຓ ປຏິກ຺ຂິປເຕ຺ຕາປິ ນ ປວາເຣຕິເຍວ.

໑໑໙. ເກາຂຕ຺ຕິ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໑໑໙-໑໑໘) ປຎ຺ຈສຸ ເກາຂເຕສຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ເກາຂໍ ກປ຺ປິຍໍ ວາ ອກປ຺ປິຍໍ ວາ ກຸຂຸເຕ຺ຕາຕິ ສຏ຺ຐເນ຺ຘ ຕິເສຍຍຕ຺ຕິ ການເຍຕາກິຫໍ ອຄ຺ຄິວລຕາຂີຕາ ວາ ກຍຸຄວິການເຣຕ ວາ ຄຸຘ຺ຄາເຣວຕ ຍູເລິເກຕ ວາ ປຏິກ຺ຂິປເຕ຺ຕາ ການເຍຕ ວາ "ອລ"ນ຺ຕິ ວາ "ນ ຄຫຸຍີ"ຕິ ວາ "ຍາ ອາກິຣາ"ຕິ ວາ "ອປກຊາ"ຕິ ວາ ອາຂີຕາ ຕເຍຕ ປຏິກ຺ຂິປເຕ຺ຕາ ວາວາຍ ວາ ຕິເສຍຍເຕ຺ຕາຕິ ອເຕ຺ຖ. ກປ຺ປຕ຺ຕິ ກປ຺ປິຍເກາຂຕເຍວ ປຏິກ຺ຂິປເຕ຺ຕາ ເສາ ປວາເຣຕິ, ອກປ຺ປິຍຍິນ໌ ວາ ເກາຂໍ ວາ ປຏິກ຺ຂິປເຕ຺ຕາ ນ ປວາເຣຕິ. ກສ຺ມາ? ຕສ຺ສ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ພຖາເນ ຐິຕຕ຺ຕາ. ສເຈ ກປ຺ປິຍເກາຂໍ ກຸຂຸຍາເຕາ ອກປ຺ປິຍໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ, ນ ປວາເຣຕິ. ກສ຺ມາ? ຕສ຺ສ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ພເຕາ. ພ຺ລາຄາຕິ ຍິສ຺ສຸກຕຍໍ ຂເຍສ຺ສຸຕໍ "ຕສ຺ມາເຍຕາ"ຕິອາຂີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖາຍໍ ປິຘ຺ເຕ຺ຕາ – ຕສ຺ມາເຍຕ ວາ ພ຺ລຍນ຺ຕິ ວາ ອກິຫໍ ກປ຺ປິຍໍ ຕິເສຍໍ ປວາເຣຍ຺ຍາຕິ. ກິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ເຍາ ປຕ ຍຊ຺ຍິນ໌ສຍິສ຺ສ (ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ປຓຍປວາຣຓາສິກ຺ຂາປຕວຓ຺ຓຕາ; ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໑໑໙-໑໑໘) ຍາຄຸໍ ຍຸຊ຺ຊາຕໍ ວາ ອາຫຣິຕ຺ວາ "ຍຊ຺ຍໍ ຄຫຸຍ, ຍິນ໌ ຄຫຸຍາ"ຕິ ວທຕິ, ຕໍ ປຏິກ຺ຂິປເຕາ ປວາຣຓາ ໂຫຕິ. ສເຈ "ຍາຄຸໍ ຄຫຸຍ, ຣສຍຸຊ຺ຊາຕໍ ຄຫຸຍາ"ຕິ ວທຕິ, ຕໍ ປຏິກ຺ຂິປເຕາ ປວາຣຓາ ນ ໂຫຕິ. ກສ຺ມາ? ຕສ຺ສາປິ ອຕ຺ຖິຕາຍ. ສເຈ "ພ຺ລຍໍ ຄຫຸຍາ"ຕິ ສວຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ວທຕິ, ຕໍ ປຏິກ຺ຂິປເຕາ ປວາຣຓາ ໂຫຕິ. ກຕ຺ຖຍິສ຺ສເກປິ ໒ເສວ ຕເຍາ. ສເຈ ອຎ຺ຎສ຺ສ ອກິຫໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ, ປວາຣຓາ ຕຕ຺ຖິເຍວ.

໑໑໘-ປ໌໐. ພ຺ລາຄາຕິ ປວາຣຓໍ ອຂເຕຕ຺ຕ ວເຍສ຺ສຸຕໍ "ລິຂາ"ຕິອາຂີ ວຸຕ຺ຕໍ. ໒ຕ຺ຖ ລິຂາ ຕໍສຕ຺ຕກຕ຺ຕາຄີຕິ (ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ປຓຍປວາຣຓາສິກ຺ຂາປຕວຓ຺ຓຕາ) ລິຂາ ວ ລິເຂຫິ ຄຕສຕ຺ຕກຕ຺ຕາຄີ ວາຕິ ອເຕ຺ຖ. ຍຊ຺ຍິນ໌ສປຸເຈສຸ ປຕ ປວາຣຓາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ "ສຸຘ຺ລຂຸເກາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ກຖ຺ປິຖ຺ຖິ ປຸເຕ຺ຕ ອາຍກໍ ປຊາ ກຂິຕພ຺ພຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເວຍ຺ຍອາຂີຕໍ ວຸຕ຺ຕາວເສສາຕໍ ກຕ຺ຕິ ສຏ຺ຐເນ຺ຘ ຣສຍາຄຸ ຣເສາ ປກ຺ກຍາຄຸ ຍໍສາຂີຫິ ອຍິສ຺ສິຕາ ສຸຘ຺ລຍາຄຸ ປຸຈຸກາຍຍໍ ປຕ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປວາຣຓໍ ນ ຊເນຕິ.

ປ໌໑. ວຸຖາຍາຕິ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໑໑໙-໑໑໘) ອາສຕາ ວຸຖາຍ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ນ ການຕພ຺ພຕ຺ຕິ ສຏ຺ຐເນ຺ຘ. ສເຈ ປວາເຣຕ຺ວາ ອາສຕາ ນ ວຸຖາຕິ ກິລ຺ລ, ຕສ຺ສາປິ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ການຕ຺ວາ ລກຕິ. ອກຸເຕ຺ຕກ ຈ ເກາຂຕ຺ຕິ ເຍຕ ປຎ຺ຈສຸ ເກາຂຕາໍ ອຎ຺ຎຕເຣ ເກາຂໍ ອຕ຺ຕຍເສາ ຄຸສເກຕາປິ ນ ກຸຕ຺ຕໍ, ເຕຕາປິ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ນ ການຕພ຺ພຕ຺ຕິ ອເຕ຺ຖ. ເຍຕ ປຕ ອຣຸຫຸຄເຍປິ ກຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ເສາ ເຈ ອປວາຣິເຕາ ອາສຕາ ວຸຖິເຕາປິ ຍຊ຺ຊຕ຺ຕິຄາສຍເຍປິ ປຸຕ ກິຎ຺ຈິ ອກຸຕ຺ຕາປິ ການຕ຺ວາ ລກຕິ. ເຍຕ ຍໍ ວາປຸເຣ ຄຕຕ຺ຕິ ເຍຕ ຍໍ ວາ ປຸເຕ຺ຕ ຄຕໍ, ເຕຕ ຕຍິ ປຊາ ນ ການຕພ຺ພໍ. ອເຕ຺ຖາຕ ປຕ ຕໍ ການຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕິຕິ ວຕ຺ຕໍ.

ປ໌໒. ຍໍ ຜລໍ ວາ ຄຸຘ຺ຍຸລໍ ວາ ປຎ຺ຈຫິ ສຍຓຄເປຍຫິ ຄຕຄປ຺ປິຍໍ ອຎ຺ຎາຍິ ກປ຺ປິຍເກາຂໍ ວາ ກປ຺ປິຍຍິນ໌ ວາ, ພ຺ລໍ ກປ຺ປິຍໍ ຕາຍ, ວຸຕ຺ຕປຸການເຣຂີປຣີຕໍ ອກປ຺ປິຍໍ ຕາຍ, ຕສ຺ມາ ອຕິຣິຕ຺ຕການໍ ນ ຣຸຫຕິ, ຍຊ຺ຊາ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນ ຄຫິຕໍ, ຕສ຺ມາປິ ນ ຣຸຫຕິ, ເຕຕ ວຸຕ຺ຕໍ "ກປ຺ປິຍໍ ຄຫິຕເຍຊ຺ຊວາ"ຕິ. ວຸຊ຺ຊາຣິຕຕ຺ຕິ ກປ຺ປິຍໍ ການເຣຕຸ ອາການເຕຕ ກິກ຺ຂຸຕາ ຜຣສກປ຺ປິ ວຸກ຺ກິຕ຺ຕໍ ວາ ອປຕຍິຕໍ ວາຕິ ອເຕ຺ຖ. ຫຕ຺ຖປິສເຕາ ຖາຫິ ຐິຕໍ ການຕ຺ວາ

ນ ວຏ຺ຏຕິ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ຫຕ຺ຖປາສກ”ນ຺ຕິ. ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ເຕນາຕິ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ເຕນ “ອລເມຕໍ ສພ຺ພ”ນ຺ຕິ ວຈີເພທໍ ກຕ຺ວາ ເອວໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. “ອລເມຕໍ ສພ຺ພ”ນ຺ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ວາ, ອຍໍ ກິຣ ອາຈຣິຍານໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ກິຣ ປນ “ສກິໍ ເອວ ວຕ຺ຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ. ອລເມຕໍ ສພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ເຕນ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ, ວຸຕ຺ເຕ ຕໂຕ ອຎ຺ຎໍ ນ ລພ຺ຠຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໕໑. ອນຸປສມ຺ປນ຺ນຫຕ຺ຖຄຕນ຺ຕິ ກສ຺ມິໍ ກາຣາເປນ຺ເຕນ ປນ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຐິຕໍ ເຕນ ນ ກາຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປນ ອຎ຺ເຎນ ຠິກ຺ຂຸນາ ປຏິຄ຺ຄາຫາເປຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຐິຕໍ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ທາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ອຕ຺ຕນາ ອາກງ຺ຂິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຈ ເປສຍິຕ຺ວາປິ ກາເຣຕຸໍ ລພ຺ຠເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໍ ປນ ອຕິຣິຕ຺ຕກາຣກໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ເຎ ສພ຺ເພ ປວາຣິເຕາປິ ອປ຺ປວາຣິເຕາປິ ຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ ລພນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຍນ ປວາຣິເຕາ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ, ຍຖາ ອກເຕນ ມິສ຺ສໍ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ມຸຂຎ຺ຈ ຫຕ຺ຖຎ຺ຈ ສຸທ຺ຘໍ ກຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຠຸຕ຺ຕາວເສສມ຺ປິ ຕສ຺ສ “ອລໍ ຈ ວາ ເສ຺ສ ຈ ວາ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສຕີ”ຕິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ອນຕິຣິຕ຺ຕກໍ ຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ. ປວາຣຓາວິນິຈ຺ຉໂຍ.

ປວາຣຓາວິນິຈ຺ຉຍກຖາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໕. ກາລິກວິນິຈ຺ຉຍກຖາ

໕໓. ຠູຕານິ ເຍ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກາລິກາ ວຸຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕາ “ຍາວກາລິກໍ ຍາມກາລິກໍ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ ຍາວຊີວິກ”ນ຺ຕິ, ເຕ ນເຍສ຺ສຸໍ “ກາລິກາ”ຕິ ປຆໍ ພ຺ຣູຫໍ ຕຕ຺ຖ (ປາຈິ. ໒໔໓-໒໔໙; ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໒໔໘-໒໔໙) ກຕເມ ເຕ ກາລິກາຕິ ເຈ, ເຕ ນເຍສ຺ສຸໍ “ຍາວກາລິກ”ນ຺ຕິອາທິນາ. ເຕສຸ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນເຕາ ຍາວ ມຊ຺ຌນ຺ຫິກາ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພເຕາ ຍາວກາລິກໍ. ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນເຕາ ຍາວ ຍາມາວສານາ ປິປາສາຍ ສຕິ ປິປາສເຉທນຕ຺ຖໍ ປາຕພ຺ພເຕາ ຍາມກາລິກໍ. ເຕນ ອຸປສມ຺ປເນນ ອາທາເຍ ສຕິ ຍາວ ສຕ຺ຕາຫາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພເຕາ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ. ອາທາເຍ ສຕິ ຍາວຊີວໍ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພເຕາ ຍາວຊີວິກໍ.

໕໔. ເຕສຸ ຍາວກາລິກໍ ນເຍສ຺ສຸໍ “ປິຏ຺ຐໍ ມູລໍ ຜລໍ ຂຊ຺ຊ”ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕໍ (ປາຈິ. ໒໓໕-໒໔໐; ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໒໓໕-໒໓໗) ປິຏ຺ຐຂາທນີຍໍ ນາມ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຘຎ຺ຎານໍ ຘຎ຺ຎານຸໂລມານໍ ອປຣຓ຺ຓານຎ຺ຈ ປິຏ຺ຐໍ ປນສປິຏ຺ຐໍ ລພຸຊປິຏ຺ຐໍ ອມ຺ພາຏກປິຏ຺ຐໍ ສາລປິຏ຺ຐໍ ໂຘຕກຕາລປິຏ຺ຐໍ ຂີຣວລ຺ລິປິຏ຺ຐຎ຺ຈາຕິ ເອວມາທີນິ ເຕສຸ ເຕສຸ ຊນປເທສຸ ປກຕິອາຫາຣວເສນ ມນຸສ຺ສານໍ ຂາທນີຍຕ຺ຖຎ຺ຈ ໂຠຊນີຍຕ຺ຖຎ຺ຈ ຜຣຓການິ ປິຏ຺ຐານິ ຍາວກາລິການິ. ຠູຕຄາມເຕາ ລພ຺ຠມານ ມູລຂາທນີຍາທີສຸປິ ຍາວກາລິກລກ຺ຂຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍ, ອຕິວິຕ຺ຖາຣຄເຍນ ປນ ຕໍ ຕໍ ໂຄຈຣເສ. ຂາທນີຍຕ຺ຖຎ຺ຈ ສາທຸໂລມານິ ສຕ຺ຕຘຎ຺ຎານິ ຈ ປຎ຺ຈໂຠຊນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍາຄຸສູປປຸຣິສານີຍາຕິ ເອວໍ ປກຕິ-
ສເຆຕ ກຓ຺ຑຂາທນີຍໍ ມູລາລຂາທນີຍໍ ມຕ຺ຖກຂາທນີຍໍ ຂນ຺ຘຂາທນີຍໍ ຕຈຂາທນີຍໍ ປຕ຺ຕຂາທນີຍໍ ປຸປ຺ຜຂາທນີຍໍ ອຏ຺ຐິຂາທນີຍໍ ນິຍ຺ຍາສຂາທນີຍນ຺ຕິ ຠູຍາຕິ ສງ຺ຄຫິຕານີຕິ ເວທິຕພ຺ພານິ.

ຕຕ຺ຖ ມູລຂາທນີຍໍ – ມູລກມູລໍ ນາມ ປທຸມປຸຓ຺ຑຣີກກເຓ຺ຑ ປິຓ຺ຑາລຸມສາລຸກອາທໂຍ ວລ຺ລິກເຓ຺ຑ ອາລຸວກເຓ຺ຑ ຕາລກເຓ຺ຑາຕິ ເອວມາທີ

កន្ទខាទនីយំ។ បទុមមុឡាលាទយោ មុឡាលខាទនីយំ។ តាលហិន្តាលកុន្តាលកេតកនាឡិកេរបូគរុក្ខខជ្ជូរិអាទីនំ កឡីរសង្ខាតា មត្ថកា មត្ថកខាទនីយំ។ ឧច្ឆុខន្ធោ នីលុប្បលរត្តុប្បលកុមុទសោគន្ធិកានំ បុប្ផទណ្ឌកានីតិ ឯវមាទិ ខន្ធខាទនីយំ។ តចខាទនីយំ ឧច្ឆុតចោ ឯវ ឯកោ យាវកាលិកោ, សោបិ សរសោ។ មូលកំ ខារកោ ចច្ចុ តម្ពកោ តណ្ឌុលេយ្យកោតិ ឯវមាទិ បត្តខាទនីយំ។ មូលកបុប្ផំ ខារកបុប្ផំ ចច្ចុបុប្ផំ តម្ពកបុប្ផន្តិ ឯវមាទិ បុប្ផខាទនីយំ, អសោកបុប្ផំ បន យាវជីវិកំ។ លពុជបនសដ្ឋិអាទិ អដ្ឋិខាទនីយំ។ និយ្យាសខាទនីយេ យាវកាលិកំ នត្ថិ។ ឯតេ វុត្តប្បការា យាវកាលិកា ហោន្តីតិ អត្ថោ។

៥៣. ឥទានិ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋ បានានិ អម្ពបានំ ជម្ពុបានំ ចោចបានំ មោចបានំ មធុកបានំ មុទ្ទិកបានំ សាលុកបានំ ផារុសកបាន”ន្តិ (មហាវ. ១០០) ឯវំ វុត្តំ អដ្ឋវិធំ បានកំ យាមកាលិកំ នាមាតិ ទស្សេតុំ “មធុ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ (មហាវ. អដ្ឋ. ១០០) មធុំ មុទ្ទិកំ សាលុកំ ចោចំ មោចំ អម្ពំ ជម្ពុញ្ចាតិ ឯវមេត្វា កោដេត្វា។ ឯត្ថ មធុំ នាម មធុកានំ ជាតិរសេន កតំ, តំ បន ឧទកសម្ភិន្នមេវ វដ្ដតិ, សុទ្ធំ ន វដ្ដតិ។ មុទ្ទិកបានំ នាម មុទ្ទិកា ឧទកេ មទ្ទិត្វា បរិស្សាវេត្វា កតំ។ សាលុកបានំ នាម រត្តុប្បលនីលុប្បលាទីនំ កិញ្ជក្ខរេហិ កតំ។ សេសានិ បាកដានេវ។ ឯត្ថ បន សចេ សយំ ឯតានិ យាវកាលិកវត្ថូនិ បដិគ្គហេត្វា ឧទកេ មទ្ទិត្វា អាតបេ អាទិច្ចបាកេន បចិត្វា បរិស្សាវេត្វា បានកំ ករោតិ, តំ បុរេភត្តមេវ កប្បតិ។ សចេ អនុបសម្បន្នេន កតំ លភតិ, តទហុបុរេភត្តំ សាមិសម្បិ វដ្ដតិ, បច្ឆាភត្តំ និរាមិសបរិភោគេន យាវ អរុណុគ្គមនា វដ្ដតិ។ ឥមានិ អដ្ឋ បានានិ សីតានិបិ អាទិច្ចបាកានិបិ វដ្ដន្តិ, អគ្គិបាកានិ បន ន វដ្ដន្តិ, តស្មា “នគ្គិសន្តត្ត”ន្តិ វុត្តំ។

៥៤. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្វំ ផលរសំ ឋបេត្វា ធញ្ញផលរស”ន្តិ (មហាវ. ១០០) វុត្តត្តា ធញ្ញផលរសោ បន ន វដ្ដតិ, តេន វុត្តំ “សានុលោមានិ ធញ្ញានិ ឋបេត្វា”តិ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្វំ បុប្ផរសំ ឋបេត្វា មធុកបុប្ផរស”ន្តិ វុត្តត្តា មធុកបុប្ផរសោ អាទិច្ចបាកោ វា ហោតុ អគ្គិបាកោ វា, បច្ឆាភត្តំ ន វដ្ដតិ, តេន វុត្តំ “មធុកបុប្ផមញ្ញត្រា”តិ។

៥៥. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្វំ បត្តរសំ ឋបេត្វា ឌាករស”ន្តិ វុត្តត្តា ឧទកេន បក្កម្បិ យាវកាលិកបត្តានំ រសោ បុរេភត្តមេវ វដ្ដតិ, សីតោទកេន មទ្ទិតានំ រសោ យាមកាលិកោ។ តេន វុត្តំ “ឋបេត្វា បក្កឌាក”ន្តិ។ យាវជីវិកបណ្ណស្ស ឧទកេន បក្កស្ស រសោ យាវជីវិកោ ហោតិ។

៥៦. ឥទានិ សត្តាហកាលិកេ ទស្សេតុំ “សប្បី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ (មហាវ. ១៣០) បន –

“សប្បិនោនីតតេលានិ, មធុផាណិតមេវ ច;

សត្តាហកាលិកា សប្បិ, ឯសំ វិនយវារិត”ន្តិ។ –

ᨸᩤᨮᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᨶ ᨣᩉᩥᨲᩮ ᩅᩈᩣ ᨲᩮᩃᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ “ᨲᩮᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨲᩥᩃᨲᩮᩃᩴ ᩈᩣᩈᨸᨲᩮᩃᩴ ᨾᨵᩩᨠᨲᩮᩃᩴ ᩑᩁᨱ᩠ᨯᨲᩮᩃᩴ ᩅᩈᩣᨲᩮᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᪖᪒᪒; ᨸᩤᨧᩥ᪨ ᪒᪖᪐) ᩑᩅᩴ ᨸᩤᩊᩥᨿᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᨶ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩈᩣ ᨧ “ᨾᨵᩩᨹᩣᨱᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩤᨮᩮ ᨣᩉᩥᨲᩮ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩈᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨲᩥ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, “ᨿᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩣᨶᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨸᨭᩥᩈᩣᨿᨶᩦᨿᩣᨶᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᨲᩮᩃᩴ ᨾᨵᩩ ᨹᩣᨱᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᪖᪒᪒) ᩑᩅᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨶᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣᨸᩥ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮᨸᩥ ᨽᨣᩅᨲᩣ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩈᩣᨶᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩅᩈᩴ ᨾᨧ᩠ᨨᩅᩈᩴ ᩈᩩᩈᩩᨠᩣᩅᩈᩴ ᩈᩪᨠᩁᩅᩈᩴ ᨣᨴᩕᨽᩅᩈᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩴ ᨲᩮᩃᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪒᪖᪒) ᩑᩅᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩅᩈᩮᨶ ᩅᩈᩴ ᩋᨶᨶᩩᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩮᩃᨾᩮᩅ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨾᨵᩩᨹᩣᨱᩥᨲᨾᩮᩅ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨸᩤᨮᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮ ᨸᩤᩊᩥᨿᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᨧ ᩅᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨸᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩈᩦᨶᩴ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩋᩣᨣᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᨶ –

“ᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᨲᩮᩃᩴ, ᨾᨵᩩ ᨹᩣᨱᩥᨲᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ;

ᩋᨧ᩠ᨨᨾᨧ᩠ᨨᩅᩈᩣᨴᩦ ᨧ, ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩣ”ᨲᩥ᪨ –

ᩑᩅᨾᩣᨣᨲᩴ᪨ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨸᨶ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩮ ᩋᩣᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨸᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨿᩮᩈᩴ ᨾᩴᩈᨸᩅᩣᩁᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᨶᩣᨾ ᨣᩮᩣᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᩅᩣ ᩋᨩᩥᨠᩣᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᩅᩣ ᨾᩉᩥᩴᩈᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᩅᩣ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨾᩴᩈᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩥ, ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨶᩅᨶᩦᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᪖᪒᪒; ᨸᩤᨧᩥ᪨ ᪒᪖᪐) ᨸᩤᩊᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᨸᨶ ᨣᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᩴ , ᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᨸᨶ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᨴᩉᩩ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨾᩥᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᩈᨧᩮ ᩑᨠᨽᩣᨩᨶᩮ ᨮᨸᩥᨲᩴ, ᩑᨠᩴ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨻᩉᩪᩈᩩ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨣᨱᨶᩣᨿ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨾᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᨲᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᩣᨾᩴᨸᩣᨠᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, “ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᨸᨶ ᨲᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩉᩥ ᩈᩣᨾᩴᨸᩣᨠᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣᨾᩴᨸᨠ᩠ᨠᩮᨶ ᨸᨶ ᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᩣᨾᩥᩈᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᨧ “ᩈᨧᩮ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨶᩅᨶᩦᨲᩮᨶ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᨲᩥ, ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨾᩥᩈᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩈᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨾᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᨧ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩣᨿᩴ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪖᪒᪒) ᨶᩅᨶᩦᨲᨾ᩠ᩉᩥᨿᩮᩅ ᩈᩣᨾᩴᨸᩣᨠᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨶ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᨾ᩠ᩉᩥᨿᩴ ᨸᨶ ᨠᨦ᩠ᨡᩣᩅᩥᨲᩁᨱᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᩅᩣ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᩅᩣ ᨸᨧᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ, “ᨲᩴ ᨸᨶ ᨲᨴᩉᩩ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩣᨾᩥᩈᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᨧ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᩴ ᩈᩩᨵᩮᩣᨲᩴ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᨸᨧᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩣᨾᩴᨸᨧᩥᨲᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨿᨴᩥ ᩋᩣᨾᩥᩈᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩴ ᩋᩣᨾᩥᩈᩴ ᩈᩣᨾᩴᨸᨠ᩠ᨠᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶ ᨾᩥᩔᩥᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨽᩣᩅᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶ ᨣᩣᩉᩣᨸᩮᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨧ ᩈᨲᩥ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᩋᨸᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩣᨾᩴᨸᨠ᩠ᨠᨽᩣᩅᩴ ᩏᨸᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ “ᩈᩣᨾᩥᩈᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨳᩣ ᩈᩣᨾᩴᨸᨠ᩠ᨠᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩅᩈᩣᨲᩮᩃᩴ ᩈᩣᨾᩴᨽᨩ᩠ᨩᩥᨲᩈᩣᨾᩴᨸᩣᨠᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩴ ᨲᩮᩃᨬ᩠ᨧ ᩈᩣᨾᩥᩈᩴ ᨲᨴᩉᩩ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨶᩅᨶᩦᨲᩈᨸ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ –

“ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩋᩣᨴᩦᨶᩥ, ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩈᩉᨲ᩠ᨲᨶᩣ᪨ ᨣᩣᩉᩣᨸᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨽᩣᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ,

“ᨲᩮᩉᩮᩅ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᩣ, ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩮ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩴ;

ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ, ᩈᩣᨾᩥᩈᩮ ᩈᩣᨾᨸᩣᨠᨲᩣ”ᨲᩥ ᨧ᪨

ᨿᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩣᨿᩴ ᨶᩅᨶᩦᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩣᨾᩴᨸᩣᨠᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᩣ ᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᩴ ᩋᨵᩮᩣᨲᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩣᨸᩥ ᨠᨦ᩠ᨡᩣᩅᩥᨲᩁᨱᩦᨸᩥ ᩈᨾᩮᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨾᩮᩅ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨴᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩣᨾᩴᨸᩣᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩅᩔᨾᩮᩅ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩣᨿᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ “ᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᨲᩣᩅ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨲᨴᩉᩩ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨾᩥᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪖᪒᪒) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᨸᨧᨶᩅᩥᨵᩣᨶᩴ᪨ ᨾᨶᩩᩔᩈᨸ᩠ᨸᩥᨶᩅᨶᩦᨲᩣᨶᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᩴᩈᩈᨸ᩠ᨸᩥᨶᩅᨶᩦᨲᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨠᩥᩴ ᨸᨶ ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ? ᩋᩣᨾ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩣᨽᩣᩅᩣ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ “ᨿᩮᩈᩴ ᨾᩴᩈᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩥ, ᨶᩅᨶᩦᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪖᪒᪒) ᩍᨴᩴ ᨸᨶ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩅᩣᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨

᪕᪐᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᩮᩃᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨲᩮᩃᩴ ᨲᩥᩃᩅᩈᩮᩁᨱ᩠ᨯᨾᨵᩩᩈᩣᩈᨸᩈᨾ᩠ᨽᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᩃᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩮᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪑᪐᪐) ᨸᨶ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᩃᩮ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨲᩮᩃᩴ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨾᩥᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᩦᨿᩴ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨲᩮᩃᩴ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᩦᨿᩴ, ᩈᩦᩈᨾᨠ᩠ᨡᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩏᨸᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩁᨱ᩠ᨯᨾᨵᩩᨠᩈᩣᩈᨸᨭ᩠ᨮᩦᨶᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨧᩮ ᨲᩣᨶᩥ ᨽᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩃᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨴᩉᩩ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩣᨾᩥᩈᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᩣᨾᩴᨸᩣᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨽᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨴᩉᩩ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨾᩥᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨾᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩴ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩃᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩑᩁᨱ᩠ᨯᨭ᩠ᨮᩦᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᨿᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩣᨶᩥ ᩋᨴᩔᩥᨲᩣᨶᩥ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᨠᩩᩈᩩᨾ᩠ᨽᩣᨴᩦᨶᩴ ᨲᩮᩃᩣᨶᩥ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨾᨵᩩᩅᩥᨠᨲᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩣᨽᨾᩁᨾᨵᩩᨠᩁᩥ-ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣᩉᩥ ᨠᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪖᪒᪒) ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩣᨲᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨾᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣ᪨ ᨽᨾᩁᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨽᨾᩁᨾᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣ᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮᩈᩩ ᨾᨵᩩᨠᩁᩣ ᨾᨵᩩᨠᩁᩥᨾᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩑᨲᩣᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᨾᨵᩩ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᨾᨵᩩ ᨶᩣᨾ ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣᨾᨵᩪ”ᨲᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪖᪒᪒; ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪒᪖᪐) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨲᩩᨾ᩠ᨻᩊᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨹᩣᨱᩥᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩁᩈᩣᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨠᨲᩥ, ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨸᨠ᩠ᨠᩣ ᨧ ᨹᩣᨱᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨸᨠ᩠ᨠᩣ ᨧ ᩋᨸᨠ᩠ᨠᩣ ᨧ ᩁᩈᩣᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨠᨲᩥ ᨹᩣᨱᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨾᨵᩩᨠᨸᩩᨸ᩠ᨹᨹᩣᨱᩥᨲᩴ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨾᩥᩈᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨾᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨧᩥᨬ᩠ᨧᩣᨹᩣᨱᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨾ᩠ᨻᨹᩣᨱᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨾᩮᩅ᪨

៥០· ឰ្ជាតិ ឧទេតុ ចសារេវលស្ស ឱ្ងិស្ស អត្ថញ្ញាតត្តា ត់ ថិស៊ុ ឫ្ខន្ធិត្វា ឥទេស្សត់ “សចត្វបក្កា សាយ់ ចា”តិអាឌិយាហ· សត្តថិឆញ្ញោ (បារា· អដ្ឋ· ១·៤១១) ឱ្ងិស្ស៊ំ តាយ ញ្យារឆាឌិស្ស៊ំ បុក្កុរលិឌិស្ស៊ំ ការេលិឌិស្ស៊ំ សយរឃាឌិស្ស៊ំ ឥេសាឌិស្ស៊ំ ចរសាឌិស្ស៊ំ រកសរខ្ជាឌិស្សត្តិ·

តត្វ “អត្ថជាតាមិ, ភិក្ខវេច, អយត្ថស្សិកាគាិរឆ អាយកយ៉ំស៊ំ អាយការេលិហិត”ត្តិ (យហាច· ១៩៣) ចុត្តំ, ឰ្ងិ ញ្យារឆាឌិស្ស៊ំ តាយ· ឧត្វ បត ការេលបិ ថិការេលបិ កប្បិឃាកប្បិឃយ៉ំសរលិហិត់ ចដ្ឋតិ· “អត្ថជាតាមិ, ភិក្ខវេច, ររាយត្វកស្ស ររាយត្វត”ត្តិ (ក្វូមច· ១៤៦) ឧចំ អត្ថញ្ញាត់ បុក្កុរលិឌិស្ស៊ំ តាយ· “អត្ថជាតាមិ, ភិក្ខវេច, ចត្តារិ យហាថិកដ្ឋិតិ ឌាត់ ក្វធំ យុត្ត លារិក់ យត្តិក”ត្តិ (យហាច· ១៩ប៉) ឧចំ សប្បឥដ្ឋការេល អប្បដិក្កហិតក់ អត្ថញ្ញាត់ ការេលិឌិស្ស៊ំ តាយ· កហរកាដតាឌិ សយរឃាឌិស្ស៊ំ តាយ· កហក្កហ្វបិហតាតិ ឥេសាឌិស្ស៊ំ តាយ· ចរសាឌិស្ស៊ំ តាយ “អត្ថជាតាមិ, ភិក្ខវេច, ចសាតិ រកសខ្ជាតី”តិ (យហាច· ១៩១) ឧចំ ចសាតារយត អត្ថញ្ញាត់· ត់ ឥរបត្វា យត្ថស្សចស៊ំ សរខ្ញស៊ំ កប្បិឃាកប្បិឃចសាត់ រវល់ ត់តឥត្វិកាត់ រវលបរិរការកេត បរិក្ខ្ញិត់ ចដ្ឋតិ· រកសរខ្ជាឌិស្ស៊ំ តាយ “អត្ថជាតាមិ, ភិក្ខវេច, តាតិ បញ្ចា រកសខ្ជាតី”តិ (យហាច· ១៩១) ឧចំ រកសខ្ជូតារយត ចុត្តាតិ សប្បិអាឌីតិ បញ្ចា·

ឃឆា បត លឹរឥឆិអាឌីហិ បក្កុរវល់ បន្ឋាកត្តំ ត ចដ្ឋតិ, ត ឧចយិង៉· ឰ្ងិ បត រវល់ សចត្វកបក្កុយ្យិ ចដ្ឋតិ, ត់ ឥរស្សត់ “សចត្វបក្កា សាយ់ ចា”តិ ចុត្តំ· ចស៊ំ ឱ្ងរលិរកត្វា “សចត្វបក្កា”តិ ចុត្តំ· សាយ់ បក្កា ចាតិ អរត្វា· ឃឆា សចត្វកប្បដិក្កហិតត្តា សាយ់បក្កុត្តា ឥឆិអាឌីហិ បក្កុរវល់ អត្តតា កត់ បុររកត្តយ្យិ ត ចដ្ឋតិ, ត ឧចយិង៉· ឰ្ងិ បត អត្តតា សចត្វកបក្កុយ្យិ បុររកត្តយ្យិ បន្ឋាកត្តយ្យិ ចដ្ឋតីតិ អរត្វា· ឧត្វ បត ការហ្វបចាររត ចសារវល់ “ចសា”តិ ចុត្តំ·

ការេលតិ បុររកត្តការេល បររហិ ចា អត្តតា ចា បក្កាតិ អរត្វា· បន្ឋាកត្តំ បត បធិត់ ត ចដ្ឋតិ “ការេល បដិក្កហិត់ ការេល តិប្បក្កុំ ការេល ស៊ំសដ្ឋ”ត្តិ (យហាច· ១៩១) ចុត្តត្តា· តរ្វា “ការេល”តិ ចុត្តំ· រឃា បត ថិការេល បដិក្កុរហត្វា ថិការេល បធិត្វា ថិការេល បរិស្សារចត្វា បរិក្ខ្ញាតិ, រសា តីលិ ត្យក្កុដ្ឋិតិ អាបជ្ជតិ·

អយាត្ថសាតិ ឧត្វ (យហាច· ១៩១) បត អន្ឋចសាឌីត់ អត្ថញ្ញាតត្តា ឥរបត្វា យត្ថស្សចស៊ំ សរខ្ញស៊ំ អកប្បិឃយ៉ំសាត់ ចសា អត្ថញ្ញាតាតិ រចឌិតខ្ញា· យ៉ំរសតុ ហិ យត្ថស្សហត្វិយ៉ំសាឌីតិ ឥស យ៉ំសាតិ បដិក្កុត្តាតិ, ចសា បត ឧកា យត្ថស្សចសា ឧច·

អត្ថបសយ្យត្ថេត (បារា· អដ្ឋ· ១·៤១១) កតតិញ្ញដ្ឋិតចសារវល់ បុររកត្តំ បដិក្កហិត់ បុររកត្តំ សាយិសយ្យិ ចដ្ឋតិ, បន្ឋាកត្តរតា បដ្ឋាឃ សត្តាហ់ តិរាយិសរយច ចដ្ឋតិ· ឃ់ បរតត្វ សុលុយរដសឌិស៊ំ យ៉ំស៊ំ ចា ត្យក្ស ចា អដ្ឋិ ចា រលិហិត់ ចា, ត់ អរខ្ញាហារិក់· សរច សឃ់ ករាតិ, បុររកត្តំ បដិក្កុរហត្វា បធិត្វា បរិស្សារចត្វា សត្តាហ់ តិរាយិសរយច បរិក្ខ្ញិតខ្ញា· តិរាយិសបរិរកាកញ្ញោសត្ថាឃ ឰ្ងិ ចុត្តំ “ការេល បដិក្កហិត់ ការេល តិប្បក្កុំ ការេល ស៊ំសដ្ឋំ រវលបរិរការកេត បរិក្ខ្ញិតុ”ត្តិ (យហាច· ១៩១)· អរខ្ញាសត្តិ សប្បិអាឌីត់· ចត្វត្តិ ឃាចកាលិកក្វត់ ចត្វ៉· ឃាចកាលិកចត្វត់ ចត្វ៉ ត បរចតិ សព្ទត្ថា·

៩២។ ឧទ្ទានាតិ យាវជីវិកវិកតិ តស្សតំ “ហលិទ្ទិ”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថាយុត្តាគហេត្វា (មហាវ។ ២៤២; បាចិ។ អដ្ឋ។ ២៣៦-២៣៩) –
បញ្ចមូលិកញ្ចាបីតិ ឯត្ថ ចូឡបញ្ចមូលេន សទ្ធិំ អដ្ឋានិបិ តក្កតិកានិ មូលភេសជ្ជានិ គហិតានីតិ ញាតព្ពំ។

៩២-៣។ ពីជអគ្គាទីតិ ផលភេសជ្ជានិ។ ឯត្ថ (មហាវ។ ២៤២) កោដ្ឋផលន្តិ មទនផលន្តិ វទន្តិ។ កប្បាសាទីនំ បណ្ណានិ សង្គហិតា។ ញាណេ បន
វុត្តប្បការា មូលភេសជ្ជផលភេសជ្ជបណ្ណភេសជ្ជវសេន វុត្តា សព្វេ កប្បិយា។ ញាណេនំ បុប្ផផលបណ្ណមូលានិ សព្វេបិ កប្បិយា
យាវជីវិកាវេន។ ឯវរូបា ឋានតិយ្យានំ សព្វេ ច តិយ្យាវេធា សវរសង្កា ឋានំ តនំ ឯវរូបា សព្វេ ច តវេទាតិ សព្ពេ ឋាន្តា។

៩៤។ មក្ខតា (បារា។ អដ្ឋ។ ២។២៩២) អមក្ខិតំ សុទ្ធសិត្ថកំ មក្ខមក្ខិតំ បន សត្តាហកាលិកមេវ។ យញ្ច កិញ្ចីតិ ទ្វេនំ មំសំ អដ្ឋិអាទីនីតិ
អត្ថោ។

៩៥។ “យាតិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ ផរន្តិ, ន ភោជនីយេ ភោជនីយត្ថំ ផរន្តិ, តានិ បដិគ្គហេត្វា យាវជីវំ
បរិហរិតុំ, សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ, អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (មហាវ។ ២៤២) វុត្តត្តា “អាហារត្ថំ អសាធេន្តំ,
សព្ពំ តំ យាវជីវិក”ន្តិ វុត្តំ។

៩៦។ សព្ពស្សាតិ កាលិកស្សាបិ អកាលិកស្សាបីតិ អត្ថោ។ កាលិកត្តយន្តិ យាវកាលិកំ វជ្ជេត្វា អវសេសំ សតិ បច្ចយេ វិកាលេ កប្បតីតិ
អត្ថោ។

៩៩។ ឧភយត្ថកោតិ ឧភយត្ថិ ឋានោ។ កិំ វុត្តំ ហោតិ? យាវកាលិកយាមកាលិកសង្ខាតា ឋានា កាលិកា អត្តនោ កាលមតិក្កមិត្វា បរិភុត្តា
បាចិត្តិ ឧភយត្ថីតិ អត្ថោ។ កិញ្ចា កិវេធា (មហាវ។ ២៥៣; មហាវ។ អដ្ឋ។ ២៥៣; កង្ខា។ អដ្ឋ។ សត្តិសិការកថាវណ្ណនា) – ឋានាបិ
បនេតេ អកប្បិយកុដិយំ វុត្តា អន្តោវុត្ថំ ទុក្កដំ, ឋានំ បន បរិភុញ្ជតោ សត្តិធំ បាចិត្តិយញ្ច ឧភយត្ថីតិ អត្ថោ។

១០០។ អភាវុតេហេតិ បាឡិយំ អភាវេន មក្ខស្សបត្តិអាទិមិត្តំ អត្ថោ។

១០១។ តិស្សដ្ឋលទ្ធត្តំ (បារា។ ៤២៣) វិតក្កយតំ កត្វា បុន លទ្ធត្តំ អត្ថោ។ វិកប្បេត្តស្ស សត្តាហេតិ សត្តាហត្ថត្តេ សាមណេរស្ស “ឥទំ សប្បិ
តេល”ន្តិអាទិនា តវេសេ តាមំ គហេត្វា “តុយ្ហំវិកប្បេមី”តិ វា “ឥត្ថន្នាមស្ស វិកប្បេមី”តិ វា សម្មុខាបិ វា បរម្មុខាបិ វា វិកប្បេត្តស្ស
អនាបត្តីតិ សម្ពន្ធោ។ បាឡិយំ បន “អនាបត្តិ អន្តោសត្តាហេ អធិដ្ឋេតិ, វិស្សជ្ជេតិ, នស្សតិ, វិនស្សតិ, ឌយ្ហតិ, អច្ឆិន្ទិត្វា គណ្ហន្តិ, វិស្សាសំ
គណ្ហន្តី”តិ (បារា។ ៤២៤) ឯវត្តរនេន វុត្តំ, “វិកប្បេមី”តិ ឯតំ បន នត្ថិ។ កិញ្ចាបិ នត្ថិ, អថ ខោ “អនធិដ្ឋិតេ អធិដ្ឋិតសញ្ញី និស្សគ្គិយំ
បាចិត្តិយំ, អវិកប្បិតេ វិកប្បិតសញ្ញី និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយ”ន្តិ (បារា។ ៤២៣) អាបត្តិវារេ អាគតត្តា ឯវមេវ ធស្សិតំ។ តំ ធនស្សវេត្តនាបិ
សវេ ឯកសមយត្តស្ស វិកប្បេតិ, អត្តនោ ឯវ សន្តកំ ហោតិ, បដិគ្គហណម្បិ ន វិជហតិ, តស្មា ឯកសមយត្តវសេន អធនស្សិត្វា

ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩅᩮᩈᨶ ᨴᩔᩥᨲᩴ᪨ ᨲᩔ ᩉᩥ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩮ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩥᨩᩉᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨩᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨶᩥᩁᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨲᩥ, ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᩍᨲᩁᩔ ᨧ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᨿᩥᨠᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᨻᩣᩉᩥᩁᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ “ᨲᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨸᩁᨾᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᨠᩣᩁᨠᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪖᪒᪓) ᩑᩅᩴ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᨴᨲᩮᩣᨸᩥ ᨶ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪒᪨ ᩈᨠ᩠ᨡᩣᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨠᩣᨧᩴ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩣᩉᩣᨸᨿᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᨾᩩᨴᩦᩁᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᨴᩣᨶᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᩣᨾᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨿ “ᩑᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪐᪓-᪕᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪓᪐᪕; ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᨠᩣᩁᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩈᩮᩈᨠᩣᩃᩥᨠᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᩴ ᩈᨾ᩠ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩁᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᨸᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨴᩉᩩ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᨴᩉᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᨴ᩠ᩅᨿᩴ᪨ ᩍᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩴ᪨ ᨸᩩᩁᩮ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᨲᨴᩉᩩ ᨧ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ “ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩴ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩴ, ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨲᨴᩉᩩ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᩅᩥᨠᩣᩃᩮ ᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ᪨ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩴ, ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨲᨴᩉᩩ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨿᩣᨾᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᨿᩣᨾᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ ᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ ᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩦ”ᨲᩥ ᩉᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪓᪐᪕) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ “ᨲᨴᩉᩩ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣᨿ ᨸᩩᩁᩮ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᨠᩣᩃᩥᨠᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨

ᨠᩣᩃᩥᨠᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪘᪨ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨠᨳᩣ

᪑᪐᪖᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ “ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᩅᩥᨽᨩᩥᨲᩩᩴ “ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩣᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩔ ᩋᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩣᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᩩᩴ ᩋᩣᩃᩩᩊᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨹᩩᩈᩥᨲᩣᨶᩥ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨧᩮ ᨸᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨶ ᩁᩪᩉᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᨱᨾᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨳᩣᨾᨾᨩ᩠ᨫᩮᨶ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨶ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶᩦᨿᩴ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨶ ᩁᩪᩉᨲᩥ᪨ ᨲᩥᨵᩣ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨠᩣᨿᨠᩣᨿᨸ᩠ᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩥᨵᩣ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮ᪨ ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᨠᩣᨿᨸ᩠ᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣ ᨣᩣᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ᪨ ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩣᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᩑᨠᩴ, ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮᩣ ᩑᨠᩴ, ᩑᩁᨱᨠ᩠ᨡᨾᨲᩣ ᩑᨠᩴ, ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᩮᨶ ᨲᩥᨵᩣ ᨴᩣᨶᩴ ᩑᨠᩴ, ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣ ᨣᩣᩉᩮᩣ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪗᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨿᩮᨶ ᨠᩣᨿᨸ᩠ᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨶ ᩁᩪᩉᨲᩥ, ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩋᩈᩴᩉᩣᩁᩥᨿᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᩃᩥᨾᩮ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪖᪕) ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᨠᩣ ᨹᩃᨠᩮ ᩅᩣ ᨸᩣᩈᩣᨱᩮ ᩅᩣ ᩋᩈᩴᩉᩣᩁᩥᨿᩮ ᨶ ᩁᩪᩉᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᨩᩣᨲᨸᨴᩩᨾᩥᨶᩥᨸᨱ᩠ᨱᩮ ᩅᩣ ᨠᩥᩴᩈᩩᨠᨸᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥᨠᩮ ᩅᩣ

ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᩩᨡᩩᨾᩮ ᨧᩥᨬ᩠ᨧᩣᨴᩦᨶᩴ ᨷᨱ᩠ᨱᩮ ᩅᩣ ᨶ ᩁᩪᩉᨲᩥ, ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩈᨿ᩠ᩉᨽᩣᩁᩮ ᨧ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨶ ᩁᩪᩉᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪐᪗᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩅᩥᨩᩉᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨾᩁᨱᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ”ᨲᩥᩌᨴᩥ ᩌᩁᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨿᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨶᩮᨶ ᨧ ᨾᩁᨱᩮᨶ ᨧ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶ ᨧ “ᨶ ᨲᩴ ᨴᩣᨶᩥ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᨶ ᨷᩩᨶ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᨶᨷᩮᨠ᩠ᨡᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩮᨶ ᨧ ᨧᩮᩣᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩮᨴᩣ ᨧ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨴᩣᨶᩣ ᨧ ᨣᩣᩉᩮᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᩏᨷᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩅᩥᨩᩉᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨷᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨶᩔ ᩋᨽᩣᩅᩣ ᩅᩥᨻ᩠ᨽᨾᩮᨶ ᨧ ᩅᩥᨩᩉᨲᩦᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪑᪐᪘-᪑᪑᪐

᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥᩌᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨴᨶ᩠ᨲᨷᩮᩣᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴ) – ᨧᨲᩩᨠᩣᩃᩥᨠᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩁᨩᩁᩮᨱᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨶᩣᨲᩥᨻᩉᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥᩌᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᩴ᪨ ᩉᩥᨾᩮᩣᨴᨠᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣᨴᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨡᩮᩊᨬ᩠ᨧ ᩋᩔᩩ ᨧ ᨡᩮᩊᩔᩩ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨡᩮᩊᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᩁᩦᩁᩮ ᨮᩥᨲᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᩋᩅᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩮᩅ ᨠᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩮᨲᩁᩣᨶᩦᨲᩥ᪨

᪑᪑᪑᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨶᨦ᩠ᨣᩃᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥᨷᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨣᩪᨳᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦ”ᨲᩥᩌᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨳᩣᩅᩥᨵᩮᨲᩥ ᨲᨳᩣᩅᩥᨵᩮ ᨠᩣᩃᩮ, ᩈᨷ᩠ᨷᨴᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨷᨶ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩋᨶᨦ᩠ᨣᩃᨦ᩠ᨣᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨠᨲᩮᩣ, ᨶ ᨷᩩᨶ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪒᪖᪗) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪑᪑᪒᪨ ᨴᩩᩁᩪᨷᨧᩥᨱ᩠ᨱᩮᨲᩥ ᨴᩩᨷ᩠ᨷᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮ ᨹᩃᩥᨲᩁᩩᨠ᩠ᨡᩅᩃ᩠ᩃᩥᩌᨴᩥᩴ ᨧᩣᩃᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᩌᨾᩥᩈᨽᩁᩥᨲᨽᩣᨩᨶᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨷᩁᩣᨾᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᨴᩩᩁᩪᨷᨧᩥᨱ᩠ᨱᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩁᨩᩮᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩮᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨲᩥᨲᩴ ᩁᨩᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩮᩣ ᩅᩥᨶᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩥ ᩋᨳ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩅᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩩᨭᩥᨿᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᨧ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨿᩴᨷᨠ᩠ᨠᩮ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩅᩣ ᨷᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩩᨭᩥᨿᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᨠ᩠ᨠᩮ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨

ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪐᪨ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨾᩴᩈᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪓᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨾᩴᩈᩮᩈᩩ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨾᩴᩈᩮᩈᩩ ᨧ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩌᨴᩥ᪨ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨾᩴᩈᨾᩥᩔᩥᨲᩮ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨾᩴᩈᩴ ᨾᩥᩔᩥᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ

ᨷᩤᩁᩥᩈᩮᩈᨶᨿᩮᨶ᩺ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩮᩣ ᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩥ᩺

᪁᪀᪃᩼ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨧᨲᩣ ᨩᩣᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᨶᩅᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨾᩴᩈᩴ ᨶᩮᩔᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶᩣᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨾᩴᩈᩮᩈᩩᨷᩥ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨾᩮᩅ ᨶᩮᩔᨲᩥ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩴᩈᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᩺ ᪂᪘᪁) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩮᩈᩩ ᨷᨶ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ

ᨿᩮᩈᩩ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᩺ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᨿᩮᨶ᩺ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩴᩈᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᩺ ᪂᪘᪁) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨿᩮᩈᩩ ᨷᨶ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨾᩴᩈᩮᩈᩩ ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨷᩩᨶᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩮᩣ ᨶᩮᩔᨲᩥ “ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ (ᨠᩘ᩠ᨡᩣ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᩈᨲ᩠ᨳᩉᩣᩁᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ᩺

᪁᪀᪄᩼ ᨷᩩᨶᩣᨲᩥ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨷᩩᨶᩮᨲᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨴᩦᨶᩴ ᨾᩴᩈᨾᩮᩅ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ, ᩋᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥᨷᩥ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩣᨶᩦᨲᩥ ᨶᩮᩔᨲᩥ “ᩋᨭ᩠ᨮᩦᨷᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ (ᨾᩉᩣᩅ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ ᪂᪘᪁) ᩃᩮᩣᨾᨾᩮᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩃᩮᩣᨾᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᩈᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨾᩴᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨩᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᨾᨶᩩᩔᨾᩴᩈᨾᩮᩅ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩈᩮᩈᩣ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨲᩥ᩺ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨾᩴᩈᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣᨿᩣ᩺

ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨾᩴᩈᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᩺

᪁᪁᩼ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪁᪉-᪑᪀᩼ ᨷᩩᨶᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨶᩮᩔᨲᩥ “ᩋᩁᩪᨷᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᩣᩉᨭᩴ᩺ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣᨷᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᩺ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨿᩴ ᩈᩴᨡᩮᨷᩮᩣ (ᨷᩣᩁᩣ᩺ ᪕᪘᪁; ᨷᩣᩁᩣ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪂᪕᪘᪉; ᨠᩘ᩠ᨡᩣ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᨩᩣᨲᩁᩪᨷᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) – ᨿᩮᩣ ᩁᩪᨷᩥᨿᩮᨶ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿ, ᨿᩮᩣ ᨧ ᨷᨶᩮᨲ ᨧ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩮᨶ ᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᩺

ᨷᩩᨶᩣᨲᩥ ᩁᩪᨷᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨶᩮᩔᨲᩥ “ᨷᩩᨶ ᩁᩪᨷᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᩣᩉᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ (ᨷᩣᩁᩣ᩺ ᪕᪘᪉; ᨠᩘ᩠ᨡᩣ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᨩᩣᨲᩁᩪᨷᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᨲᩮᩣ ᩁᨩᨲᩴ᩺ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨲᨾ᩠ᨻᩃᩮᩣᩉᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩣ ᨴᩣᩁᩪᩉᩥ ᩅᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩃᩣᨡᩣᨿ ᩅᩣ ᩁᩪᨷᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨠᨲᩴ ᨩᨶᨷᨴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨿᩴ ᨩᨶᩣ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᨶ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩪᨷᨣᨾᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ᩺ ᨷᨶᨿᩥᨴᩴ ᩁᩪᨷᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩴ᩺ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥ ᨧ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥ ᨧ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦ᩺ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩ᩺ ᨠᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨹᩣᩃᩮᩣ ᨷᨭᨠᩮᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩣᩈᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᩋᨷᩁᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩥ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᨲᩮᩃᩴ ᨾᨵᩩ ᨹᩣᨱᩥᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶᩣᨾ᩺ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨱᩥ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᩣ ᩈᩥᩃᩣ ᨷᩅᩣᩊᩴ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᨾᩈᩣᩁᨣᩃ᩠ᩃᩴ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨵᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨴᩣᩈᩦ ᨴᩣᩈᩮᩣ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᩁᩣᨾᨹᩃᩣᩁᩣᨾᩣᨴᨿᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶᩣᨾ, ᨲᨴᩩᨽᨿᩴ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩺

១១៨. ឯត្តាវតា រូបិយសំវោហារំ ទស្សេត្វា ឥទានិ កយវិក្កយំ ទស្សេតុំ “ឥមំ គហេត្វា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ ឥមន្តិ តណ្ឌុលាទិកំ កប្បិយភណ្ឌំ គហេត្វា វា ឧទ្ទសាទិំ កត្វា វា “ឥមំ វត្ថាទិកំ កប្បិយភណ្ឌំ ទេហិ, ឥមំ រជនបចនាទិកំ ករ, រជនកដ្ឋាទិយា នយ, ឥមំ វា តវ ទេមិ, ត្វំ បន ឥមញ្ច ឥមញ្ច អាហរ, ករ, ទេហី”តិ ឯវំ កយវិក្កយេ សមាបន្នេ និស្សគ្គីតិ សម្ពន្ធោ។

១១៩. ឥទានិ បរិណាមវសេន អាបត្តិភេទំ ទស្សេតុំ “អត្តនោ”តិអាទិ អារទ្ធំ។ តត្រាយំ បិណ្ឌត្ថោ (បារា. ៦៥៩; បារា. អដ្ឋ. ២.៦៥៨; កង្ខា. អដ្ឋ. បរិណតសិក្ខាបទវណ្ណនា) – សង្ឃស្ស វា អញ្ញស្ស វា នតំ បរិណតំ លាភំ លភិតព្ពំ ចីវរាទិបច្ចយំ អត្តនោ វា អញ្ញស្ស វា បរិណាមេយ្យ, និស្សគ្គិយាទីនិ ហោន្តីតិ។ កថំ? យោ បន យាវតកម្បិ សង្ឃស្ស បរិណតំ អត្តនោ បរិណាមេតិ, និស្សគ្គិយំ។ អញ្ញស្ស បុគ្គលស្ស បរិណាមេតិ, សុទ្ធិកបាចិត្តិយំ។ អញ្ញស្ស សង្ឃស្ស វា ចេតិយស្ស វា បរិណាមេតិ, ទុក្កដំ។ យោ បន អញ្ញបុគ្គលស្ស វា ចេតិយស្ស វា បរិណតំ អត្តនោ វា អញ្ញបុគ្គលស្ស វា សង្ឃស្ស វា អញ្ញចេតិយស្ស វា បរិណាមេតិ, តស្សាបិ ទុក្កដមេវាតិ។

១២០. យោ បន និស្សគ្គិ និស្សជ្ជិតព្ពំ អនិស្សជ្ជិត្វា វិនយកម្មំ អកត្វា បរិភុញ្ជេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ។ យោ វា បនេត វិនយកម្មត្ថាយ និស្សដ្ឋំ សកសញ្ញាយ ន ទទេយ្យ, តស្សាបិ ទុក្កដំ។ អញ្ញថេតរត្ថិ ឯត្ថ អញ្ញថាតិ ថេយ្យសញ្ញាយ សចេ ន ទទេយ្យ, ភណ្ឌំ តស្ស អគ្ឃវសេន បារាជិកម្បិ ថុល្លច្ចយម្បិ ទុក្កដម្បិ ហោតីតិ អត្ថោ។ និស្សគ្គិយវិនិច្ឆយោ។

និស្សគ្គិយនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១២. បាចិត្តិយនិទ្ទេសវណ្ណនា

១២១. ឥទានិ បាចិត្តិយានិ ទស្សេតុំ “បាចិត្តី”តិ មាតិកាបទំ ឧទ្ទិសិត្វា “មុសាវាទោមសវាទេ, បេសុញ្ញហរណេ”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ មុសាវាទេ ច ឱមសវាទេ ច បេសុញ្ញហរណេ ច បាចិត្តិ វុត្តាតិ សម្ពន្ធោ។ ឯវំ សេសេសុបិ។ ឯត្ថ បន “អទិដ្ឋំ, អសុតំ, អមុតំ , អវិញ្ញាតំ, ទិដ្ឋំ, សុតំ, មុតំ, វិញ្ញាត”ន្តិ (បាចិ. ២; បាចិ. អដ្ឋ. ២) វុត្តេបិ “មុសា ភណិស្សាមី”តិ ចេតេត្វា វចនក្ខណេ “មុសា ភណាមី”តិ ជានិត្វា ជានន្តស្សេវ មុសាភណនេ បាចិត្តិ នាម អាបត្តិ ហោតីតិ អត្ថោ។ យស្ស ភណតិ, សោ តំ ន សុណាតិ, អាបត្តិ ន ហោតិ (កង្ខា. អដ្ឋ. មុសាវាទសិក្ខាបទវណ្ណនា)។

“ឱមសវាទោ នាម ទសហិ អាការេហិ ឱមសតិ ជាតិយាបិ នាមេនបិ គោត្តេនបិ កម្មេនបិ សិប្បេនបិ អាពាធេនបិ លិង្គេនបិ កិលេសេនបិ អាបត្តិយាបិ អក្កោសេនបី”តិ (បាចិ. ១៥) ឯវំ វុត្តេហិ ទសហិ អាការេហិ ឧបសម្បន្នំ យោ ខុំសេតិ វម្ភេតិ, អយំ ឱមសតិ នាម, តស្ស បាចិត្តីតិ អត្ថោ។ បរម្មុខា ភណន្តស្ស ទុក្កដំ, តថា បាឡិយំ អនាគតេហិ “ចោរោសី”តិ វា “គណ្ឋិភេទកោ”តិ វា អាទីហិ ភណន្តស្ស។ “សន្តិ ឥធេកច្ចេ ខត្តិយា (ព្រាហ្មណា ចណ្ឌាលា)”តិអាទិនា បរិយាយេន ភណន្តស្ស ច អនុបសម្បន្នស្ស ច សព្វត្ថាបិ ទុក្កដមេវ។

បិឃកព្យ្យតាឃ ចា ខេកខាធិប្បាខេឃត ចា ឞុបឞយ្យត្តិ ឌាតិអាឌីហិ ឲ្ឆយឞត្តឞ្ស ឞុបឞយ្យត្តឞ្ស ចឆតំ ឞុត្វា តឞ្ស ឞុបឞំហខណំ ខេបឞុឞ្ឍាហខណំ តាយ៑ ឲុត្តាបិ បឝិឃាឃចចខេតត ច អត្ថុបឞយ្យត្តឞ្ស ឞុបឞំហខេណាត ច ឝ្យក្កិឌខេយច៑

បឆខេឞាឆខេយ្យាតិ ឲុត្ត “ឆខេយ្យា តាយ ញុឌ្ឍកាឞិខេតា ឞាចកកាឞិខេតា ឮ្ឞិកាឞិខេតា ខេឆចតាកាឞិខេតា អត្តុបឞំហិខេតា ឆយ្ខុបឞំហិខេតា”តិ (បិធិ៑ ៣៩) ឲុចំ ចុត្តំ ឞក្កិតិត្តឃយាឝុញ្ចហំ តិបិឌកឆយំ បឆអត្ថុបឆអត្ថក្កុខអត្ថុញ្ញជ្ញាតចខេឞត កិក្កុច្ចា កិក្កុតិច្ចា ឆខេបត្វា អត្ថុបឞយ្យត្តិ ឲុកខេតា ចាខេចត្តឞ្ស បាចិត្តិ ខេហាតីតិ អខេត្ថា៑

ឞាកាខេឝតិ ឃំ បត ឞត្តាត្តិខេយត បឝិឃាខេឃត ខិឃដ្ឋហត្ថុខេត្តាខេឆត បាការាឌិតា បឝិក្កិត្តត្តា ឞត្តាបឝិច្ឆិត្តញ្ញា ខេឃត ខេកតធិ ចិតាតាឌិតា អត្តាយខេឞា ចខេត្តតបិ ឈត្តត្តា ឞត្តាច្ឆិត្តញ្ញា ខេឞតាឞតំ, តចាឝ្ចខេប ខេឞតាឞខេត ឲុក្ខបចាខេដ្ឋាខេត អត្ថុបឞយ្យខេត្តត ឞហ ចឞត្តឞ្ស ចត្តុត្តិឌិចឞខេតា បដ្ឋាឃ តិបដ្ឋតកាឈតាឃ ច អត្ថុបឞយ្យត្តកាឈតាឃ ច ខេឆចឞិកំ បាចិត្តិ ខេហាតីតិ អខេត្ថា៑

ដ្ឋញ្ញាបតកាលិឃ្យខេតតិ ឲុត្ត ខេឃា ឞុបឞយ្យត្តិ ឞខេញ្ឈត ឞយ្ចំ ខេឞតាឞតបញ្ញាបកំ ចា កត្តុខេដ្ឋឞកំ ចា ឃាក្កាឌកំ ចា ផលកាឌកំ ចា ពឌ្ឍកាឌកំ ចា អប្បយត្តកចិឞ្សដ្ឋកំ ចា យក្កកត្តុកាខេយា ឈខេត្តត “ឮត្តត្តាខេយា ខេឞតាឞតំ បញ្ញាខេបតិ, កត្តាតិ ច ដ្ឋខ្ចិឞតី”តិ ចា ចឆខេត្តា អញ្ញា ឞុបឞយ្យត្តិដ្ឋញ្ញាខេបតិ ខេតត អចឌាតាខេបតិ, ខេឃា បត តខេឆច ចឆខេត្តា ឞុបឞយ្យត្តឞ្ស ឞត្តិខេក តឞ្ស អឃឞំ បកាខេឞខេត្តា លឹឃតិ, តឞ្មិំ ដ្ឋញ្ញាបតខេក ច លឹឃតខេក ច បាចិត្តិច្ចឃត្តិ ខេចឌិតត្ថា៑

១១១៑ តលឞត្តិអតាឆឝ-ក្កក្កច្ចប្បាឆខេតឞុ ធាតិ ឲុត្ត ខេឃា កិក្កុ ឞុបឞយ្យត្តឞ្ស បហខេណាកាឝំ ឆខេឞ្សខេត្តា កាឃំ ចា កាឃប្បដិពឌ្ឍំ ចា ដ្ឋច្ចាខេឝតិ, តឞ្ស បាចិត្តិឃំ៑ ឞខេច ចិខេឝខ្ឍា បហាឝំ ខេឆតិ, អប្បហឝិត្តុកាយតាឃ ឝ្យក្កិឌំ, តថា អត្ថុបឞយ្យខេត្តត្តុបិ ឝ្យក្កិឌខេយច៑

ឞុបឞយ្យខេត្តត បញ្ញាខេត្តត ចុច្ចយាខេតា តំ អឞិក្កិត្តុកាយតាឃ ចា តឞ្ស ចឆតំ អខេឞាតុកាយតាឃ ចា ខេឃា អតាឆឝិឃំ កខេឝាតិ, តឞ្ស អតាឆឝកខេណ បាចិត្តិឃត្តិ អខេត្ថា៑ អបញ្ញាខេត្តត ចុច្ចយាតឞ្ស ច អត្ថុបឞយ្យខេត្តត បញ្ញាខេត្តត ចា អបញ្ញាខេត្តត ចា ចុច្ចយាតឞ្ស ឝ្យក្កិឌំ៑

ឞុបឞយ្យត្តឞ្ស “ដ្ឋាតចឹឞតិចខេឞ្សា យខេញ្ញា តំ ឞុបឞយ្យខេត្តា, ចិកាខេល យខេញ្ញា តឃា កុត្ត”ត្តិអាឌិតា តខេឃត ឞក្កិច្ចច្ច ក្កក្កច្ចំ ឞុប្បាឆខេត្តឞ្ស បាចិត្តិឃំ៑ អត្ថុបឞយ្យត្តឞ្ស ឞុប្បាឆខេត ឝ្យក្កិឌំ៑

កាឃប្បខេចឞតាបុច្ឆាតិ ឲុត្ត បត យឌ្ឍត្តិច្ចាតិក្កុយតខេតា បដ្ឋាឃ ឃាច អឝុល្យក្កុយតា ចិកាខេលា តាយ, ឲុត្តត្តខេឝ ឞខេច ឞយ្យហុលា ខេកតធិ កខេឃុត កាឃំ បចិឞត្តិ, “ចិកាខេល កាឃប្បខេចឞតំ អាបុច្ឆាយា”តិ ឞខេត្តាហិបិ អញ្ញាយញ្ញា អាបុច្ឆិតត្ថា៑ ឞខេច អតាបុច្ឆា បឝិក្កិត្តឞ្ស បឝិខេក្កុបំ, អបឝិក្កិត្តឞ្ស ឞុបចាឝំ អតិក្កុយត្តិ, បឆយបិខេឆ ឝ្យក្កិឌំ, ឝុតិឃបាឝ្យឌ្ឍាខេឝ បាចិត្តិឃំ៑ អាបតាឞុ អតាបត្តិ៑

ខោដេតេ ច បរិយទាតិ បរិយទខោដេតេ ច បាចិត្តិយន្តិ អត្ថោ៍ ឲត្ថ បត បញ្ញាសុ ខោដេតេសុ អញ្ញតរំ តាយំ ករិត្វា “ឱ្ឃងេតេត ចា សត្តុតា ចា ក្យុឡាសេត ចា ឋំសេត ចា យេច្ឆត ចា តិយន្តេបឹ”តិអាឌិតា តយេត, យេត ពេតឆិ ចេចចេតេត ចា អពប្បិយតិយត្តតាយ តិយត្តិតស្ស យេត យេត បឆយំ តិយត្តិតោ, តស្ស តស្ស ខោដតំ ឌបេត្វា ថ្លុប្បដិបរិដិយា, អចិពប្បេត្វា ចា បឆយតិយត្តតំ បរស្ស បរស្ស ក្យុលស្ស បញ្ញត្តំ ខោដតាតំ អញ្ញតរំ បរិក្យុញ្ជត្តស្ស បរិយទខោដេតេ បាចិត្តិ ហោតិ៍ កិលិតឌឹចរឌាតឌឹចរកាលសយយេសុ អតាបត្តិ, តឆា បញ្ញា ខោដតាតិ ឌបេត្វា សព្ពត្ថ៍

១១១៍ អត្ថុទ្ធរិត្វា កយតេ សេឃ្យត្តិ ឲត្ថ ឌសចិឆា សេឃ្យា កិសិ ចិបិលិកា ថ្លត្តទត្តទលំ ក្នុយត្តទលំ តដ្ឋិកា ចយ្យុលល្ហោ តិសឹឌតំ បច្ចត្តទលំ តិលាសត្តាទោ បណ្ណសត្តាទោតិ៍ ឲទោសុ ឃំ កិញ្ចិ សឌ្ឍិពេ ចិហារេ ក្យុត្តសេតាសេតេ អត្តនោ ចស្សេក្កត កហិតំ អត្តតា ចា សត្តទិត្វា, អត្ថបសយ្យេត្ត ចា សត្តទាបេត្វា តំ ឌិចសំ កយិពចសេត បក្កយេត្តា តេច សឃំ ថ្លុទ្ធសេឃ្យ ត អញ្ញា ថ្លុទ្ធាបេឃ្យ, យឆា ថ្លុបចិកាឌឹហិ ត លខេជ្ជឃ្យ, ឲចំ ត ឌបេឃ្យ, អតេញ្ញាត ចា ត ថ្លុទ្ធាបេឃ្យ, បតិទ្ធុបំ កិញ្ចិ ចា សាយលោទំ ចា អាទាយិពយេច ចា អតាបុច្ឆា ចា កច្ឆេឃ្យ, តស្ស បរិក្ខិត្តស្ស ចិហារស្ស បរិក្ខេបំ, អបរិក្ខិត្តស្ស ខេត្ត លេឌ្ឌុបាតេ អតិក្កយត្តស្ស បាចិត្តិយំ៍ យណ្ឌបរុក្ខមូលាឌិអក្យុត្តសេតាសតេ សត្តទិត្វា កច្ឆត្តស្ស ទុក្កដំ, តឆា បញ្ញាបឹឌកិសិពោច្ឆពោសុ, ក្យុត្តសេតាសតេបិ ទុក្កដយេច៍

សេតាសតាតិ ចាតិ ឲត្ថ អត្ថុទ្ធរិត្វា កយតេតិ សព្ពត្តា៍ ឲត្ថ បត យញ្ញា បឹឌំ កិសិ ពោច្ឆកត្តិ ចត្តញ្ញិឌល្បិ សេតាសតំ ចស្សាតហេយត្តាតំ អដ្ឋសុ យាសេសុ អញ្ញោពាសេ ចា ឱ្យចស្សពយណ្ឌបេ ចា រុក្ខមូលេ ចា សឃំ សត្តទិត្វា ចា អត្ថបសយ្យេត្ត សត្តទាបេត្វា ចា តំ អត្ថុទ្ធរិត្វា ចា អត្ថុទ្ធាបេត្វា ចា តស្ស សេតាសតស្ស ខ្ទិត្តំ លេឌ្ឌុបាតាតំ អតិក្កយតេ បាចិត្តិយំ៍ សយុញ្ញាតិយាឌិ សេសបរិក្ខារេសុ ទុក្កដំ៍

ឮត្តិយាទ្ធាតកយតេតិ ឲត្ថ យាតុការយត “កច្ឆាយ កកិតិ, កច្ឆាយ អឃ្យា”តិ ឲចំ សំចិឌហិត្វា “អជ្ជ ចា ស្វេ ចា បរសុចេ ចា”តិ តិយយិតពាលំ ចិសេក្កតំ អពត្វា ថ្វាទចិសេក្កតំ យក្កចិសេក្កតំ ពត្វាបិ កច្ឆតោ កាយត្តទេ កាយត្តទេ បាចិត្តិយំ៍ អកាយពេ អទេញ្ញា អទ្ធយោជតេ អទ្ធយោជតេ អាបត្តិ៍

ឲពេកាយ តិសីឌតេតិ ឲត្ថ ឲពោ ឲកាយ ឮត្តិយា តិសីឌតេតិ អតេ្ថា៍

១១១៍ កិសាបតេតិ ឲត្ថ ថ្លុបសយ្យេត្ត ថ្លុបសយ្យត្តំ កិសាបេតុការេយា ចោទកត្តាទចាញ្ញអកត្តាទាឌិតិ អាចិក្ខតិ, កយាតកំ ចា ទុបសត្ថាឌិ ឌស្សេតិ, សោ កាយតុ ចា យា ចា, តស្ស បយោកេ បយោកេ បាចិត្តិយំ៍ អត្ថបសយ្យេត្ត ទុក្កដំ៍

អាពោដេតិ បហារទាតេ៍ ថ្លុបសយ្យេត្ត ថ្លុបសយ្យត្តស្ស អតត្តយតោ ហុត្វា សចេ ថ្លុប្បលបត្តេតបិ បហារំ ទេតិ, បាចិត្តិយំ៍ អត្ថបសយ្យត្តស្ស កហដ្ឋស្ស ចា បព្ពាជិតស្ស ចា ឮត្តិយា ចា បុរិសស្ស ចា អត្តយសោ តិរច្ឆាតកតស្សាបិ បហារំ ទេតិ, ទុក្កដយេច៍

អនាចារំ អាចរិត្វា សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា វា វត្ថុនា វា អនុយុញ្ជិយមានោ តំ អកថេតុកាមោ “កោ អាបន្នោ, កិំ អាបន្នោ, កិស្មិំ អាបន្នោ”តិអាទិនា នយេន អញ្ញេហិ វចនេហិ តំ វចនំ បដិច្ឆាទេន្តោ យោ អញ្ញំ វទតិ, អយំ អញ្ញវាទកោ, តស្មិំ អញ្ញវាទកេ ច កិញ្ចិ វីតិក្កមំ ទិស្វា “អាវុសោ, ឥទំ នាម តយា កត”ន្តិ វុត្តេ តំ ន កថេតុកាមោ តុណ្ហីភូតោវ សង្ឃំ វិហេសតីតិ សង្ឃវិហេសកោ, តស្មិំ វិហេសកេ ច បាចិត្តិ ហោតីតិ អត្ថោ។ តត្ថ បន ញត្តិទុតិយេន កម្មេន អញ្ញវាទកេ ច វិហេសកេ ច អារោបិតេ បុន អញ្ញំ ភណន្តស្ស, វិហេសន្តស្ស បាចិត្តិ។ អនារោបិតេ ទុក្កដន្តិ វេទិតព្វំ។

ទុដ្ឋុល្លបកាសនារោចនេតិ ឯត្ថ កិញ្ចាបិ “ទុដ្ឋុល្លា នាម អាបត្តិ ចត្តារិ ច បារាជិកានិ តេរស ច សង្ឃាទិសេសា”តិ (បាចិ។ ៣៩៩) វុត្តា, តថាបិ ឯត្ថ សង្ឃាទិសេសាវ អធិប្បេតា។ តស្មា សង្ឃសម្មុតិំ វិនា ភិក្ខុស្ស ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ “អយំ អសុចិំ មោចេត្វា សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នោ”តិអាទិនា នយេន វត្ថុនា សទ្ធិំ អាបត្តិំ ឃដេត្វា ភិក្ខុញ្ច ភិក្ខុនិញ្ច ឋបេត្វា យស្ស កស្សចិ អនុបសម្បន្នស្ស អារោចេន្តស្ស បាចិត្តិយំ។ ទុល្លច្ចយាទិអទុដ្ឋុល្លារោចនេ ទុក្កដំ។ ទុដ្ឋុល្លច្ឆាទនេបិ សង្ឃាទិសេសោវ អធិប្បេតោ។ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ សយំ វា ញត្វា អញ្ញេសំ វា សុត្វា “ឥមំ ញត្វា ចោទេស្សន្តិ សារេស្សន្តិ មង្កុំ ករិស្សន្តិ, នារោចិស្សាមី”តិ ធុរំ និក្ខិបតិ, តស្ស បាចិត្តិយំ។ ធុរំ និក្ខិបិត្វា បច្ឆា អារោចិតេបិ ន រក្ខតិ ឯវ។

ហាសោទកេតិ អង្គុលិបតោទកេន ហាសេន ច ឧទកេ ហាសេន ចាតិ ឯវមេត្ថ វេទិតព្វោ។ ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នំ ហសាធិប្បាយោ កាយេន កាយំ អាមសតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស, យោ បន វាទេតា ឧបកច្ឆកាទីសុ ឃដ្ដេតិ។ អនុបសម្បន្នេ ទុក្កដំ, តថា ភិក្ខុស្ស កាយប្បដិពទ្ធាមសនេ ច និស្សគ្គិយេន កាយប្បដិពទ្ធាមសនេ ច។ ឯត្ថ ភិក្ខុនីបិ អនុបសម្បន្នដ្ឋានេ ឋិតា។ ឧទកេ ហសធម្មោ នាម ឧបរិគោប្ផកេ ឧទកេ កីឡាធិប្បាយស្ស និមុជ្ជនុម្មុជ្ជនប្លវនាទិកំ។ ឯត្ថ ហាសោ នាម កីឡា វុច្ចតិ។

និក្កឌ្ឍនេ វិហារាតិ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍនេតិ អត្ថោ។ ឯត្ថ បន យោ កុទ្ធោ ហុត្វា ឧបសម្បន្នំ ហត្ថាទីសុ គហេត្វា វា “និក្ខមា”តិ វត្វា វា យត្តកានិ ទ្វារានិ ឯកេន បយោគេន អតិក្កាមេតិ, តត្ថ ទ្វារគណនាយ អាបត្តិ អគ្គហេត្វា បយោគស្ស ឯកត្តា ឯកា ឯវ គហេតព្វា។ សចេ នានាបយោគេហិ អតិក្កាមេតិ, តត្ថ ទ្វារគណនាយ គហេតព្វា។ តស្ស បរិក្ខារនិក្កឌ្ឍនេ ទុក្កដំ, តថា អនុបសម្បន្នេ, តស្ស បរិក្ខារនិក្កឌ្ឍនេ ច។ អលជ្ជីអាទីសុ បន អនាបត្តិ។

អនុបខជ្ជ សយនេតិ សង្ឃិកេ វិហារេ “វុឌ្ឍោ”តិ វា “គិលានោ”តិ វា “សង្ឃេន ទិន្នោ”តិ វា ជានិត្វា មញ្ចស្ស វា បីឋស្ស វា បវិសន្តស្ស វា និក្ខមន្តស្ស វា ឧបចារេ សេយ្យំ សន្ថរិត្វា វា សន្ថរាបេត្វា វា “យស្ស សម្ពាធោ ភវិស្សតិ, សោ បក្កមិស្សតី”តិ អធិប្បាយេន អភិនិសីទន្តស្ស ច អភិនិបជ្ជន្តស្ស ច បយោគគណនាយ បាចិត្តិយំ វេទិតព្វំ។ បាចិត្តិយវិនិច្ឆយោ។

បាចិត្តិយនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៦៍ សមលកប្យតិេដ្ឋសចណ្ណតា

១៦៣៍ ក្ខតាកំ ខាតាកំ កិដ្ឋត្តាកំ កាយោ ក្ខតកាយោ (បាចិ៍ ៥១; បាចិ៍ អដ្ឋ៍ ៥១; កង្ខា៍ អដ្ឋ៍ ក្ខតកាយនិក្ខាបនចណ្ណតា)៍ សមារម្ភាទិ លេខតបាលតបនតាទិំ, តស្មិំ ក្ខតកាយសមារម្ភេ ក្ខតកាយសមារម្ភេហត្យ បាចិត្តិ ហោតីតិ អត្ថោ៍ កតកប្បិយំ (កង្ខា៍ អដ្ឋ៍ ក្ខតកាយនិក្ខាបនចណ្ណតា) បក សមលកប្បិយំ កនេចតិ សម្ពន្ធោ៍ សមលាកំ កប្បិយំ សមលកប្បិយំ៍ ឱ្ជតាតិ យេត កតំ កប្បិយំ សមលកប្បិយំ ហោតិ, តំ ទស្សេតុំ "តនេត ចា"តិអាទិមាហ៍ "អត្ថាតាយិ, កិក្ខេច, បញ្ចហិ សមលកប្យេហិ ផលំ បរិភុញ្ជិតុំ, អគ្គិបរិជិតំ សត្ថបរិជិតំ តខបរិជិតំ អពីជំ និព្ពដ្ដពីជញ្ញេច បញ្ចមំ"ន្តិ (ចូឡវ៍ ២៥០) ហិ វុត្តំ៍

១៦៤៍ ឱ្ជតាតិ តំ ក្ខតកាយំ ទស្សេតុំ "សមូលិ"តិអាទិមាហ៍ តត្ថ (បាចិ៍ ៥១; បាចិ៍ អដ្ឋ៍ ៥១) ស-ឱ្ជតិ យេសា ក្ខតកាយោ តាយាតិ អត្ថោ, មូលពីជាទីហិ បញ្ចហិ ពីជេហិ បកាចិតោ ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ៍ តត្ថ មូលពីជំ តាម ហលិទ្ទិសិង្គិវេចរាទិ៍ ខន្ធពីជំ តាម អស្សត្ថោ និគ្រោធាតិ ឧចយាទិ៍ អគ្គពីជំ តាម អជ្ជុកផណិជ្ជកាទិ៍ ផឡុពីជំ តាម វុច្ឆុវេឡុនឡអាទិ៍ "ពីជពីជំ តាម បុព្ពណ្ណំ អបរណ្ណំ, យាតិ ចា បតញ្ញានិបិ អត្ថិ ពីជេ ខាយន្តិ ពីជេ សញ្ញាយន្តិ, ឧតំ ពីជពីជំ តាយា"តិ វុត្តំ៍ ឱ្ជតាតិ "ពីជកាយក្ខតកាយសមារម្ភា បាចិចិត្តិយា ហោតី"តិ (ទី៍ និ៍ ១.១០, ១៩៤; ម៍ និ៍ ១.២៩៣, ៤១១; ២.១១; អ៍ និ៍ ១០.៩៩; បុ៍ ប៍ ១៩១) វុត្តត្តា ឧម្មាតុលិខេត អាកតំ ពីជកាយសមារម្ភំ ទស្សេតុំ "អារម្ភេ ទុក្កដ"ន្តិអាទិមាហ៍ តស្មា ឧតំ បងយំ "កប្បិយំ ករោហី"តិ ក្ខតកាយបរិយោធតំ ការេត្វា ពីជកាយបរិយោធតត្វំ បុត កប្បិយំ ការេតព្ពំ៍

១៦៥៍ និព្ពដ្ដពីជំ (បាចិ៍ អដ្ឋ៍ ៥១; កង្ខា៍ អដ្ឋ៍ ក្ខតកាយនិក្ខាបនចណ្ណតា) តាម អម្ពបនសាទិ៍ នោពីជំ តាម តរុណម្ពផលាទិ, ឧតំ បក សព្ពំ អកប្បិយម្បិ ចដ្ដតីតិ អត្ថោ៍ កជំហតាន្ទពីជាតិ កបិត្ថផលាទីតិ៍ តាហិន្ទា ចាបិ ការេយតិ កបិលេបិ កាតុំ ចដ្ដតិ, សចេ ឧកាតាន្ទាតីតិ អត្ថោ៍ កជំហយុត្តំ បក កិត្តិត្វា ការេតព្ពំ៍

១៦៦៍ កាដេត ចា ក្ខមិយំ ចា ឧកាតាន្ទេសុ ពីជេសុ ឧកស្មិំ ពីជេ កប្បិយេ កតេ សព្ពេសុច កតំ ហោតិ អត្ថោ៍ យថា ច ពីជេ, ឧចំ រុក្ខសហស្សំ ចា វុច្ឆុសហស្សំ ចា លិក្ខិត្វា ឧកាតាន្ទេ កតេបិ ចិតិច្ឆយា ចេជិតព្ពោ៍

១៦៧៍ កប្បិយំ កត្វា តិក្ខិត្តេ ពីជកាយេ បុត មូលបណ្ណានិ សចេ ខាយន្តិ, បុត កប្បិយំ ការេតព្វាតិ អត្ថោ៍ តឱ្ជាតិ មូលេ ច អគ្គេ ច ខាតេតិ អត្ថោ៍

១៦៨៍ វុក្ខសមារម្ភាទិ វុក្ខខាតោ៍ ចេតិយាទីសុតិ ឧត្ថ អាទិ-សទ្ទេន ពោធិរុក្ខបរិការចេជិកាទីសុ គិដ្ឋត្តា កហិតា៍ កិដ្ឋត្តដ្ឋិបត្តកោ ក្ខតការោបច, អកិដ្ឋត្តកោ អគ្គិពីជេ សក្កំ កឆ្ឆតិ៍ ពីជម្បិ យាច មូលំ ចា បណ្ណំ ចា ត កិក្ខមតិ, តាច ពីជការោបច, មូលេ ច កិក្ខន្តេ

បណ្ណេ វ ហរិតេ ជាតេ ភូតគាមោវ ហោតីតិ អត្ថោ។

១២១។ យញ្ចអត្ថិ អបុស្ស។ អហិឆត្តកំ នាម រុក្ខេ ជាតំ អហិឆត្តកំ។

១២២។ អល្លរុក្ខេ កណ្ឋ្យតាតិ សម្ពន្ធោ។ នត្វាតិ អល្លរុក្ខេ ឆិន្ទេនា វាបីតិ សម្ពន្ធោ។

១២៣។ “ឥមំ រុក្ខំ, ឥមំ លតំ, ឥមំ កន្ទំ ឆិន្ទ, ភិន្ទា”តិអាទិនា នយេន និយមេត្វា ភាសិតុំ ន វដ្ដតិ។ “ឥទំ, ឯត”ន្តិ អវត្វា កេវលំ “រុក្ខំ ឆិន្ទា”តិអាទិនា (បាចិ។ អដ្ឋ។ ៩២; កង្ខា។ អដ្ឋ។ ភូតគាមសិក្ខាបទវណ្ណនា) នយេន វត្តុំ វដ្ដតីតិ។ សមណកប្បវិនិច្ឆយោ។

សមណកប្បនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៣។ ភូមិនិទ្ទេសវណ្ណនា

១២៤។ ឥធាតិ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចតស្សោ កប្បិយភូមិយោ ឧស្សាវនន្តិកំ គោនិសាទិកំ គហបតិំ សម្មុតិ”ន្តិ (មហាវ។ ២៩៥) ឯវំ វុត្តា ចតស្សោ កប្បិយភូមិយោ ទស្សេតុំ “សម្មុតុស្សាវនន្តា ច”តិអាទិមាហ។ យាសូតិ កប្បិយភូមីសុ (កង្ខា។ អដ្ឋ។ សន្និធិការកសិក្ខាបទវណ្ណនា)។

១២៥។ ឥធាតិ យត្ថ កប្បិយកុដិ ឥច្ឆិតព្ពា, តំ ទស្សេតុំ “វាសត្ថាយា”តិអាទិមាហ។ វាសត្ថាយាតិ ឥមិនា កោដ្ឋាគារភត្តសាលាទិនិយមេរសម្បុញ្ញាតីយាទិអកាទិ យំ យំ អញ្ញម្បិ វាសត្ថាយ ករីយតិ, តត្ថ តត្ថ កប្បិយកុដិករណកិច្ចំ នត្ថីតិ ទីបិតំ ហោតិ។ គោនិសាទិ បន សេនាសនេន, តស្មា តត្ថ កាតព្ពា ឯវាតិ វទន្តិ។ សង្ឃិកសេនាសនត្តកោតិ ឯត្ថ ឯកសន្តកោ បុគ្គលសន្តកោន វេទិតព្ពោ។

១២៦។ ឥធាតិ កត្តព្ពាការំ ទស្សេតុំ “គេហេ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ សព្ពស្ស វា ឯកស្ស វា គេហេ វិហារេ កយិរមានេ ឯវំ ឧបរិមំ “កប្បិយកុដិំ ករោម, កប្បិយកុដិំ ករោមា”តិ វា “កប្បិយកុដិ កប្បិយកុដី”តិ វា វទន្តោ បឋមិដ្ឋកាទិំ ឋបេយ្យ, ឯវំ កតា ឧស្សាវនន្តិកា នាម, ឯវំ ឧទាហរិតវចនន្តិកាតិ អត្ថោ។

១២៧។ យេភុយ្យេន វា អបរិក្ខិត្តោ, សកលោបិ វា អបរិក្ខិត្តោ អារាមោ “គោនិសាទី”តិ វុច្ចតីតិ សម្ពន្ធោ។ ឯត្ថ បន សេនាសនេសុ បរិក្ខិត្តេសុបិ អារាមេ អបរិក្ខិត្តេ កប្បិយកុដិករណកិច្ចំ នត្ថិ។ សម្មុតិ ករោន្តេហិ កតំ បរិយោសិតំ “ឥមំ វិហារំ អឌ្ឍយោគំ បាសាទំ ហម្មិយំ គុហំ តិណកុដិកំ មណ្ឌប”ន្តិ ឯវំ នាមំ គហេត្វា តស្សា កុដិយា ហត្ថបាសេ វា ឋត្វា, តស្សា អន្តោ វា បវិសិត្វា វុត្តនយេន

ธาตฺติกุติพกยฺยธาธาพ ฆยฺตฺติตฺถฺา

๑๓๐ “กิกฺ ธฺะบตฺวา อฺะนฺุทฺญาหิ”ติ ธธะธตา ธฺะฆฺะฆฺะหฺลฺยฺิ่ริกหิบิ ธฺะธบะตฺวฺยฺหิบิ อฺะนฺุญหิ กบิฺยพกฺุ ชีฺพา อตฺถาพ ธีฺะตฺถา ธา ะตาฺะ ฆตฺถฺะกา ธา ะกะหา “กหบตี”ติ บะตา ธาะะตาติ อะตฺถา, ฆฺญฺฆตฺตกฺถา กิกฺฆตฺตกฺถา ธฺะบตฺวา ฆะตฺถฺาฺ ะกะหา กหบตีติ อธิบฺยาะพา

๑๓๑ ฆบฺยฺิอาธีหิบิฆฺยฺิตตฺติ ฆบฺยฺิอาธีหิ บฺถาหิ ธ หลิกฺ๋ธีกฺิะธธาธิพาธธีธิะกาธ ธาติ อะตฺถา ธะะฆฺยฺ อะตฺถาะธุตฺตติ ๑ุตฺต พาธกาลิกพาพกาลิกฆฺตฺถาตํ ปุริพกาลิกธฺวยํ ฆฺฑฺิกํ ธา กิกฺฆฺยฺ ธา กิกฺกิพา ธา ฆตฺตกํ ฆยํ กบิฺยพกฺุ ชีฺพา ธุตฺตยฺิ ฐาตะะหิ อกบิฺยพกฺุ ชีฺพา ธุะตฺตหิ ยิฆฺยฺิตํ อะตฺถาธุตฺตกาธิ อากะธฺยฺาติ อะตฺถา

๑๓๒ ะตะะหธาติ อกบิฺยพกฺุ ชีฺยํ ธุตฺตฆบฺยิะตลีธีหิ ฆาพบิกตตฺติ ฆาพํบกฺกาธิ กฺธฺตีติ อะตฺถา

๑๓๒-๓ ถฺยา บธ กบิฺยพกฺุ ชีะพา พธา ธะหิตธตฺตกา ะหาตฺติ, ตํ ธะฆฺยฺตํ “ฺุฆฺยฺาธธตฺติกา”ติอาธีพาห ฆะธ ธพฺุธ ธา กิตฺติบิะธ ธา บริธะตฺตตฺติ, ะพา ะพา ธีะตา, ตตฺต ตตฺต บติฺุถาติ, ๑ะตธุบิะพธ ฆะตฺถาฺุ บริธะตฺตฺุบิ ธ ธิธหิตธตฺตกาธ ะหาตีติ อะตฺถา บริกิกฺะตฺต ะกาติฆาธิ ธิธหิตธตฺตกา ะฆฆา ฬธธธิตฺถยาติ ฬธธธิตาฆา ธะหิตธตฺตกา ะหาตฺติติ อธิบฺยาะพา กฺยิธิติฺธะพา

กฺยิธิติฺะฺุฆธณฺณกา ติฺุถิตา

๑๓๔ ฺุบฺุญาธริยธตฺตติฺะฺุฆธณฺณกา

๑๓๔ฺุบฺุญาธริะพติ ๑ุตฺต (ยหาธ ๔ᤁ, ๔ลิ, ลิᤁ, ลิบ-ลิด; ธฺยฺอธ ๑ลิᤋ, ๑ลิลิ; ๑ลิด-๑ปั๑; ยหาธ อฺุ ๔ᤁ, ๔ลิ, ลิᤋ, ลิ๔, ลิลิ) อาธริะพา ธาย ติฆฺยฺพาธริะพา บฺตฺถฺุาธริะพา ฺุบฆยฺธาธริะพา ธยฺธาธริะพาติ ธตฺตฺาฺิะธา ๑ะตาฺุ หิ ติฆฺยฺพะตฺตธาธิะกาธ พาธ อาธริยํ ติฆฺยฺาพ ธะติ, ตาธ ฆตฺถาธริพธตฺตฺิ กาตตฺถา บฺตฺถฺุาฺุบฆยฺธาธยฺะตฺตธาธิะกาหิ บธ ติฆฺยฺพยฺตฺตกาหิบิ อาธีะตา บฺุถาพ พาธ ธีธะะธติ, ตาธ ธตฺติ กาตตฺถา อตาบุธฺิตฺวา บตฺตธาตาธิยิฺะธ ๑ะตาฺะ อตาบตฺติ ๑ะตาฺุ ธ บฺตฺถฺุะตฺตธาธิะกา ธ ฺุบฆยฺธะตฺตธาธิะกา ธ อาธริพฆฺยฺ พาธธีธิ กาะธา, ติฆฺยฺพะตฺตธาธิะกา ธ ธยฺะตฺตธาธิะกา ธ พาธ ฆยีะบ ธะติ, ตาธะธะ ฆฺฺุ บิพฆีะลิ ฆุะบฆะลิ, ฆิกฺถากาะยาติ อะตฺถา ธตฺตกฺุ ะธะตฺตธ ๑กํะ ฺุตฺตธาฆกฺ กริตฺวา ยหตฺติ ยฺฑฺยํ ๑ฺุกาตฺติ ตีลิ ธตฺตกฺุาติ ฺุบะตะตฺถาติ ะตาฺุ ยํ ตีลิ ธีธฆาติ กฺยาติ, ตํ ฆลฺลกฺฺิตฺวา ธตฺตฺิธีธฆะตา บฺุถาพ ตาธีฆํะพธ ฆยฺ ฺุะกาหิ หะตฺตหิ ธาตตฺถา ฆะธ ยํ ธา ตํ ธา กฺยาติ, พธาลฺุ ฺุบะตตฺถา ะตาพตฺติ ฆีตฺถา ฺุกฺยฺา ฺุกกํ ฺุบะตตฺถา ยํ ตีลิ ธีธฆาติ ธยฺอะฺุถาติ, ธตฺตฺิธีธฆะตา บฺุถาพ ตาธีฆํ ฺุบะตตฺถา ฆะธ ะฺุบิ ธยฺอะฺุถาติ, ฺุธิธยฺิ ฺุบะตตฺถา ฆะธ พาฺุ ะหาติ, กาธะติ

ឆោចិត្វា រូបេតព្ពំ

១៣៩ បេត្វា ចត្តំ ឆេទេតិ “យាក៉ំ ប៉ីតស្ស រូគក៉ំ គត្វា ការិតំ បដិក្កុហេត្វា តឹធំ កត្វា សាគុក៉ំ អបរិលុំសេត្តេត ឆោចិត្វា បដិសារេយតព្ពា”ត្តិ (យហាច ៩៩, លិប័; ក្នុអច ១លិ៩, ១ប័០) ចុត្តំ បេត្វា ចត្តំ ឆេទេតិ អត្តេ កាយប្បចេយេ ចត្តំ ឆេទេតិ ឧចំ សន្នាតុ “សេឆ រូបន្ញាយោ ចា អាចរិយោ ចា កាយំ បចិសិត្យការយា ហោតិ, តិចាសតំ គាតព្ពំ, បដិតិចាសតំ បដិក្កុហេតព្ពំ, កាយពាគ្គតំ គាតព្ពំ, សក្យាក៉ំ កត្វា សញ្ញាជិយោ គាតព្ពា, ឆោចិត្វា បេត្វា សោភេកោ គាតព្វោ”តិ (យហាច ៩៩, លិប័; ក្នុអច ១លិ៩, ១ប័០) ត្តធំ កាយប្បចេយេត ចត្តំ តាយ “សេឆ រូបន្ញាយោ ចា អាចរិយោ ចា បន្ធាសយរ៉ា អាកន្តតិ, តិយល្លាំ បដិន្ធារគេត្តេត បរិយល្លាំ តិចាសេត្វា កាយពាគ្គតំ ពត្តិត្វា សក្យាក៉ំ កត្វា សញ្ញាជិយោ បិទុបិត្វា កល្លាំ បដិយុត្តិត្វា ឆោចិត្វា បត្តំ កហេត្វា រូបន្ញាយស្ស ចា អាចរិយស្ស ចា បន្ធាសយលោត ហោតព្ពា”ត្តិអាជិតា (យហាច ៩៩, លិប័; ក្នុអច ១លិ៩, ១ប័០) តយេត ចុត្តំ កយេត ចត្តំ តាយ “តិចត្តេត្តេត បឆយតទំ អាកត្វា អាសតំ បន្នាបេតព្ពា”ត្តិអាជិតា (យហាច ៩៩, លិប័; ក្នុអច ១លិ៩, ១ប័០) តយេត ចុត្តំ អាកយេ ចត្តំ តាយ “រូបន្ញាយមិ ប្រូជិតេ អាសតំ រូគ្គិតព្ពំ, បិគោគក៉ំ បិគប៉ីធំ បិគកឆលិក៉ំ បដិសារេយតព្ពា”ត្តិ (យហាច ៩៩, លិប័; ក្នុអច ១លិ៩, ១ប័០) ឧចំ ចុត្តំ អាសតាជិបុ ចត្តំ តាយ រូបិហតាយ ចត្តំ តាយ “រូបិហតា បុន្ធិតព្ពា, រូបិហតា បុន្ធេត្តេត បឆយំ ឃុរេក្លត ចោច្យអកោត បុន្ធិតព្ពា, បន្ធា អលេល្លតា”តិអាជិតា (ក្នុអច ១វ័លិ, ១វ័ជ) ចុត្តំ ឌឹចេទេ ចត្តំ តាយ “សេឆ ឌឹចទំ សិត្តំ ហោតិ, យុហុត្តំ រូលោច្យព្ពាតាបេតព្ពំ, ត ច រូលោ ឌឹចទំ តិគហិតព្ពា”ត្តិអាជិតា (យហាច ៩៩, លិប័; ក្នុអច ១លិ៩, ១ប័០) ចុត្តំ

១៣លិ បរិកោឌតឹយបិតឹយ-ចក្ខុប្បស្សាចឆាតិស្វិ ឧត្តេ សេឆ បិតឹយំ ត ហោតិ, បិតឹយំ រូបដ្ឋាបេតព្ពំ សេឆ បរិកោឌតឹយំ ត ហោតិ, បរិកោឌតឹយំ រូបដ្ឋាបេតព្ពំ សេឆ ចក្ខុកុជិ រូល្លាបិ ហោតិ, ចក្ខុកុជិ សយុត្ថិតព្ពា តចា បស្សាចដ្ឋាតេ ឧចំ ចត្តំ ចទិតព្ពត្តិ អត្តេ “ចិហាទំ សោភេត្តេត បឆយំ បត្តឌឹចទំ តិហទិត្វា ឧកាយត្តំ តិក្លិបិតព្ពា”ត្តិអាជិតា តយេត ចុត្តំ ចិហារសោភេតេ ចត្តំ តាយ “ក្នុយត្វេទរ៉ា ឌូតាបេត្វា សោភេត្វា បេប្បារេតត្វា អតិហទិត្វា យឆាបន្នាត្តំ បន្នាបេតព្ពា”ត្តិអាជិតា (យហាច ៩៩, លិប័; ក្នុអច ១លិ៩, ១ប័០) ចុត្តំ បុត បន្នាបេត ចត្តំ តាយ

១៣ប័ ត្តកាតិ ចិហាទំ សោភេត្តេត ឧចំ សោភេតព្ពត្តិ តំ គេស្សត្តំ “ត បេប្បារេតយ្យា”តិអាជិយាហ តស្សត្ថោ – ចិហាទំ សោភេត្តោ តិក្លុ ក្នុយត្វេលាជិសយតាសតំ បដិចារេត ចា បក្កលោ ចា បិតឹយសាយត្តា ចា ត បេប្បារេតយ្យាតិ បក្កលោតិ តាហ្វតំ សត្តិបិតេ ឆាតេ

១៣ជ តព្បេតតិ “សេឆ រូបន្ញាយោ តហាយិត្យការយា ហោតិ, តហាតំ បដិយារេតព្ពំ សេឆ សិតេត អត្តេ ហោតិ, ឃឹតំ បដិយារេតព្ពា”ត្តិអាជិតា (យហាច ៩៩; ក្នុអច ១លិ៩) ចុត្តំ តហារេត ចត្តំ តាយ, “រូបន្ញាយស្ស កត្តតោ រូគក៉ំ សយុត្ថិតព្ពំ, តិចាសតំ គាតព្ពា”ត្តិអាជិតា (យហាច ៩៩; ក្នុអច ១លិ៩) ចុត្តំ តហាតស្ស កាតព្ពំ តាយ ទក្កបិកោតិ “សេឆ រូបន្ញាយស្ស អាចរិយស្ស ទេតំ បចិតព្ពំ ហោតិ, សត្តិចិហារេកោត អត្តេចាសិកោត បចិតព្ពា”ត្តិ (យហាច ៩៩, លិប័; ក្នុអច ១លិ៩, ១ប័០) ចុត្តំ ឆោចេតតិ “សេឆ រូបន្ញាយស្ស អាចរិយស្ស ឌឹចទំ ឆោចិតព្ពំ ហោតិ, សត្តិចិហារេកោត អត្តេចាសិកោត ឆោចិតព្ពំ, រូស្សុក្កំ ចា កាតព្ពា”ត្តិ (យហាច ៩៩,

សិប; ក្ខុអច៑ ១៥៩, ១៥០) ចុត្តំ៑ និដ្ឋាតេតិ "សេច ៤បញ្ញោយេត អាចទិយេត ឌីចរ កាតព្វំ ហោតិ, សង្គិចិហាទិកោត អត្ថចាសិកោត កាតព្ហា"ត្តិ (យហាច៑ ៩៩, សិប; ក្ខុអច៑ ១៥៩, ១៥០) ចុត្តំ៑ ឌីចរេ ខេច ជិតេ រឌេត្តា ត ចរេ ត បក្កមេយ្យាតិ អត្ថោ៑ "ឌីចរ រឌេត្តត សាស្កំ សយ្យទិចត្តកំ សយ្យទិចត្តកំ រឌិតព្វំ, ត ច អន្តិតេ្ត ខេច បក្កមិតព្វា"ត្តិ (យហាច៑ ៩៩, សិប; ក្ខុអច៑ ១៥៩, ១៥០) ហិ ចុត្តំ៑

១៥០៑ ៤កច្ចស្សាតិ អាចទិយុបជ្ឈាយាតំ ចិសកាកស្ស អតត្តកាយស្ស ទេចទិបុក្កលស្ស៑ អតាបុច្ឆាតិ អាចទិយុបជ្ឈាយាតំ អតាទេរចេត្វា៑ កិច្ចាតត្តិ យំ កិច្ចំ៑

១៥១-១៑ តស្សាតិ ៤កច្ចស្ស៑ តិទេក្តព្វត្តិ តីហទិតំ៑ កិច្ចយំ បរិកាយំ ចាតិ ទេយ្យាចច្ចំ ចា បិដ្ឋិបរិកាយាឌិបរិកាយំ ចា អត្តតា តស្ស កាតំ ចា ទេតេ អត្តទេតា កាទាបេតំ ចាតិ ៤ចយេត្វា ទេឌិតព្វា៑

១៥២៑ សេច អាចទិយុបជ្ឈាយា អក្កាត្វ កតា ហោត្តិ, បរិទេចាំ កត្វា អបស្សេត្តិ កាយំ បឌិសិតំ ចជ្ជតិ៑ កាយំ បឌិសេត្តា សេច បស្សតិ, អាបុច្ឆិតព្វយេចាតិ ចតត្តិ៑ "៤បជ្ឈាយំ អតាបុច្ឆា ត ឌីសា បក្កមិតព្វា"តិ (យហាច៑ ៩៩, ក្ខុអច៑ ១៥៩) ហិ ចុត្តំ៑ អត្តទេតា កិច្ចយំ តាយ អទេ្តាចិហារេបិ អត្តទេតា បត្តបចតឌីចរកាយុកោសទេច្ចតាឌិ៑

១៥៣៑ សជ្ឈាយត្តកាយាតិ តាយ បរិចាសយាតត្តអក្កាតពជ្ជតីយតិយស្សបត្តាឌតីយបឌិសាទលិទិយាទេត្លបតាឌយេយា៑

១៥៥៑ ចុដ្ឋាតំ ទេតសយាកេយតិ "សេច ៤បញ្ញោយេយា ចា អាចទិយេយា ចា កិលាទេតា ហោតិ, យាចជីចំ ៤បដ្ឋាតព្វា, ចុដ្ឋាតយស្ស អាកេយតព្វា"ត្តិ (យហាច៑ ៩៩; ក្ខុអច៑ ១៥៩) ហិ ចុត្តំ៑ ៤បញ្ញោចទិយចត្តចិតិច្ឆយេយា៑

៤បញ្ញោចទិយចត្តតិទ្ទេសចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

១៩៑ ចច្ចប្បស្សាចដ្ឋាតិកាតិទ្ទេសចណ្ណតា

១៥៩៑ យចាចុដ្ឋំ ត កទេយ្យ ចត្ត្តិ សម្ពត្តោ៑ យចាតុបុព្វិយា លទ្ធព្វតិ សម្ពត្តោ៑ ឰយេយុ បត ពីយុ ជាទេតយុ យេយា យេយា បឋយំ អាកច្ឆតិ ចុទេ្ឋ ចា តទេចា ចា, ទេសា ទេសា អាកតបដិបាឌិយា កាតព្វា តហាយិព្វា លទ្ធព្វតិ អធិប្បាយេយា៑

១៥៦៑ ៤ត្តឌិត្វាតិ (ក្ខុអច៑ ១៥៩, ១៥៣) តិចាសតំ ក្ខុទេតាច ៤ក្កិបិត្វា ទេតា បឌិទេសយ្យ៑ សហសា ច ទេតា បឌិទេសយ្យាតិ សម្ពត្តោ៑ "ពាហិ ជិតេត ៤ក្កាសិតព្វា"ត្តិ ច "សាស្កំ អតទេយាទេតត ចច្ចកាឌិ បឌិសិតព្វា"តិ ច ចុត្តត្តា ៤ក្កាសិត្វាច អតទេយាទេតា បឌិទេសយ្យាតិ អត្ថោ៑ "ត

ຂຓ຺ຑິຕ຺ວາ ບຕິສິວຕພ຺ພາ, ຈກ຺ຂຸປິທ຺ຫາກາຍ ຊິເວນ ຂຓ຺ຑິຕພ຺ພາ”ຕິ (ຈູຬວ· ໒໔໖) ວຈນໂຕ “ຂຓ຺ເຓຍ຺ຍ ປິທ຺ຫາເກ຺ຍ ສຕ຺ຍິເຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕັ·

໑໘໘· ນ ກເຣຍ຺ຍ ຂຸຣັ ນ ກເຣຍ຺ຍຸຣັ·

໑໘໙· ກຸຣເບຕິ (ຈູຬວ· ໒໔໖) ຈກ຺ກຸຣເບ· ກເຕ຺ຕິ ອຈເລວນກເຕິ· ບສ຺ສາຈເຣາຫິຍາ ເວຍ຺ອັ ນ ກາຕພ຺ພັຕິ ອເຕ຺ຖາ· ນາຈເລເວຍ຺ຍ ວຣຸເສນາຕິ ວາລິຕກເຕ຺ນ ຈາ ເວເນ ຈາ ກຸຕິເກນ ຈາ ກຸຕເກນ ຈາ ຍຸສິເນນ ຈາ ບຸຕິກາ ຈາ ນາຈເລລິຕພ຺ພັຕິ ອເຕ຺ຖາ· ຂຸຫຕຖາປີຕິ ກຸຈຍກ຺ຂຕຍີ ເອາຈເຍ ອຕ຺ຖາ ຈາ ບເຣນ ຈາ ກຕຕິ ອທິບ຺ປາເຍາ·

໑໙໐· ຂຸຂຓ຺ຑິຕ຺ວາ ນ ຕິກ຺ຂເປຕິ ວຸຕ຺ຕ “ຈກ຺ຂຸປິທ຺ຫາກາຍ ຊິເວນ ປຕິຖ຺ຫາເນຕພ຺ພັ”ຕິ (ຈູຬວ· ໒໔໖) ທີ ວຸຕ຺ຕັ, ບຸນ “ອາຈຍນປິທ຺ຫາກາຍັ ຊິເວນ ຂຸຂຓ຺ຑິຕພ຺ພັ”ຕິ (ຈູຬວ· ໒໔໖) ນ ວຸຕ຺ຕັ· “ຈຸ ຈູ”ຕິ ສທ຺ທັ ກຕ຺ວາ ນາຈເຍຍ຺ຍາຕິ ອເຕ຺ຖາ· ຈກ຺ຂຸປຍ຺ຍຸສ຺ສາຈເຣາກາຕິກຈິຕິຖ຺ເຖເຍາ·

ຈກ຺ຂຸປຍ຺ຍຸສ຺ສາຈເຣາກາຕິກຕິເຖ຺ສວຈຓ຺ຓນາ ນິຖ຺ຖິຕາ·

໑໘໔· ອາປຸຈ຺ຉກາເຣາກາຕິເຖ຺ສວຈຓ຺ຓນາ

໑໙໑· ເຂເນນາຕິ ສເຌ຺ຊວທ຺ເທເນ·

໑໙໒· ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສຕິ຺ບຕິຕາຕົ ສເຕ຺ຕສັ ຈຸເຣ຺ດາ ຈຸເຣ຺ດຕເຣາ, ຕສ຺ມິ ຈຸເຣ຺ດຕເຣາກເຍ ບຸນ ອາປຸຈ຺ຉຕິ ຕຕິ຺· ກຕ຺ຕເກ຺ ຈາຕຸເຍາເຣເວາຕິ ວຸຕ຺ຕ ເຣານປຕິນາ ຍາຈິເວນ ເຣທເນນ ຈຸເຣ຺ດນ ອນາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ກເຂຕຸ ຈເຣຕີຕິ ຈເຣຕ຺ຕິ·

໑໙໓· ວຸກຈິທາເຣເກຕິ ວຸເກາຈເຣເກ ຈຸເຣ຺ດນ ຈສເຕ຺ຕາ ອນາປຸຈ຺ຉາ ນ ສຕ຺ຕາເຍຍ຺ຍາຕິ ອເຕ຺ຖາ· ຂຸເຣ຺ຖສັ ບຣິປຸຈ຺ຉ຺ຸຍາ ເນາ ເຣເຣຕິ ຂຸເຣ຺ຖສັ ຈາ ບຣິປຸຈ຺ຉັ ຈາ ເນາ ເຣເຣຍ຺ຍ·

໑໙໔· ນ ຈິຈເຣຍ຺ຍ ນ ເຊກເຍ຺ຍ ຈາຕິ ສຕ຺ເຕ຺ຕາ· ຂຸເຣ຺ ນາຍ ຍທາຈຍ຺ອ຺ຕາ, ຕຕ຺ຖ ອາປຸຈ຺ຉກິເຖ຺ ຕຕິ຺·

໑໙໕· ຈຸເຣ຺ດນ ຈກ຺ເຍ ຈກ຺ຍເຕ຺ຕາປິ ເຍນ ຈຸເຣ຺ດາ, ເວນ ບຣິຈຕ຺ຕເຍຕິ ສຕ຺ເຕ຺ຕາ· ອາປຸຈ຺ຉກາເຣາຈິຕິຖ຺ເຖເຍາ·

ອາປຸຈ຺ຉກາເຣາກາຕິເຖ຺ສວຈຓ຺ຓນາ ນິຖ຺ຖິຕາ·

១៨។ នគ្គនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៦៦។ “ន ត្វេវ នគ្គេន អាគន្តព្ពំ, យោ អាគច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បារា។ ៥១៧) វុត្តត្តា (ចូឡវ។ ២៦១;) “នគ្គោ មគ្គំ ន វជេ”តិ វុត្តំ។

១៦៧។ បដិច្ឆាទីសូតិ “តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ជន្តាឃរេបិ ឧទកេបិ បរិកម្មំ កាតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ បដិច្ឆាទិយោ ជន្តាឃរប្បដិច្ឆាទិំ ឧទកប្បដិច្ឆាទិំ វត្ថប្បដិច្ឆាទិ”ន្តិ ឯវំ វុត្តាសុ តីសុ បដិច្ឆាទីសូតិ អត្ថោ។ ទុវេតិ ឯតាសុ តីសុ បដិច្ឆាទីសុ ឧទកជន្តាឃរប្បដិច្ឆាទិយោ បរិកម្មេ កប្បន្តីតិ អធិប្បាយោ។ វត្ថច្ឆាទីតិ វត្ថប្បដិច្ឆាទិ។ សព្ពត្ថាតិ ខាទនីយសាយនីយាទីសុ សព្ពកម្មេសុ កប្បិយាតិ អត្ថោ។ នគ្គវិនិច្ឆយោ។

នគ្គនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៩។ ន្ហានកប្បនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៦៨។ បុរតោតិ (ចូឡវ។ ២៧២) ថេរានំ បុរតោ ឧបរិ វា ន ច ន្ហាយេយ្យាតិ អត្ថោ។

១៦៩-១៧០។ កុដ្ដត្ថម្ភតរុដ្ដានេតិ ឯត្ថ (ចូឡវ។ ២៣២; ចូឡវ។ អដ្ឋ។ ២៣២) កុដ្ដេ វា ថម្ភេ វា តរុម្ហិ វា អដ្ដានផលកេ វា កាយំ ន ឃំសេយ្យាតិ អត្ថោ។ គន្ធព្ពហត្ថេន នាម មក្កដហត្ថសទិសេន ទារុអាទិមយេន។ កុរុវិន្ទកសុត្តិយាតិ កុរុវិន្ទសុត្តិយា។ មល្លកេន វា អញ្ញមញ្ញំ វា។ “ន ភិក្ខវេ វិគ្គយ្ហបរិកម្មំ ការាបេតព្ពំ, យោ ការាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (ចូឡវ។ ២៣២) ឯវំ វុត្តំ វិគ្គហបរិកម្មំ សន្ធាយ “អញ្ញមញ្ញំ វា”តិ វុត្តំ។

ទុកាតិ កប្បិយាតិ ទស្សេតុំ “កបាលិដ្ឋកខណ្ឌានី”តិអាទិមាហ។ សព្ពេសំ វដ្ដតីតិ សម្ពន្ធោ។ គិលានស្សាបិ (ចូឡវ។ អដ្ឋ។ ២៣២) អគិលានស្សាបិ ទ្វយាតិ កបាលិដ្ឋកខណ្ឌានីតិ កាយឃំសនេ វដ្ដន្តិ។ បុថុបាណិកន្តិ (ចូឡវ។ ២៣៣) ហត្ថបរិកម្មំ វុច្ចតិ។ តស្មា សព្ពេសំ ហត្ថេន បិដ្ឋិបរិកម្មំ កាតុំ វដ្ដតិ។ អកតមល្លកំ នាម មករទាឋំ បរិច្ឆិន្ទិត្វា កតំ។ បិសាណាទយោ បាទឃំសនេ ឯវ កប្បិយា។ ន្ហានកប្បវិនិច្ឆយោ។

ន្ហានកប្បនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២០។ អវន្ទិយនិទ្ទេសវណ្ណនា

៨៥១។ “នានាសំវាសកោ វុឌ្ឍតរោ អធម្មវាទី អវន្ទិយោ”តិ (ចូឡវ។ ១៨១; បរិ។ ៣៩៥) ឯវំ វុត្តត្តា លទ្ធិនានាសំវាសកោ ឯវ នានាសំវាសកោ។ បារិវាសិយមូលាយបដិកស្សនារហមានត្តារហមានត្តចារិអព្ភានារហា ករុកដ្ឋាតិ ឯវ គហិតា។ ឥមេ បន អញ្ញមញ្ញំ យថាវុឌ្ឍំ វន្ទនាទីនិ លភន្តិ, បកតត្តេន អវន្ទនីយាតិ អធិប្បាយោ។ អវន្ទនីយវិនិច្ឆយោ។

អវន្ទិយនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៨។ ចម្មនិទ្ទេសវណ្ណនា

៨៥២។ ឧទានិ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្វបច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ ចម្មានិ អត្ថរណានិ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្ម”ន្តិ (មហាវ។ ១៤២) ឯវំ វុត្តចម្មានិ ទស្សេតុំ “មិគាជេឡកចម្មានី”តិអាទិមាហ។ បរិក្ខិត្តន្តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១៩១) មច្ចាទីសុ យត្ថ កត្ថចិ អត្ថរិត្វា និបជ្ជិតុំ វា និសីទិតុំ វា វដ្ដតីតិ អត្ថោ។ រោហិតេណិបសទា ច កុរុង្គា ច ច-សទ្ទេន អញ្ញេបិ វាឡមិគា មិគមាតុកាទយោបិ មិគជាតិកា ឯវាតិ អធិប្បាយោ។

៨៥៣។ អនុញ្ញាតត្តយា អញ្ញាតិ –

“មក្កដោ កាឡសីហោ ច, សរភោ កទលីមិគោ;

យេ ច វាឡមិគា កេចិ, តេសំ ចម្មំ ន វដ្ដតី”តិ –

ឯត្ថ វាឡមិគគ្គហណេន វុត្តាវសេសា អន្តមសោ គោមហិំសាទយោ គហិតាតិ វេទិតព្វា។ ឆវិកាតិ ឧបាហនកោសកសត្ថកោសកកុញ្ចិកកោសកាតិ វេទិតព្វា, ន បច្ចត្ថរណាទយោ។ ចម្មវិនិច្ឆយោ។

ចម្មនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៩។ ឧបាហននិទ្ទេសវណ្ណនា

៨៥៤។ គុណង្គុណូបាហនាតិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១៣៤) ចតុបដលតោ បដ្ឋាយ វុច្ចតិ, ន ឯកទ្វិតិបដលតោ បដ្ឋាយ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកបលាសិកំ ឧបាហនំ, ន ភិក្ខវេ ទិគុណា ឧបាហនា ធារេតព្វា, ន តិគុណា ឧបាហនា ធារេតព្វា, ន គុណង្គុណូបាហនា ធារេតព្វា, យោ

ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (មហាវ។ ២៤៥) វុត្តត្តា។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱមុក្កំ គុណង្គុណូបាហនំ, ន ភិក្ខវេ នវា គុណង្គុណូបាហនា ធារេតព្ពា, យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (មហាវ។ ២៤៦) វុត្តត្តា “នវា”តិ វុត្តំ។ សព្ពត្ថាបិ មជ្ឈិមទេសេ គិលានោបិ នវំ គុណង្គុណូបាហនំ ន លភតិ, ឯកវារម្បិ អញ្ញេហិ បរិភុត្តំ ឱមុក្កុបាហនសង្ខាតំ លភតិ, បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ គិលានោ នវម្បិ លភតីតិ វេទិតព្ពំ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពបច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ គុណង្គុណូបាហន”ន្តិ (មហាវ។ ២៥៩) អវិសេសេន វុត្តត្តា។

សព្ពស្សាតិ គិលានស្សាបិ អគិលានស្សាបីតិ អត្ថោ។ មជ្ឈិមទេសេបិ បច្ចន្តិមទេសេបិ អារាមេ អារាមូបចារេ គិលានស្សាបិ អគិលានស្សាបិ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អជ្ឈារាមេ ឧបាហនំ ធារេតុ”ន្តិ (មហាវ។ ២៤៩) វុត្តត្តា កប្បិយន្តិ អត្ថោ។ សព្ពត្ថាតិ អារាមេបិ គាមេបិ។ អកល្លកស្សាតិ គិលានស្ស។ ឯត្ថ បន មជ្ឈិមទេសេ គិលានស្ស គុណង្គុណូបាហនា បរិភុត្តាវ អារាមេបិ គាមេបិ វដ្ដតិ, បច្ចន្តិមទេសេ អបរិភុត្តាបិ។ មជ្ឈិមទេសេបិ បច្ចន្តិមទេសេបិ ភគវតា គិលានស្សេវ ឧបាហនា អនុញ្ញាតា “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យស្ស បាទា វា ទុក្ខា, បាទា វា ផលិតា, បាទខិលោ វា អាពាធោ, ឧបាហនំ ធារេតុ”ន្តិ (មហាវ។ ២៤៩) ច “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានេន ភិក្ខុនា សឧបាហនេន គាមំ បវិសិតុ”ន្តិ (មហាវ។ ២៥៨) វុត្តត្តា ច។ មជ្ឈិមទេសេ ច គិលានោ នវំ គុណង្គុណូបាហនំ ធារេតុំ យេវ លភតិ, កថំ បទេសបញ្ញត្តិ ហោតីតិ? សព្ពត្ថ បន ភគវតា គិលានស្សេវ ឧបាហនា អនុញ្ញាតា, តស្មា មជ្ឈិមទេសេ គិលានោ នវំ គុណង្គុណូបាហនំ លភតីតិ គហេតព្ពន្តិ វទន្តិ។

១៦៨-៩។ សព្ពាវ នីលកា (មហាវ។ ២៤៨; មហាវ។ អដ្ឋ។ ២៤៨) សព្ពនីលកា។ ឯស នយោ សព្ពត្ថ ឱទាតកាទីសុបិ។ ឱទាតំ បន នេវ បាឡិយំ, ន អដ្ឋកថាយំ បដិក្ខិត្តំ, អនុលោមវសេន បន ឥធ បដិក្ខិត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។ មហារង្គរត្តា សតបទីបិដ្ឋិវណ្ណា។ មហានាមរង្គរត្តា មន្ទរត្តា។ មញ្ជេដ្ឋិកា កណវេរបុប្ផវណ្ណា។ បុប្ផលតាទីហិ វិចិត្តា ចិត្រា។ នីលបីតាទិវទ្ធិកាតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន ឱទាតលោហិតមញ្ជេដ្ឋិកមហារង្គមហានាមរង្គរត្តាទិវសេន វទ្ធិកា គហិតា។ សីហព្យគ្ឃាទីនីបីតំ ចម្មេហិ ចាតិ សម្ពន្ធោ។ គោធីតិ គិលានោបិ អគិលានោបិ។

១៧០។ សកលំ វា ឯកទេសំ វា រជតំ ចោឡុកេន (មហាវ។ អដ្ឋ។ ២៤៨) ពន្ធិត្វា វទ្ធអោឡម្ពេយ្យាតិ អត្ថោ។ ខល្លកាទិកំ បន សព្ពំ ហារិត្វា វទ្ធអោឡម្ពេតព្ពំ។ ឧបាហនវិនិច្ឆយោ។

ឧបាហននិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១២។ អនោលោកិយនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៧១។ ឥត្ថិយាតិ តទហុជាតាយបិ ទារិកាយ។ អាទាសេ (ចូឡវ។ ២៤៦) វា ឧទកបត្តេ វា អត្តនោ មុខំ អវលោកេយ្យ, អស្ស ទុក្កដន្តិ សម្ពន្ធោ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាពាធប្បច្ចយា អាទាសេ វា ឧទកបត្តេ វា មុខនិមិត្តំ ឱលោកេតុ”ន្តិ (ចូឡវ។ ២៤៦) វុត្តត្តា វណាទីនិ

ចា “ឌិរណ្ណា ត្យ រលាយិ,រុាតា ចា”តិ ៩ចំ អាឃ្យបដ្ឋារំ ចា ឰដ្ឋលិរកតុំ ចដ្ឋតិ៉ អរតារលិកិយចិតិដ្ឋរយា៉

អរតារលិកិយតិរដ្ឋេបចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

១៣៉ អញ្ញាតិតិរដ្ឋេបចណ្ណតា

១ប័៦៉ ចដ្ឋា ចា អដ្ឋរបាឡអរ៉ំបា ចា យដ្ឋា បុបុលតាឌីហិ អចិត្តកា អញ្ញាតិ ចដ្ឋតិតិ អរត្វា៉ តិរស្សាបិ ចដ្ឋត្តិ, ៩កាឃ ចា ត្ថិស្ស ចា កឆា ៩ច តត្តិតិ អឆិប្បារយា៉ រលលាតិ ចដ្ឋរលលា៉ ពាត្តិតុត្តិ បិឆាតកពាត្តតត្តិ៉

១ប័៦៉រូបត្តិ បក្យលារូបិឌិ៉ យឌិ ច ៩ឌិរំ អរញ្ញាហិ កតំ លកតិ, ឈបិត្វា ចា ឈិត្តិត្វា ចា ឃឆា ចា ត បញ្ញាឃតិ, តឆា ស្សរត្តត ររចរធ្វា ចឡអរញ្ញាតញ្ញា៉

១ប័៣៉ឆចិកាតិ អញ្ញាតិឆចិកា៉ អញ្ញាតិបលិកាបិ លក្ខតិតិ បប្តរត្តា៉

១ប័ឞ៍-៩៉អដ្ឋិតិ (យហាច៉ ១៩៩; យហាច៉ អដ្ឋ៉ ១៩៣) យត្យស្សដ្ឋិ៍ ឌរបត្វា អចរបបដ្ឋិ៉ ចិបាលារត្តស្ស អកប្បិឃំ តាយ តត្តិ៉ អាយលកកក្កាឌីហិ កតា ឞលយឃា៉ តយុឃាតិ ត្តាឆ ចុរត្តរហច តិត្តាត្វា៉ អញ្ញាតិចិតិដ្ឋរយា៉

អញ្ញាតិតិរដ្ឋេបចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

១៩៉ អកប្បិឃបឃតតិរដ្ឋេបចណ្ណតា

១ប័ល៍-៥៉ “ដ្ឋច្ចរកា អាបត្តិរកា ដ្ឋប្បរត្តា រហាតិ, អត្យដាតាយិ កិក្លុរច ដ្ឋច្ចកយ្យិ អាបត្តិក”ត្តិ (ភ្នឡអច៉ ១៥ល៍) ចចតរតា យញ្ញាស្ស ដ្ឋបដ្ឋភាកប្បយាវលាត ៩ករតាភារកត ឌីឃយ្យិ ស្សកតក្ក្តរលត អតិររកដ្ឋក្កលបិឌក់ ត្តាឆ អាបត្តិតិ អឆិរប្បតំ, ចត្យរំបាបត្តិរកា បត បយាលាតិក្កត្តរកាបិ ចដ្ឋតិ៉ តុលិតិ បកតិតុលិកា៉ បល្លរក្កាតាយ អាហរិរយហិ ចាឡ៩ហិ ករតាតិ ចុរត្តា៉ តរត្វច “ឞិហទ្ធិបិឌិ៍ ឌរស្សត្វា ករតា បត ចដ្ឋតិ”តិ ចឆត្តិ៉ បឌិកត្តិ របតត្វរលា៉ រកាតចិត្តកត្តិ ៩ត្វ ចត្យរក្កលិឌិករលិរយា រកាឌរចា “រកាតរកា”តិ ចុច្ចតិ៉ “អត្យដាតាយិ, កិក្លុរច, រកាឌច”ត្តិ (យហាច៉ ១១ល៍) ឌិចរក្លត្តរក ចុត្តត្តា ចត្យរក្កលរលិយក់ បកតិរកាឌចំ ចដ្ឋតិ៉ រតតចិត្តំ ចិត្តក់ ត ចដ្ឋតិ៉ បដលិតិ ឈតបុប្បរត្តអត្វរលា៉ ៉ ចិកតិតិ ឞិហញ្ញក្លាឌិរូបចិចិរត្តា ដ្ឋណ្ណាយឃត្វរលារកា៉ ដ្ឋដ្ឋរលិយិតិ ៩ករតាក្ក្កតបុប្បំ៉ ៩កត្តរលិយិកាតិ ដ្ឋករតាក្ក្កតបុប្បំ៉

ᨠᩩᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩣᨭᨠᩥᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨧ᩠ᨧᨶᨿᩮᩣᨣ᩠ᨣᩴ ᩏᨱ᩠ᨱᩣᨾᨿᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ. ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨲᨶᨷᩁᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩴ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᨿᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ. ᨠᨭ᩠ᨭᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨲᨶᨷᩁᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩴ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᨠᨭ᩠ᨭᩥᩔᨾᨿᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ. ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᨬ᩠ᨧ ᨠᨭ᩠ᨭᩥᩔᨬ᩠ᨧ ᩁᨲᨶᨷᩁᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩣᨶᩮᩅ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ. ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩁᨳᨲ᩠ᨳᩁᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩏᨷᩁᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨱᨠᩋᨲ᩠ᨳᩁᨱᩣᩅ. ᩋᨩᩥᨶᨷ᩠ᨷᩅᩮᨱᩦᨲᩥ ᩋᨩᩥᨶᨧᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᨶ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ ᨷᩅᩮᨱᩦ, ᨲᩮᨶ ᨧ ᨠᨴᩃᩥᨾᩥᨣᨧᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩔ ᩏᨷᩁᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩴ ᨷᩅᩁᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᨠᨴᩃᩥᨾᩥᨣᨷᩅᩁᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ, ᨲᩮᨶ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨩᩥᨶᨷ᩠ᨷᩅᩮᨱᩥᨠᨴᩃᩥᨾᩥᨣᨷᩅᩁᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᨲ᩠ᨲᩴ.

ᩈᩮᨲᩅᩥᨲᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮ ᩈᨲᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮ ᩈᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩁᨲ᩠ᨲᩅᩥᨲᩣᨶᩔ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮ ᩈᨲᩥᨷᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩑᩅ. ᩈᩦᩈᩪᨷᨵᩣᨶᩴ ᨷᩣᨴᩪᨷᨵᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᩔ ᩏᨽᨲᩮᩣᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨠᩴ ᩏᨷᨵᩣᨶᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᨿᩴ ᨷᨶ ᩑᨠᨾᩮᩅ ᩏᨷᨵᩣᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨷᨴᩩᨾᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ, ᩈᨧᩮ ᨷᨾᩣᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨾᩉᩪᨷᨵᩣᨶᩴ ᨷᨶ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ.

᪁᪈᪀. ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨴᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨴᩦ ᨲᩪᩃᩦ ᨷᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨲᨿᩴ ᨶᩣᨾ. “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩦᨱᩥ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᨷᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ ᨲᩪᩃᩥᨠᩴ ᨣᩥᩉᩥᩅᩥᨠᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ, ᨶ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩋᨽᩥᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪃᪁᪄) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩈᩮᩈᩮ ᨣᩥᩉᩥᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮ ᩋᨽᩥᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩮᨷᩥ ᨠᩮᩣᨶᨠᩣᨴᩦ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩋᨶᩣᨱᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮᩅ ᨶᩦᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ, ᩑᨲᩴ ᨣᩥᩉᩥᩅᩥᨠᨲᨶᩦᩉᩣᩁᩴ ᨶᩣᨾ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩣ ᨣᩥᩉᩥᩅᩥᨠᨲᨶᩦᩉᩣᩁᩮᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨶᩣᨾ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩑᩅ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ.

᪁᪈᪁. ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᨷᩦᨮᩣᨶᩴ, ᨲᩦᩈᩩ ᨷᩔᩮᩈᩩ ᩋᨷᩔᨿᩣᨶᨾᩮᩅ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᨦ᩠ᨣᩮᩣ. ᩑᨠᨷᩔᩮ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩮᩣ. ᨴ᩠ᩅᩮ ᨷᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᨦ᩠ᨣᨷᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩣ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨧ᩠ᨧᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨦ᩠ᨣ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪂᪙᪇) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨾᩣᨱᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩏᨧ᩠ᨧᨠᩣᩈᨶ᩠ᨴᩥᨠᩣ”ᨲᩥ. ᨲᩪᩃᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩣ ᨾᨬ᩠ᨧᨷᩦᨮᩣ ᨥᩁᩮᨿᩮᩅ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ.

᪁᪈᪂. ᨧᩦᩅᩁᨽᩥᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ, ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨧᩦᩅᩁᨽᩥᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨾᨬ᩠ᨧᨽᩥᩈᩦᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᨷᩦᨮᩮᨷᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᨽᩥᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨲᩣᩈᩴ ᨷᨶ ᨽᩥᩈᩦᨶᩴ ᨷᨾᩣᨱᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣᨷᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨾᨬ᩠ᨧᨷᩦᨮᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᩁᩪᨷᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨾᩣᨱᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

᪁᪈᪃. “ᨲᩪᩃᩥᨠᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨩᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᨲᩦᨱᩥ ᨲᩪᩃᩣᨶᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩪᩃᩴ ᩃᨲᩣᨲᩪᩃᩴ ᨷᩮᩣᨭᨠᩥᨲᩪᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪂᪙᪇) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩪᩃᨲ᩠ᨲᨿᩴ (ᨧᩪᩊᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪂᪙᪇; ᨠᨦ᩠ᨡᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᨲᩪᩃᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᩮ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᨲᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᨲᩪᩃᩮᩉᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩃᨲᩣᨲᩥᨱᩣᨶᩴ ᨲᩪᩃᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨽᩥᩈᩥᨿᩴ ᨷᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨲᩪᩃᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅ. ᨽᩥᩈᩥᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣᨲᩥ ᨽᩥᩈᩥᨿᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨧᩮᩣᩊᩣᨴᩥᨷᨬ᩠ᨧᨠᩴ ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᩮ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ. ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩦᩉᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨧᨲᩩᨷ᩠ᨷᨴᩣᨶᩴ ᩉᩴᩈᨾᩮᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᨠ᩠ᨡᩦᨶᩴ ᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨾᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ.

᪁᪈᪄. ᨷᨴᩣᨲᩥ ᨽᩥᩈᩥᨿᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩣᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᩏᨱ᩠ᨱᩣᨾᨿᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪂᪙᪇; ᨧᩪᩊᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪂᪙᪇)

ᩏᨱ᩠ᨱᨽᩥᩈᩥᨿᩴ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨾᩴ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩏᨱ᩠ᨱᨽᩥᩈᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨾᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩈᩴ ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨧᨲᩩᨷ᩠ᨸᨴᩣᨶᩴ ᩃᩮᩣᨾᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᨱ᩠ᨱᩮᨲᩥ ᨷᨱ᩠ᨱᨽᩥᩈᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨲᨾᩣᩃᨷᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᨱ᩠ᨱᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨾᩣᩃᨷᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨾᩥᩔᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨧᩮᩣᩊᩅᩣᨠᨲᩥᨱᩮᩈᩩ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩋᩣᩈᨶᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ ᩋᩣᩈᨶᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᨷᩈᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᨿᨶᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨

ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᨿᨶᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪂᪆᪨ ᩈᨾᩣᨶᩣᩈᨶᩥᨠᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪈᪅᪨ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩔᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨲᩥᩅᩔᨶ᩠ᨲᩁᩴ᪨ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩅᩔᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᩈᩉ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪃᪂᪀) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᩅᩔᩮᩉᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪃᪂᪀) ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᩅᩮᩣ ᩅᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᩥᩅᩔᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨

᪁᪈᪆᪨ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᨱ᩠ᨯᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩉᩅᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩉᩥᨷᩥ᪨

᪁᪈᪇᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ᪨ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨷᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᨴᩦᨥᩣᩈᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪃᪂᪀) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨷᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨲᩴ ᩈᩴᩉᩣᩁᩥᨾᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᩋᩈᩴᩉᩣᩁᩥᨾᩴ ᩅᩣ, ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩮᩈᩩ ᨹᩃᨠᨡᨱ᩠ᨯᩮᩈᩩᨷᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨴᩩᩅᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩩᩅᨲᩩ ᩈᨾᩣᨶᩣᩈᨶᩥᨠᩣᨶᩴ᪨ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨾᨬ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨷᩦᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪃᪂᪀) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᨾᩣᨶᩣᩈᨶᩥᨠᩣ ᩈᩉ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩋᩈᨾᩣᨶᩣᩈᨶᩥᨠᩮᩉᩥ, ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩣᨶᩣᩈᨶᩥᨠᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨

ᩈᨾᩣᨶᩣᩈᨶᩥᨠᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪂᪇᪨ ᩋᩈᩴᩅᩣᩈᩥᨠᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪈᪈᪨ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨴᩔᨶᩮ, ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᨠᨾ᩠ᨾᩮ, ᨷᩣᨷᩥᨠᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩮ ᨧ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨲᩥ ᨲᩥᩅᩥᨵᩮᩣᨷᩥ ᩑᩈ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᨳᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩦᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨲᨠᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᩪᩃᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᩋᨩ᩠ᨫᩣᨷᨶ᩠ᨶᨠᩣ᪨ ᨶᩣᨶᩣᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩣᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨶᩣᨶᩣᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩣ᪨ “ᨶᩣᨶᩣᩈᩦᨾᩣᨿ ᨮᩥᨲᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩅᩮᩉᩣᩈᩮ ᨮᩥᨲᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨧ ᨠᩁᨱᩦᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨾᩮᨷᩥ “ᩋᩈᩴᩅᩣᩈᩥᨠᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨷᨶ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩣᨴᩥᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨶᩥᩔᩦᨾᨭ᩠ᨮᩅᩮᩉᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩩᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩈᩮᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩋᩈᩴᩅᩣᩈᩥᨠᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨

អសំវាសិកនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៥។ កម្មនិទ្ទេសវណ្ណនា

៦៨៨។ អធម្មកម្មន្តិ ឯត្ថ កថំ អធម្មកម្មំ ហោតីតិ ចេ? វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា “កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, អធម្មកម្មំ? ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ ឯកាយ ញត្តិយា កម្មំ ករោតិ, ន ច កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ, អធម្មកម្មំ។ ទ្វីហិ ញត្តីហិ កម្មំ ករោតិ, ន ច កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ, អធម្មកម្មំ។ ឯកាយ កម្មវាចាយ កម្មំ ករោតិ, ន ច ញត្តិំ ឋបេតិ, អធម្មកម្មំ។ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ កម្មំ ករោតិ, ន ច ញត្តិំ ឋបេតិ, អធម្មកម្ម”ន្តិ (មហាវ. ១៥៧)។ ឥមិនា នយេន សេសកម្មេសុបិ វុត្តប្បការេន អកត្វា អញ្ញថា ករណំ អធម្មកម្មន្តិ វេទិតព្វំ។

វគ្គេនាតិ វគ្គេន សង្ឃេន។ កថា វគ្គំ ហោតីតិ ចេ? យាវតិកា ច ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា, តេ អនាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ, វគ្គកម្មន្តិ ឥមេសុ យេន កេនចិ ឯកេនបិ អង្គេន វគ្គំ ហោតិ។

សមគ្គេនាតិ សមគ្គេន សង្ឃេន។ កថំ សមគ្គំ ហោតីតិ ចេ? យាវតិកា ច ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា, តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា នប្បដិក្កោសន្តិ, សមគ្គកម្មន្តិ ឯវំ។

ចតុត្ថន្តិ សមគ្គេន ធម្មិកំ។ ឯត្តាវតា “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, កម្មានិ, អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ (មហាវ. ១៥៣) ឯវំ វុត្តានិ ចត្តារិ កម្មានិ បរិគ្គហិតានិ ហោន្តីតិ វេទិតព្វានិ។

១០០-១០១។ ទសវគ្គិកោ (មហាវ. ១៥៥; កង្ខា. អដ្ឋ. និទានវណ្ណនា) វីសតិវគ្គិកោ ច ទសវីសតិវគ្គិកោ។ អព្ភានូបសម្បទាបវារណា ឋបេត្វា សព្ពកម្មេសុ កម្មប្បត្តោតិ សម្ពន្ធោ។ ឯវំ សេសេសុបិ។ ឧត្តរេនាតិ វីសតិវគ្គោ ច អតិរេកវីសតិវគ្គោ ច។

១០២។ ឋានាតិ កម្មប្បត្តេ ច ឆន្ទារហេ ច សន្ធាយ “ចតុវគ្គោ”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ (បរិ. ៣៥៥, ៣៨៧; បរិ. ៣៥៧-៣៥៥) បកតត្តា នាម យេ បារាជិកាបត្តិលទ្ធិនានាសំវាសកា ន ហោន្តិ។ បរេតិ ឯកសីមដ្ឋា បកតត្តា ភិក្ខូ។ យទិ បកតត្តា ភិក្ខូបិ អញ្ញតរំ គាមសីមំ វា នទីសមុទ្ទជាតស្សរឧទកុក្ខេបសីមាសុ វា អញ្ញតរំ បវិសិត្វា ឋិតា ហោន្តិ, នេវ កម្មប្បត្តា, ន ឆន្ទារហា។ ន ហិ តេសំ ឆន្ទោ វា បារិសុទ្ធិ វា អាគច្ឆតិ អញ្ញសីមាយំ ឋិតត្តា។ សេសេសុបីតិ បញ្ចវគ្គាទិកេសុបីតិ អត្ថោ។

១០៣។ អសំវាសកានម្បិ ចា កត្វា កតំ កម្មំ កុប្បញ្ច ហោតិ, ការកានញ្ច ទុក្កដន្តិ អត្ថោ។ “យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ, តំចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ, អកម្មំ ន ច ករណីយ”ន្តិ (មហាវ. ១៥៨) វុត្តត្តា “កម្មារហការកានំ ចា”តិ វុត្តំ។ ឋានាតិ បរិវាសាទិកម្មានំ យេន បរិសតោ

ឧបត្តឹ ទស្សេតុំ “ការណការណំ ចា”តិ វុត្តំ តយោបិ អភិក្លិដ្ឋចិត្តំ សង្ខាយ វុត្តំ ភិក្លិដ្ឋចេត្វា បន សញ្ញត្វា ការណេកា ហោតិ ឯវំ

១០៥. ធារេយ្យាតិ បដិក្ខេបយ្យ. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អឌ្ឍយោគេយ្យ កឋិនេយាគេ បដិច្ឆាទិតុ”ន្តិ (មហាវ. ៣៥៣) ហិ វុត្តំ អត្ថារេយ សតីតិ អត្ថោ. “អឌ្ឍយោគំ ពាហិំ, ន វដ្ដតិ វដ្ដតី”តិ ឯវំ វេទ្ធ តយោ អញ្ញមញ្ញំ ជិន្នំ អាទិ ការេយ្យន្តិ អត្ថោ. យទិ ឯកោ ហោតិ, “ន វដ្ដតិ វដ្ដតី”តិ ឯវំ អធិដ្ឋានំ ការេយ្យាតិ អត្ថោ. ឯត្តាវតា ឯតេ តិរាបត្តិកា ហោន្តិ, អត្ថារាយា ច មុច្ចន្តិ, កាយំ បន អឌ្ឍយុត្តា ក្រុមយេវ. ធារេទត្តិច តតោឆេកាតិ ឯត្ថ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ បញ្ចហិ បដិច្ឆាទិតុំ, ទ្វីហិ តីហិ ជិន្នំ អាទិ ការំ, ឯកេន អធិដ្ឋាតុំ, “ន វដ្ដតិ វដ្ដតី”តិ (មហាវ. ៣៥៣) វុត្តត្តា ចត្តារោ ច បញ្ច ច ធារេតុំ ឯវាតិ អត្ថោ.

១០៦. អ្នការិ ឯកេហិ បដិក្ខិត្តំ ហោតិ, តេ ទស្សេតុំ “កាយារោហា”តិអាទិ វុត្តំ. តត្ថ ផិត្តចិត្ត-កុហលោន អម្ពុត្តកោបិ កហិតោច. ឯតេសន្តិ ឯក វុត្តប្បការា, តេសំ បដិក្ខេបោ ន ទុហតីតិ អត្ថោ.

១០៧. អ្នការិ យស្ស បដិក្ខេបោ ទុហតិ, តំ ទស្សេតុំ “បកតត្តកសីមដ្ឋ-សមសំវាសភិក្ខុនា”តិ វុត្តំ. តស្សត្ថោ (មហាវ. ១៥៣) – ឯចត្តបស្ស ភិក្ខុនា បដិក្ខេបសតា អត្ថមេសា អាកត្តាទស្សាបិ អាទេរាចត្តស្ស ទុហតីតិ. “ភិក្ខុស្ស, ភិក្ខវេ, បកតត្តស្ស សមានសំវាសិកស្ស សមានសីមាយំ ឋិតស្ស អត្ថមេសា អាកត្តារិកស្សបិ ភិក្ខុនោ ចិន្នាបេត្តស្ស សញ្ញមេត្តបដិក្ខេបសតា ទុហតី”តិ (មហាវ. ១៥៣) វុត្តំ.

១០៨. សមូលា យទិ បដិក្ខេបេយ្យាតិ អត្ថោ. តិទេរាក្ខាតិ បទមូលា. កាយសាមគ្គិំ ច លទ្ធិំ ច ទោតា ធទេយ្យ, ទុក្កដន្តិ អត្ថោ. កមូចិតិច្ឆយោ.

កមូតិទ្ទេសវណ្ណនា តិដ្ឋិតា.

១៩. បិណ្ឌិចចិចជ្ជតាតិទ្ទេសវណ្ណនា

១០៩. ទុណ្ណន្តិ និទ្ទិសទុណ្ណានិកន្តិ អត្ថោ. មត្តិកាតិ បកតិមត្តិកា ចា បញ្ចវណ្ណា ចា សុទ្ធា កុដ្ឌអាទិកា ចា. កុលសង្គហាតិ ឯតេហិ សង្គហិតានំ សត្តិកេ លិកាសាយ កុលសង្គហត្តន្តិ អត្ថោ. ឯត្ថ បន ពូលេហិ សង្គហិតានំ សត្តិកេ “កិញ្ចិ លភិស្សាមី”តិ សញ្ញំ ចា បុក្កលិកំ ចា ធាតុំ ន វដ្ដតិ ឯវំ. ពូមិតា បន តនេយន លទ្ធំ បញ្ចាត្តុមិ សហធម្មិកានំ ន វដ្ដតិ, មិច្ឆាជីវញ្ច ហោតិ.

១១០-១១១. លិកាសាយ ធាយកានំ ធារទេកា វុក្កិបិត្វា បរិភដភាវេចា បរិភដកតា, តាយ បរិភដកតាយ ន ជីវេយតិ សម្ពន្ធោ. សេសេសុបិ ឯសេច នយោ. ទេវតាជីសុ បេសិតស្ស កមនំ បហេណកម្មំ. សាសនប្បដិសាសនហរណំ ទូតកម្មំ. បេសិតស្ស គេហតោ គេហកមនំ ជង្ឃបេសនិយំ. លិកាសាយ លញ្ជនាតមត្តប្បទានំ. អញ្ញាន ចាបីតិ អគ្គិជ្ជាទិកា.

᪁᪈᪁᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪓᪖᪓ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ; ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪓᪖᪓ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ᪨ ᩋᨶᩮᩈᨶᩣᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᨴᩣᨶᩣᨴᩥᨶᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩈᨶᩣ᪨ ᨠᩩᩉᨶᩣᨴᩦᩉᩦᨲᩥ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪘᪖᪑; ᩅᩥᨽ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪘᪖᪑; ᨾᩉᩣᨶᩥ᪨ ᪘᪗) ᨠᩩᩉᨶᩣ ᩃᨸᨶᩣ ᨶᩮᨾᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᨲᩣ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩮᩈᩥᨠᨲᩣ ᩃᩣᨽᩮᨶ ᩃᩣᨽᩴ ᨶᩥᨩᩥᨣᩦᩈᨶᨲᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨩᩦᩅᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨

ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨩᩦᩅᩅᩥᩅᨩ᩠ᨩᨶᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪁᪀᪨ ᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪈᪂᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩅᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩅᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᨸᨴᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨭᩴ᪨ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪓᪕᪖ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ; ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪕᪗ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩴ, ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨸᩣᨲᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩣᩉᨶᩴ ᩒᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩦᨧᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨸ᩠ᨹᩮᩣᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩣᩉᨶᩴ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩦᩈᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩦᩈᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᩋᨲᩁᨾᩣᨶᩮᨶ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪈᪃᪨ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩈᨿᨶᩣᩈᨶᨶ᩠ᨲᩥ “ᨠᨳᩴ ᨾᩮ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩤ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩣᩅᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩤ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪈᪄-᪆᪨ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩣᨴᩥᨴᩣᩁᩩᨽᨱ᩠ᨯᨬ᩠ᨧ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪓᪖᪀; ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪖᪀) ᩁᨩᨶᨠᩣᨩᨶᩣᨴᩥᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨽᨱ᩠ᨯᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᩅᩤ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ ᩅᩤ ᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠᩔ ᩅᩤ “ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩍᨾᩴ ᨩᨣ᩠ᨣᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪈᪗-᪈᪨ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪓᪕᪘ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ; ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪕᪙ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨲᩮᩣᩅ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨿᨴᩥ “ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮᩣ”ᨲᩥ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᩑᩅ ᩋᩣᩈᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩣᨴᩮᩣᨴᨠᨸᩦᨮᨠᨳᩃᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨴᩮᩣᨴᨠᩴ ᨸᩣᨴᨸᩦᨮᩴ ᨸᩣᨴᨠᨳᩃᩥᨠᩴ ᩏᨸᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩣᨶᩦᨿᩮᨶ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨧᩮ ᩈᨠᩥᩴ ᩋᩣᨶᩦᨲᩴ ᨸᩣᨶᩦᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩥᩅᨲᩥ, ᨸᩩᨶᨸᩥ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩑᩅ᪨ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᨲᩥ “ᩑᨲᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪈᪉-᪁᪀᪨ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨧᩣᩁᨣᩣᨾᩮᩣ ᩍᨲᩮᩣ ᨴᩪᩁᩮ”ᨲᩥ ᩅᩤ “ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ”ᨲᩥ ᩅᩤ “ᨠᩣᩃᩔᩮᩅ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩤ “ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮ ᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩤ ᨣᩮᩣᨧᩁᩮ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮ᪨ ᩋᨣᩮᩣᨧᩁᩮᨲᩥ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣᨶᩴ ᩅᩤ ᨣᩣᨾᩮ, ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨠᩮ ᩅᩤ ᨣᩣᨾᩮ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᩔ ᩅᩤ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩤ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨴᩦᨿᨲᩥ, ᨲᩮ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨠᨲᩥᨠᩴ᪨ “ᩍᨾᩴ ᨠᩣᩃᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩍᨾᩴ ᨠᩣᩃᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᩅᩮᩈᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᨠᩣᩃᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᩮᩈᩩᨧᩥ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩋᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧ ᨧᨱ᩠ᨯᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ᪨ ᨶᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩣᨧᩣᨲᩥ ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨴᩦᨸᨠᩴ, ᩅᨯ᩠ᨰᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩮᩅ᪨ ᩅᨲ᩠ᨲᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨

វត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០។ វិកប្បនានិទ្ទេសវណ្ណនា

១១០។ សម្មុខាយាតិ (បាឡិ។ ១៤២; បារា។ អដ្ឋ។ ១។២៩៦; កង្ខា។ អដ្ឋ។ វិកប្បនសិក្ខាបទវណ្ណនា) សម្មុខេ ឋិតស្សាតិ អត្ថោ។ ព្យត្តស្សាតិ វិកប្បនវិធានំ បច្ចុទ្ធរណាទិវិធានញ្ច ជានន្តស្ស។ អញ្ញេត្វា បន “ទូរេ ឋិតស្ស”ន្តិ កថេត្វាបិ កថេតព្វាតិ អត្ថោ។ ឯកស្សាតិ ឯកស្ស ភិក្ខុស្ស។

១១១។ និធេតុំវាតិ និធេតុំ ឯវ, និស្សគ្គិយំ ន ហោតីតិ អត្ថោ។ បរិភុញ្ជិតុំ វា វិស្សជ្ជេតុំ វា អធិដ្ឋាតុំ វា ន វដ្ដតីតិ អត្ថោ។

១១២-៣។ អបរា សម្មុខា វាតិ សម្មុខា វិកប្បនា ឯវាតិ អត្ថោ។ យស្មា ចេសា វិកប្បនា អត្តនា ឯវ វិកប្បេត្វា បរេន បច្ចុទ្ធរាបិតត្តា សម្មុខា វិកប្បនា ឯវាតិ វុត្តា។

១១៤។ ឥមិស្សាតិ ឧទ្ទិសិត្វា។ សន្តិកេវាតិ ឋិតេ ឯវ។ នាតិឧទ្ទិសិត្វា “ទូរេ ឋិតេ ច បន ឯតំ វុត្តនយេន ‘តិស្សា ភិក្ខុ’តិ វា ‘តិស្សា ភិក្ខុនី’តិ វា វត្វា បុន តេន ‘អហំ តិស្សស្ស ភិក្ខុនោ, តិស្សាយ ភិក្ខុនិយា វា ទម្មី’តិ វិកប្បេត្វា តេនេវ ‘តិស្សស្ស ភិក្ខុនោ, តិស្សាយ ភិក្ខុនិយា សន្តកំ បរិភុញ្ជ វា វិស្សជ្ជេហិ វា យថាបច្ចយំ វា ករោហី’តិ បច្ចុទ្ធរិតព្ព”ន្តិ ឯវំ បាឡិយា កថេតព្ពំ។

១១៥។ ទ្វេសន្តិកេត្តកត្ត-ពហុកាទិ វិនាតិយាតិ ឯវ ទ្វេតញ្ញា សន្តិកេតញ្ញា ឯកេតញ្ញា ពហុកាទញ្ញា វិនាតិត្វាតិ អត្ថោ។

១១៦។ “ឥមាហបនំ អតិរេកចីវរំ ធារេតព្ព”ន្តិ (បារា។ ២៩១) វុត្តត្តា “ឥមាហំ វា”តិ វុត្តំ។ “ចីវរកាលសមយេ ការ អកត្វេត កថិនេ វស្សានស្ស បច្ឆិមេ មាសេ, អត្វេត កថិនេ បញ្ច មាសា”តិ (បារា។ ៩២៥) វុត្តត្តា “មាសមេកំ វា បញ្ច វា”តិ វុត្តំ, មាសំ វា ឯកំ បញ្ច វា មាសេតិ អត្ថោ។ “ភិក្ខុនោ បនេវ អកាលចីវរំ ឧប្បជ្ជេយ្យ, អាកង្ខមានេន ភិក្ខុនា បដិគ្គហេតព្ពំ។ បដិគ្គហេត្វា ខិប្បមេវ ការេតព្ពំ។ នោ ចស្ស បារិបូរិ, មាសបរមំ តេន ភិក្ខុនា តំ ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ ឩនស្ស បារិបូរិយា សតិយា បច្ចាសាយា”តិ (បារា។ ២៥៥) វុត្តត្តា “បច្ចាសា សតិ មាសក”ន្តិ វុត្តំ។ ឧប្បាទយតីតិ អនធិដ្ឋិតំ អវិកប្បិតំ និស្សគ្គិ ន ជនយតីតិ អត្ថោ។ វិកប្បនាវិនិច្ឆយោ។

វិកប្បនានិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១១។ និស្សយនិទ្ទេសវណ្ណនា

១១០. ព្យត្តស្សាតិ ឯត្ថ កិត្តាវតា ព្យត្តោ ហោតីតិ ចេ? និស្សយមុច្ចនកេន បន សព្វន្តិមេន ធម្មបរិច្ឆេទេន អត្ថតោ ច ព្យញ្ជនតោ ច ទ្វេ មាតិកា បគុណា វាចុគ្គតា កាតព្វា, បក្ខទិវសេសុ ធម្មស្សាវនត្ថាយ សុត្តន្តតោ ចត្តារោ ភាណវារា, សម្បត្តានំ បរិសានំ បរិកថនត្ថាយ អន្ធកវិន្ទមហារាហុលោវាទអម្ពដ្ឋសទិសោ ឯកោ កថាមគ្គោ, សង្ឃភត្តមង្គលាមង្គលេសុ អនុមោទនត្ថាយ តិស្សោ អនុមោទនា, ឧបោសថបវារណាទិវិជាននត្ថំ កម្មាកម្មវិនិច្ឆយោ, សមណធម្មករណត្ថំ សមាធិវសេន វា វិបស្សនាវសេន វា អរហត្តបរិយោសានំ ឯកំ កម្មដ្ឋានំ ឯត្តកំ ឧគ្គហេតព្វំ. ឯត្តាវតា ព្យត្តោ នាម ហោតិ ចាតុទ្ទិសោ, ឥតរោ អព្យត្តោ.

១១១. ឥទានិ និស្សយគ្គហណាការំ ទស្សេតុំ "ឯកំស"ន្តិអាទិ វុត្តំ. ឯត្ថ (មហាវ. ១០៣) អាយស្មតោតិ អាយស្មន្តំ.

១១២. ឥទានិ បដិប្បស្សទ្ធិវិធានំ ទស្សេតុំ "បក្កន្តោ"តិអាទិ វុត្តំ, "បញ្ចិមា, ភិក្ខវេ, និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិយោ ឧបជ្ឈាយម្ហា ឧបជ្ឈាយោ បក្កន្តោ វា ហោតិ វិព្ភន្តោ វា កាលកតោ វា បក្ខសង្កន្តោ វា អាណត្តិយេវ បញ្ចមី"តិ (មហាវ. ៨៣), "ឆយិមា, ភិក្ខវេ, និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិយោ អាចរិយម្ហា អាចរិយោ បក្កន្តោ វា ហោតិ វិព្ភន្តោ វា កាលកតោ វា បក្ខសង្កន្តោ វា អាណត្តិយេវ បញ្ចមី, ឧបជ្ឈាយេន វា សមោធានគតោ ហោតី"តិ ឥទំ បន ឧភយំ ឋានំ ទស្សិតំ. សចេ អាចរិយុបជ្ឈាយា សាមន្តវិហារេសុបិ អបរិក្ខិត្តេសុ លេឌ្ឌុបាតទ្វយព្ភន្តរេ វសន្តិ, និស្សយោ ន បដិប្បស្សម្ភតិ. បរិក្ខិត្តេសុបិ ន បដិប្បស្សម្ភតីតិ ឯកេ. អាចរិយា បន ន ឥច្ឆន្តិ. កស្មាតិ ចេ? និស្សយគ្គហណប្បដិប្បស្សទ្ធីនំ ឧបចារសីមាយ បរិច្ឆិន្នត្តា. លេឌ្ឌុបាតេន ឧបចារសីមាបរិច្ឆេទោ បន អបរិក្ខិត្តេសុ ឯវ លព្ភតិ, ន បរិក្ខិត្តេសុ. តស្មា អាចរិយានំ វិនិច្ឆយេវ ឋាតព្វំ.

បក្កន្តោតិ ឯត្ថ (មហាវ. អដ្ឋ. ៨៣) សចេ អាចរិយោ អន្តេវាសិកំ អនាបុច្ឆិត្វាវ ឧបចារសីមំ អតិក្កមតិ, និស្សយោ បដិប្បស្សម្ភតិ. សចេ ឧបចារសីមំ អនតិក្កមិត្វាវ និវត្តតិ, ន បដិប្បស្សម្ភតិ. អាចរិយំ អនាបុច្ឆិត្វា អន្តេវាសិកស្ស គមនេបិ ឯសេវ នយោ. សចេ អាចរិយោ កត្ថចិ គន្តុកាមោ អន្តេវាសិកំ អាបុច្ឆតិ, អន្តេវាសិកោបិ "សាធុ សាធូ"តិ សម្បដិច្ឆតិ, តង្ខណេ ឯវ បដិប្បស្សម្ភតិ. ឯវំ អាចរិយំ អាបុច្ឆិត្វា អន្តេវាសិកស្ស គមនេបិ. ទ្វីសុបិ អន្តោវិហារេយេវ ឋិតេសុ អាចរិយោ វា អន្តេវាសិកំ, អន្តេវាសិកោ វា អាចរិយំ អនាបុច្ឆិត្វាវ សចេ ទ្វេ លេឌ្ឌុបាតេ អតិក្កមតិ, បដិប្បស្សម្ភតិ. បក្ខសង្កន្តេ ច វិព្ភន្តេ ច កាលកតេ ច តង្ខណេយេវ បដិប្បស្សម្ភតិ . អាណត្តិ នាម និស្សយបណាមនា. ទស្សនសវនវសេន ទុវិធំ សមោធានំ.

១១៣. អលជ្ជិន្តិ ឯត្ថ –

"សញ្ចិច្ច អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ;

អាបត្តិំ បរិគូហតិ;

អគតិគមនញ្ច គច្ឆតិ;

ឯទិសោ វុច្ចតិ អលជ្ជីបុគ្គលោ’’តិ. (បរិ. ២៤៩) –

ឯវំ វុត្តំ ‘‘ន ភិក្ខវេ អលជ្ជីនំ និស្សាយ វត្ថព្ពំ. យោ វសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’តិ (មហាវ. ១២០) ហិ វុត្តំ.

១២៣. ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នេន ភិក្ខុនា និស្សយំ អលភមានេន អនិស្សិតេន វត្ថុ’’ន្តិ (មហាវ. ១២១) វុត្តត្តា ‘‘អទ្ធិកស្សា’’តិ វុត្តំ. គិលានុបដ្ឋាកស្ស ច យាចិតស្សាតិ សម្ពន្ធោ. ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានុបដ្ឋាកេន ភិក្ខុនា និស្សយំ អលភមានេន យាចិយមានេន អនិស្សិតេន វត្ថុ’’ន្តិ (មហាវ. ១២១) ហិ វុត្តំ. សល្លក្ខេន្តេន ផាសុកន្តិ ផាសុវិហារំ សល្លក្ខេន្តេន. ឥទំ បន បរិហារំ (មហាវ. អដ្ឋ. ១២១) សោតាបន្នាទិអរិយសាវកោ វា ទាយកបក្ខិកបុគ្គលោ វា វិញ្ញូ បុគ្គលោ វា ន លភតិ. យស្ស ហោតិ បន សង្ខេបបក្ខិកា សង្ឃាទិ ហោតិ, ន ទាយកោ, អយំ លភតិ. អរញ្ញេ និស្សយទាយកេ ‘‘យទា បតិរូបោ និស្សយទាយកោ អាគច្ឆិស្សតិ, តទា តស្ស និស្សាយ វសិស្សាមី’’តិ អាភោគំ កត្វា យាវ អាសាឡ្ហីបុណ្ណមា, តាវ វសិតុំ លភតិ. សចេ បន អាសាឡ្ហីមាសេ និស្សយទាយកំ ន លភតិ, យត្ថ អត្ថិ, តត្ថ គន្តព្វំ. អន្តោវស្សេ បន អនិស្សិតេន វត្ថុំ ន វដ្ដតិ. សកាលេ ទាយកេ អសន្តេ វសិតុំ លព្ភតីតិ សង្ខេបតោ ឯត្ថ កថិតោ និស្សយវិនិច្ឆយោ.

និស្សយវិនិច្ឆយកថា និដ្ឋិតា.

១២. កាយពន្ធនវិនិច្ឆយកថា

១២៤. អកាយពន្ធនោតិ កាយពន្ធនំ អពន្ធិត្វាតិ អត្ថោ. យតោ បដ្ឋាយ ចីវរំ បារុបិតព្វំ, តតោ បដ្ឋាយ ឯវ កាយពន្ធនំ ពន្ធិតព្វំ. ‘‘ន ភិក្ខវេ អកាយពន្ធនេន គាមោ បវិសិតព្វោ. យោ បវិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’តិ (ចូឡវ. ២៧៨) ហិ វុត្តំ. តេនេវ អសតិយា គតោតិ អសតិយា គតោ យត្ថ សរតិ, តត្ថេវ ពន្ធិតព្វំ. សរិត្វា បន យាវ ន ពន្ធតិ, តាវ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ន វដ្ដតិ. យទិ អន្តោគាមេ សរតិ, កាយពន្ធនេ សតិ ឯកមន្តេ ឋត្វា ពន្ធិតព្វំ, អសតិ ចេ និក្ខមិត្វា ពន្ធិត្វា បុន បិណ្ឌាយ បវិសិតព្វន្តិ វទន្តិ.

១២៥. ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ កាយពន្ធនានិ បដ្ដិកំ សូករន្តក’’ន្តិ (ចូឡវ. ២៧៨) វុត្តត្តា ‘‘ទុវិធ’’ន្តិ វុត្តំ. តត្ថ សូករន្តំ នាម កុញ្ចិកាកោសកា វិយ អន្តោ សុសិរំ កត្វា កោដ្ដិតំ. រជ្ជុ ច ឯកាតិ ឯកវដ្ដា រជ្ជុ ច. តទនុលោមិកាតិ តេសំ ទ្វិន្នំ អនុលោមិកា.

១២៦. មច្ឆកណ្ដកខជ្ជុរី-បត្តា មដ្ឋា ច បដ្ដិកាតិ ឯត្ថ (ចូឡវ. អដ្ឋ. ២៧៨) ឯតេ មច្ឆកណ្ដកាទយោ មដ្ឋា វិការរហិតា បដ្ដិកា ច តទនុលោមិកាតិ អធិប្បាយោ. លទ្ធា ទសា វដ្ដេយ្យាតិ ឯកាយ វា ទ្វីសុ វា តីសុ វា កាសា ឯវ នត្ថីតិ អធិប្បាយោ, តតោ បរំ ន វដ្ដតិ.

ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩮᨠᩣᩈᩩ ᩑᨠᩔ᪨ ᨣᩩᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨣᩩᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᨠᩴ᪨

᪑᪒᪙᪨ ᨾᨠᩁᨾᩩᨡᩣᨴᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨴᩮᨯ᩠ᨯᩩᨽᩈᩦᩈᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᨠᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᨠᩣᩈᩩ ᩑᨠᩔ᪨ ᨠᩔᩣᨲᩥ? ᨧᩥᨲᩔ᪨ ᨥᨭᨠᩣᨲᩥ ᨥᨭᨠᨲᩮᩣ᪨ ᩃᩮᨡᩣᨲᩥ ᩃᩮᨡᩣᨿ᪨ ᨥᨭᨠᨲᩮᩣ ᨧ ᩃᩮᨡᩣᨿ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪓᪐᪨ ᨴᩮᨯ᩠ᨯᩩᨽᨠᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪒᪗᪘; ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪗᪘) ᩏᨴᨠᩈᨷ᩠ᨷᩈᩦᩈᩈᨴᩥᩈᩴ᪨ ᨾᩩᩁᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩉᩩᩁᨩ᩠ᨩᩩᨠᩮ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩈᩴᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩣᨿ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨿᩣ ᨷᩃᩥᩅᩮᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩁᨩ᩠ᨩᩩ᪨ ᨾᨴ᩠ᨴᩅᩦᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨾᨦ᩠ᨣᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨠᩃᩣᨻᩩᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩅᨭ᩠ᨭᩴ᪨ ᩑᨲᩣᨶᩥ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᩣᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣᨲᩥ ᨾᩩᩁᨩᩴ ᨾᨴ᩠ᨴᩅᩦᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣ ᩑᩅ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᩁᩮᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪓᪑᪨ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨿᩣᨷᩦᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪒᪗᪘) ᩅᩥᨵᩥᨿᩣᨷᩥ᪨ ᩅᩮᩊᩩᩋᩣᨴᩥᨾᨿᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᨷᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨

ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨷᨮᨾᨽᩣᨱᩅᩣᩁᩴ᪨

᪑᪓᪨ ᨷᨮᩅᩦᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪓᪑᪨ ᨩᩣᨲᩣ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪘᪔; ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪘᪔-᪘᪘; ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨷᨮᩅᩦᨡᨱᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩋᨩᩣᨲᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣ ᨷᨮᩅᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨲᨴᩩᨽᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᨷᩴᩈᩩᨠᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᨷᩴᩈᩩᨠᩣ ᨧ ᩋᨴᨯ᩠ᨰᩣ ᨧ ᨻᩉᩩᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᨷᩴᩈᩩᨠᩣ ᨧ ᨧᩣᨲᩩᨾᩣᩈᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᨭ᩠ᨮᨷᩴᩈᩩᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᩣᩈᩥ ᨧ ᨩᩣᨲᨷᨮᩅᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᩋᨴᨯ᩠ᨰᩣᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨶᨷᨲ᩠ᨲᨷᨧᨶᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩣᩁᩣᩅᩣᨷᨷᨧᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨲᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᨴᨯ᩠ᨰᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨷᩴᩈᩩᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨷᩴᩈᩩ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨷᩴᩈᩩ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨧᩣᨲᩩᨾᩣᩈᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᨭ᩠ᨮᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨷᩴᩈᩩᨷᩩᨬ᩠ᨩᩣ ᨧ ᩋᨴᨯ᩠ᨰᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨷᩥ ᨩᩣᨲᨷᨮᩅᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪑᪓᪒᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨩᩣᨲᨷᨮᩅᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᩣᩈᩥ ᨧ ᨷᩴᩈᩩᩁᩣᩈᩥ ᨧ ᨧᩣᨲᩩᨾᩣᩈᩮᩣᨾᩅᨭ᩠ᨮᨠᩣ ᩋᨩᩣᨲᨷᨮᩅᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪓᪓᪨ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨷᩴᩈᩩᨠᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩈᨠ᩠ᨡᩁᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩈᩩ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᨴ᩠ᩅᩮ ᨽᩣᨣᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩦᩈᩩ ᨽᩣᨣᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨽᩣᨣᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨿᩔᩣ ᨽᩪᨾᩥᨿᩣ, ᩑᩈᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨧᩪᩊᨷᩴᩈᩩᩋᩣᨴᨿᩮᩣᨷᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩣ ᩑᩅ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩣᨿ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨲᩣ᪨ "ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨷᩴᩈᩩᨠᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪘᪔) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ "ᨴ᩠ᩅᩮᨽᩣᨣᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ, ᨴ᩠ᩅᩮᨽᩣᨣᨷᩴᩈᩩᨠᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨷᩦᨲᩥ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨷᩴᩈᩩᨠᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ᪨

᪑᪓᪔᩺ ᨩᩣᨲᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨷᩥᨧ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᩺ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩉᩔ ᨧᩥᨿᨲᩥᩔ ᨴᩣᨠᩢ᩺ ᨩᩣᨲᩮ ᩋᨩᩣᨲᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩋᨽᩣᩅᨲ᩠ᨲᩣ᩺

᪑᪓᪕᩺ ᩏᨠᩣᨿᩣᩃᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩏᨠᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ ᩅᨠᩮ ᩋᩣᩃᨴᨲ᩠ᨲᩣ ᨫᩥᨶᩅᨿᩥ ᩃᩃᨲᩥ, ᩋᩣᩃᩣᨷᨠᩔ ᩏᨠᩣ ᩏᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᨧᩣᨶᩅᩣᨲᩥ ᨧᩣᨧᩣᨿ

ᨧᩣᨧᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

᪑᪓᪖᩺ ᩏᨲ᩠ᨳ "ᨩᩣᨶᩃᩉᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩥ"ᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᨧᨲ᩠ᨳᩩ ᨽ ᨧᨯ᩠ᨯᨲᩥ᩺ ᩋᨽᩥᨿᨿᩮᨲ᩠ᨳᩣ ᨷᨽ "ᩅᨷᩥᨠ᩠ᨠᨶᩃᩥ ᩃᩃ, ᨷᨧᨧᩥ ᩃᩃ, ᨧᩣᨷᩥ ᩃᩃ, ᩋᩣᨧᩣᨧᩮ ᩃᩃ, ᨠᨽ᩠ᨯᩥ

ᩃᩃᩣ"ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨳᩩ ᨧᨯ᩠ᨯᨲᩥ᩺

᪑᪓᪗᩺ ᩏᨫᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨳ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥ ᩏᨧᨶ᩠ᨶᩩᨷᩥ ᨠᨷᩥᨿᩅᨧᩣᩉᩣᨶᨧᨶᨽᩥ ᨧᨯ᩠ᨯᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᩺

᪑᪓᪘᩺ ᩅᨠᩣᩅᨷᨲ᩠ᨳᩩ ᩃᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨪᨯᩥᨬᩦᩉᩥ ᨣᩅᩉᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᨠ᩠ᨠᩅᩃᨿ᩠ᨿᨠᩥ ᨦ᩠ᨠᩔᩥᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᨿᨠᨯ᩠ᨯᩮᩣ᩺

᪑᪔᪑-᪒᩺ ᨦ᩠ᨠᨲᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩅᨠ ᨷᨲᩥᩅᨲᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᩺ ᨦ᩠ᨠᨲᩅᨠ ᨷᨲᩥᨲᩴ ᨷᨽ ᩅᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩥ ᨠᨷᩥᨿᩅᨿᨧ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨠᨷᩥᨿᩴ ᨴᩅᩔᨲ᩠ᨳᩩ "ᨦ᩠ᨠᨲᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩅᨠ"ᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺

ᨷᩥᩈᩣᩅᩃ ᩃᩅᨣ᩠ᨣ ᨶᩅᨩ ᨧ ᨽᨧᩅᩈᩣᩃ᩠ᩃᩥᨿᩣ ᨷᨲᩥᩅᨲ ᨶᩅᨩ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᩺ ᩋᨠ᩠ᨡᨴᩣᨠᩣᩈ᩠ᨯᩥᩅᨲ ᨧᨿᩥᩅᨠ ᨧ ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨠ᩠ᨿᨯ᩠ᨯ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨲᨧᩣ

ᩏᩅᨲᨷᩥ ᩅᨲ᩠ᨳ ᨧᩣᨲ᩠ᨿᩣᨿᩣᩈᩣᨫᩥᩅᨠᩣᨧᨯ᩠ᨯᩣ ᨽ ᩅᨠᩣᩅᨷᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

᪑᪔᪒-᪔᩺ ᨠ᩠ᨿᩥ ᨧᩥᩅᨠᩣᨷᨿᩴ ᨧᨿ᩠ᨿᩣᨫᩥ ᨣᩃᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨽ ᨧ ᨠᨷ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᩺ ᨨᩣᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᩔ᩠ᨿᩣᨧᨨᩣᨶᩣᨿ᩺ ᨷᨽᩥ ᨴᩅᩔ᩠ᨿᩔ᩠ᨿᩣᨿᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᩺

᪑᪔᪕᩺ ᩅᩈᩅᨠᩣᨲᩥ ᩈᩥᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥ᩺ ᨠ᩠ᨿᩥᨿᩣ ᩋᩃ᩠ᩃᩉᨲ᩠ᨳᩩ ᨪᩅᨷᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᩺

᪑᪔᪖᩺ ᩋᨧᩅᩈ ᩅᨲᩦᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨴᩣᩉᩣᨫᩦᩈ᩠ᨿ ᩋᩣᨷᨴᩣᩈ᩠ᨿᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᨷᨧᨩᩥᨧᩥᨽᩥᨧ᩠ᨨᩅᨿᩣ᩺

ᨷᨧᨩᩥᨽᩥᩅᨯ᩠ᨯᩅᩈᨧᨱ᩠ᨱᨽᩣ ᨽᩥᨯ᩠ᨯᩥᨲᩣ᩺

᪑᪔᪔᩺ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨠᩣᨶᨽᩥᩅᨯ᩠ᨯᩅᩈᨧᨱ᩠ᨱᨽᩣ

᪑᪔᪘-᪑᪕᪐᩺ ᨣᩦᩁᩥᨠ᩠ᨿᨯᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᨠᨶᨴᨲ᩠ᨲᨠᩴ᩺ ᩈᩥᨲ᩠ᨳᩥᨲ᩠ᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᩃᩥᨲ᩠ᨳᩥᨲ᩠ᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᨽ ᨧᨯ᩠ᨯᨲᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᨿᩣᨩᨽᩣ᩺ ᨴᩅᩃ᩠ᩃᨲᩥ ᩃᨲ᩠ᨲᨴᩅᩃ᩠ᩃ᩺

᪑᪙᪐᪨ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩮᨡᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩴ ᨴᩮᩉᩥ ᩃᩮᨡᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᨽᨲᩥ, ᨫᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨸᩥ ᩅᩣᨿᩋᨶᩩᨷ᩠ᨸᩥ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩃᩮᨡᩣᨷᩥ ᨫᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᩅᩣ ᨴᩮᩉᩥ ᨶᩮᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪑᪙᪑᪨ ᩋᨶᩩᩅᩣᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩣᨠᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᨷᨭᩩᩈᩮᨶ ᩅᩣᨷᩥ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨶᩁᨠᩥᩈᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᨶᩮᩃᩥᨠᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩈᨲᨷᨴᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᩈᨦ᩠ᨡᩃᩥᨠᩣᨷᩥ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᨲᨷᨴᩥᩈᨴᩥᩈᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩣ ᩈᩪᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨷᨠᨲᩥᩈᩪᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᨾᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩥᩊᨠᨠᨱ᩠ᨱᨠᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨴᩮᨶᩮ ᨶ ᨧ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪑᪙᪒-᪓᪨ ᨧᨲᩩᨠᩮᩣᨱᩣᨴ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪒᪐᪗) ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨣ᩠ᨣᩊᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩊᩴ ᨶᩮᨲᩥᨾᩈᨴᩥᩈᩴ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨷᩣᩈᨠᨷᨭ᩠ᨭᩮ᪨ ᨠᩮᩣᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨷᩦᩊᩥᨾᨠᩣᨲᩥ ᨶ ᨠᩮᨶᩮᩅ ᨧᨲᩩᨠᩮᩣᨱᩣ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨠᨷᩣᩈᨠᨷᨭ᩠ᨭᩣᨧ ᨠᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨴᩩᨶᩮᨲᩥᨿᩣ ᨠᩮᩣᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᨷᩦᩊᩥᨾᨠᩣ ᨧ ᨠᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨣᨱ᩠ᨮᩥ ᨾᨶᩮ ᩅᩣᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᨮᩥ ᩅᩣ ᨾᨶᩮ ᩅᩣ᪨

᪑᪙᪔᪨ ᩁᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪒᪐᪗) ᩁᨩᩥᨲᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᨾᨲ᩠ᨲᩣᩁᨴᩥᨶᩣ ᩅᩣ᪨ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨷᩉᩣᩁᩮ ᨶ ᨧ ᨾᨭ᩠ᨮᩥᨶᩣᨲᩥ ᨾᨭ᩠ᨮᩥᨶᩣ ᨶ ᨷᩉᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪙᪕-᪖᪨ ᩃᨲ᩠ᨲᩅᨭ᩠ᨭᩥᨿᩴ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪒᪐᪗) ᩃᩮᨡᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨾᩮᩣᨠᩁᩮᩉᩥ ᩃᩮᨡᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨣᩩᨩ᩠ᨫᨠᩣᨿ ᨧ ᨷᩥᨷ᩠ᨷᩃᩮ ᨧ ᨾᩊᩥᨠᩣ ᨧ ᨷᩦᩊᩥᨾᨠᩣ ᨧ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩊᩥᨠᩣᨲᩥ ᨾᨠᩣ ᨾᨧ ᩅᨭ᩠ᨭᨾᩊᩥᨠᩣ᪨ ᨷᩦᩊᩥᨾᨠᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩣᩁᨴᩥᩈᨴᩥᩈᩣ ᨻᩉᩪ᪨

᪑᪙᪗-᪘᪨ ᨾᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪒᪐᪗) ᩋᩁᩥᨿᩴ ᨾᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨾᩅᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᨷᩩᩈᩦᩈᨾᨿᩮ ᨷᨲ᩠ᨲᨾᨱ᩠ᨯᩃᩮ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩈᩪᨧᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᨠᩮ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪒᪐᪗) ᨶᩣᨿ ᩈᩪᨧᩥ ᨬᩈᩣᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨫᩈᩥᨲᩴ ᨠᨲᩣ ᨴᩣᩁᩩᨾᨿᩣ᪨ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨠᩁᨴᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪒᪖᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨾᨱ᩠ᨯᩃᩮ ᨾᨠᩁᨴᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᩅᩥᨠᩣᩁᩁᩪᨷᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨣᩥᩁᩥᨠᩪᨭᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᨾᨱ᩠ᨯᩃᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪙᪙᪨ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪒᪐᪗) ᨷᩥᩈᩣᨴᩥᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪐᪐᪨ ᨷᩩᨾᩥᨲ᩠ᨲᩥᨴ᩠ᩅᩣᩁᨻᩉᩥᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᩩᩁᩥᩈᨴ᩠ᩅᩣᩁᨻᩉᩥᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᨳᩣ᪨

ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪒᪐᪨ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

១៧៣-៥. សហធម្មិកំ លទ្ធំ ភេសជ្ជករណន្តិ សម្ពន្ធោ. ន កេវលំ បច្ចត្តំ សហធម្មិកានំយេវ កិញ្ចាចរិយុបជ្ឈាយាទីហិ ភេសជ្ជករណំ លទ្ធំ, អថ ខោ អបរេសម្បិ បច្ចត្តំ លទ្ធំ, តេ ទស្សេន្តោ "បិតុភាតុ"ន្តិអាទិមាហ. បិតុភាតុន្តិ មាតាបិតុភាតុន្តិ អត្ថោ. តេ មាតាបិតរោ ឧបត្ថហន្តិ, តេ ឧបដ្ឋាកា នាម. កិញ្ចិ ទេថ និស្សាយ ជីវន្តោ កិញ្ចិនិស្សិតកោ នាម. បណ្ឌុបលាសោ "គណ្ឌ"ន្តិ វុច្ចតិ.

១៧៦. អបរេសម្បិ ទសន្នំ កាតុំ វដ្ដតិ, តេ ទស្សេតុំ "មហាចូឡអបិតា"តិអាទិមាហ. ឧត្ត (បារា. អដ្ឋ. ២.១៨៥-១៨៧) បន មហាបិតា ចូឡអបិតា មហាមាតា ចូឡអមាតា មហាភាតា ចូឡអភាតា មហាភគិនី ចូឡអភគិនីតិ ឥមេហិ អដ្ឋហិ អាទិ-សទ្ទេន បិតុភគិនិញ្ច មាតុភាតិកញ្ច គហេត្វា ទស. ឧទេតំ បន សព្ពេន ភេសជ្ជេន កាតព្ពំ អត្តនិយេន ច អសតីតិ បិជេសេសោ.

១៧៧. ន កេវលញ្ច ឧទេតំ ទសន្នំ, ឥមេសម្បិ សម្ពន្ធានំ បុត្តនត្តាទីនំ យាវសត្តមា កុលបរិវដ្ដា កាតុំ វដ្ដតីតិ ទស្សេតុំ "កុលក្ខណ"ន្តិអាទិមាហ. អញ្ញាបិ (បារា. អដ្ឋ. ២.១៨៥-១៨៦) យោ អាគន្តុកោ ចា ចោរោ ចា យុទ្ធបរាជិតោ ចា ឥស្សរោ ញាតកេហិ បរិច្ចត្តោ ចា គមិយមនុស្សោ ចា គិលានោ ហុត្វា វិហារំ បវិសតិ, សព្ពេសម្បិ អបច្ចាសីសន្តេន ភេសជ្ជំ កាតព្ពំ.

១៧៨. មាតា (បារា. អដ្ឋ. ២.១៨៥-១៨៧) បិតា តទុបដ្ឋាកោ កិញ្ចិនិស្សិតកោ បណ្ឌុបលាសោ វេយ្យាវច្ចករោតិ ឥមេសំ ទសន្នំ អនាមដ្ឋបិណ្ឌបាតោ អទាតព្ពោតិ អត្ថោ. កិញ្ចិ កិមេវ្យ – ឧបនិកាលោ ចោរស្ស ច ឥស្សរិយស្ស ច ទាតុមទាតព្ពោតិ អត្ថោ.

១៧៩. តេលន្តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.១៨៥-១៨៧) គហដ្ឋានំ នាមនាគកធន្តិ ធនតបរិព្ពាជកាជីវកបរិព្ពាជកបរិព្ពាជកានន្តិ អត្ថោ.

១៨០. "អាគន្តុ (បារា. អដ្ឋ. ២.១៨៥-១៨៧) ឥសុំ ទេថ, ធម្មញ្ញុ បរិវត្តញ្ញុ ការមថា"តិ កោចិ វេមិណោតិ សម្ពន្ធោ. ទាតុំ វដ្ដតិ ឥសុំ ទាតុំ, ធម្មញ្ញុ បរិវត្តញ្ញុ វត្តុំ លព្ភតីតិ អត្ថោ. ភេសជ្ជចិតិច្ឆាយ.

ភេសជ្ជតិច្ឆវិនិច្ឆយោ និដ្ឋិតោ.

១៧. ឧគ្គហតិច្ឆវិនិច្ឆយោ

១៨១. ទេសកេយ្យីតិ សចេ កោចិ ទេវតា ទស្សិតំ ទេសចិតំ វេតំ អាទេត្វា "ឥទំ សង្ឃស្ស ច ចេតិយស្ស ច គណស្ស ច អញ្ញាបុគ្គលស្ស ច បុគ្គលិកលាភស្ស ច ទម្មី"តិ វុត្តេ "សាធូ"តិ សម្បដិច្ឆន្តស្ស ទុក្កដំ ហោតីតិ អត្ថោ.

១៨២-៣. តេសុ ទសចិត្តេសុ វេតតេសូតិ អត្ថោ. ឥមិស្សូតិ ឧទ្ទានុទេសុ. គណសញ្ញុបុគ្គលេ (បារា. អដ្ឋ. ២.៣២៨-៣២៩) អនាមសិត្វា "ឥទំ

ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨧᩮᨲᩥᨿᩔ ᨴᨾ᩠ᨾᩥ, ᨶᩅᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨶ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮ? ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩅᨴᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨻ᩠ᨿᩣᩅᨭ ᩅᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪗᪓᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥᨠᨾᩮᩅ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨴᩣᩈᨸᩈᩩᩋᩣᨴᩦᨶᩴ ᨴᩣᩈᨸᩈ᩠ᩅᩣᨴᩦᨶᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᩣᨧᩥ “ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩈᩔᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᨶᩴ ᨾᩉᩣᨲᩊᩣᨠᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᨲᨬ᩠ᨧᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨸᩥ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨸᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ᪨

ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮᨶ ᨠᨾᩮᨶ ᨣᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ “ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᨧᨲᩩᨸᨧ᩠ᨧᨿᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᩅᨴᨲᩥ ᨧᩮ, ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ “ᨲᩊᩣᨠᩴ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩏᨴᨠᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᨲᩥ, ᨽᨱ᩠ᨯᨠᩴ ᨵᩮᩣᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ “ᨴᩣᩈᩴ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠᩴ, ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᩅᨧ᩠ᨧᨠᩁᩴ, ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩴ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ “ᨣᩮᩣᨾᩉᩥᩴᩈᩋᨩᩮᩊᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨸᨬ᩠ᨧᨣᩮᩣᩁᩈᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ “ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪒᪗᪔-᪕᪨ ᨶᩅᨾᩣᨲᩥᨠᨠᩮᨴᩣᩁᨲᩊᩣᨠᨠᩥᩁᩥᨿᩣ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪒᪗᪔-᪒᪗᪘) ᨧ ᩋᨳᩮᩅ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᨲᩊᩣᨠᩮ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᩴ ᨠᩥᨭ᩠ᨮᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨸᩣᩊᩥᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᨧ ᨠᩩᨴ᩠ᨴᩣᩃᨠᩮᨶ ᩋᩣᨭ᩠ᨭᩣᨿ ᨿᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᩁᩮ ᨧ ᩋᨶᩮᨠ ᨠᩮᨴᩣᩁᩮ ᨸᩩᩁᩣᨱᨽᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨽᩣᨣᨣ᩠ᨣᩉᨱᨬ᩠ᨧ ᨲᩮᩅ ᨠᩮᨴᩣᩁᩮ ᩋᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨽᩣᨣᩮ “ᩈᩔᩮ ᨴᩮᨳ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩮ”ᨲᩥ ᨠᩉᩣᨸᨱᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᨶᨲ᩠ᨳᩣᨸᩦᨲᩥ ᩑᨴᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨠᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪗᪖-᪘᪨ ᨸᨠᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨿᩮᩅ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩔᩮᩅ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪒᪗᪔-᪒᪗᪘) – ᨿᩮᩣ ᨸᨶ “ᨠᩈ, ᩅᨸ” ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ ᨽᩪᨾᩥᨿᩣ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᨽᩣᨣᩮᩣ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᨽᩪᨾᩥ ᩅᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ, “ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᨽᩪᨾᩥᨽᩣᨣᩮ ᩈᩔᩴ ᨠᨲᩴ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩣ”ᨲᩥ ᨠᩔᨠᩮ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᨾᩣᨱᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᨱ᩠ᨯᩁᨩ᩠ᨩᩪᩉᩥ ᨾᩥᨶᨲᩥ, ᨡᩃᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨠ᩠ᨡᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩮᩅ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪒᪘᪐᪨ ᨠᨱ᩠ᨯᩣᨠᩣᩁᩥᨠᩈᩦᩈᩮᨶ ᨸᩥᨲᩩᩈᨶ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨧᩮ ᨸᨭᩥᩈᩣᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪘᪑-᪒᪨ ᨸᩥᨲᩪᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩣᨲᩣᨸᩥᨲᩪᨶᩴ᪨ ᩈᩣᨭᨠᩣᨴᩥᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᨸᨭᩥᩈᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨸᩥᨲᩪᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩮ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪔᪐᪔-᪔᪐᪙) ᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨣᩮᩣᨸᩥᨲᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪘᪒-᪓᪨ ᩈᨠᩴ ᩅᩣᩈᩥᩋᩣᨴᩥᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩩᨶ ᩅᩣᨠᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩅᨲ᩠ᨲ ᨴᩮᨸᨨᩣ”ᨲᩥ ᨸᨶ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

១៩៨។ ឯត្ថ “អញ្ញោ កោចិ ន បចិនតិ, កិញ្ចិ ច សាយណ្ហេ ច គហិតំ ខិយ្យតី”តិ សង្កិត្តិ អត្ថោ។ ចតូហិ អលង្ការាទិចតូហិ អត្ថោ។ តាទិសេហិ យាទិសេ ចតូហិ ភណ្ឌេ អាសង្កា ហោតិ, តាទិសេ ចតូហិ ភណ្ឌេតិ សង្ខេបោ។

១៩៩។ ឋានាតិ អសង្កិតព្ពដ្ឋានំ ទស្សេតុំ “វិហារាចារសមស្សន្តោ”តិអាទិមាហ។ វិហារស្ស ច ឃរស្ស ចាតិ អត្ថោ។ រតនត្តិ ឯកចិធំ រតនំ។ រតនសមូហត្តិ សាដកាទិចធនាទិកំ។ គហេត្វានាតិ គហេត្វានំ អសតិ អត្តនាបិ គហេត្វាន និក្ខិបេយ្យាតិ អត្ថោ។ យទគ្គេនញ្ញេហិតិ យទគ្គេ អញ្ញេហិ។ តាទិសេតិ “កិញ្ចិ គហិតំ ខិយ្យតី”តិ អាសង្កិតព្ពដ្ឋានេ។ បតិរូបំ កាតព្វន្តិ យទគ្គេ ច អញ្ញេ ច តាទិសំ ខណ្ឌំ បស្សិត្វា យគ្គេ ឧក្កមន្តិ និសីទិតព្ពំ, សាមិកេសុ អាគតេសុ តំ ឋានំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ សចេ សាមិកា ន បស្សន្តិ, រតនសមូហំ បំសុកូលំ គហេតព្ពំ។ រតនញ្ហេ ហោតិ, ឥតីទំ គន្ថន្តិ អត្ថោ។ អយំ យគ្គានញ្ញាណេសុ បដិបត្តិ។ វិហារាចារសោតំ បន អន្តោ តាទិសំ ទិស្វា ខណ្ឌំ យុញ្ជិត្វា “ឯត្ថ ឯត្តកា គហាបណា”តិអាទិនា ននយេន រូបេន ច លញ្ឆនាយ ច បិលោតិកាយ ច សញ្ញាណំ កត្វា និក្ខិបិតព្ពំ, តតោ បក្កមន្តេន បតិរូបំ កិច្ចំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ វុត្តមេវិទំ។

ទុក្កដសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៣។ កុលទូសកសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៩៦។ “កុលានិ ទូសេតិ បុប្ផេន វា ផលេន វា ចុណ្ណេន វា មត្តិកាយ វា ទន្តកដ្ឋេន វា វេឡុយា វា វេជ្ជិកាយ វា ជង្ឃបេសនិកេន វា”តិ (បារា។ ៤៣៦) វុត្តត្តា តានិ អដ្ឋ វត្ថូនិ ទស្សេតុំ “បុប្ផ”ន្តិអាទិមាហ។ ឯតាយ មិច្ឆាបដិបត្តិយា កុលានំ អញ្ញេសុ សីលវន្តេសុ បសាទំ ទូសេតិ វិនាសេតីតិ កុលទូសនំ ទុក្កដំ អាបជ្ជតិ។ តំ បន អត្តនោ សន្តកេ ច បរសន្តកេ ច វេទិតព្ពំ។

១៩៧។ ឋានាតិ ឋានេសុ វត្ថូសុ ន កេវលំ កុលទូសនទុក្កដមេវ អាបជ្ជតិ, ថុល្លច្ចយាទីនិបិ អាបជ្ជតីតិ ទស្សេតុំ “ថុល្លច្ចយ”ន្តិអាទិមាហ។ សង្ឃិកំ គរុភណ្ឌំ ឋាស្សេវេន ទេន្តស្ស ថុល្លច្ចយន្តិ សម្ពន្ធោ។ សេនាសនត្ថាយ និយមិតំ បន បុប្ផាទិ គរុភណ្ឌំ ហោតិ។ សង្ឃស្ស វា អញ្ញស្ស វា សន្តកំ ថេយ្យចិត្តេន ទេន្តស្ស ទុក្កដាទីនិ ហោន្តីតិ បាឋសេសោ, តស្ស ភណ្ឌស្ស អគ្ឃវសេន ទុក្កដថុល្លច្ចយបារាជិកានិ ហោន្តីតិ អត្ថោ។

១៩៩-១០០។ វត្ថុធាតិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។៤៣៦) កប្បិយវោហារអកប្បិយវោហារបរិយាយឱភាសនិមិត្តកម្មាទីហិ ន វដ្ដតីតិ អត្ថោ។ ចតិអាទីនិ កត្វា ឧក្កុដ្ឋា។ អត្តនោ បរិភោគត្ថំ ផលបរិភោគត្ថំ។ រោបនាទីនីតិ រោបាបនាទីនិ។ អាទិ-សទ្ទេន សិញ្ចនបនថកិនាបនាទីនិ គហិតានិ។ កុដ្ឋាលខណិត្តិវាសិផរសុឧទកភាជនាទីនិ អាហរិត្វា សមីបេ ឋបនចសេន និមិត្តនោ ច កុដ្ឋាលខណិត្តាទីនិ ច យាលិចន្ទេ ច គហេត្វា ឋិតេ “សាមណេរាទយោ ទិស្វា ‘ថេរោ ការាបេតុការោ’តិ អាគន្ត្វា ករោន្តី”តិ សញ្ញាយ ឱភាសតោ ច “ឥមំ រុក្ខំ ជាន, ឥមំ អាវាដំ ជានា”តិអាទិកប្បិយវោហារតោ ច “បណ្ឌិតេន យាលិចន្ទាទយោ រោបេតព្វា, ន ចិរស្សេវ ឧបការាយ សំវត្តន្តី”តិអាទិបរិយាយតោ ច រោបនាទីនិ លព្ភន្តីតិ សង្ខេបោ។

១០០-១· ព្រហ្មាតិ អដ្ឋសុ ចតូសុ អចេលសាតិ ចេ្ឆ ចតូតិ នេស្សតំ “ចុត្តាច ចេខ្ចិកា ឌឈ្ឈេបលតេ”តិ ចុត្តំ· តត្ថ ចេខ្ចិកា បុដេ្ឋា ចុត្តាច,

ព្រហ្មាតិ ឌឈ្ឈេបលតានិចិតិច្ឆយំ ចក្ខាយឹតិ អេត្ថោ· បិតរោតិ (បារា· អដ្ឋ· ២·៣២៩-៣២៦) មាតាបិតរោ· កណ្ហត្តិ បដ្ឋន្ទាបេក្ខំ· កិក្ខុស្ស សក់

ចេឃ្យាចត្ថកេតុ្ថាតិ ឲតេ ឆេបត្វា កសិចាលិឌ្ឍានិកិហិកេមុ្វសុ ក្នតសាសត់ ហរេណ ក្សក្កុដត្តិ អេត្ថោ· បធំ សាសត់ អក្កេហត្វា បុត តំ

ចិត្វា ចា តស្ស សត្តិកំ កត្វា ចា ចនេតាបិ ក្សក្កុដេមចាតិ អេត្ថោ· សាសត់ អក្កេហត្វា អាកតាត់ បត “កេត្តុ, តស្មិំ កាលេ ខ្លត្តត្ថាមស្ស កា

បចត្តី”តិ បុច្ឆិយមាតេ កេធតំ ចដ្ឋតិ· បុច្ឆិតបតោ្យនោលោ តត្តិ·

១០២· ឲចំ កុលក្នលតេត ក្សក្កុបច្ចយា· “បច្ចុក្ខយឹ”តិ ចុត្តត្វា អត្បលមេ្យត្តេ កតយ្បិ ឲតិសំ ត ចដ្ឋតិ ឲច មិច្ឆាឌឹចត្វា· អាគុមាចត្ថ

(មហាច· ១០២) ចេត្ថ តិនស្សត់· កិ ចិឃាតិ ចេ, តំ នេស្សតំ “អក្ខតាវេទាចតាក្នុប-សេត្យោហាក្សក្កហានិសា”តិ ចុត្តំ· តត្ថ ក្សក្កហានិសាតិ

ឲតេហិ ក្សក្កុបច្ចយសនិសាតិ អេត្ថោ·

១០៣· ព្រហ្មាតិ បុព្វាឌិតិ កោសំ ទាតំ ចដ្ឋត្តិ, កោសំ ទាតំ ត ចដ្ឋត្តីតិ តំ នេស្សតំ “ហវាវេបត្វា”តិអានិយាហ· បិតុត់ (បារា· អដ្ឋ· ២·

៣២៩-៣២៦) ទាតំ លក្ខតីតិ សដ្ឋន្ត្ថោ· សេសេកាតីត់ បត្វាត់ ឲច· លិក្ខត្តិ សិចលិក្ខំ·

១០៤· តទាបលត្តិ បលយ្បិ មាតាបិតុត់ ហរិត្វាបិ ហវាវេបត្វាបិ ទាតំ លក្ខតីតិ អេត្ថោ· ត កោចលំ មាតាបិតុត់ឃេច, អញ្ញេសម្បិ ទាតំ

លក្ខតីតិ នេស្សតំ “កិលិតាត”ត្តិអានិយាហ· សបរេសត្តកត្តិ ឲត្ថ បរោតិ អត្តតោ ចិស្សាសដ្ឋាតកោ ឲច អធិបេ្យតោ·

១០៥· ភាវេទេត្តតិ សឈ្ឈស្ស បលបុប្ឈយិ្បភានិយមាតេ សមុ្ចតេ ចេឃ្យត្តិ សដ្ឋន្ត្ថោ· ឋាតេវេត អសមុ្ចតេ អបលេលិកេត្វា ទាតដ្ឋត្តិ អេត្ថោ·

១០៦· បរិច្ឆិន្ទាតិ អាកតាត់ ទាតដ្ឋត្តិ បលចេសេត ចា វុក្ខចេសេត ចា បរិច្ឆិន្ទិត្វាតិ អេត្ថោ· ឋាតេស្សាតិ ឋាស្សវានិកស្ស· កតិកំ ចត្វាតិ

“ព្ញមស្មិំ វុក្ខេ ឲត្តកាតិ បលិតិ លក្ខត្តី”តិ ឲចំ ចត្វា·

១០៧· សេសេតិ មត្តិកាឌត្តកដ្ឋេចេឡុយិ្ប(បារា· អដ្ឋ· ២·៣២៩-៣២៦)· ឃទាចុត្តតេឃា ឲចាតិ ឲត្ថ អត្តតោ ច បរស្ស ច សត្តកំ

កុលសក្កហត្វាឃ ឆនេតា ក្សក្កុដត្តិអានិតា ហេដ្ឋា ចុត្តតេឃេតេច ចិតិច្ឆេឃា ចេចិតវេ្ឋាតិ អេត្ថោ· បណ្ឌយឹតិ កិទ្ធាបិ បិឡត្ថយំ បណ្ឌទាត់

ត ចុត្តំ, តទាបិ កុលក្នសតេ បចេសេឃតិ អេត្ថោ· កុលក្នសតចិតិច្ឆេឃា·

កុលក្នសតតិច្ឆេសចណ្ឌតា តិដ្ឋិតា·

១៥· ចស្សុបតាឃិកតិច្ឆេសចណ្ឌតា

១០៩-១១០។ ឥទានិ វស្សូបគមនំ ទស្សេតុំ “បុរិមិកា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ បុរិមិកា បច្ឆិមិកា (មហាវ. ១៨៤; មហាវ. អដ្ឋ. ១៨៥) វេតិ ទ្វេ វស្សូបនាយិកាតិ អត្ថោ។ អាលយបរិគ្គហោ វា វចីភេទោ វា វស្សូបនាយិកាតិ វិសេសោ។ ឥទានិ វត្តព្ពំ សន្ធាយ “ឧទិសោ”តិ វុត្តំ។ “ឥធ វស្សំ វសិស្សាមី”តិ ចិត្តុប្បាទេន អាលយោ (មហាវ. អដ្ឋ. ១០២)។ អាលយបរិគ្គហោ បន វជេ វា សត្ថេ វា នាវាយ វា វស្សំ ឧបគន្តុកាមស្ស តត្ថ សេនាសនំ អលភន្តស្ស លព្ភតិ, សត្ថាទីសុ បន វស្សំ ឧបគន្តុំ ន វដ្ដតីតិ កត្វា។ យទិ សត្ថាទីសុ កវាដពន្ធ សេនាសនំ លព្ភតិ, តត្ថ ឧបគន្តព្ពំ។ ឧបគច្ឆន្តេន ច “ឥធ វស្សំ ឧបេមី”តិ តិក្ខត្តុំ វត្តព្ពំ។ វិហារេ បន វចីភេទោ វា កាតព្ពោ។ សចេ “ឥធ វស្សំ វសិស្សាមី”តិ អាលយោ អត្ថិ, អសតិយា បន វស្សំ ន ឧបេតិ, ឆិន្នវស្សោ ន ហោតិ, បវារេតុញ្ច លភតិ ឯវ។

១១១។ នោបេតុកាមោ អាវាសំ, តទហុតិក្កមេយ្យ វាតិ បិធេ (មហាវ. ១៨៦) អតិក្កមន្តស្ស អាវាសំ តទហុ វស្សូបនាយិកាតិបិ អត្ថោ។ អាវាសំ អតិក្កមេយ្យ វាតិ សព្ពត្ថ ញាតំ វានុបគតោតិ ឯត្ថ វិហារេ និសីទិត្វាបិ អនុបគតោ ទុក្កដាបត្តិ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។

១១២។ ឆិន្នវស្សោ (វជិរ. ដី. មហាវគ្គ ១០៨) វា កេនចិ អន្តរាយេន បឋមំ អនុបគតោ (មហាវ. ១៨៥-១៨៦) វា ទុតិយំ ឧបគច្ឆេយ្យាតិ សម្ពន្ធោ។ តេមាសន្តិ បុរិមំ វា តេមាសំ បច្ឆិមំ វា តេមាសំ។ “ន ភិក្ខវេ វស្សំ ឧបគន្ត្វា បុរិមំ វា បច្ឆិមំ វា តេមាសំ អវសិត្វា ចារិកា បក្កមិតព្ពា។ យោ បក្កមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (មហាវ. ១៨៥) ហិ វុត្តំ។

១១៣-៥។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សត្តន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ គន្តុំ, បគេវ បហិតេ, ‘ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុនិយា សិក្ខមានាយ សាមណេរស្ស សាមណេរិយា មាតុយា ច បិតុស្ស ច, គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ, បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វា’តិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ”តិ (មហាវ. ១៩៨) វុត្តត្តា “មាតាបិតូនមត្ថាយ...បេ... ឧបដ្ឋិស្ស”ន្តិ វុត្តំ។ តត្រាយំ សង្ខេបោ – “មាតាទីនំ គិលានភត្តំ វា តទុបដ្ឋាកភត្តំ វា គិលានានំ ភេសជ្ជំ វា ឧសិស្សំ បរិយេសិស្ស”ន្តិ វា “តេ គិលានេ គន្ត្វា បុច្ឆិស្សាមី”តិ វា “ឧបដ្ឋិស្ស”ន្តិ វា បហិតេបិ អប្បហិតេបិ សត្តាហកិច្ចេន គន្តុំ លភតិ។

ឥទានិ សហធម្មិកេ ឯវ សន្ធាយ “អនភិរត”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ “វិសភាគរូបំ ទិស្វា អនភិរតិ, តតោ វូបកាសិស្សំ, តំ គហេត្វា អញ្ញត្ថ គមិស្ស”ន្តិ អធិប្បាយេន គន្តុម្បិ លព្ភតីតិ អត្ថោ។ កុក្កុច្ចំ វិនោទនត្ថាយ ទិដ្ឋិំ វិវេចនត្ថាយ អហំ វា ករេយ្យំ អញ្ញេហិ វា ការេយ្យន្តិ សម្ពន្ធោ។ បរិវាសមានត្តអាទីហិ វុដ្ឋានំ វា គរុកា។ អាទិ-សទ្ទេន សចេ សង្ឃេន កម្មំ កតំ ហោតិ, តស្ស បដិប្បស្សទ្ធិយា អនុស្សាវនការណាទីសុ ឧស្សុក្កំ ករេយ្យន្តិ គន្តុំ លព្ភតីតិ អត្ថោ។ សត្តាហកិច្ចេនាតិ សត្តាហករណីយេន។

១១៦។ ធម្មសវនត្ថំ និមន្តិតោ ឯវំ វទតីតិ អត្ថោ។ គរុ នាម អាចរិយុបជ្ឈាយា, តេហិ ភណ្ឌធោវនកិច្ចេន បហិតស្ស គន្តុំ វដ្ដតីតិ

ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪑᪗. ᨶ ᨠ᩠ᨡᩮᩣᩅᨶ...ᨸᩮ... ᨴᩔᩮᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ (ᨾᩉᩣᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑᪙᪙) ᩑᨲᩮᩈᩩᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩋᨩ᩠ᨩᩮᩅ ᩋᩣᨣᨾᩥᩔ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᨠᩮᩣ ᨿᨴᩥ ᨶ ᨸᩣᨸᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿ, ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ? “ᩋᨩ᩠ᨩᩮᩅ ᩋᩣᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩈᨧᩮ ᩋᩁᩩᨱᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩔᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣᨸᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪒᪑᪘. ᩈᩮᩈᨻᩮᩣᨲᩥᩉᩦᨲᩥ ᨠᩣᩁᩩᨠᨠᩥᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩔᩥᨲᨠᩮᨶ ᨧ ᨸᩉᩥᨲᩮᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ “ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩩ ᨽᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩣ, ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨴᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩈᩮᩣᨲᩩᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨸᩔᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨸᩮᩈᩥᨲᩮ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩅᩃᩴ “ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩩ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨣᨾᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪑᪙. ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮ ᩈᨲᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩈᩅᩥᨵᩮᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩈᩩ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᩅᩔᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ “ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩔᩪᨸᨣᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩔᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᩣᨿ ᨸᩁᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩮ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁ ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᨣᩁᩩᨠᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ᪨ ᨾᩣ ᨾᨿᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩪᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᩦ’ᨲᩥ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩔᨧ᩠ᨨᩮᨴᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪒᪐᪒)᪨ ᩑᩅᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩅᩔᩣ ᨲᩮᩣ ᨸᩅᩣᩁᨿᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪒᪐. ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩈᩩᩈᩥᩁᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪒᪐᪓; ᨾᩉᩣᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪒᪐᪒) ᨸᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩈᩩᩈᩥᩁᩮ ᩑᩅ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨶ ᩈᩩᩈᩥᩁᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨴᩁᨧ᩠ᨨᨴᨶᩴ ᨠᩩᨭᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩅᩥᩈᨶᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩅᩥᨭᨸᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩅᩥᨭᨸᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨾᩉᩣᩅᩥᨭᨸᩮ ᨸᨶ ᩋᨭ᩠ᨭᨠᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨠᩩᨭᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨨᩅᨠᩩᨭᩥ ᨶᩣᨾ ᨸᩣᩈᩣᨱᨠᩩᨭᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩦᩈᩩ ᨸᩔᩮᩈᩩ ᨸᩣᩈᩣᨱᩮ ᩏᩔᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩁᩥ ᨸᩣᩈᩣᨱᩮᨶ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣ᪨

᪒᪒᪑. ᨶᩣᩅᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨶ ᩏᨸᨣᨲᩮᩣ ᨸᩅᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩅᩔᩪᨸᨶᩣᨿᩥᨠᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨

ᩅᩔᩪᨸᨶᩣᨿᩥᨠᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪓᪐. ᩋᩅᩮᨽᨦ᩠ᨣᩥᨿᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪒᪒-᪓. ᩋᩣᩁᩣᨾᩣᩁᩣᨾᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪒᪒᪑; ᨧᩪᩊᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪒᪒᪑) ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᩅᩣ ᨹᩃᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᨾᨬ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩦᨮᩴ ᨽᩥᩈᩥ ᨻᩥᨻ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᩣᨴᩥᩈᨿᨶᩣᩈᨶᩴ᪨ ᩃᩮᩣᩉᨠᩩᨾ᩠ᨽᩦᩋᩣᨴᨿᩮᩣ ᨠᩣᩊᩃᩮᩣᩉᨲᨾ᩠ᨻᩃᩮᩣᩉᩣᨴᩥᨾᨿᩣ᪨ ᨽᩣᨱᨠᩮᩣ ᩏᨴᨠᨧᩣᨭᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᩮᨲᩮ ᩋᩅᩥᨽᩣᨩᩥᨿᩣᨲᩥ ᨽᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨣᩉᩥᨲᩣᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩈᨶ᩠ᨲᨠᩣ ᩑᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩅᨲ᩠ᨳᩪᨲᩥ ᨸᨮᨾᩴ, ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ

ចិហារចត្តតិ ទុតិយំ, យទេញ្ញា ឃិឆ កិឃិ ខិរេញ្ញាហគត្តិ ពតិយំ, លេហេគុរុឫ...បេ... តិលាឌគត្តិ ចតុត្ថំ, ចល្លិ...បេ... ឌារុកល្លំ យត្តិកល្លតិ បញ្ញាយត្តិ ឲចិ ឰយាតិ រាឃិចរេត បញ្ញា ហោត្តិ, ឃរុបចរេត អគេកាតិ ហោត្តិ ហោត្តិ ចេត្ត –

“ន្ថិឃដ្ឋហាតិ ចេ្ង ហោត្តិ, តតិយំ ចតុឃដ្ឋហំ;

ចតុត្ថំ តចពោដ្ឋារំ, បញ្ញាយំ អដ្ឋកេឌគ”ត្តិ (ទ្វេអច អដ្ឋ ១១១);

១១៣ “បញ្ចិយាតិ, កិល្លចេ, អចិឃ្យុន្ថិយាតិ គ ចិឃ្យុរេដ្ឋតញ្ញាតិ ឃេឈ្លេត្ត ចា កលោត ចា បុក្កលេត ចា, ចិឃ្យុន្ថិតាតិបិ អចិឃ្យុន្ថិតាតិ ហោត្តិ ឃោ ចិឃ្យុរេដ្ឋយ្យុ, អាបត្តិ ទុល្លដ្ឋយស្ស”តិ (ទ្វេអច ១១១) ទុត្តត្តា “កាខិតាបិ អកាខិតា”តិ ទុត្តំ ឲចតិ ទុត្តប្បការា បញ្ញាបិ “កទុកល្លាតិ”តិ ច “អចិឃ្យុន្ថិយាតិ”តិ ច ច-ឃេទ្ទេត “អចេកក្ខិយាតិ”តិ ច ទុច្ចត្តិតិ អតេ្ថា

១១៤-ប ឰឌាតិ បុទិរេឃុ តីឃុ រាឃិឃុ ឃត្តុឃ្យ កទុកល្លត្តា តោ អគាយឃិត្វា បត្តិរេឃុ ន្ថិឃុ រាឃិឃុ ឲកច្ចុឃ្យ អកទុកល្លឃ្យាបិ អត្តិតាឃ តំ ឌឃេ្យតំ អារកេត្តាបិ តោឃុ ន្ថិឃុ ឆាហុចិឃយំ បឆយំ ឌឃេ្យតំ “ចល្លិឌ្ឍនាហុយត្តាបិ”តិអាខិយាហាតិ ឆាតត្ថា តឃ្យាយំ ឃេដ្ឋរេបិ (ទ្វេអច អដ្ឋ ១១១) – ចល្លិ អឌ្ឍនាហុយត្តាបិ ចេឡ្ហ អដ្ឋក្ខុលិឃរេតាបិ តិលាខិ យដ្ឋិយត្តយ្យិតិ ឲត្ត អាខិ-ឃេទ្ទេត យុញ្ញាបត្តខំ ឃក្កល្យាតិ, បល្លិ ឲកយ្យិ យត្តិកា បិកតា ចា បញ្ញាចល្លា ចា ឃុឌាកក្កុដ្ឋអាខិកាតិ អាខិ-ឃេទ្ទេត ឃទ្ទុលឃេឌាតិហិក្ខុលកាខិ ចា តាលបក្កប្បយាលាបិ ឃេហិ កេហិចិ ឃឈ្ល្យុ ខិត្តា ចា ឃឈ្លិរេក តិលាលេចត្តាខិឃ្យុខាតា ចា រក្លិតកោបិតត្វុយិកាកេ ខ្លប្បត្តា តត្តខាតកា ចា ឃឈ្លិកា រក្លិតា ឲច អកាខិយាតិ អតេ្ថា

ឰឌាតិ ឃេ ចេត្ត កាខិតញ្ញា, តោ ឌឃេ្យតំ “តិដ្ឋិតោ”តិអាខិយាហ, ឃឈ្ល្យុ ចា ចេតិយស្ស ចា កយេ្វ តិដ្ឋិតោ កាខិយាតិ អធិប្បាយោ ឲត្ត បត ឃំ កិញ្ចិ ចល្លិចេឡ្ហតិលាបល្លយត្តិកាខិ ឃឈ្ល្យុ ខិត្តំ ចា ឃឈ្លិរេក តិលាលេចត្តាខិឃ្យុខាតកំ ចា រក្លិតកោបិតំ កទុកល្លំ, តំ ឃឈ្លិកយេ្វ ច ចេតិយកយេ្វ ច តិដ្ឋិតោ អចរេឃំ បុក្កលិកកយេ្វបិ ឌាតំ ចដ្ឋតិ, អកទុកល្លត្តា កាខិតុយ្យិ លព្ភតិ ឃេតាឃតត្វាឃ រក្លិតកោបិតរេយច កទុកល្លំ ហោតិ, គ ឰតទំ ឃឹហឡអតិរេ តុម្ពុលឃោយចិហារេ ឃឈ្ល្យុ បិកចត្តយ្យិ តាលបល្លំ ចិក្កិលិត្វា កទីយតិ កឃ្មា? គ ហិ តត្ត បេល្លាត អតេ្ថា អត្ថិ, ឃត្តាបិ ឰដ្ឋកច្ឆន្នា បិឃាឌាឌេយោតិ ឲចំ អញ្ញាត្វាបិ កទីយតិ ឲចាតិ ចឌត្តិ

១១៥ ឰឌាតិ លេហកល្លាឌីឃុ ឲកត្តការេខតញ្ញកល្លំ ឌឃេ្យតំ “បត្តាឌី”តិអាខិយាហ ឲត្ត (ទ្វេអច អដ្ឋ ១១១) បត អាខិ-ឃេទ្ទេត លេហចាលកតញ្ញ កុល្លិកា កដ្ឋា ឃរក អញ្ញាតិ អញ្ញាតិឃលិកាកល្លយលហរលឹឃ្វុចិឃល្លាឃកត្តុរឃដ្ឋិអាខិតិ កហិតាគេច តចាតិ កាខិយរេយចាតិ អតេ្ថា ចិប្បកតញ្ញា អចិប្បកតញ្ញា បិឌកល្យាត្តិ យាកឆតាឡឰឃា បញ្ញាតាឡឰឃា កល្យាតិ

១១៦-១ អត្តុញ្ញាតចាឃិ ឃំ ឃក្កា ឃិបិខិកាឃ បក្លិបិត្វា បរិហរិតុត្តិ ទុត្តា តត្តិតាតិដ្ឋិតត្តិ ចិប្បកតំ ឃខិ តត្តិតំ, កទុកល្លរេយច ឌត្តិ បត

ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᨽᩣᨩᩥᨿᨾᩮᩅ. ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨾᨬ᩠ᨧᨷᩦᨮᩣᨴᩥᨠᩴ ᨣᩁᩩᨽᨱ᩠ᨯ. ᨻ᩠ᨿᩣᨴᩣᨲᩥ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨴᩮᩔᨲᩥ “ᨠᩥᨸ᩠ᨸᨷᨠᩁᨱᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᨷᨲ᩠ᨲᨳᩣᩃᨠᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᨠᩣᨴᩥᨠᩥᨸ᩠ᨸᨷᨠᩁᨱᩮ ᩅ. ᨸᩥᨭᨠᨨᨯᩮᨠᩣᨲᩥ ᨸᩥᨭᨠᩣ ᨨᨯᩮᨠᩣ ᨧ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨾᨿᩮᩣ ᨽᩣᨩᩥᨿᩮᩣ ᨽᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩈᨶ᩠ᨲᨳᩣᩃᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨽᩣᨩᩥᨿᨾᩮᩅ.

᪑᪑᪑-᪓. ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᨶᩣᨴᩥᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨽᩣᨩᩥᨿᩴ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨣᩁᩩᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨲᩴ ᨷᨶ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨾᩩᨡᩴ ᨷᨶ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩩᨡᩃᩮᩣᩉᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᨠᩣ ᩃᩮᩣᩉᨽᩣᨱᨠᩴ ᩃᩮᩣᩉᨷᩣᨴᩥ ᩃᩮᩣᩉᩅᩣᩁᨠᩮᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨷᨶ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩣᩁᨽᩣᨱᨠᩴ ᩅᩣᨭᨠᩴ ᩅᩣᩁᨠᩴ ᩅᩣᨭᨠᩮᩈᩩ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᨲᨲ᩠ᨳ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑᪑᪑) ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩣᨲᩥ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩣᩁᨽᩣᨱᨠᩴ ᩅᩣᨭᨠᩴ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ. ᩅᩣᨭᨠᩮ ᨧ ᩅᩣᩁᨠᩮ ᨧ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩮ, ᨶ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩣᩈᩩ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᩈᩩ ᨷᨭ᩠ᨮᩥᨾᩮᩣᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩴ, ᨷᩩᩁᩥᨾᨽᩣᩅᩴ ᩅᩣᨭᨠᩴ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨲᨴᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨧ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᩈᩩ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨴᩣ ᩋᩣᨶᩮᨲᩩᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨠᨳᩴ ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᨧᩮ? ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮ-

“ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨿᩴ ᩋᩅᩮᨽᨦ᩠ᨣᩥᨿᩴ, ᨷᨬ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩉᩮᩈᩥᨶᩣ;

ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ,

ᨷᨬ᩠ᩉᩣ ᨾᩮᩈᩣ ᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ”ᨲᩥ. (ᨷᩁᩥ. ᪔᪗᪙);

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩮᩈᩩ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩅᩣᨭᨠᩮ ᩅᩣᩁᨠᩮ ᩅᩣᨭᨠᩮᩈᩩ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨷᩩᨶ ᨲᨴᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨧᩮᨲᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨲᩩᩴ “ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩋᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨷᩣᩊᩥᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑᪑᪑) ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩋᩅᩮᨽᨦ᩠ᨣᩥᨿᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩋᩅᩮᨽᨦ᩠ᨣᩥᨿᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

᪓᪐. ᨷᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪔-᪙. ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨿᩣᨴᩥ ᨨᩣᨴᩮᨲᩥ...ᨷᩮ... ᨾᩉᩣᨿᩣᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᩣᨲᩩᨾ᩠ᨾᩉᩣᨷᨳᩮ ᨨᩣᨴᩮᨲᩥ ᨶᩣᨾ ᨾᩉᩣᨿᩣᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ. ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨿᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨷᩣᩁᩣ. ᪗᪙; ᨷᩣᩁᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪒.᪗᪙) ᨷᨶ ᨨᩣᨴᩮᨲᩥ ᩈᨽᩣᨠᩮᩣ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨷᩥᨶ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᩃᨶ᩠ᨲᩩᨲᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨠᩣᩈᨦ᩠ᨣᨱᩮᨷᩥ ᨾᩉᩣᨿᩣᨲᨠᩴ ᨧᩣᨲᩩᩁᩮ ᨨᩣᨴᩮᨲᩩᩴ ᩅᩥᨶᩣᨷᩥ ᩅᩥᩃᩥᨷ᩠ᨷᩴ ᩅᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨲᩥ ᨠᩥᨸ᩠ᨸᩥᨷ᩠ᨷᩣ ᨶᩣᨿᩮᩣᩉᩮᩁ ᨷᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣᨲᩣ ᩁᩩᨷᩥᨿᨾᩣᩁᩣᨾᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. “ᩏᨷ ᨿᨠ᩠ᨡᩔᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨧᩣᨷᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ. ᨠᩥᨸ᩠ᨷᩥ ᨧᩣ ᨿᩣᨲᨠᩣᨿᩴ ᨧᩣ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᩈᨧᩮᩈᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨲᩣ ᨧᩮᩅ,

អពហុសាឆារលដ្ឋុរេតតិ អត្ថោ៍ តាំ ចិតាការត្ថិ តាំ បុរេដ្ឋ ចុត្តុប្បការ៉ ក្ខារឆកតអារេកាកករលាសដ្ឋុតាំ អាការ៉ ចិតាតិ អត្ថោ៍ អចិត្តកាបត្តិកិរិយាឃំ សរេដ្ឋបេ៍

១២លិ៍រតនានីតិ យុត្តាឌីឥសបិឆរតនានិ៍ ឆញ្ញាត្តិ សត្តុបិឆំ ឆញ្ញា៍

១២ប៉៍សិត្តុតេលិឥតេលហឹតិ ៤ត្តុ (ក្ខញ្ញអច៍ ១៣៩; ក្ខញ្ញអច៍ អដ្ឋ៍ ១៣៩) បត យោ យត្សិត្តុកតេលត ចា ក្ខុតបិល្សុកតេលត ចា អញ្ញាត ពេតចិ ចិការេត ចា ពេរេស ឌ្ឍសណ្ដុតិ, ឥត្តុយឃាឌឹស្វ យេត ពេតចិ ឋលោត ចា ពោរេដ្ឋត ចា ហត្ថុត ចា ឋលាកិច្ចុំ កទេរាត្តា អង្គុលីហិ ចា ឌ្ឍសណ្ដុតិ, តស្ស ក្ខុក្កុដ់ ហោតីតិ អត្ថោ៍

១២ង៍តេកបិចុរលាតិ (ក្ខញ្ញអច៍ ១៤៣) ត ៤កបិចុរលា៍ ត្យុចដ្ឋយុត្តិ តិបដ្ឋេឃ្យ៍ កិំ ចុត្តុ ហោតិ? ឃឌិ ៤កបិចុរលា ចា ៤កត្តុរលា ចា ៤កយេដ្ឋា ចា ត្យុចេដ្ឋឃ្យ, ត ចដុតិ, ក្ខុក្កុដ់ ហោតីតិ ចុត្តុ ហោតិ៍ ៤កបិ (ក្ខញ្ញអច៍ អដ្ឋ៍ ១៤៣) ចា កាឌេត ត កុដ្ឋោឃ្យុត្តិ សប្បុត្តា៍

១៣០៍ ចត្យុរង្គុលតោ (ក្ខញ្ញអច៍ ១៥៧; ក្ខញ្ញអច៍ អដ្ឋ៍ ១៥៧) ក្លាត់ ឥត្តុកដ្ឋុំ ត លារេឆឃ្យាតិ សប្បុត្តា៍ អឆិកដ្ឋុង្គុលត្តិ អដ្ឋុង្គុលតោ អឆិកាំ៍ តឆាតិ ត លារេឆឃ្យាតិ អត្ថោ៍ អកល្លកោ (ក្ខញ្ញអច៍ ១៥ង) លសុលាំ ត លារេឆឃ្យ៍

១៣០៍ ហឹតេហិ (បិចិ៍ ១០ អាឆេយា) ចា ក្ខុក្កុដ្ឋហិ ចា ឌាតិអាឌីហិ ៤ច ក្ខុក្កុដ្ឋ ចា ហឹត់ ចា “ចណ្ឌារេលិឃឹ”តិអាឌិតា តេយេត ក្ខុឌ្ឍុំ ចា “សត្តិ ចា ព្ភុឆេកេដ្ឋ ចណ្ឌាលិ, ចេតា, តេសាគា”តិអាឌិតា តេយេត អញ្ញាបេឆេសត ចា ក្ខុបសប្បត្តុំ ចា អត្យុបសប្បត្តុំ ចា អក្កុាសាឆិប្បាយំ ចិតា ពេចលំ ឥចាឆិប្បាយេត ចេឆ, ចុក្កាសិតត្តិ អត្ថោ៍

១៣១៍ តេព ចា ពេរេស ចា តាសរេលិរេយ (ក្ខញ្ញអច៍ ១លិ៍) ចា ឌឹលេឈ ត ឆារេយតិ សប្បុត្តា៍ “អត្យុឌាតាមិ, ភិក្ខុចេ, យំសប្បយារលាត តេព លិក្ខិត្យុ”ត្តិ (ក្ខញ្ញអច៍ ១លិ៍៣) ច “អត្យុឌាតាមិ, ភិក្ខុចេ, ចុយាសិកំ ចា ចុចង្គុលំ ចា”តិ (ក្ខញ្ញអច៍ ១៣៩) ច ចុត្តុ៍ ត លព្ភ ឌឹសតិមដ្ឋុត្តិ ៤ត្តុ ៤កតលប្បិ យដ្ឋុ កាតាំ ត ចដុតិ ៤ច៍ “ត ភិក្ខុចេ ឌឹសតិមដ្ឋុ ការារេបតព្វា៍ យោ ការារេបឃ្យ, អាបត្តិ ចុក្កុដស្ស (ក្ខញ្ញអច៍ ១លិ៍៣)៍ អត្យុឌាតាមិ, ភិក្ខុចេ, យលយត្តុ អបកដ្ឋិត្យុ”ត្តិ (ក្ខញ្ញអច៍ ១លិ៍៣) ហិ ចុត្តុ៍ តស្វា តពតោ យលយត្តុ អបកដ្ឋិតុំ ចដុតិ៍ សព្វារេឆ រេលិយហារលាត្តិ ៤ត្តុ សព្វារេឆា តាយ ក្ខុរេកា ក្ខុបកដ្ឋកា យុត្តុករលាដ្ឋា៍ “អត្យុឌាតាមិ, ភិក្ខុចេ, អាឥារឆបដ្ឋឃា សព្វារេឆ រេលិមំ សំហរារេបត្យុ”ត្តិ (ក្ខញ្ញអច៍ ១លិ៍៤) ហិ ចុត្តុ៍

១៣០ួ៍ ឃឆាចុឌ្ឍត្តិ ចុឌ្ឍបឌិបិឌិឃា លឌ្ឍត្តុ៍ ត ពាំរេឆឃ្យាតិ ត ចារេរឃ្យ៍ សញ្ញុដ្ឋុំចាតិ ក្ខុបិសកាឌីហិ ឃឆាចុឌ្ឍ “អឃ្យា បរិក្ខុញ្ញាត្ថ”តិ តិស្សុឌ្ឍីត្តុាច ឌិត្តុំ រេសតាសតាឌិ៍ “ត ភិក្ខុចេ ក្ខុឌ្ឍិស្សុកតប្បិ ឃឆាចុឌ្ឍ បឌិពាំហិតព្វា៍ យោ បឌិពាំហេឃ្យ, អាបត្តិ ចុក្កុដស្សា”តិ (ក្ខញ្ញអច៍ ១៤០) ហិ ចុត្តុ៍ អរេឆាតបិរេឆហិ (ក្ខញ្ញអច៍ អដ្ឋ៍ ១០៣) ចា អលួបិរេឆហិ ចា តក្កុរេយតិ សប្បុត្តា៍ ស្វុឆាតបិឌកំ ចាបឹតិ

ᨵᩮᩣᨲᨸᩣᨴᩮᩉᩮᩅ ᩋᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ. ᨲᨵᩮᩅᩣᨲᩥ ᨶᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᩏᨸᩣᩉᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨵᩮᩣᨲᩮᩉᩥ ᨸᩣᨴᩮᩉᩥ, ᩋᩃ᩠ᩃᩮᩉᩥ ᨸᩣᨴᩮᩉᩥ, ᩈᩏᨸᩣᩉᨶᩮᨶ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩋᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨿᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪂᪂᪃), ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪂᪂᪃) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᨲᩴ ᨽᩪᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᨽᩪᨾᨲ᩠ᨳᩁᨱᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩴ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

᪁᪃᪃. ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨿᩣ ᨶ ᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᩮ ᩅᩣ ᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᨲᩴ (ᨧᩪᩊᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪂᪂᪃) ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩴ ᨶ ᩋᨸᩔᨿᩮ. “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᨲᩣ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨸᩔᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᨿᩮᩣ ᩋᨸᩔᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪂᪂᪃) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩮᨲᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᨠᨲᩣ ᩅᩣ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩋᨸᩔᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ, ᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨠᩅᩣᨭᩅᩣᨲᨸᩣᨶᨹᩃᨠᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩥ ᨶ ᩋᨸᩔᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᩑᨲ᩠ᨳᨸᩥ ᩃᩮᩣᨾᨣᨱᨶᩣᨿ ᩑᩅ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᩏᨠ᩠ᨡᩮᨠᩮ ᨲᩮᩣ ᨶ ᩋᩣᨵᩮᨿᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪁᪆᪁; ᨧᩪᩊᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁᪆᪁) ᨲᩮᩣ ᨶ ᩋᩣᨵᩮᨿᨲᩴ, ᩈᨠᩣᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᩋᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ.

᪁᪃᪄. ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩮᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩣ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩣᨴᩦᨠᩮ ᩈᩮᩈᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮ ᩅᩣ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᨶᩥᨿᩮᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ. “ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᨶ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨿᩮᩣ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪂᪀᪂) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩈᨽᩣᨣᩣᨿ (ᨾᩉᩣᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁᪉᪅) ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈᨽᩣᨣᨲᩣ ᩍᨵ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩣ, ᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᨽᩣᨣᨲᩣ. “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩈᨽᩣᨣᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᨿᩮᩣ ᨴᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪁᪉᪅) ᨧ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩈᨽᩣᨣᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᨿᩮᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪁᪉᪅) ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈᨽᩣᨣᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᩅᩥ ᨠᩣᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᩣᩅᩥᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ. “ᩋᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᨲᩴ ᩍᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩅᨧᨶᩴ ᩋᩣᩅᩥᨠᩁᨱᩴ ᨶᩣᨾ.

᪁᪃᪅. ᨻᩩᨲᩁᩔᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩔ.

᪁᪃᪆. ᨸᩮᩣᩁᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪂᪅᪃) ᨸᩩᩁᩥᩈᨻ᩠ᨿᩣᨾᩴ ᩋᨽᩥᩁᩪᩉᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮ ᨸᩮᩣᩁᩥᩈᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨽᩥᩁᩪᩉᩥᨲᩩᩴ, ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩩ ᨿᩣᩅᨴᨲ᩠ᨳ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪂᪅᪃) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

᪁᪃᪇. ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᩴ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪂᪃᪅; ᨧᩪᩊᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪂᪃᪅) ᩅᩥᨶᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ. “ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᨣᨾᨶᩈᨾᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ. ᪂᪀᪅) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨧ ᨾᩣᨲᩩᨣᩣᨾᩮᨶ ᨧ ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ “ᩑᨠᨴ᩠ᨵᩣᨶᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨣᩣᨾᨶ᩠ᨲᩁᨾ᩠ᨸᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ. ᪁᪈᪀, ᪄᪁᪃) ᩑᩅᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩈᨾ᩠ᨸᩣᨲᩮ ᨣᩣᨾᩮ ᨣᩣᨾᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨣᩣᨾᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ. ᪁᪈᪁, ᪄᪁᪄) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ. ᨿᨴᩥ ᨣᩣᩅᩩᨲᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᨸᩥ “ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᨣᨾᨶᩈᨾᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨣᩣᩅᩩᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᨠᩮᨶ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨿᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ. ᩈᨧᩮ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᩴ ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᩁᨱᩮᩣ ᩅᩣ,

សង្ឃាដិកណ្ណោបិ អធិដ្ឋាតព្ពោ ឥមិនា បរិស្សាវេត្វា បិវិស្សាមី"តិ ទុតិយាទេនាបិ អទ្ធយោជនេន អទ្ធានបរិច្ឆេទោ វេទិតព្ពោ។ អដ្ឋកថាយំ បន "ទ្វិគាវុតបរមោ អទ្ធានបរិច្ឆេទោ"តិ បាឡិយំ ឯវ អត្ថិ។ យាចមានស្សាតិ យាចន្តស្ស។ "ន ច ភិក្ខវេ អទ្ធានប្បដិបន្នេន ភិក្ខុនា បរិស្សាវនំ យាចិយមានេន ន ទាតព្ពំ។ យោ ន ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា"តិ ហិ វុត្តំ។

១៣៩។ អញ្ញត្រ អាពាធប្បច្ចយា កណ្ណតាលសាខិកេ សេសង្គេ ទុក្កដន្តិ វុត្តត្តា។ អាពាធេ សតិ អង្គុលិអាទីនិ លិខិតុំ វដ្ដតិ។ អង្គជាតំ ច ពីជានិ ច លិខិតុំ ន វដ្ដតិ ឯវំ អង្គជាតេ ច ទុក្កដន្តិ វុត្តត្តា "ន ច ភិក្ខវេ អង្គជាតំ ឈាបេតព្ពំ។ យោ ឈាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា"តិ ហិ វុត្តំ។

១៤០។ "ន ច ភិក្ខវេ បដិភានចិត្តំ ការាបេតព្ពំ ឥត្ថិរូបកំ បុរិសរូបកំ។ យោ ការាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិក"ន្តិ (ចូឡវ. ២៩៩) វុត្តត្តា "ចិត្តបេលិត្តករូបានិ, ន កេរ ន ច ការយេ"តិ វុត្តំ។ ពុទ្ធត្តតិ (ចូឡវ. អដ្ឋ. ១១៩) ចិត្តាគារកោដ្ឋកំ។ "ន ភិក្ខវេ ចិត្តាគារកោដ្ឋកោ កិញ្ចិ ទដ្ឋាបេតព្ពោ។ យោ ទដ្ឋាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា"តិ (ចូឡវ. ១១៩) ហិ វុត្តំ។

១៤១។ យានានីតិ វយ្ហាទយោ សកដំ សន្ទមានិកាទីនិ គិលានស្ស អនុញ្ញាតត្តា កប្បន្តិ, សិវិកា ច កប្បតិ។ វុត្តញ្ហិ "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានស្ស យានំ, បុរិសយុត្តំ ហត្ថវដ្ដកំ, សិវិកំ បាដង្កិ"ន្តិ (មហាវ. ២៥៣) ហិ វុត្តំ។

១៤២។ នច្ចន្តិ អាទីសុ "ន ភិក្ខវេ នច្ចំ វា គីតំ វា វាទិតំ វា ទស្សនាយ គន្តព្ពំ។ យោ គច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា"តិ (បាចិ. ៩១៤) ហិ វុត្តំ។ តស្មា "កិំ ពុទ្ធោ សីលពុទ្ធោ, ឧទាហុ បដិពុទ្ធោ"តិ ច "កិំ នច្ចោ គោនច្ចោ អជនច្ចោ"តិ ច "កិំ សង្ឃោ អជសង្ឃោ មិគសង្ឃោ"តិ ច ឯវមាទិនា នយេន យោ និច្ច គច្ឆតិ, តស្ស ទុក្កដន្តិ វេទិតព្ពំ។ "ឧបដ្ឋាកំ និច្ចំ និស្សាយ, បត្តំ និស្សាយា"តិអាទិនា នយេន សាមណេរំ វា ឧបដ្ឋាកំ វា អញ្ញស្ស អត្តនោ ទុស្សីលស្សាបិ បរិសភូតំ អត្តនោ ឧបដ្ឋាកករណត្ថំ ឧបលាឡនេ ទុក្កដន្តិ អត្ថោ។ "ន ភិក្ខវេ អញ្ញស្ស បរិសា អបលាឡេតព្ពា។ យោ អបលាឡេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា"តិ ហិ វុត្តំ។

១៤៣។ កាយំ (ចូឡវ. ៤១១) វា ឩរុំ វា អង្គជាតំ វា វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ន ទស្សេយ្យាតិ វុត្តត្តា កទ្ទមោទកាទិនា វា ភិក្ខុនិយោ ន សិញ្ចេយ្យាតិ អត្ថោ។ ន កេវលំ កទ្ទមោទកេនេវ, ចិត្តសម្មជ្ជនិកទ្ទមាទីសុបិ យេន កេនចិ ឱសិញ្ចន្តស្ស ទុក្កដមេវ។

១៤៤។ ពាលន្តិ ឯត្ថ ពាលេ វា ឧច្ចារំ កត្វា បិតិយោគ្គឧទកស្ស អាចមេត្វា បិដិបទេ បច្ចាហរិតព្ពន្តិ ន ជានាតិ។ គិលានោ វា យោ ឧច្ចារំ កត្វា ឧបលិខិតុំ កត្វា អាចមេតុំ បច្ចាហរិតុំ ន សក្កោតិ។ គិលានោ វា យោ បដិទេសំ កត្វា ការេយ្យ។

"ន ភិក្ខវេ ឧច្ចារោ ន កហេតព្ពោ។ យោ ន កហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា"តិ (ចូឡវ. ៤០៣) ច "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ធោវិត្វា ពីលិំ,

ឥបេហ្វា កិលិតំ, ឥបេហ្វា កយិកំ, អចសេសេហិ ឋ្ចចាឥំ កហេត្យ”ត្តិ (ក្ទឭអច៑ ៣០៣) ច “ត កិក្ខុចេ ឋ្ចចាឥេកា ត បច្ចាហរិតព្វោ៑ យោ ត បច្ចាហរេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បាចិ៑ ៣០៥) ច ទុត្តត្តា កិក្ខុនីហិ ទេវសិយំ ចា ចាត្យុទ្ធសិយំ ចា អាកត្វា “អយំ ស្កេបិយេចា ចាត្យុទ្ធេសោ”តិ ចា “បត្តុទេសោ”តិ ចា “កកា អយ្យ ស្កេបិយេចា”តិ ចា បុច្ឆិតេ “ចាត្យុទ្ធេសោ”តិ ចា “បត្តុទេសោ”តិ ចា “ទេវ្វ កកិតិ ស្កេបិយេចា”តិ ចា អាចិក្ខិតព្វំ៑ តាហិ កិក្ខុនីហិ ស្កេបិយចឥចេស អាកត្វា “កិក្ខុតិសឃ្ឃោ អយ្យ កិក្ខុសឃ្ឃស្ស បាទេ ចន្ទតិ, ឋ្ចចាទ្សបសក្កមតញ្ញា យាចតិ, លកត្យ កិរ អយ្យ កិក្ខុតិសឃ្ឃោ ឋ្ចចាទ្សបសក្កមត”ត្តិ ឲ្ចំ យាចិតព្វំ, តំ ចចត់ បដិក្កហេត្វា ស្កេបិយចក្កេ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកស្ស “កិក្ខុតិសឃ្ឃោ, កទេន្តា, កិក្ខុសឃ្ឃស្ស បាទេ ចន្ទតិ, ឋ្ចចាទ្សបសក្កមតញ្ញា យាចតិ, លកត្យ កិរ, កទេន្តា, កិក្ខុតិសឃ្ឃោ ឋ្ចចាទ្សបសក្កមត”ត្តិ អាចិក្ខិតព្វំ៑ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេនាបិ សចេ តត្វ កិក្ខុនោចាឥកោ អត្ថិ, “ឋ្ចតត្តោយោ កិក្ខុ កិក្ខុនោចាឥកោ សម្មតោ, តំ កិក្ខុតិសឃ្ឃោ ស្កេបសក្កមត្យ”តិ ចត្តព្វំ៑ សចេ តត្ថិ, “កោ អាយស្មា ស្សហតិ កិក្ខុតិយោ ឋ្ចចឥិត្យ”ត្តិ បុច្ឆិត្វា សចេ អត្ថិ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាកតោ កិក្ខុ, តំ តត្វ្ចេ សម្មន្និត្វា ទុត្តតយេតេច ឋ្ចចាឥប្បដិក្កាហកស្ស អាទេទាចេតព្វំ៑ យទិ តត្ថិ កោចិ កិក្ខុ កិក្ខុនោចាឥកោ សម្មតោ, “បិសាឥិកោត កិក្ខុតិសឃ្ឃោ សម្បាទេត្យ”តិ ចត្តព្វំ៑ តេត កិក្ខុតា “សាធូ”តិ សម្បដិច្ឆិត្វា បាដិបទេ កិក្ខុនីតំ “តត្ថិ កោចិ កិក្ខុ កិក្ខុនោចាឥកោ សម្មតោ, បិសាឥិកោត កិក្ខុតិសឃ្ឃោ សម្បាទេត្យ”តិ ចត្តព្វំ៑ តាហិបិ “សាធុ អយ្យា”តិ សម្បដិច្ឆិតព្វំ៑ ឰមិកា តយោត កហបុក្កលេសុបិ ចចតេកេកា ទេចឥតព្វោ៑

១៣៥៑ទេលិកាយតំ (ក្ទឭអច៑ ១៤៩; ក្ទឭអច៑ អដ្ឋ៑ ១៤៩) តាយ ចិតណ្ឌសត្វំ៑ “ត កិក្ខុចេ អាសិត្តក្សបធាទេត ក្សេខ្លិតព្វំ៑ យោ ក្សេខ្លេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (ក្ទឭអច៑ ១៩៣) ទុត្តត្តា “ទេបឭអាយបិ ត ក្សេខ្លេយ្យា”តិ ទុត្តំ៑

១៣៩៑ កិហិបិទ្សំ ត បិទ្សេបយ្យ, កិហិតិចាសតំ ត តិចាសេសយ្យាតិ អទេត្វោ៑ “ត កិក្ខុចេ កិហិតិចត្វំ តិចាសេតព្វំ ហត្ថិសោណ្ឌកំ យច្ឆចាឭអកំ ចត្យកណ្ណកំ តាលចណ្ឌកំ សតចលិកំ៑ យោ តិចាសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (ក្ទឭអច៑ ១៤០) ហិ ទុត្តំ៑ បទិមណ្ឌលទេតា អឡ្ញាចា បិទ្សបតំ, សព្វេមតំ កិហិបិទ្សំ តាយ៑ តំ បត ត បិទ្សេបតព្វត្តិ អទេត្វោ៑ សំទេចល្លិយត្តិ ឲត្វ កច្ឆិ ពត្តិត្វា ត តិចាសេសយ្យាតិ អទេត្វោ៑ ចាយត្តិ (ក្ទឭអច៑ ១៤១; ក្ទឭអច៑ អដ្ឋ៑ ១៤១) អទេទ្យា៑ តាលិយ្យេយេយ្យាតិ សព្វទេត្វា៑

១៣៧៑ ចឆ្ឌិត្វា ត បយោដទេយ, ទេតាឥាតទេក តប្បចារិទេត ត យាចេចតិ អទេត្វោ៑ អឡ្ញាស្សាតិ ឲត្វ (ក្ទឭអច៑ ៣១០; ក្ទឭអច៑ អដ្ឋ៑ ៣១០) “ត្យទេយ្យសរិក្សឡ្ញាចា”តិ តិយទេត្វា ឌិត្តំ សហឆម្មិកាតយ្យិ ចាត្យំ ត ចដ្ឋតិ៑ អក្កិ កហេត្វា ចា កតិបាហំ ក្សត្វា ចា បុត ឥទេឥយ្យាតិ អទេត្វោ៑

១៣៤៑ស្កុឌ្ឌិស្ស យាចទេតតិ ឲត្វ (បាចិ៑ អដ្ឋ៑ ៩លិង) “អយ្យាកំ ចិហាទេទ ឰតត្វោទេយត ឰឥច្ឆិឥញ្ញា កត”ត្តិ ចា “កាទិស្សត្តី”តិ ចា ឲ្ចំ ស្កុឌ្ឌិស្ស ទក្ខុ យាចទេតតិ អទេត្វោ៑ ពាត្វាពាត្វា ចាតិ ឲ្ចំ “អទេយត្យំ យាចិយយាតា ឰទេយសំ ឥទេណ្ឌស្សត្តី”តិ ទេវសំ ឥណ្ឌិតំ ពាត្វា ចា អពាត្វា ចាតិ អទេត្វោ៑ ទេវហិ បត ឥណ្ឌិទេត ទេសា ឥទេណ្ឌា ស្កុឌ្ឌិស្ស យាចត្វាតំ កិចាច កណ្ឌទេឥយ្យំ ទេហាតិ ឲចាតិ អទេត្វោ៑ “ឰមិកា ច ឰមិកា ច ឰឥញ្ញា ឰឥញ្ញា កតំ, ឲត្តកំ ឥណ្ឌំ កណ្យចា”តិ សយំ ឥណ្ឌាបទេត បត អស្ស ឥណ្ឌស្ស អក្ឃុកេឥេត បិទាឥិកទ្សល្លច្ចយទុក្កដំ ទោយ្យាតិ អទេត្វោ៑

᪑᪕᪙᪨ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩔ ᨧᩮᩣᩁᩔ ᨠᩣᩁᩥᨲᩮᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩁᩣᨩᩁᩣᨩᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᨲᩔ ᨧᩮᩣᩁᩔ ᨴᨱ᩠ᨯᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨲᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨣᩦᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪖᪐᪨ ᩅᩥᨥᩣᩈᩴ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪘᪑᪕-᪘᪑᪖) ᩅᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨠᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨸᩣᨠᩣᩁᨠᩩᨭ᩠ᨭᩣᨶᩴ ᨻᩉᩥ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨿ᩠ᨿ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩊᨬ᩠ᨩᨶᩣᩊᩥᨠᩥᨿᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨶᩣᩊ ᩋᩅᩊᨬ᩠ᨩᨶᨠᩣᩃᩮ ᨶᩣᩊᩥᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩉᩁᩥᨲᩮ ᨧᩣᨸᩥ ᩅᩦᩉᩣᨴᩥᨶᩣᩊᩥᨠᩮᩁᩣᨴᩥᩁᩮᩣᨸᩥᨾᩮ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪖᪑᪨ “ᩏᨸᩉᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

᪑᪖᪒᪨ ᨠᩦᩊᨶᨲ᩠ᨳᩴ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪘᪗᪘; ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪘᪗᪖) ᨠᨲᩴ ᩁᩣᨩᩣᨣᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᩴ ᩅᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨣᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩴ ᩅᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᩩᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨸᨴᩮ ᨸᨴᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪖᪓᪨ ᩋᩣᩅᩈᨳᩮ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪑᪖᪓) ᨶᩮᩅ ᨶ ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᩮᨿ᩠ᨿ, ᩏᨸᩮᨿ᩠ᨿ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪖᪗, ᪗᪘, ᪗᪙; ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪑᪗᪖, ᪑᪗᪘, ᪑᪘᪐, ᪑᪘᪑) ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶ ᨶᩥᨴᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᨣᩩᩁᩩᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨶᩣ ᨸᨱᩣᨾᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣᨿᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪑᪖᪔᪨ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩦᨲᩥ (ᩅᨩᩥᩁ᪨ ᨭᩦ᪨ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿ ᪑᪖) ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨸᩁᨾᩩᨡᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩮᨶ ᨧ “ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨴᩦᨥᨠᩣᩁᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩮᨶ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

᪑᪖᪕᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪖᪑) ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪖᪑) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩣᨲᩣᨸᩥᨲᩪᨶᩴ ᨴᩣᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪖᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨸᩥᨲᩪᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪖᪖᪨ ᩅᩔᩴᩅᩩᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩥᩉᩣᩁᨲᩮᩣ᪨ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᩅᩔᩴᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨧᩦᩅᩁᨽᩣᨣᩮᩣ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩈᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪖᪓) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨽᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨴᩩᨶ᩠ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨽᨱ᩠ᨯᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪖᪗᪨ ᩈᩉ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᩏᨲ᩠ᨲᩁᨲ᩠ᨳᩁᩮᨶ, ᨠᩣᨿᩴ ᨶ ᨸᨧᩥᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩈᩏᨲ᩠ᨲᩁᨲ᩠ᨳᩁᩮᨶ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨸᨧᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨧᩥᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪖᪒) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩮᩣᩃᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨸᩥᩃᩥᨿᩮᩣ ᩈᩮᩅᩣᨸᩥᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩴ ᨶ ᨸᨧᩥᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨾᩣᨿᩩᩁᩥᨴᩦᨥᩦ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨵᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪑᪖᪙), “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨴᩦᨥᨶᩥᨿᩮᩣ

វាកមយំ ឧសីរមយំ មោរបិញ្ឆមយ"ន្តិ (ចូឡវ. ២៦៩) ច វុត្តត្តា "ន ធារេយ្យ ចាមរីមកសពីជនិ"ន្តិ វុត្តំ មកសពីជនី បន ទន្តវិសាណទារុទណ្ឌកាបិ វដ្ដតិ។

២៦៧។ អារាមតោ ពាហីតិ សម្ពន្ធោ។ "ន ភិក្ខវេ ឆត្តំ ធារេតព្វំ, យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា"តិ, "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានស្ស ឆត្ត"ន្តិ ច វុត្តត្តា អគិលានោ អារាមតោ ពាហិ ន លភតិ, ចីវរគុត្តិយាទិអត្ថាយ អគិលានោបិ លភតីតិ អត្ថោ។

២៦៨។ ការេហយ្យ ថុកេតាកាឌន្តិ ន ការេហយ្យ ស្វកេតាកាឌំ ឧកត្តរិកកាឌកន្តិ ឧកេតាកាឌត្ថា អត្តរកាឌត្ថា សីសការេរា ច វដ្ដការេរា ច ពដិការេរា ច សីសពន្ធកពដិការា "ន ភិក្ខវេ ស្វកេតាកាឌំ ហរិតព្វំ, យោ ហរេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា"តិ (ចូឡវ. ២៧១), "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧកេតាកាឌំ អត្តរកាឌំ សីសការំ វដ្ដការំ ពដិការំ ឆលស្តក"ន្តិ (ចូឡវ. ២៧១) ច វុត្តត្តា ស្វកេតាកាឌមេវ ន វដ្ដតិ, សេសានិ វដ្ដន្តីតិ វេទិតព្វំ។

២៧០។ អនោកាសកតន្តិ (មហាវ. ១៥៣) ឯវំ អយាចិតោ "ករោតុ មេ អាយស្មា ឱកាសំ, អហំ តំ វត្តុកាមោ"តិ ឯវំ អកតោកាសំ អាបត្តិយា ចោទេន្តស្ស, តស្ស ទុក្កដំ ហោតីតិ អត្ថោ។ វត្ថាតិ ទុក្កដមេវាតិ អត្ថោ។

២៧១។ បកតត្តេន, ន អបកតត្តេនាតិ អត្ថោ។

២៧២។ មូគព្វតាទិំ (មហាវ. ២០៨; មហាវ. អដ្ឋ. ២០៨) តិត្ថិយវត្តំ យទិ គណ្ហេយ្យ, ទុក្កដន្តិ អត្ថោ។ អានិ-សំសេន គោវតកុក្កុរវតាទយោ សង្គហិតា។ វត្ថាតិ (មហាវ. ២០២; មហាវ. អដ្ឋ. ២០២) តាបសិតបុត្តកោ កុសចីរំ យទិ បរិហរេយ្យ, ទុក្កដមេវាតិ អត្ថោ។

២៧៣។ ឃំ កិញ្ចីតិ (កង្ខា. អដ្ឋ. កុដិការសិក្ខាបទវណ្ណនា) តាបសិតវណ្ណការកម្មាទិ ឃំ កិញ្ចិ ហត្ថកម្មន្តិ អត្ថោ។ តទនុសារេនាតិ ហត្ថកម្មយាចនានុសារេនាតិ អត្ថោ។ សចេ ឯវំ យាចិតោ ហត្ថកម្មម្បិ ទេតិ, តំ អញ្ញស្ស ទាបេត្វា ការេតុំ វដ្ដតីតិ អត្ថោ។ តិក្កម្មំ បន ហត្ថកម្មំ ចរេសន អយាចិត្វាបិ "ឯហិ ភណេ ករោហី"តិ ការេតុំ កប្បតីតិ អត្ថោ។ ឃំ កិញ្ចិ បរេសន្តកន្តិ ឃំ កិញ្ចិ ទារុតិណាទិកំ អបរេសន្តកំ អបរិគ្គហិតំ អាហរាបេតុំ កប្បតីតិ អធិប្បាយោ។

២៧៤។ គិហីនន្តិ គិហីនំ សន្តកំ គោបកោតិ ទក្ខកោ។ ឃត្តកំ ទេតិ, តត្តកំ គហេតុំ កប្បតីតិ អត្ថោ។ ឃថាបរិច្ឆេទន្តិ "និច្ចេ និច្ចេ ឯត្តកំ ស្វត្ថាយ ខណ្ឌកោពិ អត្តបក្កំ គុលេយ្យាគេហា"តិ បរិច្ឆិន្ទិត្វា ឌិន្នមេវ ពេតុ ទេវត្តស្ស លព្ភតីតិ អត្ថោ។

២៧៥។ ខ្ទិហាបទេយ្យាតិ ខ្ទិហិ អាបទេយ្យ កតមេហិ ខ្ទិហីតិ ចេ, តេ ទស្សេតុំ "កាយចាចាហី"តិ វុត្តំ, "ខ្ទិហាការេហិ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ,

ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ. ᪁᪁᪁) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᩉᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨨᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨷᨠᨲᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᩑᨲ᩠ᨳ (ᨷᩁᩥ. ᪂᪙᪕) ᨷᨶ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨽᩣᩅᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣᨿ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶᩣᨾ. ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩣᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨲᩣᨿ. ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨶᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᩴᩈᨿᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨲᨿᨽᩥᩅᩥᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨷᨠᨲᨲᩣᨿ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ. ᩈᩉᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲᩥᨷ᩠ᩃᩅᩣ, ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩈᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩋᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈᩴ “ᩈᩪᨠᩁᨾᩴᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᩪᨠᩁᨾᩴᩈᩴ “ᩋᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨡᩣᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣᨿ ᨧ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣᨿ ᨧ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ.

᪁᪄᪆. ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣᨿ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨲᩣᨿ ᨧ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᩉᩥ ᨹᩩᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩑᨠᩮ ᨧ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨧ. ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᨲᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶ ᩑᨠᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨲᩥᨱᩅᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩈᨾᨳᨸ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩁᨱᩮ ᩑᨠᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨷᩣᨠᨭᨾᩮᩅ. “ᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩉᩥ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣ, ᨲᩣᩉᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ. ᪆᪙) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

᪁᪄᪇. ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨴ᩠ᩅᨿᩮᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᨧ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩮ ᨧ. ᨶ ᨠᩮᩅᩃᨬ᩠ᨧ ᨴ᩠ᩅᨿᩮ ᩑᩅ, ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩮᩅ, ᨠᩣᩅᩣᨭᨠ᩠ᨠᩩᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨶ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨴᩣᨶᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᨠᩴ ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ. ᩅᩣᨣᩩᩁᩥᨠᩴ ᨠᩁᩮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᨠᩥᩴ ᩅᩣᨣᩩᩁᩥᨠᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨲᩔ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᨷᩁᩥᨠᨳᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᨳᩣ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩃᨽᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᨶᩴ. “ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩮᨶ ᨠᩥᩃᨾᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨲᩔ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᩒᨽᩣᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣ. ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨶ ᨷᩣᨠᨭᩣ ᩑᩅ. ᨲᨲᩥᨿᩮᨲᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ. ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ ᨷᨶ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨽᩣᩈᨷᩁᩥᨠᨳᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᩅ ᩑᨠᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᩪᨾᩥᨷᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᩁᨱᩣᨴᩥ. ᩒᨽᩣᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ “ᩏᨷᩣᩈᨠᩣ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨠᩩᩉᩥᩴ ᩅᩈᨳᩣ”ᨲᩥ “ᨷᩣᩈᩣᨴᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨠᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨷᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᨧᨶᩴ. ᨷᩁᩥᨠᨳᩣ ᨶᩣᨾ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨵ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ. ᩈᩮᩈᩮᨲᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮ.

᪁᪄᪈. ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨩᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᨩᩣᨲᩴ. ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ “ᨾᨾᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩔ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩅᩣ ᨠᩔᨧᩥ ᩉᩮᩣᨲᩪ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ. ᩈᩘ᩠ᨥᩔᩮᩅ ᨧ ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᨴᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩉᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᨴᩣᨷᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘ᩠ᨥᩔᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩦᩉᩥ ᨧᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᨴᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨣᩥᩉᩦᨶᩴ ᨷᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨣᩥᩉᩦᨶᩴ ᨷᨶ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᨴᩣᨶᩴ ᩑᩅ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ.

᪁᪄᪉. ᩏᨷᩔᨿᩮᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩮ. ᨴᩣᨿᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩔ ᨴᩣᨿᨩ᩠ᨩᩴ. ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨷᩦᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩥᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᩈᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣᩅ ᨴᩣᨿᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

᪁᪅᪀. ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩍᨾᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨾᩩᨠᩔ ᨴᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩔᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. “ᩋᨾᩩᨠᩔ ᨴᩮᨾᩦ”ᨲᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨶ

ពន្ធិមស្សេវ ហោតិ បរិច្ឆិន្ទិត្វា ទិន្នា។ ទ្វយំ វិធិំ ញត្វាន វិស្សាសគ្គាហំ វា គណ្ហេយ្យ, មតកចីវរំ វា អធិដ្ឋេតិ សម្ពន្ធោ។ មតកចីវរអធិដ្ឋានំ នាម ឃណ្ដិំ បហរិត្វា កាលំ ឃោសេត្វា ថោកំ អាគមេត្វា សចេ ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ, តេហិ សទ្ធិំ ភាជេតព្ពានិ, នោ ចេ អាគច្ឆន្តិ, “មយ្ហិមានិ ចីវរានិ បាបុណន្តី”តិ អធិដ្ឋាតព្ពានិ។ ឯវំ អធិដ្ឋិតេ សព្ពានិ តស្សេវ ហោន្តិ, ឋិតិកា បន ន តិដ្ឋតិ។ សចេ ឯកេកំ ឧទ្ធរិត្វា “អយំ បឋមភាគោ មយ្ហំ បាបុណាតិ, អយំ ទុតិយភាគោ”តិ ឯវំ គណ្ហាតិ, គហិតានិ ច សុគហិតានិ ហោន្តិ, ឋិតិកា ច តិដ្ឋតិ។ ឯវំ បាបេត្វា គណ្ហន្តេនាបិ អធិដ្ឋិតមេវ ហោតិ។

១២០។ លោហភណ្ឌេ បហរណិំ ឋបេត្វា សព្ពំ កប្បតិ, ទារុភណ្ឌេ ច ទារុជំ បត្តញ្ច បាទុកញ្ច, បល្លង្កញ្ច អាសន្ទិញ្ច ឋបេត្វា សព្ពំ កប្បតិ, មត្តិកាភណ្ឌេ កតកញ្ច កុម្ភការិកញ្ច ឋបេត្វា សព្ពំ កប្បតីតិ អត្ថោ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឋបេត្វា បហរណិំ សព្ពំ លោហភណ្ឌំ, ឋបេត្វា អាសន្ទិំ បល្លង្កំ ទារុបត្តំ ទារុបាទុកំ សព្ពំ ទារុភណ្ឌំ, ឋបេត្វា កតកញ្ច កុម្ភការិកញ្ច សព្ពំ មត្តិកាភណ្ឌ”ន្តិ (ចូឡវ។ ១៥២) ហិ វុត្តំ។ ឯត្ថ កតកន្តិ បទុមកណ្ណិកាការេន កតបល្លកន្តិ អធិប្បេតំ។ ធនិយស្សេវ សព្ពមត្តិកាមយា កុដិ កុម្ភការិកាតិ បកិណ្ណកវិនិច្ឆយោ។

បកិណ្ណកនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣១។ ទេសនានិទ្ទេសវណ្ណនា

១២១។ ភិក្ខុភាវស្ស (បារា។ អដ្ឋ។ ១។៨៥២) យោ វារកោ, សោ បារាជិកទេសនាតិ អត្ថោ។ វុត្តញ្ហិ “វិសុទ្ធាបេក្ខោតិ គិហិ វា ហោតុកាមោ ឧបាសកោ វា ហោតុកាមោ អារាមិកោ វា ហោតុកាមោ សាមណេរោ វា ហោតុកាមោ”តិ (បារា។ ៨៥២)។ តស្មា គិហិភាវាទីនំយេវ បារាជិកំ អាបន្នស្ស វិសុទ្ធិ នាម, អញ្ញតរស្ស វិសុទ្ធិ ឯវ នត្ថិ។ “ឆាទេតិ ជានមាបន្នំ, បរិវសេយ្យ តាវតា”តិអាទិនា នយេន ហេដ្ឋា វុត្តវិធិំ សន្ធាយ “យថាវុត្តេន វុដ្ឋាន”ន្តិ វុត្តំ។

១២២។ ឋានានិ ចត្តារិ សន្ធាយ “ឯវ”ន្តិ វុត្តំ។

១២៣។ បដិទេសេមីតិ អារោចេមិ។ ឯតានិ អហំ ឯតានាហំ។

១២៤។ (ក) យំ សង្ឃោ គិលានស្ស តិចីវរេន វិប្បវាសសម្មុតិំ ទេតិ, តំ អញ្ញត្រាតិ អត្ថោ។

(ខ) អកាលចីវរំ (បារា។ ៥០០) នាម “អនត្ថតេ កឋិនេ ឯកាទសមាសេ ឧប្បន្នំ, អត្ថតេ កឋិនេ សត្តមាសេ ឧប្បន្នំ, កាលេបិ អាទិស្ស ទិន្នំ, ឯតំ អកាលចីវរំ នាមា”តិ។

(ᨠ) ᨸᩩᩁᩣᨱᨧᩦᩅᩁᩴ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪕᪐᪕) ᨲᩣᨿ "ᩈᨠᩥᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨠᩥᩴ ᨸᩣᩁᩩᨲᨾ᩠ᨸᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ· ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣ ᨲᩣᨿ ᨾᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᨸᩥᨲᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᨿᩣᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣ ᨠᩩᩃᨸᩁᩥᩅᨭ᩠ᨭᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨻᨴ᩠ᨵᩣ· ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨸᨴᨾᩮᨲᩴ ᨷᩮᩣᨵᩮᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ·

(ᨡ) ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨸᩣᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨠᩣᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪕᪑᪗) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩁᩦᨲᨠᩦᨡᨱ᩠ᨯᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨲᩣᨿ ᨷᩮᨠᨿ ᨸᩥᨠᨸ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᨸᩣᨸᨶ᩠ᨶᩦᨿᨲᩮᩤ ᨸᨭᩣᨿ ᩋᨶᩦᨸᩮᨿ᩠ᨿᩴ·

(ᨣ) ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᨾᨿᩣᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪕᪑᪘) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩮᩤ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᨭ᩠ᨮᨧᩦᩅᩁᩮᩤ ᩅᩤ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ·

(ᨥ) "ᩈᨶ᩠ᨲᩁᩩᨲ᩠ᨲᩁᨸᩁᨾᩴ ᨲᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩤ ᨲᨲᩮᩤ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪕᪒᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ "ᨲᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ· ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩥ "ᩈᨧᩮ ᨲᩦᨱᩥ ᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ· ᨴ᩠ᩅᩮ ᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ, ᩑᨠᩴ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᨠᩴ ᨶᨭ᩠ᨮᩴ, ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪕᪒᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ·

(ᨦ-ᨧ) "ᨠᩥᨶ᩠ᨶᩥᨾᩮᨲ᩠ᨲ ᨲᩮᨶ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪕᪒᪘), ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ, ᨠᩥᨶ᩠ᨶᩥᩴ ᨲᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨧᩮᨲᩣᨸᩮᨾᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᩤᩁᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ· ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᩋᨵᩥᨠᩅᩥᨵᩣᨶᩴ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ· ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩴ, ᨴ᩠ᩅᩥᨲᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨧᩮᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨶᩣᨾᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ·

(ᨨ) ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᨲᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩣᩁᨽᩥᨲ᩠ᩅᩤ "ᩍᨴᩴ ᨡᩮᩤ ᨽᨿ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨧᩦᩅᩁᨧᩮᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨽᨲᩴ, ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩩ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧᩦᩅᩁᨧᩮᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ "ᨶ ᨡᩮᩤ ᨾᨿᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩤ, ᨧᩦᩅᩁᨧᩮᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾ, ᨧᩦᩅᩁᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩤ ᨾᨿᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨧᩮ ᩈᩮᩤ "ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨶᩣᨿ᩠ᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩤ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᩤ"ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᨧᩦᩅᩁᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩤ ᨻᩉᩪ ᩈᨾᨱᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᩅᨧ᩠ᨧᨠᩁᩮᩤ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩤ "ᩑᩈᩮᩤ ᨡᩮᩤ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᩅᨧ᩠ᨧᨠᩁᩮᩤ"ᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ· ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨴᩣᨿᨠᩮᩤ ᨲᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩤ "ᩑᩈᩮᩤ ᩋᨿ᩠ᨿᩔ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨧᩮᨲᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩔᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩤ ᩈᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩤ "ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ ᨾᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩤ, ᨧᩦᩅᩁᩮᨶᩣ"ᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, "ᨴᩮᩉᩥ ᨾᩮ ᨧᩦᩅᩁ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ· ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨧᩮᩣᨴᨶᩣᨿ ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩃᨽᨲᩥ, ᩍᨧ᩠ᨧᩮᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ· ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᩃᨽᨲᩥ, ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨨᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨸᩁᨾᩴ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩮᨶ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᩋᩣᨾᩥᩈᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩤ· "ᨠᩥᩴ ᨠᩣᩁᨱᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣᩈᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ "ᨩᩣᨶᩣᩉᩥ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩤ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ· ᩈᨧᩮ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨮᩣᨶᩴ ᨽᨬ᩠ᨩᨲᩥ· ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ· ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᨲᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᨽᩪᨲᩴ ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᩣᨴᩮᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ·

(ᨩ) ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪕᪔᪒) ᨲᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩤᨿᩥᨾᩴ· ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩴᩈᩩᨠᩣᨸᩥ ᨲᩮ ᨾᩥᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᨲᩴᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ·

(ᨫ) ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩊᨠᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪕᪔᪗-᪕᪔᪘) ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩋᨾᩥᩔᩥᨲᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ· "ᨠᩣᩊᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᩣᩊᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᨠᩣᩊᨠᩴ ᩅᩤ ᩁᨩᨶᨠᩣᩊᨠᩴ ᩅᩤ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ·

(ᨬ) ᩋᨶᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩤ...ᨸᩮ... ᨠᩩᩃᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪕᪕᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨶ ᨿᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣᩉᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩉᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᩣᩁᩥᨿᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨽᩣᨣᩣ ᩈᩣ

កាយអកាតំ, ឯកោ ឧគ្គាតាតំ, ឯកោ កោដិយាតំ អាគាតន្តោតិ ចិត្តិក្ខយោ។ ឯកស្សាបិ កាយអកលិយស្ស អតិរេកភាវោ នតិ និស្សគ្គិយមេវ។

(ង) ជាតរូបរជតស្សាតីតិ (បារា ៥៩១) លព្ធស្សតោ ឧប្បករណោ។

(ង) និសីទនសន្ថតំ (បារា ៥៩៤) បន ការាបេន្តេន បុរាណសន្ថតស្ស ឯកបស្សតោ វិទត្ថិ ច ចតុរស្សំ ច ឆិន្ទិត្វា គហិតខណ្ឌានំ យថា ចិនត្វិបត្តំ ហោតិ, ឯវំ គហេត្វា ឯកទេសេ ច សន្ថរិតព្ពំ, វិជដេត្វា ច សន្ថរិតព្ពំ។

(ញ) ន កេវលំ ធោវាបនេ (បារា ៥៩៥) ឯវ និស្សគ្គិយំ, រជនេបិ និស្សគ្គិយមេវ។

(ង) រូបិយបដិគ្គហណស្ស ច (បារា ៥៨៤) បដិក្ខិត្តត្តា បដិគ្គហិតបរិចត្តេន តេនាបិ អបស្សន្តា កតាកតាទិចនេន អនេកវិធំ ឧាតរូបបរិចត្តំ គហេត្វា, តំ សន្ធាយ “ភាគប្បការេ”ត្តិ វុត្តំ។

១៨៧-៨។ អាបត្តិំ ទេសេត្វា បច្ឆា គហេត្វា ទេស្សេតុំ “អធា”តិ វុត្តំ។ កិហិ ចទេតិ សចេ តត្ថ អាគច្ឆតិ អារាមិកោ វា ឧបាសកោ វា, តំ ចទេយ្យាតិ អត្ថោ។ ឯវំ វុត្តោ សោ “ឥមិនា កិំ អាហរាមី”តិ ចេ ចទេយ្យាតិ អត្ថោ។ អចត្វាមត្តិ “ឥមំ វា ឥមំ វា អាហរា”តិ អចត្វាតិ អត្ថោ។ ចទេតិ “កប្បិយំ អាចិក្ខិតព្ពំ”ត្តិ (បារា ៥៨៤, ៥៨៥) ចចនតោ “សប្បិ ឧតាគំ សប្បិ ច តេលំ ច មធុ ច ផាណិតំ ច ចដ្ឋី”តិ ឯវំ អាចិក្ខិតព្ពំ, “ឥមំ នាម អាហរា”តិ ន ចត្តព្ពមេវ។ ទ្វេបេតេតិ ទ្វេបិ ឯតេ រូបិយបដិគ្គាហកញ្ច រូបិយសំវោហារិកញ្ចាតិ អត្ថោ។ អញ្ញេនាតិ អន្តមសោ អារាមិកេនាបិ លទ្ធភាគោ ន កប្បតិ ឯវ។

១៨៩។ អន្តមសោ (បារា អដ្ឋ ១.៥៨៤-៥) តត្ថជាតា រុក្ខច្ឆាយាបិ ន កប្បតីតិ។ និស្សដ្ឋំ បដិលទ្ធម្បិតិ ឯត្ថ យថា រូបិយសំវោហារំ កត្វា លទ្ធចត្ថុតោ អាភតំ ន កប្បតិ, តថា កោសិយមិស្សកសន្ថតាទិត្តយម្បិ ន កប្បតិ។ ន កេវលំ តស្សេវ, អញ្ញស្សាបិ ន កប្បតេវ “អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បារា ៥៥៥, ៥៥០, ៥៥៥) វុត្តត្តា។

១៨០។ ឯវំ តេន ចេ លភេថ, សោ អារាមិកាទិកោ “ឥមំ លភេថា”តិ វិសិយោ ចត្តព្ពោតិ អត្ថោ។ ឯវម្បិ តេន ចេ លភេយ្យ, សយំ តោ គិត្វា លភេយ្យាតិ អត្ថោ។

១៨១។ បដិគ្គហិតរូបិយញ្ច បរិចត្តិតរូបិយញ្ច សន្ធាយ “ឯតានី”តិ វុត្តំ។ វុត្តិយបទេន តាយ “ជាតរូបរជតន្តេន បទេន អញ្ញំ តទំ បត្តំ ចេតាបេយ្យ, និស្សគ្គិយ”ត្តិ (បារា ៥៩១) វុត្តបទេន។ សោ ច ឯតានិ ច សន្ធេ និស្សជ្ជំ លភតេតិ សម្ពន្ធោ។ “សម្ពន្ធេន និស្សជ្ជិតព្ពំ, ភិក្ខុបរិសាយ និស្សជ្ជិតព្ពំ”ត្តិ (បារា ៥៨៤, ៥៨៥) ច វុត្តត្តា ន គណបុគ្គលានំ និស្សជ្ជិតុំ ចដ្ដតិ។ សេសានិ បន តីណិ ខិចរាទិចត្ថូនិ

“តិស្សជ្ជិតព្ព សង្ឃស្ស ចា គណស្ស ចា បុគ្គលស្ស ចា”តិ ចុត្តត្តា (បាទៀ ៣៩១) សង្ឃាឌីត តិស្សជ្ជិតព្វំ ចដ្ឋតិ៍ ការសត្តទេតបឹតិ បាឡិព្ពយា ចត្វា អសទេក្កាទេត្តត ឥយិឡអការសាឌីសុ អញ្ញាតទាឃបិ តិស្សជ្ជិតព្វំ ចដ្ឋតីតិ អទេត្ថា៍

១៥៦៍ (ក-ក) តាតប្បការកំ តាយ “ឌីចទបិណ្ឌបិតទេសតាយតកិលិតបច្ចយទេកេសជ្ជបទិក្ខាទា, “អត្តយទេសា ចុណ្ណបិទេណ្ឌាបិ ឥត្តកដ្ឋេយ្យិ ឥសិកាសុត្តយ្យឹ”តិ (បាទៀ ៤៥៤) បាឡិព្ពឃំ ចុត្តា៍ ទេធតាបិទេតាតិ (បាទៀ ៩៦៦) ឃាឌិត្វា គហិទេតា៍

១៥៣៍សយុត្តិត្វាត បត្តកាហកំ សង្ឃស្ស បត្តត្តិ (បាទៀ ៩១៣; គន្ថា៍ អដ្ឋ៍ ៗ្កាតបញ្ចាពទ្ធតសិក្ខាបឥចណ្ណតា) ឃ អត្តិយំ បត្តំ, តំ តស្ស ឥាបទេឃតិ អទេត្ថា៍

១៥៤៍ (ខ) បទិឥហិតំតិស្សគ្គិយត្តិ ៩ត្ត (បាទៀ ៩១៩-៩១ប័; បាទៀ អដ្ឋ៍ ១៍៩១ប័) បត ឥត្វា ចស្សិកសាងិកាឃ បទិទេឃសតទេក្ខត្តំ គទេលាទេក្ខត្តំ តិចាសតទេក្ខត្តំ អឌិដ្ឋាតទេក្ខត្តត្តិ ចត្តិទ្ធិឆំ ទេលត្តញ្ចា គុច្ឆិសយទេឃា បិដ្ឋិសយទេឃាតិ ចុចិទេឆា សយទេឃា ច ទេចឌិតទេត្ថា៍ គថំ? កិយាតយាទេសុ បច្ឆិយយាសស្ស បុទិទេយា អឌ្ឍយាទេសា បទិទេឃសតទេក្ខត្តំ, បច្ឆិទេយា គទេលាទេក្ខត្តញ្ចា តិចាសតទេក្ខត្តញ្ចា, បទិទេឃសិត្យយ្យិ ចដ្ឋតិ, អឌិដ្ឋាតំ បត ត ចដ្ឋតិ៍ ចស្សិកា បត ចត្តាទេទា យាសា បទិទេឃសតាឌីតំ ចត្តុយ្យិ ទេលត្តំ៍ ៩ទេត ៩ច បញ្ចា យាសា គុច្ឆិសយទេឃា តាយ៍ ព្ពតទេទ សត្ត យាសា បិដ្ឋិសយទេឃា, តត្ថ សត្យប្បាឥគទេលំ ត ចដ្ឋតិ៍

(ក) អច្ឆិត្តត្តិ ៩ត្ត “ទេឃា បត យយ បត្តឌីចទាឌីតិ ចហទេត្ថា យឃា សច្ឆិ ចទិស្សតី”តិ សញ្ញាឃ ឌីចទំ ឥត្វា បុត សកសញ្ញាឃ ៩ច អត្តទេតា ទេចឃ្យាចច្ចំ អគទេទាត្តំ ឌិស្វា អច្ឆិត្តតិ, ទេសា ព្ពយំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ៍ ទេកចលំ បទិច្ចឌិត្វា ឌិត្តំ គទេហត្យុទេយច ត លកតិ៍

(ឈ) សុត្តំ ចិញ្ញាទេបត្វាតិ ៩ត្ត ឌីចទការសយឃាឌីសុ ឌីចទសិត្តតាឌីតយត្វាឃ សុត្តំ ចិញ្ញាទេបត្វាតិ អទេត្ថា៍ អញ្ញាឆា សុត្តំ ចិញ្ញាទេបត្យុទេយច ត ចដ្ឋតិ៍ ចិញ្ញាត្តិយា ៩ច លទ្ធតត្តចាទេឃហិតិ អទេត្ថា៍ សុត្តតត្តចាឃាតំ អកប្បិយការេច សតិ ឌីឈទេតា ចិឥត្តិយទេត្ត, តិទិឃត្តទេតា ហត្វយទេត្ត ឌីទេត តិស្សគ្គិយំ, ៩កទេតា អកប្បិយបទេក្ខ ចុក្កដំ៍

(ឌ) ចិកប្បំ អាបត្តិ (បាទៀ ៩៣៦) “ព្ពតំ ទេលា, អាចុទេសា, ឌីចទំ យំ ដ្ឋត្តិស្ស ចិឃ្យតិ, អាឃតញ្ចា គទេទាឆ ចិត្វតញ្ចា”តិអាឌិតា អឌិកំ ចិឆាតំ អាបត្តិ អទេត្ថា៍

(ន) អទេច្ចកឌីចទំ (បាទៀ ៩៣៥-៩៤០) តាយ ទេសតាឃ គត្តកាយាឌីហិ ឌិត្តំ៍

(ល) អតិទេកលាទត្តត្តិ (បាទៀ ៩៤៣-៩៤៤) លឌិចសទេតា អតិទេកំ៍ “អត្វតកឆិតាតំ ទេចា, កិក្ខទេច, បញ្ចា កប្បិស្សត្តិ, អតាយត្តចាទេទា អសយាឥាតចាទេទា គលទេកាឌតំ ឃាចឥត្វឌីចទំ ទេឃា ច តត្ថ ឌីចទុប្បាទេគា, ទេសា ទេតសំ កចិស្សតី”តិ (យហាច៍ ១០៩) ចុត្តអាតិសំទេសសុ

ឆឹចរយារេស អសយាគាតចារំ ធរេបត្វា រេសសាតិសំសា លត្ថុត្តិ៍ យឌិ អសយាគាតចារេរា លត្ថុរេឈ្យ, បិរេចឈ្យកា កិក្ខុ ចស្សំចុត្វា ឱ្កបុរេណ្ហហិ ឆឹចរេរហិ ត កកចត្តិ ក្ខបសក្កុរេយឈ្យុ, យស្មា ចំ ត លកត្តិ, ពស្មា ឆឹចរយារេសបិ តិឆឹចរំ អាគាយ ឲច កកចត្តិ ក្ខបសក្កុយិស្ស៍ ពស្មា រេចឌិតត្ថុំ អសយាគាតចារបរិហារំ អត្វពាកធិតា ឲច លកត្តិ, ត ត្ថពរេរតិ ចគត្តិ៍

ឲ៥៧៍ (ត) "អហំ, កន្តេ, ឲក់ បិរិំនេសតឹយាបត្តិ, រេក្ខ, សព្ពហុលិ បិរិំនេសតឹយាបត្តិរេយា អាបន្នោ"ត្តិ ត្ថុយំ បត ឈេស្ស៍ រេបិត្វកេស្ស៍ លិពិតំ, ចំ អកយកិរិចាឃឹតំ ចុទ្ធសិក្ខាចរេសត ធស្សិតំ កិរ៍ ពត្វ "អហំ, អាយស្មា, សព្ពហុលិ បិរិំនេសតឹយា អាបត្តិរេយា អាបន្នោ, ពារេយា បដិំនេរេសមិ៍ អហំ, អាយស្មា, ឲក់ បិរិំនេសតឹយំ អាបត្តិ អាបន្នោ, ចំ បដិំនេរេសមី"តិ ហិ ចុត្តំ៍ អយ្យកំ បត ឲចំ នេសតាចិធាតំ តត្តិ៍ "ការេយំ្ហ អាចុរេសា, ធយំុ អាបន្នោ អសប្បាយំ បិរិំនេសតឹយំ, ចំ បដិំនេរេសមី"តិ (បរិធិ៍ ៤៥៦) ចុត្តំ៍ សយត្តបិរសាឌិកាយំ (បរិធិ៍ ៤៥៦) "ការេយំ្ហអាចុរេសា'តិអាឌិ បដិំនេរេសពត្ថាការនេស្សត"ត្តិ ចុត្តំ៍ កត្តាចិតរលិយ្យោ (កត្តា៍ អដ្ឋ៍ បធេយបិរិំនេសតឹយសិក្ខាបនចណ្ហតា) "តស្សា នេរេសពត្ថាការេរា ការេយំ្ហអាចុរេសា'តិអាឌិតា តរេយត សិក្ខាបនេ ធស្សិរេពារេយចា"តិ ចុត្តត្តា បិរេធ អាកពតរេយតេច នេសតាចិធាតំ រេចឌិតត្ថុំ៍ សរេច រេក្ខ រេហាត្តិ, "ការេយំ្ហ អាចុរេសា, រេក្ខ ធរេយុ អាបន្នោ អសប្បារេយ បិរិំនេសតឹរេយ, រេត បដិំនេរេសមី"តិ, "បស្សច, កន្តេ, រេត ធរេយុ"តិ ច "ការេយំ្ហ, អាចុរេសា, សព្ពហុរេល ធរេយុ អាបន្នោ អសប្បារេយ បិរិំនេសតឹរេយ, រេត បដិំនេរេសមី"តិ, "បស្សច, កន្តេ, រេត ធរេយុ"តិ ច ឲចំ យចាត្ថុបំ នេសតាចិធាតំ រេចឌិតត្ថុំ៍ រេសសំ ចុត្តប្បការេយចាតិ៍

ឲ៥៧៍អនេសតាកាយិតិយត្តិ (បរិ៍ ៣៦៣ អាគរេយា; បរិ៍ អដ្ឋ៍ ៣៦៥) បិរាឌិកត្ថា សង្ឃាឌិរេសសត្ថា ត នេសរេយតិ អនេត្វ៍ អតាបត្តិត្ថាតិ អតាបត្តិ ឲច "អាបត្តិ"ត្តិ ត នេសរេយ៍ លហុកាបត្តិយ្យោ បុរេត្ថ នេសិតំ បុត ត នេសរេយតិ សព្ពនេត្ថ, តាតាសំចាសតិស្សិយដ្ឋិតាតំ សត្តិរេក ត នេសរេយតិ អនេត្វ៍ ចត្យបត្ថាហិតិ ឲត្វ សយាគចស្សិកបចារណាយំ ចិយ ចត្យហិ ចា បត្ថាហិ ចា ឲករេតា ហុត្វា ឲកស្ស សត្តិរេក ត នេសរេយតិ អនេត្វ៍ ក្ខិត្តំ ចា តិណ្ហំ ចា ចដ្ឋតិ៍ កធំ នេរេសពត្ថត្តិ រេច? ឲកស្ស សត្តិរេក តីហិបិ ឲករេតា តិសិឌិត្វា "អហំ, កន្តេ, ឲក់ បិធិត្តិយាបត្តិ អាបន្នោ, ចំ តុយស្មរេល បដិំនេរេសមី"តិ ឲចំ អត្តតា អាបត្តអាបត្តិចរេសត ចុរេត្ត រេពត "បស្សសិ, អាចុរេសា, ចំ អាបត្តិ"ត្តិ ឲចំ តិក្ខុត្តំ ចុរេត្ត "អាយ, កន្តេ, បស្សាមី"តិ ចា "អាយាចុរេសា បស្សាមី"តិ ចា ចុរេត្ត បុត រេពត "អាយតិំ សំចររេយ្យាធា"តិ ចា "សំចររេយ្យាសី"តិ ចា ចុរេត្ត "សាធុ សុដ្ឋុ សំចរិស្សាមី"តិ ចត្តត្ថុំ, ឲចំ នេរេសពត្ថុំ៍ យតសាតិ ចឆឹរេកឆំ អកត្វា រេកចលំ ឆិរេត្តតេច ត នេសរេយតិ អនេត្វ៍ អបកពត្វាតត្តិ អត្តិយចត្ថុំ អត្ថាបត្តស្ស ចា ក្ខក្កិត្តកស្ស ចា ក្ខរេបិសរេធា បចារណា ចា ធបិតា រេហាត្តិ, តស្ស សត្តិរេក ត នេសរេយតិ អនេត្វ៍ តារេតកាតិ តាតាបត្តិរេយា "ឲកា"តិ ចត្វា ត នេសរេយតិ អនេត្វ៍ ឲកា បត "សព្ពហុលិ"តិ នេសិតា រេហាតីតិ៍ នេសតាចិតិច្ឆរេយា៍

នេសតាតិនេ្ទសចណ្ហតា តិដ្ឋិតា៍

៣៦៍ លត្ថុជាតតិនេ្ទសចណ្ហតា

๒๙๙. กมฺมปฺปตฺเต สงฺเฆ สมาคเตติ สมฺพนฺโธ. เอเตน สงฺเฆ อสมาคเต ฉนฺททานํ น รุหตีติ ทีปิตํ โหตีติ วทนฺติ. เอตฺถายํ วิจารณา – ปญฺจภิกฺขุเก วิหาเร เอกสฺส ฉนฺทปาริสุทฺธึ อาหริตฺวา เสสานํ อุโปสถาทิกรณํ อนุญฺญาตํ ปาฬิยํ (ปริ. ๓๙๕-๓๙๗) อฏฺฐกถายญฺจ (ปริ. อฏฺ. ๓๖๗-๓๖๖). เตสุ เอโก ฉนฺทภายโก, เอโก ฉนฺทหารโก, เต ยุญฺชิตฺวา น เอกตฺถ สนฺนิปติตา สงฺฆา ติณฺณํ สมฺมุขภาวโต, ตสฺมา อสมาคเตปิ ภาคํ วฏฺฏติ. อาโรเจตฺวา ปน สมาคเต เอว อาโรเจตพฺพํ. ญาตาปิ “หเรยฺยา”ติ วุตฺตํ, น “เทเสยฺยา”ติ. ตตฺถ ฉนฺทหารเกน สทฺธึ กมฺมปฺปตฺตานํ สนฺนิปาโต เวทิตพฺโพ.

๓๐๐. ทานาทิ ฉนฺททานวิธึ ทสฺเสตุํ “เอกํ ภิกฺขุ”นฺติอาทิมาห (กงฺขา. อฏฺ. นิทานวณฺณนา).

๓๐๑. (ก) “ฉนฺทํ มยี”ติ วุตฺตนเยน อสํ, “หร, อาโรเจหี”ติ ญาเปหิ กิมฺปโยชนตฺถํ เจ? วุจฺจเต – “อนุชานามิ, ภิกฺขเว, ตทหุโปสเถ ปาริสุทฺธึ เทนฺเตน ฉนฺทมฺปิ ทาตุํ, สนฺติ สงฺฆสฺส กรณีย”นฺติ (มหาว. ๑๕๔) วุตฺตตฺตา เอกเทโส อาณํ กโรนฺเตน “ฉนฺทํ มยี”ติ วุตฺตํ. “ฉนฺทหารโก เจ, ภิกฺขเว, ทินฺเน ฉนฺเท ตตฺเถว ปกฺกมติ, อนาหโฏ โหติ ฉนฺโท”ติ (มหาว. ๑๕๔) วุตฺตตฺตา ฉนฺทหารกสฺส อญฺญสฺส อปกฺกมตฺตาย ปาริสุทฺธึ เทนฺเตน “ฐานํ กโรหิ วา”ติ อาณาเปนฺเตน “ฉนฺทํ เม หรา”ติ วุตฺตํ. “ฉนฺทหารโก เจ, ภิกฺขเว, ทินฺเน ฉนฺเท สงฺฆปฺปตฺโต สญฺจิจฺจ นาโรเจติ, อาหโฏ โหติ ฉนฺโท, ฉนฺทหารกสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสา”ติ (มหาว. ๑๕๔) วุตฺตตฺตา “ยทิปิ สญฺจิจฺจ นาโรเจสฺสติ, อาปตฺตึ อาปชฺชิสฺสติ , อาโรเจติ เจ”ติ ตสฺส อธิปฺปาโย “อาโรเจหี”ติ อาหาติ เอเตน ทาเนน ปทานํ สปฺปโยชนตา เวทิตพฺพา. เอส ปาริสุทฺธิทาเนปีติ.

๓๐๒. เสสกมฺมนฺติ ยทิ สงฺโฆ อุโปสถโต อญฺญํ อปโลกนาทิกมฺมํ กโรติ, ตํ กมฺมํ วินาเสติ, วิโกเปตีติ อตฺโถ.

๓๐๒. อุภยนฺติ อุโปสถญฺจ เสสกมฺมญฺจาติ อตฺโถ. อตฺตโนติ อตฺตโน อุโปสถํ น สมฺปาเทติ.

๓๐๔. “เอกํสํ อุตฺตราสงฺคํ กริตฺวา อุกฺกุฏิกํ นิสีทิตฺวา”ติอาทิกํ (มหาว. ๑๖๒) สพฺพปการํ กตฺวานาติ อตฺโถ.

๓๐๕. “ภุตฺตาเวน ปวารณา ทินฺนา”ติ อาโรเจตฺวา.

๓๐๖. ปวาเรตพฺพา นาหฏีติ (มหาว. ๑๕๓-๑๕๔, ๒๑๒) ปเทว น อาหฏีติ นาหฏี, อาหฏี น โหตีติ อตฺโถ. ตถา เทยฺยาติ วิญฺญาปนาทีนิ กเรยฺยาติ อตฺโถ.

๓๐๙. สุตฺวา จ นาโรเจยฺย, อาหฏี โหตีติ สมฺพนฺโธ. อนาปตฺติวาติ อนาปตฺติ วา. ฉนฺททานวิธินโย.

ឧត្ថាននិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣៣។ ក្ខុបរិសវនិទ្ទេសវណ្ណនា

៣១០។ ទុត្តទ្ទេសោ សញ្ញេយ្យច។ សេសានត្ថិ ទិដ្ឋិ តិណ្ណិ ចា។

៣១១។ បុព្ពការេហបុព្ពការិទ្ទេ, បត្តកល្លេ សយានិទេតិ សព្ពបជ្ជំ កត្តព្ពំ បុព្ពការេហំ។ តនតក្កមំ កត្តព្ពំ បុព្ពការិន្ទំ នាម។ ៦ក្ខ –

“សព្ពញ្ញូ បជីទេបិ ច, ក្ខុនកំ អាសនេនន ច;

ក្ខុបរិសវស្ស ៦តានិ, បុព្ពការេហន្តិ វុច្ចតិ។

“ឧត្ថុបិទិឃុន្តិឃព្ពានំ, កិព្ពាកាហនា ច ឆ្ចាទេធា;

ក្ខុបរិសវស្ស ៦តានិ, បុព្ពការិន្ទន្តិ វុច្ចតី”តិ – (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១៩០);

៦ចំ អដ្ឋកថាយំ វុត្តនយេន បុព្ពការេហញ្ញា បុព្ពការិន្ទញ្ញា វេជិតព្ពំ។

“ក្ខុបរិសេធា យាចតិកា ច កិព្ព កម្មប្បត្តា,

សកាកាបត្តិយោ ច ន ចិជ្ជន្តិ;

ចជ្ជតិយា ច បុក្កលិ តស្មិំ ន ហោន្តិ,

បត្តកល្លន្តិ វុច្ចតី”តិ – (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១៩០);

វុត្តចសេន បត្តកល្លេ សយានិទេ, បជ្ជិទេតិ អទេត្វា “បព្ពិទេយ, កិព្ពទេច, បិតិយោក្ខុទ្ទេសា។ តិធានំ ក្ខុដ្ឋិសិត្វា អចសេសំ សុទេន សាទេវតព្ពំ, អយំ បឋមោ បិតិយោក្ខុទ្ទេសោ។ តិធានំ ក្ខុដ្ឋិសិត្វា ចត្តារិ បិទាជិកានិ ក្ខុដ្ឋិសិត្វា អចសេសំ សុទេន សាទេវតព្ពំ, អយំ ទុតិយោ បិតិយោក្ខុទ្ទេសោ។ តិធានំ ក្ខុដ្ឋិសិត្វា ចត្តារិ បិទាជិកានិ ក្ខុដ្ឋិសិត្វា តេទស សង្ឃាទិសេសេ ក្ខុដ្ឋិសិត្វា អចសេសំ សុទេន សាទេវតព្ពំ, អយំ

តតិយោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា ចត្តារិ បារាជិកានិ ឧទ្ទិសិត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឧទ្ទិសិត្វា ទ្វេ អនិយតេ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្ពំ, អយំ ចតុត្ថោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ។ វិត្ថារេនេវ បញ្ចមោ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច បាតិមោក្ខុទ្ទេសា”តិ (មហាវ។ ១៤០) វុត្តត្តា សោ សុត្តុទ្ទេសោ បញ្ចធា វិភាវិតោតិ អត្ថោ។

៣១២។ វិនាន្តរាយន្តិ (មហាវ។ ១៤០) រាជន្តរាយាទិទសវិធំ អន្តរាយំ វិនា សង្ខេបុទ្ទេសោ វិនិវារិតោ បដិក្ខិត្តោតិ អត្ថោ។ ថេរេនាតិ សង្ឃត្ថេរោ វុត្តាតិ បញ្ចសុ ឧទ្ទេសេសុ “ទ្វីសុ វា តីសុ វា វិសទេសុ ថេរេន ព្យស្សេរា”តិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តា អវត្តន្តេបិ អន្តរាយេ សំខិត្តេន ឧទ្ទិសិតុំ វដ្ដតីតិ អធិប្បាយោ។ កត្ថ វុត្តន្តិ ចេ? “យោ តត្ថ ភិក្ខុ ព្យត្តោ បដិពលោ, តស្សាធេយ្យ”ន្តិ (មហាវ។ ១៣៤) វុត្តបាឡិយា អដ្ឋកថាយំ “យោ តត្ថ ភិក្ខុ ព្យត្តោ បដិពលោតិ ឯត្ថ កិញ្ចាបិ ទហរស្សាបិ ព្យត្តស្ស បាតិមោក្ខោ អនុញ្ញាតោ, អថ ខោ ឯត្ថ អយមធិប្បាយោ – សចេ សង្ឃត្ថេរស្ស បញ្ច វា ចត្តារោ វា តយោ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសា នាគច្ឆន្តិ, ទ្វេ បន អខណ្ឌា សុវិសទា វាចុគ្គតា ហោន្តិ, ថេរាយត្តោវ បាតិមោក្ខោ។ សចេ បន ឯត្តកម្បិ វិសទំ កាតុំ ន សក្កោតិ, ព្យត្តស្ស ភិក្ខុនោ អាយត្តោវ ហោតី”តិ អត្ថោ វុត្តោ។ បាឡិយម្បិ វុត្តមេវ “តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្ពោ ‘គច្ឆ, អាវុសោ, សំខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា បាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆា’”តិ (មហាវ។ ១៥៣)។

៣១៣។ ឧទ្ទិសន្តេ វាតិ (មហាវ។ ១៦១) បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិសិយមានេ សមា វា ថោកតរា វា យទិ អាគច្ឆេយ្យុំ, ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេហិ សទ្ធិំ និសីទិត្វា អវសេសកំ សោតព្ពន្តិ អត្ថោ។

៣១៤។ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ (មហាវ។ ១៦១) វា សកលាយ វា ឯកច្ចាយ វា បរិសាយ វុដ្ឋិតាយ សមា វា ថោកតរា វា យទិ អាគច្ឆេយ្យុន្តិ សម្ពន្ធោ។ បារិសុទ្ធិន្តិ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ។ ករេយ្យុន្តិ ករេយ្យុំ ឯវំ, ឯតេសំ សន្តិកេតិ អត្ថោ។ ពហុកា ចេតិ អថ ពហុកា ចេ, បុន អាគតា ពហុកា ចេតិ អត្ថោ។ “ឧទ្ទិស្សមានេ, ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ សកលាយ វុដ្ឋិតាយា”តិ (មហាវ។ ១៦១) អាគតេសុ សព្ពវិកប្បេសុ បុព្ពកិច្ចំ កត្វា បុន អាទិតោ បដ្ឋាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេតិ អត្ថោ។

៣១៥។ ឩនតរាន្តិ អាគន្តុកានំ។ សចេតរាតិ សចេ ចាតុទ្ទសិកោតិ អត្ថោ។ សមានេតរេនុវត្តន្តូតិ សមា វា ឩនា វា ឩនតរេ អាគន្តុកា បុរិមានំ អាវាសិកានំ អនុវត្តន្តូតិ អត្ថោ។ សចេ អធិកាតិ អាគន្តុកា សចេ អធិកា, បុរិមា អាវាសិកា អនុវត្តន្តូតិ អត្ថោ។ សេសេសុបិ នយោតិ “អាគន្តុកានំ បន្នរសោ ហោតិ, អាវាសិកានំ ចាតុទ្ទសោ”តិ ឯតេសុបិ សមថោកា អាគន្តុកា អាវាសិកានំ អនុវត្តន្តូតិអាទិនា នយេន វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោតិ អត្ថោ។

៣១៦។ មូលដ្ឋាតិ អាវាសិកា។ សមថោកានំ អាគន្តុកានំ។ សាមគ្គិំ ទេន្តុ កាយេនាតិ យទិ ឥច្ឆន្តិ, ទេន្តូតិ អត្ថោ។

៣១៧។ នោ ចេ ទេន្តិ, អាគន្តុកេហិ ពហិ គន្ត្វាន ឧបោសថោ កាតព្ពោតិ អត្ថោ។ អនិច្ឆាយ សាមគ្គិំ ទេយ្យាតិ សម្ពន្ធោ។

᪃᪁᪉᪨ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨶ ᩈᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨶ ᩈᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪅᪃) “ᩈᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠᩮᨶ ᩅᩣᨿᨾᩥᨲᩩᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩣᨿᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪅᪃) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᩔᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪃᪂᪀᪨ ᨲᨳᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩃ᩠ᩃᩮᩣᨲᩥ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨸᩮᩈᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨳᩮᩁᩮᨶ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩮᨶ ᨶ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨶ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪅᪉) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪃᪂᪁-᪂᪨ ᨻ᩠ᨴᨠᩣᨲᩥ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩴ ᨠᩁᩮᩔᨶ᩠ᨲᩥ “ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪆᪈) ᨸᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨲᩥ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩑᩅᩴ ᩈᨾᩩᨴᩦᩁᩥᨿᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩴᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᨠᩁᨱᩣᨴᩥᨠᩮᨶ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᨲᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨶᩅᩮᨶ ᩑᩅᨾᩦᩁᩥᨿᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪃᪂᪃-᪅᪨ ᨻ᩠ᨴᨠᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩁᩮᩔᨲᩥ “ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨳᩮᩁᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪃᪂᪆᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪆᪈) ᨧ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩴ ᨠᩣᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪆᪈) ᨧ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩴ ᨠᩣᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪆᪈) ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩩᨸᩮᩣᩈᨳᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩏᨸᩮᩣᩈᨳᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻ᩠ᨴᨠᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᨲᩔ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨸᩮᩣᩈᨳᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᨾ᩠ᨾᨩ᩠ᨩᨶᩣᨴᩥᨠᩴ᪨

᪃᪂᪇᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩩᨸᩮᩣᩈᨳᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨸᩮᩣᩈᨳᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩴ ᨲᩴ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩴ ᨿᨴᩥ ᨠᨿᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪃᪂᪈᪨ ᩅᨣ᩠ᨣᩮ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪇᪂) ᨧ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨧ “ᩅᨣ᩠ᨣᩣ”ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ ᨧ “ᩅᨣ᩠ᨣᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨾᨲᩥᩔ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, “ᨶᩔᨶ᩠ᨲᩮᨲᩮ ᩅᩥᨶᩔᨶ᩠ᨲᩮᨲᩮ, ᨠᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨠᨽᩣᩅᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩮᨴᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᨶ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨴᩩᨽᨿᩮᨸᩥ “ᩅᨣ᩠ᨣᩣ”ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨

᪃᪂᪉-᪃᪃᪀᪨ ᩈᩮᩈᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨱ᩠ᨯᨠᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨸᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨠ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲ ᨾᩣᨲᩩᨥᩣᨲᨠ ᨸᩥᨲᩩᨥᩣᨲᨠ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᨥᩣᨲᨠ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨴᩪᩈᨠ ᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᨠ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨠ ᩏᨽᨲᩮᩣᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨠᩣ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᨶᩣᨣᨾᩣᨱᩅᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᨸᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᨸᩁᩥᩈᩣᨿᩴ ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ ᨶ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩮᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

ᨲᨳᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩈᨽᩣᨣᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨶ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩮ, ᨸᩁᩥᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᨶᨸᩥ ᨶ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᩴ

បរិយបរិទិចាសិឃំ ទត្តិបរិទិចាសិឃំ លក្ខបរិទិចាសិឃំ អញ្ញាយឃបរិទិចាសិឃត្តិៈ

៧ត្ត បត កិក្លុ ទេកតចិនេច ករលឹនេឃត សត្តិបតិតា ទេយឈាឌីហិ ប្កុបត្ថតា “អនេគាកាសា យឃំ, អញ្ញាត្រ កន្ទាយា”តិ លត្តិ អចិយ្យនេដ្ឋតាច ប្ត្តហត្តិៈ ព្ទាគំ បរិយបរិទិចាសិឃំៈ កិច្ចាបិ បរិយបរិទិចាសិឃំ, លក្ខស្ស បត អចិយ្យដ្ឋតា កយុំ កាតុំ ចដ្តតិៈ

បុតបិ កិក្លុតំ “ប្តុនេបិយឆាឌីតិ កវិស្សាយា”តិ ទត្តិ សត្តិបតិតា ឆយុំ ស្ថុលត្តាតំនេឃច អទុនេលា ប្កក្ខតិៈ សនេច “ចាតុក្ខសិកំ កវិស្សាយា”តិ តិសិត្តា, “បត្តុនេសា”តិ កាតុំ ចដ្តតិៈ សនេច បត្តុសិកំ កាតុំ តិសិត្តា, បិដិបនេគ អត្ថុនេបិយនេឆ ប្តុនេបិយឆំ កាតុំ ត ចដ្តតិ, អញ្ញា បត សឈ្ឈក្កិច្ចំ កាតុំ ចដ្តតិៈ ព្ទាគំ ទត្តិបរិទិចាសិឃំ តាយៈ

បុត កិក្លុ “ឃំកិច្ចិនេច អឃ្ការតាឌិកយុំ កវិស្សាយា”តិ សត្តិបតិតា ទេហាត្តិ, តទេត្រទេកា តក្លូតបិដ្ឋទេកា ៧ចំ ចគតិ “អឌ្ឍ តក្លុតុំ គាទុល”ត្តិ, ទេត តស្ស ចចទេតត លត្តិ ចិយ្យនេដ្ឋតា តទេតួច តិសិត្តា ទេហាត្តិៈ អឆទេញ្ញា អាកត្តួ “កំ តក្លូទេតួត, កទេទាឆា”តិ ចគតិៈ ព្ទាគំ លក្ខបរិទិចាសិឃទេច្ចាច អញ្ញាយឃបរិទិចាសិឃញ្ចាៈ តស្មិំ បរិទិចាសិទេឃ បុត លក្ខបរិទិសុទ្ធិ អតានេតត្តា កយុំ កាតុំ ត ចដ្តតិៈ ព្ទាគំ សត្តាឃ “លទេត្តុត បរិចុទេតួតា”តិ ចុត្តៈ

៣៦៨ៈអាបត្តយាបត្តិ (ឃហាចៈ ១៩៥; ឃហាចៈ អដ្ឋៈ ១៩៥) អទេគសឃិតួាត ចា “អហំ, អាចុទេសា, ព្ទាតួត្តាយាឃ អាបត្តិឃា ទេចយតិទេកា, ឃគា តិទេទ្ទាយតិទេកា កចិយ្យាយិ, តំ អាបត្តិំ បដិកវិស្សាយឹ”តិ ចតួា ចិយតិ អតាចិកតួាត ចា “ត ច កិក្លូទេច អត្ថុនេបិយនេឆ ប្តុនេបិយនេឆា កាតទេទ្ទា អញ្ញាត្រ សឈ្ឈសាយក្កុឃា”តិ (ឃហាចៈ ១ប័៦) ចុត្តត្តា អត្ថុនេបិយនេឆបិ ចា កាតុំ ត ច កប្បតីតិ អទេតួាៈ

៣៦៩ៈ “ត ច កិក្លូទេច តគហុនេបិយនេឆ សកិក្លុកា អាចាសា អកិក្លុទេកា អាចាទេសា ចា អតាចាទេសា ចា កត្តទេទ្ទា អញ្ញាត្រ សទេឈ្ឈត អញ្ញាត្រ អត្តទាឃា”តិ (ឃហាចៈ ១ប័១) ចុត្តត្តា “អដ្ឋិទេតាទេបិយឆាចាសា”តិ (ឃហាចៈ អដ្ឋៈ ១ប័១) ចុត្តំៈ ត ចទេឌ ត កទេឆ្លៈ អឆិដ្ឋាតុំ ឃឹយទេឃច ចាតិ សនេច ចិហាទេទ ប្តុនេបិយឆំ កទេទាត្តិ, ប្តុនេបិយឆាឆិដ្ឋាតតួំ ឃឹយាបិ តឌីបិ ត កត្តទ្ទាៈ សនេច បទេតួ ទេកាឌិ កិក្លុ ទេហាតិ, តស្ស សត្តិកំ កត្តុំ ចដ្តតិៈ ចិយ្យទិដ្ឋទេបិយឆាបិ អាចាសា កត្តុំ ចដ្តតិ, ៧ចំ កទេតា អឆិដ្ឋាតុយ្យិ លកតីតិៈ ប្តុនេបិយឆចិតិឆ្លទេឃាៈ

ប្តុនេបិយឆតិទេទ្ទសចណ្ណតា តិដ្ឋិតាៈ

៣៥ៈ បចាទេលាតិទេទ្ទសចណ្ណតា

៣៦៩ៈ “អត្ថុឌាតាយិ , កិក្លូទេច, បញ្ចាត្តុំ សទេឈ្ឈបចាទេតុ”ត្តិ (ឃហាចៈ ១៧៥) ចុត្តត្តា “ទេសសា សឈ្ឈប្បចាទេលា”តិ (ឃហាចៈ ១៧៥ អាគទេឃា) ចុត្តាៈ

៣៦១៖ អដ្ឋ បចារណាតិ ឲត្ថ (យហាច៖ ១៨៥ អាឥរយា) បត ឆាត្វេដ្ឋិការ បចារណាយ “អដ្ឋ បចារណា ឆាត្វេដ្ឋី”តិ បុព្ពាកិច្ចំ កាតព្ពាំ, បត្តានិយំ “អដ្ឋ បចារណា បត្តានី”តិ៖

៣៦លិ៖ ឆេតរេសុ វ្គព្ធិងិកំ គិសដ្ឋ បចារេរត្តេសុ នយំ បត គចេចា ឃាច បចារេទតិ, តាច វ្គព្ធិងិពោច អឆ្ចត្វតិ អតេ្តា៖ “ត កិច្ចេច ឆេតរេសុ វ្គព្ធិងិកំ គិសិរត្តេសុ បចារយយាតេសុ អាយតេសុ អដ្ឋិតព្ពាំ៖ ឥយា អតេ្ឆឃ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស៖ អត្ថុញ្ញាតាយិ, កិច្ចេច, តឥយត្តទា វ្គព្ធិងិកំ គិនិងិត្យំ, ឃាច បចារេទតិ, បចារេទព្វា អាយតេ គិនិងិត្យ”ត្តិ (យហាច៖ ១៨៨) ហិ ទុត្តាំ៖

៣៣០-១៖ ឲថ់ ពេចាឌិកប្យចារេណំ ឥស្យ្យព្វា ឮងាតិ ឆ្ថេចាឌិកឲកចាឌិកនយាតចស្សិកប្យចារណាស ពត្តព្ពាំ ឥស្យ្យត្យំ “ងារតតា”តិអាឌិយាហ៖ តត្ថ ងារតតាតិ ងារតត ចា៖ ឆយុនាពន្ធាតិ ឮយិតា ឆយុកចាសុត្តនក្ខាឃតាឆិតឃចិតិន្ធយាឥរយា ពហិតា៖ ងារតត ចា ឆយុនាពន្ធាឃ ចា ពលពោហត ចា ទត្តិឃា ពេបិតកាឆពោា ពេចាឌិការ ឲ្ជាពេន អឥតិ ឥនចិពឆ ចា អត្តាទេឃ អត្ថុទ្ធបពោា វ្គត្តិ ឥនបត្វា បចារេឃ្យាតិ នយ្ថត្តោ៖

ឮងាតិ ឃឆាត្ថុទ្ធបពោា ឆាត្តិ ឥបិតា, តំ ឥស្យ្យត្យំ “សុណាត្យ ពេយ”តិអាឌិយាហ៖ ឃឆាឥបិតឆាត្តិឃាតិ ឲត្ថ នឮ្ហានក្ខាហិការេឆាត្តិឥបិតា, ពេចាឌិកឆ្ថេចាឌិកឲកចាឌិកាត់ ចវេនត បចារេទតព្ពាំ, នយាតចស្សិកប្យចារណាច ឲកា ត ចដ្ធតិ៖ នទេ “នធ្លោ ពេចាឌិកំ បចារេឃ្យា”តិ ឥបិតា, ពេចាឌិកា ឲច ចដ្ធតិ, ឆ្ថេចាឌិកាឥរយា ត ចដ្ធត្តិ៖ “ឆ្ថេចាឌិកំ បចារេឃ្យា”តិ ទុទេត្ត ឆ្ថេចាឌិកព្វា ពេចាឌិកព្វា ចដ្ធតិ, ឲកចាឌិកនយាតចស្សិកា ត ចដ្ធត្តិ៖ “ឲកចាឌិកំ បចារេឃ្យា”តិ ទុទេត្ត បត នយាតចស្សិកំ ឥនបត្វា ពេនា ចដ្ធត្តិ៖ “នយាតចស្សិក”ត្តិ បត ទុទេត្ត នធ្លាំ ចដ្ធតីតិ៖ អាឌិពោ ពេត្ត អាហពេតិ ឲត្ថ បចារណាឃបិ បុទេត្ត វ្គបិនេឆ ទុទេត្ត “ឃឌី នយា អាកេន្ថឃ្យ”ត្តិអាឌិពោ ចាពេ អាហពេតិ អតេ្តា៖

៣៣១៖ ឮងាតិ ចត្តព្ពាំ នក្ខាឃ “ឲច”ត្តិ ទុត្តាំ៖ តិចពក្កា ច ចត្យចពក្កា ច តិចត្យចពក្កា៖

៣៥០៖ “ត កិច្ចេច នាបត្តិពោគ បចារេទតព្ពាំ៖ ឥយា បចារេឃ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (យហាច៖ ១៦៥) ទុត្តត្តា នាបត្តិពោគបិ ពេឃតិពោគបិ បចារិឃយាតេ អាបត្តិំ នពេត្តគបិ វ្គបិនេឆ ទុត្តគេឃត បដិបឌ្ជិតព្ពាំ៖ “ចពក្ក នយពក្ក ចពក្កាតិ-នឮ្ហិតោ ឌិយតិស្ស ចា”តិអាឌិកាឆាពោា បដ្ធាឃ ឃាច “អត្តាទាំ ច នឮ្ឃចា-ឥិដ្ឋាត្យំ និយពេច ចា”តិ អចនាតកាឆា, តាច ពេនា វ្គបិនេឆ ទុត្តា កាឆាពេឃាតិ អឥពេប្យតា៖

៣៥៨៖ បចារិពេចាតិ (យហាច៖ ១៦៦ អាឥរយា) បឥយបចារណាឃ នឮ្ឃិប្បចារិពេតិ អឥប្យាឥរយា៖ ឲត្ថ អទុពេត្ថាតិ បន្ថិយិការ វ្គបកពោា អបទិតិដ្ឋិតត្តា “អទុពេត្ថា”តិ ទុន្ធតិ៖

៣៥១៖ ឆាត្យយានិតិតិ ពត្តិកបុណ្ណឹ៖ ឲត្ថ ទុត្តឆស្សា គាយ បន្ថិយិការ វ្គបកតា៖ បចារណាចិតិន្ធយា៖

३៩· សំចរតិរេក្កសចល្ហតា

३४៧· ចក្ខុសោតាឌិកេងេហីតិ (ឌី· នី· ១·១៧៧, ३४३; ម· នី· ១·३១១; អ· នី· ३·១៥ប; ធ· ស· ១៧३៧-១៧३३; មហានិ· ១៥៩) ចក្ខុសោតឈានតិច្យាកាយមតសន្ទរេតហិ ឈហិ ទ្ធក្រិយេហីតិ អត្ថោ· ទ្វបសក្កាឌិកោចរេតិ ទ្វបសក្ខុកត្តរសចោក្ខ្ទដម្ពុសន្ទរេតស្ ឈស្ កោចរេរស្នតិ អត្ថោ· ៧ត្ត បត ហត្តបិនេហសិតកធិតចិលោកិតាឌិកេឆំ ស្តាកាទំ កហេត្វា អយោតិសោ មតសិ កទោត្តស្ស អកិន្ហា ក្ខប្បដ្ឋតិ· "អតត្ថំ រេម អចរិ, ចរតិ, ចរិស្សតី"តិអាឌិតា (បរិ· អដ្ឋ· ១៦៥) តយេត បដិឈតិមិត្តំ កហេត្វា អយោតិសោ មតសិ កទោត្តស្ស ញ្ញាបិរេកា ក្ខប្បដ្ឋតិ· ៧ត្ត បត ទ្ធតិក្ខុបុរិសតិមិត្តំ ចា ស្តតិមិត្តាឌិកំ កិលេសចត្តុក្ខតំ តិមិត្តំ អក្កហិព្វា ឌិរេក្ខ ឌិក្ខមត្តាឌិតា បដិបដ្ឋិត្វា អស្តតិមិតេត្ត យោតិសោ មតសិកាទំ ពាហុលឹកទោត្តស្ស អកិន្ហាយ បហាតំ ហោតិ· "អតត្ថំ រេម អចរិ, ចំ ក្សតត្ថ លទ្ធា"តិអាឌិតា ចា មេត្តាកាចតាឌិចសេត ចា យោតិសោ មតសិ កទោត្តស្ស ញ្ញាបិកប្បហាតំ ហោតិ· ៧ចមិឆំ សន្ទបតោ ទ្វបិឌឹស្ កិលេសាត្យាត្តតិមិត្តាឌិក្កាហបរិចឆ្ជតលក្ខណំ ទ្ធក្រិយសំចរសីលត្តំ ចេឌិតត្ថំ·

३४३·

តិក្កហោយ្យាតិ តិចារេរយ្យ;

"យាតិ សោតាតិ លោកស្មិំ; (អឌិតាតិ កកចា,)

សតិ តេសំ តិចារណំ;

សោតាតំ សំចរំ ព្រូមិ;

បញ្ញាយេតេ បិធិយ្យរេ"តិ – (ស្ន· និ· ១០३១);

ចុត្តត្តា "សតិយា សម្បជានោ ចា"តិ ចុត្តំ· ៧ត្ត បត ចត្ថុត្ថិធំ សម្បជញ្ញា សាត្ថកសប្បាយកោចរអសម្មោហចសេត· សំចរចិតិច្ចោយោ·

៣ល៍· សុទ្ធិកិរិយាបទណ្ណតា

៣៥៥·ខេយតានិចទេរា ឧដ្ឋិ, បច្ចេចក្ខល ខេកខេតាតិ (បារា· អដ្ឋ· ១·៥៥៥; ចិសុទ្ធិ· ១·១៥) ខេយតាសុទ្ធិ និចទេសុទ្ធិ បរិឃេដ្ឋិសុទ្ធិ បច្ចេចក្ខលសុទ្ធិតិ ឧចំ ចត្តុរិឆា សុទ្ធិតិ អតេ្ថា· ព្ទខាតិ តាហិ សុទ្ធិហិ ចិសុទ្ធាគេព ខតេ្សត្ំ "បាតិមោក្ខនិចទេសបូត"ត្តិអាខិយាហ·

៣៥៩· "បុត ឧចំ ត ពរិស្ស"ត្តិ ចិត្តាឆិដ្ឋាតនិចទា ឃស្វា ស្កុត្តិ ព្ទត្ថិយនិចទេរា, តស្វា ព្ទត្ថិយនិចទេរា "និចទេសុទ្ធិ"តិ ចុតេ្ហាតិ សព្ទតេ្ថា·

៣៥ល៍·បហាឃាតេសតត្តិ អតេសតំ បហាឃ ឆយេុត ដ្ឋប្បាខេគ្គស្ស បច្ចេឃតិ បាផេយសោ·

៣៥ប៉· "បដិសង្ខា ឃោនិសោ ចីចរំ បដិសេចាមិ...បេ... ដ្ឋប្បត្តានំ ចេឃ្យាតានិកានំ...បេ... បរេមតាឃា"តិ (ម· និ· ១·១៦; អ· និ· ៩·៥ប៉) ច ឧចំ ចត្តុសុបិ បច្ចេឃសុ ឃចាចុត្តបច្ចេចក្ខលសុទ្ធាតាតិ អតេ្ថា· ឧត្ត បត ខុចិឆំ បច្ចេចក្ខលំ បដិលិកការល ច បរិកោកការល ច· បដិលិកការល ហិ ឆាតុចេសត ចា បដិក្កូលចេសត ចា បច្ចេចក្ខិត្វា ឆបិតចិចរាទិតិ តតោ ដ្ឋត្តរិ បរិកុញ្ជាតុស្ស អតចជ្ជោច បរិកោតោ, បរិកោកការលបិ· សុទ្ធិចិតិច្ឆយោ·

សុទ្ធិតិខេ្ឋសចណ្ណតា តិដ្ឋិតា·

៣ប៉· សតេ្តាសតិខេ្ឋសចណ្ណតា

៣៥៥· "ចត្តារិមានិ , កិក្ខចេ, អប្បាតិ ខេច សុលកាតិ ច, តាតិ ច អតចជ្ជាតិ· ពតមាតិ ចត្តារិ? បំសុកូលំ, កិក្ខចេ, ចីចរានំ អប្បញ្ចា សុលកញ្ចា, តញ្ចា អតចជ្ជំ· បិណ្ឌិយាខេលិបេ, កិក្ខចេ, ខោជតានំ អប្បញ្ចា សុលកញ្ចា, តញ្ចា អតចជ្ជំ· រុក្ខមូលំ , កិក្ខចេ, សេតាសតានំ អប្បញ្ចា សុលកញ្ចា, តញ្ចា អតចជ្ជំ· បូតិមុត្តកេសជ្ជំ, កិក្ខចេ, កេសជ្ជានំ អប្បញ្ចា សុលកញ្ចា, តញ្ចា អតចជ្ជំ· ព្ទមាតិ ខោ, កិក្ខចេ, ចត្តារិ អប្បាតិ ខេច សុលកាតិ ច, តាតិ ច អតចជ្ជាតី"តិ (អ· និ· ៣·១ល៍; ព្ទតិចុ· ១០១) ចចតេតា "អប្បតា"តិអាខិ ចុត្តំ·

សតុដ្ឋោតិ ឧត្ត ឃចាលិកឃចាពលឃចាសារុប្បសតេ្តាសានំ ចសេត ឧពេកស្មិ បច្ចេឃ តយោ តយោ កត្វា ចតុស្ស បច្ចេឃសុ ទ្វាខស សតេ្តាសា ខោតិ្ត· មត្តញ្ញូតិ ឧត្ត (ម· និ· អដ្ឋ· ១·៣១១; និ· និ· អដ្ឋ· ១·៣·១១៥; អ· និ· អដ្ឋ· ១·១·១៩; ព្ទតិចុ· អដ្ឋ· ១ប៉; ឆ· ស· អដ្ឋ· ១១៣-១១៣) ចត្តាទេរា មត្តា បរិយេសតមត្តា បដិក្កហណមត្តា បរិកោកមត្តា ចិស្សជ្ជតមត្តាតិ· ព្ទតទីតទេត ឃាបេតេ្តា សុខេរា តាម· សតេ្តាសចិតិច្ឆយោ·

សន្តោសនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

២៥. ចតុរារក្ខនិទ្ទេសវណ្ណនា

២៩១-៣. អសុភន្តិ អសុភភាវនា. ឥមេ ចត្តារោ ចតុរារក្ខា នាមាតិ អធិប្បាយោ. ឥទានិ តេ ទស្សេតុំ “អារកត្តាទិនា”តិអាទិមាហ. អារកត្តាទិនាតិ ឯត្ថ អារកត្តា, អរីនំ អរានញ្ច ហតត្តា, បច្ចយាទីនំ អរហត្តា, បាបករណេ រហាភាវាតិ ឥមេហិ តាវ ចតូហិ ការណេហិ សោ ភគវា អរហន្តិ អនុស្សរិតព្វោតិ អត្ថោ. វុត្តញ្ហេតំ –

“អារកត្តា ហតត្តា ច, កិលេសារីន សោ មុនិ;

ហតសំសារចក្ការោ, បច្ចយាទីន ចារហោ;

ន រហោ ករោតិ បាបានិ, អរហំ តេន វុច្ចតី”តិ. (បារា. អដ្ឋ. ១.១; វិសុទ្ធិ. ១.១៣០);

ភគវា បន សព្ពកិលេសេហិ សុវិទូរវិទូរេ ឋិតោ មគ្គេន សវាសនកិលេសានំ ហតត្តា, តស្មា “អារកត្តា អរហ”ន្តិ វុត្តោ. វុត្តញ្ហេតំ –

“សោ តតោ អារកា នាថ;

យស្ស យេនាសមង្គិតា;

អសមង្គី ច ទោសេហិ,

នាថោ តេនារហំ មតោ”តិ. (វិសុទ្ធិ. ១.១៣៨);

ភគវតា បន សព្ពកិលេសារយោ ហតា, តស្មា “អរីនំ ហតត្តាបិ អរហ”ន្តិ វុត្តោ. វុត្តញ្ហេតំ –

“យស្មា រាគាទិសង្ខាតា, សព្ពេបិ អរយោ ហតា;

បញ្ញាសត្ថេន នាថេន, តស្មាបិ អរហំ មតោ”តិ. (វិសុទ្ធិ. ១.១៣៩);

យំ បនេតំ អវិជ្ជាភវតណ្ហាមយនាភិបុញ្ញាភិសង្ខារអបុញ្ញាភិសង្ខារអានេញ្ជាភិសង្ខារារំ ជរាមរណនេមិ “អាសវសមុទយា អវិជ្ជាសមុទយោ”តិ (ម॰ និ॰ ១.១០៣) វចនតោ អាសវសមុទយមយេន អក្ខេន វិជ្ឈិត្វា តិភវរថេ សមាយោជិតំ អនាទិកាលប្បវត្តំ សំសារចក្កំ, តស្ស ភគវតោ ពោធិរុក្ខមូលេ សម្មប្បធានវីរិយបាទេហិ ចតុបារិសុទ្ធិសីលបថវិយំ បតិដ្ឋាយ សទ្ធាហត្ថេន កម្មក្ខយករញាណផរសុំ គហេត្វា សព្ពេ អរា ហតា॰ តស្មា “អរានំ ហតត្តា អរហ”ន្តិ វុត្តោ॰ វុត្តញ្ហេតំ –

“អរា សំសារចក្កស្ស, ហតា ញាណាសិនា យតោ;

លោកនាថេន តេនេស, អរហន្តិ បវុច្ចតី”តិ॰ (វិសុទ្ធិ॰ ១.១២៥);

អគ្គទក្ខិណេយ្យត្តា ចីវរាទីនំ បច្ចយានំ ឧត្តមបូជាយ ច យុត្តោ ភគវា, តស្មា “បច្ចយាទីនំ អរហត្តា ច អរហ”ន្តិ វុច្ចតិ॰ វុត្តញ្ហេតំ –

“បូជាវិសេសំ សហ បច្ចយេហិ,

យស្មា អយំ អរហតិ លោកនាថោ;

អត្ថានុរូបំ អរហន្តិ លោកេ,

តស្មា ជិនោ អរហតិ នាមមេត”ន្តិ॰ (វិសុទ្ធិ॰ ១.១២៦);

យថា លោកេ កេចិ បណ្ឌិតមានិនោ អសិលោកភយេន រហោ បាបំ ករោន្តិ, តថា ភគវា កទាចិបិ ន ករោតិ, តស្មា “បាបករណេ រហាភាវា ច អរហ”ន្តិ វុច្ចតិ॰ វុត្តញ្ហេតំ –

“យស្មា នត្ថិ រហោ នាម, បាបកម្មេសុ តាទិនោ;

រហាភាវេន តេនេស, អរហំ ឥតិ វិស្សុតោ”តិ॰ (វិសុទ្ធិ॰ ១.១២០) –

ឯវំ អារកត្តាទិនា អរហន្តិ ភាវេតព្ពំ॰

សម្មា សាមញ្ច សព្ពធម្មានំ ពុទ្ធត្តា បន សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ សម្មាតិ ញាយេនេវ, អភិញ្ញេយ្យេ ធម្មេ អភិញ្ញេយ្យតោ បរិញ្ញេយ្យេ ធម្មេ បរិញ្ញេយ្យតោ បហាតព្ពេ ធម្មេ បហាតព្ពតោ សច្ឆិកាតព្ពេ ធម្មេ សច្ឆិកាតព្ពតោ ភាវេតព្ពេ ធម្មេ ភាវេតព្ពតោ ឯវាតិ អត្ថោ។ សាមញ្ចាតិ អត្តនាវ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“អភិញ្ញេយ្យំ អភិញ្ញាតំ, ភាវេតព្ពញ្ច ភាវិតំ;

បហាតព្ពំ បហីនំ មេ, តស្មា ពុទ្ធោស្មិ ព្រាហ្មណា”តិ។ (ម॰ និ॰ ២.៣៩៩; សុ॰ និ॰ ៥៦៣);

“ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា”តិ ឯវំ វុត្តេ នវភេទេ ភគវតោ គុណេ យា បុនប្បុនំ ឧប្បជ្ជនតោ សតិយេវ អនុស្សតិ, បវត្តិតព្ពដ្ឋានម្ហិយេវ ច បវត្តត្តា សទ្ធាបព្ពជិតស្ស កុលបុត្តស្ស អនុរូបាបិ សតីតិ អនុស្សតិ, ពុទ្ធំ អារព្ភ ឧប្បន្នា អនុស្សតិ ពុទ្ធានុស្សតិ, យា ឯវំ នវវិធេន បវត្តា សតិ , សា ពុទ្ធានុស្សតិ នាមាតិ អត្ថោ។ សព្ពាការេន បន អាចរិយេន ពុទ្ធឃោសេន ពុទ្ធានុស្សតិ វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ॰ ១.១២៣ អាទយោ) វុត្តា, អត្ថិកេន បន តតោ បច្ចាសីសិតព្ពា។

៥៦៣-៥។ ចតុរារក្ខាយ សាធិបិតំ ភាវេតព្ពត្តា មេត្តាភាវនំ ទស្សេន្តេន ថេរេន សព្ពត្ថកកម្មដ្ឋានភាវនាវសេន ទស្សិតាតិ វេទិតព្ពា។ ឥតរថា “អត្តានំ ឧបមំ កត្វា, ន ហនេយ្យ ន ឃាតយេ”តិ (ធ॰ ប॰ ១២៩-១៣០) វចនតោ សព្ពបឋមំ “អហំ សុខិតោ ហោមិ, អវេរោ”តិអាទិនា នយេន ភាវេត្វាវ អត្តនិ ចិត្តំ និព្ពិសេវនំ កត្វា បច្ឆា អាចរិយុបជ្ឈាយាទីសុ កមេន ភាវេតព្ពា។ អត្តនិ បន អប្បនា ន ហោតិ។ គោចរគាមដ្ឋកជនេតិ សម្ពន្ធោ។ តត្ថាតិ (បារា॰ អដ្ឋ॰ ២.១៦៧) គោចរគាមេ។ សីមដ្ឋសង្ឃតោ បដ្ឋាយ បរិច្ឆិជ្ជ បរិច្ឆិជ្ជាតិ អត្ថោ។ ឯវំ មេត្តំ ភាវេន្តោ ភិក្ខុសង្ឃេ មេត្តាយ សហវាសីនំ មុទុចិត្តំ ជនេតិ, អថស្ស សុខសំវាសតា ហោតិ។ សីមដ្ឋកទេវតាសុ មេត្តាយ មុទុកតចិត្តាហិ ទេវតាហិ ធម្មិកាយ រក្ខាយ សុសំវិហិតរក្ខោ ហោតិ។ គោចរគាមដ្ឋកជនេ មេត្តាយ មុទុកតចិត្តសន្តានេហិ មនុស្សេហិ ធម្មិកាយ រក្ខាយ សុរក្ខិតបរិក្ខារោ ហោតិ។ តត្ថ មនុស្សេ មេត្តាយ បសាទិតចិត្តេហិ តេហិ អបរិភូតោ ហុត្វា វិចរតិ។ សព្ពសត្តេសុ មេត្តាយ សព្ពត្ថ អប្បដិហតចារោ ហោតិ។

៥៦៧-៩។ វណ្ណតោ ច សណ្ឋានតោ ច ឱកាសតោ ច ទិសតោ ច បរិច្ឆេទតោ ច កេសាទិកោដ្ឋាសេ វវត្ថបេត្វាតិ សម្ពន្ធោ។ ឯត្ថ វណ្ណតោតិ (វិសុទ្ធិ॰ ១.១១០) កេសាទីនំ វណ្ណតោ។ សណ្ឋានតោតិ តេសំយេវ សណ្ឋានតោ។ ឱកាសតោតិ “អយំ កោដ្ឋាសោ ឥមស្មិំ នាម ឱកាសេ បតិដ្ឋិតោ”តិ ឯវំ តស្ស តស្ស ឱកាសតោ។ ទិសតោតិ ឥមស្មិំ សរីរេ នាភិតោ ឧទ្ធំ ឧបរិមា ទិសា, អធោ ហេដ្ឋិមា ទិសា, តស្មា “អយំ កោដ្ឋាសោ ឥមិស្សា នាម ទិសាយា”តិ ទិសា វវត្ថបេតព្ពា។ បរិច្ឆេទតោតិ សភាគបរិច្ឆេទតោ វិសភាគបរិច្ឆេទតោតិ ទ្វេ បរិច្ឆេទា។ តត្ថ “អយំ កោដ្ឋាសោ ហេដ្ឋា ច ឧបរិ ច តិរិយញ្ច ឥមិនា នាម បរិច្ឆេទោ”តិ ឯវំ សភាគបរិច្ឆេទោ វេទិតព្ពោ។ “កេសា ន លោមា, លោមា ន កេសា”តិ ឯវំ អមិស្សកតាវសេន វិសភាគបរិច្ឆេទោ។

ឯវំ បញ្ចហិ អាការេហិ វវត្ថានាការំ ទស្សេត្វា ឥទានិ មនសិ ករោន្តេន ឯវំ មនសិ កាតព្វន្តិ តំ ទស្សេតុំ “អនុបុព្វតោ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អនុបុព្វតោតិ សជ្ឈាយករណកាលតោ បដ្ឋាយ “កេសា នខា”តិ ឯវំ ឯកន្តរិកាយ វា “លោមា កេសា”តិ ឯវំ ឧប្បដិបាដិយា វា ន មនសិ កាតព្វំ, អថ ខោ “កេសា លោមា”តិអាទិនា នយេន អនុបដិបាដិយា មនសិ កាតព្វំ, អនុបដិបាដិយា មនសិ ករោន្តេនាបិ នាតិសីឃំ នាតិសណិកំ មនសិ កាតព្វំ, ពហិទ្ធា បុថុត្តារម្មណេ ចេតសោ វិក្ខេបោ បដិពាហិតព្វោ។ “បណ្ណត្តិំ សមតិក្កម្ម, មុញ្ចន្តស្សានុបុព្វតោ”តិ បាទោ គហេតព្វោ។ ឯវញ្ហិ សតិ ភាវនាក្កមេន អត្ថោ សុវិញ្ញេយ្យោ ហោតិ។ “កេសា លោមា”តិអាទិបណ្ណត្តិំ អមនសិកត្វា បដិក្កូលភាវេន ឯវំ ចិត្តំ ឋបេតព្វំ។ មុញ្ចន្តស្សានុបុព្វតោតិ យោ យោ កោដ្ឋាសោ អាបាថំ នាគច្ឆតិ, តំ តំ អនុបុព្វតោ មុញ្ចន្តស្សាតិ អត្ថោ។

២៦៧។ ឥទានិ យថា បដិក្កូលមនសិការោ កាតព្វោ, តំ ទស្សេតុំ “វណ្ណអាសយសណ្ឋានា”តិអាទិមាហ។ ឯតេហិ វណ្ណាទីហិ កោដ្ឋាសេហិ បដិក្កូលាតិ ភាវនាតិ សម្ពន្ធោ។ ឯត្ថ (វិភ។ អដ្ឋ។ ៤៣៦; វិសុទ្ធិ។ ១។១៧៨) កេសា តាវ វណ្ណតោបិ បដិក្កូលា។ តថា ហិ យាគុភត្តាទីសុ កេសវណ្ណំ កិញ្ចិ ទិស្វា ជិគុច្ឆន្តិ។ សណ្ឋានតោបិ បដិក្កូលា។ តថា ហិ រត្តិំ ភុញ្ជន្តា កេសសណ្ឋានំ មកចិវាកាទិកំ ឆុបិត្វា ជិគុច្ឆន្តិ។ តេលមក្ខនាទិវិរហិតានញ្ច អគ្គិម្ហិ បក្ខិត្តានញ្ច គន្ធោ អតិវិយ បដិក្កូលោតិ គន្ធតោបិ បដិក្កូលា។ អសុចិដ្ឋានេ ជាតសូបេយ្យបណ្ណំ វិយ បុព្វលោហិតមុត្តករីសបិត្តសេម្ហនិស្សន្ទេន ជាតត្តា អាសយតោបិ បដិក្កូលា។ គូថរាសិម្ហិ ឧដ្ឋិតកណ្ណិកំ វិយ ឯកតិំសកោដ្ឋាសរាសិម្ហិ ជាតត្តា ឱកាសតោបិ បដិក្កូលា។ ឧទ្ធុមាតកំ វិនីលកំ វិបុព្វកំ វិច្ឆិទ្ទកំ វិក្ខាយិតកំ វិក្ខិត្តកំ ហតវិក្ខិត្តកំ លោហិតកំ បុឡុវកំ អដ្ឋិកន្តិ ឥមេសុ ឧទ្ធុមាតកាទីសុ វត្ថូសុ អសុភាការំ គហេត្វា បវត្តា ភាវនា វា អសុភំ នាមាតិ អត្ថោ។

២៦៨។ យំ បនេតំ អរហន្តានំ វដ្ដទុក្ខសមុច្ឆេទសង្ខាតំ សមុច្ឆេទមរណំ (វិសុទ្ធិ។ ១។១៦៧), សង្ខារានំ ខណភង្គសង្ខាតំ ខណិកមរណំ, “រុក្ខោ មតោ, លោហំ មត”ន្តិអាទិ សម្មុតិមរណញ្ច, ន តំ ឥធ អធិប្បេតំ។ ឥធ បន មរណន្តិ ឯកភវបរិយាបន្នស្ស ជីវិតិន្ទ្រិយស្ស ឧបច្ឆេទោ អធិប្បេតោ។ តម្បិ កាលមរណំ អកាលមរណន្តិ ទុវិធំ ហោតិ។ តត្ថ កាលមរណំ បុញ្ញក្ខយេន វា អាយុក្ខយេន វា ឧភយក្ខយេន វា ហោតិ, អកាលមរណំ ឧបបីឡកឧបច្ឆេទកកម្មវសេន។ “មរណំ មេ ភវិស្សតី”តិ វា “ជីវិតំ ឧបច្ឆិជ្ជិស្សតី”តិ វា “មរណំ មរណ”ន្តិ វា យោនិសោ ភាវយិតព្វាតិ សម្ពន្ធោ។

២៦៩-៧០។ យស្ស បន ឯត្តាវតា ឧបចារជ្ឈានំ ន ឧប្បជ្ជតិ, តេន វធកបច្ចុបដ្ឋានតោ សម្បត្តិវិបត្តិតោ ឧបសំហរណតោ កាយពហុសាធារណតោ អាយុទុព្ពលតោ អនិមិត្តតោ អទ្ធានបរិច្ឆេទតោ ខណបរិត្តតោតិ ឥមេហិ អដ្ឋហិ អាការេហិ មរណំ អនុស្សរិតព្វំ, ឥទានិ តេ ទស្សេតុំ “វធកស្សុបដ្ឋាន”ន្តិអាទិមាហ។ អសិំ ឧក្ខិបិត្វា សីសំ ឆិន្ទិតុំ ឋិតវធកោ វិយ មរណំ បច្ចុបដ្ឋិតមេវាតិ ភាវនា មរណស្សតិ នាមាតិ សម្ពន្ធោ។ ឯវំ សព្វត្ថ។ សព្វំ អារោគ្យំ ព្យាធិបរិយោសានំ, សព្វំ យោព្វនំ ជរាបរិយោសានំ, សព្វំ ជីវិតំ មរណបរិយោសានំ, តស្មា “អយំ យោព្វនាទិកាយសម្បត្តិ តាវទេវ សោភតិ, យាវ មរណសង្ខាតា វិបត្តិ ន ភវិស្សតី”តិ ឯវមាទិនា សម្បត្តិវិបត្តិតោ ច, សត្តហាការេហិ ឧបសំហរណតោ មរណំ អនុស្សរិតព្វំ យសមហត្តតោ បុញ្ញមហត្តតោ ថាមមហត្តតោ ឥទ្ធិមហត្តតោ

បញ្ញាមហត្តតោ បច្ចេកពុទ្ធតោ សម្មាសម្ពុទ្ធតោតិ។ តត្ថ “ឥទំ មរណំ នាម មហាធនានិ មហាបរិវារានិ មហាសម្មតមន្ធាតាទីនម្បិ ឧបរិ បតតិ, កិមង្គ បន មយ្ហុបរិ ន បតិស្សតី”តិ ឯវំ ធនមហត្តតោ,

“ជោតិកោ ជដិលោ ឧគ្គោ,

មេណ្ឌកោ អថ បុណ្ណកោ;

ឯតេ ចញ្ញេ ច យេ លោកេ,

មហាបុញ្ញាតិ វិស្សុតា;

សព្ពេ មរណមាបន្នា,

មាទិសេសុ កថាវ កា”តិ។ –

ឯវំ បុញ្ញមហត្តតោ,

“វាសុទេវោ ពលទេវោ, ភីមសេនាទយោ មហា;

ពលី មច្ចុវសំ បត្តា, មាទិសេសុ កថាវ កា”តិ។ –

ឯវំ ថាមមហត្តតោ,

“មហាមោគ្គល្លានាទីនំ មហិទ្ធិកានម្បិ ឧបរិ បតតិ, មាទិសេសុ កថាវ កា”តិ ឯវំ ឥទ្ធិមហត្តតោ, “សារិបុត្តាទីនំ មហាបញ្ញានម្បិ ឧបរិ បតតិ, មាទិសេសុ កថាវ កា”តិ ឯវំ បញ្ញាមហត្តតោ។ ឯវំ ឥតរេសម្បិ បច្ចេកពុទ្ធសម្មាសម្ពុទ្ធានម្បិ មហត្តភាវំ ចិន្តេត្វា “តេសម្បិ ឧបរិ មរណំ បតតិ, កិមង្គ បន មយ្ហុបរិ ន បតិស្សតី”តិ ឯវំ ឧបសំហរណតោ ច, “អយំ កាយោ ពហុសាធារណោ អជ្ឈត្តិកានញ្ចេវ អនេកសតានំ រោគានំ ពាហិរានំ អហិវិច្ឆិកាទីនញ្ចា”តិ កាយពហុសាធារណតោ ច, “អស្សាសបស្សាសបដិពទ្ធំ ជីវិត”ន្តិអាទិនា នយេន អាយុទុព្ពលតោ ច,

“ជីវិតំ ព្យាធិ កាលោ ច,

ទេហនិក្ខេបនំ គតិ;

បញ្ចេតេ ជីវលោកស្មិំ;

អនិមិត្តា ន នាយរេ”តិ. (សំ. និ. អដ្ឋ. ១.១.២០; ជា. អដ្ឋ. ២.២.៣៤) –

ឯវំ កាលវវត្ថានស្ស អភាវតោ ច, “យោ, ភិក្ខវេ, ចិរំ ជីវតិ, សោ វស្សសតំ ជីវតិ អប្បំ វា ភិយ្យោ”តិ (សំ. និ. ១.១៤៥) វុត្តត្តា ឯវមាទិនា នយេន អទ្ធានស្ស បរិច្ឆេទាវ ភាវនា មរណស្សតិ នាមាតិ អេត្វា. ខណបរិត្តតោ ច មរណស្សតិ ភាវេតព្វា.

“ជីវិតំ អត្តភាវោ ច,

សុខទុក្ខា ច កេវលា;

ឯកចិត្តសមាយុត្តា,

លហុ សោ វត្តតេ ខណោ”តិ. (វិសុទ្ធិ. ១.១៧៩) –

តិ វុត្តំ. ចតុរារក្ខវិនិច្ឆយោ.

ចតុរារក្ខនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៤០. វិបស្សនានិទ្ទេសវណ្ណនា

៤៧១-២. នាមរូបបរិគ្គហោតិ ឯត្ថ (វិសុទ្ធិ. ២.៦៦២ អាទយោ) នាមរូបបរិគ្គហំ កាតុកាមេន តាវ ឋបេត្វា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ អវសេសេសុ យំ កិញ្ចិ ឈានំ សមាបជ្ជិត្វា វុដ្ឋាយ វិតក្កាទីនិ ឈានង្គានិ ច តំសម្បយុត្តេ ច ផស្សាទយោ ធម្មេ លក្ខណរសបច្ចុបដ្ឋានបទដ្ឋានវសេន បរិច្ឆិន្ទិត្វា “សព្ពមេតំ អារម្មណាភិមុខំ នមនតោ នមនដ្ឋេន នាម”ន្តិ វវត្ថបេតព្វំ. តតោ តស្ស បច្ចយំ បរិយេសន្តោ “ហទយវត្ថុំ និស្សាយ វត្តតី”តិ បស្សតិ, បុន វត្ថុស្ស បច្ចយភូតានិ ច ឧបាទារូបានិ ច បស្សិត្វា “ឥទំ សព្ពំ រុប្បនតោ

ចិការាបត្តិតោ ទ្ទុប”ន្តិ បរិគ្គណ្ហាតិ៍ បុត តទុភយំ “តយតលក្ខណំ តាយំ, ទុប្បតលក្ខណំ ទ្ទុប”ន្តិ ឲចំ សង្ខេបតោ តាយទ្ទុបំ ចចត្ថបេតិ៍ ឰតំ សព្ពំ សយឆយាតិកចសេត ចុត្តំ៍ ចិបស្សតាយាតិកោ បត ចត្ធាត្ចចត្ថាតយុលេត ក្ទុបិតាយទ្ទុបិតិ បរិគ្គិត្វា “សព្ពមេតំ ទុប្បតតោ ទ្ទុប”ន្តិ បស្សតិ៍ តតោ ឲចំ បរិគ្គិត្នទ្ទុបស្ស ចក្ខាតិតិ តិស្សាយ បចត្តមាតា អទ្ទុបធម្មាបិ អាបាថមាគច្ឆន្តិ៍ តតោ សព្ពាបិ តេ អទ្ទុបធម្មេ តយតលក្ខលេត ឲកតោ កត្វា “ឲតំ តាយ”ន្តិ បស្សតិ៍ សោ “ឰតំ តាយំ, ឰតំ ទ្ទុប”ន្តិ ទ្វេធា ចចត្ថបេតិ៍ ឲចំ ចចត្ថបេត្វា “តាយទ្ទុបតោ ឲ្ញំ អញ្ញោ សត្តោ ចា បុគ្គលោ ចា បោសោ ចា ទេចោ ចា ព្រហ្មា ចា តត្ថិ”តិ បស្សតិ៍

យថាហិ អង្គសម្ភារា, ហោតិ សទ្ទោ រថោ ឥតិ;

ឲចំ ខន្ធេសុ សន្តេសុ, ហោតិ សត្តោតិ សម្មុតិ៍ (សំ៍ តិ៍ ១៍១៧១);

ឲចមេច បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ សតិ សត្តោ, បុគ្គលោតិ ចា ចោហារមត្តំ ហោតីតិ ឲចមាទិតា តយេត តាយទ្ទុបានំ យាថាចទស្សតសង្ខាតេត ទិដ្ឋិចិសុទ្ធិភូតេត ញាណេត តាយទ្ទុបំ បរិគ្គណ្ហាតិ អត្ថោ៍

តតោតស្ស ច បច្ចយន្តិ បុត តស្ស តាយទ្ទុបស្ស បច្ចយំ បរិគ្គណ្ហាតិ អត្ថោ៍ ចុត្តតយេត តាយទ្ទុបំ បរិគ្គហេត្វា “តោ នុ ខោ ឰមស្ស ហេតុ”តិ បរិយេសត្តោ អហេតុចាទចិសមហេតុចាទេសុ ទោសំ ទិស្វា ទោសំ ទិស្វា តស្ស តិតាតសម្ពន្ធំ បរិយេសត្តោ ចេតន្ថា ចិយ តស្ស ហេតុញ្ច បច្ចយញ្ច បរិយេសត្តោ អចិជ្ជា តណ្ហា ឧបាទានំ កម្មន្តិ ឰមេ ចត្តារោ ធម្មេ តាយទ្ទុបស្ស ឧប្បាទបច្ចយត្តា “ហេតុ”តិ ច អាហារំ ឧបត្ថម្ភតស្ស បច្ចយត្តា “បច្ចយោ”តិ ច បស្សតិ៍ “ឰមស្ស កាយស្ស អចិជ្ជាទយោ តយោ ធម្មា មាតា ចិយ ទារកស្ស ឧបតិស្សយា ហោន្តិ, កម្មំ បិតា ចិយ បុត្តស្ស ជតកំ, អាហារោ ធាតិ ចិយ ទារកស្ស សន្ធារកោ”តិ ឲចំ ទ្ទុបកាយស្ស បច្ចយបរិគ្គហំ កត្វា បុត “ចក្ខុញ្ច បដិច្ច ទ្ទុបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុចិញ្ញាណ”ន្តិអាទិតា (សំ៍ តិ៍ ២៍៤៣) តយេត តាមកាយស្សបិ ហេតុបច្ចយំ បរិគ្គណ្ហាតិ៍

ឲចំ បរិគ្គណ្ហត្តោ “អតីតាតាគតាបិ ធម្មា ឲចមេច បចត្តន្តី”តិ សន្និដ្ឋាតំ ករោតិ៍ តស្ស យា សា បុព្ពន្តំ អារព្ភ “អហោសិំ នុ ខោ អហំ អតីតមទ្ធាតំ, ត នុ ខោ អហោសិំ, កិំ នុ ខោ, កថំ នុ ខោ, កិំ ហុត្វា កិំ អហោសិំ នុ ខោ អហំ អតីតមទ្ធាត”ន្តិ បញ្ចចិធា ចិចិកិច្ឆា ចុត្តា, យាបិ អបរន្តំ អារព្ភ “ភចិស្សាមិ នុ ខោ អហំ អតាគតមទ្ធាតំ, ត នុ ខោ, កិំ នុ ខោ, កថំ នុ ខោ, កិំ ហុត្វា កិំ ភចិស្សាមិ នុ ខោ អហំ អតាគតមទ្ធាត”ន្តិ បញ្ចចិធា ចុត្តា, យាបិ ឲតរហិ ចា បត បច្ចុប្បន្នំ អទ្ធាតំ អារព្ភ “អជ្ឈត្តំ កថំកថី ហោតិ, អហំ នុ ខោស្មិ, តោ នុ ខោស្មិ, កិំ នុ ខោស្មិ, កថំ នុ ខោស្មិ, អយំ នុ ខោ សត្តោ កុតោ អាគតោ, សោ កុហិំ គាមី ភចិស្សតី”តិ ឆព្ពិធា ចិចិកិច្ឆា ចុត្តា, តា សព្ពាបិ បហីយន្តិ៍ ឲចំ បច្ចយបរិគ្គហលេត តីសុ អទ្ធាសុ កង្ខំ ចិតរិត្វា ឋិតំ ញាណំ “កង្ខាចិតរណចិសុទ្ធី”តិបិ “ធម្មដ្ឋិតិញាណ”ន្តិបិ “សម្មាទស្សត”ន្តិបិ ចុច្ចតិ៍

ឲត្ថ បត តិស្សោ លោកិយបរិញ្ញា ញាតបរិញ្ញា តីរណបរិញ្ញា បហាតបរិញ្ញាតិ៍ តត្ថ “ទុប្បតលក្ខណំ ទ្ទុបំ, ចេទយិតលក្ខណា ចេទតា”តិ

ឯវំ តេសំ តេសំ ធម្មានំ បច្ចត្តលក្ខណសល្លក្ខណវសេន បវត្តា បញ្ញា ញាតបរិញ្ញា នាម។ "រូបំ អនិច្ចំ, វេទនា អនិច្ចា"តិអាទិនា តេសំយេវ ធម្មានំ សាមញ្ញលក្ខណំ អារោបេត្វា លក្ខណារម្មណិកវិបស្សនាបញ្ញា តីរណបរិញ្ញា នាម។ តេសុ ឯវ បន ធម្មេសុ និច្ចសញ្ញាទិបជហនវសេន បវត្តា លក្ខណារម្មណិកវិបស្សនា បហានបរិញ្ញា នាម។ តត្ថ សង្ខារបរិច្ឆេទតោ បដ្ឋាយ យាវ បច្ចយបរិគ្គហា ញាតបរិញ្ញាយ ភូមិ។ កលាបសម្មសនតោ បដ្ឋាយ យាវ ឧទយព្ពយានុបស្សនា តីរណបរិញ្ញាយ ភូមិ។ ភង្គានុបស្សនតោ បដ្ឋាយ បហានបរិញ្ញាយ ភូមិ។ តតោ បដ្ឋាយ ហិ "អនិច្ចតោ អនុបស្សន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ, ទុក្ខតោ អនុបស្សន្តោ សុខសញ្ញំ, អនត្តតោ អនុបស្សន្តោ អត្តសញ្ញំ, និព្ពិន្ទន្តោ នន្ទិំ, វិរជ្ជន្តោ រាគំ, និរោធេន្តោ សមុទយំ, បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតី"តិ (បដិ. ម. ១.៥២) ឯវំ បជហន្តោ និច្ចសញ្ញាទិបហានសាធិកានំ សត្តន្នំ អនុបស្សនានំ អាធិបច្ចំ ហោតិ។ ឥតិ ឥមាសុ បរិញ្ញាសុ សង្ខារបរិច្ឆេទស្ស ចេវ បច្ចយបរិគ្គហស្ស ច សាធិតត្តា ឥមិនា យោគិនា ញាតបរិញ្ញា អធិគតា ហោតិ។

បុន "យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ ហុត្វា អភាវតោ អនិច្ចំ, ឧទយព្ពយប្បដិបីឡនតាយ ទុក្ខំ, អវសវត្តិតាយ អនត្តា។ យា កាចិ វេទនា, យា កាចិ សញ្ញា, យេ កេចិ សង្ខារា, យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ ហុត្វា អភាវតោ អនិច្ចំ, ឧទយព្ពយប្បដិបីឡនតាយ ទុក្ខំ, អវសវត្តិតាយ អនត្តា"តិ ឯវមាទិនា នយេន កលាបសម្មសនំ ករោតិ។ ឥទំ សន្ធាយ វុត្តំ "តីលក្ខណំ អារោបេត្វាន សង្ខារេ សម្មសន្តោ"តិ។

ឯវំ សង្ខារេសុ អនិច្ចទុក្ខអនត្តវសេន កលាបសម្មសនំ កត្វា បុន សង្ខារានំ ឧទយព្ពយមេវ បស្សតិ។ កថំ? "អវិជ្ជាសមុទយា (បដិ. ម. ១.៥០) រូបសមុទយោ, តណ្ហាកម្មអាហារសមុទយា រូបសមុទយោ'តិ ឯវំ រូបក្ខន្ធស្ស បច្ចយសមុទយទស្សនេន រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ, និព្ពត្តិលក្ខណំ បស្សន្តោបិ រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតី"តិ ឯវំ បញ្ចហាការេហិ រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ។ "អវិជ្ជានិរោធា រូបនិរោធោ, តណ្ហាកម្មអាហារនិរោធា រូបនិរោធោ'តិ ឯវំ រូបក្ខន្ធស្ស បច្ចយនិរោធទស្សនេន រូបក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សតិ, វិបរិណាមលក្ខណំ បស្សន្តោបិ រូបក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សតី"តិ ឯវំ បញ្ចហាការេហិ វយំ បស្សតិ។ តថា "អវិជ្ជាសមុទយា វេទនាសមុទយោ, តណ្ហាកម្មផស្សសមុទយា វេទនាសមុទយោ"តិ វេទនាក្ខន្ធស្ស, និព្ពត្តិលក្ខណំ បស្សន្តោបិ វេទនាក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ។ "អវិជ្ជានិរោធា វេទនានិរោធោ, តណ្ហាកម្មផស្សនិរោធា វេទនានិរោធោ"តិ វេទនាក្ខន្ធស្ស, វិបរិណាមលក្ខណំ បស្សន្តោបិ វេទនាក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សតិ។ ឯវំ សញ្ញាក្ខន្ធាទីសុបិ។ អយំ បន វិសេសោ – វិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ផស្សដ្ឋានេ នាមរូបសមុទយា, នាមរូបនិរោធាតិ យោជេតព្ពំ។ ឯវំ ឯកេកស្មិំ ខន្ធេ បច្ចយសមុទយវសេន ច និព្ពត្តិលក្ខណវសេន ច បច្ចយនិរោធវសេន ច វិបរិណាមលក្ខណវសេន ច ឧទយព្ពយទស្សនេន ទស ទស កត្វា បញ្ញាស លក្ខណានិ វុត្តានិ។ តេសំ វសេន ឯវំ រូបស្ស ឧទយោ រូបស្ស វយោតិ បច្ចយតោ ចេវ លក្ខណតោ ច វិត្ថារេន មនសិការំ ករោតិ។

តស្សេវំ ករោតោ "ឥតិ កិរ ឥមេ ធម្មា អហុត្វា សម្ភោន្តិ, ហុត្វា បដិវេន្តី"តិ ញាណំ វិសទំ ហោតិ។ "ឯវំ កិរ ឥមេ ធម្មា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នា និរុជ្ឈន្តី"តិ និច្ចំ នវាវ ហុត្វា សង្ខារា ឧបដ្ឋហន្តិ។ ន កេវលញ្ច និច្ចំ នវា, សូរិយុគ្គមនេ ឧស្សាវពិន្ទុ វិយ, ឧទកពុព្ពុឡ

ចិយ, ៤្កេព ៥ល្ឌទាខិ ចិយ, អារេក្ក ឞាឞេបិ ចិយ, ចិន្ទុប្បារោកា ចិយ ច បរិត្តុដ្ឋាឃិតោ។

យាឃាយទិចិឞុបិតអលិពចក្កាកន្តុត្តកាទេថលបិល្ហុពលិអាកេឃា ចិយ តិស្សារា ហុត្វា ៤្បដ្ឋហត្តិ។ ឲត្តាចតា ចាតេត ចឃឆយុេយច ៤្បជ្ជតិ, ៤្បុត្តុន្នា ចឃំ ៤្កេបតីតិ ឰយិតា អាកាតេទត ឞយបន្ញាឞ លក្ខណាតិ បដិចិន្ញ្ញា ចិតំ ៤្កយន្តឃាត្បស្សត្តិ តាយ បធេឞំ

ពទ្រលចិបស្សតាតោលំ អធិកតំ ហោតិ, ឃស្សាធិកយា អារេទ្ធចិបស្សកោតិ ឞញ្ញេកទ្ធតិ។

អឆស្ស អារេទ្ធចិបស្សកស្ស កុលបុត្តស្ស ឱ្ភាសោ តោលំ បីតិ បស្សទ្ធិ ឞុលំ អធិមោក្ខោ បគ្គហោ ៤្បដ្ឋានំ ៤្កេបក្ខា តិកន្តីតិ កឞ ចិបស្សត្បក្កិលេឞា ៤្បជ្ជត្តិ។ ឲត្ត ឱ្ភាសោ តាយ ចិបស្សតាក្ខណេ ចាលស្ស ឆលចត្វា លោហិតំ បធីកតិ, តេត លចិតោ ឱ្ភាសោ តិន្តតតិ, តំ ជិន្វា អឃំ យោគី "យក្កោ យឃា បតេត្តា"តិ តេយច ឱ្ភាសំ អស្សាកតិ។ តោលត្តិ ចិបស្សតាតោលេយចតំ, ឞន្លាតេ

ឞយុឞត្តស្ស ឞ្ចុទ បឞត្ថុ ហុត្វា បចត្តយាតំ ជិន្វា បុត្តេ ចិយ "យក្កោ"តិ អស្សាកតិ។ បីតីតិ ចិបស្សតាបីតិ ឲច។ តស្ស ហិ តស្មិំ លណេ បញ្ញចិធា បីតិ ៤្បជ្ជតិ។ បស្សទ្ធីតិ ចិបស្សតាបស្សទ្ធិ។ តស្មិំ ឞយេឃ តេច កាឃចិត្តាតំ ៥តេឆា ការចតា កក្ខឡអតា អកម្មន្ញតា

កេលន្ញតា ចក្កតា ហោតិ។ ឞុលំ ចិបស្សតាឞុលេយច។ តស្ស កិទ តស្មិំ ឞយេឃ ឞកលឞទិទ ធបិតចដ្ឋិ ចិយ អតិឞត្ថយាតំ អតិបណីតំ ឞុលំ ៤្បជ្ជតិ។

អធិមោក្ខោ តាយ ចិបស្សតាក្ខណេ បចត្តា ឞទ្ធា។ តស្មិំ លណេ ចិត្តចេតឞិកាតំ អតិចិយ បឞាកុ្ខតា ពលចតី ឞទ្ធា ៤្បជ្ជតិ។ បគ្គហោ តាយ ចិបស្សតាឞយ្យុត្តំ ចីទិយំ។ តស្មិំ ញ្ហលណេ អឞិធិលយតច្ចាទទ្ធំ ឞុបគ្គហិតំ ចីទិយំ ៤្បជ្ជតិ។ ៤្បដ្ឋានត្តិ ចិបស្សតាឞយ្យុត្តា ឞតិ។ តស្មិំ ញ្ហលណេ ឞុបដ្ឋិតា ឞតិ ៤្បជ្ជតិ។ ៤្កេបក្ខាតិ ទុចិធា ចិបស្សតាចជ្ជតចេឞត។ តស្មិំ លណេ ឞព្វឞង្ខាគ្គហណេ

យជ្ឈត្តុក្ខតចិបស្សត្បេបក្ខាឞន្លាតំ តោលំ ពលចត្តំ ហុត្វា ៤្បជ្ជតិ, យតោទ្វាតេ អាចជ្ជត្បេបក្ខា ច, ឞាច តំ តំ ធាតំ អាចេជ្ជត្តស្ស ឞ្ចុទា តិលិណា ហុត្វា ចហតិ។ តិកត្តិ ចិបស្សតាតិកត្តិ។ ឱ្ភាឞាទីឞុ អាលយំ កុទុយាតា ឞុលុយា ឞត្តាការា តិកត្តិ ៤្បជ្ជតិ។ ឲត្ត ឱ្ភាឞាទយោ កិលេឞចត្ថុតាយ "៤្បក្កិលេឞា"តិ ចុត្តា, ត អកុឞលត្តា។ តិកត្តិ បត ៤្បក្កិលេឞោ ចេច កិលេឞចត្ថុ ច។ បល្ហិតោ បត តិក្ក

ឱ្ភាឞាទីឞុ ៤្បុត្តេឞុ ចិក្ខេបំ អកច្ឆត្តោ "ឱ្ភាឞាទយោ ធយ្យា ត យក្កោ, ៤្បក្កិលេឞចិតិមុត្តំ បត ចីចិប្បដិបត្តំ ចិបស្សតាតោលំ យក្កោ"តិ យគ្គញ្ច អយគ្គញ្ច ចចត្ថេបតិ។ តេស្សចំ "អឃំ យក្កោ, អឃំ ត យក្កោ"តិ ចាត្វា ជិតំ តោលំ "យគ្គាយគ្គតោលធស្សតចិឞុទ្ធិ"តិ ចុច្ចតិ។

ឰតោ បដ្ឋាយ អដ្ឋចិធស្ស តោលស្ស ចេឞេត ឞិលាប្បត្តំ ចិបស្សតាតោលំ បដិបកាតោលធស្សតចិឞុទ្ធិ តាយ ហោតិ។ ៤្កយន្តឃាត្បស្សតាតោលំ កក្កាត្បស្សតាតោលំ កឃតុបដ្ឋាតតោលំ អាទីតចាត្បស្សតាតោលំ តិន្តិតាត្បស្សតាតោលំ យុញ្ចិតុកម្យតាតោលំ បដិឞន្ខាត្បស្សតាតោលំ ឞន្ខាទុបេក្ខាតោលត្តិ ឰយាតិ អដ្ឋ តោលាតិ តាយ។ ឲតាតិ តិន្តតេត្តកុការេយត ឃន្វា ៤្បក្កិលេឞេហិ អតិក្ខតំ ហុត្វា លក្ខណប្បដិចេធំ កាតុំ អឞមត្ថំ ហោតិ ចិត្តំ, តស្មា បុតបិ ៤្កយន្តឃេយច បស្សិតត្តំ។ ៤្កយន្តឃំ បស្សត្តស្ស អតិច្ចលក្ខណំ ឃចាក្ខតំ ៤្បដ្ឋាតិ, ៤្កយន្តឃប្បដិបីឡតត្តា ទុក្ខលក្ខណញ្ច "ទុក្ខេយច ច ឞម្ភាតិ, ទុក្ខំ តិដ្ឋតិ េចតិ ចា"តិ (ឞំ។ តិ។ ១។ ១៧១) បស្សតោ អតត្តលក្ខណញ្ច។

ឯត្ថ ច អនិច្ចំ អនិច្ចលក្ខណំ, ទុក្ខំ ទុក្ខលក្ខណំ, អនត្តា អនត្តលក្ខណន្តិ អយំ វិភាគោ វេទិតព្វោ។ ឯត្ថ អនិច្ចន្តិ ខន្ធបញ្ចកំ។ កស្មា? ឧប្បាទវយញ្ញថត្តភាវា ហុត្វា អភាវតោ វា។ អញ្ញថត្តំ នាម ជរា, ឧប្បាទវយញ្ញថត្តំ អនិច្ចលក្ខណំ, ហុត្វា អភាវសង្ខាតោ វា ឯកោ អាការវិការោ។ “យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខ”ន្តិ (សំ។ និ។ ៣។១៥) វចនតោ តទេវ ខន្ធបញ្ចកំ ទុក្ខំ។ កស្មា? អភិណ្ហបដិបីឡនត្តា។ អភិណ្ហបដិបីឡនាការោ ទុក្ខលក្ខណំ។ “យំ ទុក្ខំ តទនត្តា”តិ វចនតោ តទេវ ខន្ធបញ្ចកំ អនត្តា។ កស្មា? អវសវត្តនតោ។ អវសវត្តនាការោ អនត្តលក្ខណំ។ ឥមានិបិ តីណិ លក្ខណានិ ឧទយព្វយំ បស្សន្តស្សេវ អារម្មណានិ ហោន្តិ។

បុនបិ យោ រូបារូបធម្មេសុ ឯវ “អនិច្ចា”តិអាទិនា វិបស្សតិ, តស្ស សង្ខារា លហុំ លហុំ អាបាថំ គច្ឆន្តិ។ តតោ ឧប្បាទំ វា ឋិតិំ វា អារម្មណំ អកត្វា តេសំ ខយវយនិរោធេ ឯវ បស្សតោ សតិ សន្តិដ្ឋតីតិ ឥទំ ភង្គានុបស្សនាញាណំ នាម។ ឥមស្ស ឧប្បាទតោ បដ្ឋាយ អស្ស យោគិនោ “យថា ឥមេ សង្ខារា ភិជ្ជន្តិ, ឯវំ អតីតេបិ សង្ខារា ភិជ្ជិំសុ, អនាគតេបិ ភិជ្ជិស្សន្តី”តិ និរោធមេវ បស្សតោ សតិ សន្តិដ្ឋតិ, តស្ស ភង្គានុបស្សនាញាណំ អាសេវន្តស្ស ពហុលីករោន្តស្ស សព្ពភវយោនិគតិដ្ឋិតិសត្តាវាសេសុ សព្ពេ សង្ខារា ជលិតអង្គារកាសុអាទយោ វិយ មហាភយំ ហុត្វា ឧបដ្ឋហន្តិ។ ឥទំ ភយតុបដ្ឋានញាណំ នាម។ តស្ស តំ ភយតុបដ្ឋានញាណំ អាសេវន្តស្ស សព្ពេ ភវាទយោ អាទិត្តអគារា វិយ, សមុស្សិតខគ្គា វិយ បច្ចត្ថិកា អប្បដិសរណា សាទីនវា ហុត្វា ឧបដ្ឋហន្តិ។ ឥទំ អាទីនវានុបស្សនាញាណំ នាម។ តស្ស ឯវំ សង្ខារេ អាទីនវតោ បស្សន្តស្ស ភវាទីសុ សង្ខារានំ អាទីនវត្តា សព្ពសង្ខារេសុ ឧក្កណ្ឋនា អនភិរតិ ឧប្បជ្ជតិ។ ឥទំ និព្ពិទានុបស្សនាញាណំ នាម។ សព្ពសង្ខារេសុ និព្ពិន្ទន្តស្ស ឧក្កណ្ឋន្តស្ស សព្ពស្មា សង្ខារគតា មុញ្ចិតុកាមតា និស្សរិតុកាមតាច ហោតិ។ ឥទំ មុញ្ចិតុកម្យតាញាណំ នាម។ បុន តស្មា សង្ខារគតា មុញ្ចិតុំ បុន តេ ឯវ សង្ខារេ បដិសង្ខានុបស្សនាញាណេន តិលក្ខណំ អារោបេត្វា តីរណំ បដិសង្ខានុបស្សនាញាណំ នាម, យោ ឯវំ តិលក្ខណំ អារោបេត្វា សង្ខារេ បរិគ្គណ្ហន្តោ តេសុ អនត្តលក្ខណស្ស សុទិដ្ឋត្តា “អត្តា”តិ វា “អត្តនិយ”ន្តិ វា អគ្គណ្ហន្តោ សង្ខារេសុ ភយញ្ច នន្ទិញ្ច បហាយ សង្ខារេសុ ឧទាសីនោ ហោតិ មជ្ឈត្តោ, “អហ”ន្តិ វា “មម”ន្តិ វា ន គណ្ហាតិ, សព្ពសង្ខារេសុ ឧទាសីនោ មជ្ឈត្តោ តីសុ ភវេសុ ឧបេក្ខកោ, តស្ស តំ ញាណំ សង្ខារុបេក្ខាញាណំ នាម។ តំ បនេតំ សព្ពសង្ខារប្បវត្តំ វិស្សជ្ជេត្វា និព្ពាននិន្នំ និព្ពានបព្ភារំ ហោតិ, នោ ចេ និព្ពានំ សន្តតោ បស្សតិ, បុនប្បុនំ “អនិច្ច”ន្តិ វា “ទុក្ខ”ន្តិ វា “អនត្តា”តិ វា តិវិធានុបស្សនាវសេន សង្ខារារម្មណមេវ ហុត្វា បវត្តតិ។

ឯវំ តិដ្ឋមានញ្ច ឯតំ អនិមិត្តោ អប្បណិហិតោ សុញ្ញតោតិ តិណ្ណំ វិមោក្ខានំ វសេន វិមោក្ខមុខភាវំ អាបជ្ជិត្វា តិដ្ឋតិ។ តិស្សោ ហិ អនុបស្សនា តីណិ វិមោក្ខមុខានីតិ វុច្ចន្តិ។ ឯត្ថ ច អនិច្ចតោ មនសិ ករោន្តោ (បដិ។ ម។ ១។២២៧-២២៨) អធិមោក្ខពហុលោ អនិមិត្តំ វិមោក្ខំ បដិលភតិ។ ទុក្ខតោ មនសិ ករោន្តោ បស្សទ្ធិពហុលោ អប្បណិហិតំ វិមោក្ខំ បដិលភតិ។ អនត្តតោ មនសិ ករោន្តោ វេទពហុលោ សុញ្ញតវិមោក្ខំ បដិលភតិ។ ឯត្ថ ច អនិមិត្តវិមោក្ខោតិ អនិមិត្តាការេន និព្ពានំ អារម្មណំ កត្វា បវត្តោ អរិយមគ្គោ។ សោ ហិ អនិមិត្តាយ ធាតុយា ឧប្បន្នត្តា អនិមិត្តោ, កិលេសេហិ ច វិមុត្តត្តា វិមោក្ខោ។ ឯតេនេវ នយេន អប្បណិហិតាការេន និព្ពានំ អារម្មណំ កត្វា បវត្តោ អប្បណិហិតោ, សុញ្ញតាការេន និព្ពានំ អារម្មណំ កត្វា បវត្តោ សុញ្ញតោតិ វេទិតព្វោ។

អធិគតសង្ខារុបេក្ខស្ស កុលបុត្តស្ស វិបស្សនា សិខាប្បត្តា ហោតិ។ វុដ្ឋានគាមិនីវិបស្សនាតិ ឯតទេវ។ ឯតំ សង្ខារុបេក្ខាញាណំ

អារេមចត្តស្ស ការេចត្តស្ស តិក្លតេរា សក្លារុបេក្លា ឧប្បជ្ជតិ។

តស្ស ញ្ញាណានិ យេក្កា ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ សក្លារុបេក្លា សក្លារេ “អតិច្ចា”តិ ចា “ទុក្លា”តិ ចា “អតត្តា”តិ ចា សយូសិត្វា កចក្កំ ឆ្លូតេតិ។ កចក្កា ទុដ្ឋាយ សក្លារុបេក្លាយ អាកាតតេឃេតេច អតិច្ចាទិអាកាេរេត យតសិ ពរិត្វា ឧប្បជ្ជតិ យេតាទ្វារាចជ្ជត់, តេដេច យតសិ ពេរារេតា បជេយំ ឌចតចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ, ឃំ “បរិពយូ”ត្តិ ទុច្ចតិ។ តដេតត្តរំ តេឆេច ទុតិឃំ ឌចតចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ, ឃំ “ឧបចារ”ត្តិ ទុច្ចតិ។ តដេតត្តរេយ្យិ តេឆេច ឧប្បជ្ជតិ ឌចតចិត្តំ, ឃំ “អត្យុលោយ”ត្តិ ទុច្ចតិ។ ញ្ញាធំ តេតសំ បិជិតេឃក្កំ តាយំ។ អចិសេសេត បត តិចិឆេយតំ អារេមចតត្តិបិ បរិពយូត្តិបិ ឧបចារត្តិបិ អត្យុលោយត្តិបិ ទុច្ចតិ។ ញ្ញាធំ បត អត្យុលោយញាណំ សក្លារារម្មណាយ ទុដ្ឋាតកាយិតិឃា ចិបស្សតាយ បរិយោសាតំ ហោតិ។ តិប្បរិយារេយត បត ពោ(ពត្រុញាណេយេច ចិបស្សតាបរិយោសាតត្តិ ទុច្ចតិ។ តតោ បរំ តិពោរាធំ តិញ្ញាតំ អារម្មណំ ព្យុរុយាតំ បុធុជ្ជតពោត្តំ អតិក្កយយាតំ តិញ្ញាតារម្មណេ បជេយសយត្តាហារក្សតំ អបុតរាចដ្តពំ ពោ(ពត្រុញាណំ ឧប្បជ្ជតិ។ ញ្ញាធំ បត ញាណំ
បជិបធាញាណាឥស្សតចិសុទ្ធិញ្ញា ញាណាឥស្សតចិសុទ្ធិញ្ញា ត កឌតិ, អត្តរា អព្ពោហារិពេយច ហោតិ, ចិបស្សតាសោតេ បតិតត្តា បត ចិបស្សតាតិ ចា សង្ខ្យព្ឆតិ។ តិញ្ញាតំ អារម្មណំ ពត្វា ពោ(ពត្រុញាណេ តិរុទ្ធេ តេត ជិត្តុសញ្ញាយ តិញ្ញាតំ អារម្មណំ ពត្វា ជិដ្ឋិសំយោជតំ សីលព្វតបរាយាសសំយោជតំ ចិចិកិច្ឆាសំយោជតត្តិ តីណិ សំយោជតាតិ សយុច្ឆេចេសត ចិទ្ធំសេតត្តា សោតាបត្តិយេក្កា ឧប្បជ្ជតិ។ តដេតត្តរំ តស្សេច ចិបាពក្សតានិ ទេ្វ តីណិ ចា ផលចិត្តាតិ ឧប្បជ្ជត្តិ អតត្តរចិបាពត្តា លោព្យុត្តរាតំ។ ផលបរិយោសាតេ បតស្ស ចិត្តំ កចក្កំ ឆ្លូតេតិ។

តតោ កចក្កំ ចិច្ឆិត្វា បច្ចេចក្ខណត្ថាយ យេតាទ្វារាចជ្ជតំ ឧប្បជ្ជតិ។ សោ ហិ “ញ្ញាយិតា ចតាហំ យេក្កត អាកតោ”តិ យក្កំ បច្ចេចក្ខតិ, តតោ “អយំ មេ អាតិសំសោ លទ្ធោ”តិ ផលំ បច្ចេចក្ខតិ, តតោ “ញ្ញាមេ តាម មេ ពិលេសា បហីតា”តិ បហីតពិលេសេ បច្ចេចក្ខតិ, តតោ “ញ្ញាមេ តាម មេ ពិលេសា អចសិដ្ឋា”តិ ឧបរិយក្កត្តយចជ្ឈពិលេសេ បច្ចេចក្ខតិ, អចសាតេ “អយំ មេ ឆម្មោ អារម្មណតោ បជិចិទ្ធោ”តិ អយតំ តិញ្ញាតំ បច្ចេចក្ខតិ។ ញ្ញាតិ សោតាបត្តស្ស អរិយសាចកស្ស បញ្ច បច្ចេចក្ខណាតិ ហោត្តិ។ តធា សកទាកាយិអតាកាយីតំ។ អរហតោ បត អចសិដ្ឋពិលេសបច្ចេចក្ខណំ តាម តត្ថិ។ ឯចំ សព្វាតិបិ ឯកូតចីសតិ ហោត្តិ។ ឧក្កដ្ឋបរិច្ឆេទោច ចេតំ។
បហីតាចសិដ្ឋពិលេសបច្ចេចក្ខណញ្ហិ សេក្ខាតំ ហោតិ ចា, ត ចា។ ឯចំ បច្ចេចក្ខិត្វា សោ សោតាបត្តោ អរិយសាចពោ តស្មិំយេច ចា អាសតេ តិសិត្តោ អបរេត ចា សមយេត កាមរាពព្យាបាទាតំ តត្ថុភាចំ ពេរោត្តោ ទុតិយយក្កំ បាបុណាតិ, តដេតត្តរំ ទុត្តតយេត ផលញ្ច។ តតោ ទុត្តតយេត កាមរាពព្យាបាទាតំ អតចសេសប្បហាតំ ពេរោត្តោ តតិយយក្កំ បាបុណាតិ, ទុត្តតយេត ផលញ្ច។ តតោ តស្មិំយេច ចា អាសតេ តិសិត្តោ អបរេត ចា សមយេត រូបរាពអរូបរាពមាតឧទ្ធច្ចអចិជ្ជាតំ អតចសេសប្បហាតំ ពេរោត្តោ ចតុត្ថយក្កំ បាបុណាតិ, ទុត្តតយេត ផលញ្ច។ ឯត្តាចតា ចេស អរហា តាម អដ្ឋមោ អរិយបុក្កលោ ហោតិ យហាខីណាសចោ។ ញ្ញាតិ ញ្ញាមេសុ ចតូសុ យេក្កេសុ ញាណំ ញាណាឥស្សតចិសុទ្ធិ តាម។

ឯត្តាចតា បាតិមោក្ខសំចរសីលាទីតំ ទុត្តត្តា សីលចិសុទ្ធិ ច មេត្តាសុភាទីតំ ទុត្តត្តា ចិត្តចិសុទ្ធិ ច តាមរូបបរិក្កហាទីតំ ចសេត ជិដ្ឋិចិសុទ្ធិពង្ខាចិតរណចិសុទ្ធិយក្កាយក្កញាណាឥស្សតចិសុទ្ធិ បជិបធាញាណាឥស្សតចិសុទ្ធិ ញាណាឥស្សតចិសុទ្ធិយោ ធាតិ សត្ត ចិសុទ្ធិយោ ទុត្តា

ហោតិ។ ឯតំ វុត្តប្បការំ បដិបទាក្កមំ សន្ធាយ វុត្តំ “បាបុណេយ្យានុបុព្វេន, សព្វសំយោជនក្ខយ”ន្តិ។ ឯត្ថ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសោ កាមរាគោ បដិឃោ រូបរាគោ អរូបរាគោ មានោ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជាតិ ឥមេ ទស ធម្មា សព្វសំយោជនា នាម។ ឯតេសុ សក្កាយទិដ្ឋិវិចិកិច្ឆាសីលព្វតបរាមាសា សោតាបត្តិមគ្គេន, កាមរាគបដិឃា ទុតិយមគ្គេន តនុកតា ហុត្វា តតិយេន សមុគ្ឃាតំ គច្ឆន្តិ, សេសានិ បញ្ច ចតុត្ថេនាតិ។ ឯវំ អនុបុព្វេន សព្វសំយោជនក្ខយសង្ខាតំ អរហត្តំ បាបុណាតីតិ វេទិតព្វំ។

វិបស្សនានិក្ខេបវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និគមនកថាវណ្ណនា

៣៤៧-៨។ អធិសីលអធិចិត្តានំ អធិបញ្ញាយ ច សិក្ខនា វុត្តិ កិញ្ចិ នាម នត្ថិ យស្មា, អនេន អយំ ខុទ្ទសិក្ខា សមុទាហដា។

កេនាតិ ចេ? យស្ស ថេរស្ស លោកវិចារិនោ លោកេ វិចរន្តស្ស យសោ កិត្តិសទ្ទស្ស បរិស្សយោ ន សម្ភាតិ ន ហោតិ, កិំ វិយ? មាលុតស្សេវ និច្ចសោ, យថា និច្ចំ វិចរន្តស្ស មាលុតស្ស បរិស្សយោ នត្ថិ, ឯវំ វិចរន្តស្ស កិត្តិសទ្ទស្ស បរិស្សយោ នត្ថិ, តេន ធម្មសិរិនោត សមុទាហដាតិ សម្ពន្ធោ។

ឯត្តាវតា ច –

និដ្ឋិតោ ខុទ្ទសិក្ខាយ, សមាសេន វិនិច្ឆយោ;

វិត្ថារោ បន ឯតិស្សា, សព្វម្បិ បិដកត្តយំ។

តស្មា វិត្ថារកាមេន, សកលេ បិដកត្តយេ;

កត្តព្វោ សាធវោ ឯត្ថ, ញាតវេន វិសេសតោតិ។

ខុទ្ទសិក្ខាវិនិច្ឆយោ។

ខុទ្ទសិក្ខា-បុរាណដីកា និដ្ឋិតា។

ភយោ តស្ស កពចតោ អទហតោ សព្វាសព្វុស្ស

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ខុទ្ទសិក្ខា-អភិនវដីកា

គន្ថារម្ភកថា

តិលោកតិលកំ វន្ទេ, សទ្ធម្មាមតនិម្មិតំ;

សំសង្ឃគណសម្បត្តិំ, ជិនំ ជនមនោរមំ។

សារិបុត្តំ មហាសាមិំ, នេកសត្ថវិសារទំ;

មហាគុណំ មហាបញ្ញំ, នមោ មេ សិរសា គរុំ។

ខុទ្ទសិក្ខាយ ដីកា យា, បុរាតនា សមីរិតា;

ន តាយ សក្កា សក្កច្ចំ, អត្ថោ សព្ពត្ថ ញាតវេ។

តតោនេកគុណានំ យោ, មញ្ជូសា រតនានវ;

សុមង្គលសនាមេន, តេន បញ្ញវតា សតា។

អជ្ឈេសិតោ យតិន្ទេន, សទារញ្ញនិវាសិនា;

សវិនិច្ឆយមេតិស្សា, ករិស្សាមត្ថវណ្ណនំ។

គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា

(ក) ឯត្ថាហ – កិមត្ថមាទិតោវាយំ គាថា និក្ខិត្តា, ននុ យថាធិប្បេតមេវ បករណមារភិតព្ពន្តិ? វុច្ចតេ – សប្បយោជនត្តា។ សប្បយោជនញ្ញោតំទស្សនំ តាយ រតនត្តយប្បណាមាភិធេយ្យករណប្បការប្បយោជនាភិធានសត្ថស្សនតោ។ តានិ ច បន

សប្បយោជនតាតិ អត្ថទ្វារេន គន្ថបរិយាបន្នាភិប្បយោជនាភាវតោ· តថា ហិ សោតុជនប្បវត្តតោ ច យថាធិប្បេតត្ថាភិប្បាយំ រតនត្តយប្បណាមករណប្បយោជនំ· វិវិធាភិធេយ្យស្ស គន្ថស្ស វិញ្ញាតព្ពាការទីបនតា អភិធេយ្យកថនប្បយោជនំ· សោតុជនសមុស្សាហជននំ ករណប្បការប្បយោជនកថនប្បយោជនំ· ទោសាបហរណតា បន អភិធានកថនប្បយោជនំ·

តត្ថ វន្ទិត្វា រតនត្តយន្តិ ឥមិនា រតនត្តយប្បណាមោ ទស្សិតោ, ខុទ្ទសិក្ខន្តិ ឥមិនា ខុទ្ទកានំ សិក្ខានំ ឥធ បដិបាទេតព្ពតាភិធានេន អភិធេយ្យំ, អភិធេយ្យា ច តាទិស សមុដ្ឋិតេន សទ្ទេន វចនីយត្តាតិ· អភិធានត្ថា បន ឥមិនាវ ទស្សិតំ តេន អត្ថានុយាតសញ្ញាបរិទីបនតោ· សមាហិតន្តិ ឥមិនា ករណប្បការោ, ខុទ្ទសិក្ខន្តិ ឥមិនា ច, តេន ខុទ្ទកានំ សិក្ខានំ ឥធ ទស្សេតព្ពាការប្បការនតោ· អាទិតោ ឧបសម្បន្ន សិក្ខិតព្ពន្តិ ឥមិនា បយោជនប្បយោជនំ បន ឥមិនាវ សាមត្ថិយតោ ទស្សិតមេវ, តាសំ សិក្ខិតព្ពប្បការេន ហិ សិក្ខិតេ សតិ តទុបរិការេ ជិនសាសនប្បរាធិកត្តិប្បត្តិយា សំសិទ្ធិតោ· បករណប្បយោជនានំ សាធនសាធិយលក្ខណោ សម្ពន្ធោ តទត្ថសាមត្ថិយតោវ ទស្សិតោ យេវាតិ អយមេត្ថ សមុទាយត្ថោ·

អយំ បនេត្ថ វចនត្ថោ – រតនត្តយំ វន្ទិត្វា ខុទ្ទសិក្ខំ បវក្ខាមីតិ សម្ពន្ធោ· រតិជននដ្ឋេន រតនានិ, ពុទ្ធធម្មសង្ឃា· អភិរតិជននំ អថ វា ចិត្តីកតាទិនា ការណេន រតនានិ, ពុទ្ធាទយោ រតនានិ· យថា ច វុត្តំ –

“ចិត្តីកតំ មហគ្ឃញ្ច, អតុលំ ទុល្លភទស្សនំ;

អនោមសត្តបរិភោគំ, រតនំ តេន វុច្ចតី”តិ· (ទី. និ. អដ្ឋ. ២.៣៣; សំ. និ. អដ្ឋ. ៣.៥.២២៣; ខុ. បា. អដ្ឋ. ៦; សុ. និ. អដ្ឋ. ១.២២៦; ថេរគា. អដ្ឋ. ៣៥; មហានិ. អដ្ឋ. ៥០);

តយោ អវយវា អស្សាតិ តយំ, សមុទាយាបេក្ខំ ឯកវចនំ, អវយវវិនិមុត្តស្ស បន សមុទាយស្ស អភាវតោ តីណិ ឯវ រតនានិ វុច្ចន្តិ· រតនានំ តយំ រតនត្តយំ· វន្ទិត្វាតិ តីហិ ទ្វារេហិ នមស្សិត្វា· “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, វន្ទនា កាយេន វន្ទតិ, វាចាយ វន្ទតិ, មនសា វន្ទតី”តិ (អ. និ. ១.១៥៥) ហិ វុត្តំ· តត្ថ វិញ្ញត្តិំ អនុប្បាទេត្វា កេវលំ រតនត្តយគុណានុស្សរណវសេន មនោទ្វារេ ពហុលប្បវត្តា កុសលចេតនា មនោទ្វារវន្ទនា· តំ តំ វិញ្ញត្តិំ ឧប្បាទេត្វា បន បវត្តា កាយវចីទ្វារវន្ទនា· សិក្ខិតព្ពាតិ សិក្ខា, អធិសីលអធិចិត្តអធិបញ្ញាវសេន តិស្សោ សិក្ខា· សិក្ខនមេត្ថ យថារហំ សីលាធិដ្ឋានំ សំវរណវសេន, ឧការលោបោ ចិត្តចេតសិកានំ សមាធានវសេន, អារម្មណជាននលក្ខណប្បដិវេធបរិញ្ញាបរិបន្ថវសេន ច អាសេវនំ ទដ្ឋព្ពំ· អញ្ញត្ថ ពាហុសិកា សិក្ខា, ឥធ ឯ សង្ខេបនយត្តា អប្បាភិធេយ្យត្តា សម្ពន្ធេបិ ខុទ្ទ-សទ្ទស្ស អប្បកត្ថេ វុត្តត្តាតិ ខុទ្ទា អប្បកា សិក្ខាតិ ខុទ្ទសិក្ខា· ឥធ បន ខុទ្ទសិក្ខាប្បការណោ គន្ថោ តទត្ថាហារូបចារតោ ឥត្ថិលិង្គវសេន “ខុទ្ទសិក្ខា”តិ វុច្ចតិ យថា “វរុលាភករ”ន្តិ· តំ ខុទ្ទសិក្ខំ បវក្ខាមីតិ កថេស្សាមិ·

កីទិសន្តិ អាហ “អាទិតោ ឧបសម្បន្នសិក្ខិតព្វា”ន្តិអាទិ។ អាទិ-សទ្ទោយមត្ថិ អវយវវចនោ យថា “សព្វាទីនិ សព្វនាមានី”តិ។ អត្ថិ អបិការវចនោ យថា “បឋមាទីនិ ឈានានី”តិ។ តត្ថាវយវវាចី កម្មសាធនតោ “អាទិយតីត្យាទី”តិ។ ឥតរោ អបាទានសាធនតោ “អាទិយតិ ឯតស្មាត្យាទី”តិ ។ តត្ថ យោ អវយវវចនោ, តេស្សំ គហណំ, តស្មា ឧបសម្បន្នក្ខណេបិ អនន្តា កត្វា អាទិក្ខតា ឧបសម្បន្នក្ខណតោយេវ បដ្ឋាយាតិ ឯវមេវត្ថ អវត្វា ឥដ្ឋេត្វា។ ឯវ-សទ្ទោ បនេត្ថ សព្វាវាក្យាតិ អវធារណផលត្តា លទ្ធោតិ។ តោ-បច្ចយោ អវធិនិយមេន , ន អាធារេ។ តត្ថ ហិ តោបច្ចយេ អាធារេ ចត្តមេត អាទិនិយមេន យញ្ញាតំ អវយវក្ខតោ ឧបសម្បន្នក្ខណេយេវាតិ អវត្វា គវេមី, តថា សតិ អវធារណត្ថិន្ទេយា និយមេនាតិ អត្ថន្តរត្តា អាទិក្ខណនិយមេន យញ្ញាណេយា និវត្តិយេយ្យ។ អបិការវចនស្សាបិ គហណេ អវធិក្ខតោ ឧបសម្បន្នក្ខណេ និវត្តិយេយ្យ “បឋមាទីនិ ឈានានី”តិ ឯវ អាទិក្ខណបឋមបរិច្ឆេទកេន ឈានក្កហណំ វិយាតិ ឥដ្ឋញ្ច។ និកាយំ បន អាធារេត្វាបិ ចុរេត្វា, សោ យថាចុត្តរោចំ នាតិកន្តោតិ។ សព្វត្ថ “និកាយ”ន្តិ ច ចុរេត្ត ឯវេត្តច បុរាណនិកាយន្តិ ករេហតព្វំ។ អាទិតោតិ បឋមិកា បឋមំ និរេបតិ – អតិខ្លិកំ ពលវយវំ លកិត្វា អាលសិយទោសេន អប្បដិបជ្ជន្តេហិ ច អញ្ញាណទោសេន អញ្ញថា បដិបជ្ជន្តេហិ ច អហុត្វា អាទិតោ បដ្ឋាយ និរន្តរេន តីសុ សិក្ខាសុ សម្មាបដិបជ្ជនវសេន អាទរោ ករណីយោតិ។

ឧបសម្បន្នេន ឧបសម្បន្នាយ ច សិក្ខិតព្វំ អាវេណិកត្តា ឧបសម្បន្នសិក្ខិតព្វំ, ឯកេសំ វសេន ឧបសម្បន្នានំ សាមញ្ញេន ចា ឧបសម្បន្នាយបិ ឯវេត្ថាវិធានាតិ ឧបសម្បន្នេន សិក្ខិតព្វន្តិ វុត្តំ។ តត្ថ អធិសីលាទិវសេន សិក្ខិតព្វា, ឯវំ សតិ កថំ បករណំ សិក្ខិតព្វន្តេន វុត្តន្តិ? តាសំ ទេសនា, សិក្ខាយ សិក្ខិតព្វត្តា សតិ តត្ថិបករណស្សាបិ អាវេណិកត្តា អាបន្នតីតិ។ សុពុទ្ធហណត្ថំ វត្តព្វវិនិច្ឆយំ សកលម្បិ សង្គហេត្វា មាតិកាយ ឧបនេតា សហ មាតិកាយាតិ សមាតិកំ។ តក្កណសំវិញ្ញាណោយំ ពាហុព្វីហិ តស្ស ភុត្តសិក្ខាសិក្ខាតស្ស អញ្ញាបទត្ថស្ស យោ ភុមោ មាតិកាសង្គតំ វិវេសនំ, តស្ស ពុទ្ធ វិញ្ញាយមានត្តា។ សុបេនេវ ហិ គហណំ សិយា មាតិកាសុនាមេន តំ តំ វិនិច្ឆយំ ឆុបេលិកេត្វាន សំសយាបកមតោ។

មាតិកាវណ្ណនា

(៧-៨) ពុទ្ធាតិ “សមាតិក”ន្តិ វុត្តត្តា មាតិកាបធានំ តាវ ឧទ្ទិសិតុំ “បារាជិកា ច ចត្តារោ”តិអាទិ អារទ្ធំ។ ឯត្ថាហ – តីសុ សិក្ខាសុ អធិសីលសិក្ខាវ កស្មា បឋមំ វុត្តាតិ? សព្វសិក្ខានំ មូលភូតត្តា។ “សីលេ បតិដ្ឋាយ នរោ សបញ្ញោ, ចិត្តំ បញ្ញញ្ច ភាវយ”ន្តិ (សំ។ និ។ ១។ ២៣; បេដកោ។ ២៣; មិ។ ប។ ២។១។៩) ហិ វុត្តំ។ តត្រាបិ មហាសាវជ្ជត្តា មូលច្ឆេជ្ជវសេន បវត្តនតោ សព្វបឋមំ ឧទ្ទិដ្ឋាតិ បារាជិកាវ បឋមំ វុត្តាតិ វេទិតព្វំ។ មាតិកាបធានំ បន អវត្វា តស្ស តស្ស មាតិកាបទស្ស និទ្ទេសវសេនេវ វិញ្ញាយតីតិ ន ពុទ្ធ វិសុំ ទស្សយិស្សាម។ អវិញ្ញាយមានំ បន តត្ថ តត្ថេវ បកាសយិស្សាម។

ពុទ្ធាតិ ឧទ្ទិដ្ឋបធានក្កមេន និទ្ទេសំ អារភន្តោ “បារាជិកា ច ចត្តារោ”តិ បឋមំ មាតិកាបទំ ឧទ្ធដំ។ ឧទ្ទេសក្កមេបិ។ ពុទ្ធាតិ បារាជិកាយោ

ឧទ្ទិសិត្វា ឧទ្ទិដ្ឋបទានុក្កមេន និទ្ទេសំ អារភន្តោ “គរុកា ភវា”តិ ទុតិយំ បទំ ឧទ្ធរិតិអាទិនា យថាយោគំ វត្តព្វំ. តត្ថ សិក្ខាបទំ អតិក្កមិត្វា អាបត្តិំ អាបន្នា បុគ្គលា តាយ បរាជយន្តីតិ បរាជិយា. តេនេវ បារាជិកា ឧបសគ្គស្ស ទីឃំ កត្វា យ-ការស្ស ក-ការករណេន. តេ បន គណនបរិច្ឆេទេន ចត្តារោតិ អត្ថោ.

១. បារាជិកនិទ្ទេសវណ្ណនា

១-១. ឥទានិ តេ ទស្សេតុំ “មគ្គត្តយេ”តិអាទិ អារទ្ធំ. ឧភយបរិបិ យថាយោគំ យោជេតព្វំ. តត្ថ មគ្គត្តយេតិ វច្ច មគ្គា ច ភាយ តីសុ មគ្គា. មនុស្សាមនុស្សតិរច្ឆានគតេសុ ហិ តីស្សា ឋិតត្តា. តត្ថ តិរច្ឆានគតាយ អយំ បរិច្ឆេទោ –

“អបទានំ អហី មច្ឆា, ទ្វិបទានញ្ច កុក្កុដី;

ចតុប្បទានំ មជ្ជារី, វត្ថុ បារាជិកស្សិមា”តិ. (បារា. អដ្ឋ. ១.៥៥);

តាសំ វច្ចបស្សាវមុខមគ្គេសុ តយោ តយោ កត្វា នវ មគ្គា, តថា ឧភតោព្យញ្ជនកានំ, បុរិសានំ បន វច្ចមុខមគ្គេសុ ទ្វេ ទ្វេ កត្វា ៦, តថា បណ្ឌកានន្តិ តិំស. តេសំ តយេ កីទិសេតិ អាហ “សន្ថតាសន្ថតេ”តិ. សន្ថតេ អសន្ថតេតិ បទច្ឆេទោ. ន សន្ថតំ អសន្ថតំ. តស្មិំ អសន្ថតេ. ន-ការោ ច “អព្រាហ្មណោ”តិអាទីសុ វិយ បរិយុទាសេ, តំ កិរិយាយុត្តស្ស តាទិសស្ស អញ្ញស្ស វត្ថុនោ វិធានេន សន្ថតស្ស វត្ថុនោ បរិយុទាសនំ បរិច្ឆេទំ បរិយុទាសោតិ. ន បសជ្ជប្បដិសេធេ, សន្ថតំ បសជ្ជ បត្វា តស្ស “ព្រាហ្មណោ ន ភវិស្សតី”តិអាទីសុ វិយ ន និសេធោតិ. វា-សទ្ទោ បនេត្ថ វចនយុត្តិពលេនេវ លព្ភតិ, តស្ស បលិវេឋេត្វា, អន្តោ វា បវេសេត្វា ចត្តេតា កោសំ បវិដ្ឋេ វា អប្បវិដ្ឋេ វាតិ អត្ថោ. តថា ខតេ អល្លោកាសេ បកតិវាតេន អសម្ផុដ្ឋេ តិន្តប្បទេសេ. និមិត្តន្តិ អង្គជាតំ. វត្ថិអាទិ តត្ថិសេសតំ សត្ថិ អត្ថតិយំ. ន-សទ្ទោ ហិ អត្ថិ អត្ថភាវេ ច វត្តតិ. សន្ថតំ អសន្ថតន្តិ យថាវុត្តនយេន បដិច្ឆន្នំ វា អប្បដិច្ឆន្នំ វា. ឧបាទិណ្ណន្តិ អនដ្ឋកាយប្បសាទំ. កិត្តកន្តិ អាហ “តិលពីជមត្តម្បី”តិ. តិលស្ស មត្តំ សាសបស្ស មស្ស តំ តិលមត្តំ. “មត្តំ សាសបស្ស និច្ចយេ”តិ ហិ និឃណ្ឌុ. ឧត្តាបិ អវយវេន វិគ្គហោ សមុទាយោ សមាសត្ថោ, តិលពីជប្បមាណម្បីតិ វុត្តំ ហោតិ. កិំ តំ? និមិត្តំ, បវេសេន្តោ វា. អបិ-សទ្ទោ សម្ភាវនេ, “តិលពីជមត្តម្បី”តិ សម្ភាវយតិ, អតិរេក កា ភាយ កថាតិ ឋានេ យត្ថ សម្ភាវនំ, ឧបក្កមំ វា អង្គជាតំ យថាវុត្តេ មគ្គត្តយេ តិលមត្តម្បិ បវេសេន្តោ កិច្ច ទុតោ បរិកដ្ឋោ, បារាជិកោ ភាយ ហោតិ សាសនតោ ចុតោតិ វិញ្ញាយតិ. កម្មវាចាតត្ថស្ស សង្ឃស្ស បយោគំ បតិ កាយាធារត្តា កីទិសោតិ អាហ “អនិក្ខិត្តសិក្ខោ”តិ. និក្ខិត្តសិក្ខោ បន អនិក្ខិត្តា បរិច្ចត្តា. តត្ថ និក្ខិត្តា ឆឌ្ឌិតា បរិច្ចត្តា បច្ចក្ខាតា សិក្ខា ឯតេនាតិ វិគ្គហោ. យថាលក្ខណំ ន និក្ខិត្តសិក្ខោ អនិក្ខិត្តសិក្ខោ. តត្ថ ចិត្តខេត្តកាលបយោគបុគ្គលវិជាននវសេន សិក្ខាបច្ចក្ខានំ ញត្វា តទភាវេន អបច្ចក្ខានំ វេទិតព្វំ.

តត្ថ ឧបសម្បន្នភាវេន វិសិដ្ឋកាយតាចិត្តំ ចិត្តំ ភាយ. “ពុទ្ធំ បច្ចក្ខាមី”តិអាទីនិ “គិហីតិ មំ ធារេហិ, ឧបាសកោ, អារាមិកោ,

ฆายเฒเราติ ยํ ฌาเรหี"ติ "อลํ เย ฤเฎ้ตา"ติอาฐีติ ๗ เฒตฺตุปฆาติ เฒตฺตุ ฑาย᩺ "ปฐฺฌาขิ"ติอาขิฑา ฐุเตฺตา ธตฺตุยาฑกาเลีเยธ กาเลี ฑาย᩺ ฆาฆ กาฆธิ ฅาฆาฆ ธเฆฑ ธาธฆิกปฺเฆาเกาธ ปเฆาเกา ฑาย᩺ อฑุยฺยตฺตาฐิเกา ปฐฺฌาเตา ธ ยฑุฆฺฆฆาติเกา เฆาธ ปุกฺเลี ฑาย᩺ ปฐฺฌาตกฆฺฆ ธธฑฆยฑตฺตุรเยธ "อฆํ ฐฺกฺกฌิเตา"ติ ธา "กิหิฅาธํ ปตฺฆตี"ติ ธา เฆาฤเฑา ฆาฑฑํ ชิฆาฑฑํ ฑายาติ เธฐิตตฺฏา᩺

ตตฺต ฑฐฺกาฆปฺฆาฐํ ปฑ ปิฤอกํ ธา ธยฺฉิลํ ธา เลิยํ ธา ปเธฆฑฺฆฆฺฆ ฐฺกฺกฐิ᩺ อกฺกิฑาฆกณฺฐิฐฺธตฺติเกาเฆฆุ, ฆตฺตุกาฐีหิ กตธเฒ ธา เยฐุฑราเกฑ ฑิยิตฺตุ ปเธฆฑฺฆฆฺฆ ฐุลฺลฐฺยํ᩺ อธเฆฆฆรีเรฆุ ฐฺปกฐฺฐาฐีฆุ ฐฺกฺกฐิ᩺ ติรฐฺฐาฑกตาฑํ หตฺติอฆฺฆเกากฺรฅธฺฐฺยหิฆาฐีฑํ ฑาฆาฆ ฐุลฺลฐฺยํ, ธตฺติเกาเฆ ฐุลฺลฐฺยเยธ᩺ ฆเฏฺฏฆยิ ติรฐฺฐาฑกตาฑํ อกฺกิกณฺฐธเฒฆุ ฐฺกฺกฐิ᩺ ตฆา อธเฆฆฆรีเร กาฆฆํฆกฺกุราเกฑ, เยฐุฑราเกฑ ธา ฐีธยาฑกปุริฆฆฺฆ ธตฺติเกาฆํ อปฺเธฆเฑฺตา ฑิยิเตฺตฑ ฑิยิตฺตุ ๗ุปติ, ฐฺกฺกฐิ᩺ ฒาหิ ฑิกฺกตฺฑเฑฺตฆุ ธาฆยฑฺฆฆฺฆ ปฑ ฐุลฺลฐฺยฑฺติ อฆเยตฺต ฆชิฑิฐฺฐเยา อตฺตุธณฺฑกฺกเยา᩺

ฎฺฐฆาฑิ ปเธฆฑํ ฑาย ฑ เกธลํ อตฺตุปกฺกเยเฑธ, ปฑุปกฺกเยฑาปิ เหาติ, ต(ตาปิ ฆาฐิฆเฑฺตาธ ฐุเตา เหาตีติ ฐเฆฺฆฏํ "อธ ธา"ติอาฐิ ฐุตฺตุ᩺ ตตฺต อธ ธาติ อฆํ ฑิปิเตา, ฑิปิตฆยุฅเฆา ธา ปณฺฑฺฑาเรฆุ᩺ ปเธฆฑฏฺฐ ฐิตฏฺฐ ฐฺฐาเรา ธ ปชิฐฺฐฏฺฐ ปเธฆฑ...เป... ปชิฐาฑิ, ฎฺฐตฺรีตเรเฆาก ฐฺเฑฺฐา᩺ ฎฺฐตฺรีตเรเฆาเกา ฑาย อฏฺฐามยฏฺฐาเฑฺตฺวาปิฐาฑตาติ ปเธฆฑาฐีฑิ ฐิตาฐิอตฺตุฑิปิ เหาตฺติติ ปชิฐฺฐ-ฆเฐฺฐาปิ ปเธฆฑาฐิเอตฺตา เหาติ, ตเตาเฆเธตฺต ตฆฺฉา ฒหฺธธฑฆยฺฅเธา᩺ อฏฺฐาธา ฐฺเฑ อธเฆธตฺตุปฆาฑตฺตา ๗กตฺตุธาธกาปิ ปชิฐฺฐ-ฆฐฺฐา กธํ ฒหฺธธฑปฺฆเฐฺฐา᩺ ฆยาหาเร ธา ฐฺเฑฺฐา᩺ ฒเฒาติ กาลธิเฆเฆา᩺ เฆา ธ เฆากธฑฺตาฑํ ฒฒฑฺฑรชิฑิยุเตฺตา ฑติฺติ ปเธฆฑ...เป...ปชิฐาฑิเยธ ฒเฒาติ กยฺฉาเรเฆา, อเฅเฅ เฅฆปริกปฺฑาฆ ธา ปเธฆฑ...เป... ปชิฐาฑํ ฒเฒาติ ๗ฐีตปฺริเฆา᩺ ตฆฺฆ ฆาฆเกา, ตฆิฺ ธา ฆาฆเกา ปเธฆฑ...เป... ฆาฆเกา᩺ ฒฒ-ฆเฐฺฐา ปเฑตฺต ปเฐฺฐกํ เฆาเฆตเฏฺฏา ฐฺฐฆยาฆตฺตา, ปเธฆฑกาลํ ฐิตกาลํ ฐฺฐาเรกาลํ ปชิฐฺฐกาลํ, ตฆิฺ ธา ฆาฐิฆเฑฺตาติ ๗ธเยตฺต อเตฺตา ฆฐฺเฏฺตา᩺ ๗ธํ เฆธฑธิตฺตุปฐฺฐปฐฺฐาเฑฑ ฆาฆเกา ฅิกฺกฺ ฐุเตาติ เฆาเฆตฏฺฏา᩺ ตตฺต ฆธาฐุตฺตุปฺเฐฆฆฺฆ อเฑฺตากรฒํ ปเธฆฑํ ฑาย᩺ ฆาธ ฐฺฐฺฐเรฒาเรฆุ ฑิธตฺติ ฐิตํ ฑาย᩺ อฐฺกฐาฆํ (ปิรา᩺ อฐฺ᩺ ๑᩺ ๓๖) ปฑ ยาฤกาฆฆฺฆ ฆุกฺกชิฆฺฆฐิ ปตฺา ฆฏฺฏธา ธาฆเยฑา ฒฺฐรยิตฺตา ฐิตกาลํ ฆฐฺฐาฆ "ฆุกฺกชิฆฺฆฐิฆเยฆ"ติ ฐุตฺตุ᩺ ฆาธ อกฺกา ฑีหรฒํ ฐฺฐาเรา ฑาย᩺ ฆาธ ปเธฆฑาเรหฐาฑา อเฑฺตากตํ ปชิฐิ ฑาย᩺

ปฌยํ᩺

๑-๓᩺ ฎฺฐฆาฑิ ฐุติฆํ ฐเฆฺฆฏํ "อาฐิเฆฆฺยา"ติอาฐิยาห᩺ ตตฺต อฐิฑฺฆิ เธฆฺยชิเตฺตฑ อาฐิเฆฆฺย...เป... ฆเฏฺฏํ ชีติฑายเฆ, ปิราฐิเกา ฅเธติ ฆยฺฏเฑฺฐา᩺ อฐิฑฺฑติ ยฑุฆฺฆฆายิเกหิ กาฆธาธาหิ ฑ ฐิฑฺฆิ เธฆฺยชิตฺตฑาติ เธฆฑาติ เธาเรา, ตฆฺฆ ฅาเธา เธฆฺย ฑ-กาฆฆฺฆ ฆ-กาเร กตฺวา ฐฺฐิเตฺตฑ᩺ ฅธฑฺติ ๗ตฆฺฉา อหิฌาฑฤฐีติ ฅาเธา, ฆฐฺปฺธตฺติฑิยิตฺตุ ฆาติกฺรฒาฐิ᩺ ฎฺฐฌ ปฑ อธหรฒธิตฺตฆฏฺฐาฑํ ฐฏฺฏา เธฆฺย᩺ เธฆฺยฏฺฐ ตํ ชิตฺตฏฺฐาติ เธฆฺยชิตฺตุ, เฑฑ᩺ อาฐิเฆฆฺยาติ อาราฆาฐิ อหิฆุฏฺฐิตฺตา กเฒฺยฆฺย᩺ หเรฆฺยาติ หรเฑฺตา กเฒฺยฆฺย᩺

អចហទេឃ្យាតិ ហ្គបតិក្លិត្តិ ក ល្ហិ “ខេហិ ខេ ក ល្ហ”ត្តិ ទុច្ចយាទេតា “ត យឃា ក ហិត”ត្តិអាឌឹតិ ចខទេត្តា កទេឈ្យ៉ ត្ថរិឃាបឆ៌ ទេកាទេបឃ្យាតិ ក ល្ហហារទេកស្ស កយតាឌិត្ថរិឃាបឆ៌ ចិន្តិត្វា កទេឈ្យ៉ ទេកាបំ កត្វា កឈ្យាតឹតិ ហិ ៩តស្មិំ អទេត្ត “ទេកាបឹ”តិ តាយឆាត្យ៉ ផាតា ចាទេចឃ្យាតិ ផបិតដ្ឋាតទេតា ចាទេចឃ្យ៉ សទេក្កតំ ចឹតិតាយទេឃតិ បរិកប្បិតដ្ឋាតំ ចា ស្កុឈាតំ ចា អតិក្កាទេយឃ្យ៉

៩ត្ត ច អារាយាឌិអភិឃុញ្ញទេត, សាយិកស្ស ចិយត្យប្បាគតឆុរតិទេក្លប, ក ល្ហហារទេកស្ស ឹសការាយសតឲក្ខាបតលទេត្តរាទេបទេត, ហ្គបតិក្លិទេត្ត “ខេហិ ខេ ក ល្ហ”ត្តិ ទេចាឌិឃយាតស្ស “តាឃំ កឈ្យាឹ”តិ កណតចិយត្យប្បាគតឆុរតិទេក្លប, ឆលដ្ឋស្ស ទេឆឃ្យចិទេត្តតាយសតឲក្ខាបតផាតាចាចទេត ចាតិ ចត្យស្វ បទេច្ចកំ ឃឆាក្កយំ ទុក្កដឆុល្លច្ចឃបិរាឌិការទេឃា ទេចឌិតត្ថា៉ “សហក ល្ហហារកំ ទេតស្សាឃឹ”តិ បផយទុតិឃបិគសក្កាយទេត, បរិកប្បិតស្កុឈាតដ្ឋាតទេតា បផយទុតិឃបិគាតិក្កាទេយ ចាតិ ត្វិស្វ បទេច្ចកំ កទេយត ឆុល្លច្ចឃបិរាឌិការទេឃា ទេចឌិតត្ថា៉ អឃទេយត្ត សចិត្តាណកាចិត្តាណកយិស្សកត្វា តាតាក ល្ហចទេសត ទេឃាឌតា៉ ៩កក ល្ហចទេសត បត សស្សាយិកស្ស គាសស្ស ចា តិរច្ឆាតកតស្ស ចា ឃឆាចុទេត្តត អភិទេឃាកាឌិតា តទេឃត អាឌិឃតហរណាឌិចទេសត ទេឃាឌតា ដដ្ឋា៉

អបិច ត្ថយាតិ ៧ បគាតិ ចណ្ណយទេត្តត តាតាក ល្ហ៩កក ល្ហសាហត្តិកបុត្តប្បទេឃាកទេឆឃ្យាចហារសក្កទេត បញ្ចបញ្ចទេក សទេយាឆាទេតត្វា បញ្ចឹសតិ អចហារា គទេស្សតត្ថា ៧ប្បគទេត្តាកឆត្វា សទេត្តសយិ អចហារាតំ៉ ទេត បត អចហារា ទេឃត ទេកតចិ អភិទេឃាកាឌិអាការតាតត្តយទេត្តត កិត្តាតិ តំចទេសត បញ្ចបញ្ចកំ តាយ ឌាតំ៉ ៩ចំ សំចណ្ហិតត្យាត្ថគំ អឌិត្តាគាតបិរាឌិកំ ស្វចណ្ហិតំ តាយ ទេហាតឹតិ ដដ្ឋត្ថំ៉ តត្ត បុរិយាតិ ទេច្វ បញ្ចកាតិ “អាឌិទេឃឃ្យា”តិអាឌឹតំ បញ្ចាត្តំ បគាតំ ចទេសត លត្តុត្តិ៉ ឃំ បទេតតំ “សទេក្កតំ ចឹតិតាយទេឃ”តិ ៧ដ្ឋំ បគំ, តំ តតិឃបញ្ចទេយស្វ បញ្ចទេកស្វ តិស្សក្កិឃបរិកប្បាចហារចទេសត ទេឃាឌតត្ថំ៉

តត្ត សាហត្តិក-សទេច្ចត ហ្គបចារទេតា តំសហចទិតបញ្ចកំ កទេហត្វា “សាហត្តិកញ្ញា តំ បញ្ចកញ្ញា”តិ ចា “សាហត្តិកាឌិ បញ្ចក”ត្តិ យទេត្តប្បគទេលិបចទេសត ចា សាហត្តិកបញ្ចកំ៉ ៩ចយុបរិបិ៉ តំ បត សាហត្តិទេកា អាណត្តិទេកា តិស្សក្កិទេឃា អត្តសាឆទេកា ឆុរតិទេក្លបិ ចាតិ៉ តត្ត សទេកា ហទេត្ថា សហទេត្ថា, សហទេត្តត តិត្តាទេត្តា សាហត្តិទេកា៉ ៩ចំ អាណត្តិទេកា៉ ស្កុឈាតបរិកប្បិទេតាកាសាតំ អទេត្តា ផត្វា ពហិ តិស្សដ្ឋតំ តិស្សទេក្កា, ទេសា ៩ច តិស្សក្កិទេឃា៉ កាលំ អតិឃទេយត្វា អាណត្តស្ស ក ល្ហក្កហណទេតា ច បទេស្ស ទេតលកុម្ភិឃា បិគណ្ឈតំ ទេតលំ អចស្សំ បិចតកាតំ ហ្គបិហតាឌឹតំ តិក្លិត្តាតំ ទេតលបិតតទេតា ច បុទេរតទេយច បិរាឌិកសក្កាតំ អត្តំ សាទេឆតីតិ អត្តសាឆទេកា៉ ទេសា បត អាណាបតប្បទេឃាទេកា, ហ្គបិហតាឌឹតំ តិទេក្លបប្បទេឃាទេកា ច៉ អារាយាភិទេឃាទេក ច ហ្គបតិក្លិត្តក ល្ហេ ច តាចកាលិកក ល្ហទេឆឃ្យាតយគាទេត ច ឆុរស្ស តិទេក្លបិ ឆុរតិទេក្លបិ៉

បុត្តប្បទេឃាកបញ្ចកំ តាយ បុត្តប្បទេឃាទេកា សហប្បទេឃាទេកា សំចិឆាចហារទេរា សទេក្កតកម្មំ តិយិត្តកម្មត្តិ៉ តត្ត អាណាបតំ ក ល្ហក្កហណទេតា បុត្តត្វា បុត្តប្បទេឃាទេកា តាយ៉ ផាតាចាចតលិលសក្កាយតប្បទេឃាទេកត សហ ចត្តយាទេតា សហប្បទេឃាទេកា៉ សំចិឆាឃ សម្មត្តឃិត្វា កទេតស្វ ៩ទេកតាបិ ក ទេល្ហ ផាតា ចាចិទេត សទេត្តសំ អចហារទេរា សំចិឆាចហារទេរា៉ សទេក្កតកម្មត្តិ បុត្តណ្ហាឌិកាលបរិទេច្ឆគចទេសត សញ្ញាតតកករណំ៉ តិយិត្តកម្មំ តាយ សញ្ញាប្បាគតត្តំ អក្លិតិឲណតាឌិកករណំ៉

ខេឃ្យាចហារបត្ថាក៌ បត ឋឃខេច ឥខេឃ្យតុំ “អឆ ចា”តិអាឌិយាហៈ ភត្យ ឆ ឈប្យឥខេត្ថាកឆត្ថា “ឋខេត្ថាឋយិ អចហារាត”ត្តិ ចុត្តំ, ឲចិ ឋតិ “អឆ ចា”តិ បក្ខត្តាខចខេឋត ចិឋុំ ចិឃ ព្លាឌំ បត្ថាក៌ កឋ្ញា ចុត្តត្តិ? ភត្យ អខេចាចុយ្យា“ខេឃត ខេពភចិ អកិខេឃាកាឌិអាកាខេភាភត្តាយខេត្តត កិត្តា”តិ, ឲតាឌិឋឃ្ស ខេភឥឃ្ស ឋយ្ហចខេតា បក្ខត្តាខចខេឋតាបិ ឃុឌ្ឍតីតិ ឲចិ ចុត្តំៈ ព្លាយឃ្ស បត្ថាកឃ្ស ចិឋុំ ហ្គុទ្ទិត្វា ចឆតិ បត

បឋិទ្ធិចខេឋតាតិ ឥដ្ឋត្ថំ, ក្យុឋ-ឋខេដ្ឋុត ក្យុឋឋក្កាយតយឆិខេប្យតិ អខេភខេឌាបចាខេទតៈ ខេឃ្យត្ថា ពាលត្ថា ក្យុខេឋា ឆ ឈត្ថត្ថា បឋិកខេប្យា ឆ ខេឃ្យា...ខេប... បឋិកប្យំ, ឌិខេឈា ឋត្ថិចខេឋតៈ ខេតភ អចហារខេកា បិរាឌិខេកា កខេចតិ ឋយ្ពខេត្ថៈ ខេឃា បត បឋិច្ឆខេត្តត អចហារខេកា, ខេឋា អត្តខេតា បឋិច្ឆត្តឃ្ស អចហារខេកា ខេហាតីតិ ច្ចត្តឋយាឋខេត្តាកឆខេត្តបិចឃ្ស ចិខេទាឆាកាខេចាកាចឋាឆខេតា ចាឃំ ឈត្ត-ឋខេដ្ឋា ឥដ្ឋខេត្ថាៈ តត្ត ឋត្ថិខេច្ឆឥតាឌីតិ កត្វា ចា តុ្យលិក្យុដយាតក្យុដកហាបណក្យុដិឌីហិ ចខេត្ថត្វា ចា កណ្យុត្តា ខេឃ្យាចហារខេកាៈ ពាលក្កាខេទត បខេឋត្តក៌ កណ្យុត្តា ពាលិចហារខេកាៈ ក្យុឋំ ឋក្កាខេយត្វា កណ្យុត្តា ក្យុឋាចហារខេកាៈ តិណបណ្ណាឌីហិ ឃំ កិត្ថិ បឋិច្ឆាខេឆត្វា បច្ឆា កឃ្ស បឋិច្ឆត្តឃ្ស អចហារខេកា បឋិច្ឆត្តាចហារខេកាៈ ឋាដកាឌិកណ្ឌចខេឋត, កត្ថកាឌិព្ធការឋចខេឋត ចា បឋិកខេប្យត្វា កណ្យុត្តា បឋិកប្យាចហារខេកាៈ ឲត្ត បត បឋិកប្បិតកណ្ឌក្កហខេណ បឋិកប្បិតបឋិខេច្ឆឌាតិក្កខេយ ឆ បិរាឌិក៌ ខេចឌិតត្ថំៈ

ព្លាឌាតិ បខេតត្ត ចិតិច្ឆឃំ ឥខេឃ្យតុំ “កណ្ឌកាលក្ឃឥខេឋហិ”តិអាឌិ ចុត្តំៈ ឲត្ត អឌិត្តាឌាខេត កណ្ឌត្ថា កាខេលិ ឆ អខេឈ្ឍា ឆ ខេឥខេឋា ឆ ខេតហិ ឆ បឋិខេភាខេកត ឆ ចិតិច្ឆខេឃា កាតខេត្ថាតិ អខេត្វា ៎ តត្ត អចហដកណ្ឌឃ្ស ឋឃ្សាយិកឃ្សាយិកភាចំ ឋឃ្សាយិខេកបិ ឋាយិកាតំ ឋាលឃតិទាលឃភាចត្ថា ហ្គុបបឋិក្ខិត្វា ឋាលឃកាខេល ខេច អចហដំ, កណ្ឌំ អឈ្ឍខេបត្វា កាតខេត្ថា ចិតិច្ឆខេឃា កខេណ្ឌត ចិតិច្ឆខេឃាៈ តិទាលឃកាខេល ខេច អចហដំ, បិរាឌិក៌ តត្តិ, ឋាយិខេកឃុ បុត អាហទាខេបត្តឃុ ឌាតត្ថំៈ តខេឆច ហិ កណ្ឌំ កឌាចិ យហឈ្ឍំ, កឌាចិ អប្បឈ្ឍំ, តឋ្មា ឃឋ្មិ កាខេល កណ្ឌំ អចហដំ, តឋ្មិខេឃច កាខេល ខេឃា តឃ្ស អខេឈ្ឍា, ខេតភ កាតខេត្ថា ចិតិច្ឆខេឃា កាខេលត ចិតិច្ឆខេឃាៈ ភចកណ្ឌឃ្ស ខេឃា អខេឈ្ឍា, ខេឋា បច្ឆា បឋិហាឃតិ, តឋ្មា ឋត្ថាឌា បកតិអឈ្ឍចខេឋត អកត្វា កាតខេត្ថា ចិតិច្ឆខេឃា អខេឈ្ឍត ចិតិច្ឆខេឃាៈ កណ្ឌដ្ឋាឥខេឥខេឋ កណ្ឌំ អប្បឈ្ឍំខេហាតិ, អត្ថាត្ត យហឈ្ឍំ, តឋ្មា ឃឋ្មិ ខេឥខេឋ កណ្ឌំ អចហដំ, តឋ្មិខេឃច ខេឥខេឋ អខេឈ្ឍត កាតខេត្ថា ចិតិច្ឆខេឃា ខេឥខេឋត ចិតិច្ឆខេឃាៈ បឋិខេភាខេកត ឋាដកាឌិខេតា កណ្ឌឃ្ស អខេឈ្ឍា បឋិហាឃតិ, តឋ្មា តឃ្ស បឋិខេភាកចខេឋត បឋិហិតាបឋិហិតភាចំ ហ្គុបបឋិក្ខិត្វា កាតខេត្ថា ចិតិច្ឆខេឃា បឋិខេភាខេកត ចិតិច្ឆខេឃាៈ

ចុតិឃំៈ

៥-៧ៈ ព្លាឌាតិ តតិឃំ ឥខេឃ្យតុំ “យត្យឃ្សចិក្កហ”ត្តិអាឌិ អាខេទ្ធំៈ តត្ត យត្យឃ្សចិក្កហំ កលលខេតា បដ្ឋាឃ ឌីចយាតកយត្យឃ្សឌាតិកាតំ ឋទិទំៈ ចិត្ថ បិខេណាតិ ឋត្ថាឃ ឋទ្ធិខេឃច “ចឆាយិ ត”ត្តិ ចឆកខេចតភាឃ ខេចខេតត្វា បកខេប្យត្វាៈ ឌីចិតា ចា ចិខេឃាឌខេឃតិ ខេឃា កិត្តុ ឌាតិហ្គុណ្ណិឃុតា ឋយ្ហដ្ឋខេតលពិត្វយត្តំ កលលទ្វុបកាខេល តាបតាឌីហិ ចា តខេតា ចា ហ្គុទ្ធយបិ តឥត្យទ្វុខេបត ហ្គុបក្កខេយត ទ្វុបឌីចិតិត្រ្ដិខេឃាបក្កខេយ ឋតិ តឌាយត្តចុត្តិខេតា អទ្វុបឌីចិតឃ្សាបិ ខេចាខេទាបតឋយ្ហចខេតា ហ្គុកឃឌីចិតា ខេចាខេទាខេបឃ្យៈ ចា-ឋខេដ្ឋា ចិកខេប្យៈ យខេណខេចតខេតាតិ យខេណ ខេចតតា ឃឃ្ស ខេឋា យខេណាឆិប្យាខេឃាៈ ឋត្តហារកត្តិ ឌីចិតំ ហទតីតិ ហារក៌, ឋត្តត្ថា តំ ហារកត្ថាតិ ឋត្តហារក៌, តំៈ អឃ្ស

ยតុ្យចិក្កហស្ស៑ ្ចបតិក្លិខេបតិ ឧយិខេ តិក្លិខេបឃ្យ ចា៑ ៤ខេតត ឆាចរប្យខេយាក៌ ឥខេស្សតិ៑ កាខេហឃ្យ យខេល្អបិឃត្តិ "ឧត្តិ ចា អាហរ, ចិឯ ចា ៧ាឥា"តិអាឌិតា តខេឃត យរលត្វាឃ ្ចបិឃំ កាហារបឃ្យ ចា៑ ៤ខេតត អាលត្តិប្យខេយារកា ឥស្សិខេតា៑ ចខេឥឃ្យ យខេរលា ក្យលត្តិ កាឃចាចាត្វតខេលលាហិ "ខេឃា ៤ចិ យខេតិ, ខេឃា ឆត ចា លកតិ"តិអាឌិតា តខេឃត យខេរលា ក្យលំ បការខេឃឃ្យ ចា៑ ្ចកឃត្វ អឆិការចខេឃត ចា-ឧខេដ្ឋា អាហរិតខេត្តា៑ ខេឃា កិក្ល ក្វខេតាតិ ឧឦខេត្ត, ឃាឧតខេតាតិ ចិត្តាឃតិ៑

ក្ខឥាតិ បតស្ស លត្តិខេឆ បខេឃារកឥខេស្សត្វ "បខេឃាកា"តិអាឌិយាហ៑ តត្ត ឃាហត្តិ...ខេប... ក្វដ្ឋិចិត្តាឃយា បខេឃាកាតិ ក្កខេយ ល បខេឃាកាតិ ឧឦខេត្ត៑ ក-ការខេលិខេបត បខេតត្វ "ឃាហត្តិ"តិ ក្វត្តិ៑ អឆ ចា អខេតកខេត្ត អខេតកតឆ្កិតឃឦខេចត ឧហត្វឃ្យាឃំ បខេឃារកា ឃាហត្តិតិ បឥឃិដ្ឋិ ខេចឌិតត្តា៑ ឃាហត្តិ ឆ តិស្សខេក្កា ឆ អាលត្តិ ឆ ឆាចខេរា ចាតិ ក្វខេត្តា៑ ក្វដ្ឋិ ឆ ចិត្តា ឆ, តាឃឃិខេយតិ ក្វដ្ឋិចិត្តាឃយា, ក្វដ្ឋិយខេឃា ចិត្តាឃខេឃាតិ ក្វត្តិ ខេហាតិ៑ បខេឃាកាតិ ក្កខេយ លប្យខេឃាកា តាឃ ខេហាត្តិតិ អខេត្វា៑ តត្ត ឃឃំ យាខេរត្តស្ស កាខេឃត ចា កាឃប្យឌិតខេឆ្កត ចា បហរលំ ឃាហត្តិកា បខេឃារកា៑ ក្វខេរ ចិតំ យាខេរតុកាឃស្ស កាឃាឌិហិ ្ចក្វឃត្តិអាឌិតំ តិស្សឆ្កតំ តិស្សខេក្កា៑ "អឃុកំ តាឃ យាខេរហិ"តិអាឌិតា អាលាខេបត្តស្ស អាលាបតំ អាលត្តិ, ឆ្កបិតាលលតំ អបខេស្សតឃំចិឆាតំ អឃិអាឌិតំ ្ចបតិក្លិបតាឌិ ឆាចខេរា៑ យារលត្តិ កឲ្យចិបិកខេឃ ក្វដ្ឋិយា បខេឃាឌតំ ក្វដ្ឋិយខេឃា៑ កឲ្យចិបិកឌិដ្ឋិ ឆ តាខេយឃា រាឌាឌិតំ រាឌិដ្ឋិអាឥខេឃា៑ តត្ត បិតុខេរត្តា ឃិហត្វក្តស្ស ឥាឆាខេកាឥខេតត ក្វត្វអឃុយតក្វដ្ឋិឃយាខេរលា រាឌិដ្ឋិ ឥដ្ឋត្តា, តឥត្វខេយច អឆត្តលាឌិចិត្តាឃ បរិឌប្យតំ ចិត្តាឃខេឃា បខេឃារកា៑

៤ចិ លប្យខេឃារកា ឥខេស្សត្វា ខេតាឃុ អាលត្តិប្យខេឃាកស្ស តិឃាយខេកា ឥខេស្សត្វ "កាលិ"តិអាឌិ ក្វត្តិ៑ តត្វ ឃចាក្វត្តិ អាលត្តិ តិឃខេយត្តិ ឧខេក្កតចិឧខេក្កតតាចខេឃត បរិឆ្ឆិត្តត្តិតិ អាលត្តិតិឃាយកា៑ ខេត បត ការខេលិ ឆ ចត្វ ឆ អាក្វឆត្វា ក្កិរិយាបខេចា ចាតិ ឆត្តាខេរា, តចា កិរិយាចិខេឃខេឃា ឆ្ងការខេឃាតិ កលតបរិខេឆ្ឆឌខេឃត ល ខេហាត្តិតិ អខេត្វា៑ តត្វ ការខេលិ បុត្តាលក្យាឌិ ខេឃាត្តាតាឌិ ឆ៑ ចត្វ យាខេរតខេត្តា ឧខេត្វា៑ អាក្វឆំ អឃិអាឌិ៑ ក្ករិយាបខេចា យាខេរតត្តាស្ស កឃតាឌិ៑ កិរិយាចិខេឃខេឃា ចិត្តតាឌិ៑ ឆ្ងការខេឃា កាឃាឌិ៑ ខេឃា ហិ "អត្ត, ខេត្វ"តិ អតិឃខេយត្វា "បុត្តាខេលាយាខេរហិ"តិ ក្វខេត្តា ឃឥា កខេឥាឆិ បុត្តាខេលាយាខេរតិ, តត្តិ ចិឧខេក្កខេតា៑ ខេឃា បត "បុត្តាខេលា"តិ ក្វខេត្តា យត្តាត្យាឌិឃុ យាខេរតិ, ចិឧខេក្កខេតា ខេហាតិ, អាលាបកស្ស អតាបត្តិ៑ ៤ចិ កាលស្ស ឧខេក្កតចិឧខេក្កតតាចខេឃត តិឃាយកតា ខេចឌិតត្តា៑ ក្កឃិតាច តខេឃត ចត្វអាឌិឃុបិ ចិតិឆ្ឆខេឃា ខេចឌិតខេត្តាតិ៑

តតិឃំ៑

ប័-៥៑ ក្ខឥាតិ ចត្វត្តិ ឥខេស្សត្វ "ឥឃាតាឌិខេកឥ"ត្តិអាឌិយាហ៑ តត្វ អត្តតិ ខេតាឃត្តិ អត្តបតាឃិកត្វា បក្វប្យត្តកចស្សិតត្វា អត្តាបខេឥឃខេរហិតត្វា ឥឃាតាឌិខេកឌំ ខេកាដ្ឋាឃំ កត្វា ចា ៤ខេកាកំ កត្វា ចា កាខេឃត ចា ចាចាឃ ចា ចិត្តាត្តិបខេឆ ឌីខេបខេត្តា តាឌិយាតិខេកា ឆាខេត ក្វខេតា កខេចតិ ឧឦខេត្ត៑ តត្វ អត្តតិ ឃកឃត្តាខេត ខេតាឃត្តិ អត្វប្យត្តត្វាខេឃច អចិត្តយាតំ, ៤ត្វ ខេតាឃខេត្តាតិ អខេត្វ តប្យុរិខេឃា៑ ឥឃាតាឌិខេកឥត្តិ ឥឃាតំ អាឌិ ឃស្ស "ចិខេយាក្កឃយាឆិ ឃយាបត្តិ ឆាលាឥស្សត យក្កកាចតា ចលឃត្ថិ

ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩃᩮᩈᨷ᩠ᨸᩉᩣᨶᩅᩥᨶᩦᩅᩁᨱᨲᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩤᩁᩮ ᩋᨽᩥᩁᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪁᪄᪆) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᩮᩣ ᨫᩣᨶᩣᨴᩥ, ᩈᩮᩣ ᨧ ᨠᩮᨵᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨫᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨷᨶᩣᨿᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᩉᩴ ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩅᩮᨴᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩏᨷᨶᩦᨿᨲᩥ, “ᩋᩉᩴ ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨷᨶᩦᨿᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨷᨶᩣᨿᩥᨠᩮᩣ, ᨫᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᨲᩴ᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨠᩁᨱᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨠᩁᩮᩣ ᨲᩣᨿ ᨬᩣᨱᩣᨲᩥ ᨴᩔᨶᩣᨿᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨠᩮᩣ, ᨲᨶ᩠ᨲᩥᩔᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨧ ᨫᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᩋᨵᩥᨣᨾᩮᩣ, ᨲᩴ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨷᨴᩮᩈᩁᩉᩥᨲᨲ᩠ᨳ “ᨿᩮᩣ ᨲᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩈᩥ, ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨷᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨷᨩ᩠ᨩᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪂᪂᪀) ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩋᨷᨴᩮᩈᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᩁᩉᩥᨲᩮᩣ ᨶᩮᩅ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨲᨷ᩠ᨸᨭᩥᩈᩮᨵᨶᨿᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩁᩉᩥᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨻᩉᩩᨻ᩠ᨻᩦᩉᩥ, ᨫᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᩅᩮᩣ, ᨲᩴ᪨ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨲᩥ “ᨷᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᩴ, ᨷᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ᪨ ᩑᨠᩮᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨲᩥ “ᨷᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᩴ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩑᨠᩮᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩑᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩥᨶᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᩁᨱᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩑᨠᨠᩅᩈᩮᨶ ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩔ ᨫᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨶᩮᩣ ᩅᩥᨶᩮᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨠᩣᨿᩴ ᨷᨶ “ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ‘ᨫᩣᨶᩃᩣᨽᩦ, ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩃᩣᨽᩦ, ᩈᨾᩣᨵᩥᩃᩣᨽᩦ, ᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ’ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᨲᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ “ᩑᨠᩮᨠᩴ ᩅᩣᨲᩥ ‘ᨷᨮᨾᩔ ᨫᩣᨶᩔ ᩃᩣᨽᩦ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩔ ᨫᩣᨶᩔ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ’ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩑᨠᩮᨠᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨷᩥᨬ᩠ᨯᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨠᩣᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨴᩮᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᩉᩮᨲᩩᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩥᨶᩅᩈᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩅᩣ᪨ ᩅᩣᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿ-ᨠᩣᩁᩮᩣ ᩃᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ “ᩋᩃᨴ᩠ᨵᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨿ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨷᨳᩮᨲᩥ ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨣᩉᨱᨿᩮᩣᨣ᩠ᨿᩮ ᨷᨴᩮᩈᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩥᨷᩁᩦᨲᩮᩣᨲᩥ “ᨬᩣᨿᩥᨶᩣ ᨧ ᨬᩣᨿᩥᨶᩣ ᨧ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩋᩉᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᨷᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨶᩣᨵᩥᨿᩣᨶᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᩮᨲ᩠ᩅ ᨷᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩦᨲᩣᩈᨬ᩠ᨬᩮᨲᩣ ᩋᨵᩥᨠᩮᩣ ᨿᩣᨶᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩑᨲᩔᩣᨲᩥ ᨶᩣᨵᩥᨿᩣᨶᩥᨠᩮᩣ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨬᩣᨲᩮᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᨿᨳᩣᩈᩩᨲᩣᨲᩥᨠᩮᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨶᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᩈᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᩈᨶᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨷᨴᩮᩈᩮᨶ ᩅᩥᨷᨿᩮᩣᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩅᩩᩃ᩠ᩃᨯ᩠ᨰᨿᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ –

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩈ᩠ᩅᩮᩅ, ᩈᩣᨿᨲ᩠ᨲᨿᩥᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩴ;

ᩈᩮᩈᩣᨶᩴ ᨷᨶ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨾ᩠ᨸᩥ, ᩅᩩᩃ᩠ᩃᨯ᩠ᨰᨿᨾᩦᩁᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᨬᩣᨱᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩮᩅᩮᩈᩣᨿᨶᩴ ᩅᩣᩈᨲᩴ ᩋᨠᨭ᩠ᨮᨲᩣᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ “ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮᩣᩈᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᩑᨲᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᨿᨳᩣ ᨷᩩᩁᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩥᩉᩥᨠᩣᩃᩮ, ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨠᩣᩃᩮ ᨧ ᩅᩥᨿ ᩋᩈᩴᩅᩣᩈᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩈᩉ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᩴᩅᩣᩈᩮᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶ ᩑᨠᩮᩣᨷᩥ ᨲᩮᨲᩣ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩑᨠᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩑᨠᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩈᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲᩣᨲᩥ ᨬᩣᨿᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩴᩅᩣᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨷᩁᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲ᩠ᨲᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᨥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩦᨿᩣᨷᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᨠᨲᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩉᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨲᩣ ᩑᨠᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨿ᪨ ᨲᨳᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩅᩥᨵᩮᩣᨷᩥ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨠᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨶᩣᨿ᪨ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩥᨷᩥ ᩃᨩ᩠ᨩᩦᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩉᩥ ᩈᨾᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᨶᩣᨿ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣ ᩈᩴᩅᩣᩈᩮᩣ

ឯតេនត្ថិ អសំចារា "អកត្តា"តិអាទីសុ កិច្ចកាចាយាតិ ពុទ្ធេត្ត សព្វាគតេនំ, តស្មា យថា ឋិតស្សិត្តា ទីបិតំ អកត្តា, ឯវំ ចត្តារោបិ បុគ្គលា កិច្ចការាយ កិច្ចំ កតំ អកត្តាតិ អត្ថោ។

១១. ឧទាតិ បរិយាយាណត្តីហិ សមុច្ឆេត្ត ទស្សេតុំ "បរិយាយោ វា"តិអាទិមាហ។ បរិយាយោ ច អាណត្តិ ច តតិយេន យថាសម្ភវេ លក្ខីតិតិ សម្ពន្ធោ។ តត្ថ កាយាទីហិ យថាវុត្តេហិ "យោ ឯវំ មរតិ, សោ ធនំ វា លភតី"តិ ឯវមាទិនិទ្ទេសកោ វិញ្ញាណត្តិតោ កាយវចីបយោគោ បរិយាយោ។ ឧបមា ឧទំ ទីរេតិ – យថា អទិន្នាទានេ "អាទិយេយ្យា"តិ (បារា. ៩១) វុត្តត្តា បរិយាយេនាទាយ មុច្ចតិ, ន ឧទ ឯវំ "និក្ខិបេយ្យា"តិ (បារា. ១៤៩) បរិយាយេនាបិ ន មុច្ចតីតិ "ទុតិយេ បន"តិអាទីសុ អត្ថោ បកាសេតព្វោ។ ឯវមុបរិបិ បការេហិ បវេក្ខិស្សាម។

១២. ឧទាតិ មោចនស្សាទីនំ អង្គានិ ទស្សេតុំ "ចេតនា"តិអាទិមាហ។ ចេតនាកាយតាទិវត្តិ មោចនំ ចេតនំ ការេតីតិ ចេតនាការោ, តស្ស ភាវោ ភាវោ តណ្ហា, តាយ ចេតនាកាយតាយ សម្បយុត្តា ចិត្តត្តិ តប្បរិសោ។ មោចនស្សាទស្សាតិ វិមោចនំ ឧត្តិប្បរិសានំ ឧទាត្តិ មោចនំ, តមេវ ឥស្សាទោតិ មោចនស្សាទោ។ ឧទ បន ឧបចារេន វិសុទ្ធិកាបត្តិ មោចនស្សាទោ ភាវ។ អថ វា មោចនេន ជាតោ ឥស្សាទោ វិសុទ្ធិកាបត្តិ មោចនស្សាទោ, តស្ស មោចនស្សាទស្ស មោចនស្សាទវិសុទ្ធិកាបត្តិយា អង្គភាវត្តិ អង្គានិ ការណានិ ភវំ ពុទ្ធាតិ ចិតយនោ ចិន្តេតា។

១៣. មនុស្សសត្តិ មនុស្សានំ វំ មនុស្សវំ, តទាយត្តចត្តកា ច។ ឯតេន ទេវតិរច្ឆានគតាយត្តំ គិចេត្តិ។ តថាវសត្តីតិ តថា តាទិសា វិញ្ញា តថាវិញ្ញា, សា អស្ស អត្ថីតិ តថាវិញ្ញី។ បរាយត្តវិញ្ញិតា ចាតិ អត្ថោ។ កាចប្បសាកា ពុទ្ធេ គិទ្ធិសា, កាចបច្ចយលេសោបិ ចា "ពុទ្ធេ ទេវត"ត្តិអាទីសុ (បុ. បិ. ៤.១) ចិយ។ ឯវមុបរិបិ វេទិសេយ្យុ។ មោហចិត្តត្តិ មោតកាចសត្តាតំ ចិត្តុប្បា។ ចត្តោ កន្តាតិ កណ្ហស្ស បិតអតិរេកបិការហការេច កន្តា ច។ ង្គាតបញ្ញាយានេ ចា អតិរេកយានេ ចា ខុល្លច្ចយំ។ យានេ ចា ង្គាតយានេ ចា ខុព្ពិដ៍។ អចហាររោតិ បញ្ចចិវតិយា អចហារាតំ អញ្ញតរេន អចហរណញ្ញាតិ ពុទ្ធេ បញ្ញា អទិន្នាទានហេតុយា អទិន្នាទានបារាជិកាបត្តិយា អង្គានិ។

១៤. បរេណា យាគុស្សកោតិ មនុស្សជាតិសម្ពន្ធោ បរេណា ច, បរេណាតិ ហិ ចោហារតោ សត្តា, បរមត្ថតោ បន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ចុច្ចតិ។ បរាណសញ្ញិតាតិ បរេណាតិ សញ្ញិតា ច, ឃាតនំ ឃាតេតា, សោ ឯវ ចេតនា ឃាតចេតនា, "ចយមិ ន"ត្តិ ឯវំ បចត្តា សា ច, តំសមុដ្ឋិតោ សាហត្ថិកាទីនំ លក្ខណញ្ញាតរោ បយោគោ ច, តេន បយោគេន មរណញ្ញាតិ ឯវេ យថាវុត្តា បញ្ញា ចនហេតុយា បរេណាឃាតាបដ្ឋិតត្ថអាបត្តិយា អង្គានីតិ អត្ថោ។

១៥. អត្តនិអសន្តតាតិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មស្ស សន្តានេ អវិជ្ជមានតា ច។ បាបមិច្ឆតាយារោចនាតិ យា សា "ពុទ្ធកោត្ថា ខុស្សីលោ សមានោ 'សីលវាតិ មំ ជនោ ជានាតុ'"តិអាទិនា (វិភ. ៨៥១) នយេន វុត្តា បាបិច្ឆតាយ សមន្នាគតា, តាយ ឧត្តរិមនុស្សធម្មស្ស អារោចនា ច។

តស្សាតិ យស្ស អារាធេតិ, តស្ស។ មនុស្សជាតិកាតិ មនុស្សានំ ជាតិ យស្ស, តស្ស ភាវោ មនុស្សជាតិតា, សា ច, នញ្ញាបទេសេនាតិ ន អញ្ញាបទេសោ អញ្ញាបទេសាការោ ច, តេនេវ ជាតកត្តំ តព្ពហិវេច វិជាតកញ្ញាតិ វុយាតិ បញ្ញា ឯត្ថ អសត្តឌីបនេ អយំ សត្តានេ អវិជ្ជមានុត្តរិមនុស្សធម្មប្បការសនតិមិទេត្ថ បារាជិកោ អញ្ញាតិ ហោតុយោតិ អត្ថោ។

១៩។ ឯវំ ទេសយសំវាសតាកដ្ឋតាទីតិ នស្សិត្វា វុត្តាតិ ន តេ ចត្តារោវ, អថ ខោ សត្តរសាបីតិ តេ សព្ពេបិ សមោធានេត្វា ទស្សេន្តោ “អសាធារណា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អសាធារណាតិ បារាជិកា ឥមា អធិប្បេតា។ តេនេវ ចេត្ថ បុល្លិង្គនិទ្ទេសោ។ តស្មា ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខូហិ អសាធារណា បារាជិកា ឥមា ចត្តារោ វាតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។ ឧបចារវសេន ន ឧព្ភជាណុមណ្ឌលិកាទិកា បារាជិកាបន្នា បរិក្ខិត្តា។ តាសុ យា អវស្សុតា អវស្សុតស្ស មនុស្សបុរិសស្ស អក្ខកានំ អធោ ជាណុមណ្ឌលានំ កប្បរានញ្ច ឧបរិ កាយសំសគ្គំ សាទិយតិ, អយំ ឧព្ភជាណុមណ្ឌលិកា។ យា បន អញ្ញិស្សា ភិក្ខុនិយា បារាជិកំ បដិច្ឆាទេតិ, សា វជ្ជប្បដិច្ឆាទិកា។ យា ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ តស្សា ទិដ្ឋិយា គហណវសេន អនុវត្តតិ, សា ឧក្ខិត្តានុវត្តិកា។ កាយសំសគ្គរាគេន តិន្តស្ស ហត្ថគ្គហណំ សង្ឃាដិកណ្ណគ្គហណំ កាយសំសគ្គត្ថាយ បុរិសស្ស ហត្ថបាសេ ឋានំ ឋត្វា សល្លបនំ សង្កេតគមនំ បុរិសស្សាគមនសាទិយនំ បដិច្ឆន្នោកាសប្បវិសនំ ហត្ថបាសេ ឋត្វា កាយោបសំហរណន្តិ ឥមានិ អដ្ឋ វត្ថូនិ យស្សា អវស្សុតាយ, សា អដ្ឋវត្ថុកា នាម។

អភព្ពា ឯកាទស វាតិ ឯត្ថ បណ្ឌកោ ថេយ្យសំវាសកោ តិត្ថិយបក្កន្តកោ តិរច្ឆានគតោ មាតុឃាតកោ បិតុឃាតកោ អរហន្តឃាតកោ ភិក្ខុនិទូសកោ សង្ឃភេទកោ លោហិតុប្បាទកោ ឧភតោព្យញ្ជនកោតិ ឥមេ អភព្ពា ឯកាទស វ។ តេសុ បណ្ឌកោតិ ឧបក្កមិកនបុំសកបណ្ឌកា ច បណ្ឌកភាវបក្ខេ បក្ខបណ្ឌកោ ច ឥធ អធិប្បេតា។ អាសិត្តុស្សុយបណ្ឌកានំ បន បព្ពជ្ជា ច ឧបសម្បទា ច ន វារិតា។ ថេយ្យសំវាសកោ បន លិង្គត្ថេនកាទិវសេន តិវិធោ។ តត្ថ សយំ បព្ពជិតត្វា លិង្គមត្តំ ថេនេតីតិ លិង្គត្ថេនកោ។ ភិក្ខុវស្សគណនាទិកំ សំវាសំ ថេនេតីតិ សំវាសត្ថេនកោ។ ឧភិន្នំ បច្ចក្ខាយ ឯវំ បដិបជ្ជន្តោបិ ឯសេវ នយោ។ យថាវុត្តមុភយំ ថេនេតីតិ ឧភយត្ថេនកោ។ ឋបេត្វា បន ឥមំ វិធិំ –

រាជទុព្ភិក្ខកន្តារ-រោគវេរីភយេន វា;

ចីវរាហរណត្ថំ វា, លិង្គំ អាទិយតីធ យោ។

សំវាសំ នាធិវាសេតិ, យាវ សោ សុទ្ធមានសោ;

ថេយ្យសំវាសកោ នាម, តាវ ឯស ន វុច្ចតីតិ។ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១១០; កង្ខា។ អដ្ឋ។ បឋមបារាជិកវណ្ណនា);

តិត្ថិយបក្កន្តកាទយោ បុព្ពេ វុត្តនយានុសារេន វេទិតព្ពា។ តិរច្ឆានគតោ បន ឋបេត្វា មនុស្សជាតិកំ អវសេសោ សព្ពោ វេទិតព្ពោ។

ថាមេ ឱកាសេ បុគ្គលិ កិញ្ចការណាយ អកដ្ឋត្តា បារាជិកាបន្នសទិសតាយ “បារាជិកា”តិ វុត្តា។ ចិណ្ណត្តា កិញ្ចីតិ គិហិភិណាយភិច្ចា កិញ្ចិ ច។ សា ហិ ឱត្តានតា បារាជិកា។ មុទុកា បិដ្ឋិ យស្ស, សោ ច។ សោ ហិ អនភិរតិយា បីឡិតោ យទា អត្តនោ អង្គជាតំ អត្តនោ វច្ចមគ្គំ បវេសេតិ, តទា បារាជិកោ ហោតិ។

១៤-១៥។ លម្ពមានង្គជាតោយស្សាតិ លម្ពី។ សោ យថាវុត្តេសុ បវេសេន្តោ បារាជិកោ។ មុខេន គណ្ហន្តោ អង្គជាតំ បរស្ស ទាតិ សោ អនភិរតិយា បីឡិតោ បរស្ស សុត្តស្ស វា មតស្ស វា អង្គជាតំ មុខេន គណ្ហាតិ, សោ បរស្ស អង្គជាតំ មុខេន គណ្ហន្តោ ច។ តទេវាភិនិសីទន្តោតិ សោ អនភិរតិយា បីឡិតោ តស្សេវ បរស្ស អង្គជាតេ វច្ចមគ្គេន អភិនិសីទតិ, សោ វាតិ ឯតេ ទ្វិន្នំទ្វយសមាបត្តិយា អភាវេបិ មគ្គេ មគ្គប្បវេសនហេតុ មេថុនស្ស អនុលោមិកា ចត្តារោ ច។ ឋានគតា ចត្តារោតិ ឋាន លទ្ធិសិក្ខាយំ យថាវុត្តា មេថុនធម្មា បារាជិកានេវ ចត្តារោ ចាតិ សមោធានេត្វា បិណ្ឌិតានេវ ចតុវីសតិ បារាជិកា ភវន្តីតិ សេសា។ ឯត្ថ ច ការណាទីនេវ រស្សំ កត្វា “បារាជិកា”តិ វុត្តំ។ ឯត្ថាហ – យាវតតិយកាទយោ តតិយំ បារាជិកំ អាបន្នា, ភិក្ខុនីទូសកោ, មុទុបិដ្ឋិកាទយោ ចត្តារោ ច បឋមបារាជិកំ អាបន្នា ឯវាតិ កុតោ ចតុវីសតីតិ? វុច្ចតេ – យាវតតិយកាទយោ ហិ ចត្តារោ ឋាន អនុបសម្បន្នា ឯវ អវិសេសតោ។ មុទុបិដ្ឋិកាទយោ ចត្តារោ កិញ្ចាបិ បឋមបារាជិកេន សង្គហិតា, យស្មា បន ឯកេន បរិយាយេន មេថុនធម្មំ អប្បដិសេវិតោ ហោន្តិ, តស្មា វិសុំ វុត្តាតិ។

បារាជិកកណ្ឌវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១។ សង្ឃាទិសេសកណ្ឌវណ្ណនា

១៦។ ឧទ្ទានស្ស គរុកត្តា គរុកាតិ សង្ឃាទិសេសា វុត្តា។ តេរសាតិ តេសំ គណនបរិច្ឆេទោ។ តត្ថ “តេរសា”តិ កស្មា វុត្តំ, “សេរសា”តិ ចត្តាតិ? នាមំ ទោសោ, ទីឃសាបត្តិតេត្ត ចត្តារោ មាតិកាមុទ្ទេសមេន អាបត្តិតេត្ត បនមាបត្តិកា វុត្តាតិ។ ឋានាតិ តេ នស្សាតុំ “មោចេតុកាមតា”តិអាទិ អាទិន្នំ។ តត្ថ សុក្កស្សាតិ អាសយធាតុនានត្តតោ នីលាទិវសេន នានាវិធស្ស សុក្កេ យស្ស កស្សចិ សុក្កស្ស។ មោចេតុកាមតាតិ មោចេតុកាមតាយ, ម-ការោ បុត្តត្តិណ្ណិណ្ណោ។ ឋាមិនា បន ននេនន មោចនស្សាទ មុច្ចនស្សាទ មុត្តស្សាទមេថុនស្សាទ ផស្សស្សាទ កណ្ឌុវនស្សាទ ទស្សនស្សាទ និសជ្ជនស្សាទ វាចស្សាទ គេហសិតបេម វនភង្គិយ សង្ខាតេសុ ឱកាសស្សាទេសុ ឧត្តមេន មោចនស្សាទំ ទស្សេតិ។

តត្ថ មោចនាយ អស្សាទោ សុខវេទនា មោចនស្សាទោ។ មុច្ចនេ អត្តនោ ធម្មតាយ មុច្ចនេ អស្សាទោ មុច្ចនស្សាទោ។ ឯវំ សព្ពត្ថ សត្តមីតប្បុរិសេន អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។ ឋានេហិ បន នានិហិ បនទិហិ សម្មុត្តអស្សាទសីសេន វារោ វុត្តោ។ គេហសិតស្សិតេសុ មាតាទីសុ បេមំ គេហ សិតំ បេមត្តិ គេហសិតបេមំ, ឋាមិនា សទ្ទបនេន វារោ វុត្តោ។ សង្ខារកណ្ឌាយ ឋត្តិយា បេសិតបុប្ផាទិ វនភង្គិយំ, ឋាមិនា ច វត្ថុនេន វារោ វុត្តោ។ មោចនស្សាទោបិ ឋត្តិយា គហណប្បយោគេន ទេសិតត្តា។ សត្តត្ថេច ច បន នេតនាតិមិត្តបក្កមោចនេ

សតិ ចិសេក្តតាការេចា ចេជិតេន្តា៑ ស្តុបក្កយុ ហត្វាជិតា តិយិតេត្ត ស្តុបក្កយិត្វា៑ អញ្ញាណ ស្សុបិតេត្តតាតិ ស្សុបិតេតាយេច ស្សុបិតេត្តា “កយុយេច កយុតេ្តា”តិអាជីស្សុ ចិយ អត្ត-សង្គស្ស តទ្ធាចច្ចុត្តិត្តា៑ តំ ស្សុបិតត្តំ ចិតា ចិយោចឃំ ស្សុក្កិ ចិយោចេត្តា សយណោ យោ ពោជិ ភិក្ខុ កទ្រុកំ កទ្រុកាបត្តិសក្ខាតំ សញ្ញាជិសេសំ ចុសេ ចុសេយ្យ, អាបន្នេយ្យាតិ ចុត្តំ ហោតិ៑ ៧ត្ត ច

អង្គុត្តរូបតាហិគ្គាទុទ្ទិបិកឃទ្រុបអាការសកជិកយ្យតសក្ខារេតស្សុ ចត្សុ ស្តុបិយេស្សុ សតិ ទាក្សុបត្តក្ខាជីស្សុ ច ការេលស្សុ យេត ពេតទិ អក្កជាតេ កយុញ្ញាតំ បទត្ត “អាទេសាក្យត្តាយា”តិអាជីស្សុ យេត ពេតទិ អឌិប្បាយេត អឌិប្បាយចត្តក្ខតំ ឃំ កិច្ចិ ស្សុក្កិ យោចតស្សាគេចតាយ ៧ច តិយិតេត្ត ស្តុបក្កយុ យោចេត្តា សញ្ញាជិសេសំ អាបជ្ជតីតិ សត្ថា អឌិប្បាយោ ជង្ឃេន្តា៑

បធយោ៑

១០៑ កាយសំសក្ខារកចាតិ ការេយ សំសក្កា, តស្មិំ រាកោ, សោ អស្ស អត្ថីតិ ចត្ត, កាយសំសក្ខារកសយត្តីតិ អត្ថេ៑ សយណោ ត្លុត្តិសត្តីតិ សប្តុត្តត្ថ៑ ស្តុបក្កយុតិ ការេយត ចាយយិត្វា៑ យត្សុស្សិត្តិ សយ្សុសេត្តាតិ អត្តយេសា លេសិយេតបិ បរាយសេត្តា កទ្រុកំ ចុសេតិ យោជេតា៑ យត្សុស្សុក្ខតា អយតា ត្លុត្តិ យត្សុស្សិត្តិ៑ តត្ត “កាយសំសក្ខារកចា”តិ ត្លុយិតា យាត្សុបេយាជិ , ត្លុត្តិយា កហិតយោក្លាឌិប្បាយច្ចា បជិក្កិបតិ៑ ត្លុត្តិយា ចេយតិកស្ស, បណ្ណកបុទិសតិរេន្ទ្ធាតកាតសញ្ញាស្ស ច ទុល្លច្ចយំ៑ ត្លុត្តិយា បត ការេយត កាយប្បជិពន្ធាយសេត, កាយប្បជិពទ្ធេត កាឃាយសេត ច ឃក្លីបេតីបណ្ណកាតំ ការេយត កាឃាយសេត ច បុទិសតិរេន្ទ្ធាតកាតិត្តិតំ ការេយត កាឃាយសេតបិ ទុក្កដំ, តចាយក្លីអាជីតំ ការេយត កាយប្បជិពន្ធាជីស្សុ ច៑ យតិត្តិយា បត ទុល្លច្ចយំ៑ ត្លុត្តិយា បត ចុសិឃយាសោតា សេចតាឌិប្បាយោយាបិ សេចេ ការេយត ត ចាយយតិ, អតាបត្តិ៑

ទុតិឃោ៑

១១៑ តចាតិ ត្លុត្តិសត្តី៑ ស្សុលត្តិត្តិ ចិត្តាត្តិបេឆ ចត្វា អត្តេតា ចចតំ ស្សុលត្តិច្ចា៑ ចិត្តាច្ចាតិ ជង្ឃលា៑ជង្ឃលសលក្លលាសយត្តុច្ចា យត្សុស្សិត្តិ៑ យក្កិ ចាតិ ចច្ចយក្កបស្សាចយក្កាតំ ចេសេត យក្កិ ចា យេឆុតំ ចា អាទេក្ខាតិ សប្តុត្តត្ថ៑ ជង្ឃលចាចារេកេតាតិ ជង្ឃា ច សា អសទ្ធុយុប្បជិសំឃុត្តតាយ ទុលិ ច លិយេកជតសាឆារលាតាយាតិ ជង្ឃលា៑ សាច បុត ចាចា ជង្ឃលចាចា៑ តស្សំ អស្សាគសយ្យឃុតេ្តា រាកោតិ សយាសា, តេត៑ ឆ្លុការសិត្វាតិ ចណ្ណាចណ្ណយាចតាជិចេសេត អសទ្ធុយុចចតំ ចត្វា៑ អស្សុលត្តិយា បត ទ្ទុតេត ចា បណ្ណេត ចា អាទេសាចិតេ អតាបត្តិ៑ តត្ត ទ្វិត្តំ យក្កាតំ ចេសេត ចណ្ណាចណ្ណេហិ, យេឆុតយាចតាជីហិ ចា “សិលេលិសិ, សយិក្ខត្តាសិ, ស្តុកតោឞ្យជ្ជតកាសី”តិ ត្លុយេស្សុ តីស្សុ អញ្ញាតេទេត អក្កាលេចចេតេត ចា ឆ្លុការសត្តស្ស សញ្ញាជិសេសោ, អឆក្លុទ្រិកាត្ក្ខជាលាស្សុយណ្ណលំ អាជិស្ស ចណ្ណាជិកលាេត ទុល្លច្ចយំ, តឆា ឃក្លីបេតីបណ្ណកាតំ ចច្ចយក្កបស្សាចយក្កេ អាជិស្ស ចណ្ណាជិកលាេត យេឆុតយាចតាជីស្សុបិ៑ តេសំ បត អឆក្លុកាជីកេ ទុក្កដំ, តឆា យត្សុស្សិត្តិតំ ស្តុក្ខក្លុកេ អឆោជាលាស្សុយណ្ណលេ កាយប្បជិពទ្ធេ ច៑

តតិឃោ៑

១១. អត្តកាយុបដ្ឋានន្តិ ខេមុតឆយុបដ្ឋានេតត ការយេត ឧបដ្ឋានំ កាយុបដ្ឋានំ. អត្តនោ អត្តាយ កាយុបដ្ឋានំ អត្តកាយុបដ្ឋានំ. អថ វា កាយីឃតីតិ កាយំ, អត្តនោ កាយំ អត្តកាយំ, ឥមំ ខេមុតរាកចមេត បត្តិតត្តិ អត្ថោ. អត្តកាយញ្ច តំ ឧបដ្ឋានញ្ចាតិ អត្តកាយុបដ្ឋានំ. តស្ស

ចណ្ណោ ក្រុណោ, តំ. ចត្វាតិ “ឃមិធំ កាយុបដ្ឋានំ ភាវ, ឧតដក្កំ ឧបដ្ឋានានន”ត្តិ កាយុបដ្ឋានេត ចណ្ហំ អត្ថយនោ ហត្វយុដ្ឋាយបិ ត្ថត្វីតិ ឥត្ថី

បការេវត្វាតិ អត្ថោ. ចាចាតិ ចាចាយ ឃការលេបចមេត. ខេមុតឃុត្តនាតិ ខេមុតឃុត្តាយ, លិក្កចិបល្លាឥចមេត តាយ “អរហសិ

ត្វំ យឃំហ្វខេមុតំ ឆយុំ ខាត្យ”ត្តិអាទិកាយ ខេមុតឆយុប្បជ្ជិឥយុត្តាយ ចាចាយ ខេមុតឃាចនេ ខេមុតរាកិនោតិ ឥប្ពន្ធោ. ខេមុតនោ រាកោ,

នោ អស្ស អត្ថីតិ ខេមុតរាកី, តស្ស. កនុ ហោតីតិ កនុកាបត្តិ ហោតីតិ អត្ថោ. យ-ការោ បឥវត្តិករោ. ឧត្ត បន បណ្ឌកេ

បណ្ឌកឥត្ថីនោ ទុល្លទ្ធំ, តត្ថិយេថ ត្ថត្វិឥត្ថីនោ ទុក្កដំ.

ចតុត្ថោ

១២. ត្ថត្វិយា ចា បុរិសស្ស ចា ឥត្ថេសំ បដិក្កហេត្វាតិ ឥប្ពន្ធោ. ត្ថត្វិយា ចាតិ “ឥឥ ត្ថត្វិយោ យាតុរក្ខិតា បិតុរក្ខិតា”តិអាទិតា (បារា. ១០១) ច “ឥឥ ករិយាយោ ឆនក្កីតា ឆន្ទវាសិនី”តិអាទិតា (បារា. ១០១) ច ទុត្តាយ ឌឹឥតិចិនាយ ត្ថត្វិយា ចា បុរិសស្ស ចា

តំឥប្ពន្ធចមេត ខេតសំ យាតាឌីតំ ចា. ឥត្ថេឥត្តិ ត្ថត្វិយា ចា បុរិសេត ចា ឧកិត្តំ យាតាឌីហិ ចា “ឧហិ, កនត្តុ, ត្ថត្វត្ថាយំ ត្ថត្វិ ចា បុរិសំ ចា

ឧចំ កណាហី”តិ ទុត្តំ ឌាឃព្យតិកាចឥត្តិស្សិតំ ឥត្ថេឥចធនំ បដិក្កហេត្វាតិ “ឥាត្វ”តិ ការេយត ចា ចាចាយ ចា ឥព្យជ្ជិត្វិត្វា.

ឌិយំឥិត្វាតិ យត្វ ខេបឥិតោ, ខេតសំ អឌិប្បាយំ ឧបបរិក្ខិត្វា ចា ឧបបរិក្ខាខេបត្វា ចា. ហទំ បច្ចាតិ ត្ថត្វី ចា បុរិសោ ចា “ឥាត្វ”តិ

ឥព្យជ្ជិត្វាត្យ ចា, យា ចា, ខេឃហិ ខេបឥិតោ, ខេតសំ បច្ចាហខេត្តា ចា ហរាខេបត្តា ចា, ឌាឃព្យតិកាខេចា ខេហាត្យ ចា, យា ចា,

អការហោខេយតំ. ត្ថាយាយ តិចក្កឥព្យត្តិយា ឥញ្ឈាឌិខេឥខេយា ច, ត្វីហិ អខេក្កហិ បណ្ឌកេ ច អក្កត្តខេឃតាបិ ទុល្លទ្ធំ, ឧខេកាត ទុក្កដំ. ខេកចិ បត

“ហទំ បច្ចា”តិ ចិបាដំ បរិកប្បេត្វា “បច្ចា ហទ”ត្តិ ខេយាខេឌត្តិ, តំ ត ឥុត្តំ បច្ចាតិ ឧបឥក្កត្តា. បឥស្ស ឧបរិ អត្ថេ ឥខេត្តត្តា បការេឥត្តា

កច្ចតីតិ ហិ ឧបឥខេក្កា ភាវ, តត្ថា “បតិ អា”តិ ឧបឥក្កានំ “ហទ”ត្តិយស្ស បឥស្ស ឧបរិ កចិតត្តាត្តិ.

បញ្ចមោ

១៣. ឥយាចិតបរិក្ខានត្តិ ឥំ អត្តនា ឃាចិតោ ចាសិអាទិកោ បរិក្ខារោ ឃស្សា, តំ. អខេឌឥិតខេត្វកត្តិ ឧត្តិទុតិឃកខេយុត អខេឌឥិតំ ខេត្វ

ក្យជ្ជិករណប្បខេឌខេយា ឃស្សាតិ ចិក្កហោ, តំ. បយាណាតិក្កត្តត្តិ ត្ថឌាតិ យត្ថិឃស្ស បុរិសស្ស តិខេស្សា ចិឌត្តិខេយា ឥុកាតចិឌត្តិ ភាវ, តាយ

“ឌីឃខេយា ត្ថាឌឥ ចិឌត្តិខេយា ឥុកាតស្ស ចិឌត្តិយា តិរិយំ ឥត្តត្តរា”តិ (បារា. ១៣៥) ឧចំ ទុត្តប្បយាណំ ឧកខេតាកាខេកតាបិ អតិក្កត្តា

បយាណាតិក្កត្តាតិ តំ តិរិយំ ចតុហត្ថឥត្ថាខេហជ្ជិយប្បយាខេណ ឥតិ ឌីឃខេតា ទុត្តប្បយាណខេតា ខេកឥក្កយត្តយ្យិ ចខេឌ្លត្យំ ត ចខេដតិ. តខេតា

ឧ្វាតខេក, ឌីឃខេតា ច ចឌ្ឌខេត អយំ ក្យជ្ជិឥដ្ឋ ត កច្ចតីតិ. “យឃំហ្វចាឥាការុំ ឧត”ត្តិ ឧចំ អត្តា ឧខេទ្ទខេយា ឧតិស្សាតិ អត្តុខេទ្ទយោ. ក្យជ្ជិត្តិ

ឧល្លិត្តាទិកំ ក្យជ្ជិ. កត្វាតិ ឥប្ពន្ធោ. តត្ថ ឧល្លិត្តា ភាវ អខេត្តា ឧត្តំឃុតំ លិត្តា. អចលិត្តា ភាវ ពាហិ អខេឌាយុតំ លិត្តា. ឧភយថា ឧល្លិត្តាចលិត្តា.

កត្វាតិ អនេត្វាក្ខតការិតព្វវសេន ការាបេត្វា វា។

តត្ថាយំ វត្ថុនេយ្យសក្កមោ – យេន កេនចិ ការេន កេនចិ កិច្ចេន កេនចិ វត្ថុ សោរេធត្វា សង្ឃស្ស បរស្ស សន្តកំ គហេត្វា កិញ្ចិ ភណ្ឌំ ខេត្តារាមជំ ការិត្វា ចុទ្ធនំ កិច្ចំ បរិភុញ្ជិត្វា ភក្កាដ៊ិកំ តិឝីឌិត្វា អញ្ញលិ បណាមេត្វា បគ្គហេត្វា (បារា៉ ៦៣៨) ចុត្តកយេន សង្ឃំ ពិភត្តំ ឃាជិត្វា សទ្ធា វា

សង្ឃបរិយាបន្នា, សន្ឍក វា សម្ពុតា ខេត្ត តយោ កិច្ច ពត្វ គេតព្ពា៉ តេហិ ច កិបិល្លិកាឌីហិ សោព្យអសហិ ភុបន្ធទេហិ ចិទហិតព្វា អភារទ្ធំ អត្ថបច្ចយំ ខ្វីហិ ចតុហិ វា ពលិពន្ធេហិ ឃុទ្ធត្ត សកេដេត ឲគចក្ក តិទ្ធាគពតគុនេ ឲកំ ពាហិ កត្វា អាចិណ្ណំតំ សក្ករោឃ្យតាយ

“សបរិក្កមត”ត្តិ សល្លក្ខេត្វា សទេបិ សង្ឃប្បហោតកា ហោន្តិ, តទត្ថ, តោ ខេ, សង្ឃមជ្ឈាគត្វា យេន កិច្ចតា ឃាជិតេហិ បគ្គហេត

(បារា៉ ៤០, ៤១) ចុត្តាយ ពាត្តិចុតិឃកម្មចាធាយ វត្ថុ ខេខេសតព្ពត្តិ៉ អនេគសិតវត្ថុកំ បយាណាតិក្កត្តំ កុដិ៍ ករិស្សាមីតិ សព្ពប្បយោគេ

ទុក្កដំ, ព្ពគាតិ ខ្វីហិ បិណ្ឌេហិ តិដ្ឋាត់ កយិស្សតីតិ បធេយបិណ្ឌគាតេ ចុល្លច្ចយំ, ចុតិយគាតេត លេបេ សង្ឃាទិសេ សទេ អនេគសិតវត្ថុកា ឲច

វា ហោតិ, បយាណាតិក្កត្តា ឲច វា, ឲកោ សង្ឃាទិសេសោ, សារម្ភអបរិក្កមតាយ ខេត្ត ច ទុក្កដានីតិ សខេ ភូឃបិបន្នា, ខេត្ត ច

សង្ឃាទិសេសោ ខេត្ត ច ទុក្កដានីតិ សព្ពំ ពោឃ្យ៉

លទ្ធា៉

៦៣៉ យហល្លកត្តិ សង្សាយិកការេចត សំឃាជិតកុដិ៍តោ យហត្តការេចត, វត្ថុ ខេសារេបត្វា បយាណាតិក្កមេតាបិ កាពព្ពការេចត ច យហត្តតាយ

យហត្ត លិតិ អាគគាតីតិ យហល្លកោ៉ យហត្តលក ព្ពតិ ជិតេ ពត្តស្ស លេបេបិ លស្ស ច ខ្វិត្ត, ពំ៉ ចសត់ អនេត្វា បយោជត់ ចសតត្វា, តាយ ៉

ឲត្វ បត អនេគសិតវត្ថុការេច ឲកោ សង្ឃាទិសេសោ៉ សេសំ អតត្តរសជិសេមេច៉ ព្ពឧ ច ពត្វ ច លេណាកុហាតិណាកុដិបណ្ណច្ឆគតកេហេសុ

អញ្ញាតរំ ការេត្តស្ស ច កុដិ៍ឃ្វី អញ្ញាស្ស ចារត្វាយ ចារាការំ វា ធបេត្វា ភូបេរិសធាការារាឌីសុ អញ្ញាតរត្វាយ កទោត្តស្ស ច អតាបត្តិ៉

សត្តមោ៉

១៩៉ អប្ឃលកោគ អត្តិមេយត វត្ថុតាតិ សព្ពត្ថេ៉ អប្ឃលកោតាតិ ឥស្សតសព្ពាតស្ស, សចតសព្ពាតស្ស, ឌិដ្ឋសុតបុតធេសត

បចត្តបរិសង្កាសង្កាតស្ស ច ម្ឃលស្ស អភារេចត តត្តិ ម្ឃលមេតស្សាតិ អប្ឃលកំ, តេតគ៉ ពំ បត សោ អាបត្តោ វា ហោតុ, គោ វា, ឲពំ ព្ពឧ

អប្បយាណា៉ ពត្វ កិច្ចប្ប យាតុកាយប្ប ពធាទ្ធេប ធាតេ ឌិស្វា បរិសង្កតិ, អយំ ឌិដ្ឋបរិសង្កា៉ អត្ថការេ វា បជិច្ឆន្ទេ វា កិច្ចស្ស ច

យាតុកាយស្ស ច ចចត់ សុត្វា អញ្ញាស្ស អតិ្ថកាធំ អឌាគត្តោ បរិសង្កតិ, អយំ សុតបរិសង្កា៉ ចុត្តាត់ ព្ពតិ្ថហិ សង្ឍិ បច្ចត្តចិហារេសុ

បុប្ផកន្ធសុរាឌីហិ អត្ថកចិត្វា កពដ្ឋាត់ ឌិស្វា “គោត ត្ថ គោ ព្ពុធំ កត”ត្តិ ចិយំសត្តោ ពត្វ គោតធិ កិច្ចតា កន្ធាឌីហិ ប្ចុឌា កតា ហោតិ,

គេរសព្ពត្វាយ អរិដ្ឋំ វា បីតំ, សោ តស្ស កន្ធ ឈាយិត្វា “អយំ សោ កចិស្សតី”តិ បរិសង្កតិ៉ អយំ មុតបរិសង្កា តាយ៉ អត្តិមេយត វាតិ តតោ

បរំ ចព្ពាការេចត អនេត្ត កចត្វា អត្តិមេតេច៉ វត្ថុតាតិ កិច្ចតោ អត្ថុធ្វបេសុ ឲក្ខតចិសតិយា បារាជិកេសុ ឥមេម្ពុសុ អញ្ញាតរេត បារាជិកោត

ឥមេម្ពត៉ ច-ការោ បរេត្វ អចធារណោ, តេត សង្ឃាទិសេសាទី តិចត្តតិ៉ អឆ វា ច-ការោ អដ្ឋាតប្បយុត្តោ៉

ចោទេន្តោ ចា ចោទាបេន្តោចាចាតិ ចោមារេទតន្តោ᳴ ចាខេចត្តិ (ខាហុចរិយា ចាចតត្តាយ᳴ ឲខេតត ឲក៌ ចាចតានិប្បាយំ កខេហត្វា អចខេសខេស អខេក្កាសានិប្បាយចុដ្ឋាបតានិប្បាយានិខេក សត្តានិប្បាខេយ បដិក្ខិបតិ᳴ ឞុលយាតត្តិ ឮក៏ “ចោទេន្តោ”តិអានីតំ កយុបក៏,

ឮយិតា បខេយុលា ខោចាគតំ បដិក្ខិបតិ᳴ បខេយុលា បត សត្តហិ អាបត្តិក្ខខេន្ធហិ ចគត្តស្ស ទ្បក្កដំ᳴ ចោទេន្តោតិ “ចត្ថុសគ្គស្សតា អាបត្តិសគ្គស្សតា

សំចាសប្បដិខេក្ខបេបិ សាមីចិប្បដិខេក្ខបេបិ”តិ (បារា᳴ អដ្ឋ᳴ ១᳴១៥៥-១៥៩) សខេង្ខបខេតា ទុត្តាតំ ចត្តុំ ចោទាគតាតំ ចខេសត សយំ ចោទេន្តោ

ចា᳴ ចោទាបេន្តោ ចាតិ បខេទត ខេយត ខេកតចិ ចោទាបេន្តោ ចា᳴ តស្មា ខេយា គិក្ខុស្ស សមីបេ ឋត្វា “ត្វំ ខេយចុតំ ឆយុំ ខេសចិ,

អស្សមណោសិ”តិអាទិនា ចត្ថុសគ្គស្សតចខេសត ចា “ត្វំ ខេយចុតឆយុបត្តិំ អាបន្នោសិ”តិអាទិនា អាបត្តិសគ្គស្សតចខេសត ចា “អស្សមណោសិ,

តត្ថិ តយា សទ្ធឹ ឧខេបាសខេថា ចា បចារណា ចា សង្ឃកម្មំ ចា, អស្សមណោសិ”តិអាទិនា សំចាសប្បដិខេក្ខបចខេសត ចា អកិចាគតាទិសំចាខេស

បដិក្ខិខេត្ត អស្សមណោតិ កម្មាតិ បុដ្ឋស្ស “អស្សមណោសិ”តិអាទិចចខេតហិ សាមីចិប្បដិខេក្ខបចខេសត ចា អត្តខេសា ហត្ថុក្ខាយ ឲច ចាបិ

ឲតយត្វំ ឌីបយខេតា “កខេរាតុ ខេម អាយស្មា ឱកាសំ, អហំ តំ ចត្តុកាខេមា”តិ ឲចំ ឱកាខេស អកាខេរត ចាចាយ សង្ឃាទិខេសខេសា ខេចច

ទ្បក្កដញ្ញ, ឱកាសំ កាខេរត្វា ចោទេន្តស្ស បត សង្ឃាទិខេសខេសាច ឥដ្ឋខេន្តា᳴

អដ្ឋខេមា᳴

១លិ᳴អញ្ញាស្សាតិ លត្តិយានិខាតិកស្ស បខេស្ស᳴ គិរិយត្តិ ខេយចុតឌីតិក្កមសង្ខាតំ គិរិយំ᳴ ខេតតាតិ អញ្ញាស្ស ឌីតិក្កមសង្ខាតស្ស

ខេយចុតឌីតិក្កមសគ្គស្សខេតត កខេលក្ខខេតត᳴ ខេលខេសតាតិ យស្ស ខាតិអាគខេយា តខេតា អញ្ញាម្បិ ចត្ថុំ លិស្សតិ ឞ្លដ្ឋិខេដ្ឋ ឌិត្វារំ សិលិស្សតិ

ខេចាហាខេយខេត្តខេតចាតិ ខាតិអាគខេយាច “ខេលសា”តិ ទុច្ចត្តិ, ខេតត ខាតិខេលសតាយខេលសានិតា ខេលខេសត᳴ អញ្ញាត្តិ ខេយា ឌីតិក្កខេយត្តា ឌិខេដ្ឋា,

តខេតា អបខេយ្យិ គិក្ខុ ចាខេចត្យំ អត្តិខេយត ចត្ថុតា ខោគយត្តិ សខ្ឃខេន្តា᳴ កថំ? ខេកាចិ លត្តិយខាតិខេយា ឌីតិក្កខេយត្តា ឌិខេដ្ឋា, តខេតា អញ្ញា

អត្តខេតា ខេចទិ លត្តិយខាតិកំ គិក្ខុ បស្សិត្វា តំ លត្តិយំ ខាតិខេលសំ កខេហត្វា “លត្តិខេយា យយា ឌិខេដ្ឋា ឌីតិក្កខេយត្តា, ត្វំ លត្តិខេយា បារាជិកំ

ឆយុំ អាបន្នោសិ”តិ ចោទេតិ ចោទាបេតិ ចា᳴ ឲចំ តាយខេលសាគខេយាបិ ខេចជិតខ្ញា᳴ ខេសសា ឌិគិច្ឆយកថា អដ្ឋខេម ទុត្តសជិសាខេយច᳴

ភចខេយា᳴

១ប៉᳴ ឲត្តាចតា “កទ្បកា តចា”តិ ឞ្លដ្ឋិខេដ្ឋ ឌិត្វាខេរតា គខេស្សត្វា ឮគាតិ ខេតសុ អាបន្នេសុ បដិបខ្ជិតខ្ញាការំ គខេស្សត្យំ “លាខេគតិ

ខាតយាបន្ត”ត្តិអាទិ ទុត្តំ᳴ តត្ថ ខេយា គិក្ខុ អត្តតា អាបន្នំ សង្ឃាទិខេសសាបត្តិំ អាបត្តិចខេសត ចា ចត្ថុចខេសត ចា ខាតំ ខាតខេន្តា យាចតា

យត្តកាតិ អហាតិ លាខេគតិ បដិច្ឆាខេគតិ, តាចតា តត្តកាតិ អហាតិ តស្ស បរិចាខេសា ខេហាតីតិ ឲចំ បគសត្ថិចខេសត អខេត្ថា ខេចជិតខ្ញា᳴

តត្ថ បដិច្ឆន្នបរិចាខេសា សុទ្ធន្តបរិចាខេសា សខេយាឆាតបរិចាខេសាតិ តិចិខេធា បរិចាខេសា᳴ ខេតសំ បត អតិសខេង្ខបតខេយត យុលយខេត្តបិ

គស្សិខេត ឌិត្វារឌិគិច្ឆយបខេចខេសាបិយសមុខេចា សិយាតិ យុលយត្តំ គស្សយិស្សាយ᳴

តត្ថ បដិច្ឆន្នបរិវាសោ តាវ យថាបដិច្ឆន្នាយ អាបត្តិយា ទាតព្ពោ, តស្មា បដិច្ឆន្នទិវសេ ច អាបត្តិយោ ច សល្លក្ខេត្វា សចេ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា ហោតិ, “អហំ, ភន្តេ, សម្ពហុលា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយោ”តិអាទិនា មគ្គេន (ចូឡវ។ ៩៧-៩៩) អាគតនយេន យាចាបេត្វា “សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សម្ពហុលា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយោ”តិអាទិនា មគ្គេន អាគតនយេនេវ កម្មវាចំ វត្វា បរិវាសោ ទាតព្ពោ។ ឯកំ អាបជ្ជិត្វា “សម្ពហុលា”តិ វិនយកម្មំ ករោន្តស្សាបិ វុដ្ឋាតីតិ “សម្ពហុលា”តិ វុត្តំ។ នានាវត្ថុកាសុបិ ឯសេវ នយោ។ អថ ទ្វីហាទិប្បដិច្ឆន្នា ហោន្តិ, បក្ខាតិរេកបក្ខមាសាតិរេកមាសសំវច្ឆរាតិរេកសំវច្ឆរប្បដិច្ឆន្នា វា, “ទ្វីហប្បដិច្ឆន្នាយោ វា”តិអាទិនា វត្វា យោ យោ អាបន្នោ ហោតិ, តស្ស តស្ស នាមំ គហេត្វា យោជនា កាតព្ពា។

កម្មវាចាបរិយោសានេ ច សចេ អប្បភិក្ខុកោ អាវាសោ ហោតិ, សក្កា រត្តិច្ឆេទំ អនាបជ្ជន្តេន វសិតុំ, តត្ថេវ “បរិវាសំ សមាទិយាមិ, វត្តំ សមាទិយាមី”តិ វត្តំ សមាទាយ តត្ថេវ សង្ឃស្ស “អហំ, ភន្តេ, សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយោ”តិអាទិនា អារោចេត្វា បុន អាគតាគតានំ ភិក្ខូនំ អារោចេន្តេន បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ សហវាសោ, តេន ច វិនាវាសោ, អាគន្តុកានីតំ ឧបចារគតានំ អនារោចនាតិ ឯតេសុ ឯកេនាបិ រត្តិច្ឆេទំ វត្តភេទំ អកត្វា បរិវត្ថព្ពំ។

សចេ ន សក្កា ហោតិ បរិវាសំ សោធេតុំ, និក្ខិត្តវត្តេន វសិតុកាមោ ហោតិ, តត្ថេវ សង្ឃមជ្ឈេ វា ឯកស្ស បុគ្គលស្ស វា សន្តិកេ “បរិវាសំ និក្ខិបាមិ, វត្តំ និក្ខិបាមី”តិ បរិវាសោ និក្ខិបិតព្ពោ។ និក្ខិត្តកាលតោ បដ្ឋាយ បកតត្តដ្ឋានេ តិដ្ឋតិ។ អថានេន បច្ចូសសមយេ ឯកេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ បរិក្ខិត្តស្ស វិហារស្ស បរិក្ខេបតោ, អបរិក្ខិត្តស្ស បរិក្ខេបារហដ្ឋានតោ ទ្វេ លេឌ្ឌុបាតេ អតិក្កមិត្វា មហាមគ្គតោ ឱក្កម្ម បដិច្ឆន្នដ្ឋានេ និសីទិត្វា អន្តោអរុណេយេវ វត្តំ សមាទិយិត្វា អារោចេតព្ពំ។ សចេ ពាហិ ជិតាតយ្យ សទ្ទំ សុណាតិ, បស្សតិ វា, ទូរំ គន្ត្វាបិ អារោចេតព្ពំ, អនារោចេន្តស្ស រត្តិច្ឆេទោ ចេវ វត្តភេទទុក្កដញ្ច។ សចេ អជានន្តស្សេវ ឧបចារសីមំ បវិសិត្វា គច្ឆតិ, រត្តិច្ឆេទោវ ហោតិ, ន វត្តភេទោ។ អរុណេ ឧដ្ឋិតេ តស្ស សន្តិកេ វត្តំ និក្ខិបិត្វា វិហារំ គន្តព្ពំ។ ឯវំ យាវ រត្តិយោ បូរេន្តិ, តាវ បរិវត្ថព្ពំ។ អយំ តាវ បដិច្ឆន្នបរិវាសោ។

សុទ្ធន្តោ ទុវិធោ ចូឡសុទ្ធន្តោ មហាសុទ្ធន្តោតិ។ តត្ថ យោ “ឧបសម្បទតោ បដ្ឋាយ យត្តកំ តាវ កាលំ អហំ សុទ្ធោ”តិ ជានាតិ, តត្តកំ អបនេត្វា តតោ អវសេសេ រត្តិបរិច្ឆេទេ ឯកតោ កត្វា ទាតព្ពបរិវាសោ ចូឡសុទ្ធន្តោ។ យោ បន សព្ពសោ រត្តិបរិយន្តំ ន ជានាតិ នស្សរតិ, តត្ថ វា វេមតិកោ, តស្ស ទាតព្ពោ មហាសុទ្ធន្តោ។ អាបត្តិបរិយន្តំ ជានាតុ វា, មា វា, អការណមេតំ។

សមោធានបរិវាសោ តាវ តិវិធោ ឱធានសមោធានោ អគ្ឃសមោធានោ មិស្សកសមោធានោតិ។ តត្ថ យោ និដ្ឋិតបរិវាសោបិ វា និដ្ឋិតមានត្តោបិ វា អនិក្ខិត្តវត្តោ អញ្ញំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា បុរិមាបត្តិយា សមា វា ឩនតរា វា រត្តិយោ បដិច្ឆាទេតិ, តស្ស មូលាយ បដិកស្សនេន តេ បរិវុត្ថទិវសេ ច មានត្តចិណ្ណទិវសេ ច ឱធុនិត្វា មក្ខេត្វា បុរិមាយ អាបត្តិយា មូលទិវសបរិច្ឆេទេ បច្ឆា អាបន្នំ អាបត្តិំ សមោធាយ បុន អាទិតោ បដ្ឋាយ ទាតព្ពបរិវាសោ ឱធានសមោធានោ នាម។ សចេ កស្សចិ ឯកាបត្តិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា,

ទ្វីហប្បដិច្ឆន្នា, ឯវំ យាវ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា, តាសំ អញ្ញត សមោធាយ តាសំ ទសាហប្បដិច្ឆន្នវសេន អវសេសានំ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាទីនម្បិ ទាតព្វបរិវាសោ អគ្ឃសមោធានោ នាម។ យោ បន នានាវត្ថុកា អាបត្តិយោ ឯកតោ កត្វា ទាតព្វបរិវាសោ មិស្សកសមោធានោ នាម។ ទានវិធិ បន សព្វត្ថ ខន្ធកេ (ចូឡវ។ ១៦៣ អាទយោ) អាគតនយេនេវ វេទិតព្វោ។

ឯវំ បរិវុត្ថបរិវាសោ ភិក្ខុ មានត្តំ ភិក្ខូនំ មាននកាវំ ៦ រត្តិយោ អលទ្ធំ កត្វា ចរេយ្យ ករេយ្យ, សម្បាទេយ្យាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តត្ថ សង្ឃេន គណេន បុគ្គលេន កតំ តេន ភិក្ខុនា សង្ឃមជ្ឈេ វត្តំ សមាទាបេត្វា “អហំ, ភន្តេ, សម្ពហុលា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ”ន្តិអាទិនា ខន្ធកេ វុត្តនយេន យាចាបេត្វា តត្ថេវ វុត្តនយេន មានត្តទានាទយោបិ វេទិតព្វា។ ឱមិតាបិ វត្តំ និក្ខិបិតុកាមេន ចេ វត្តំ និក្ខិបិត្វា ចតុហិ បញ្ចហិ សទ្ធិំ បរិវាសេ វុត្តប្បការេ បទេសំ គន្ត្វា បុរិមនយេនេវ ហេដ្ឋា វុត្តំ សហវាសាទិំ អន្តមសោ ចតុហិ ឋាត្វា ឋានេ គណេ ចរណកោសញ្ញា វជ្ជេត្វា បដិបជ្ជិតព្វំ។ អប្បដិច្ឆន្នាបត្តិកស្ស បន បរិវាសំ អទត្វា មានត្តមេវ ទាតព្វំ។ ឯវំ ចិណ្ណំ កតំ បរិនិដ្ឋាបិតំ មានត្តំ យេន, តំ ភិក្ខុំ។ វីសតិ សង្ឃោ គណោ អស្សាតិ វីសតិគណោ ទីឈំ កត្វា, សោ សង្ឃោ អព្ភេយ្យ សម្បដិច្ឆេយ្យ, អព្ភានកម្មវសេន ឱសារេយ្យាតិ វុត្តំ ហោតិ, អព្ភេយ្យាតិ វា អត្ថោ។ ឯត្ថាបិ សមាទានអារោចនវិធានានិ, កម្មវាចា ច ខន្ធកេ វុត្តនយេន វេទិតព្វា។

១៩៨។ ឯវំ តេសុ បដិបជ្ជិតព្វាការំ ទស្សេត្វា ឥទានិ ឆាទនស្ស អង្គានិ ទស្សេន្តោ “អាបត្តី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ ន ឧក្ខិត្តោ អនុក្ខិត្តោ, នត្ថិ អន្តរាយោ អស្សាតិ អនន្តរាយោ។ សកត្ថេ ត្តបច្ចយវសេន វា, បហុនោ ភាវោ បហុត្តំ, តំ អស្សត្ថីតិ សទ្ធាទិវសេន វា បហុត្តោ។ អនុក្ខិត្តោ ច អនន្តរាយោ ច បហុត្តោ ចាតិ ទ្វន្ទោ, តេសំ ភាវោ អនុក្ខិត្តាទិគុណោ អនុក្ខិត្តតា...បេ... បហុត្តតា។ អាបត្តិ ច អនុក្ខិត្តតា...បេ... បហុត្តតា ច អាបត្តិ...បេ... បហុត្តតាយោ។ ម-ការោ បទសន្ធិករោ។ តថា តេន បការេន អាបត្តិអាទីសុ ចតូសុ អាបត្តាទិបការេន សញ្ញី តថសញ្ញី រស្សវសេន។ តស្ស ភាវោ តថសញ្ញិតា, យថាវុត្តអាបត្តាទិសញ្ញិតាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ច-ការោ វុត្តសមុច្ចយត្ថោ។ កមតិ បវត្តតិ កាមោ, ឆាទេតុំ កាមោ ឆាទេតុកាមោ។ ឥតិ យថាវុត្តា នវ, អថ ឆាទនា ចាតិ ឯវំ ទស ច តានិ អង្គានិ ចាតិ, តេហិ។ អនុលោមក្កមម្បិ អនុលោមសង្គហតស្ស បទមាលាយុត្តិយនិសិតោ ឧក្កមេន សតិ លទ្ធា ហោតិ, អាបត្តីតិ សេសោ។

តត្រាយមធិប្បាយោ – យោ ភិក្ខុ រាជចោរអគ្គិឧទកមនុស្សអមនុស្សវាឡអសរីសបជីវិតព្រហ្មចរិយន្តរាយានំ ទសន្នមេកស្សាបិ នត្ថិតាយ អនន្តរាយិកោ សមានោ អនន្តរាយិកសញ្ញី ហុត្វា ភិក្ខុនោ សន្តិកំ គន្តុំ ច អារោចេតុញ្ច សក្កុណេយ្យតាយ បហុ សមានោ បហុសញ្ញី ហុត្វា តិវិធឧក្ខេបនីយកម្មករណេន អនុក្ខិត្តោ សមានោ អនុក្ខិត្តសញ្ញី ហុត្វា គរុកាបត្តីតិ សញ្ញី គរុកមេវ អាបត្តឹ ឆាទេតុកាមោ ហុត្វា ឆាទេតិ, តស្សាយំ អាបត្តិ ច លទ្ធា ហោតីតិ។ សចេ បនេត្ថ អនាបត្តិសញ្ញី វា ហោតិ អញ្ញាបត្តិក្ខន្ធសញ្ញី វា វេមតិកោ វា, អច្ឆន្នា ហោតិ។ អារោចេន្តេន បន “មម ឯកាបត្តឹ អាបន្នភាវំ ជានាហី”តិអាទិនា នយេន អារោចេតព្វំ។ សចេ បន វត្ថុសភាគាបត្តិកស្ស អារោចេតិ, តាវ តប្បច្ចយា ទុក្កដំ អាបជ្ជតិ។

សង្ឃាទិសេសនិច្ចវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩៉ ឌឹចទតិទេ្ឌសចណ្ណតា

១០៉ “េលាយញ្ញា េកាេសយ្យញ្ញា”តិអាឌិតា តប៉ុសកចិក្កេហត ក្ខេត្ត កេព េលាយ...េប... កក្កាតិ៉ ពត្ថ េលាយត្តិ កេ្ឋខាតិ៉ ្ខបធារេពា បត េលាេយត េលាយសុេត្តត ចាឃិតត្តិ ពដ្ឋិេពត ្ខបធារេរត ចា េលាយំ េលាយបដឌឹចទំ, ពធា អចេសសាតិ៉ សាលំ សាលចាកសុេត្តហិ ចាឃិតំ ឌឹចទំ៉ កក្កំ េលាយសុត្តាឌីតិ សញ្ញាតិ ឲកច្ចាតិ ចា េចាយិេស្សត្វា ចាឃិតឌឹចទំ៉ ចាកេយឃេយច ចាតិ េកធិ៉ កញ្ញលត្តិ យត្យុេលិយំ ចាត្យអេលិយញ្ញា ឌេបត្វា េសសេលិេយហិ ចាឃិតំ៉ ឲតាតីតិ េលាយាឌីតិ ឃធាចុត្តាតិ៉ សហ អត្យុេលិេយហីតិ សាត្យុេលិយាតិ៉ ខាតិេពា កប្បិឃាតិ ៧ ឌឹចទាតិ កចត្តិ៉

១១៉ ព្ពាតិ “ទ្យក្យុល”ត្តិអាឌិតា េពសំ អត្យុេលិយាតិ ឌេស្សតិ៉ ពត្ថ ទ្យក្យុលត្តិ ទ្យក្យុលសន្លាេពត េកតធិ ចាកចិេសេសត ចាឃិតំ ឌឹចទំ៉ េឆចាតិ សប្ឆេឃ, េសា ្ខបរិ អាកដ្ឋិតេញ្ញា៉ បដ្ឋណ្ហត្តិ បដ្ឋេណ្ហសុ ខាតំ បដ្ឋណ្ហំ េឆសចាធិេនា ឯហុចធតត្តាតិ ឯហុចេធតត ចិក្កេហា៉ ពធា េសាយារា ឆ ឌីតា ឆ, េពសុ ខាតំ េសាយារឌីតឌំ៉ ព្ពាយាតិ តីលិ បិលាេកហិ កពសុត្តយឃាតិ៉ ឲហិកិក្លត់ បុញ្ញាធិ្ឋយា ខាតំ ព្ពាឌិ្ឋឌំ, តំ បត េលាយាឌីតំ អញ្ញាពទំ៉ េឆចឌិត្តត្តិ េឆេចហិ ឌិត្តំ កប្បុេក្លា តិញ្ញាត្តំ ឌឹចទំ៉ ពេឆតំ ទ្យក្យុលិឌិ ពស្ស ពស្ស ឃធាចុត្តស្ស េលាយាឌិេនា អត្យុេលិយិកំ េហាតិ៉ ពត្ថ េលិយាតិ អត្យាតំ អត្យុេលិយំ, ឃធា េសសេលិយាតិ អត្យាតំ េលិយំ ពឆត្យក្យុលត្តា “អត្យុេលិយ”ត្តិ ចុច្ចតិ, ពធា តំខាតិឃកំ េឃសំ េកសញ្ញិ អត្យក្យុលំ សញ្ញាយ្បិ ទុត្យហីចេសត “អត្យុេលិយ”ត្តិ ចុច្ចតិ៉ ពេយច អត្យុេលិយិកំ, អត្យក្យុលត្តិ អេត្ថា៉ កធំ? ទ្យក្យុលំ សាលស្ស អត្យុេលិយំ, បដ្ឋណ្ហាឌីតិ តីលិ េកាេសយ្យស្ស អត្យុេលិយាតិ, ព្ពាឌិ្ឋឌំ េឆចឌិត្តញ្ញា េលាយាឌីតយត្យុេលិយត្តិ៉

១១-១៉ ឲធំ សាត្យុេលិយាតិ ឌឹចទាតិ ឌេស្សត្វា ព្ពាតិ អធិដ្ឋាតាឌិកំ ឌេស្សតុំ “តិឌឹចទ”ត្តិអាឌិយាហ៉ ពត្ថ អចុេត្តបិ អចស្សំ ចត្តញ្ញាពាឃ សញ្ញាត្ថ ឆ-សេដ្ឋា អញ្ញាហទិពេញ្ញា, តិឌឹចទញ្ញា...េប... កណ្ហច្ឆាឌិញ្ញា អធិដ្ឋេឃ្យ ត ចិកេប្បឃ្យាតិ សញ្ញេន្ឋា៉ ពត្ថ តិណ្ហំ ឌឹចទាតំ សយាហារេទា តិឌឹចទំ៉ បរិក្ខារញ្ញា តំ េចាត្យអញ្ញាតិ បរិក្ខារេចាត្យអំ៉ ចស្សស្ស េឃាក្កា ចស្សិកា, សាច សាឌិកា ចស្សិកសាឌិកា៉ បុញ្ញាតិ អេតតាតិ បុញ្ញាតំ, យុលស្ស បុញ្ញាតំ យុលបុញ្ញាតំ៉ តិសីឌត្តិ ឲត្វាតិ តិសីឌតំ, យុលបុញ្ញាតញ្ញា តិសីឌតញ្ញា យុលបុញ្ញាតតិសីឌតំ៉ សឃតសុលាឌិ បដិច្ច អត្វិឃតីតិ បច្ចត្វេលំ, ពេឆច បច្ចត្វេលកំ៉ កណ្ហំ លោេឆតីតិ កណ្ហច្ឆាឌិ៉ អធិដ្ឋេហតិ “ព្ពាយំ សញ្ញាដិ អធិដ្ឋាយី”តិអាឌិតា តចត្តំ តាយំ កេហត្វា អធិដ្ឋេឃ្យ៉ ត ចិកេប្បឃ្យាតិ ពស្ស ពស្ស តាយំ កេហត្វា ត ចិកេប្បឃ្យ, ពស្ស ពស្ស បត តាយំ អក្កេហត្វា “ព្ពាយំ ឌឹចទំ តុយ្ហំ ចិកេប្បយី”តិ ចិកេប្បឃ្យាតិ អធិប្បាេឃា៉ ឲត្វាតិ ព្ពេយសុ តចសុ ឌឹចទេសុ៉ តិឌឹចទត្តិ តិឌឹចទតាេយត អធិដ្ឋិតំ៉ ពធា ហិ អធិដ្ឋាតេពា បុេញ្ញា ចិសុំ តិឌឹចទំ តាយ តត្វិ សញ្ញាដិអាឌិប្បេហាតកស្ស បច្ចត្វេលាឌិចេសតាបិ អធិដ្ឋាតុំ អត្យញ្ញាពត្តា៉ តំ ចិតា ឲកាហំ ឲកឌិចសយ្បិ៉ ត ចេសយ្យាតិ អលដ្ឋសយុតិេកា កិក្លុ អចិប្បចាសសីេយពា អញ្ញាត្វ ចាសំ ត កេរយ្យាតិ អេត្ថា៉ ឲធំ សតិ តិឌឹចទញ្ញា តិស្សឌ្ឋិតត្តំ េហាតិ, បរិឌិត្តិឃញ្ញា អាបត្តិ អាបជ្ជតីតិ ឌីេបតិ៉ តិសីឌតំ ចិតា ចាត្យាសំ ត ចេសយ្យាតិ សញ្ញេន្ឋា៉ ចត្យត្តំ យាសាតំ សយាហារេទា ចត្យាសំ, ពេយច ចាត្យាសំ៉ តំ អច្ចត្តសំេឃាកចេសត៉

᪑᪓᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ "ᩍᨾ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ "ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩴ "ᩍᨾᩴ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᩉᩦᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮ ᨮᩥᨲᩴ ᩑᩅᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩋᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩔ ᨸᩣᩈᩮᩣ ᩈᨾᩦᨸᩮᨸᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮᩣ, ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩉᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈᩉᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣᨲᩥᨸᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮᩣ ᩑᨲᩥᩔᩣᨲᩥ ᩋᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩣ, ᨲᩴ ᩑᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨻ᩠ᨽᩮ ᩅᩤ ᩏᨸᩁᩥᨸᩣᩈᩣᨴᩮ ᩅᩤ ᨲᨴᩮᩉᩅ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨸᨴᩮᩈᩮ ᩅᩤ ᨮᩥᨲᩴ ᨮᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ "ᩑᨲᩴ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩤ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨮᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩦᨲᩥ ᩅᨩᩥᩁᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨭᩦᨠᩣᨿᩴ ᨸᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨿᨳᩣ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᨿᩣ, ᩑᩅᩴ "ᩍᨾᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᩘᨣᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩅᩥᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ "ᩍᨾᩴ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨽᩮᩣᨣᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩤ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩅᨧᩦᨽᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩤᨧᩣᨿ ᩅᩤ᪨ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩴ ᨸᨶ ᨶᩣᨾ ᨸᩣᨭᩮᨠ᩠ᨠᩴ ᨶᩥᨵᩣᨶᨾᩩᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨵᩥᨶᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ᪨

᪑᪔᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥ ᨸᨽᩩᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ ᨿᩔ ᨲᩴ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᨸ᩠ᨸᨽᩩᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩴ "ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣ"ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ "ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, "ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨧᩦᩅᩁ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᩥᨲᨧᩦᩅᩁᩮᩈᩩᨸᩥ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᨧ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨧ ᩍᨾᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᨶᩮᨸᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ᪨ ᨲᨳᩣᨲᩥ ᨧ ᨿᨳᩣ ᩅᩥᨵᩥᨶᩣ, ᨲᨳᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ "ᩍᨾᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ, ᩑᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩤ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨

᪑᪙᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᩅᩥᨵᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᩑᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩍᨾᩴ ᨧ ᩍᨲᩥ ᩅᩤ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩁᩔᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩍᨲᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ "ᩑᨲᩴ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᩅᩤ "ᩍᨾᩴ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᩅᩤ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨿᨳᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨲᨳᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᩘᨣᩣᨴᩦᨶᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨴᩥᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᩦᨿᩔ ᨣᨲ᩠ᨿᩣ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩈᨾ᩠ᨽᩮᨴᩣᨴᩦ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪑᪕-᪑᪖᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᨾᩣᨱᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᩈᩘᨥᩣᨭᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨶ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮᨶ, ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨴᩦᨥᩈᩮᩣᨲᩥ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣ᪨ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩈᩉᩥᨲᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩴ ᨿᩔᩣ ᩈᩣ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨸᨬ᩠ᨧᨠᩣ, ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᩅᩈᩮᨶ ᨸᨶ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨸᨬ᩠ᨧᨠᩮᩣ᪨ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨸᨧᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨲᩥᨠᩣ ᨲᩥᩈᩮᩣ ᩋᨸᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨧ᩠ᨧᨿᩮ, ᨲᩮᨶ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩣ ᨧ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ "ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣ"ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᨲᩥᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩋᨶᩩᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ "ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮᨶ ᩈᩩᨣᨲᨧᩦᩅᩁᩪᨶᩣᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ"ᨲᩥ ᩍᨾᩴ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᩑᨠᩣ ᩈᩩᨣᨲᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩣᨿ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨶᩅ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣ ᩈᩩᨣᨲᨧᩦᩅᩁᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ, ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᨨ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ, ᨲᩴ ᨸᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᨠᩦᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣ ᨶᩅ ᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ ᨨ ᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨧᩁᩥᨿᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᩘᨣᩮᩣᨸᩥ ᨲᨳᩮᩅᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᨲᨳᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᩘᨣᩮᩣᨸᩦ"ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᩋᩴᩈᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩴᩈᩮᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᩈᨬ᩠ᨩᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᨲᨴᩮᩅ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᩘᨣᩮᩣ᪨

“ᩋᨲ᩠ᨲᩁᨧᩣᨿᨠᩮᩣ”ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᩥᨧᩣᨿᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᨸᨴᩮᨶᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᩁᩮ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨷᨸ᩠ᨸᨴᩮᨿ ᨧᩣᨿᨶᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩁᨧᩣᨿᨶᩣ, ᨶᩮᩣᨿᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᩁᨧᩣᨿᨠᩮᩣ᪨ ᨧᩣᨷᩦᨲᩥ ᨿᨷᩩᨴᩣᨿᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᨧᩣ ᨿᨷᩩᨲ᩠ᨳᩮᨿᩣ᪨ ᩋᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᨠᩣᨶᨠᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨵᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨴᩥᨠ᩠ᨡ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣᨶᩴ ᨿᨷ᩠ᨷᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᨲᨲᩥᨿᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣᨶᩴ ᨿᩥᨬ᩠ᨬᨶ ᨠᩁᩃᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᩋᨯ᩠ᨵ-ᨿᨯ᩠ᨰᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩣ ᨧᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥ, ᨿᩣᨧ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᨷᨯ᩠ᨰᩉᨲ᩠ᨳᨷᨬ᩠ᨧᨲᩣ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᨠᩣᨶᨠᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨵᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨧ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩥᩉᨲ᩠ᨳᨲᨲᩥᨿᨲᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᨴᩮ᩠ᩅ ᩉᨲ᩠ᨳᩣ, ᩑᨠᩣ ᨧ ᨧᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨯ᩠ᨵᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ᪨ ᨲᩴᨿᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᩁᨠᨶ ᨷᨴᨶᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨲᩁᨧᩣᨿᨠᩮᩣᨧ ᩋᨯ᩠ᨵᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨴᨧᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨴᩮ᩠ᩅ ᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨿᩔᩣᨲᩥ ᨴᩥᩉᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᨶᩣ᪨ ᨷᩥᩁᩩᨷᨶᨲᩣᨷᩥ ᨿᨠ᩠ᨠᩣ ᨶᩣᨠᩥᩴ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩮᨲᩩᨲ᩠ᨲᩥ “ᨴ᩠ᩅᩥᩉᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨧᩣ-ᨿᨯ᩠ᨰᩣ ᩋᨯ᩠ᨵᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨧᩥᨠᨻ᩠ᨷᨲᩥ᪨ ᨲᩥᩁᩥᨿᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩃᨯ᩠ᨰᩦᨲᨷ᩠ᨷᩁᩥᨿᩣ, ᨲᩥᩁᩥᨿᨾᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨧᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᨴᩣᨶᩮᨿᩣ “ᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧᩥᨿ᪨

᪒᪙᪨“ᨶᩥᨷᩦᨴᨶᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᩥᨷᩦᨴᨶᨧᩦᨧᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨷᩦᨴᨶᩴ ᨶᩣᨿ ᨿᨿᩮ ᨠ᩠ᩅᨿᨠᩣᨶᨠ ᩑᨲ᩠ᨳᨠᩁᩃᩥᨿᩣᨶᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᨷ᩠ᨷᩁᩥ ᨿᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨻᩃᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᨿᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨴᩣᨶᨲᩈᩩ ᨹᩣᩃᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩦᩉᩥ ᨴᨿᩣᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩥᨶᨿᩮᨶᩣ᪨ ᨧᩥᨴᨲ᩠ᨳᩦ ᨴᩮ᩠ᩅᨲᩥ ᨴᩮ᩠ᩅ ᨧᩥᨴᨲ᩠ᨳᩦ᪨ ᨧᩥᨿᩣᩃᨲᩣ ᨷᩩᨳᩩᩃᨲᩣ᪨

᪓᪐᪨“ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨲᩥ ᩉᩥ ᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩣ ᨶᩣᨶᩴ, ᨲᨸ᩠ᨷᩉᩃᨶ ᨷᨴᨶᨲ᩠ᨳ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᨠᩔᩣᨧᩩᩃ᩠ᩃᨠᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨠᩴ ᨠᨿᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᩴ ᨿᨧᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᨠᩣᨴᩥᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥ᪨ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨴᨶᩴ ᨧᩣ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩣ, ᨿᨧᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᨱ᩠ᨯᩩᨿᩣ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩣ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩣ, ᨿᩮᩣ ᩋᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩦ, ᨲᩔ᪨ ᨲᩥᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ᪨

᪓᪑᪨“ᨧᩔᩥᨠᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨧᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨

᪓᪒᪨ ᩑᨲᩴ ᨷᨿᩣᨱᨧᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᨿᩣᨱᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨿᩣᨱᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨴᩮᩣᩈᩴ, ᨴᩮᩣᨿᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᨿᩣᨱᩣᨠᩣᨧᨠᩣᩃᨶᩣᨠᩣᨧᩴᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩑᨲ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩑᨲ᩠ᨲᩥᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨿᩣᨱᨲᩮᩣᩅᩩ ᨯᩦᨲᨴᩮᨿᩩ᪨ ᨲᨴᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨿᩣᨱᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨶᩥᨷᩥᨶᩮᨲ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ-ᨿᨯ᩠ᨰᨶ ᨲᨷ᩠ᨷᩁᩥᨿᩣ᪨ ᨠᨴᩮᩣᨲ᩠ᨲᩔ ᨿᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲ᩠ᨲᩔ᪨ ᩃᨴᨶᨷᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩃᨴᨶᨶᨶ ᨿᩉᩥᨲᩣ ᨷᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨿᩣᨱᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨲ᩠ᨳᩮ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨠᨲ᩠ᨳᩮ “ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩴ”ᨲ᩠ᩅᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩮᨶ ᨿᩩᨠᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩴ ᨿᩩᨠᨿᨷ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᨿᩩᨠᩔ ᨧᩮᩣᩊᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᨾᩣᨶᨿ ᨲᩮᩣᨯ᩠ᨰᩣ᪨ ᩋᩣᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᩴ ᨷᨶ᩠ᨲᩥᨲᩴ ᨷᨿᩣᨱᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨴᩣᨶᩮᨿᩣ᪨ ᨲᨶᨿᨲᩮᩣᨿᨿᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᩣᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᨷ᩠ᨷᨿᩣᨱᩥᨠᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨵᩩᨶᩣᨷᩥ ᨠᩣᩃᨶᨧᩥᨠᩣᨶᨠ ᨷᨬ᩠ᨧᨳᩩᩁᩃᩩᨿᩩᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩮᨲᩥ ᨴᨿᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩃᨠ᩠ᨡᨿᨠᩮᩣᨠᨿᩮᩅ ᨧᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᨿᩩᨠᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᨧᩮᩣᩊᩋᩣᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨳᩩᩁᩃᩣᨲᩥ ᨧ ᨴᩉᩩᨶᩦᨷᩦᨲᩥ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪓᪓᪨ᨠᩃᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᨷᩩᨿᨠᩔ ᨷᨭ᩠ᨭᩥᨧᨧᩮᨶᨶ ᨿᩮᩣᨠᩣᨠᩣᨧᩣ “ᨶ ᨴᩦᨷᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᨧᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨳᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨴ᩠ᨵᨠᨧᩣᨿᩴ ᨶ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨷᨶᨲᩮᩣᨲᩴ ᨿᨱ᩠ᨮᩴ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨴᨿᨶᨲᩮᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨧᩥᨠᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨳᩩᨷᨠᨷᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᨶ ᨷᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷ᩠ᨷᨿᩣᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨿᩮᨧ᪨ ᨴ᩠ᨴᩣᨶᩥ ᨿᨳᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩴ ᨿᨲ᩠ᨳᩣ ᨶ ᨴᩦᨷᩥᨲᩴ, ᨲᨳᩣ ᨧᩥᨠᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨳᩩᨷᨠᨧᩥᨠᩣᨶᩥ ᨿᨲ᩠ᨳᩣ ᩑᨠᩴ “ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊ”ᨲ᩠ᩅᩥ, ᨴᩉᩩᨶᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩣᨶᩦ”ᨲᩥᨷᩥ ᨧᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨲᨳᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨴ᩠ᨷᩥᨠᩣ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩴ ᨶᩣᨿ ᨷᩥᨶᨴᨠ᩠ᨠ ᨶᩥᨴᩔᨶᨷᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨧᨧᩥᨠᩣᨴᩥ ᨧᨧᩥᨠᩣ ᩋᩣᨴᩥ ᨿᩔ

បរិយ្យាទតាទិតោតិ នយាសោ។ ទិកប្បស្ស ឧបរិ ទិកប្បិយំ, តច្ចា ឧបរិ ចក្ខតិ។

៣៣។ ព្ទាតិ តិណ្ណំ ឌិចទាតំ បដិការំ ទស្សេតុំ “អហតា”តិអាទិ អារទ្ធំ។ តត្ថ អហតេត ភចេត អសេធាតេត កប្បំ នដិនំ អហតាកប្បំ, ឲកចារសេធាតិ។ អហតច្ចា អហតាកប្បច្ចា អហតាហតាកប្បាតិ, ចត្វាតិ, តេហិ។ ទេ្ធ ក្យណា បដលិតិ យស្ស នាតិ ក្យណា។ “ក្យណា បដលទាសិស្វ”តិ ហិ អភិធាតប្បទីបិកា។ ក្យណា ក្បដ្ឋា, ឧត្តទស្សិ សេហកាសេក អាសញ្ញិយតីតិ ឧក្កទាសេក្កា។ ឲកច្ចំ ឲកបដ្ឋំ អស្ស អត្ថីតិ ឲកច្ចិ, ឲកបដេ្ឋាតិ អត្ថោ។ តិបិតោ ចា ឲកច្ចីតិ។ តធាតិ នយុច្ចយេ, អត្តទចាសេកា ចាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ ឧបយាឃំ ចា, យធា ឧត្តទាសេក្កា ឲកច្ចិយោ, ឲចំ អត្តទចាសេកាតិ អត្ថោ។

៣៤។ “ឧត្ត”តិ អតេភំកាតុ កហិតាតិ ឧត្តតោ ទិឈកាលតោ ឧឌ្ឍ ឧត្តឌ្ឍ, តេហិ បិលតិកាតត្តិ អត្ថោ។ សេវនាតិ ឧត្តទាសេឌអត្តទចាសេកា។ បំស្វ ទិយ ក្យន្តិតំ ឧលតិ បចត្តតីតិ បំស្វក្បល, ទនិកាស្វនាតេសញ្ញាទក្បដ្ឋិតំ យត្ថ កច្ចទិ ទិតំ សេចាឲ្យអលទ្ធំ, តស្សិ។ យា យា ទុទិតិ អឲ្យឃិកាទេ យធាទុទិ, យាចតត្ថំ នតបដ្ឋយិ ចដ្ឋីតិ អធិប្បាយោ។

៣៥។ ព្ទាតិ តីស្វ លិត្តិត្វា កាតុំ អប្បហោតត្តស្វ កាតព្ពទិធិំ ទស្សេតុំ “តីស្វ”តិអាទិយាហ។ តត្ថ តិទីចទនយុធាយតោ ឲកទេសក្ខតាតំ ទ្ធិត្តយេកស្ស ច នញ្ញាក្យណាត តិទ្ធាទិយាតត្តា តីស្វតិ តិទ្ធាសេណ ក្យុំ។ ឲកចចតស្ស ពាហូទេត្វត យោកាកាចតោ ទ្ធិទីចទនព្ទាតពាហូត្វចនេត ចចតំ ទិបរិណាសេយត្វា យាតិ បហោតិ្ត, តាតិ ទេ្ធ ចាបិ លិត្តិតព្ពាតិ, យំ បហោតិ, តំ ឲកំ ចា លិត្តិតព្ពត្តិ យោសេទតព្ពា។ បហោត្តីតិ បធ្នីយទីចទប្បយាណលិត្តកាតិ បហោត្តិ។ អបីតិ នម្ពាចទេត, តីស្វ កា កធាតិ អត្ថោ។ អត្វាដិត្តិ អាកត្តកបត្តំ។ អត្វ បដ្ឋា អាដិយតីតិ អត្វាដិ, យំ ទីចទស្សាបរិ នឈ្ឈដិអាកាទេត អារទាបតព្ពំ។ អតាទិណ្ណត្តិ អតារទាបិតំ អត្វាដិកំ។ ត សាទេឃ្យាតិ ព្ពយិតា យតិ សាទេឃ្យ, ក្យុក្កដត្តិ ទីសេបតិ។

៣៦-៧។ ព្ទាតិ “តិទីចទំ ត ចទេនឃ្យ ទិភេតកាហ”ត្តិ ចុត្តាតំ តិណ្ណំ អទិប្បចាសលក្ខណំ ទស្សេតុំ “កាសេយ”តិអាទិតា ឧសោធាសិតនិក្ខាបនេ (បិវទា ៣៦១ អាទយោ) ចុត្តបរិហារយាហ។ តត្ថ កាសេយ ចា...សេប... ទិហាសេទ ចា តិទីចទំ តិក្ខិបិត្វាតិ នម្ពត្ធោ។ តត្ថ “បទេដ ទទេ្ធ”តិអាទីស្វ ទិយ អចយេចបិ នយុធាយចោហាទចនេត តីស្វ ឲកយ្យិ “តិទីចទ”ត្តិ ចុត្តំ។ កិក្ខុនយុតិយញ្ញាត្តាតិ នញ្ញោភ កិលិតស្ស កិក្ខុនោ ទីយាតំ ទីចទេត ទិប្បចាសនយុតិ ទិកា។ ទិប្បចត្ថត្តិ ឲក្យុបចាទតាត្វបចាទកាយាទិតោ ពាហិ, អធ ចា តិទេចនតាទីតំ, តត្ថ ច កច្ចាចទកាតំ ទីចទស្ស ចា ហត្ថបិនំ អតិក្កម្ម ទីចទេត ទិប្បយុទេត្វា ហត្វា ចសិតុំ។ ឲត្ថ ច កាយាទីតំ ឲក្យុបចាទតាត្វបចាទតា ឲកក្យលតាតាក្យលនត្តកស្ស កាយាទិតោ បរិក្ខេបស្ស, បរិក្ខេបបិកាសស្ស ច ចទេត នត្ថអត្ថាកាសាតំ នត្តធ្វត្តទចទេត ច ទេចិតព្ពា។ តត្ថ ឲទេកា អត្តត្តទោ អដ្ឋទីសតិហត្វោ ហោតិ។ ឲត្ថ ច តិទេចនតាទីតិ កាយតោ ពាហិ នត្តិទិដ្ឋាតីតិ ឌដ្ឋព្ព ទិប្បំ កាយស្ស កហិតត្តា, តធា ឧសោធាសិតាទីហិ អត្ថោ តិទេចនំ។

តត្ថ ឧសោធាសិតោ តាម យាតាទីតំ កណ្ឌាតំ នាលិ។ បិនាទេធា ទីឈបិនាទេធា។ ហយ្ទិយំ យុណ្ឌច្ឆេទតបិនាទេធា។ តាធា ច អទេ្ធា ច យាញ្ញ ច

អារាមោ ច នាវា...បេ... អារាមំ, តស្មិំ អដ្ឋោ នាម បដិរាជាធិតំ បដិគ្គហេត្វា ឋានកាហិ កេតា ធាហលកិត្តិកោ វត្តុបញ្ចក្ខមិកោ បតិស្សយចិមេសមេសា។ មាញ្ញា ឧកក្ខដសក្កហិតោ វត្តុរស្សបិសាទោ។ អារាមោ បុប្ផារាមោ វា ផលារាមោ វា។ សត្តោ ច ពេត្តញ្ញា ពលញ្ញាតិ ទ្វេត្តា។ សត្តោ នាម ជជ្ឈសត្តោ វា សកដសត្តោ វា។ ពលំ វុច្ចតិ ឆន្ទកោរំ។ វុមោ នាម វុមម្ហំ លោមោម ផុដ្ឋាកាមោ ឋបធារធមេសា។ អគ្គធាកាមោ បន អការមេក អទេយ្យេច អនិមេប្បតោ។

៣៥។ ទុតិយាទីនិ “ឧទ្ទិ...បេ... សជ្ឈាយិ”ត្តិអាទិនា នវន្តមេវ បញ្ចហិ វុត្តា, ន បន តេសំ កាលបរិច្ឆេទោតិ តំ ឥមេសុ “ទសាហា”តិអាទិ អារទ្ធំ។ តត្ថ ឥមេឥត្តា ឥត្តាតិ នាមេកឥមេសនាបិ នាមធោហារតោ វស្សិកសាដិកាវ “សាដិកា”តិ បករណមេន កមុមានត្តត្តា វុត្តា។ កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិកា ច ទសាហវស្សានបរិយន្តា។ ទសាហា ច វស្សានា ច មាសា ទសាហវស្សានា, តេ តទតិក្កមេន បញ្ចទ្ទិវត្តតាម បរិយន្តា មាសន្តិ ចិក្កហោ។

កិំ វុត្តំ ហោតិ? វស្សិកសាដិកា វស្សានមាសាតិក្កមេ កត្តិកបុណ្ណមាយ ឧច បញ្ចទ្ទិវត្តា។ តថា កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិកា អាពាធេសុ វូបសន្តេសុ តិ វុត្តំ ហោតិ។ “បញ្ចទ្ទិត្វា ចិកប្បេតព្ពា”តិ ហិ អដ្ឋកថាយំ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។៣៤៥) វុត្តំ។ ឧត្ត បន កេចិ អាចរិយា “បញ្ចទ្ទិត្វាតិ វស្សិកសាដិកកាចតោ អបនេត្វា”តិ ចទិសុ, តំ ន យុជ្ជតិ។ បញ្ចទ្ធារចិតមកមុចិសមេមេច បញ្ចទ្ធារ-សទ្ទស្ស ទិដ្ឋត្តា, “នាតុមាសំ អធិដ្ឋាតុំ តតោ បរំ ចិកប្បេតុ”ន្តិ (មហាវ។ ៣៥៨) បាឡិព្ភចនតោ ច។ “នាតុមាសំ អធិដ្ឋាតុ”ន្តិ ច ចតុត្ថំ មាសានំ អធិដ្ឋានេន សហ អច្ចត្ថំមោរកា ឥស្សិតោតិ ន តេន អធិដ្ឋានកេទោ ចិញ្ញាមតិ។ តេនេវ គុរុត្ថអដ្ឋកថាយម្បិ “វស្សានំ នាតុមាសំ អធិដ្ឋាតុំ, តតោ បរំ ចិកប្បេតុ”ន្តិ (មហាវ។ ៣៥៨) វចនតោ កត្តិកបុណ្ណមាយ ឧច បញ្ចទ្ទិត្វា មេហមេត្ត ចិកប្បេតព្ពាតិ វុត្តំ។ តស្មា “វស្សិកសាដិកា វស្សានមាសាតិក្កមេនាបិ កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិ អាពាធវូបសមេនាបិ អធិដ្ឋានំ ចិជហតី”តិ (កង្ខា។ អដ្ឋ។ កថិនសិក្ខាបទវណ្ណនា) វុត្តំ។ មាតិកាដ្ឋកថាយម្បិ បញ្ចទ្ធារចមេសនាបិ អធិដ្ឋានំ ចិជហតីតិ ឧចមេត្វា កេហតព្ពា។ ឧចច្ចិសតិ សព្ពដ្ឋកថាសុ មេមត្តិ, យុត្តិ ច អចិរុទ្ធា ហោតិត្តិ។ តតោ បរត្តិ បញ្ចទ្ធារតោ ឋបរំ ចិកប្បេតព្ពាតិ កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិំ បញ្ចទ្ទិត្វា ចិកប្បេតព្ពា។ វស្សិកសាដិកំ កត្តិកបុណ្ណមាយំ បញ្ចទ្ទិត្វា មេហមត្តស្ស បធមធិចមេស ចិកប្បេតព្ព, ឧចំ អសតិ ទុក្កដន្តិ អធិប្បាយោ។ មេសាតិ អបមេរ សព្ព ចីចរានិ មេសា។ តត្ថ បរិយន្តំ វុត្តសទិសោ កាលបរិច្ឆេទោ ឧមោតន្តិ អបរិយន្តិកា។

៣៦។ ទុតិយាទិ បញ្ចទ្ធារលាទិកំ ចីចរមេត្តុក្កំ សមសាទិកំ ចដ្ឋតិ, តាបមេន្តិ ឥមេសុ “បញ្ចទ្ធារលា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ បរិក្ខារោ ច មុលបុញ្ញាតញ្ញាតិ ទ្វេត្តា។ បរិក្ខារមុលបុញ្ញាតមេច មោនាញ្ញអកត្តិ កមុធារមោ ទ្វត្តមាមេត្ត ស្សញ្ញមាតត្តា បន មោនាញ្ញអក-សន្ទោ បរិក្ខារ-សន្ទោ ច បរំ ឧទ្ទមេត្តា “បរិក្ខារមោនាញ្ញអក”ត្តិ។ តំ បន នាមព្ពេធោតកាម ចិមេសមេបិ អចដ្ឋានតោ ធមេបត្វា បញ្ច ចីចរានិ បរិក្ខារមោនាញ្ញអកាមេកាទិដ្ឋិតានិ អចមេសំ ឥដ្ឋញ្ញុ បញ្ចទ្ធារលញ្ញា បរិក្ខារមុលបុញ្ញាតមោនាញ្ញអកញ្ញា បញ្ចទ្ធារលា...បេ... មោនាញ្ញអកញ្ញា តិវិធតញ្ញាតិ ឧចំ ចីចរមេត្តុក្កំ សមសម្បិ អមេត្តម្បិ អតាទិណ្ណកប្បម្បិ លព្ភត្តិ សម្ពន្ធោ។ សមសត្តិ សហ មាហិ កាហិចិ ឥសាហីតិ សមសំ។ សមសមេក លព្ភមាមេត អមសម្បិ លព្ភតេចាតិ សមសម្បិ អមសម្បិ បុប្ផមសម្បីតិ ឧចត្ត អមេត្វា។ បិ-សទ្ទោ ទុត្តាទុត្តសម្បិណ្ឌនត្ថោ។ អមេត្តត្តិ តិលបីតាទិមេតតត អមេត្តិតម្បិ។ បិ-សទ្ទេន មេត្តិតតិលបីតាទិកម្បិ អតាទិណ្ណកប្បម្បីតិ។ អាទិមេណ្ណា កប្បា យស្ស តត្តំតិ តំ

អភាឌិហ្លោកប្បយ្យិ៍ ឋិ-សរេទ្ទុត អាឌិហ្លោកប្បយ្យិ៍

តត្ថ ច “ត កិល្លចេ សង្ខតិលកាតិ ឌិចរាតិ ឆារេទតក្ខាតិ”តិអាឌិកា (យហាច៍ ៣លិ៣) សង្ខតិលកសក្ខឋិតកសក្ខរេលិហិតកឌិចរាតិ សាយេខ្លោត បជិក្លិក្ខាតិតិ ពេឆម៉ិតំ ឌិចរេចត្យក្លិ សឆសាឌិកំ ចដ្ឋតិ, ពេឆ្ជា អភាឌិហ្លោកប្បយ្យិ ចដ្ឋតីតិ? ទុក្ខេត – “រេតត រេហា បត សយរេឃត អន្ខោតរេរា កិក្ខុ ក្យសឌិរំ តិចារសត្វា”តិអាឌិកា ដ្ឋប្បក្ខូចក្ខុ (យហាច៍ ៣លិ១) “ត កិល្លចេ ក្យសឌិរំ...រេប... តិត្វិយឆ្លេឌា ឆារេទតខ្ខា៍ រេឃា ឆារេយ្យ, អាបត្តិ ទុល្លក្ខយស្សា”តិអាឌិកា (យហាច៍ ៣លិ១) ដ្ឋប្បក្ខូចក្ខុចរេសរេតច តិចាសតបិរុបតសក្ខតឆារលាស្ស បជិក្លិក្ខក្ខា ច តរេក្ខច អដ្ឋពឆាយក្ខា (យហាច៍ អដ្ឋ៍ ៣លិ៣) “សង្ខតិលកាឌិតិ រេឌត់ រេឆាចិត្វា ប្យុត រេឌិត្វា ឆារេទតក្ខាតិ, ត សក្កា រេច រេហាត្តិ រេឆាចិត់, បច្ចក្ខរេលាតិ ចា ពាតក្ខាតិ, ទុបដ្ឋឌិចរេស្ស ចា យខ្ឡោឌាតក្ខាតិ, អឆ្ចិតូងសឌិឈងសាតិ ងសា លិក្ខិត្វា ឆារេទតក្ខាតិ, ពក្ខាក់ លកិត្វា ឋាលេត្វា រេឌិត្វា បរិក្សុឌ្ឌីតំ ចដ្ឋតិ, រេចឆរេតបិ ឲរេសច តរេឃា”តិ តិចាសតបិរុបតចរេសរេតច ឆារលាបរិរេកាពាត់ ទុក្ខក្ខា ច ទុក្ខាហ្លោករេលាសិក្លាបរេង (បិឌិ៍ អដ្ឋ៍ ៣៩ប៉) “ឃំ តិចារេសតំ ចា បិរុបិតំ ចា សក្កា រេហាតិ, តរេងច ឌិចរត្តិ រេចឌិតក្ខា”ត្តិ បក្ខាត្តរេឃច ពប្បតិក្ខុរេតា អត្ខុក្ខាតក្ខា ច តិឌិចរពក្សុបដ្ឋិន្ទាឌិចស្សិពសាដ្ឋិពសក្ខាតាតិ បក្ខា ឌិចរាតិ ពាឃបរិហារិឃារេតច អងសាតិ អសង្ខតិលកាឌិតិ ពប្បិឃរេឌតរេឌិតាតិ អាឌិហ្លោកប្បាតិរេឃច រេហាត្តិ, ត តិឃរេយត តិចក្ខិតាតិ បរាតិ ចក្ខារិតិ ឌិចរេចត្យក្លិរេយច សឆសាឌិកំ អភាឌិហ្លោកប្បយ្យិ ចដ្ឋតីតិ៍

៥៨៍ រេសសឌិចរបក្ខាក់ អងសំរេឃច រេឌិតំរេឃច អាឌិហ្លោកប្បិច ពប្បតីតិ រេឃាឌតា៍ រេឌិតត្តិ ពប្បិឃរេឌរេតត រេឌិតំ៍ តិសឹងតស្ស ឃឆាទុរេក្ខតរេក្ខត សក្ខាក្ខ អងសត្វ តិរេសរេឆតំ “សងសំច តិសឹងត”ត្តិ ទុក្ខំ៍ សតិ ហិ សម្ពុរេច ញ្យកិចាររេ ច ចិរេសសត់ សាក្ខពំ រេហាតិ៍

៥៣៍ ខ្ពងាតិ អតសិដ្ឋិរេត អតិស្សរេដ្ឋ ច ពា បចក្ខីតិ តំ ងរេស្សតំ “អតសិដ្ឋិត”ត្តិអាឌិយាហ៍ តក្ខ អតសិដ្ឋិតត្តិ តិឌិចរាឌិចរេសត អតសិដ្ឋិតំ៍ អតិស្សដ្ឋត្តិ ឃស្ស ពស្សចិ ឌាតលក្លរេលាត អឌិត្តុ៍ ចិពរេប្បត្វា បរិក្សុឌ្ឌរេឃតិ ចក្លយាតតរេឃត ឲពឌាហុកាចំ, សត្តិហិតាសត្តិហិតកាចក្ខា សល្លរេក្ខត្វា ចិពរេប្បត្វា បក្ខុក្ខុរិត្វា បរិក្សុរេឌ្ឍឃ្យ៍ ចក្លយាតតរេឃត បត ចិក្ខាឃតីតិ “បក្ខុក្ខុរិត្វា”តិ ត ទុក្ខំ៍

ខ្ពងាតិ “ចិពរេប្បត្វា”តិ ទុក្ខំ ពីឌិសំ តំ រេហដ្ឋិយរេក្ខត ចិពប្បិឃត្តិ អាហ “ហក្ខ្វា”តិអាឌិ៍ តក្ខ ហរេក្ខា ឌីរេឈត ឃស្ស តំ ហក្ខឌីឈ៍ តរេតាតិ តស្វា ហក្ខរេតា៍ ដ្ឋបរេឆ្លា ហក្ខស្ស ទុតិរេឃា ភារេពា ចិងក្ខិសក្ខារេតា ចិក្ខរេរត ឃស្ស តំ ដ្ឋបឆ្លចិក្ខារំ៍

៥៣៍ ខ្ពងាតិ ឃឆាទុក្ខចិឆាត់ រេតឌិចរិពរេស្សច ចរេសត, អបរេរា បត អក្ខាឆា បជិបក្ខីតិ តំ ងរេស្សតំ “តិឌិចរេស្សា”តិអាឌិយាហ ៍ តក្ខ ភារេយភាសិដ្ឋិតាតិ តីលិ ឌិចរាតិ ឲតស្សាតិ តិឌិចរេរា៍ តស្ស ចិតឃរេតឌិចរិពស្សាតិ អរេក្ខា, ត បរិក្លារេចាឡអភារេយត អសិដ្ឋិតឌិចរេស្ស៍ ចិតឃរេតឌិចរិពស្ស បត ដ្ឋរេងាសិតសិក្លាបរេង ទុក្ខបរិហារេរា តត្វិ៍ បរិក្លារេចាឡខ្ពរេឃាតិ បរិក្លារេចាឡអយស្ស អក្ខីតិ លិរេពត ឃ-ពារេរា៍ សក្ខត្តិ សពលំ តចចិឆយ្យិ ឌិចរំ៍ តឆា ចក្វាតិ ឲពឌាហុកាចំ, សត្តិហិតាសត្តិហិតកាចក្ខា ឌាក្វា “ខ្ពុយំ បរិក្លារេចាឡអំ អសិដ្ឋាយី”តិអាឌិកា ចក្វា៍ អសិដ្ឋតីតិ អសិដ្ឋាតិ៍

រ៉ះ អធិដ្ឋិតចិចរំ បត បរិក្ខួរតោ គធំ អធិដ្ឋានំ ចិឌហតីតិ តំ ឌស្សេន្តោ “អទេ្ឋឌា”តិអាឌិយាហ៑ តត្ថ អទេ្ឋឌោ ច ចិស្សជ្ជតព្ពា ការេហា ច ចិក្ខុរេយា ចាតិ ក្ខេន្តោ៑ អទេ្ឋឌោ តាយ ខេចាខាឌីហិ អដ្ឋិត្តិត្វា កហលំ៑ ចិស្សជ្ជតំ បខេរសំ ឌាតំ៑ ការេហា ចិស្សារេសត កហលំ៑ ចិក្ខុរេយា សិក្ខូ អប្បច្ចក្ខាយ កិហិកាច្ចុបកយតំ៑ តឌាបិ តស្ស អញ្ញស្ស ឌារេត ចិឃ ចីចរស្ស តិទាលឃការេចត បត បរិច្ចារេកាតិ៑ ឌីគាឃំ បត កាឌិរេសា ភិក្ខុរេឃចាតិ អធិដ្ឋានំ ត ចិឌហតីតិ អត្ថ ចិគរេប្បត្វា ភិក្ខុតិឃា កិហិកាច្ចុបកយតំ ចុត្តំ, តំ ត កេហតព្ពំ, គារលំ បតេត្ថ អយ្យាតំ ករុ្ហិខេឃច សារត្ថឌីបតិឃំ (សារត្ថ៑ ឌី៑ ៣៖៣៩៥) “ភិក្ខុតិឃា ‘ហីតាឃាចត្តតេតា’តិ ចិខេសខេសត្វា អចុត្តត្តា ភិក្ខុតិឃា ហិ កិហិកាច្ចុបកយតេ អធិដ្ឋានចិឌហតំ ចិស៊ំ ចត្តព្ពំ តត្ថិ តស្សា ចិក្ខុយតេតេច អស្សយលីកាចេតា”តិ ចុត្តំ៑ តត្ថ ច ភិក្ខុតោ អប្បច្ចក្ខាតសិក្ខស្ស កិហិកាច្ចុបកយតេត អធិដ្ឋានចិឌហតេត តិទាលឃការេចា គារលការេចត ចុខេត្វា, ឲចំ សតិ បរិចត្តលិក្ខុស្ស តត្ថិ តិទាលឃការេចាតិ គចយស្ស អធិដ្ឋានំ ចិឌហតីតិ? សច្ចខេយតំ, តចាបិ ត្ឋដ្ឋយតញ្ញហិ អដ្ឋគចាចទិរេឃហិ អដ្ឋគចាឃំ (បរិខា៑ អដ្ឋ៑ ៣៑៩៥) “ឃំ បតស្ស ភិក្ខុការេច អធិដ្ឋិតំ តិចីចរញ្ញា បត្វា ច, តំ អធិដ្ឋានំ ចិឌហតិ, បុត អធិដ្ឋាតព្ពា”ត្តិ ចុត្តត្តា តេត្ថត្ថ ខេគាខេសាតិ៑

យារលលិក្ខុសិក្ខាតិ ក្កត្តរបឌខេលិខេបត ក្កបចាខេរត ចា លិក្ខុបរិចត្តតំ សិក្ខាបច្ចក្ខាតព្ព “លិក្ខុសិក្ខា”តិ ច ចុត្តំ៑ ត្ថាតិ ឲខេត អដ្ឋ សខេត្ថរុ តចរុ ចីចខេរុ អធិដ្ឋានស្ស ចិខេឃាខេកា ចិប្បចារេសា, តស្ស គារលា ខេហាត្តិតិ បិផខេសខេសា៑ តិចីចរស្ស បត ត ខេគចលំ ត្ថខេយខេឃច អដ្ឋ, ចិតិចិដ្ឋលិដ្ឋព្ព អធិដ្ឋានចិខេឃាកគារលត្តិ លិក្ខុចតព្ព បរិចខេត្តត្វា ខេឃាខេឌតព្ពំ៑ តត្ថ អក្ខុត្តខេរ ឲគស្សបិ តត្តុខេតា អការេចត ចិតិចិដ្ឋិ ចិតិចិន្តិត្វា កតលិដ្ឋិគតិដ្ឋក្កុលិតតបិដ្ឋិប្បយាលំ ចិតិចិដ្ឋលិដ្ឋិ៑ តត្ថ សឈ្ឈាឌិឃា ច ក្កត្តរាសក្ខុស្ស ច ឌីឈត្តខេតា ចិឌត្ថិប្បយាលស្ស, តិរិឃត្តខេតា អដ្ឋក្កុលប្បយាលស្ស, អត្តរចារេសគស្ស បត ឌីឈត្តខេតា ចិឌត្ថិប្បយាលខេស្សច តិរិឃត្តខេតា ចត្យុរក្កុលប្បយាលស្ស បខេឌសស្ស ឲ្យរេតា លិដ្ឋិ អធិដ្ឋានំ ភិន្ទតិ, សុចិគយ្យំ គត្វា បុត អធិដ្ឋាតព្ពំ៑ សុចិគយ្យំ គខេរារេត្តត ច លិត្តិត្វា ឌុត្ថាលដ្ឋាតាបតឃេតេត លិដ្ឋិ អឌេស្សត្វា គាតព្ពំ៑

រ៉ះ៑ ត្ថឌាតិ អគប្បិយាតិ ឌស្សេតុំ “ក្សសា”តិអាឌិ ចុត្តំ៑ តត្ថ ក្សសា ច ចាគា ច ផលគាតិ ច, ខេតសំ ចីរាតិ ក្សស…ខេប… ចីរាតិ៑ តត្ថ ក្សខេសត កេត្ថត្វា គតំ ក្សសចីរំ៑ តចា ចារេគត កេត្ថត្វា គតំ ចាគចីរំ, តាបសាតំ ចក្កលំ៑ ផលគសណ្ឋាតាតិ ផលគាតិ សិព្វិត្វា គតំ ផលគចីរំ៑ ខេគសចាលឌត្តិ ខេគខេសហិ ច ចារេលហិ ច ឌាតំ ចាឃិតំ គម្ពលត្តិ សព្ពខេត្ថា៑ ក្កលុកបក្ខាឌិតក្ខិខេបតិ ក្កលុគាតំ ខេគាសិឃសក្យលាតំ បក្ខ បខេក្ខត គតំ តិចាសតព្ព អឌិតក្ខិបំ សខេលិបំ សលុរំ អឌិតបិគាតំ ចយ្ឍព្ព ឆារឃខេតា ចុលច្ចឃត្តិ សព្ពខេត្ថា៑

រ៉ៈ៑ គឌខេលខេគក្កក្សខេស្សស្សតិ គឌលិខេឃា ច ឲខេរគា ច អខេក្កា ច, ខេតសំ ក្សស្សាតិ ចត្តាតិ, ខេតសុ ខេចច យគចិចារេគហិ គខេត ខេបិត្តខេគ ចាបិ ក្សក្កដំ៑ តិយិត្តខេត្ថ ខេចតំ ក្សយ្យំ គឌលិក្សស្សាឌិសខេឌ្ឋត តំឆារលយឆិខេប្បតំ, តស្វា តំឆារលតិយិត្តំ ក្សក្កដំ ខេហាតីតិ អខេត្វា៑ ឲចំ សព្ពត្ថ៑ “តីលខេគា ចា”តិអាឌិតា ក្កខេន្តោ៑ សព្ពា តីលគ…ខេប… គញ្ញាតិ គយ្យឆារខេឃា៑ តីលិឌិចណ្ណខេឃាខេកត ចត្ថ តីលិឌិ៑ តីលគំ ក្កយាបុប្បចណ្ណំ៑ យខេញ្ញដ្ឋិ យខេញ្ញដ្ឋិគចណ្ណំ៑ បីតំ គណិការបុប្បចណ្ណំ៑ ខេលាហិតំ ឌឃសុយតបុប្បចណ្ណំ៑ គញ្ញាំ អដ្ឋារិដ្ឋគចណ្ណំ៑ សព្ពា-សខេដ្ឋា បតេត្ថ បខេច្ចគំ ខេឃាខេឌតព្ពា៑

᪓᪗᪨ ᨾᩉᩣ...ᨸᩮ... ᩁᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨾᩉᩣᩁᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ ᨾᩉᩣᨶᩣᨾᩁᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ, ᨲᩮᩉᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩮ᪨ ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨷᩩᨶ ᩈᩩᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨴ᩠ᨴᨾᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ,

“ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩉᩣᩁᨦ᩠ᨣᩁᨲ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨭᩦᨠᩣ ᨧ ᩋᩈᨻ᩠ᨻᨶᩦᩃᨠᩣᨴᩦ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩁᨩᨶᩁᨩᩥᨲᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨲ᩠ᨳᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩉᩣᩁᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨲᨷᨴᩦᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ᪨ ᨾᩉᩣᨶᩣᨾᩁᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᨱ᩠ᨯᩩᨷᩃᩣᩈᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᨴᩩᨾᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲᩥᨷᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᩦᩁᩮᨴᨠᩮᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨶᩣᨾᨠ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᨧᩮ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨶᨴᩦᨫᨦᩈᩮᨠᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᨧ ᨾᨬ᩠ᨩᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩦᨥᩣ ᨧ ᩈᩣ ᨣᩈᩣ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩮᨠᩮᩣᨭᩥ

ᨿᩔᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨷᨴᨲ᩠ᨳᩈᨾᩣᩈᩮᩣ᪨ ᨹᩃᨷᩩᨷ᩠ᨹᨴᩈᩮᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᩴᩈᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨲᩣ ᨹᩃᩈᨶ᩠ᨶᩥᨽᩣ ᨴᩈᩣ “ᨹᩃᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᨠᩮᨲᨠᩣᨴᩦ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩈᨶ᩠ᨶᩥᨽᩣᨶᩥ

“ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᨧ, ᨹᩃᩦ ᨧ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣ ᨧ ᨴᩈᩣ ᨿᩔ, ᨹᩃᩈᨶ᩠ᨶᩥᨽᩮ ᨴᩈᩮ, ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩈᨶ᩠ᨶᩥᨽᩮ ᨴᩈᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩮᨮᩮᨶᩮᨲᩥ ᨸᩦᩈᩮᩅᨮᩮᨶ᪨ ᨲᨧᩣᨲᩥ

ᨭᩦᨠᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩦᩃᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᨲᩥᨴᩥᩈᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨠᩩᩈᨧᩦᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨠᩃᩴ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᨻᩦᨩᩴ ᨿᩔ ᩈᩣ ᩃᨠᩩᨧᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᨳ᪨

ᨧᩦᩅᩁᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪓᪨ ᩁᨩᨶᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪘᪨ ᨾᩪᩃᨬ᩠ᨧ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨧ ᨲᨧᩮᩣ ᨧ ᨷᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨹᩃᨬ᩠ᨧ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᨬ᩠ᨧ, ᨲᩮᩈᩴ ᨷᨽᩮᨴᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨷᨽᩮᨴ-ᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨲᩣᨶᩥᨿᩮᩅ ᨷᨽᩮᨴᩮᩣᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᨿᩣ, ᨲᩮᨶ᪨ ᩁᨩᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨴ᩠ᩅᩮᨶᩦᨲᩥ ᩁᨩᨶᩣᨶᩥ, ᨾᩪᩃᩮᩉᩥ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨨ ᩁᨩᨶᩣᨶᩥ ᨾᩪᩃᩁᨩᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩣ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪓᪔᪔) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩁᨩᨶᩣ ᨨᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩣᨶᩥ, ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ”ᨲᩥ᪨

᪓᪙᪨ ᨾᩪᩃᩮᨲᩥ ᨾᩪᩃᩁᨩᨶᩮ ᩉᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮ᪨ ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᨾᨬ᩠ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩴ ᨧ ᨲᩩᨦ᩠ᨣᩉᩣᩁᨠᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ᪨ ᩋᩃ᩠ᩃᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨶᩦᩃᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨧ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᨱ᩠ᨭᨩᩣᨲᩦᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨠᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᩏᨷᨧᩣᩁᩮᨶ, ᨲᨳᩣ ᩃᩮᩣᨴ᩠ᨴ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᩃ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨧ ᨲᨧᩣ, ᨠᩩᩈᩩᨾ᩠ᨽ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨠᩥᩴᩈᩩᨠ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨧ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨧ ᨲᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩩᨦ᩠ᨣᩉᩣᩁᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩑᨠᩮᩣ ᨠᨱ᩠ᨭᨠᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨲᩔ ᩉᩁᩥᨲᩣᩃᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩁᨩᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩃ᩠ᩃᩥᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩥᩉᩥᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩁᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨹᩃᩁᨩᨶᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩁᨩᨶᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪔᪨ ᨷᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪔᪐᪨ ᩋᨿᩮᩣᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨿᩈᩣ ᨠᨲᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩁᩪᨷᩥᨿᩣᨴᩦᨶᩥ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨷᨾᩣᨱᨲᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᩥᨮᩁᩈᩮᩣ᪨

៩៨· “មគធេសុ”តិ វត្តព្វេ មគធេតិ វចនវិបល្លាសេន វា “បញ្ចសា សតី”តិអាទីសុ វិយ សុ-សទ្ទលោបេន វា វុត្តំ។ នាឡិទ្វយតណ្ឌុលសាធិតន្តិ ឯត្ថ មគធាបេក្ខាបិ នាឡិ-សទ្ទោ ទ្វយ-សទ្ទេន សមាសោ ហោតិ គមកត្តាតិ នាឡិយា ទ្វយំ នាឡិទ្វយំ។ តត្ថ មគធនាឡិ នាម អឌ្ឍតេរសបលិ ហោតិ។ ឯត្ថ ច អឌ្ឍតេរសបលិតិ មាសានន្តិ វទន្តិ។ នាឡិទ្វយេន បមិតា តណ្ឌុលា សុកោដ្ដិតបរិសុទ្ធា អនុបហតបុរាណសាលិតណ្ឌុលា នាឡិទ្វយតណ្ឌុលា, តេហិ សាធិតំ បចិតន្តិ អត្ថោ។ ឱទនន្តិ សម្មា សម្បាទិតំ អវិស្សាវិតោទនំ។ សុបក្កំ ឱទនស្ស ចតុត្ថភាគប្បមាណំ នាតិឃនំ នាតិតនុកំ ហត្ថហារិយំ សព្វសម្ភារសង្ខតំ មុគ្គសូបំ ព្យញ្ជនំ តទុបិយន្តិ តស្ស ឱទនស្ស ឧបិយំ អនុរូបំ យាវ ចរិមាលោបប្បហោនកំ មច្ឆមំសាទិព្យញ្ជនំ ឧក្កដ្ឋោ គយ្ហតីតិ សម្ពន្ធោ។

៩១· តស្សាតិ យថាវុត្តឱទនាទិនោ។ ឧបឌ្ឍោតិ ឧបឌ្ឍំ នាឡិកោទនាទិ អស្ស អត្ថីតិ ឧបឌ្ឍោ។ ឯក-ការេន អតិរេកំ តីចេត្តិតិ។ តតោតិ យថាវុត្តនាឡិកោទនាទិតោ។ ឧក្កដ្ឋតោ ឧក្កដ្ឋោ ច ឱមកោមកោ ច អបត្តោតិ យោជនា។ ឱមកតោ ឱមកោ ឱមកោមកោ។ ឡាមិកា បុន បត្តទ្វយនស្សេន បមាណតោ តយោបិ បត្តា ទិការតោ ន ហោន្តីតិ ទីបេតិ។ តត្ថ យស្មិំ មគធនាឡិទ្វយតណ្ឌុលោទនាទិកំ សព្វម្បិ ចតុត្ថភាគេ ឋិតំ បក្ខិត្តំ សចេ បត្តស្ស មុខវដ្ដិយា ហេដ្ឋិមរាជិសមំ តិដ្ឋតិ, សុត្តេន វា ហីរេន វា ឆិន្ទន្តស្ស សុត្តស្ស វា ហីរស្ស វា ហេដ្ឋិមន្តំ ផុសតិ, អយំ ឧក្កដ្ឋោ នាម បត្តោ។ សចេ តំ រាជិំ អតិក្កម្ម ថូបីកតំ តិដ្ឋតិ, អយំ ឧក្កដ្ឋោមកោ នាម បត្តោ។ សចេ តំ រាជិំ ន សម្បាបុណាតិ អន្តោគតមេវ, អយំ ឧក្កដ្ឋុក្កដ្ឋោ នាម បត្តោ។ “ឯកំ នាឡិកោទនាទិ សព្វម្បិ បក្ខិត្តំ វុត្តនយេនេវ ហេដ្ឋិមរាជិសមំ តិដ្ឋតិ, អយំ មជ្ឈិមោ នាម បត្តោ”តិអាទិនា មជ្ឈិមមជ្ឈិមោមកមជ្ឈិមុក្កដ្ឋា ច “ឧបឌ្ឍនាឡិកោទនាទិ សព្វម្បិ បក្ខិត្តំ ហេដ្ឋិមរាជិសមំ តិដ្ឋតិ , អយំ ឱមកោ នាម បត្តោ”តិអាទិនា ឱមកឱមកោមកឱមកុក្កដ្ឋា ច បត្តា ឧក្កដ្ឋេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វា។ តេសុ ទ្វេ អបត្តា ភាជនបរិភោគេន បរិភុញ្ជិតព្វា, នាធិដ្ឋានុបគា, ន វិកប្បនុបគា។

៩២· កប្យោ សកោ អតិរេកបត្តោ ទសាហបរមំ ធារេយ្យាតិ យោជនា។ តត្ថ កប្យោតិ កប្បិយោ។ សកោតិ អត្តនោ សន្តកោ។ កប្បិយត្តា បន អត្តសន្តកត្តា ច សត្តសុបិ អធិដ្ឋានវិកប្បនុបគតា វេទិតព្វា។ តត្ថ អយោបត្តោ បញ្ចហិ បាកេហិ, មត្តិកាបត្តោ ទ្វីហិ បាកេហិ បក្កោ អធិដ្ឋានុបគោ ច វិកប្បនុបគោ ច, តថា ឧភោបិ កាកណិកមត្តស្សាបិ មូលស្ស អគ្ឃនកត្តា ទិន្នេ, សត្តមោ អត្តសន្តកត្តេ វិញ្ញាតេ ច អធិដ្ឋានវិកប្បនុបគាតិ វុត្តំ។ អតិរេកបត្តោតិ អនធិដ្ឋិតាវិកប្បិតតាយ អតិរេកបត្តោ។ អធិដ្ឋានបច្ចុទ្ធារា បនេត្ថ ចីវរេ វុត្តាវ។ វិកប្បេន្តេន បន បត្តានំ ឯកពហុភាវំ, សន្និហិតាសន្និហិតភាវញ្ច ញត្វា “ឥមំ បត្ត”ន្តិ វា “ឥមេ បត្តេ”តិ វា “ឯតំ បត្ត”ន្តិ វា “ឯតេ បត្តេ”តិ វា វត្វា “តុយ្ហំ វិកប្បេមី”តិ វត្តព្វំ។ សម្មុខាទិភេទា បនេត្ថ ចីវរវិកប្បនាយំ វុត្តនយេន វេទិតព្វា។ ទសាហបរមន្តិ ទស អហានិ បរមោ បរិច្ឆេទោ អស្សាតិ ទសាហបរមោ, កាលោ, តំ។ អច្ចន្តសំយោគេ ឧបយោគវចនំ។ ទសាហបរមន្តិ បរិភោគវចនេន ទសាហបរមោ។ តស្មិំ កាលេ អតិក្កមិតេ បត្តោ និស្សគ្គិយោ ហោតីតិ យោជនា។ អតិក្កមិតេតិ អតិក្កាមិតេ និស្សគ្គិយោ ហោតិ, ឯកាទសេ អរុណុគ្គមេ សង្ឃស្ស វា គណស្ស វា បុគ្គលស្ស វា បតកាឌតីយេ (បារា· ៩០១) វុត្តនយេន បត្តោ និស្សជ្ជិតព្វោ ហោតិ, តថា សតិ បាចិត្តិយាបត្តិ ចស្ស ហោតីតិ អធិប្បាយោ។

៩៣· “អញ្ញា”តិអាទិ ចីវរេ វុត្តនយត្តា ឧត្តានមេវ។ អយំ បន វិសេសោ – មហោឌ្ឍតីតិ ឧឌ្ឍរេណំ ឧឌ្ឍឌ្ឍមំ, បច្ឆាភេរា។ មហោឡ្ឌ ឧឌ្ឍ ឡ្ឌ

មរុឡ្ហដី, តស្មា លិខេទ្ធភាតិ យេហ កង្គុសិត្តំ ភិក្ខុមតិ ចេច បចិសតិ ច, ទេហ មុពចដ្ឋិតោ ហេដ្ឋា ទុក្ខលិខេទ្ធ បត្តាធិដ្ឋានមញ្ញតិ

បេត្វា អធិដ្ឋានំ វិញ្ញត្តិ ចិស្សជ្ជតិ·

៩៦· ឧកាតិ “បត្ត”ន្តិអាទិនា អត្ថោ បរិហរណេ ទុក្កដំ ទស្សេតិ· តត្ថ សោទកំ បត្តំ ន បដិសាមេយ្យាតិ យោជនា· ន បដិសាមេយ្យាតិ ឱត្តាបេត្វា ន និក្ខិបេយ្យ, “សោទកំ បត្តំ ឱណោជេត្វា ច ឧទ្ធរេ”តិអាទិនា ច យោជនីយំ· ន ច ឧទ្ធរេតិ សេវ ឧណ្ហេ តាបេយ្យ· ន និទហេតិ និទ្ទកំ កត្វាបិ ភូមិ ន និទហេយ្យ, វោទកំ កត្វា ឧណ្ហេ តាបេយ្យាតិបិ យោជនីយោ· ភូមិ ន ឋបេតិ ចទាយ ភូមិយា ន ឋបេយ្យ· យត្ថ បន ឋបេន្តា ន ទុស្សតិ, ឯវរូបាយ មត្តិកាយ បរិភណ្ឌកតាយ ភូមិយា វា តដាទុបាយ ឯវ វាលិកាយ វា និក្កុជ្ជិត្វា និក្កុជ្ជិត្វា ឋបេតុំ វដ្ដតិ· សោ ច លគ្គេយតិ និត្តិលិលាទីសុ ន ឧល្លម្ពេយ្យ·

៩៧· “មិឌ្ឍន្តេ វា”តិអាទិនា វត្វា បត្តំ ឋបេតុំ ន ច កប្បតីតិ យោជេតព្ពំ· មិឌ្ឍន្តេតិ អាឡិន្ទកមិឌ្ឍិកាទីនំ មិឌ្ឍីនំ អន្តេ· សចេ បន បរិវត្តេត្វា តត្ថេវ បតិដ្ឋាតិ, ឯវរូបាយ វិត្ថិណ្ណាយ មិឌ្ឍិយា ឋបេតុំ វដ្ដតិ· បរិភណ្ឌន្តេ វាតិ ពាហិរបស្សេ កតាយ តនុកាយ មិឌ្ឍិកាយ អន្តេ វា· ឯត្ថ វា-សទ្ទោ សមុច្ចយេ, សោ ច បច្ឆិមេ យោជេតព្ពោ· អន្តេ បន អំសពទ្ធកេន អំសកូដេ លគ្គេត្វា ឋបេតុំ វដ្ដតិ· លគ្គេត្វាបិ ឆត្តកេន សទ្ធិំ ពន្ធិត្វា វា អង្គេ កត្វា វា ឋបេតុំ វដ្ដតិ· មញ្ចេបិ អដ្ដនេន សទ្ធិំ ពន្ធិត្វា ឋបេតុំ, អដនិយំ ពន្ធិត្វា ឱលម្ពេតុំ វដ្ដតិ·

៩៨· បត្តេន វិធិវដ្ឋានកញ្ញា ចលកដ្ឋកញ្ញា ន នីហរេយ្យាតិ សម្ពន្ធោ· វិធិវដ្ឋានកន្តិ មុខធោវនទោណិកំ· ចលកាតិ ច ចដ្ឋេត្វា អបនិទ្ធាមិសាតិ អដ្ឋិកាតិ មច្ឆមំសអដ្ឋិកាតិ ច ចលកដ្ឋិកំ· បត្តំ បដិគ្គហំ កត្វា ហត្ថំ ធោវិតុម្បិ ហត្ថធោវនាទិ វិធកម្បិ បត្តេ អាកិរិត្វា នីហរិតុម្បិ អកប្បិយំ សព្ពបត្តំ វិធិវហត្ថេន គណ្ហិតុម្បិ ន វដ្ដតិ· មច្ឆមំសផលិផលាទីនិ ខាទន្តោ យំ តត្ថ អដ្ឋិ វា ចលកំ វា ឆឌ្ឌេតព្ពំ ហោតិ, តំ បត្តេ ឋបេតុំ ន លភតិ· មុខតោ នីហដំ បន យំ កិញ្ចិ បុន អខាទិតព្ពំ ហោតិ បត្តេ ឋបេតុំ ន លភតិ· សិង្គិវេរាទីនិ ដំសិត្វា បុន ឋបេតុំ លភតិ· បត្តហត្ថោតិ បត្តោ ហត្ថេ យស្សាតិ វិគ្គហោ· “បត្តហត្ថោ, កវាដ”ន្តិ ច ឧបលក្ខណមេតំ· យត្ថ កត្ថចិ សរីរាវយវេន បន បត្តម្ហិ សតិ យេន កេនចិ សរីរាវយវេន កវាដំ បណាមេតុំ, ឃដិកំ វា ឧគ្ឃាដេតុំ, សូចិំ វា កុញ្ចិកាយ អបាបុរិតុំ ន លភតិ· អំសកូដេ បន បត្តំ លគ្គេត្វា យថាសុខំ អបាបុរិតុំ លភតិ·

៩៩· ភូមិយា ភូមិសម្ពន្ធី អាធារកោ, តស្មិំ ទន្តវល្លិវេត្តាទីហិ កតេ វលយាធារកេ ច ឯកទារុនា កតេ ទារុអាធារកេ ច ពហូហិ ទណ្ឌេហិ កតេ ទណ្ឌាធារកេ ច យត្ថ ឋបិតោ បត្តោ យថា បរិវត្តិត្វា ន បរិបតតិ, តថា ទ្វេ សទ្ធិំ តស្មិំ បត្តស្សុបរិ បត្តោតិ ឯវរូបេ ទូរេ បត្តំ ឋបេយ្យាតិ បទត្ថយោជនា· ភូមាធារកេ បន ទារុអាធារកោ តីហិ ទណ្ឌកេហិ ពទ្ធោ ទណ្ឌាធារកោ ច ឯកស្សាបិ បត្តស្ស អនោកាសោ, តត្ថ ឋបេត្វាបិ ហត្ថេន គហេត្វា និសីទិតព្ពំ· ភូមិយន្តិ កដសារកាទិនា អត្ថតាយ ភូមិយា បន និក្កុជ្ជិត្វា វា បដិកុជ្ជិត្វា វា ឯកំ បត្តំ ឋបេយ្យាតិ យោជនា·

໑໙· ຑູຕາຕິ ອກປ຺ປິຍປເທ຺ທ ຕເຍ຺ຍຕິ “ຕາຣຸ”ຕິອາທິກາ· ຕຕ຺ຖ ສຸຈຄ຺ຄເຍຈ ເສາຈຄ຺ຄິ· ຕາຣຸ ຈ ຣຸປິຍຕ຺ຖາ ເສາຈຄ຺ຄຕ຺ຖາ ຍທິ ຈ ເຈທ຺ຍຕຸຣິຍຕ຺ຖາ ຕາຣຸ...ເປ... ເຈທ຺ຍຕຸຣິຍາຕິ, ເຕທິ ຄິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕາຣຸ...ເປ... ຍຍາ· ຊີເຍາ ປຄ “ເຈທ຺ຍຕຸຣິຍາຍຍາ”ຕິ ກາຈາຕຄ຺ຘສຸທຕ຺ຖ ກເຕາ· ຉຈຍຸປຣິປິ ຕາຊິນ ຈິເຕ຺ຕາຍ຺ຍ· ຕຕ຺ຖ ຑຄ຺ຘຶລິຊີ ຍທິ ຄາຍ· ກົເສາ ຈ ກາເຈາ ຈ ຕິປຸ ຈ ສຶສຕ຺ຖາ ຜລິກາ ຈ ຕປ຺ປເລິເທາ ຈາຕິ ຕ຺ຖເຕ຺ຘາ, ເຕທິ ຊາຕາ ກົສ...ເປ... ຊາ· ຕຕ຺ຖ ກົສ-ສເຕ຺ຘຄ ຈເຕ຺ຍເລິເທາປິ ສຄ຺ຄທິເຕາ· ເສຕ ຕິປຸ, ກທ຺ຍສີນ·

໒໐·ລຈສຶສຍເຍາຕິ ລຈຍ຺ຍ ຍຕຍຄຸຍ຺ຍຍ຺ຍ ສີນ ສີສກປິລ, ເຕຄ ຄິຕ຺ຕເຕ຺ຕາ ລຈສຶສຍເຍາ· ຊຕິ ຈ ຕຸຍ຺ຕຕ຺ຖາ, ເຕນ ກຕິເທາ, ເຕທິ ຊາຕາຕິ ຊຕິຕຸຍ຺ຕກຕິທຊາ· ຕຕ຺ຖ ຊຕີຕິ ຊເຕີເຍຈ· ຕຸຍ຺ຕ ອລິຕຸ· ຑຕິ ຑເຍ ສເຕ຺ຕ ປຕ຺ຕາ ອກປ຺ປິຍາ ຕຸຕ຺ຕາ, ຕຸກ຺ກເຈຕ຺ຖກາ ຈ ຕຸຕ຺ຕາຕິ ເຍາຊຄາ· ຕຕ຺ຖ ຣຸປິຍາຊີສຸ ຈຕຸສຸ ສເຈ ກິທີ ຄຕ຺ຕເກ຺ກສຸ ສຸຈຄ຺ຄຕເຕ຺ຍກາຊີສຸ ຍຸເຕ຺ຕາຄ ກຕ຺ຖາ ຕ຺ຖປຄາເຍຕ຺ຕິ, ອາຍສິຕຸ ຄ ຈເຕ຺ຕີ· ກົສກາຈຜລິກຊາຕິ ປຄ ຕເຕ຺ຍກາຊີຕິ ຄາຊຄາຕິ ປຸກ຺ກລິກປຣິເຄາເກເຄຈ ຄ ຈເຕ຺ຄ຺ຕິ, ສເຕ຺ຘກປຣິເຄາເກຄ ຈາ ກິທິຈິກຕິຄິ ຈາ ຈເຕ຺ຄ຺ຕິ· ຊຕິຕຸຍ຺ຕກຕິທຊາ ປຄ ລຄິຕ຺ຖາ ປຣິທຣິຕຸ ຄ ຈເຕ຺ຄ຺ຕິ, ຕາຈກາລິກົ ປຣິກຸເຕ຺ຕິຕຸ ຈເຕ຺ຄ຺ຕິ·

ປຕ຺ຕິເທ຺ສວຈຄ຺ຄຄາ ຄິຕ຺ຖິຕາ·

໑· ຈາລກທິເທ຺ສວຈຄ຺ຄຄາ

໒໑-໒໗· ຕາຣຸ ...ເປ... ເຈທ຺ຍຕຸຣິຍາຍຍາ ອກປ຺ປິຍາ, ຜລິກາກາຈກົສຊາ ຈາລກາ ກິທິສຕ຺ຕກາ ສເຕ຺ຘກາ ຈ ກປ຺ປິຍາ, ຕຸຍ຺ຕຊຕິຊາ ຕາຈກາລິກາ ກປ຺ປິຍາຕິ ສຍ຺ຕເຕ຺ຘາ· ກປ຺ປຕິ ປຣິກປ຺ປຕິ ອຈິເຣາຊິກາເຈເຄຈາຕິ ກປ຺ປາ, ຕຈາ ກປ຺ປິຍາ· ຄ ກປ຺ປາ ອກປ຺ປາ· ສຕ຺ຍ຺ຍ ຑເຍ ສເຕ຺ຘກາ· ຕາຈ-ສເຕ຺ຘາ ອຈຊິຍ຺ຍາຕາຈ ເກາຊຄາຈຊິກ຺ເຕາ ກາເລາ ຉຕາສຕ຺ຕິ ຕາຈກາລິກາ, ກຸເຕ຺ຕິຕ຺ຖາ ລເທ຺ຕຕ຺ຖາ, ຄ ປຣິທຣິຕຕ຺ຖາຕິ ອຊິປ຺ປາເຍາ·

ຈາລກທິເທ຺ສວຈຄ຺ຄຄາ ຄິຕ຺ຖິຕາ·

໒· ປຈາເຣຕາທິເທ຺ສວຈຄ຺ຄຄາ

໒໗· ເຍຄ ຑຸຣິຍາປເຈຄ ຕຸປລຄ຺ຄິເຕາ ປຕ຺ຕາຕຸ ເກາຊຄາຕຸ ຍໍ ກິເຕ຺ຕາ ເກາຊຕຸ ກຸເຕ຺ຕາຍາເຄາ ອຍໍ ກິຄ຺ຄ ກປ຺ປິຍາຕຸ ປຕ຺ຕາຕຸ ເກາຊຄາຕຸ ທຕ຺ຖປິເສາປຄີຕາຕຸ ປຈາຣິເຕາ, ຕເຕາ ຑຸຣິຍາປເຈເຕາ ອເຕ຺ຕາຄ ຑຸຣິຍາປເຈຄ ອຄຕິຣິຕ຺ຕກົ ຍາຈກາລິກົ ກຸເຕ຺ຕາຍ຺ຍ ເຈ, ຑຍຍ຺ຍ ປິຊິຕ຺ຕິ ເທາຕີຕິ ປຈຕ຺ຖເຍາຊຄາ· ກຸເຕ຺ຕາຄຕ຺ຖາຍ ປຊິກ຺ກທເຄາ ປຄ ຕຸກ຺ກຊີ· ຕຕ຺ຖ ຑຸຣິຍາຍ ກາຍິກກິຣິຍາຍ ປເຈາ ປຈຕ຺ຕຄຸປິເຍາ ຑຸຣິຍາປເຈາ, ຊາຄກາຍຄຄິສເຕ຺ຄສຍຄາຄີ· ປຈາເຣຕິ ປຊິກ຺ກິປຕີຕິ ປຈາຣິເຕາ, ອຈ ຈາ ປຈາເຣຕໍ ປຊິກ຺ກິປຄໍ ປຈາຣິຕໍ, ຕຍຍ຺ຍ ອຕ຺ຖີຕິ ປຈາຣິເຕາ, ກຕປ຺ປຈາເຣາ ກຕປ຺ປຊິເກ຺ກປິຕິ ອເຕ຺ຖ, ອຈ ຈາ ປຣິເຈສເກາຄ ຈາຣີຍຕີຕິ ປຈາຣິເຕາ ປຊິເກ຺ກປິເຕາ· ອຄຕິຣິຕ຺ຕກຄ຺ຄິ ຍໍ ປຈາເຣຕ຺ຖາ

អាយតា ចុទ្ទហត្ថស្ស “អលខេយតំ សព្ពា”ន្តិ ឧចំ អតីទិត្តកទណាឌីហិ សត្តហិ ចិតឃកយ្ខាការេទហិ កប្បិយំ កតំ, តញ្ញា “អជ្ជ ចា ឃទា ចា ន្តុឆ្ឆតិ, តទា ណាឌិស្សតី”តិ អាហដំ, កិលិតាតិទិត្តញ្ញា អតិទិត្តំ អឆិកត្តិ ចុច្ចតិ, តទេតា អញ្ញា អតតិទិត្តកំ អតឆិកត្តិ អទេត្វា៍ ក្សលំ ឆិត្តំ បិទេតតីតិ បិឆិត្តិ, តយ្ខា ន្តត្តិឃំ តិឃិញ្ញ-ការស្ស ឆ-កាទេ, ន្តំទេត្ត ឆ បិឆិត្តិ៍ ឃាយកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ ឃាចឌីចិកំ អាហារេត្វាឃ បដិក្កុណ្ហតា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស, អទេញ្ញាហារេទ អទេញ្ញាហារេទ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស៍

លិ៣៍ ន្តុធាតិ ឃាឃ បចារិតា, សា បញ្ហក្កុសឃ្យត្តាទេឃច បចារណា តាយ ទេហាតីតិ ឆទស្សតុំ “អសត”ត្តិអាឌិយាហ៍ តត្វ អសតត្តិ ក្សញ្ញយាតស្ស ក្សញ្ញាតំ៍ ន្តុយិតា ឃំ ចិប្បកតំ ទេកាឌតំ, តំ ឆទស្សតិ៍ ទេកាឌតទេញ្ហចាតិ បចារណប្បទេហាតកំ ទេកាឌតទេញ្ហច ទេហាតីតិ៍ អកិហារទាតិ ធាឃកស្ស កាទេឃត បចារណប្បទេហាតកស្ស អកិហទណ៌, ត ចាចាឃ៍ សឃឹបតាតិ អឆ្លទេតឃ្សហត្វប្បយាណសន្លាតា សឃឹបតា ឆ៍ ឧត្វ បត សទេច កិញ្ចុ តិសិទេន្តា ទេហាតិ, អាយតស្ស បឆ្លឹយត្តទេតា បដ្ឋាឃ, សទេច ឌិទេតា, បណ្ហិអត្តទេតា បដ្ឋាឃ, សទេច តិបទេន្តា, ទេឃត បទេស្សត តិបទេន្តា, តស្ស បិទិយត្តទេតា បដ្ឋាឃ ធាឃកស្ស ឌិតស្ស ចា តិសិន្នស្ស ចា តិបន្នស្ស ចា ឆទេបត្វា បសាទិតហត្ថំ ឃំ អាយន្តាតទំ អក្កំ, តស្ស ឆ្លឹទិយទេត្តត បរិឆ្លិន្តិត្វា អឆ្លទេតឃ្សហត្វបិទេសា ទេចឌិតទេន្តា៍ កាឃចាចាបដិទេក្លូទេបិតិ តស្ស អកិហដទេកាឌតស្ស អក្កុលិចលតាឌិកាឃចិកាទេត ចា “អល”ត្តិអាឌិតា ចឌីចិកាទេត ចា បដិក្ខិបតំ៍ ន្តុតិ ន្តុទេយហិ បញ្ហហទេក្កហិ បចារណា បការឃ្សត្តចារណា បញ្ហអក្កាតិ សឃ្ញទេន្លា៍ បញ្ហ អក្កាតិ ឃស្សា សា បញ្ហអក្កា៍

លិ៥៍ ន្តុធាតិ ឧទេតស្ស ឆ្លធតាឌិបញ្ហចិធំ ទេកាឌតំ ឆទស្សត្វា តាតិ ឆ ប្សត ចិកឌិត្វា ឆទស្សតុំ “ឆ្លធទេតា”តិអាឌិ អាទន្តំ៍ តត្វ សាលីតិ ទេត្តសាលិអាឌិកា សន្តាបិ សាលិឌាតិ៍ ឌីហីតិ សន្តាបិ ឌីហិតាយិកា ឌីហិឌាតិ៍ កង្កុតិ ទេសតទេត្តកាឡអទេកធា សន្តាបិ កង្កុឌាតិ៍ ក្សន្ទ្រទេសា តាឃ កាឡអទេកាទ្រទេចា៍ ចទេកា តាឃ ទេសតចទេណ្ហា ទេកាទ្រទេចា៍ ឃចទេកាឆ្សទេឃស្ស បត ទេកធា តត្វិ៍ ឧចំ ឃចាចុត្តាតំ សាត្សទេលិយាតំ សត្តន្តំ ឆញ្ញាតំ ទេកាឌ្ឃាក្ស ចាតិ សឃ្ញទេន្លា៍ ទេកាឌ្ឃាក្ស ចាតិ ន្តណ្ហុចា សឹតលំ ចា ក្សញ្ញត្តាតំ ទេកាឌតកាទេល កហិតដ្ឋាទេត ឆ្លឆិ បញ្ញាឃតិ, សា ទេកាឌ្ឃាក្ស៍ ឆ-សទេន្តុត ឆ្លធទេតា ចាតិ សឃ្ញទេន្លា , ឆ្លធទេតា តាយាតិ អទេត្វា៍ សទេច បត កទេត្តន្តុធកកញ្ញិកលីទាឌីតិ អាកិទិត្វា “ឃាក្ស កណ្ហតា”តិ ទេធត្តិ, កិញ្ចាបិ តត្សកា ទេហាតិ, បចារណ៌ ឌទេតតិ៍ សទេច បត ន្តុធកាឌីស្ស បក្លិបិត្វា បចិត្វា ទេធត្តិ, ឃាក្សសង្កហទេឃច កច្ឆតិ៍ សទេច បត តត្សកាឃបិ ឃាក្សឃា សាឃបឃត្តឃ្បិ ឃច្ឆឃំសលណ្ហុំ ចា ត្សព្សុ ចា បក្លិត្តំ ទេហាតិ, បចារណ៌ ឌទេតតិ៍

លិ៩៍ សាយាកាឌិតិណ៌ ក្សន្ទ្រសទេក សង្កហំ កតំ, ចទេកទេចារទេកា ចទេក សង្កហំ កទេតា, តឹចាទេរា ទេចច សាលិឃំ សង្កហំ កទេតាតិ ទេឃាឌតា៍ សាយាកាឌិតិណត្តិ សាយាទេកា អាឌិ ឃស្ស, តទេយច តិណ៌ តិណឆញ្ញាតិ សយាទេសា៍

លិលិ៍ កដ្ឋឆញ្ញាយទេឃាតិ លទេបិកកឌ្ឋិទេតហិ សត្តចិទេឆហិ ឆទេញ្ញាហិ ទេកាទេដ្ឋត្វា កទេតា, អត្តយទេសា ចុណ្ណឃ្បិ ក្សណ្ហកឃ្បិ សត្តុ តាយាតិ អទេត្វា៍ សយបិកកឌ្ឋិតាតំ បត អាតបស្សក្លាតំ ចា តណ្ហុលិតំ សត្តុ ចា ក្សណ្ហកាតិ ឧច ចា ត បចារទេន្តិ៍ ឃទេចត សឃ្ញទេចា ន្តប្បត្តិ អស្សាតិ ឃចសឃ្ញទេចា, ក្សឃ្ខាទេសា ក្សឃ្ខាទេសា តាឃ៍ ឃ្សក្កាឌីហិ កទេតា បត បចារណ៌ ត ឌទេតតិ៍ កប្បិទេឃា ចាតិ កប្បិទេឃាទេឃច ឃំទេសា “ឃំទេសា”តិ ចុទេត្តាតិ ទេឃាឌតា៍ ចាតិ អចឆារទេណា៍ អកប្បិទេឃា បត បដិក្ខិបិតទេន្តាច៍ បដិក្ខិទេត្តាបិ ត បចារទេតិ៍ ន្តធទេក សឃ្ញទេចា ឃស្ស ទេសា ឃទេច្ឆា

តាយ៍ ខ្ចឹស្ម បនេតនេពស្ម សនេធ យាក្ប៉ំ បិចត្តស្ស យាក្បសិត្វេបនេត្តស្មបិ បន្ឋលនេល្អស្ម ចា ប៉ំសលនេល្អស្ម ចា ឲក្រំ លាឌិតំ ឲក្រំ ហនេត្វ ចា បនេត្ត ចា នេហាតិ, នេសា នេធ អន្ញ៉ា បឌិក្កិបតិ, បចារនេទតិ៍ នេខ្វបិ លាឌិតាតិ នេហាត្តិ, ប្បនេល សាសបយត្តប្បិ អចសិដ្ឋំ តត្វិ, សនេធបិ អន្ញ៉ា បឌិក្កិបតិ, ត បចារនេទតិ៍

លិប៉៍ ប៉្លងាតិ "ក៏ឌិសំ ក្សប្ចាររន្តា កិត្តិ ចត្វា ខ្ចបតឹតំ កិ តាយ តិនេសនេឆន្តា បចារនេទតិ តាយា"តិ នេចាឆត៌ យតសិ តិឆាយាហ "ក្សប្ចារន្តា"តិអាឌិ ៍ ពត្វ កប្ប៉ំ ចា អកប្ប៉ំ ចា បញ្ចាស្ម នេកាឌនេតស្ម ឃំ កិញ្ចិ នេកាឌត៌ ក្សប្ចារន្តា កិក្ល ពត្វានេយត នេពសំ បចារលាឌតកនេកាឌតាត៌ តារនេយត ចា "ប៉្លយ"ត្តិ សាយនេញ្ញត ចា ចត្វា អភិហដំ ហត្វបិនេសាបតឹតំ កប្ប៉ំ កប្បិឃំ ឃឆាចុត្តនេកាឌត៌ តិនេសឆឃំ តិនេសឆឃន្តា បចារនេឃ្យាតិ បឆត្វសប្ពន្តា៍ អឃនេយត្វ អឆិប្បានេឃា – នេឃត នេធ អកប្បិឃប៉ំសញ្ចា ក្បលធ្លសតនេចប្ចកន៏ប៉្វាត្តរិបត្បស្សឆប៉្វានេទាចតសាឌិតទ្វបិឃាឌឹហិ តិញ្ញាត្តំ អកប្បិឃនេកាឌតញ្ចា ពឆា អញ្ញាញ្ចា កប្បិឃំ ចា អកប្បិឃំ ចា ឲកសិត្វេបត្តប្បិ អនេប្បាហដំ នេហាតិ, នេសា សនេធ បត្តប្បលហនេត្វស្ម ឃត្វ កត្វចិ នេកាឌនេត សតិ សានេបក្លាច អន្ញ៉ា ហត្វបិនេស ជិនេពត "ខ្លឆត៌ កណ្ឌចា"តិអាឌិតា បចារលាប្បនេហាតកនេស្សច តារនេយត ចា "ប៉្លយ"ត្តិ សាយញ្ញាចនេសនេតច ចា កានេឃនេតច អភិហដំ ចុត្តលក្លលំ កប្បិឃនេបច នេកាឌត៌ នេកចលំ ចា ប៉ិស្សំ ចា កានេឃត ចា ចាចាឃ ចា បឌិក្កិបតិ បចារនេទតីតិ៍ "អាកិរ អាកិរ, នេកានេដ្ឋូត្វា នេកានេដ្ឋូត្វា ប្ចូនេទហឹ"តិ បត ចត្ត៉ា ចដ្ឋតិ៍

លិដ័-ប័០៍ ប៉្លងាតិ នេឃ បចារណំ ត ឌនេតត្តិ, នេព ឆនេស្សត្ប៉ា "លិខា"តិអាឌិយាហ៍ ពត្វ លិខា...នេប... ឋលិឌឹតិ បចារណំ ត ឌនេតត្តីតិ សប្ពន្តា៍ លិខាតិ សាលិអាឌឹហិ កពា លិខា៍ តំសត្តកត្តាតឹតិ នេពហិ លិនេខហិ កពា សត្ត នេធច កត្តាតិ ធ៍ នេការនេសាតិ ក្បត្តិ ទនេសា លឹទាឌិ៍ ស្បុដ្ឋលខ្ចនេកាតិ បន្ឋប៉ំនេសហិ អសប៉្វស្សពាឃ ស្បុដ្ឋលខ្ចនេកា៍ សត្តនេឃា បិនេល្អត្វា កនេពា អបនេក្កា សត្តក្បញ្ច បត សត្តនេយាឆកសន្លានេពា បចារនេទតិ៍ ពណ្ឌលិតិ សនេបិកខ្ចិពាត៌ សាលិអាឌឹត៌ ពណ្ឌលិ, ខ្ចិពពណ្ឌលិ ឲច ចា៍ កដ្ឋបិដ្ឋត្តិ ស្បុដ្ឋ ឃំ កិញ្ចិ ខ្ចិតំ បិដ្ឋំ៍ ប្បធ្បកាតិ សាលិអាឌឹត៌ ប្បធ្បកា៍ ប្បធ្បកា ហិ ពត្តិអាកប្បឃ្បត្តិឃា ចិស្មប្បិ កណ្ឌ្យាតិ, ឲកនេពាបិ, ពស្វា ចុត្តាចនេសសាត៌ ប្បធ្បកានេចញ្ញអាឌិត៌ កត្តត្តិ ធ សប្ពន្តា៍ នេចញ្ញាតិ នេពសំ ពណ្ឌលិ ចុត្តត្តិ៍ ប្បធ្បកា ធ នេចញ្ញ ធ, នេព អាឆនេឃា នេឃសត្តិ សយានេសា៍ ធ-សនេដ្ឋា បនេតត្វ សប្ពត្វាបិ នេឃានេឌពនេប្ពា៍ អាឌិ-សនេដ្ឋត កត្តប្បូលឋលិតិបិ កណ្ឌ្យត្តិ៍ ចុត្តាចនេសសាតត្តិ ចុនេត្តហិ សត្តចិនេឆហិ ឆនេញ្ញហិ អចនេសសាត៌ ទនេឃាក្បតិ ទនេសហិ បក្កប៉ំសាឌឹហិ សប៉្វស្សា យាក្ប៍ ទនេសាបិ ពាឌិនេសាច៍ ស្បុដ្ឋយាក្បតិ ប៉ំសាឌឹហិ អប៉ិស្សា ស្បុដ្ឋយាក្ប៍ ឋលិឌឹតិតិ អាឌិ-សនេដ្ឋត កត្តាឌឹតប្បិ កហណំ៍ អបិ ធាតិ តិបិនេពា, តិបិពសប្បធានេឃា ចា សប្បធ្ចនេឃ, នេសា បនេធ្ចក៌ នេឃានេឌពនេប្ពា៍

ប័ឲ៍ ប៉្លងាតិ ឃស្វា សត្តហិ ចិតឃកប្វាកានេទហិ ឃំ អតិរិត្តំ អកពំ, ពត្វ បិឌិត្តិឃំ ចុត្តំ, ញ្ញតិនេទកនេពា អតិរិត្តកនេព តត្វិ, ពស្វា អតិរិត្តំ កនេទារន្តត ឲចំ កាពញ្ញត្តិ ឆនេស្សន្តា "បចារិនេពតា"តិអាឌិយាហ៍ ពត្វ បចារិនេពត ចុដ្ឋាឃ អតិរិត្តំ ត កាពញ្ញំ, នេកាឌត៌ អក្បនេត្តត ធ អតិរិត្តំ ត កាពញ្ញត្តិ សប្ពន្តា៍ នេកាឌតត្តិ បចារលាប្បនេហាតកនេកាឌត៌ អក្បនេត្តតាតិ ឲកសិត្វេបត្តប្បិ អក្បត្តាចិតា៍ នេឃត ឃំចា ប្បនេទ កពត្តិ ឲត្វ ធ ឲច-សនេដ្ឋា ឌឹឈំ កត្វា តិខ្ចិនេដ្ឋា, នេសា ធ អនេប្បាហនេដត ពំ-សនេដ្ឋត សប្ពត្តឹឃតិ, ពស្វា នេឃត កិក្លតា ឃំ នេកាឌត៌ ប្បនេទ ប្បនេញ្ញ អតិរិត្តំ កពំ, នេពនេតច ពនេបច អតិរិត្តំ ត កាពញ្ញត្តិ នេឃានេឌត្វា អនេត្វា នេចឌិពនេប្ពា៍ ពស្វា កប្បិឃំ កានេទត្វា ក្សប្ចារត្តស្ស អន្ញ៉ា អាប៉ិសំ អាកិនេទត្តិ, ពំ នេសា ប្បត កាត្ប៉ា ត លកតិ, ពស្វិំ នេកាឌនេត កទិឃយានេត បឆបកនេពត សដ្ឋិ កពំ នេហាតីតិ៍ អញ្ញាស្វិំ បត នេពត ចា អនេញ្ញត ចា កាត្ប៉ា ចដ្ឋតិ៍

២៣៧. “កប្បិយ”ន្តិអាទីនិ “ការេត្វា”តិ ឯតស្ស វិភជនំ។ កប្បិយញ្ចេវ គហិតញ្ចេវ ឧច្ចារិតញ្ចេវ ហត្ថបាសេ ចេវ យាវកាលិកំ អតិរិត្តំ ការេត្វា “អលមេតំ សព្វ”ន្តិ ឯវំ វចនេន ការេត្វាតិ យោជនា។ តត្ថ ឥមំ ផលំ វា កន្ទមូលាទិំ វា បញ្ចហិ សមណកប្បេហិ កប្បិយំ កតំ, យញ្ច កប្បិយមំសំ វា កប្បិយភោជនំ វា, ឯតំ កប្បិយំ នាម។ គហិតន្តិ កិញ្ចិ បដិគ្គហិតំ។ ឧច្ចារិតន្តិ កប្បិយំ ការោន្តេន កិញ្ចិ ឧក្ខិត្តំ វា អបនាមិតំ វា, តំ បន អតិរិត្តការកេន “អលមេតំ សព្វ”ន្តិ វុត្តេន ការាបេត្វា ហត្ថបាសេ កប្បិយំ ការោន្តេន អាហារេន កិញ្ចិ ឧក្ខិត្តំ។ អតិរិត្តំ ការេត្វាតិ ព្រាហ្មណំ ឧទ្ធាភាសេន អតិរិត្តំ ការេត្វា អតិរិត្តំ ការេត្វា បវារេត្វា អាសនា វុដ្ឋិតេន វា អប្បវារេត្វាបិ សន្តេន ភុត្តាវិនា ច អាតិ ឯវំ ទុវិធេហិ យថាការេហិ អតិរិត្តំ កាតព្ពំ។ អលមេតំ សព្វន្តិ ឯវំ ការេត្វា អលមេតំ សព្វំ ទត្វា ឯវំ កាតព្ពំ។ ឯវំ សព្វមិទំ វិធេយ្យាការំ សព្វាវេត្តា វសីតេតិ ហត្វា សមេយ្យ ឯវំ វវេត្វាតិ អត្ថោ។

២៣៨. កប្បិយំ ការេត្វាតិ បន អនតិរិត្តស្ស លក្ខណំ ឋិតំ ន ការេន្តោ។ តេនាហ “ន ការេ...បេ... លក្ខណ”ន្តិ។ អនតិរិត្តតោ អញ្ញំ អនតិរិត្តំ, តស្ស លក្ខណំ អនតិរិត្តលក្ខណំ។ សមសមិត្វាបីតិ សចេ តត្ថ អញ្ញំ មត្តំ កិញ្ចិ ឋិតំ, យត្ថ អត្ថិ, តត្ថ សមសមិត្វាបិ។ តំ អតិរិត្តកតំ អការកោ អតិរិត្តការកោ អញ្ញោ សន្តោ បវារិតោបិ អប្បវារិតោបិ ភុញ្ជិតុំ លភតីតិ សព្វត្ថិកំ។ បវារិតោ បន យុត្តំ ហត្ថំ ឱរោបេត្វា ភុញ្ជិតព្វំ។

បវារណាសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. កាលិកសិក្ខាបទវណ្ណនា

២៣៩. កាលិកាតិ យថាវុត្តកាលបរិច្ឆេទ យាវមជ្ឈន្ហិកាទីនិ យាវជីវបរិយន្តសង្ខាតោ កាលោ ឯតេសមត្ថីតិ កាលិកា, សព្វេបិ លព្ភនីយបរិច្ឆេទតា។ អត្ថោ។ តេ បន កាលបរិច្ឆេទតា ចត្តារោ ហោន្តិ។ កិំ តេ អប្បដិគ្គហិតាបិ សការវេលាវ កាលិកវោហារំ លភន្តិ, ឧទាហុ អញ្ញថាបីតិ អាហ “បដិគ្គហិតា”តិ, បដិគ្គហិតាយេវ តេ យាវកាលិកាទិ កាលិកវោហារំ លភន្តិ, នោ អញ្ញថាតិ អធិប្បាយោ។ ឧទាហុ តេ ឯវស្សាតិ “យាវកាលិក”ន្តិអាទិនា។ តត្ថ អរុណុគ្គមនតោ យាវ ឋិតមជ្ឈន្ហិកា, តាវ បរិភុញ្ជិតព្វតោ យាវ មជ្ឈន្ហិកសង្ខាតោ កាលោ អស្សាតិ យាវកាលិកំ, បិណ្ឌបាតាទិ យាវជីវិកំ វត្ថុ, ឋិតមជ្ឈន្ហិកតោ បដ្ឋាយ តំ បរិភុញ្ជិតុំ ន សក្កា, កាលបរិច្ឆេទាភាវតោ កាលព្យតិក្កមេ ច ទោសោតិ វុត្តោ, កាលត្ថេរេ ច នត្ថិកិញ្ចិ កាតព្វំ។ យាវ រត្តិយា បច្ឆិមយាមោ, តាវ បរិភុញ្ជិតព្វតោ យាមោ កាលោ អស្សាតិ យាមកាលិកំ។ បដិគ្គហេត្វា សត្តាហំ និធេតព្វតោ សត្តាហោ កាលោ អស្សាតិ សត្តាហកាលិកំ។ ឋបេត្វា ឧទកំ អវសេសំ សព្វម្បិ បដិគ្គហិតំ យាវជីវំ បរិហរិត្វា សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតព្វតោ ជីវស្ស យត្តកោ បរិច្ឆេទោ យាវជីវំ, តំ អស្ស អត្ថីតិ យាវជីវិកំ។

កស្មា ច អញ្ញត្ថ វិយ “យាវជីវិក”ន្តិ វុត្ត កាលបរិច្ឆេទោ អការេន កតំ “ចត្តារោ កាលិកា”តិ វុច្ចតីតិ? វុច្ចតិ, វោហារតោតិ

ᩅᨯ᩠ᨰᨷᩥᨲᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᨠᩣᩃᩔ᩠ᨿᩣᨠᩣᩁᩅᩮᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᨴ᩠ᩅᩥᨷᩥᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩔ ᩅᨯ᩠ᨰᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩣᨷᩥ ᨠᩣᩃᩥᨠᩮᩣᨲᩥ᩸ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ

“ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩈᩩ “ᨠᩣᩃᩥᨠᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, “ᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ? ᨶᩮᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, “ᨠᩣᩃᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨷᨻ᩠ᨻᩮᨴᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, “ᨠᩣᩃᩥᨠᩣ”ᨲᩥ ᨷᨶ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩅᩈᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨻ᩠ᨻᩮᨴᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣᨲᩥ᩸

ᨷᩢ᪃᪈᩸ ᨻᨯᩣᨲᩥ ᩑᨲᩮᩈᩩ “ᨷᩥᨭ᩠ᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᩸ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨾᩪᩃᩴ ᨹᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ ᨾᩪᩃᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ ᨹᩃᨡᩤᨴᨶᩦᨿᨬ᩠ᨧ᩸ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᨵᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᨵᨬ᩠ᨬᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨷᩁᨱ᩠ᨱᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨷᨶᩈᩃᨻᩩᨩᩋᨾ᩠ᨻᩣᨭᨠᩈᩣᩃᨲᩣᩃᨷᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨠᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨩᨶᨷᨴᩮᩈᩩ ᨷᨠᨲᩥᩋᩣᩉᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨡᩤᨴᨶᩦᨿᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᩣᨵᩮᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ᩸ “ᩋᩈᩣᩁᩴ ᨲᩣᩃᨷᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨡᩦᩁᩅᩃ᩠ᩃᩥᨷᩥᨭ᩠ᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣᨶᩥ ᨠᨶ᩠ᨴᨾᩪᩃᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨡᩤᨴᨶᩦᨿᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᨵᨶᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᨷᩁᨲᩮᩣ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᩴ, ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨡᩤᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨡᩤᨿᩥᨲᩩᩴ᩸ ᨾᩪᩃᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ᩸ ᨲᨻ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᨾᩪᩃᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ᩸ ᨷᨶᩈᩃᨻᩩᨩᨶᩣᩊᩥᨠᩮᩁᩣᨴᩦᨹᩃᩴ ᨹᩃᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ᩸ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣᨷᩁᨱ᩠ᨱᨾᨿᩴ ᨡᩤᨴᨶᩦᨿᨬ᩠ᨧ᩸ ᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩁᩮᩅᩣ ᨧ᩸ ᨵᨬ᩠ᨬᨽᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨵᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨹᩃᩮᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩁᩪᨷᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩤᨲᨽᩮᩣᨩᨶᨬ᩠ᨧ᩸ ᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ ᨷᨶ “ᩈᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨵᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨧ ᨷᨬ᩠ᨧᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨵᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨠᨳᩮᩃᩮ ᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᨶᩣ ᨠᩣᩁᩣ, ᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩩᨱ᩠ᨱ ᨧ ᨹᩃᨷ᩠ᨷᩉᩮᩣᨲᩮᨶ ᩑᨲᩴ ᨠᨳᩥᨲᩈᨾ᩠ᨷᩩᨱ᩠ᨱᨲᩮᩣ᩸

ᨿᩣᨣᩩᩈᩪᨷᨷᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣᨲᩥ ᨿᩣᨣᩩ ᨧ ᩈᩪᨷᩮᩣ, ᨲᩴ ᨷᨠᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣᩉᩮ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᩸ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨧ ᨷᨠᨲᩥ-ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᩮᩈᩩ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᨵᨬ᩠ᨬᨽᩮᩣᨩᨶᨲᩮᩣ ᩋᩅᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᨬ᩠ᨧ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᨾᩪᩃᨹᩃᨡᩤᨴᨶᩦᨿᨲᩮᩣ ᩋᩅᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᨶ᩠ᨴᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ, ᨾᩩᨬ᩠ᨩᩋᩣᩃᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᩸ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨴᩦᨥᩣ ᨧ ᩉᩥᩈᨠᨶ᩠ᨴᩣᨴᩥ ᩅᩮᨴᩩ ᨧ ᨡᩩᨷ᩠ᨷᩃᨠᨱ᩠ᨯᩣᨴᩥ ᨠᨶ᩠ᨴᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ, ᨷᨴᩩᨾᨾᩪᩃᩣᨴᩥ ᨧ ᨲᩴᩈᨴᩥᩈᩴ ᩅᩥᩁᨠᨾᩪᩃᩣᨴᩥ ᨧ ᨾᩩᨬ᩠ᨩᩋᩣᩃᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ, ᨲᩣᩃᩣᨴᩦᨶᩴ ᨠᨬ᩠ᨧᩥᩁᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩣ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ, ᩅᨧ᩠ᨨᨠᨸ᩠ᨷᨿᩣ ᩉᩥᩁᩩᨷ᩠ᨷᩃᩣᨴᩦᨶᩴ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨸ᩠ᨷᩣᨴᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ, ᨲᨾ᩠ᨻᨠᨲᨾ᩠ᨷᩃᨾ᩠ᨷᩣᨴᩦᨶᩴ ᨷᨱ᩠ᨱᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ, ᩈᩥᨶ᩠ᨵᩩᩅᩣᩁᩣᨴᩥ ᩅᩮᨠᩤ ᩈᩁᩮᩣᩈᩣ ᨴᩣᨶᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ, ᨲᨾ᩠ᨻᨠᩈᩥᨣ᩠ᨣᩩᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᨴᩥ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ, ᩃᨻᩩᨩᨭ᩠ᨮᩥᨷᨶᩈᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ᩸

ᨷᩢ᪃᪉᩸“ᨾᨵᩩ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᩸ ᨾᨵᩩ ᨧ ᨾᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᨧ ᩈᩣᩃᩪᨠᨬ᩠ᨧ ᨧᩮᩣᨧᨬ᩠ᨧ ᨾᩮᩣᨧᨬ᩠ᨧ ᩋᨾ᩠ᨻᨬ᩠ᨧ ᨩᨾ᩠ᨻᩩ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ᩸ ᨾᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᨹᩃᩮᨷᩥ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᨹᩃᩮ ᩈᩮᩈᩣ ᨶᨷᩩᩴᩈᨠᩮ, “ᨩᨾ᩠ᨻᩩ” ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨹᩃᨧᩣᨦ᩠ᨣᩦ ᨶᨷᩩᩴᩈᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮᨲᩣ ᨴᩣᨲᩴ ᨾᨵᩩᨷᩥᨶᩣᨴᩦ ᨾᨵᩩ…ᨷᩮ… ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨬ᩠ᨧ, ᨲᩮᩉᩥ ᨨᩣᩁᩩᩈᩮᩉᩥ ᨷᩥᨶᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨴᨶᩣ᩸ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᨵᩩᨬ᩠ᨧ ᨷᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨾᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣᨶᩴ ᨴᩣᨲᩥᩁᩈᩴ ᨾᩉᩣᨠᩈᨾ᩠ᨸᨠ᩠ᨡᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨷᩥᨶᩴ᩸ ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨠᨲᩴ ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩈᩣᨾᩥᩈᩴ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᩸ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨶ ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨾᩥᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨶ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨾᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᩸ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᩣᨶᩮᩈᩩ᩸ ᨾᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᨷᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨾᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣᨶᩴ ᩏᨴᨠᩮ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨷᩥᨶᩴ᩸ ᨲᨳᩣ ᩈᩮᩈᨷᩥᨶᩣᨶᩥ ᨿᨳᩣᨶᩩᩁᩪᨷᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ, ᩈᩣᩃᩪᨠᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩩᨷ᩠ᨷᩃᨶᩦᩃᩩᨷ᩠ᨷᩃᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᩣᩃᩪᨠᩴ᩸ ᨧᩮᩣᨧᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᨠᨴᩃᩥᨹᩃᩴ᩸ ᨾᩮᩣᨧᩴ ᩋᨶᨭ᩠ᨮᩥᨠᩴ᩸ ᨻᩩᨿᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨷᩥᨶᩣᨶᩥ ᩈᩦᨲᩣᨶᩥᨷᩥ ᩋᩣᨴᩥᨧ᩠ᨧᨷᩣᨠᩣᨶᩥᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨷᩣᨠᩣᨶᩥ ᨷᨶ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ᩸ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨶᩣᨣ᩠ᨣᩥᩈᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩸

ᨷᩢ᪃᪑-ᨷᩢ᩸ ᩋᨶᩮᨠᩈᩣᨲᩥ ᨷᨶ ᩅᩮᨲ᩠ᨲᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᨣᩥᨿᩣᨲ᩠ᩅᩩᨣ᩠ᨣᨠᨷᩥᨲ᩠ᨲᨠᩁᨾᨱ᩠ᨯᩣᨴᩥᩅᩩᨯ᩠ᨰᨠᨹᩃᨷᩥᨶᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨷᩥᨶᨣᨲᩥᨠᩣᨶᩮᩅ᩸ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩈᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ

ឆញ្ញាតិ, ឋេបត្វា ឋលខោ ទេសា”តិ។ ឲកាស្ស បត ចក្ខុយាតាតព្វា “បុប្ឃទេសា”តិអាទិតំ “សីតោទកបក្ខិកាទិច្ចបិទេកា ចា ឃាយកាលិកោ”តិ ប្ដយិតា សព្ពទេត្ថា ទេចតិតទេក្ខា។ តាលតាឡុប្ដកោទបតសលតាឡុឌអលិឡាកុម្ភណ្ឌបុស្សផលតិបុសឲឡូអាលុកផលិតិតិ តច បហាផលិតិ, សព្ពញ្ញា អបទណ្ណ សត្តឆញ្ញាតិ អត្រូលិទេបត្តិតិ សហ អត្រូលិទេបហិតិ សាត្រូលិយាតិ។ សាត្រូលិបឆញ្ញាតំ បត ទេសា ឃាចកាលិកោ។ “សាត្រូលិយាតិ ឆញ្ញាតិ”តិ ផលិតិ ចិញ្ញាឃត្តិ។ ផលឃុតិឃា “ទេសបផលខោ”តិ ចត្តទេត្ថ កប្បយាតត្តា ត ចុត្តំ។ បឆ្កាបុប្បបញ្ញា(ណ)តាតិ បឆ្កាបុប្ឃ ឆេបត្វា។ បក្កដាកឌត្តិ បទេក្កហិ ឃាចកាលិកោហិ ឆាកោហិ ឌាតំ ទសំ។ សីតឃុឆកំ សីតោទកំ, ឈីទោទឆ ចិឃ សីតោទឆ បដ្ឋិកោតាតិ តប្បុទិទេសា។ អាទិច្ច-បទេក្ខា អាតទេប ចត្តតិ ជ្ជបឆាទទេតាតិ អាទិច្ចេ បិទេកា ឃស្សាតិ សយាទេសា។

៤៩។ សត្តាហកាលិកំ ឌេស្សតិ “សប្បិ”តិអាទិតា។ តត្ថ សត្តាហកាលិកាតិ ឃថាចុត្តាតិ សប្បិអាទីតិ សត្តាហកាលិកាតិ។ ប្ដដាតិ សប្បិអាទីតិ ចិភឌតិ “សប្បិ”តិអាទិតា។ តត្ថ ទេឃសំ ទោកាយហិ សាទីតំ មំសំ កប្បតិ, ទោតសំ សប្បិ សប្បិ តាយាតិ “សប្បិ”តិអាទិតា សប្បិលក្ខណយាហ។ អកប្បិឃមំសសប្បិទោកាបិ កប្បិឃសម្ពុទេច តត្ថ សត្តាហាតិក្កទេម ទុក្កដស្ស ចក្ខុយាតត្តា តិស្សគ្គិឃចត្ថុទេបច ទេចត្ថ ឌេស្សតំ “ទេឃសំ មំសបចាទិត”ត្តិ ចុត្តំ។ ឈីទាទីសុ ហិ ទោតសបកប្បិឃំ តាម តត្ថិ។ តចតីតស្ស សប្បិសទិសតាឃ តចតីតលក្ខណំ ចិសុំ ត ចុត្តំ។ ជ្ជបទិ សប្បិបិណ្ឌ ឆេបត្វា សីតលបិឃាសំ ទេឆត្តិ, ឃំ បិឃាទេសត អសំសដ្ឋំ, តំ សត្តាហកាលិកំ, បិស្សិតំ បត អាទិច្ចបិកំ កត្វា បទិស្សាចិតំ, តថា ឈីទំ បក្កិបិត្វា បក្កទេតលប្បិ, ទោតសុ តចតីតំ តាយ តចុទ្ធដំ។ ទោតត កតំ បត សប្បិ។

៥០។ តិលិ ច ចសា ច ឲទណ្ឌាតិ ច បឆ្កាតិ ច សាសបិ ចាតិ ក្ខទេក្ខា។ ទោតហិ សម្ពុទចា ឃស្សាតិ ឌាហិទេត្វា, តំ ទោតលំ តាយាតិ អទេត្វា។ ល្ហុក្ខា ល្ហុក្ខបឆ្កុបក្កិកា ច កបទា ច ល្ហុក្ខកបទំ, ល្ហុក្ខឌត្តកត្វា តប៉ុសទោកកចចតំ។ បឆ្កំ កទោទាត្តិតិ បឆ្កាទិទេឃា, តា ឲច បក្កិកា បឆ្កាទិបក្កិកា, ល្ហុក្ខកបទទេបច បឆ្កាទិបក្កិកាតិ កប្ឲធារទេឃា។ តាហិ កតំ បឆ្កុ បឆ្កុ តាយាតិ អទេត្វា។ ឌីកាយំ បត ចិសុំ បឆ្កាទី-បទ្ធំ ចិកទេប្បត្វា “ឆណ្ហទេកាសុ បឆ្កាទា បឆ្កាទិបក្កិកា តាយា”តិ ចុត្តំ។ បឆ្កុបដលំ ចា បឆ្កុសិត្ថកំ ចា សទេច បឆ្កុតា បក្កិតំ, បឆ្កាតិកទេបច។ តុម្ពលកាតំ ឌីទិកាតព្វា តិឃ្យាសបតិសំ បឆ្កុ បត ឃាចឌីចិកំ។ ទេសា តិក្កសទេជ អាទិ ឃស្សា សា ទសាទិ។ អាទិ-បទេក្ខត ផាណិតាទីតំ កហណំ, សា ជ្ជាច្ចិកតិ។ បក្កាតិ អចត្តុកបក្កា ចា, ផាណិតំ ផាណិតំ តាយាតិ អទេត្វា។ សីតុទេកាត កតបឆ្កុបប្បផាណិតំ បត ផាណិតាកតិកទេបច។ អម្ពុផាណិតាទីតិ ឃាចកាលិកាតិ។ ឲតាតិ ឃថាចុត្តាតិ សប្បិអាទីតិ បុទេកត្តំ សាមិសបទិកោទកាតាបិ, បច្ឆាភត្តទេតា បដ្ឋាយ បត តាតិ ច បច្ឆាភត្តំ បដិក្កហិតាតិ ច សត្តាហំ តិឌហិត្វា តិទាមិសបទិកោទកត បទិភុញ្ជិតព្វាតិ។

៥១។ ប្ដដាតិ ប្ដដិស្ស អត្រូញ្ញាតចសាឃ បិកទេតា ចិភាកំ ឌេស្សត្វា តទេតា សប្បិអាទីតំ ឌេស្សតំ “សចត្ថុ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ បុទេកត្តំ សាមំ ចា អត្តតា ឲច។ ចា-បទេក្ខត បទេទហិ ចា។ អយាត្រូសា បត្រុស្សចសាទហិតា។ ចសា អច្ឆាទីតំ អកប្បិឃាតំ, ស្មូកទាទីតំ កប្បិឃាតព្វា សត្តាតំ ចសា។ សចត្ថុបក្កា សត្តាហកាលិកា ទោហាតីតិ ទេសទេសា។ សចត្ថុបក្កាតិ សចត្ថុកំ កត្វា បក្កា។ អយមេត្ថ អធិប្បាយោ – សទេច បត ចសំ បុទេកត្តំ បដិក្កហេត្វា បចិត្វា ទោតលំ បទិស្សាចិតំ សត្តាហាតិ តិទាមិសបទិភោកោកត បទិភុញ្ជិតព្វំ។ អថ បទេទហិ កតំ បុទេកត្តំ បដិក្កហិតំ, បុទេកត្តំ សាមិសប្បិ ចដ្ដតិ, បច្ឆាភត្តទេតា បដ្ឋាយ តិទាមិសទេបច, ទេតា ទេច, ទុក្កដំ ទោហាតីតិ។ កាទិទេយ កាទទេណាបចាទេត បទេតត្ថ “ចសា”តិ ទោតលទេបច ចុត្តំ, ចសា បត ឃាចកាលិកាច។

ឌីកាយំ បត ចរាយ “រត្តាហកាលិរេក អាកាតឌ្ចាត់ តត្ថីតិ ចឥត្ថី”តិ ចត្វា “ត៌ ៗបបរិក្កិតន្តា”ត្តិ ចរាយ រត្តាហកាលិកត្តយានំកិយំ ចុត្តំ៓ កិរេយត្ត ៗបបរិក្កិតន្តាំ? រករដ្ឋ អត្ថុឌាតតា កកចតា “ឃាតិ រលា បត តាតិ កិលិតាត់ កិក្លត់ បដីរាយតឹឃាតិ រករដ្ឋាតិ, រយាឈ្យផិជំ – របិ្យ តចតឹត៌ រតាលំ យតុ ឋាលិត៌, តាតិ បដិក្កុរហត្វា រត្តាហបរបំ រត្តិឌិការកំ បរិក្យុន្តិតន្តាតឹ”តិ (បារា៓ ៩១១) របិ្យអាឌីតរយច រត្តាហកាលិកត្តិ ចុត្តំ៓ រករដ្ឋក្លត្លរកបិ “អត្ថុឌាតាយិ, កិក្លរច, តាតិ បជ្ជា រករដ្ឋាតិ បដិក្កុរហត្វា កាលេបិ ចិការលេបិ បរិក្យុន្តិត្យ”ត្តិ (យហាច៓ ១៩០) តាតិ បរជ្ជាច “រករដ្ឋាតឹ”តិ ចត្វា រតាលំ តិឃយរតា “អត្ថុឌាតាយិ, កិក្លរច, ចរាតិ រករដ្ឋាតិ អឆ្នចរំ យឆ្នចរំ ឃុឃុកាចរំ ឃ្មុករចរំ កក្រកចរំ ការលេ បដិក្កុហិត៌ ការលេ តិប្យក្លិ ការលេ រំរដ្ឋំ រតាលបរិរការរកត បរិក្យុន្តិត្យ”ត្តិ (យហាច៓ ១៩១) ចុត្តំ៓ រករដ្ឋរិក្លាបឥឌ្ចកឆាឃជ្ជា (កន្លា៓ អដ្ឋ៓ រករដ្ឋរិក្លាបឥចណ្ហតា) “ផរបត្វា យត្ថុឃ្យចរំ អញ្ញា ឃំ កិជ្ជិ ចរ”ត្តិអាឌិតា ចរាររតាលឃ្យ ចិឆាត់ ឥរឃ្យត្វា “អរញ្ញាំ ឃាចកាលិកចត្វត់ ចត្វ៉ បធិត្យ៉ ត ចដ្ឋតិរឃចា”តិ ចឥតា អដ្ឋកឆាចរិរឃត ឃាចកាលិរកាឃុ ចរំ ផរបត្វា អរញ្ញាំ ឃាចកាលិកចត្វត់ ចត្វ៉ បធិត្យ៉ ត ចដ្ឋតីតិ អឃរយត្ត អរត្វា ឌីបិរតាតិ ចរា “ឃាចកាលិការឃចា”តិ ចិញ្ញាឃតីតិ រកា ៩ត្ត ឃុល្យរយា តរឃាតិ៓

អរញ្ញាំ ចរាររតាលរតា បររិរំ ឃាចកាលិកចត្វត់ រឃរំ រតារំ ឃាចកាលិកចត្វត់ របិ្យអាឌីត់ ចត្វ៉ ឃាចកាលិករក្លាត៌ លឹរាឌីកំ ត បរចតិ រប្បរត្ថា៓ អឃរយត្ត អឆិប្យារឃា – ឃឆា រត្តាហបរិរកាកត្វាយ ចរំ ការលេ បដិក្កុរហត្វា ការលេ បធិត្យ៉ ចដ្ឋតិ, ត ៩ចំ របិ្យអាឌីត់ ចត្វក្ខត៌ លឹរាឌីឃាចកាលិកំ, ត៌ បត រត្តាហបរិរកាកត្វាយ ការលេបិ ត ចដ្ឋតិ៓ តាតិ ហិ ឃឌី ត៌ បដិក្កុរហត្វា រឃំ កតាតិ, បឆ្ជាកត្តរតា បដ្ឋាយ ត ចដ្ឋត្តិ រចត្វកប្យដិក្កុហិតត្តា, រាយិរំ ត ចដ្ឋត្តិ រាយំបក្កត្តា, បុររកត្តយ្យិ ត ចដ្ឋត្តិ ឃាចកាលិកចត្វរតា ចិរចចិតត្តា៓ បររហិ កតាតិ បត បុររកត្តំ រាយិរយ្យិ ចដ្ឋត្តិ អត្តតា អបក្កត្តា៓ ឃាចឌីចិកាតិ ត្យ រារបយតុក៩រល្លអដ្ឋីតិ រតាលការលាត្តំ បដិក្កុរហត្វា តឥរហច កត៌ រតាលំ រត្តាហកាលិកំ, ក្យតិឃឌីចររ កត៌ លាហំ ចដ្ឋតិ, ៩ចំ ឃាច រត្តយឌីចររ កត៌ តឥរហច ចដ្ឋតិ, ៗក្កុរត អរុរលា តិឃ្យក្កិឃំ , អដ្ឋរយ ឌីចររ អតរញ្ញាហរលឹឃំ, ៗក្កុហិរតត រឃត រកតចិ ចត្វតា កតរឌីរំ រហាតិ៓ រតាលត្វាយ បដិក្កុហិតរាររបិឌីត់ រត្តាហាតិក្កុរយត ក្យក្កុដ៓ តិន្តាត្តិត៌ របិ្យ ចា តចតឹត៌ ចា ការលេបិ ចិការលេបិ បដិក្កុរហត្វា បធិត្យ៉ ចដ្ឋតិ៓ ត៌ បត តឥហ្យ បុររកត្តយ្យិ រាយិរំ ត ចដ្ឋតិ, រំរក្កុរតា ឃាចកាលិកយ្យិ រាយំបក្កិ រិឃាតិ តិរាយិរំ បត រត្តាហយ្យិ ចដ្ឋតិ៓

៥៦១៓ ញ្ញាឥាតិ “ហលិទ្ធិ”ត្តិអាឌិតា ឃាចឌីចិកំ ឥរឃ្យតិ៓ តត្ត “ហលិទ្ធិ តាយ តិរា”តិអាឌិតា ចុច្ចយារតបិ បរិឃាយចឥរត ររយ្យារហា រិឃាតិ ត ត៌ចឥរតត ក្យរំ ររយ្យាហឃិឃ្យាយ, តរ្យា តាតិ ៗបរឥររតាច រចឌីតន្តាតិ៓ តត្ត “ហលិទ្ធិ”ត្តិ ឌីតុអាករយត ចុត្តំ៓ ៗបចាររត ត្យ យ្យុលិឌីតិ ហលិទ្ធាឌីររដ្ឋត ចុត្តាតិ៓ តា ហលិទ្ធាឥរឃា រកចិ ញ្ញាត្តិលិក្ការរឃច៓ យ្យុលឋរល ចចត្តជ្ជា...រប... កដ្ឋយុត្តជ្ជា អតិចិរាតិ បឥរឆ្នរឥា៓ បជ្ជាយ្យុល-ររដ្ឋត ក្នួអបជ្ជាយ្យុលយហាបជ្ជាយ្យុលិតិ កហិតាតិ៓ អាឌិ-ររដ្ឋត ចឌកលិយ្យុរល ឌរដ្ឋត្តិ ៩ចយាឌីត់ រក្កុរហា៓

៥៦១-៣៓រកាដ្ឋឋលត្តិ យឥតឋលត្តិ ចឥត្តិតិ៓ តឹលិ ឋលិតិ ឃឃ្យំ រក្កុហិត៌ រា តិឋលិ៓ ៩រល្លកាឌីតត្តិ អាឌិ-ររដ្ឋត ឌាតិរុក្លាឌីត់ កហលា៓ ឃុលរាឌីត់ បណ្ហត្តិ រប្បរត្ថា៓ អាឌិ-ររដ្ឋត អររាកាឌីត់ កហលា៓ ឃ្មុរបឃ្យបណ្ហត្តិ តប្បកតល្ហុរលឃ្យាឌីឃ្មុបរឃាក្កុបល្លា៓ ៗឆ្នុតិឃ្យារំ

ឋបេត្វា មគ្គោ និយ្យានេន ច សរណំ ឋង្ខុំ តស្មា ឋបេត្វា មគ្គោ តនោ ចាតិ វុត្តត្តា តត្ថ ហិក្ខុណិការនិយ្យានាទិ មគ្គោ និយ្យានោ ភាវ· និរោធសច្ចាទិ មគ្គោ តនោ ភាវ· ទេសិតំ នាមរូបាទិ· ទេសិតំ អយតប្ពាទិ· វិសេ កាឡអវិសេទិ·

៩៦· សុទ្ធសិទ្ធិ យថា អយក្ខិតំ· យថាយក្ខិតំ បន សត្តាហកាលិកំ· យញ្ច កិញ្ចិ សុចនាបិតត្តិ ទុណ្ណាបិតំ អភត្វា សុណ្ណាបិតំ យំ កិញ្ចិ ច· ចិកជវិទិប្បនេកេទត្តិ ចិកជំ ក្វចយត្តិកាយតួលាទិការសដ្ឋាតំ អាទិ យាគុ, នេវា បនេកនោ យាគូតិ ជាហិនេត្វា, តំ· យំ កិញ្ចិ ចាតិ វុត្តត្តា ឥត្ថ បន អាទិ-សទ្ទេន កក្កុលាទតីនេ លីនការកោលិទេនោ, មុឡាលាទតីនេ ហលិទ្ទិសិង្គិវេចមុលិទេនោ, មត្តកលាទតីនេ ហលិទ្ទិសិង្គិវេចកញ្ចាទិទេនោ, ពន្ធលាទតីនេ ទុប្បលបណ្ណទណ្ឌាទេនោ, បុប្ផលាទតីនេ ចម្បកបុប្ផាទេនោ, អដ្ឋិលាទតីនេ មតុកដ្ឋិទុទណ្ឌសាសបាទិនោ, បិដ្ឋលាទតីនេ អទេលាតតាលបិដ្ឋាទេនោ ច សង្គហិតាតិ ទដ្ឋព្ពា·

៩៧· ពុទ្ធាទិ សព្ពនេសា យាវជីវិកំ ទេស្សតំ អសក្កលេយ្យត្តា តុត្ថាតិ ច អតុត្ថាតិ ច ឧភោតោ សមុព្ភុទ្ធត្វា តត្ថ លក្ខណំ ទេសេត្វា "មូល"ន្តិអាទិមាហ· តត្ថ "សារោ"តិ ចត្តុត្ថេ "សារ"ន្តិ លិង្គវិបល្លាសេនាហ· "សារោ ពទេល ចិរវេន ចា"តិ ហិ និឃណ្ឌុ· អាហារដ្ឋន្តិ អាហារេន ឌាទេតា អត្ថោ បនោយាទតំ អាហារេត្វា, នេវាច អាហារដ្ឋោ, តំ អាហារកិច្ចន្តិ តុត្តំ ហោតិ·

៩៨· ពុទ្ធាទិ ចតុស្សុ កប្បិយាកប្បិយាទិចិកាកំ ទេស្សតិ "សព្ពា"តិអាទិនា· តត្ថ សព្ពេ កាលិកា, តេសំ សម្ពុទ្ធេកោ អត្ថុកេចាតិ សមានោ· កាលេតិ បុព្ពណ្ហកាលេ· សព្ពស្សាតិ កិលិតាកិលិតស្ស· សតិ បច្ចយេតិ តីសុ យាមកាលិកំ បិបាសាទិការណេ សតិ, សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកញ្ច គេលញ្ញការណេ សតីតិ អត្ថោ, កាលេតោ ចិកេតោ ចិការេលិ, តម្ពិ, យាមកាលិកំ ចិការេល អាហារត្ថាយ អនញ្ញាហរណេ, សត្តាហកាលិកំ បន យាវជីវិកញ្ច តទត្ថាយ បដិគ្គហណេបិ ទុក្កដំ·

៩៩· ឧភោតិ យាវកាលិកំ យាមកាលិកញ្ច· តត្ថ យាវកាលិកំ អត្តនោ កាលាតិក្កន្តំ ចិការេកោដតកិក្ខាបទេន បរិចិត្តិយំ ជនយតិ, យាមកាលិកំ យាមាតិក្កន្តំ សន្និធិសិក្ខាបទេន· ឧភោ ឋភោបិ អនេត្តាធុត្តញ្ញា សន្និធិញ្ញា ជនយន្តីតិ សព្ពន្តេ្តា "អនេត្តាធុត្តំ សន្និធិ"ន្តិ កាចប្បដានេភាយំ និទេ្ទសោ, អនេត្តាធុត្តត្តំ សន្និធិត្តញ្ញាតិ អត្ថោ·

១០០· អតិភាយិតេតិ អតិក្កាយិតេ· បរិចិត្តីតិ សត្តាហាតិក្កន្តំ កេសជ្ជសិក្ខាបទេន និស្សគ្គិយបរិចិត្តិយាបត្តិ ច ហោតីតិ អត្ថោ· សចេ ទ្វិន្នំ សត្តកំ ឧភោក បដិគ្គហិតំ អវិកត្តំ ហោតិ, សត្តាហាតិក្កមេ ទ្វិន្នម្បិ អភាបត្តិ, បរិកុឌ្ឍិតំ បន ភ ចដ្ឋតិ· បិញ្ញត្តកាទុញ្ញហេតិ បិញ្ញត្តយំ អភាទុញ្ញហេ សប្បិអាទិមិស្សត្ត អហាតិ អតិភាយិតេតិ សព្ពត្តេ្តា· សប្បីតិ មធុស្សាជីតំ សប្បិ· អាទិ-សទ្ទេន តេលំនេយច ភចនីតំ, ភាញ្ញត្តកេរាទិតេលំ, សីតោទកេភ គតំ មធុកបុប្ផចាលិតញ្ញា សង្គហិតំ·

១០១· និស្សដ្ឋលទ្ធន្តិ និស្សដ្ឋំ ចិភយកមុចនេសភ និស្សជ្ជិតញ្ញា តំ លទ្ធញ្ញា បុភ តទេចចាតិ និស្សដ្ឋលទ្ធំ· តំ គហេត្វាតិ នេសនោ· និស្សជ្ជតចិនាតំ បន ចក្ខុយាភភេយភ ទេចិតព្ពា· "ភង្គ"ន្តិអាទិ ឋបលក្ខណមត្តំ· តេភ មក្ខិតាតិ កាយាចាដីកិ ច បន អបរិភោកាភិយេច · អញ្ញាស្ស បន

ᨠᩣᨿᩥᨠᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩮ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩒᨠᩣᨿᩴ “ᩍᨾᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᩴ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨾᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩣᨾᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣᨷᩁᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᩈᩣᨵᨿᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩋᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᩮ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩮ ᨷᩤᩊᩥ ᩋᩣᩉᨭᩥ᪨ “ᩈᨧᩮ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩑᩅ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᨶᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩣᨽᩣᩅᩣ, ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩅᩥᨩᩉᨶᨲ᩠ᨳᩣ ᨷᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᨴᩣᨾ – ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩮ “ᩋᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨷᩤᩊᩥᨿᩮᩅ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, “ᩋᨶᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩮ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨷᩤᩁᩤ᪨ ᪄᪁᪃) ᨷᩤᩊᩥᨿᩣ ᩋᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨴᨶᩩᩁᩪᨷᨾᩮᩅ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩮ “ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩥ, ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣᩅ ᨷᩤᩊᩥ ᩋᩣᨣᨲᩣ᪨ ᨿᨴᩥ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ, ᩅᨱ᩠ᨱᩦᨿᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩣᨿ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᨶᩮ ᨶ ᨠᩥᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᩅᩥᨩᩉᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩮᩈᩩ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩅᩥᨩᩉᨶᨠᩣᩁᨱᩮᩈᩩ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᨶᩔ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩣᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨾᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩑᩅᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨱᩣᨾ – ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᨶᩴ ᩈᩴᩅᩥᨩᩉᨶᩴ “ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨿ, ᩏᨽᨿᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᩏᨷᩈᨣ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᨶᩣᨲᨲ᩠ᨳᨾᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩮ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ ᨿᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᩴᩅᩥᨩᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᨧᩮᨲᨶᩴ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨴᩮᩅᩴ ᨾᩉᩣᩈᩩᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩅᩣᨴᩮᨿᩣᩃᩩᨠ᩠ᨡ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩥ “ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨶᩮᨲ᩠ᨲᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᩤᩊᩥᩅᨧᨶᩮᩈᩩ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ, “ᩍᨴᩴ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩮ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᨭᩥᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩤᩁᩤ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪄᪁᪃)᪨ ᨾᩉᩣᨷᨴᩩᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨷᨶᩣᩉ “ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨶ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᨾᩥᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩤᩁᩤ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪄᪁᪃)᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᨲᩁᩮᩣ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩮ ᨾᨠ᩠ᨡᨲᩣᨴᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩣ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᨶ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨴᩥᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ – ᩈᨷ᩠ᨷᩥᩋᩣᨴᩥᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨴᩥᩴ ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩴ, ᨷᩣᩃᩥᨲᩴ ᨩᩁᨷᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᩣᨲᩥ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ᪨

᪁᪀᪇᪨ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩋᩣᨴᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᩉ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩈᨽᩣᩅᩴ ᨣᩣᩉᩣᨷᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩈᨽᩣᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨽᩣᩅᩮᩣ ᩈᨽᩣᩅᩮᩣ, ᨲᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩩᨴᩦᩁᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ “ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ – ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨽᩣᩅᩴ ᨣᩣᩉᩣᨷᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨩᨶᨠᩣᨶᩥ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨷᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨩᨶᨠᩣᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᨶᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨻ᩠ᨿᨲᩥᩁᩮᨠᨲᩮᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨷᩁᩥᨴᩦᨷᨠᩴ “ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᩣᨠ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩒᨠᩣᨿᩴ ᨷᨶ “ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩑᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᩣᨶᩔ ᩋᨲᩥᨴᩥᨲᩣᨴᩦᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨣᨲᩮᩣ ᨠᨳᩴ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩩᨴᩦᩁᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᩤᩊᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᩅ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᩅᨵᩣᩁᨱᩮ᪨

᪁᪀᪈-᪉᪨ ᩍᨴᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩴ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨽᩣᩅᨣᩣᩉᩣᨷᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᨲᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨷᩩᩁᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩋᩉᩣᨶᩥ ᨿᩔ ᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩴ᪨ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨬ᩠ᨧ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨠᩣᩃᩥᨠᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩉᩥ ᨲᨴᩉᩩ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩉᩥ ᨠᩣᩃᩥᨠᩮᩉᩥ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᩴ᪨ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨴᩉᩩ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨴᩥᨶᩮ ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᨲᨴᩉᩮᩅᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨴᩥᨶᩮ ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ᪨ ᩈᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᨬ᩠ᨧ᪨

ឯវន្តិ យាមេ ឯវ បរិភុញ្ជេយ្យេតិ ជិណ្ណាតិយន្តិ សព្ពត្ថ។ ញាតន្តិ សត្តាហកាលិកតោ អញ្ញំ យាវជីវិកំ។

កាលិកនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥. បដិគ្គហនិទ្ទេសវណ្ណនា

១០៩. ទាតុំ កាមេតីតិ ទាតុកាមោ, តស្ស អភិហារោ ធ្រាសកម្បិ ទាតុកាមាភិហារោតិ តប្បុរិសោ, ហត្ថស្ស បាសោ ហត្ថបាសោ។ មជ្ឈិមេន វា អឌ្ឍតេយ្យហត្ថោ ហត្ថបាសោ នាម។ សោ ច សចេ និក្ខុ និសិន្នោ ហោតិ, អាសនស្ស បច្ឆិមន្តតោ បដ្ឋាយ, សចេ ឋិតោ, បណ្ហិអន្តតោ បដ្ឋាយ, សចេ និបន្នោ, យេន បស្សេន និបន្នោ, តស្ស បារិមន្តតោ បដ្ឋាយ ទាយកស្ស និសិន្នស្ស ឋិតស្ស វា ឋបេត្វា បសារិតហត្ថំ យំ អាសន្នតរំ អង្គំ, តស្ស ឱរិមន្តេន បរិច្ឆិន្ទិត្វា វេទិតព្វោ។ ឧរលក្ខមន្តិ ថាមមជ្ឈិមេន បុរិសេន ឧរលស្ស ឧក្ខិបនស្ស យោគ្គំ។ វត្ថុសទ្ទារេបក្ខំ តប្បុរកត្តំ។ តិធា ទេន្តេតិ កាយកាយប្បដិពទ្ធនិស្សគ្គិយានំ វសេន តីហិ បការេហិ ទាយកេ ទទមានេ។ តត្ថ យេន កេនចិ សរីរាវយវេន អន្តមសោ បាទង្គុលិយាបិ ទីយមានំ កាយេន ទិន្នំ នាម ហោតិ, កដច្ឆុអាទីសុ យេន កេនចិ ទីយមានំ កាយប្បដិពទ្ធេន, កាយតោ បន កាយប្បដិពទ្ធតោ វា មោចេត្វា ហត្ថបាសេ ឋិតស្ស កាយេ វា កាយប្បដិពទ្ធេ វា បាតិយមានំ និស្សគ្គិយេន បយោគេន ទិន្នំ នាម។ ទ្វិធា គាហោតិ កាយកាយប្បដិពទ្ធានំ វសេន ទ្វីហិ បការេហិ យេហិ កេហិចិ ទីយមានស្ស គហណំ។ ឯវំ បដិគ្គហោ បញ្ចង្គោតិ យោជនា។ បញ្ចង្គោតិ បញ្ច អង្គានិ យស្សាតិ ពហុព្ពីហិ។

១១០. ឥទានិ អនេកលក្ខណេ ច កិញ្ចិ កាយប្បដិពទ្ធេ ច បដិគ្គហណាការោ ទស្សេតុំ “អភិហារេយ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អភិហារេយតិ អានេតុំ សក្កុណេយ្យ ថលកបិលាណាទិយាតត្ថានេតិ តេសុ យេវ វុក្ខាទីសុ ឋានេ កិសុកបត្តិយិតិបណ្ណាទិកេ។ វិជ្ជាអាទិកំ សុខុមេ បណ្ណិតិ សព្ពត្ថ។ នាតិ ហិ សទ្ទេន ន សក្កាតិ។ តេនំ បន សាលាសុ វដ្តតិ។ អាទិ-សទ្ទេន “អង្គ”ន្តិអាទិកំ សង្គណ្ហាតិ។ វា-សទ្ទោ សមុច្ចយេ។ អសយ្ហភារេតិ ថាមមជ្ឈិមបុរិសេន សហិតុំ សទ្ទេន អសក្កុណេយ្យ ភារេ។ សព្ពេសំ បដិគ្គហោ “ន រូហតី”តិ យោជនា សព្ពត្ថ។

១១១. ឥទានិ បដិគ្គហណវិជហនំ ទស្សេតុំ “សិក្ខា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ សិក្ខាយេវលិង្គេហីតិ សិក្ខាបច្ចក្ខានេន ច មរណេន ច លិង្គបរិវត្តនេន ច។ អនបេក្ខវិសជ្ជនេនាតិ អនបេក្ខា, វោច្ឆិន្នា, តតោ ច អច្ឆិន្នាតិ ចោរាទីហិ អច្ឆិន្ទិត្វា គហណេន។ អនុបសម្បន្នទានាតាតិ អនុបសម្បន្នស្ស ទានេន។ ច-សទ្ទោ សព្ពត្ថ អានេតព្វោ។ ការេហិ បដិគ្គហោ វិជហតីតិ

វិនិច្ឆយោ។

១១២-១៣. ឥទានិ អប្បដិគ្គហិតំ បរិភោគេ ទោសំ ទស្សេតុំ “អប្បដិគ្គហិត”ន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ សព្ពន្តិ ចតុកាលិកបរិយាបន្នំ សកលម្បិ។ ឥទានិ អប្បដិគ្គហេត្វា បរិភុញ្ជិតព្វំ ទស្សេតុំ “សុទ្ធ”ន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ សុទ្ធំ នាតិពហលំ ជលកញ្ជិយំ តថា អង្គលគ្គំ អវិច្ឆិន្នំ ជលំ...បេ...

ᨣᩪᨳᨠᨳᩣ ᩃᩮᩃᩣ...ᨸᩮ... ᨠᩁᩦᩈᨠᨳᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ᩵ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩩᨲ᩠ᨳᩥ ᩁᨩᩁᩮᨱᩩᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨧ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᩥᨭ᩠ᨮᨲᩣᨿ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨶᩣᨲᩥᨴᩪᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩴ ᨠᩈᩥᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨶᩣᨲᩥᨴᩪᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩴ ᨿᩮᩅ ᨧᩣ ᩉᨲ᩠ᨳ ᨧᩣ ᨶ ᩃᨣ᩠ᨣᩴ, ᨲᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨶ᩠ᨲᩁᨲᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᨶᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᨾᩪᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᨣᨲᩴ ᨴᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨧ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥ ᨧ ᨠᨱ᩠ᨮᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣᨱᩴ ᨸᩥᨩ᩠ᨩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩣ, ᨲᩔ ᨣᩪᨳᨠᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᨸ᩠ᨸᩁᩥᨿᩮᩣ ᩃᩮᩃᩣ ᩈᩁᩦᩁᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨱᩥᨠᩣᨲᩥ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨱᩥᨠᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ

᪑᪑᪐ ᨻᩦᨩᩣᨶᩦ “ᨣ᩠ᩅᨧᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨠᩣᩁᩮᩃᩥᨠᩔ ᨴᩮᩔᨲᩥ ᨲᨧᩣᨷᩥᩈᩮᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᨴᨭ᩠ᨮᨠᩪᩃᩣᨴᩥᨠᩮ ᨲᨧᩣᨷᩥᩈᩮ ᨠᩣᩁᩮᩃ ᨲᨧᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈᩣ ᨧᩥᩈᩣ ᨠᩣᩁᩮᩃᩥ ᩋᨲᩔᩣᨲᩥ ᨻᩉᩩᨭ᩠ᨮᩦᩉᩥ ᩈᩮᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᩮᩅᩮᨶ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲ ᨠᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᨠᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳ ᨴᨭ᩠ᨭᩮᩅᩣᨷᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᩅ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨠᩣᩁᩮᩃᩥᨠᩔ ᨲᩣ ᨸᨶ ᨾᩣᩁᩥᨠᩣᨿ ᩋᩈᨲᩥ ᩋᩃ᩠ᩃᨴᩣᩁᩩ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᨲ᩠ᨳᨠᩣᨿ ᩋᩈᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨿᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ

᪑᪑᪑ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨷᩥᨵᩣᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨸᩥᨵᩣᨶᩮᨶ ᩋᩣᨿᨲᩴ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨷᩥᨵᩣᨶᩴ ᩈᨧᩮ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩈᩣᨿᩥᨲᩴ ᨶᩣᩈᨲᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈᨲᩥ, ᨷᩥᨵᩣᨶᩴ ᩋᩣᨿᩈᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨴᩮᩣᩈᩣᨴᩦ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨴᩣᨶᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᩣᨾᩣᨿ ᨧᩣ ᨧᩃ᩠ᩃᩥᨿᩣ ᨧᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨷᩥᨵᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨴᩤᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨾᩣᩃᩩᨠ᩠ᨡ ᨷᨶ ᩋᨸᩔᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨧᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩃᩮ ᨧᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨷᨲᩥᨲᩋᨭ᩠ᨮᨾᩣᩃᩥᨠᩮ “ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ ᨴᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᩥᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩁᨩᨠᩣᩁᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᩁᨩᩈᩣ ᨩᨣᩥᨠᩮᨶ, ᨲᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨠᩮ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᩁᨩᩴ ᨷᨲᨲᩥ, ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ “ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᩋᩣᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᨷᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᩣᨸᨠᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨧᩮ ᨿᨳᩣᨵᩮᩣᨲᩣ ᨲᩮᨲᩣ ᨲᩮᨲᩣ ᩁᨩᩴ ᨷᨲᩮᨲᩥ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ, “ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨴᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨠᩥᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᨲᩴ ᨷᨶ ᨲᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩣ ᨧᩥᩔᩣᩈᩮᨶ ᨧᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ

ᩋᨳᩣᨲᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮ ᨣᩉᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨣᩉᩮᩣ, ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨲᩔ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨠᩣᨿᩮ ᨩᩣᨲᩮᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᨾᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ ᨿᩣᨲᩣᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩃᩣᨴᩦᨶᩥ, ᨾᩣᨿᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᩣᨾᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᨣᩩᩊᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨹᩣᩃᩥᨲᩮᨶᩩ ᨿᩃᩴ ᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨿᩪᩃᨠᩮᩈᨩᩣᨴᩦᨶᩥ ᨷᩥᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨧᩣ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨧᩣ ᨶᩥᩈᨴᨶᩥᩈᨴᨷᩥᨲᩁᩥᨠᩣᨴᩩᨠ᩠ᨠᩃᨿᩩᩈᩃᩥᨶᩥ ᨷᩦᨿᨲ᩠ᨳᩥ, ᨴᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩁ ᩃᨣ᩠ᨣᩴ ᩈᩩᨹᩩᨿᩋᩣᨿᩥᩈᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩁᩈᩮᩣ ᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨻ᩠ᨽᩣᩉᩣᩁᩥᨠᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᨾᨴᨶᩈᨲ᩠ᨳᨲᩁ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨠ᩠ᨠᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨷᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᨧᩮ ᩅᩣᩈᩥᩋᩣᨴᩦ ᨲᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩅᨲᩣᨷᩥ ᩈᩣᨿᨷᩥᨠᩮᨲᩣ ᨶ ᨿᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᨿᨠᩣᩃᩥᨠᨣ᩠ᨣᩮᩉᩮᨿ ᨸᩩᨲᨷᩥᨠᩮᩣᨷᩥᨴᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᨿᩥᩈᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩮᨶᩣ ᨷᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩈᨧᩮᨷᩥᩔ ᨣᩉᨸ᩠ᨸᨿᩣᨣ᩠ᨿᩣ ᩈᩩᩃᩈᩥᨸᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧᩣ ᩈᩥᨦ᩠ᨣᩥᩅᩮᩁᩴ ᨧᩣ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᨲᩥ, ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᨣᨲ᩠ᨲᨾᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨴᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᨠ᩠ᨠᨲᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨴ᩠ᩅᨠ᩠ᨠᨭᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣ

ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ

១០៉ អកប្បិឃយិំសតិក្ខេសចណ្ណតា

១១១-៣៉ យត្ស្សហត្ថិអស្សាភត្ថា ...ទេប... ក្ខទកស្ស ច ឃំ យិំសត្ថា, ឃំ ក្ខេទិស្សកតយិំសត្ថា, អប្បដិទេចក្លិតំ ឃត្ថា យិំសំ, ទេតស្ស យិំសេសស្ទតិ ឧចំ ទេឃាទេដត្វា អទេត្វា ទេចតិតទេត្ថា៉ តត្ថ ឃឹសកឹចាតទេក្ខត ចទេត្ថា អគ្គចិទេសសាច តទេគ្គា៉ ក្ខទកស្សាតិ ត្លយិតា សត្ថាបិ ឌីឈខាតិ សក្កហិតា៉ ក្ខេទិស្សកតយិំសត្តិ កិក្លំ ក្ខេទិសិត្វា កតំ ក្ខេទិស្សកតំ, តត្ថា តំ យិំសត្ថា៉ ឧត្ថ ច យិំស-ក្កហទេលាត យត្ថាតយិ កហលំ ទេចតិតត្ថា ក្ខបលក្លលាចទេសត, ច-សទេក្ខត ចា៉ បត្ថាស្សបិ សហឆយិទេកស្ស ឃំ កិត្ថិ ក្ខេទិស្សកតំ សទេត្ថាសយិ ត កប្បតិ, តយិ អឌិក្ខអស្សតអបរិសក្លិតតាឃ តិទេកាដិបរិស្សគ្គិ ចក្ខតិ៉ អប្បដិទេចក្លិតត្តិ អត្សបបរិក្លិតំ, អតាបុគ្ឆិតត្តិ អទេត្វា៉ អាបត្តិកឹទ្សទេកត ហិ ទ្វបំ សល្លទេក្លទេត្តតាបិ បុគ្ឆិត្វា បដិក្កទេហតត្ថំ បរិក្ខិតត្ថាត្ថា៉ យត្ស្សាតំ យិំទេសស្ស ត្សល្លត្ថឃត្តិ ទេឃាខតា៉ ត្សទេលិ អត្ថទេឃា ឧត្វាតិ ទេស្ស, ក្ខិទេត្ត ច ត្សល្លត្ថឃំ៉ បិទេនិកសញ្ញាតិទេសទេសហិ ឩទេបត្វា ត្លទេតា អឆិកំ ចត្ថិ តត្តិ៉ ទេសទេសស្ទតិ អចទេសទេសស្ស ឧកាឆសស្ស៉

១១៣៉ ត្លឆាតិ យត្ស្សាឌិតំ អឌិអាឌិតិបិ អកប្បិឃាតិតិ ឆទេស្សតំ “អឌិបិ”តិអាតិយាហ៉ បិ-សទេក្ខា “ទេលិហិត”ត្តិអាឌិស្សបិ អត្សចទេត្តតទេត្ថា៉ ឧសត្តិ យត្ស្សាឌិតំ ឆសត្ថ៉ ចសាស្ស បត ឧកា យត្ស្សចសា ត ចក្ខតិ៉ លិទាឌិស្ស អកប្បិឃំ តាឃ តត្តិ៉ ក្ខេទិស្សកតំទេឃច សចិត្តកត្តិ ទេឃាខតា៉ សចិត្តកត្តិ ក្ខេទិស្សកតកាចខាតតចិទេត្តត សហ ចត្តតឹតិ សចិត្តកំ៉ ចត្តុចិតិក្លយចិខាតតចិទេត្តត ហិ សចិត្តកត្តំ៉ ឧត្ថ ច សចិត្តកត្តំ អាបត្តិឃា ឧច, ត ច យិំសស្ស, តចាបិ យិំសឹទេសត អាបត្តិ ឧច ត្សត្វាតិ ចិត្ថាតត្វាត្តិ៉

អកប្បិឃយិំសតិក្ខេសចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

១១៉ តិស្សក្កិឃតិក្ខេសចណ្ណតា

១១៤-៥៉ ទ្វបិទេឃត អទ្វបិឃំ ទ្វបិឃត្ថា ត្លតទេទត ទ្វបិឃត្ថា បរិចទេត្តឃ្យាតិ សត្ថទេត្ថា៉ តត្ថ ទ្វបិទេឃតាតិ ទ្វបិឃសត្លាទេតត តិស្សក្កិឃចត្វុតា៉ អទ្វបិឃត្តិ អទ្វបិឃសត្លាតំ ត្សក្កដចត្វុំ កប្បិឃចត្វុត្ថា៉ ត្លតទេទតាតិ អទ្វបិទេឃត៉ តិស្សក្កិតិ តិស្សដ្ឋតំ តិស្សទេក្កា, បុត្ថាការទេក កត្តត្ថាស្ស ចិតឃកយុទេស្សតំ តាយំ៉ តិស្សទេក្កា អស្ស អត្ថិតិ តិស្សក្កិ, កិំ តំ? បាចិត្តិឃំ៉ ទ្វបិឃស្ស ឃុលក្កហទេលា បត ទ្វបិឃប្បដិក្កហលាសិក្លាបទេឆត តិស្សក្កិឃំ បាចិត្តិឃំ៉

ត្លឆាតិ ទ្វបិឃាឌិ ឆទេស្សតំ “ត្លឆា”តិអាឌិ អាទេគ្គំ៉ តត្ថ កហា...ទេប... យាសកំ ត្លឆ ទ្វបិឃត្តិ សត្ថទេត្ថា៉ តត្ថ កហាបទេលា តាឃ ស្សចណ្ណយទេឃា ចា ទេដតយទេឃា ចា ឧតទេហិ បកតិកហាបទេលា ចា៉ សត្ថុតិ ទេដតំ៉ សិខិតិ ស្សចណ្ណទេកទេឆា, តចាបិ ទេចត្ថ សាយទេត្ថាត ស្សចណ្ណយឆិទេប្បតំ៉ ទេចាហាទ្សបកយាសកត្តិ ទេចាហាទិ៍ កឃចិក្លឃំ ក្ខបកត្ថឹតិ ទេចាហាទ្សបកំ, តត្ថា តំ យាសកត្ថា៉ តំ បត សឃដ្ឋាបិតទ្សបត្ថា អសឃដ្ឋាបិតទ្សបត្ថា ទេលិហឆាទ្សអាឌិយំ ត្សត្ថតិ៉ ត្លឆ ទ្វបិឃត្តិ ត្លឃស្សិ សិក្លាបទេឆ ទ្វបិឃំ តាយាតិ អទេត្វា៉ ចត្តយុត្តាឌិ កប្បំ ត្សក្កដចត្វុត្ថា ត្លតទេទត្តិ ទេឃាខតា៉ តត្ថ ចត្វុត្ថា យុត្តា ច អាឌិ ឃស្សាតិ សយាទេសា៉ អាឌិ-សទេក្ខា បទេត្ថកំ ទេឃាទេដតទេត្ថា “ចត្វាឌិ យុត្តាឌិ”តិ៉ តត្ថ បឆទេយត អាឌិ-សទេក្ខត

កប្បាសបិចុបណ្ណាទិកំ យំ កិញ្ចិ កប្បិយវត្ថុំ, ទុតិយេន មហិ សន្ធា សិលា បចាឡអំ លោហិតន្តា មសារកល្លំ សព្វឆន្នានិ កាសិកាសលេត្តវត្ថុប្បទាមផលិទាមាគយោតិ ឋានំ ទុក្កដវត្ថុំ សង្គហាតិ។ វត្ថាទិកប្បិយវត្ថុំ, មុត្តាទិទុក្កដវត្ថុញ្ច ឋានំ អញ្ញំ អនុបិយំ ហាយាតិ អត្ថោ។

១១៥. ឧត្តានត្ថា រូបិយសំវោហារំ ទស្សេត្វា ឥទានិ កប្បិយភណ្ឌេ កយវិក្កយំ ទស្សេតុមាហ "ឥម"ន្តិអាទិ។ តត្ថ "ឥមំ គហេត្វា ឥមំ ទេហិ, ឥមំ ករ, ឥមំ អាហរា"តិ វា "ឥមំ កត្វា ឥមំ ទេហិ, ឥមំ ករ, ឥមំ អាហរា"តិ វា "ឥមំ ទេមិ, ឥមំ ទេហិ, ឥមំ ករ, ឥមំ អាហរា"តិ វា កយវិក្កយេ សមាបន្នេ និស្សគ្គិយន្តិ យោជនា។ តត្ថ ឥមន្តិ តណ្ឌុលាទិំ។ គហេត្វាតិ ធនាទិំ គហេត្វា។ ឥមំ ទេហីតិ វុត្តំ វត្ថាទិកំ ទេហិ។ ឥមំ ករាតិ វុត្តំ រជនបចនាទិំ ករោហិ។ ឥមំ អាហរាតិ វុត្តំ រជនកដ្ឋាទិំ អាហរ។ ឥមំ ទេមីតិ វុត្តំ វត្ថាទិកំ តវ ទេមិ។ សមាបន្នេតិ កតេ។ តស្មា កប្បិយំ កយំ វិចារេន្តេន អញ្ញាតកេហិ សទ្ធិំ "ឥមំ ទេហី"តិ វទតោ វិញ្ញត្តិ, "ឥមំ គណ្ហាហី"តិ វទតោ សទ្ធាទេយ្យវិនិបាតនំ, "ឥមិនា ឥមំ ទេហី"តិ វទតោ កយវិក្កយន្តិ តិស្សោ អាបត្តិយោ។ មាតាបិតូហិ បន សទ្ធិំ កយវិក្កយមត្តំ មោចេន្តេន វិចារេតព្វំ។ អយំ យោ កយវិក្កយោ ធនបត្វា បញ្ចសហធម្មិកេ អវសេសេហិ គិហិបព្វជិតេហិ ន វដ្ដតិ។ សេវ បន ហេវកម្មានិ ការេតិ, អដ្ឋកថាចរិយានំ បាចិត្តិយមត្តំ ទេសេតព្វំ។

១១៨-១២០. ឥទានិ បរិណាមេន្តស្ស អាបត្តិភេទំ ទស្សេតុំ "អត្តនោ"តិអាទិ អារទ្ធំ។ តត្រាយំ បិណ្ឌត្ថោ – សង្ឃស្ស នតំ លាភំ អត្តនោ បរិណាមេយ្យ, និស្សគ្គិ។ អញ្ញតោ បុគ្គលស្ស បរិណាមេយ្យ, បាចិត្តិ។ អញ្ញស្ស សង្ឃស្ស វា ចេតិយស្ស វា បរិណាមេយ្យ, ទុក្កដំ។ អញ្ញស្ស បុគ្គលស្ស វា ចេតិយស្ស វា នតំ លាភំ អត្តនោ វា សង្ឃស្ស វា អញ្ញបុគ្គលស្ស វា អញ្ញចេតិយស្ស វា បរិណាមេយ្យ, ទុក្កដន្តិ យោជនា។ តត្ថ នតន្តិ កាយេន វា វចសា វា និន្នំ កតំ។ លាភន្តិ លភិតព្វំ ចីវរាទិំ។ អញ្ញតោ អញ្ញស្មិំ បុគ្គលេ វា ចេតិយេ វា, ចេតិយេ បន ទុក្កដំ។ អញ្ញស្សាតិ ចេតិយាទិតោ អញ្ញស្ស បុគ្គលស្ស។ អញ្ញតោ វាតិ ចេតិយាទិមិព្ភា។ សង្ឃស្សាតិ បន ឥទំ កាលក្កិលោកាឡអកទានាយេន "នតំ បរិណាមេយ្យា"តិ វចនតោ បរិវត្តតិ។ និស្សគ្គិ សកសញ្ញាយ ន ទទេយ្យ វា, ទុក្កដន្តិ សព្វត្ថ។ អញ្ញវា អនញ្ញន បការេន, ទេយ្យសញ្ញាយ ន ទទេយ្យ ទេតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឋានន្តិ វត្ថុទេសេន អញ្ញំ បរាជិកំ ថុល្លច្ចយំ ទុក្កដំ ហោតីតិ អត្ថោ។

និស្សគ្គិយនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១២. បាចិត្តិយនិទ្ទេសវណ្ណនា

១២៦. មុសា...បេ... ហរេណាតិ និមិត្តេន គុមុចនំ, តស្ស "បាចិត្តិ ទុក្កដ"ន្តិ ឋាមិនា សម្ពន្ធោ។ ឧចំ សព្វត្រ មុសាវាទេតិ និបាតេន សទ្ធិំ ពហុទិសោ។ បុព្វេបិ ជានិត្វា វចនក្ខណេបិ ជានន្តស្ស មុសាភណនិមិត្តន្តិ អត្ថោ។ ភណនញ្ចា នាម ឋាន អក្ខរស្ស វា ក្ខរំ, ក្ខរស្ស វា អក្ខរំ កត្វា កាយេន វា វាចាយ វា វិញ្ញាបនប្បយោគោ។ បរាជិកសង្ឃាទិសេសវារវិបត្តិយោ អមូលិកាយ ចោទនត្ថស្ស

យថាក្កមំ សង្ឃាទិសេសបរិច្ឆិន្នត្តាយទុក្កដានិ។ អនុបធារេត្វា សហសា ភណន្តស្ស, “អញ្ញំ ភណិស្សាមី”តិ អញ្ញំ ភណន្តស្ស យស្ស ភណតិ, សោ ន សុណាតិ, តស្ស ច អនាបត្តិ។

ឱមសតិ អមនាបតាយ កណ្ណេសុ វិជ្ឈតិ វិយ តុទេន, ឱមសតិ វាតិ ឱមសោ, សោ វាយំ វាទេវាទ, តស្មិំ ឱមសវាទេ បន ភាវាទាត្ថវសេន ខុំសេតុកាមតាយ ជាតិនាមគោត្តកម្មសិប្បអាពាធលិង្គកិលេសអាបត្តិអក្កោសសង្ខាតេសុ ទសសុ វត្ថូសុ ជាតិនាមគោត្តកម្មសិប្បអាពាធលិង្គកិលេសអាបត្តិអក្កោសសង្ខាតេសុ ទសសុ វត្ថូសុ សន្តេន វា អសន្តេន វា “ខត្តិយោសិ, ចណ្ឌាលោសី”តិអាទិនា ការណេន វា វាចាយ វា អញ្ញាបទេសេន ភិក្ខុនោ ចុទេតុកាមតាយ អក្កោសបទេតិ អត្ថោ។ “សន្តិ ឥធេកច្ចេ ចណ្ឌាលា”តិអាទិនា អញ្ញាបទេសេន វា “ចោរោសិ, ចិការីសិ, មាតុឃាតកោសី”តិអាទីហិ បរិយាយវចនេហិ វា ភិក្ខុស្ស, យថា វា តថា វា អនុបសម្បន្នំ, បទេ បទេ បន សព្ពេសំ អក្កោសត្ថស្ស ទុក្កដំ។ ខេឡេ ឧទកម្បិ តាយ វទតោ បន សព្ពត្ថ ទុក្កដមេវ។

បេសុញ្ញហរណេតិ បិសុណស្ស ភាវោ បេសុញ្ញំ។ អត្តនោ បិយកម្យតាយ វា បរស្ស បរេសុ ភេទាធិប្បាយេន វា ជាតិអាទីហិ ខុំសនត្ថស្ស ភិក្ខុនោ វចនំ សុត្វា ភិក្ខុស្ស តស្ស បេសុញ្ញស្ស ហរណេ។ អនុបសម្បន្នស្ស ហរណេ ទុក្កដំ។ បទំ បទំ បទសោ, ឯកេកំ បទំ សោ, គោដ្ឋាសេន គោដ្ឋាសេនាតិ អត្ថោ។ សង្គីតិវសេន ឧទ្ទិដ្ឋបាឡិ បិដកវសេន ឧទ្ទិដ្ឋំ, អនុវាទវសេន ច វាទេនាទិកោ ធម្មោ នាម, តេន សហ បទសោតិ នាមិកស្ស ទុតិយាទិបទិកស្ស បទសោធម្មោតិ ឯកក្ខរាទិនា គោដ្ឋាសេន គោដ្ឋាសេន អនុបសម្បន្នេន សទ្ធិំ យថាវុត្តធម្មំ ភណតោតិ អត្ថោ។ បទសោធម្មំ ភណតស្ស បទសោធម្ម-សង្ខាតំ វាចនំ វុត្តំ។ អនុបសម្បន្នេន សទ្ធិំ ឯកតោ ឧទ្ទេសគ្គហណេ សជ្ឈាយករណេ, តំ សន្តិកេ ឧទ្ទេសគ្គហណាទិកេ ច តេន សទ្ធិំ ឯកតោ យេភុយ្យេន បគុណំ គន្ថំ ភណន្តស្ស ខុទ្ទកេន្តស្ស ខលិតដ្ឋានេ “ឯវំ ភណាហី”តិ ឯកតោ ភណន្តស្សបិ អនាបត្តិ។

អត្ថយោគ ចត្វាទិនា យេន កេនចិ សព្ពត្ថ លភតិ អនាគច្ឆ ទិយឌ្ឍហត្ថុព្ពេធេនាបិ សព្ពបរិច្ឆិន្នំ សេយ្យស្សលត្តំ សេយ្យស្សបរិច្ឆិន្នត្តា សេនាសនំ អភាវត្តិ អធិប្បេតំ។ តត្រដ្ឋោ បន ភិក្ខុ ឥតរេ អត្ថយោគ បរិវាទិកចតុរង្គេ ទិសេ ឋិតកតោបិ អត្ថយោគ តទហុជាតា ទារកាបិ ឧបចារេតា អភាវ-សង្ខាត ចតុត្ថិ សហ អភាវេនាតិ សាភាវោ, ភិក្ខុ ឧបចារេនេវ ច បន អនុបសម្បន្នេន, មាតុគាមេន ច សហ សេយ្យកប្បតំ សាភាវភាវោ នាមាតិ ភេទតញ្ញ៉ា សង្ឃស្មុំ សេនាសនបញ្ញាបកាទិកេសុ ឧបសម្បន្នំ អយសកាយា ហុត្វា ភិក្ខុហិ សេត ច ឋញ្ញាបេត្តិ អចជាតាបេត្តិ អចណ្ណាយ ខុទ្ទលិកាបេត្តិ, លិយកតោ វា ចិត្តាបេត្តិ, តំ វចនំ ឋញ្ញាបនកំ សេត លិយត្តិ សព្ពត្ថ តស្ស អចល្ហិ បកាសេត្តិ, តំ លិយតំ។

១១៦។ តលត្តិ ហត្ថតលយធិប្បេតំ។ តក្កហណេន បន ការេយាច តលំ។ សត្តិតិ កាយប្បដិពទ្ធា សត្តិ អាចុធទិសេសោ, ឧបលក្ខណត្តា បន សព្ពម្បិ កាយប្បដិពទ្ធំ សត្តិ។ តលញ្ចា សត្តិ ច តលសត្តិ។ ឰធ បន ពោធេន ភិក្ខុស្ស តលសត្តិឧគ្គិរណំ តលសត្តិ។ សចេ បន ចិរទ្ធា បហារំ ទេតិ, ន បហរិតុកាមតាយ ទិន្នត្តា ទុក្កដំ, បហរិតុកាមតាយ បាចិត្តិយំ, អនុបសម្បន្នេ ទុក្កដំ, មោក្ខាធិប្បាយស្ស អនាបត្តិ។

បញ្ញាទេត្តត ចេនេតា ឪបនយ្យត្ត្ស្ស ចា ទេតត ចុច្ចយាតឆម្ពស្ស ចា អភាឝទោទលំ អតាឝទេទា៍ អត្ទុបនយ្យត្ត្ស្ស ទេតត ចុច្ចយាតស្ស ចា ឪបនយ្យទេត្តត, បទេទត ចា អបញ្ញាទេត្តត ចា ចុច្ចយាតស្ស អតាឝទេទ ទ្ក្កដិ៍

“ឪាតចទេស្សា ត្វំ យទេញ្ញា”តិអាឌិតា កិក្លុទេតា ញក្កច្ចស្ស ឪប្យាឝតំ អត្ទុបនយ្យត្ត្ស្ស ទ្ក្កដិ៍

អតាបុដ្ឋា កាយប្យទេចយទេតតិ បកតិចចទេតត បុឌ្ឋិតុយត្ទុបំ អទេត្តាឪបចាទនិយាឃ ឝស្សត្ទុបចាទេទ កិក្លុ ឌិង្វា “ចិកាទេល កាយប្យទេចយតំ អាបុដ្ឋាយិ៍”តិ អតាបុឌ្ឋិត្វា ចិកាទេល កាយប្យទេចយទេតា៍ ឌឺទេឈា បត យត្ថិចទេយតា៍ អាបឝាស្ អតាបត្តិ៍

បទេយ្យទេកាឌទេតតិ បទេទា ឆ បទេទា ឆ បទេយ្យទា យ-កាទេទា យត្ថិចទេយត, ពយ្វា បទេយ្យទា ឪប្យត្តចិយឃអបិឝាតចចត់, បទេតា បទេតា លឝ្ល ក្ញ្ញាទេតតិ អទេត្វា៍ អឃទេយត្វ អឆិប្យាទេឃា – បញ្ចាហិ ទេកាឌទេតហិ តាយំ កទេហត្វា តិយត្តិតស្ស ទេឃត ទេឃត បឆយំ តិយត្តិទេតា, តស្ស តស្ស ទេកាឌតទេតា ឪប្យឌិបិឌិឃា, “យង្ឃ្យាកត្តបច្ចាឃំ តុង្ឃ្យាឝម្ពិ៍”តិ ចា “ចិកទេប្យិ៍”តិ ចា អាឌិតា យម្ពុលា ចា បទេម្ពុលា ចា អចិកទេប្យត្វា ចា អញ្ញាទេតា អញ្ញាទេតា បច្ចាទេកាឌតាឌិតិ លឝ្ល ក្ញ្ញាយាទេតតិ៍ កិលិតឌិចទេឝាតឌិចទេការយទេឃ អតាបត្តិ៍

១១២៍ ទេយង្ឃំ ទេយតាយតាតិ ចា អត្ទុឌ្ឋទិត្វា កយទេតតិ យព្ពទេត្ថា៍ ចា-យទេត្ថា យម្ពុច្ចទេឃ៍ តត្វ “កិយិ ចិយិលិកា ឪត្តទត្តទលំ ក្ញុត្តទលំ តឌិកា ឆម្ពក្លទេល្ឋា តិឃឹឝតំ បច្ចត្តទលំ តិលាយត្តាទេទា បល្លាយត្តាទេទា”តិ (បាចិ៍ ១១៧) ចុត្តាស្ ឝយស្ ទេយង្ឃ្យាស្ ឧកយ្យិ អត្តទេតា ចស្សក្ខទេត កទេហត្វា យឈ្លិទេក យព្ពាប្យឌិច្ឋទេត្ត ក្ញទេត្ត ទេយតាយទេត យត្តទិត្វា ចា យត្តាទេបត្វា ចា ឃឆា ឆបិតំ ឪបចិកាឌិហិ ត ពឌ្ឈតិ, តឆា ឆបតចទេយត អត្ទុឌ្ឋទិត្វា បទិក្លិត្តស្ស អាទាយស្ស បទិទេក្លបំ, អបទិក្លិត្តស្ស ឪបចាទំ អតិក្កយិត្វា កយទេត ឆ, តឆា យច្ចាប្បឹឆតិយិទេកាឋ្ឋយញ្ញាតាតិ ទេយតាយតាតិ ចស្សកាទេល អទេញ្ញាកាទេយ យត្តទិត្វា ចា យត្តាទេបត្វា ចា អត្ទុបនយ្យទេត្តត អត្ទុឌ្ឋទិត្វា ចាយយញ្ញិយស្ស បុទិយស្ស ទេលឝ្ឋុបាតំ អតិក្កយិត្វា កយទេត ចាតិ អទេត្វា៍ ឃឆាចុត្តទេតា បត អញ្ញាត្វ ទ្ក្កដិ៍

ញាត្តិឃា អឝ្ឍាតកយទេតតិ “កឋ្ឋាយ កកិតិ, កឋ្ឋាយ អឃ្យា”តិ អញ្ញាយញ្ញា យំចិឝហិត្វា “អឌ្ឍ ចា ទេយ្វ ចា”តិអាឌិតា តិឃយិតកាលចិយទេក្កតំ អកត្វាបិ ក្លាទចិយទេក្កតំ យក្កចិយទេក្កតំ កត្វាបិ ញាត្តិឃា យត្ថិ អឝ្ឍាតយក្កកយទេតតិ អទេត្វា៍

ឧទេកកាឃ តិឃឹឝទេតតិ ឧទេកត ឧកាតិ ឧទេកកា, តស្សា តិយញ្ញាឃាតិ អទេត្វា៍ ឧទេកត យហ ឧកិស្សា តិយញ្ញំ ចិតា ឧកាឃ យហ ឧកស្ស តិយញ្ញំ តាយ តតិ្វតិ ឧកាឃ យហ ឧកស្ស តិយញ្ញាឃំ យតិ តិយិត្តស្ស កិក្លុទេតា បាចិត្តិឃត្តិ អឆិប្យាទេឃា៍ “ឧកាទេឃកតិឃឹឝទេត”តិ ចា បាទេធា៍

១១៣៍ ទុបាឌិតំ ឪបយំហាទេទត, កឃាតកកចាកចទេតត ចា ឪបនយ្យត្ត្ស្ស កិយាបទេតា៍ អត្ទុបនយ្យត្ត្ស្ស ទ្ក្កដិ៍

អាទេកាឌទេត ឪបនយ្យត្ត្ស្ស អត្តយទេយា ឪប្យលបទេត្តតាបិ បហាទឝាទេតា៍ អត្ទុបនយ្យត្ត្ស្ស អត្តយទេយា តិទេឋ្ឋាតកតស្សបិ ទ្ក្កដិ៍

មោក្ខាធិប្បាយស្ស អនាបត្តិ។

សង្ឃមជ្ឈេវិនយធរេន អនុយុញ្ជិយមានស្ស បុច្ឆិតតោ អញ្ញស្ស វាទោ អញ្ញេន អញ្ញំ បដិចរណំ អញ្ញវាទោ។ តថេវ បុច្ឆិយមានស្ស អកថេតុកាមតាយ វិហេសនំ តុណ្ហីភាវោ វិហេសោ។ អញ្ញវាទកស្ស វិហេសកស្ស ច ញត្តិទុតិយកម្មេន អញ្ញវាទកវិហេសកកម្មេ កតេ បុន អញ្ញវាទេ វិហេសនាយ បាចិត្តិយំ។ អនារោបិតេ បន កម្មេ ទុក្កដំ។ កិញ្ចិ វីតិក្កមំ ទិស្វា “អាវុសោ, ឥមំ នាម តយា កត”ន្តិ វុត្តេ តំ ន កថេតុកាមោ តុណ្ហីភូតោ សង្ឃំ វិហេសេតីតិ វិហេសកោ។ អនាចារំ អាចរិត្វា សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា, វត្ថុនា វា អនុយុញ្ជិយមានេ តំ អកថេតុកាមោ “កោ អាបន្នោ, កិម្ហិ អាបន្នោ”តិអាទិនា នយេន អញ្ញេហិ វចនេហិ តំ វចនំ បដិច្ឆាទេន្តោ យោ អញ្ញំ វទតិ, អយំ អញ្ញវាទកោ នាម។

ទុដ្ឋុល្លំ នាម បារាជិកសង្ឃាទិសេសា, ឥធ បន សង្ឃាទិសេសោវ។ បកាសោ ច លាភោ ច បកាសលាភោ, ទុដ្ឋុល្លស្ស បកាសលាភោតិ តប្បុរិសោ។ អភិណ្ហាបត្តិកស្ស ភិក្ខុនោ អាយតិំ សំវរត្ថាយ អាបត្តិបរិយន្តំ កុលបរិយន្តញ្ច កត្វា វា អកត្វា វា តិក្ខត្តុំ អបលោកេត្វា កាតព្វា។ ភិក្ខុសម្មុតិំ ឋបេត្វា អនុបសម្បន្នស្ស “អយំ អសុចិំ មោចេត្វា សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នោ”តិអាទិនា នយេន វត្ថុនា សទ្ធិំ អាបត្តិំ ឃដេត្វា តស្ស ទុដ្ឋុល្លស្ស បកាសនេ អារោចនេ ច, តស្សេវ យេន កេនចិ រូបេន ញត្វា លាភនេ ច, អទុដ្ឋុល្លារោចនេ លាភនេ ច, អនុបសម្បន្នស្ស បន បុរិមបញ្ចមសិក្ខាបទេ វុត្តនយា ទុដ្ឋុល្លេបិ ទុក្កដំ។

ហាសោទកេតិ ឯត្ថ ហាសេ ឧទកេតិ បទវិការោ វេទិតព្វោ។ យេន កេនចិ សរីរាវយវេន ហសាធិប្បាយស្ស ឧបកច្ឆកាទីសុ ហាសេ ផុសនេ។ ហាសនិមិត្តមិញ្ញាផុសនំ ហាសោ។ អនុបសម្បន្នេ ទុក្កដំ។ ឧទកេ ហាសេតិ ឧបរិគោប្ផកេ ឧទកេ ហសាធិប្បាយស្ស ឧម្មុជ្ជននិមុជ្ជនេន កីឡាយ។ កីឡា ហិ ឥធ ហាសោតិ វុត្តា។ នាវាយ កីឡតោ, ហត្ថាទិនា កដ្ឋាទិនា វា ឧទកំ ហនតោ អន្តមសោ ភាជនគតកញ្ជិកាទីនិបិ ខិបនកីឡាយ កីឡតោ ទុក្កដំ។ អហសាធិប្បាយស្ស អនាបត្តិ។

និក្ខមេន វិហារាតិ សង្ឃិកវិហារតោ ភិក្ខុនោ និក្កឌ្ឍននិក្កឌ្ឍាបនេ។ ឯត្ថ ច ឯកប្បយោគេ ឯកា, នានាបយោគេ ទ្វារគណនាយ អាបត្តិយោ។ បុគ្គលិកនិក្កឌ្ឍនេ, តស្ស បរិក្ខារនិក្កឌ្ឍនេ, អនុបសម្បន្នស្ស បន តស្ស បរិក្ខារស្ស វា និក្កឌ្ឍនេ ទុក្កដំ។ ន សម្មាវត្តន្តានំ អន្តេវាសិកសទ្ធិវិហារិកានំ វា និក្កឌ្ឍនេ, អត្តនោ វិស្សាសិកស្ស វិហារា និក្កឌ្ឍនេ, ភណ្ឌនការកស្ស បន សកលសង្ឃារាមតោ និក្កឌ្ឍនេ អនាបត្តិ។

អនុបខជ្ជ សយេតិ “វុឌ្ឍោ, គិលានោ, សង្ឃេន ទិន្នោ”តិ ជានិត្វា មញ្ចបីឋានំ វា តស្ស ភិក្ខុនោ បវិសន្តស្ស វា និក្ខមន្តស្ស វា ឧបចារំ អនុបខជ្ជ អនុបវិសិត្វា សង្ឃិកេ វិហារេ “យស្ស សម្ពាធោ ភវិស្សតិ, សោ បក្កមិស្សតី”តិ អធិប្បាយេន និសីទននិបជ្ជនេ បយោគេ បុគ្គលិកេ ទុក្កដំ។

ឯត្ថ ច បាចិត្តីតិ ឧទ្ទិសិត្វា កានិចិ បសិទ្ធានិ ឥស្សិតានិ អចុត្តានិ បត តានិសានិ ញ្ញមិភាច សាមញ្ញាចចេតេត សង្គហេត្វា វេទិតព្ពានិ. កថំ?
អវេលកាទិអញ្ញតិត្ថិយានំ យស្ស កស្សចិ អាមិសស្ស សហត្ថា ទានេ ច, សប្បិតេលាទិតេលមធុផាណិតមច្ឆមំសខីរទធិសប្បានំ
បណីតភោជនានំ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជនេ, រាគបរិយុដ្ឋិតចិត្តស្ស បុរិសស្ស ហោនេ្ត ភុវេល អត្តបចិសិត្វា តិសជ្ជនកប្បនេ,
បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរេន និមន្តិតោ តស្មិំ ភុត្តេ វា អភុត្តេ វា សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆិត្វា បុរេភត្តំ បច្ឆាភត្តំ វា យស្មិំ ភុវេល និមន្តិតោ,
តតោ កិលានាទិចីវរទានកាលសមយំ ឋបេត្វា អញ្ញស្មិំ អញ្ញកុលប្បវេសនេ, ឋបេត្វា ឯកទិវសំ អញ្ញស្មិំ ទិនេ អាវសថបិណ្ឌស្ស អកិលានេន
ភុត្វា ភុញ្ជនេ, ទត្តិបរិច្ឆេទំ វា ភេសជ្ជបរិច្ឆេទំ វា កត្វា បវារិតតោ វុត្តតោ អញ្ញត្រ បុន បវារណាយ អញ្ញត្រ និច្ចប្បវារណាយ
វិញ្ញាបនេ, អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយា កាមតោ និល្លិត្តសេនាឥស្សនាយ គមនេ, បច្ចយេនបិ គន្ត្វា តិរត្តតោ វុត្តតោ សេនាយ វាសេ, តស្ស
ច វសន្តស្ស យុទ្ធដ្ឋានពលគណនដ្ឋានសេនានីកវេសអនីកទស្សនត្ថំ គមនេ, បិដ្ឋាទីហិ កតមជ្ជសន្តានស្សាយ, បុប្ផាទីហិ
កតអាសវសន្តានមេរយស្ស ច បានេ, បនីបុជ្ជលបត្តបវនាទិការណំ វិនា វិសិព្ពិតុកាមតាយ អកិលានស្ស អគ្គិនោ ជាលនជាលាបនេ,
គប្បតិត្ថំ អនាគាយ នវចីវរបរិភោគេ, សាមំ ចីវរំ វិកប្បេត្វា អបច្ចុទ្ធារាយ បរិភោគេ, ភិក្ខុសន្តកបត្តាទិនោ អត្តមនោ
ហសាធិប្បាយេនបិ អបនិធានេ អបនិធាបនេ, សញ្ចិច្ច តិរច្ឆានគតស្ស ជីវិតវោរោបនេ, សញ្ចិច្ច មាតុគាមំ និហតាធិករណស្ស
បុនកម្មាយ ឧក្កោដនេ, សញ្ចិច្ច ភេយ្យសត្ថេន សទ្ធិំ សំវិធាយ ឯកទ្ធានគមនេ, ភិក្ខុហិ សិក្ខាបទេហិ ចុច្ចមានស្ស អញ្ញំ អវិធាវេត្វា “ន
តាវ សិក្ខិស្សាមី”តិ កថនេ, សិក្ខាបទវិវណ្ណនេ, ញាណេមំ “សុត្វា ជានិស្សាមី”តិ អធិប្បាយំ វិនា វិវាទាបន្នានំ ឧបស្សុតិដ្ឋានេ, ធម្មិកានំ
កម្មានំ ឆន្ទំ ទត្វា បច្ឆា ខិយនធម្មាបជ្ជនេ, សង្ឃេ វិនិច្ឆយេ វត្តមានេ ឆន្ទំ អទត្វា បក្កមនេ, សមគ្គេន សង្ឃេន ចីវរំ ទត្វា បច្ឆា
ខិយនធម្មាបជ្ជនេ, អញ្ញត្រ អន្តរាយា អន្តោវស្សា វា រតនស្ស វា រតនសម្មតស្ស វា ឧគ្គហេត្វា គហាបនេ បាចិត្តិយន្តិ។

បាចិត្តិយនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១១. សមណកប្បនិទ្ទេសវណ្ណនា

១១៨. សមណកប្បាតិ សមណវោហារា។ កវត្តិ, អវេហសុត្តិ វា ភូតា, វត្តមានេ, ភូវេ វា តប្បច្ចយោ។ វិរូឡ្ហមូលាទិកានំ អាបជ្ជិត្វា
វទ្ធមានកានំ, វឌ្ឍិត្វា មហន្តកានំ បត្តានញ្ច រុក្ខលតាទិសព្ពានំ ភូតានំ ការោ, ភូតា ឯវ វា ការោ សមូហោ ភូតការោ។ តស្ស
សមារម្ភោ ឆេទនផាលនាទិ, តស្មិំ។ និមិត្តត្ថេ ចេតំ ភុម្មំ, តំហេតុ បាចិត្តិយំ ហោតីតិ អត្ថោ។ កតកប្បិយំ សមណកប្បិយំ ករេវតិ សម្ពន្ធោ។
តត្ថ កតំ កប្បិយំ យស្សាតិ ពាហុព្ពីហិ។ កេនាតិ អាហ “នខេនា”តិអាទិ។

១១៩. ឋានាតិ យស្ស សមារម្ភោ, តំ ភូតគាមំ វិកន្តិត្វា ឥមស្សាតំ “ន មូលី”តិអាទិ អារទ្ធំ។ សោតិ ភូតការោ។ កវិតំ រូប្បន្តិតំ
បហោនេនីតិ ការិតព្ពា តប្បច្ចយោ, បការិនោ រូប្បាទិនោតិ អត្ថោ។ អថ វា បកវតិ បករោ, រូប្បត្តិ, សោវ បករោ, បការិ
កវោតីតិ នាមធាតុនោ កត្តរិ តប្បច្ចយោ, បការិនោ រូប្បន្តោតិ អត្ថោ។ មូលញ្ច ខន្ធោ ច ពីជញ្ច អគ្គញ្ច ផឡុ ច មូល...បេ...
ផឡុានិ។ ផឡុ នាម បព្ពំ។ តានិ ឯវ ពីជានិ, តេហិ បការិនោ រូប្បាទិនោ, អថ វា តេហិ អវសិក្ខុនេហិ, ការណភូនេហិ វា

បកាចិតោ ឌ្ឍបត្តាតិ ពយេត ចិពប្បច្ចយេ ឃយាឃច្ចយំ ចេឝិតព្ពា៉ ពត្ត យ្វលពីឌំ គាយ ហលិឌ្ឌិឃិក្កិចេទាឝិ៉

ឈត្តពីឌំ គាយ អឃ្សពត្តិគិក្រោឆាឝិ៉ ពីឌពីឌំ គាយ បុញ្ញណ្ណាបណ្ណាឝិ៉ អក្កពីឌំ គាយ ហិទិចេទាឝិ៉ ចញ្ចពីឌំ គាយ ឌ្ឋុតញ្ជអាឝិ៉ ពត្ត យ្វលពីឌាឝិតិ បញ្ចា ពីឌការយោ៉ ពត្តិញ្ញត្តា វក្លលតាឝិ ក្វតការយោ៉

ព្ពឌាតិ តេឃុ ពីឌកាយឃយាឃក្ក ឌក្កឌំ ឌឃ្សាតិ អបទច្ឆគ៉ា ក្វតកាយចិយោឝិតំ ពីឌំ អាទឃុក្ក ឌក្កឌត្តិ ឃព្ពត្តោ៉ ក្វតកាយតោ ចិយោឝិតត្តិ ពប្បទិយោ៉ ពីឌត្តិ ក្វយំឃំ ទោឞិពយទោឞិពយ្យិ តិក្កពចិឌត្តិយត្តបត្តចឌ្ឌិឞិ យ្វលពីឌាតិ៉ "អាទឃុក្ក"តិ កិតាពបច្ចឃឃ្ស យោពេ អចុទត្ត ពយុតិ ឈឌ្ឍបត្តិយំ ចិពបេត្រ ឌ្ឋកយត្ត ឌុតិយា៉ អាទឃុក្កតិ ឃយាឃុក្ក៉ ពឃ្ធា "ព្ពយំ បុបឞ្ញ ចលំ ចា ឌាត, ព្ពយំ ពប្បិយំ ពទោហិ"តិអាឝិគា ពប្បិយចចតេត ក្វតការយោតោ ចិយោឝិតំ ពីឌឌាតំ ពីឌកាយបទិយោចគត្ត បុត ពប្បិយំ កាទាបេត្វា បទិក្វញ្ញិកត្តា៉ "អគុឌាគាយិ, កិក្លចេ, បញ្ចាហិ ឃយណពបេហិ ចលំ បទិក្វញ្ញិតុំ អក្កិបទិឌិតំ ឃត្តបទិឌិតំ គលបទិឌិតំ អពីឌំ តិព្ពត្តពីឌពញ្ញាច បញ្ចាយ"ត្តិ (ក្វញ្ញអច៉ ១៧០) ចុទត្តឃុ បញ្ចាឃុ គលបទិឌិតាឝិតិ ពីលិ ឌឃ្សិតាតិ៉

១១ល៉ ព្ពឌាតិ អចឃិឌ្ឋាតិ ចេ្ឆ ឌឃ្សាតុំ "តិព្ពត្តពីឌ"ត្តិអាឝិកំ បឌយច្ឆ អាហ៉ ពត្ត តិព្ពត្តពីឌត្តិ តិព្ពត្តតិយត្តិ តិព្ពត្តំ, តិបុព្ព ចញ្ចត្តតេតិយឃ្ធា ពប្បច្ចយោ, តិព្ពត្តំ ពីឌំ ឃឃ្ស តំ តិព្ពត្តពីឌំ, ពីឌំ តិព្ពតេត្តត្វា ចិឃុំ ពត្វា បទិក្វញ្ញិតត្តា អព្ពបតឃាឝិ៉ គោពីឌំ គាយ ពទុណព្ពចលិឌិ៉ ព្ពឌាតិ ពីឌកាយក្វតការយឃុ ពប្បិយកណប្បការាឝិចិឃេឃំ ឌឃ្សត្តោ "ពឌោហា"តិអាឝិយាហ៉ ពត្ត ពឌោហេត ពាឌ្ឍ ពីឌំ យោឃត្តិ ឌាហិទត្តោ៉

១១ប៉ កាឌគេ ក្វយិឃយ្យិ ចា ឞពាពត្តេឃុ ពីឌឃុ ឞពឃ្ធិញ្ញា ពប្បិយេ ពតេតិ យោឌគា៉ ពីឌឃុតិ ពីឌកាយក្វតការយឃុ ៉ ក្វតការយាបិ ហិ ព្ពឆ "ពីឌ"ត្តិ វញ្ជហីចយេត ចុច្ចតិ៉

១១ឆ៉តិក្លិតត្តតិ ចឃិតោ៉ ពប្បិយំ បុត ពទេឃ្សាតិ ឌាពឃុលបណ្ណកាចតោ ក្វតកាយត្តា ក្វតកាយតោ បទិយោឝិតំ ពីឌកាយបទិយោចគត្ត បុត ពប្បិយំ កាទេឃ្សាតិ អចេ្ឆា៉ តេគាហ "ក្វតការយោ ហិ យោ ពគា"តិ៉ ហិ-ឃឌ្ឍ ហេតុឞ្យិឌពដាតិ យ្វលេ ច បណ្ណេ ច ឌាពពាលេ ឃចេ យ្វលឃត្ត ឃញ្ញាឃតិ, ឌ្ឍបទិកាពេ ឃចេ អក្កទោ ឌាឃតិ, ហេឌ្ឋាកាពេ លិត្តិតុំ ចឌ្ឌតិ៉ យ្វលឃត្តឃុ ចា បត បណ្ណឃត្តឃុ ចា តិក្កតេឃុ ឃចេបិ វតគប្បយាណាបិ ឃាលា តិក្លយត្តិ, ពីឌកាយឃក្កហិតា ហោត្តិ៉

១១០៉ ឌ្ឋពឃុក្កចា ឃេចាលេ ច ចេតិយាឝិឃុ ឃេចាលេ ច ក្វតការយាចាតិ ឃព្ពត្តោ៉ អាឝិ-ឃឌ្ឍត បិពាទាឝិក្កហណំ៉ ឃឝិ ចេ្ឆ ពីលិ បណ្ណាតិ គ ឌាឃត្តិ, អក្កពីឌឃក្កហំ ពច្ឆតិ៉ ឃុព្ពោ បត ឃយុឌ្ឍិតព្ពោ៉ យ្វលបណ្ណ ចិតិក្កតេ ពីឌាបិ ក្វតការយាចាតិ ឃព្ពត្តោ៉ បណ្ណតិ ព្ពយិគា អក្កទយត្ត បឌិក្លិបតិ៉

១៩០។ ឆដាទិបិណ្ឌេ សេវាលេ ច អហិច្ឆត្តកមកុឡអង្កុរេ កណ្ណិកេស្សុ វត្តតីតិ សព្ពត្ថា។ បិណ្ឌេតិ ពទ្ធិកា អត្ថោ អណ្ណាហារិកោតិ ឆេស្សតិ។ ផុល្លន្តិ ផុល្លិតំ អហិច្ឆត្តកំ។ អញ្ញវោហារិកន្តិ អាបត្តិវោហារយោគ្គំ ន ហោតីតិ អត្ថោ។

១៩១។ អល្លរុក្ខេ ឆិទ្ទាតិ យ្យាមលត្តាតិ វិកោបិយ គណ្ហតោ តត្ថ អគ្គិំ ឆិន្ទតោ វាបិ បរិទីពិតីតិ សព្ពត្ថា។ តត្ថាតិ អល្លរុក្ខេ។ “វិកោបយ”ន្តិ បេហិត្វេកស្ស បរិទោ ទិស្សតិ, សោ អបរិទោ បវេសត្តព្ពោ ការណាការវោតោ។ “វិកោបិយា”តិ បន បរិទោ គហេតព្ពោ។ វិកោបិយាតិ ពន្ធិកា អវិកោបេត្វា គហណេ អនាបត្តីតិ ទីបេតិ។

១៩២។ ទារុមក្កដកាទីនាតិ អាណិំ កោដេត្វា ទារុមយន្តំ កត្វា តត្ថ គណ្ឌិំ ពន្ធន្តិ, ឥតំ ទារុមក្កដកំ នាម។ អាទិ-សទ្ទេន គណ្ឌិកពន្ធនាទីនំ គហណំ។ តិណាទិំ ឆិន្ទិតុំ, គណ្ឋិំ កាតុញ្ច ន កប្បតីតិ យោជនា។ ឆិន្ទិតុន្តិ ឆិន្ទនំ។

១៩៣។ ភូតកាយំ វាតិ ភូតកាយំ វា។ ពីជំ វាតិ ពីជកាយំ វា។ “ឆិន្ទ វា”តិអាទិនា សព្ពត្ថ វា-សទ្ទោ យោជេតព្ពោ។ បច វាតិ បចតំ ករោហីតិ វា។ “បច” ឥតិ វា បាឋោ, តស្ស រូប្បាទេហីតិ អត្ថោ។ “ឥមំ រុក្ខំ ឆិន្ទាហី”តិអាទិនា បន អវត្វា “រុក្ខំ ឆិន្ទា”តិអាទិនា អនិយមេត្វា វត្តុំ វដ្ដតិ។

១៩៤។ ឥមន្តិ ឥតំ រុក្ខាទិំ។ ឥមំ ករោហីតិ ឥតំ ឥតិ-សទ្ទំ ភត្វា អវត្វា វត្តព្ពោតិ។

សមណកប្បនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៣។ ភូមិនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៩៥។ យាវ វុត្តំ បញ្ញា កប្បតិ, តា កប្បិយា ភូមិយោ សម្មុតិ ច សម្មុតិភូមិ ច…បេ… គហបតិ ច គហបតិភូមិ ចាតិ ឯវា ចតស្សោ ហោន្តីតិ យោជេត្វា អត្ថោ វេទិតព្ពោ។ តត្ថ ឧស្សាវនន្តិកេ (មហាវ។ ២៥៩) វុត្តាយ ឧត្តិទុតិយកម្មវាចាយ, អបលោកនកម្មវសេន វា សាវេត្វា សម្មា ឧត្តិសម្បន្នំ ករិយតីតិ សម្មុតិ, ឧព្ពានំ និត្តិបរិការំ វា ឧក្កមំ ឧទ្ធំ កត្វា ឋបនំ, “កប្បិយកុដិំ ករោមា”តិ វាចាយ សាវេតព្ពា អន្តំ យស្សា សា ឧស្សាវនន្តិកា។ តថា ច វុត្តំ “ឧម្មុបតិដ្ឋានត្ថា វេទនបរិយោសានត្ថា សមកាលំ វដ្ដតី”តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ២៥៩)។ គាវោ និសីទន្តិ ឯត្ថាតិ គោនិសាទោ, បុគ្គិ វិយ គោនិសាទោ ឧតិស្សាតិ គោនិសាទិកា។ ភិក្ខុ ឋបេត្វា សេសសហធម្មិកា សព្ពេ ច ទេវមនុស្សា គហបតីតិ វាយព្ពោន អធិប្បេតា។ ឧត្ថ បន គហបតិសម្មតិកា ភូមិ ទិន្នគហបតី។

“យំ បន អកប្បិយភូមិយំ សហសេយ្យប្បហោនកេ គេហេ វុត្ថ”ន្តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ២៥៩) អន្តោវាសេ វុត្តនវោតា យំ សន្ធាយ អាកប្បតិ វិហារោ វា អឌ្ឍយោគោ វា បាសាទោ វា ហម្មិយំ វា គុហា វា លេណាទិ វា, តេសុបិ សាមញ្ញវចនំ វិញ្ញាយតីតិ តំតំលក្ខណប្បត្តា

សហសេយ្យប្បហោនកា លេណាទយោ ចតុស្វេច ក្ខឹសុ អន្តោកេនាតិ ចេឌិតព្ពំ៍ ព្ហយាសុ ចតុសុ សហសេយ្យប្បហោនកេ បទេសេ ឃំ សង្ឃិកំ បុក្កលិកំ ចា កិក្លុសត្តកំ ឲកាទត្តយ្បិ អន្តោចុត្តំ អតុបសយ្យត្តេត បណ្ណត្តិ ឃាចកាលិកំ ឃាយកាលិកញ្ញា អន្តោចុត្តអន្តោបណ្ណសង្គិ ត កន្តិតិ, នោ បត ចាទោ ព្ហតនក្ខយេ៍ តំ បត អកប្បិយកុ្យិយប្បិ ចុត្តំ បណ្ណត្តិ ចតូតិ៍ នោត ចុត្តំ “ឃាសុ ចុត្តំ បណ្ណត្តិ កប្បតី”តិ៍

១២៧៍ ចារត្តាយ កេត សង្ឃិទ្ធកេ ចា ឲកាសត្តកេ ចា សហសេយ្យប្បហោនកេ គេហេ កប្បិយាក្ខុទិ លទ្ធណ្ណាតិ សព្ពន្តោ៍ តត្ត ចារត្តាយាតិ ព្ហយិតា អចារត្តាយ កតំ តិចេត្តតិ៍ ឲកាសត្តកេតិ ឲកាស្ស កិក្លុនោ សត្តកោ៍ កប្បិយាក្ខុទីតិ ភាចប្បឆានេតាឃំ តិទ្ទេសោ, ត ហិ គេហេ គេហំ លទ្ធំ យុទ្ធតីតិ កប្បិយក្ខុទិតាតិ អត្ថោ៍ ខិយោ បត កាឆាចសេត, កប្បិយា ក្ខុទិតាតិ ចា ចិសេសតចសេត ដេដ្ឋព្ពា៍ សហសេយ្យប្បហោនកេតិ ឲត្ត សហសេយ្យប្បហោនកំ ចារាការលក្ខណោ ចុត្តលក្ខណំ សេតាសតំ៍

១២៨៍ ព្ហទាតិ តា ក្ខុទិយោ កេយត ឥស្សេត្វា តត្ត បទិបទ្ទិតព្ពចិឆិ, តាសំ សព្ពឆាបកយញ្ញា ឥស្សេតំ “គេហេ”តិអាទិយាហ៍ តត្ត “កប្បិយក្ខុទិ៍ កេរាយ, កប្បិយក្ខុទិ៍ កេរាយា”តិ ឲចយីរេយត្តិ សព្ពន្តោ៍ ព្ហដ្ឋកា ច ឆម្មា ច “ព្ហដ្ឋកាឆម្មា”តិ ចត្តព្ពេ សេស្សា៍ ព្ហដ្ឋកាឆម្មា អាទិ យស្ស កិត្តិបិសាទស្សាតិ តាហុព្ពីហិ៍ បន្ធា បឆយសេទ្ទត កយុឆារយោ៍ “ធេបយ្យ េច, សា ក្ខុស្សាចតត្តិកា”តិ ឲចំ េច-សា-សេទ្ទ យោេដ្វា អត្វោ េចខិតព្ពា៍

១២៩៍ សកេលិ អបរិក្ខិត្តេត្តា អារាយោបិ ចាតិ សព្ពន្តោ៍ សេតាសតំ បរិក្ខិត្តំ ចា ហោតុ, អបរិក្ខិត្តំ ចា, ត តំ បយាណំ៍

១៣០៍ អញ្ញោហិ កប្បិយក្ខុទិយា អត្វាយ ខិន្នោ ចា តេសំ សត្តកោ ចាតិ យោឌតា៍

១៣១៍ អចិរោឆភារេចត កប្បតីយា កប្បា, កប្ប សាយត្តិយយិច្ចេតព្វា ព្ហតិ្តឃំ អាបច្ចយេ ទ្វបំ, ត កប្បា អកប្បា, អកប្បា ច សា ក្ខុទិ េចតិ អកប្បក្ខុទិ, តាយ៍ សប្បិអាទីតិ ព្ហយិតា សត្តាហកាលិកំ យាចជីចិកញ្ញា កហិតំ៍

១៣២៍ តេហេចាតិ អកប្បក្ខុទិឃំ ចុត្តសប្បិអាទីហិ ឲច សង្ខិ សត្តាហកាលិកសំសដ្ឋតាយ “សត្តាហំ កប្បតេ”តិ ចុត្តំ៍ សាយិសេតិ អាយិសសក្ខោតេត បុរិយត្វេយត សហិតេ៍ សាយបិកតាតិ សាយំ អត្តតា បិកោ ឲតស្សាតិ សាយបិកំ, សត្តាហកាលិកេត សហ បក្កំ សាយិសំ យាចជីចិកំ, តស្ស ភាេចា សាយបិកតា៍ សឃំ បក្កំ តំ អត្តតា សំសដ្ឋតាយ តយ្បិ អាយិសំ សាយបិកកាតិកំ កេរាតីតិ តស្ស សាយបិកតា ហោតីតិ អធិប្បាយោ៍

១៣២៍អឌ្ឍិដ្ឋិតាតិ បតិដ្ឋិតា៍ ឲច-សេទ្ទា តិដ្ឋតិសទ្ទស្ស អត្តេ ឥដ្ឋេព្ពា៍

១៣៣៍សព្ពេត្ថុតិ ឆម្មាទីសុ សកេលសុ៍ ឌហិតំ ចត្តុ ក្ខុទិក្ខុយិ យស្សា ឌហិតចត្តុកា៍ បរិក្ខិត្តេ ឌហិតចត្តុកាតិ សព្ពន្តោ៍ សេសាតិ ព្ហតរា ទេ្វ

គុឌិយោ លេចកបិណ្ឌយាតិ លេចកស្ស ចិកាសា ឧទ្ធាបិ “ឌហិតចក្កា”តិ អាគតដ្ឋាន្តិ

កុយិនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា

១៣៦. ឧបជ្ឈាចរិយវត្តនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៣៧. “ពាឝំ តយា ទុក្កដំ, ទុព្ភាសិត”ន្តិអាទីនិ វត្វា ចោទេតា, អត្តនោ វចំ អស្សុត្តស្ស វិប្បដិបជ្ជមានស្ស សារេតា, សយំ បដិបត្តិយំ សារេតា បច្ចាសារេតា ចា វជ្ជាវជ្ជំ ឧបនិជ្ឈាយតិ កុសំ និក្ខតីតិ ឧបជ្ឈា៎ ឧបជ្ឈា ឯវ ឧបជ្ឈាយោ៎ “ឯវំ តយា អភិក្កមិតព្វំ, ឯវំ អតិក្កមិតព្វំ, ឯវំ បដិក្កមិតព្វ”ន្តិអាទិនា អាចារសិក្ខាបនេ អាចរតិ បចត្តតីតិ អាចរិយោ៎ សោ ច និស្សយបព្វជ្ជាឧបសម្បទាធម្មាចរិយវសេន ចតុព្វិធោ៎ ឧបជ្ឈា ច អាចរិយោ ច ឧបជ្ឈាចរិយា, តេ៎ និស្សាយ វសមានោតិ ពាយិតា និស្សយបព្វជ្ជាឧបសម្បទាធម្មន្តេវាសិកេហិ យោ និស្សាយ វសតិ, តំ សន្ធាយ៎ ចតុន្នំ ហិ តេសុ និស្សយន្តេវាសិកេន យាវ អាចរិយំ និស្សាយ វសតិ, តាវ សព្វំ អាចរិយវត្តំ កាតព្វំ, សេសេហិ៎ ពុទ្ធវចនំ ឧគ្គណ្ហន្តេហិ, និស្សយមុត្តកេហិបិ យាវ ចីវររជនំ, តាវ ច អនាបុច្ឆិត្វា ទិសាបក្កមនំ កាតព្វំ៎ អនាបុច្ឆិត្វា បព្វជ្ជាឧបសម្បទានំ អកាតព្វតា, បព្វាជនំ ៗនេវ អនាបត្តិ៎ សទ្ធិវិហារិកស្ស បន ឧបជ្ឈាយាតំ យាវ ចីវររជនំ, តាវ ច អនាបុច្ឆិត្វា អកាតព្វស្ស និស្សយមុត្តកស្សាបិ អមុត្តកស្សាបិ អាបត្តិយេវ៎ ឯកច្ចស្ស បន្តទានទីនា បដិក្កមនានំ អមុត្តនិស្សយស្សេវ អាបត្តិ៎ តេសុ យញ្ញេទិ អាចរិយស្ស យាវជីវំ ការា៎ ពាតរេ បន យាវ សមីបេ វសន្តិ, តាវទេវ, តស្មា អាចរិយតាបិ តេសុ សម្មា វត្តិតព្វំ, ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកេសុ វត្តព្វមេវ និច្ចំ៎ សុបេសលោតិ បិយំ សីលយស្សាតិ បេសលោ, សុដ្ឋុ, យ-លោបេន ទ្វា-ការស្ស អត្តការលោប, សុដ្ឋុ បេសលោ សុបេសលោ, និក្ខាកាលយាតិ អវត្វា “គត្តកដ្ឋ”ន្តិអាទិ “គតេ”តិយស្ស ការិយំ គតេតិ សមុ អាគតេន យថាធិប្បាយំ គតេយ្យាតិ អវត្វា៎ ការលតិ តគន្ត្វប ការល៎

១៣៨. បត្តេ ច…បេ… ចីវរេ ច ចត្តំ ចរេតិ សម្ពន្ធោ៎ ចរេតិ ការេយ្យ៎ តត្ថ ភិន្នំ កត្វា សាគុណំ អបរិយិសន្តេន ចោទេតិ, មុហុត្តំ ឧព្ភាបេត, ឋបេត្វា ឧបបរិក្ខិត្វា ចម្មខិតា កោតធិ អត្ថទិតាយ និក្ខិបេ បត្តេ ចត្តំ៎ កាយំ បចិយេត្វា និចារតកាយពន្ធនបដ្ឋារជិទានំ, ចោចិត្វា សោភកបត្តស្ស ទានំ កាយប្បចេសេ ចត្តំ៎ ឃដិ អាគច្ឆតិ, បរិយេណ្ហំ និចារេត្វា ច បិវុបិត្វា ច តាតិដ្ឋាតដ្ឋារេ គយតំ, បត្តបរិយាបន្នុហលាតុ គមនេ ចត្តំ៎ និចទេត្តេ បត បធយតវ អាគន្ត្វា អាសនបញ្ញាបនំ, បាទោទកាទិឧបនិក្ខិបនំ, បត្តចីវរប្បដិគ្គហណំ អាគយ អាគយនេ ចត្តំ៎ គហេត្វាតំ អត្ថនា គជាអនោបាចតំ សព្វទ្ធ ចត្តំ៎ អាសនបញ្ញាបនំ, ខ្ចិតេសុ អាសនីតាទ្ធលំ, បាទបីឋកថលិតំ ឧបនិក្ខិបនំ, បដិសាយតក្ខុ អាសនេ បាទបីឋេ បាទកថលេ ច ចត្តំ៎ ចោទបាទទ្ធបតគំ បាទបីឋំ៎ អញ្ញំ កថល៎ ឧបាហនា ច ចីវរក្ខុាតិ ខ្ញុំ៎ តស្មិំ៎ សុក្ខអច្ឆោទាខ្វឯហិ បុញ្ឆតំ ឧបាហនាយ ចត្តំ៎ និក្ខចីវរស្ស មុហុត្តំ ឧព្ភាបេត, ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរសំហរណានុ ចីវរេ ចត្តំ៎

១៣៩. បរិភោជនីយ…បេ… បស្សាវដ្ឋានិសុ ច ចិហារសោធនេ ច បុត បញ្ញាបនេ ច ចត្តំ តថាតិ សម្ពន្ធោ៎ ចព្វុទ្ធា បស្សាវេចា ច

ចក្ខុបស្សាចាំ ហិដ្ឋតិ ឧត្វាតិ ជាតិ, ក្យខិំ ចក្ខុបស្សាចាត៌ ជាតីតិ ហប្យុរិមោំ អឆ ចា ហិដ្ឋតិ ឧត្វាតិ ជាត៌, សោសេយច សយាសោ, ចក្ខុបស្សាចស្ស ច បហភដ្ឋាត៌, តំ អស្ស អត្ថីតិ ពាដ្ឋកោហាខិំ បរិកោដតីយដ្ឋា បិតីយដ្ឋា ចក្ខុបស្សាចដ្ឋាតី ច បរិ...បេ... ដ្ឋាតីំ ហាស្ សហស្ ចាំ បិសោភេរិកាលាយូឹហភហាតោភកប្យខិយាភាបត៌ បរិកោដតីយេ ចត្តាំ បិហព្ទបិតីយេភ បុឆ្ឆត៌ ដួបដ្ឋាបភដ្ឋា បិតីយេ ចត្តាំ សមុឌ្ឍភបិតីរិយាបដ្ឋាបត៌ ចក្ខុបស្សាចដ្ឋាតីស្ ចត្តាំ បជយំ បត្តខិចរាខីតិ ហរាបេត្វា ឧកយេត្ត តិក្លិបភាខិ, ដួលេ្លាកហោ បដ្ឋាយ យក្កិដសត្តាត៌ ឱហារេត្វា សមុឌ្ឍភដ្ឋា ចិហាសោភេភ ចត្តាំ ឱហាបេត្វា សោឆេត្វា បបេ្យាដេត្វា អតិហរិត្វា យធាជាភេ ក្សុយត្តលាខិបញ្ញាបត៌ បុភ បញ្ញាបភេ ចត្តាំ ហធាតិ ពួយិភា “ចសេរ”តិ ពួខំ អតិខិសតិំ

៦៣៥. ចិហារំ សោឆេត្តា កិក្ល បដិចាហេ ចា សក្កលោ ចា បិតីយសាយត្តា ចា សយភាសត៌ ភ បបេ្យាដេឃ្យាតិ សម្ពន្ធោំ បិតីយ-សង្គោភ បរិកោដតីយដ្ឋា សក្កហិតំ បដិចាហេតិ ដួបរិចាហេំ សក្កលោតិ ពហ្វត៌ សយោសលោ ចិចដប្យេភេសំ សយភាសត៌ ភាយ ក្សុយត្តលាយដ្ឋាខិំ

៦៣៩. ភ្យាភេ ចត្តំ ចសេរ, ភ្យាហស្ស កាហេព្ទ ចសេរតិ សម្ពន្ធស្ស បុរិសាឆីភហាយ សម្ពន្ធោ ចេខិហេព្ទាំ ខិចរប្យខិក្កហលាកត្តបរិកយុករហំ ភហាភេ ចត្តាំ កាហេព្ទ ចសេរតិ កត្តហោ ដួភកសមុឌ្ឍភតិចាសភភាភាខិកិឆេ្ជ បចេត្តឃ្យាតិ អេត្វាំ “ចភប្យក្យេព្ទ”តិអាខីស្ ចិយ សិស្ស ឧ-ការាភេសំ រ្ទុបំ, ហស្មា កាហព្ទំ ចត្តំ ចសេរឃ្យាតិ យោដេត្វា ចេខិហព្ទំ ព្យុឆា បភ “ភ្យាភេ ភ្យាហស្ស កាហេព្ទ ចត្តំ ចសេរ”តិ យោដេត្វា អត្ថំ ចភត្តិំ ឧចំ សតិ កាហព្ទ-សង្គស្ស កយុសាឆភត្តា ចត្តយេច កាហព្ទំ ភាយាតិ “ចេត្ត ចត្តំ ចសេរ”តិ ចុត្តំ ចិយ ហោតីតិ ចិរុឌ្ឍាំ “ភហាហេភ ភហាហស្សា”តិ ចា បិហេជា, ដួភេក កត្តបរិកយុភ ឆេរំ បជយំ ភហាបេត្វា សឃយ្យិ ភហាហេភាតិ អេត្វាំ បិឡព្ទយ្យិ “ភហាហេភ បជយហរំ ដួត្តរិត្វា”តិ (យហាចំ ៩លិ) អត្ថំ អឆ រក្កបិហេក ឆោចេភ សិព្ទេភ ច ចត្តំ ចសេរតិ សម្ពន្ធោ, រដភបិហេក ខីចរឆោចេភ ខីចរសិព្ទេភ ចាតិ អេត្វាំ រដេត្តា ខីចសេរ ឆេចេច ជិហេ ភ ចដេតិ សម្ពន្ធោំ រដេត្តាតិ ខីចរំ រដេត្តាំ ឆេចេតិ រដភពិត្យុប្យា

៦៤០. ឧកឆ្ញស្សាតិ អាចរិយុបជ្ឈាយាត៌ ចេរិភោ បុក្កលស្ស បត្តំ ចា ខីចរាតិ ចា កិឆ្ញាត៌ បរិក្ខារំ ចា ភ ភេភេឃ្យ ភ កេលាឃ្យ ចាតិ សម្ពន្ធោំ ហត្ថ ភ ភេភេឃ្យ ភ កេលាឃ្យាតិ បដិសាយភត្វាយបិ ភ ភេភេឃ្យ, ភ កេលាឃ្យ ចាតិ អេត្វាំ “អាកិឆ្ញាភ”ត្តិអាខីស្ ចិយ កិឆ្ញាភ-សង្គោ ជដ្ឋេព្ទា, ហស្ស កិឆ្ញាតិ អេត្វាំ កិឆ្ញាភត្តិ ចា បិហេជា, កិឆ្ញា ភ៌ បរិក្ខារត្តិ យោដភាំ បភសិទ្ធិចសេភត្វ ភត្តិ ហ-សង្គប្យយោកោ កហោំ

៦៤១-២. បឆ្ឆហោ កាហុត្តិ បឆ្ឆាសយហំ កាហុំ ហស្សាតិ ឧកឆ្ញស្សំ បឆ្ឆហោតិ បឆ្ឆាសយលោ ហុត្វាំ តិភេត្តុត្តិ ឧកឆ្ញស្ស តីហរិហុំ សព្ទត្វ អភាបុឆ្ឆា ភ ចដ្ឋីតិ យោដេហព្ទាំ កិឆ្ញយំ ចាតិ ចេឃ្យាចឆ្ញាខិ យំ កិឆ្ញិ កិឆ្ញំ ចាំ កិឆ្ញេយច កិឆ្ញយំ, កស្ស យោ “សេតិយោ”តិអាខីស្ ចិយំ បរិកយុំ ចាតិ បិដ្ឋិបរិកយុាខិបរិកយុំ អត្តភោ កាវាបេហុំ ចាតិ ឧកឆ្ញភ អត្តភោ កាវាបេហុំ ចាំ កាហុំ ចាតិ ហស្ស អត្តភា កាហុំ ចាំ

១៣៧។ សីឃតោ តិក្ខតោ ពហិក្ខតោ តិរិយ្យិយា, តំ។ អាចរិយបណ្ណាយស្ស អចត្វា ឝ្ចុទិ កិញ្ចាចារិ កតោបិ អបស្សន្តេន កាយេន បចិនិតព្ពោ។ ឌិដ្ឋដ្ឋានតោ បដ្ឋាយ បត អាបុច្ឆិត្វាយេច ចរតិ។ អត្ថតោ កិច្ចំ ចាបីតិ អត្ថតោ សីយាឃបិ បត្តបចនឌិចរវឌតានិកំ សកំ កាវលិយំ ចាបិ កាតុំ។

១៣៨។ អវតិត្តិ សារសេត អតកិរតិ។ សញ្ញាឃវេត្តស្ស កមេឡុស្សតិ បរិចារនានិតជ្ជនិឃានិស្ស សញ្ញប្បដិពន្ធេស្ស កមេឡុស្ស។ ឧស្សុក្កំ ចាបីតិ អាចរិយបណ្ណាយស្ស ករុណេយ្យំ អញ្ញាបត្តេស្ស, កម្មារហេសុ ន "កិត្តិ ត្យុ ខោ សញ្ញា បរិចារំ ឌខេយ្យា"តិអានីតា ឧស្សាហំ ចាបិ។

១៣៩។ កិលេសេសុ ឧបជ្ជេយ្យាតិ "បញ្ញាហិ, កិញ្ចាបិ, អត្ថិហិ សមយត្តាកោតា កិលេសុប្បាទកោ អលំ កិលិតំ ឧប្បាទាតុំ, បដិពលោ ហោតិ កេសញ្ជំ សំចិឆាតុំ, សប្បាយាសប្បាយំ ឌាតាតិ, អសប្បាយំ អបនាមេតិ, សប្បាយំ ឧបនាមេតិ, មេត្តចិត្តោ កិលិតំ ឧប្បាទាតិ នោ អាមិសគ្គរោ, អឌេក្ខិ ហោតិ ឧច្ចារំ ចា បស្សាវំ ចា ខេឡអំ ចា ចត្តិ ចា នីហាតុំ, បដិពលោ ហោតិ កិលិតំ កាលេន កាលំ ឌម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេតុំ សមាឌបេតុំ សមុត្តេជេតុំ សម្បហំសេតុំ"ត្តិ (មហាវ។ ១៩៩) ឯវំ វុត្តបញ្ចង្គសមន្នាគតេន ហុត្វា កិលេសេសុ ឧបដ្ឋហេយ្យាតិ អត្ថោ។ ព្ពុយិតា សព្ពេហិបិ អាចរិតព្ពា កិលាតចិត្តំ ឧបនិសតិ។ ចុដ្ឋានត្តិ កាលញ្ញា ចុដ្ឋិតំ។ អាកមេតិ អាកមេយ្យ, ឞ្ចលេសកេយ្យាតិ អត្ថោ។ ឧបជ្ឈាចរិយេហិ ន សន្ទិដ្ឋិសហាយិកអន្តេវាសិកេស្ស ឃនិ ខោ កិលិតា ហោន្តិ, អានិតោ បដ្ឋាយ ឌីចរេ វឌតបរិយោសានគ្ខុ អវតិចិនោឌតានិកញ្ចុ ចត្តំ, អកិលេសេស្ស បត ឧសេទ្ធសបរិបុច្ឆា ឞ្ចចាឌាតុសារសតិឃា អតុក្កហោបត្តឌីចរានិឌានគ្ខុនាតិ សព្ពំ កាតព្ពំ។ ខោតេច ហេដ្ឋា វុត្តំ "តស្មា អាចរិយេនាបិ ខោស្ស សម្មា ចត្តិតព្ពំ, ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកេស្ស ចត្តព្ពមេច តត្ថី"តិ។

ឧបជ្ឈាចរិយចត្តនិទ្ទេសចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៩។ ចក្ខុបស្សាទដ្ឋានិកនិទ្ទេសចណ្ណនា

១៣៩។ ចក្ខុបស្សាទដ្ឋានិកត្តិ ឌាតមិប្បាទេត ចា កចំ ចក្ខុបស្សាទដ្ឋានិកំ។ ឃឆាចុឌ្ឍំ ចក្ខុំ ត កនេយ្យាតិ សម្ពន្ធោ។ មេ មេ ចុឌ្ឍា ឃឆាចុឌ្ឍំ, អាកាតប្បដិបាឌិ ហិត្វា ចុឌ្ឍប្បដិបាឌិយាតិ អត្ថោ។ ចក្ខុត្តិ ឧបលក្ខណមត្តំ, បស្សាចញ្ចុ តហាតញ្ចុ ត កនេយ្យាតិ អធិប្បាយោ។ តនេច សមេត្វតិ "ឃាតាតុបុត្តិឃា"តិអានីតា។ ឃាតាតុបុត្តិឃាតិ ឃាតានំ កតានំ អតុបុព្ពិ អតុក្កមេន ឃាតាតុបុព្ពិ, តាឃ។ ចក្ខុ…មេប… តិត្ថុញ្ញាតិ ឯតំ តឃំ លទ្ធតីតិ អត្ថោ, កិញ្ចុតាតិ ចិញ្ញាឃតិ។

១៤០។ ឧត្កុឌិត្វា ន សហសា ន តោ បចិសេយ្យាតិ សម្ពន្ធោ។ ឧត្កុឌិត្វាតិ ឌីចរំ ឝ្ចុរោតាច ឧក្ខិបិត្វា។ សហសាតិ សីឃំ។ ឧក្កាសិត្វា បចិសេយ្យាតិ យោជនា។

១៤១។ ចក្ខុបស្សាទនោលីតំ ពាហិតិ សម្ពន្ធោ។ ឧកឃត្តិ ចក្ខុយិ បស្សាចយិ។

១៨៩·កុប្បេតិ ចន្ទាចានេន· ពន្តិ អចេលលតកពន្ធុំ· ចរុនេសតាតិ លនេត អចេលលតកពនេ្ធត· ហ្គុហតញ្ញាបីតិ អត្ថតា ចា បនេត ចា ហ្គុហតញ្ញាបិ ចន្ទុយក្ខិតញ្ញាបីតិ អនេត្ថា· នេឆាចនេយតិ សតិ ហ្គុនេព, ហ្គុនេព អសតិ ពនេ្ធតបិ នេសានេឆយ្យ·

១៩០·ត តិក្ខេបតិ ត តិក្ខេបយ្យ· ចប ចបតិ អត្ថពនេ្ធាំ, ចិន្ថាឃំ ខ្ទឹនេត្ត ចប ចប ពត្វាតិ កិរិយាចិនេសសត៌· តាចនេយយ្យាតិ ត នេឆាចនេយ្យ· សតិ បត ហ្គុនេព អាចយិតព្ពំ, អសតិ នេឃត នេពតចិ បុច្ឆិត្វា ពត្តព្ពំ, សព្ពសាឆាលហ្គុនេត ច អាចយតព្យុម្ពិយា ហ្គុនេពំ ត នេសនេសតព្ពំ· ហ្គុល្លាបត្តិ ពចចាំ· ចិនេសាឆនេយតិ ចិហារនេសាឆនេត ចិឃ ចន្ទុបច្ឆាចក្យុចិនេយា, បរិចេលលនេពាជ្វនេព ច សយុនេឌ្ឋយ្យ· សព្ពនេត្វច ច បត ចត្តនេកនេឆ ក្ញុពិំ·

ចន្ទុបច្ឆាចជ្វាតិពតិចេ្ទ្ធសចណ្ណតា តិដ្ឋិតា·

១៩· អាបុច្ឆពលាតិចេ្ទ្ធសចណ្ណតា

១៩១·អាបុច្ឆពលាត្តិ អាបុច្ឆាឃ ពលាំ· អតន្តិរជ្វាចាតិ អតាលនេត្វាច, អឃាចិនេតា ៩ច ចា· ត ច ចិច្ឆនេឌតិ បុច្ឆិតបញ្ចាត ចិច្ឆនេឌ្ឋយ្យ ច, អាបុច្ឆិត្វា ចា ឃាចិនេតា ចា ឃឆាចុត្តនេយត៌ ពាត៌ លកតីតិ អតិប្បាយោ·

១៩២·អាបុច្ឆិត្វាពនេឆត្តុស្សាតិ អត្តនេតា ចុដ្ឋំ អាបុច្ឆិត្វា ឆយ្យាឌិព៌ ការសត្តស្ស· បុត ចុដ្ឋតទ្រាកនេយតិ បុត អញ្ញាស្ស ចុដ្ឋតទ្រស្ស អាកយនេត សតីតិ អនេត្ថា· បុតអាបុច្ឆតំ តត្វីតិ ការិតព្ពំ ឆនេបត្វា បុត អាបុច្ឆតកិច្ចំ តត្វីតិ អនេត្ថា· សឈ្ឈនេត្វនេទ អសតិ អានេទ្ទយ្យិ អជ្វនេបត្វា ពនេឆត្តុស្សាបិ ៩នេសច តនេយា· កត្តនេក្ក អត្ថនេយាឌនេតា ច អាបុច្ឆត៌ តត្វីតិ សព្ពនេត្ថា· អត្ថនេយាឌនេតាតិ ឌាឃនេពហិ ឃាចិតស្ស ត៌ត៌បុញ្ញាត្ថនេយាឌតចនេសត ឆយ្យពឆំ ពនេទានេតា ច· អត្ថនេយាឌតញ្ញា នេឆនេឆនេឆយ្យ· “អត្ថជាតាយិ, កិក្ខចេ នេឆនេទត កិក្ខុតា កត្តនេក្ក អត្ថនេយាឌិត្យ”ត្តិ (ចុឡអច· ១៩១) ហិ ចុត្តំ· “សនេច យត្ថស្សា អត្តនេតា អកិរុចិនេពាត ៩នេពាត អត្ថនេយាឌត៌ ពានេទត្តិ, នេតច តស្ស អត្ថនេយាឌនេតា អាបត្តិ, ត យហានេឆទស្ស កានេទា នេហាតិ· ហ្គុបតិសិត្តពឆាឃនេយច ហិ យត្ថនេស្សស្ស ពឆានេបនេត្តស្ស យហានេឆនេទា អាបុច្ឆិតនេព្ពា”តិ អដ្ឋពឆាឃំ (ចុឡអច· អដ្ឋ· ១៩១) ចុត្តំ·

១៩១· ចុនេដ្ឋត ៩ពចិហារនេព ចសនេត្តា ចាតិ សព្ពនេដ្ឋា· ចុនេដ្ឋតាតិ ចុនេដ្ឋត សដ្ឋិំ ៩ពចិហារនេពតិ សចត្ថបចានេទ ល្យុជ្វពចិហានេទ, ត យហាចិហារនេទ· ក្យុច្ឆិតនេត្វ ហិ ពប្បច្ចនេយា· ត សព្ពានេឃយ្យាតិ សព្ពាឃត៌ ត ពនេទយ្យ·

១៩៣·“ឆព្វំ ត ការសនេឃ”តីអាឌីសុ អតាបុច្ឆាតិ សព្ពត្ថិតព្ពំ· ត ច ចិញ្ញបតិ ត ច តិព្ពានេឃយ្យ· ចាតបាតញ្ញា អានេលិពសត្ថិចលព៌ ពចាជញ្ញា ក្លានេចលព៌ ចាតបាតពចាជិ ចា ត ចិចនេទយ្យ ត ឆនេពយ្យ ចាតិ ត-ពានេទា សព្ពត្វ នេឃានេឌតនេព្ពា·

១៩៦៉ ឧកាចក្ខុយេ ចុឆ្ឆេត ចក្ខុយេត្តាបិ យេត ចុឆ្ឆោ, តេត បរិចត្តយេតិ ឃោដតា៉ យេត តេតាតិ កុប្ចេត្ត ការលាចចតំ, យត្ត ចុឆ្ឆោ, តត្វាតិ អត្ថោ, ចុឆ្ឆិ ឍូហាយ អញ្ញោតា ត គត្តព្ពត្តិ អធិប្បាយោ៉ សោតិ តចកោ៉ ឧតត្តិ ចុឆ្ឆិ៉ សព្ពត្ត ទុក្ខិជ៉ អយញ្ញោលគ្គកេឈយុតា យត្ត ត-កាទេត បដិសេឆោ, តត្ត ទុក្ខិជត្តិ៉

អាបុច្ឆកាទេលតិទ្ទេសចណ្ណនា តិដ្ឋិតា៉

១៥៉ នគ្គតិទ្ទេសចណ្ណនា

១៩៩៉“ចឌេ”តិអាឌីសុ ត-សឌ្ទោ សព្ពត្ថិតព្ពោ៉ តត្ត បត យចាត្វុបកោដតាឌីកំ កយុចចតំ អញ្ញោហរិត្វា “កោដតំ ត កុឌ្ឍោ”តិអាឌិនា អត្ថោ ចេទិតព្ពោ៉

១៩៧៉តកាទេតិ ហត្ថកយុឌីកំ បរិកយុំ សយប្បិ ត កាទេយ្យាតិ អត្ថោ៉ បដិច្ឆាឌីសុតិ តិទ្ធារេលា កុយុំ, ឌត្តាឈទុកាចត្តប្បដិច្ឆាឌីតំ យញ្ញោតិ អត្ថោ៉ បរិកាយុ គុចេ កប្បិយាតិ សព្ពត្ថោ៉ បរិកាយុតិ ឌត្តាឈេទ វ្គកេបិ វ្គបញ្ញោយាឌីតំ កត្តព្ពបរិកយុចិសយេ, ត អកិចាគតាឌីសុ៉ គុចេតិ ឌត្តាឈទ៌ាគកប្បដិច្ឆាគយោ៉ លាគត្តិ ឧតាយាតិ លាឌិ, ចត្តស្ស លាឌិ ចត្តច្ឆាឌិ៉ សព្ពត្ថាតិ សព្ពកាយុសុតិ៉

តគ្គតិទ្ទេសចណ្ណនា តិដ្ឋិតា៉

១៨៉ ត្យាកកប្បតិទ្ទេសចណ្ណនា

១៩៥៉ កប្បតំ កប្បិយតា កបេ្យា, ត្យាតេ កបេ្យា ត្យាកកបេ្យា៉ តចកោ ឆេទាតំ បុទេតា វ្គបរិ ចា ត ច ត្យាយេយ្យាតិ សព្ពត្ថោ៉ ត ចាតិ តយេច៉ បុទេតាតិ អកិយុលោ៉ វ្គបរីតិ តឌិយា វ្គបរិ៉

១៩៨-២៧១៉ កុដ្ឋត្ថកុតុដ្ឋាតេ កាយំ ត ឈំសយេតិ សព្ពត្ថោ៉ តត្ត កុដ្ឋំ តាយ ព្ញុកាគារុបិលាកិត្តិ៉ ឆយុទា តាយ តហាតតិត្ត តិលតិត្វា ឆបិតោ៉ តន្ទតិ រុទក្ខោ៉ អដ្ឋាតំ តាយ តច្ឆោត្វា អដ្ឋបគាកាទេត ទាឌិយោ លិត្តិត្វា តហាតតិត្ត តិលាតឃលកំ៉ កត្តព្ពហត្ថេត ចា…បេ… យល្លកេត ចា កាយំ សរិទេត ចា អញ្ញោយញ្ញោ ត ឈំសយេតិ សព្ពត្ថោ៉ កត្តព្ពហត្ថេនាតិ គារុយយហត្ថេត៉ កុរុចិត្តកសុត្តិយាតិ កុរុចិត្តកបិសាលាទុណ្ណាតិ លិលាយ ឌាត្តិត្វា កតាកុញ្ញ្ញកាចលិយា សុតេ្តត អាចុលិតសុត្តិយា៉ យល្លកេតាតិ យកាទគត្តកេ លិត្តិត្វា បគុយកណ្ណិកសណ្ឌាតេត កតយល្លកេត៉ សរីទេតាតិ អត្តតោ កាយេត៉ អញ្ញោយញ្ញោស្ស អញ្ញោយញ្ញោ កិរិយាកាទេលសទ្ធាតេត កិរិយាព្យតិហារេ ទិដ្ឋិត្តំ៉ កបិល…បេ… បុប្ផបិលិ ច សព្ពាសំ ចដ្ឋតីតិ សព្ពត្ថោ៉ កបិលព្ពា ព្ញុកា ច, តាសំ លណ្ឌាតិ៉ បុប្ផបិលីតិ បុប្ផ តាតា បិលិ បុប្ផបិលិ, ហត្ថបរិកយុំ រុព្យហឹចេសត៉ សព្ពាសត្តិ កិលិតាកិលិតាតំ៉ កិលិតស្ស អកតយល្លកំ ចដ្ឋតីតិ សព្ពត្ថោ៉ អកតយល្លកំ តាយ កតយល្លកចិបរីតំ៉

សេហា តាយ សយុទ្ធសេហាត្តិ។

ត្យាកាបត្យតិទេ្ទសចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

១០។ អចត្តិយតិទេ្ទសចណ្ណតា

១៤៩។ ក្លិទេត្តាតិ អាបត្តិយា អតស្សេត អប្បដិកម្មេ ច ក្លិត្តកោ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិតិស្សគ្គេ ក្លិត្តកោតិ តិចិទេសា ក្លិត្តកោ។ តាតាសំចាសកោ តាយ លទ្ធិតាតាសំចាសកោបិ កម្មតាតាសំចាសកោបិ។ កទ្រូបេដ្ឋា ចាតិ ឋិរិចាសិកោ ឲ្យលិយបដិកស្សតាទេហា យាតត្តាទេហា យាតត្តចារី អក្កាតាទេហា ច ខ្ពល កទ្រូបេដ្ឋាតិ អធិប្បេតា។ ខ្ពលេហិ បត អក្កាឃញ្ញា ចត្តិតំ ចដ្ឋតីតិ។

អចត្តិយតិទេ្ទសចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

១១។ ចយុតិទេ្ទសចណ្ណតា

១៥០។ យិកា ច អដា ច ឲត្សអកា ច, ទេតសំ ចយុាតីតិ សយាសោ។ អទេដា លកាលកោ។ ឲត្សអកោ ទេយល្ហកោ។ យិកេ ដស្សេតិ “ទោហិទេត”តិអាទិតា។ ទោហិតា-ដិក្ខហេហា ក្លបលក្ខលាយត្តំ, ចាតយិកយិកយាត្យកាដីបិ ឲទេត្តច សក្ខយត្តិ។

១៥១។ អត្ញាតត្តឃាតិ អត្ញាតា ឃធាត្តចយុត្តឃទេតា។ អយាត្សំច សដ្ឋំ ចយុំ ធចិកោបិហទេត កប្បតីតិ សប្ពទេត្តា។ ធចិកា សត្តកោការសកាដីតិ។

ចយុតិទេ្ទសចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

១២។ ក្លបិហតតិទេ្ទសចណ្ណតា

១៥២។ តចា គុលក្កល្យបិហតា យដ្ឋាទេស ត កប្បត្តីតិ សប្ពទេត្តា។ តចាតិ ឲកចាទយ្យិ អប្បដិយុក្កា។ តត្ត គុលក្កល្យបិហតា ចត្យបដលទេតា បដ្ឋាយ ចុច្ចត្តិ។ សប្កទេច ត្យកិចាទេទ ច ចិទេសសតំ សាត្តកំ កចតីតិ “យដ្ឋាទេស”តិ ចិទេសសតំ អយដ្ឋាទេសំ ត្យកិចទតីតិ អយដ្ឋាទេស គុលក្កល្យបិហតា កប្បត្តីតិ ទេចដិតត្តា។ តធា តចាតិ ខ្ពយិតា អតចា យដ្ឋាទេសបិ។ ខ្ពយិតា បត ចាទេត្យត យដ្ឋាទេសបិ ឲកចាទយ្យិ បដិយុក្កា, អត្តាតត្ត ត្យ សត្តាបិ គុលក្កល្យបិហតា ចដ្ឋត្តិ, ត ទេសសាតិ អាបត្តិ, តធាបិ “អត្ុជាតាមិ, ភិក្ខុទេច, ឲកបលិសិតំ ក្លបិហត”ត្តិ (យហាច។ ១៣៥) ចុត្តត្តា ឲកបដលិកាបិ ចដ្ឋតីតិ ទេចដិតត្តា។ សត្តាស្សាតិ យដ្ឋាទេស បច្ចត្តិទេយបិ កិលិតាកិលិតស្ស សត្តាស្ស “អត្ុជាតាមិ, ភិក្ខុទេច, អត្តាទាទេយ

ຂຸປ຺ປິປາສັ ວາເຣຕຸ”ນ຺ຕິ (ເປຕວ. ໑໓໘) ຫິ ນາຍເຍ຺ຍາກ ອຍ຺ຍາຕັ. ນັ຺ຕ຺ຕາຕິ ກາເຍ ຈາ ອເຣຍ຺ຍ ຈາ ອາຣາຍເຕາ ອຍ຺ຍຕ຺ຕ. ອກລ຺ລກສ຺ສ ຈາຕິ ກິລິກເສ຺ສຈ.

໑໔໙-໕໐. ສັ຺ຕ...ເປ... ຣັ຺ຕາ ຈ ຂຸປ຺ປິປາສາ ສັ຺ຕ...ເປ... ວິຈິກິຈ຺ຈາ ຈ...ເປ... ຊີນມິທ຺ທັ ຈເຍ຺ຍຫິ ຈ ຍຊ຺ຊາວ...ເປ... ຈເຍ຺ຍຫິ ຈ ປຣິກູຈີ ຈ ຂຸປ຺ປິປາສາ ສັ຺ກ຺ຍຕຶຍາ ປັຕ຺ຕາ ຈ ເກາສິ ວາເຣຍ຺ຍ, ຕ຺ກ຺ກຕັ຺ຕິ ເຍາຊະຕາ. ຄຸຊາຕາຍ ປິຍ຺ຕ຺ຍາ ອຊ຺ກຊາຍ ຈ ອກາເຈປິ ອຕ຺ເລີປຈເສເຕຕ຺ຕ ຕຸຕ຺ຕັ ວິຍ ຊິສ຺ສຕິ. ຕຶລເກາ ຈ ຄຸຊາເຕາ ຈາຕິອາຊິຕາ ຕ຺ເຕ຺ຖາ. ສເຕ຺ຕຈ ຕຶລກ...ເປ... ກຕ຺ຍາ ຍານັ຺ຕິ ສຍາເສາ. “ຍທາຣ຺ກາ”ຕິອາຊີສຸ ອປ຺ຍຸເຕ຺ຕປິ ສັ຺ຕ-ສເຕ຺ຖ ປກຣຕຈເສຕ ເຍາຊະຕ຺ວາ ອເຕ຺ຕາ ເຈຊິຕເຕ຺ຕາ.

“ອຕ຺ຕາ ປກຣຕາ ລິກ຺ກາ, ຄຸຊິຕ຺ຍາ ກາລເຊສເຕາ;

ສຕ຺ຖາ ຈິກຊີຍນ຺ຕິ, ຕ ສຖ຺ກາເຍຈ ເກຈລິ”ຕິ. –

ຫິ ຕຸຕ຺ຕັ. ຈິຕ຺ຕາຕິ ຈິຈິຕ຺ຕາ. ຕຶລປີຕາຊີ ຈຖ຺ຖາເຍຈ ຍານັ຺ຕິ ສຍາເສາ. ອາຊິ-ສເຕ຺ຖຕ ຄຸຊາຕາຊີຕັ ກທລັ. ຕິຕ຺ຕິຣປຕ຺ຕສຊິເສາ ຈິຈິເຣ຺ຕາ ຈເຍ຺ຍາ ຕິຕ຺ຕິຣປຕ຺ຕ-ສເຕ຺ຖຕ ກທິເຕາ. ຕເຍເຕາສຍຕ຺ຕິຕິ ຕິຕ຺ຕິຣປຕ຺ຕິກາ. ເຍຖ຺ຍສ຺ສ ຈ ອຊສ຺ສ ຈ ຈິສາຕສຊິສາ ຈຖ຺ຖາ ຍານັ຺ຕິ ຍາທິຣເຕ຺ຕາ. ຕາ ປຕ ກລິຖ຺ກຊ຺ກາເຕ ເຍຖ຺ກອຊຈິສາຕສຊ຺ກາເຕ ຈເຕ຺ຖ ເຍາຊະຕ຺ວາ ກຕາ. ໑ສ ຕເຍາ ຈິຖ຺ກິກາຍ຺ຕ຺ຕກາຊີສຸ. ປຖິຍ຺ຍິສາຕຕ຺ຕ ຕເລ ຕລ຺ລ ຍາທິ຺ຖ ຍານັ຺ຕິ ຈິກ຺ກເທາ. ຊ຺ຊຸຖຕາ ສັ຺ຕປິຊປ຺ຍຊິຖ຺ຖາຊຕກ ປຸຊັ ຍາທິ຺ຖ ຍານັ຺ຕິ ຍາຫ຺ຸຕີຫິ. ຕຸລ ປິຕຸ ປຸຖ຺ຖ ຍານັ຺ຕິ ອຍ຺ຍາປຊເຕ຺ຕາ. ປລິກຸເຖ຺ຖຕີຕິ ປລິກຸເຖ຺ຖາ, ຂຸປຣິປິຊຕລຍຕ຺ຕປ຺ຍຊິຖ຺ຖາຊກຍາເຕ຺ຖາ, ເຕາຕ ເຍາຊະຕ຺ວາ ກຕາ ປິລິກ຺ກຸຖ຺ຖິຍາ, ຈິຈິຕ຺ຕາ ຫິ ຕຖ຺ຖຕຸຕ຺ຕິ. ຈິຖ຺ກິກາຕັ ອຍ຺ອສຊິສັ ຕກ຺ກຖ຺ສຊິສັ ຍາຖ຺ເຍຕາສນ຺ຕິ ຈິຖ຺ກິກາຍ຺ຕ຺ຕກາ. ນີຫຍ຺ຍຸກ຺ຖາຊິຕຊີປີຕັ ຈເຍຂູຫິ ຈາຕິ ປກຣຕເຕາ ອຊິຕາ ຕາຍ ຍິກາ. ຂຸລ຺ຫກາ ປກ຺ລິຍິຍອາຣາ ສັ຺ກຍຕ຺ຕິ ກສ຺ຖຕ຺ຕິ ໑ຕາຫີຕິ ສັ຺ກຍຕຶຍາ. ຕາ ປຕ ຕາລປຖ຺ຖາຊີຫິ ກຕາ ນິທາຣິຍາ.

໑໕໐. ສກລັ ໑ກເຊສັ ຈາ ປຸຊ຺ຊິຕ຺ວາຈາຕິ ເຍາຊະຕາ. ຕລ຺ລກາຊິກຕ຺ຕິ ອາຊິ-ສເຕ຺ຖຕ ເຍຖ຺ຖຈິສາຕຈຖ຺ຖິກາຊິກັ ສັ຺ຕ ສຖ຺ກຕ຺ຍາຕີຕິ.

ຂຸປ຺ປິປາສານິທ຺ເທສວຖ຺ຖນາ ນິຊ຺ຊິຕາ.

໑໑. ອເຄາເລີກິຍນິທ຺ເທສວຖ຺ຖນາ

໑໕໑. ສາຣເຕ຺ຕາຕິ ສັຣເຕ຺ຕາ, ສຊ຺ຊາຕຣາກຊິເຕ຺ຕາຕິ ອເຕ຺ຕາ. ຖຕ຺ຕິຍາຕິ ຕຊຫຸຊາຕາຍປິ ປຊສຕຊິຈຕ຺ວາຍ ອເຕາກາສຸປຕິຊ຺ຊາຍເຕ ອຕ຺ຕຍເສາ ຕິຣຖ຺ຖາຕກຕາຕຍິ ຕ຺ກ຺ກຊເຍຈ. ກິກ຺ລາຊາຍິຍາຕິ ຂຸປລກ຺ລລຍຕ຺ຕັ, ຖຕ຺ຕີ ຈາ ເທາຕຸ ປຸຣິເສາ ຈາ, ກິກ຺ລາຊາຕສຍເຍ ອສາຣເຕ຺ຕຕາປິ ຍຸຕັ ຕ ຂຸເລ຺ລາເກຕຕ຺ຕັ. ຂຸຊ຺ຍາຕັ ລິຍກເຕາ ສັຈິຕ຺ຕຕັ, ເກາເຣປິ, ຕຕ຺ຕ ສຊ຺ຍາ ອສ຺ສາຕິ ຂຸຊ຺ຍາຕສຊ຺ຍີ. ຖຊ ປຕ ກິລິເຕາປິ ຕ ຍຸຊ຺ຈຕິ. ອາຊາເຣສ

ອຸທກປເຕ຺ຕາຕິ ອຸພິນາ ເສເສສຸ ກໍສປຕ຺ຕາທີສຸ ກຎ຺ຊິຍາທີສຸ ຈ ມຸຂນິມິຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ເຕນໍ ສກ຺ເຂຫາ “ສຎ຺ຉວິ ນຸ ເຂາ ເມ ວຓ຺ເຓາ, ເນາ, ຊິຓ຺ເຓາ ນຸ ເຂາມ຺ຫິເນາ”ຕິ ປນ ເອາເລາເກຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ອສ຺ສາຕິ ກິກ຺ເກາ.

ອເນາເລາກິຍນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໓. ອຎ຺ຊນີນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໒໕໑. ວຏ຺ຏາ ວາ ອຏ຺ຐເສາຬສໍສາ ວາ ຍຏ຺ຐາ ອຎ຺ຊນີ ວຏ຺ຏຕີຕິ ເຍາຊນາ. ອຏ຺ຐ ຈ ເສາຬສ ຈ ອໍສາ ເກາຓາ ຍສ຺ສາ ສາຕິ ວິຄ຺ຄເຫາ. ເສາຬສອໍສປເທສວິກຕ຺ຕາຍ ອຏ຺ຐໍສາສຸຕິຍາ ອຏ຺ຐໍສປເທສວິກຕ຺ຕາ ຈຕຸທ຺ທສາປິ ສາຍຕ຺ຕິຍາ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. “ວຏ຺ຏເກເຍຈ ປນ ຈຕຸຣໍສາ ຈາ”ຕິ ຫິ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ (ປຣິ. ອຏ຺ຐ. ໑.໒໕໔) ວຸຕ຺ຕໍ. ອຎ຺ຊນີຕິ ອຎ຺ຊນນາຬິກາ. ມູເລ ຕິສ຺ສາປິ ເລຂາ ວຏ຺ຏຕີຕິ ເຍາຊນາ. ມູເລຕິ ພຸນ຺ເທ, ເຫຏ຺ຐາ ເວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ. ເລຂາຕິ ວຏ຺ຏເລຂາ. ພນ຺ຘິຕຸໍ ຄີວາຍໍ ເອກາ ເທວ ເລຂາ ວຏ຺ຏຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ເຘາ. ພນ຺ຘິຕຸນ຺ຕິ ປິຬນ຺ຘນພນ຺ຘນຕ຺ຖໍ.

໒໕໒. ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຣູປນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິຣູປາທິ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຣູປໍ. ມາລາທິກມ຺ມນ຺ຕິ ມາລາກມ຺ມໍ ລຕາກມ຺ມໍ. ອທ຺ຘຈນ຺ທາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອກ຺ຂິຍາທິກໍ ຄຫິຕໍ. ເອຕ຺ຖາຕິ ອຎ຺ຊນິຍໍ.

໒໕໓. ຖວິກາຕິ ອຎ຺ຊນິຖວິກາ. ສິປິທີຕິ ຫຸສິປິທິກາ. ສລາກາປິ ອຈິຕ຺ຕກາ ລພ຺ພາຕິ ສມ຺ພນ຺ເຘາ. ສລາກາຕິ ອຎ຺ຊນິສລາກາ. ນຕ຺ຖິ ຈິຕ຺ຕເມຕິສ຺ສາຕິ ອຈິຕ຺ຕກາ. ຕາທິສໍ ປນ ລກິຕ຺ວາ ຣູປປຕິຫນາເຍາ ວິຍ ນາເສຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພາ.

໒໕໔. ອຏ຺ຐິ-ສທ຺ເທນ ມນຸສ຺ສຏ຺ຐິໍ ຐເປຕ຺ວາ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອຏ຺ຐິ ຄຫິຕໍ.

໒໕໕. ຘູມເນຕ຺ຕາຕິ ຘູມນາຬິກາ, ນິສ຺ສ ອາ-ກາຣາເທສວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ສພ຺ພຄຑ຺ຒາຕີຕິ ສພ຺ພຄຑ຺ຒາ. ຕຕ຺ຖ ເນຕ຺ຕິ ເອຕາຍາຕິ ຕຕ຺ຖຸທາຕາ. ອນິຍເມນ ຫິ ນນາທິເນາ ວາ (ປ. ເຕຫິ ສຏ຺ຐາກິອາທີຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ຕຍ຺ຍາ.

ອຎ຺ຊນີນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໔. ອກປ຺ປິຍສຍນນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໒໕໖-໗. ອກປ຺ປິຍານີຕິ ສຍນານີຕິ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນານິ. ພາຬິວຈເນນ ປນ “ສຍນານີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ປີຐາທເຍາປິ ເອຕ຺ເຖວ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ ອຎ຺ຊນີ-ສທ຺ເທນ ອເວເສສາຕິ ວິຍ. ອາສນ຺ທີ ຈ...ເປ... ວຸເກຈາພາຕປິຐາພເກຊ຺ຊາຕິ ເອຕານິ ອກປ຺ປິຍານີຕິ ສມ຺ພນ຺ເຘາ. ຕຕ຺ຖ ອາສນ຺ທີຕິ

សុគតង្គុលេន អតិរេកង្គុលបាទកានិ មញ្ចបីឋានិ។ តត្ថ បីឋំ នាម មញ្ចោ វិយ នាតិទីឃំ វុច្ចតិ។ តិវិធំ តូលមេតិស្សា អត្ថីតិ តូលី, បកតិតូលិកា។ “បល្លង្កោតិ បាទេសុ វាឡរូបានិ ឋបេត្វា កតោ”តិ ឋបនស្ស អដ្ឋកថាយំ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ២៥៣) វុត្តត្តា ឋបនញ្ចា យថាកថញ្ចិ ហោតិ, យុត្តញ្ច ហោតីតិ, “តទេវ សីហរូបាទិំ ទស្សេត្វា កតោ បន វដ្ដតីតិ វទន្តី”តិ យំ ដីកាយំ វុត្តំ, តំ “កិមិតិ ឯវំ វទន្តី”តិ វត្វា បដិក្ខិបិតព្ពំ។ “អកប្បិយរូបកតោ អកប្បិយមញ្ចោ បល្លង្កោ នាមា”តិ ហិ សារសមាសេបិ។ អាសន្ទិ បល្លង្កោ ឧច្ចាសយនំ, សេសា មហាសយនំ។ បដិកា ឧណ្ណាមយោ សេតត្ថរណោ។ គោនកោ ចតុរង្គុលាធិកលោមោ មហាកោជវោ។ ចិត្តកំ វានវិចិត្រោ ឧណ្ណាមយត្ថរណោ។ ឧណ្ណា ឲ្យអកលោមិំ។ បដលិកា ឃនបុប្ផិកា។ វិកតីតិ សីហព្យគ្ឃាទិរូបវិចិត្រោ។ ឧទ្ទលោមីតិ ឧភតោ ឧក្កតលោមា។ ឯកន្តលោមិកាតិ ឯកតោ ឧក្កតលោមា។

កុត្តំ សោឡសន្នំ នាដកិត្ថីនំ ឋត្វា នច្ចនយោគ្គំ។ កោសេយ្យំ រតនបរិសិព្ពិតំ កោសេយ្យសុត្តមយំ បច្ចត្ថរណំ, កដ្ឋិស្សំ រតនបរិសិព្ពិតំ កោសេយ្យកដ្ឋិស្សមយំ។ ហត្ថិនោ ច អស្សា ច រថា ចាតិ សេនង្គានំ ពាហុល្ល នយាហារទ្វេត្វា, ហត្ថិអស្សរថេ តេសំ បិដ្ឋីសុ អត្ថរាតិ តប្បុរិសោ។ អជិនប្បវេណីតិ អជិនានិ អជិនមិគចម្មានិ មញ្ចប្បមាណេន ទុបដ្ឋិតបដ្ឋានិ កត្វា សិព្ពិតា បវេណី។ កទលិមិគានំ ចម្មំ កទលិមិគំ, កិំ តំ? ចម្មំ, បវរោ ច សោ បច្ចត្ថរោ ចាតិ បវរបច្ចត្ថរោ, សោ ច តំ សេតវត្ថស្ស ឧបរិ អត្ថរិត្វា, កទលិមិគញ្ច តំ បវរបច្ចត្ថរណញ្ចាតិ សមាសោ, បវរបច្ចត្ថរណសង្ខាតំ សេតវត្ថស្ស ឧបរិ បត្ថរិតំ កទលិមិគប្បវរបច្ចត្ថរណន្តិ អត្ថោ។ តំ កិរ ឯវំ ករោន្តិ។ ដីកាយំ បន យថាវុត្តក្កមេន អត្ថំ អគ្គហេត្វា កិញ្ចិ វុត្តំ, តំ ន យុត្តំ “អជិនប្បវេណី ឆាទេតព្ពា”តិអាទិនា (មហាវ។ ២៥៣) វិសុំ អត្ថរណានមេវ វុត្តត្តា។ តេសុ ហិ វុត្តេសុ តទត្ថំ វុត្តមេវ សិយា, តថា ច វុត្តំ ហេដ្ឋា វិសុំ បដិក្ខិត្តំ។

សលោហិតវិតានន្តិ ឥទំ “ឧភតោរត្តូបធានក”ន្តិមស្ស វិសេសនំ។ លោហិតវិតានេន សហ វត្តមានន្តិ សមាសោ។ សេតវិតានម្បិ ហេដ្ឋា អកប្បិយបច្ចត្ថរណេ សតិ ន វដ្ដតិ។ រត្តូបធានំ សីសូបធានំ បាទូបធានញ្ច រត្តូបធានកំ, ឧភតោ មញ្ចស្ស សីសបាទិតក្កបដ្ឋានេ រត្តូបធានកន្តិ អលុត្តសមាសោ។ យំ បន ឯកមេវ ឧបធានំ ឧភយបស្សេសុ រត្តាទិវណ្ណំ វិចិត្រំ, តំ បមាណយុត្តមេវ វដ្ដតិ។ តត្រិទំ បមាណំ – វិត្ថារតោ តីសុ កណ្ណេសុ ទ្វិន្នំ កណ្ណានំ អន្តរំ មិនិតំ ចតុរង្គុលំ, មជ្ឈដ្ឋានំ មុដ្ឋិរតនំ, ទីឃតោ បន ទិយឌ្ឍរតនំ វា ទ្វិរតនំ វា បរិក្ខេបតោតិ ញាយតិ។ កទរាត្តស្ស ការាបកត្តស្ស កណ្ឌំ ឆេទនកំ បាចិត្តិយន្តិ ទីបេតិ។

១៤០។ ចម្មាសនេ ច កត្តក្កេ ច ឈរេ ចាបិ អាសន្ទាទិត្តយា សេសេ គិហិសន្តកេ គិហិវិកដេ សតិ និសីទិតុំ លព្ភតីតិ អជ្ឈាហារោ បទសម្ពន្ធោ វេទិតព្ពោ។ គិហិសន្តកេតិ ញាបិតា សង្ឃិកម្បិ ឧបលព្ភតិ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឋបេត្វា តីណិ អាសន្ទិំ បល្លង្កំ តូលិកំ គិហិវិកដ”ន្តិ (ចូឡវ។ ២១៣) សាមញ្ញេន វុត្តំ។ សាមញ្ញេនាគតតាយ បន វិសេសេបិ អច្ចន្តតោ អាសន្ទាទិត្តយាតិ ឯត្ថ ចម្មាសនេ អាសន្ទាទិត្តយា សេសេតិ យោជេត្វា អត្ថោ គហេតព្ពោ។ អដ្ឋកថាយម្បិ“អាសន្ទិ បល្លង្កោ គោនកោ”តិអាទិបាឡិបទក្កមេ អាសន្ទាទិទ្វយមាទិតោ ហិត្វា “គោនកាទីនិ សង្ឃិកវិហារេ វា បុគ្គលិកវិហារេ វា មញ្ចបីឋកេសុ អត្ថរិត្វា បរិភុញ្ជិតុំ ន វដ្ដន្តិ, ចម្មាសនេ បន គិហិវិកតនីហារេន លព្ភន្តិ, តត្រាបិ និបជ្ជិតុំ ន វដ្ដតី”តិ (ចូឡវ។ អដ្ឋ។ ២១០) វុត្តំ។ កត្តក្កំ នាម វិហារេ ទានដ្ឋានំ។ ចម្មាសនំ បន យត្ថ កត្ថចិ។ ឈរេតិ អត្តរឈរេ។ និសីទិតុំ លព្ភតីតិ ញាបិតា និបជ្ជិតុំ ន វដ្ដតីតិ ទីបេតិ។ សំលិបនំ អន្តោការណំ សន្តេបិ,

ក្ខបត្តុទេលោ បទេក្ខបេបិ អឃ្ឃ បឃតឃ្យាតិ បយាទេបា៑ ពស្មិ៍ ក្ខបត្តុទេលោ អទេក្ខាកទេលាក្ខបត្តុទេតា ក្ខបត្តុទេលាទេយចាតិ ៥ដ្ឋា៑ បឃិតុប្តាតិ អត្តទេតា ពបឿយបច្ចុត្តុទេលំ អត្តុទិត្វា បឃិតុប្តា តិឃឹឌិតុប្តា៑ “បទិកល្ហពតំ ក្ខមិ៍ ចា ក្ខបត្តុទេលាទេបតាបតំ ចា បឈ្លិកយប្តាបឹឆំ ចា អត្តទេតា បត្តទេពត បច្ចុត្តុទេលាត បច្ចុត្តុទិត្វាច តិបឌ្ខិតត្ថា”ត្តិ ហិ អដ្ឋកចាឃំ (ក្ខមអច៑ អដ្ឋ៑ ១១៣) ចុត្តំ៑ ឰ្ពដប្តា អាបត្តាឌឹតឃឿ អឈ្ឍាឆត្តកទេលោ បទិទេកាទេក លក្ខលាចចតំ៑ ចុត្តតិ៊ុកកចតា “អតុដាតាយិ កិក្ខទេច, អាបត្តុឃា បិទេគ លិត្តុត្វា បទិកុឌ្ឍិតុំ, បលក្ខដ្ឋ ចាឡុ៩ កិត្តុត្វា បទិកុឌ្ឍិតុំ, តុលិកំ ចិដទេដត្វា ឆិទេឡាហតំ ពាតុំ, អចទេបនំ ក្ខបត្តុទេលំ ពាតុ”ត្តិ (ក្ខមអច៑ ១១០)៑

១៥៤៑ ចតុទំបឹឆា ច...ទេប... បប្តាប្តា ច ក្ខុបិដពា ពប្បត្តិតិ អត្តុទេតា ចចតំ ចិបលាទេបត្វា បឌ្ឌត្តិតត្តំ, “ពបឿយា”តិ ឰ្ពមិតា ចា បឌ្ឌទេត្តា ទេចឌិតទេឡា៑ ពត្តុ ចត្តាទេទា អំបា ទេកាលា ទេឃនំ, ទេព ច ទេព បឹឆា ចាតិ បយាទេបា៑ តិល្ហុំ អបឃ្យឃាតំ, ចតុត្តប្តា បិដាតំ ចទេបត បត្តុ អប្តាតិ ទេឃបត្តិ បយាទេបា៑ ៩កាបឃ្យឃឃ្យ ចទេបត បប្តាប្តា៑ ចតុទំបឹឆាតំ ចិឃ្យុំ ពបឿយកាចឃ្យ ចុត្តត្វា បត្តប្តាដទេឃា បត ឌឹឈាតិ ចិឌ្ឍាឃត្តិ៑ បិឡុឰ្ពមំ កត្តក្កឃ្យ ៩កទេឃាកតិដ្ឋិត្វា ៩កទេឃាកតិដ្ឋិតំ បហ ចា បចត្តិ, បហ ចា តិចត្តិតិ ឈទេទតិ ឰ្ពមិតា កត្តក្កឃ្យបិ កហលំ៑ ៩ច-បទេក្ខ អដ្ឋាតប្បយុទេត្តា, ពស្វា តុទេលិតទ្ធា យប្តាបឹឆា ឈទេទ ចា កត្តទេក្ក ចា តិឃឹឌិតុទេយច ពប្បត្តិតិ បឌ្ឌទេត្តា៑ ពព្រាឃំ បិឡុឰ្ព “ទេពត ទេលា បត បទេយទេឃត យតុឃ្យា កត្តទេក្ក អត្តទឈទេទ តុទេលិតទ្ធំ យប្តាឃឿ បឹឆឃឿ បឌ្ឍាទេបត្តិ៑ កិក្ខ ក្កក្កុប្តាឃត្តា តាកិតិឃឹឌត្តិ៑ កកចទេតា ៩ពយត្តុ អាទេទាទេចឃ្យុំ៑ អតុដាតាយិ, កិក្ខទេច, កិហិចិកដំ អកិតិឃឹឌិតុំ, ត ទេត្វាច អកិតិបឌ្ខិតុ”ត្តិ (ក្ខមអច៑ ១១៣)៑ ទេព បត កទេទាត្តឃ្យ ចា កាទាទេបត្តឃ្យ ចា ក្ខដ្ឋាលតកំ បិចិត្តិឃំ៑

១៥៧៑ បាតុទេលិយាតំ លត្ត ឌឹចទាតំ អឈ្ឍាពទំ ឌឹចទំ លចិ ៩ពាបត្តិ ចិក្កទេហា៑ បប្តា កិឃឹតិ ទេចាឡុអាឌិតុលកលាតាឃ បប្តាកា ចុត្តា៑ បឌ្ឌត្តុាតិ ចិហាទេយប្តាបឹឆាឌឹឃុ បឌ្ឌត្តុ៑

១៥៧៑ តុលត្តឃត្តិ បិឌ្ឌលិទុក្ខាឌឹតំ លឹទេចល្លិអាឌឹតំ ៩ទេកាឌឹតំ តិលាតំ តុលត្តឃំ៑ កិឃិកឆ្កទា ទេចាឡុអាឌិទេកា បប្តាចិទេឆា កិឃិកឆ្កទា៑ យិកបក្ខិតំ ទេលិយាតឹតិ ៩តំ បឌ្ឌត្តិ ទេបទេបា៑ យិក-បទេក្ខទេតច បទេឡាបិ ឃឹហាដទេឃា ចតុប្បដា, បក្ខិ-បទេក្ខត បទេឡាបិ ហំបទេយាទាដទេឃា កហិតា៑ តតុ ច កិឃិកឆ្កបក្ខទេក្ខាកឆាឃ ក្ខណ្ហាឃ យិកបក្ខិទេលិយាតឃឿ កហលបក្ខាទេចបិ ទេពបំ ចិឃ្យុំ កហទេលា បតិ បុតុទុត្តិទេគាទេបា អាបឌ្ខឹតិតិ? តាបឌ្ខតិ យតុឃ្យទេលិយបទិប្តាកចិកាចតប្បទេឃាដតបក្ខាចទេតា៑ តតុ ច ៩ចឃឿ ទេគាទេបាទេឃច, “យតុឃ្យទេលិយបុណ្ហាឃ”ត្តិអាឌិតា កិឃិកឆ្កាតំ ក្ខបទិ តិឃយាតត្វា កប្បទេព ឆិទេឡាហតេបិ អឃទេយច កិឃិកឆ្កទាតិ? បច្ចុំ, ពចាបិ ត ទេគាទេបា, កប្បយាតត្តុឃ្យ បក្ខឃ្យ បទេឃាកំ បតិ កាយចាទេទាតិ៑ យឃ្ញុទេក តុលចឌ្ខា អតុឈ្ឍាពាតិ ចិបទិលាទេយត្វា បឌ្ឌត្តិតត្តំ៑ យឃ្ញុទេកំ តាយ ចឃ្យុលចិកា កិឃឹតិ ចឌត្តិ៑

១៥៣៑ ក្ខណ្ហាឃំ យតុឃ្យទេលិយប្តា បទេណ្ហ ឃុទ្ធិ ពយាលកប្តា បុប្បុប្តា អប្បដិទេចក្ខិតំ អាបតទេប្តាច ត លឆ្កត្តិ បឌ្ឌទេត្តា៑ យតុឃ្យទេលិយត្តិ ឰ្ពមិតា ត ទេកចល់ ឰ្ពឆ ៩ឡុអកទេលិយទេយច ក្ខណ្ហា, អឆ ទេលា ពបឿយាកបឿយឞំបដាតឹតំ បក្ខិចតុប្បដាតំ ទេលិយឃ្យឹតិ ដទេឃ្យតិ៑ បុប្បុត្តិ បិឃក្តុឆាក្កុលបុប្បុាឌិ៑ ពយាលកបទេក្ខទេតច ក្ខបចាទេទតា បត្តុ កទេហត្វា “ពយាលក”ត្តិ ចុត្តំ៑ អប្បដិទេចក្ខិតត្តិ អតុបបទិក្ខិតំ៑ កិឌិបំ បត

បដិរចក្កិតព្ភ, កិជិវំ ត បដិរចក្កិតព្ភត្តិ? ឃំ ចិតិឌ្ឋឃរតា ចិឌ្ឍាតំ, តំ ត បដិរចក្កិតព្ភ, ព្ថតទិ ហរត្ធត បរាយវត្តេត បដិរចក្កិតព្ភ៉

អកប្បិយវយតតិទ្ទេវចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

១៩៉ វយាភាវតិកតិទ្ទេវចណ្ណតា

១៨៥៉ តិចឃ្សត្តូររយកយាវតំ កិក្ខតំ អត្ថញ្ញាតត្តិ វប្បត្ថា៉ តត្ថ ឲកឃ្ញុំ អាវតេ យញ្ចាជំរក ឌ្ឋិត្ត អាវតំ តិឃឹដតំ ឲកយាវតំ៉ យ-ការទា វត្ថិរឌា៉ កិជិវត្តិ អាហ "តិចឃ្សត្តូរ"ត្តិ៉ តិណ្ហំ ចឃ្សាភយត្តូររយតឃ្សាតិ តិចឃ្សត្តូរទា, ឌ្ឋិហិ ចរឃ្សហិ យហត្តតរទា ចា ដហរតរទា ចា កិក្ខ, រវា អឃ្ស អត្ថិតិ តិចឃ្សត្តូរ, តិចឃ្សត្តូរចត្តត្តិ អរត្ថា៉ រឃា បត ឲរកត ចរឃ្សត យហត្តតរទា ចា ដហរតរទា ចា ឲកចរឃ្សារឃច ចា, តព្ថត្តតាឃ ចត្តព្ថរយច តត្ថិ៉ អឆ ចា តិចឃ្សត្តូរត្តិ កទលាត្ថ ឌ្ឋបរឃាកចចតំ, តិចឃ្សត្តូររត វត្ថិត្តិ អរត្ថា៉ តរយច វយរត្ថតិ "វត្តចរឃ្ស"ឌ្ឋាជិតា៉

១៨៩៉ យុតិ អត្ថញ្ញាឃឹតិ វប្បត្ថា៉ វរព្ថរហចាតិ វយាភាវតិកអវយាភាវតិរកហិ វរព្ថរហច វត្ថិ៉

១៨៧៉ ជីឈាវតំ ដរឃ្សតិ "អត្ត"ត្តិអាជិតា៉ ឃំ តិណ្ហំ តិឃឹជិតំ បរហាតិ, តំ អត្ត ជីឈាវតត្តិ វប្បត្ថា៉ អត្តត្តិ បទ្ធិឃំ៉ អជីឈាវរត បត វយាភាវតិកា តិឃឹជិតំ លព្ភត្តិតិ ដរឃ្សរត្ថា "យញ្ចារក"តិអាជិយាហ៉ វព្ថត្ថ អឃឆាកទលាតា ដ្យុក្កដត្តិ៉

វយាភាវតិកតិទ្ទេវចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

១៧៉ អវំចារតិទ្ទេវចណ្ណតា

១៨០៉ ឌ្ឋក្កិតព្ភាតិ កយុតាតាវំចារកវព្ថរតា អាបត្តិឃា អដឃ្សរត, អប្បជិករយុ, បិបិកាឃ ជិដ្ឋិឃា អប្បជិតិឃ្សរក្កុ ឌ្ឋក្កិតព្ភរកា៉ អត្ថបវយុរត្ថាតិ វិក្កយាតវាយរលាទវាយរលាទិវិក្កាបច្ចក្កាតវព្ថរតា អត្ថបវយុរត្ថា៉ លិត្ថម្ភលរកាតិ អត្តិយចត្ថអព្ឋាបរត្ថា៉ ឌ្ឋក្កិតព្ភរកាឃ "ឆយុចាជិរតា ឲរត"តិ ឌ្ឋប្បត្ថាឃ លត្ថិឃា តាតាក្សរតា វំចារវា ឲតឃ្សាតិ តាតាវំចារវា, ឌ្ឋក្កិតព្ភាត្ថចត្តកវព្ថរតា លត្ថិតាតាវំចារករកា៉ ឃឹយរតា តិក្កុតា តិឃ្សឹយា, ឃឹយត្តទិកា ឌាហិឃឹយា ច, តត្ថ ហត្ថបិរវ រចបិ ជិរតា, ឃឹយាតាតាវំចារករកា តិឃ្សឹយដ្ឋិរតា៉ រចហាឃរវ អាការរវ ជិរតា រចហាឃវល្ហិរតា ឌិត្ថាករយត៉ តត្ថ "តាតាវំចាររវា ចា"តិអាជិតា វយាហាទ្ទេរត្ថិបិ ក្កុចិ តប្បុំវកលិក្ខុំ ឡូកិចទតិតិ តប្បុំវកត្តាការរចា ឃឆា "យក្កាយរក្កា"តិ៉ ឲកកយុំ ឲក្សរត្ថិវា វយវិក្កតាតិ អឃំ តិចិរឆាបិ វំចាររវា តាយ៉ រវា រឃវំ តត្ថិ, រត អវំចារវា៉ ឲរត ហត្ថបិវរតា ឌាហិកទលាចរវត ចរព្ឋតព្ថា៉ ឲរតឃ្ស ហិ តិចិរឆ ឌ្ឋក្កិតព្ភរក វតិ ឌ្ឋរបិវចាជិកំ កយុំ ករទាត្តឃ្ស បិចិត្តិឃំ, ព្ថតររឃ្ស ដ្យុក្កដត្តិ៉

អរិធាវតិដ្ឋេវចល្លកា តិដ្ឋិតា៍

១ប៉៍ កយ្ខុតិដ្ឋេវចល្លកា

១៥៥៍ ចវក្កត អឆយ្ខុកយ្ខុញ្ញា វយវក្កត អឆយ្ខុកយ្ខុញ្ញា ចវក្កត ឆយ្ខុកយ្ខុញ្ញា វយវក្កត ឆយ្ខុកយ្ខុញ្ញាតិ ចត្តាទិ កយ្ខាតិ វេហាត្តីតិ វេវេវា៍ តត្ថ ចវក្កត អឆយ្ខុកយ្ខុត្តិ ចវក្កត វេវឈ្ងត កវលិយំ អឆយ្ខុកយ្ខុំ៍ ឲវ តវយា វញ្ញត្ថ៍ ចវក្កាតិ ច វយុវេហា ចុច្ចតិ, វេវា ច ចត្យចក្កាឌិកវលិយាឌិវុ យាចតិកាត់ កយ្ខុប្បត្តាត់ អវយ្ខុលិកាវេចត, លត្តាវេហាត់ លត្តាតាហវេលាត, វយ្ខុលិក្សតាតញ្ញា បដិវេក្កាវេតត, វេតវុ ឲវេកតាបិ ចា ព្ពាឆ អឆិវេប្បវេតា៍ អឆយ្ខុកយ្ខុត្តិ ឲត្ថ បត ឆវេយ្ខា តាយ “វត្តិត្យតិវេយ វេច, កិក្លូវេច, កវេយ្ខុ ឲកាយ វត្តិយា កយ្ខុំ កវេទាតិ, ត ច កយ្ខុចាច់ អត្យុវ្យាវេចតិ, អឆយ្ខុកយ្ខុ”ត្តិអាឌិតា (យហាច៍ ១ប៉ស៊ិ) ឲកាវេយច ឆាត្តិយា , តឆា ក្ខិហិ ឆាត្តីហិ ឲកាវេយច ចា កយ្ខុចាចាយ, តឆា ក្ខិហិ កយ្ខុចាចាហិតិ អាកតាយ ច តឆា ហាបតអព្ភាឆាកវេលាកាវេចត ឆាត្តិកយ្ខុំ ឌវេបត្ថា ឆាត្តិចត្យវេត្ថ ច កវេយ្ខុ អាកតាយ ច អកយ្ខាវេហវ្យ តជ្ជតិយបព្ភាឌតិយបដិវាវលិយតិយវ្យតិចិទ៌ឆាវេក្លូបតិយាត់ វត្តត្ថ កយ្ខាត់ កវេលាចវេវត, កយ្ខាវេហវ្យ ច ចិទាវេឆត្ថា កវេលាចវេវត អាកតាយ ច បិត្យត្តយា ចិបរិតា ច បិត្យត្ត, វុបវយ្យគាឌិកយ្ខុចវេវត អាកតា ច បិត្យត្ត, វយ្ខុតាចិតយវតិចិតយអយ្ខុត្យហចិតយបដិវ្លាកវេលាវេយក្យុរ្យវិកាតវ្យបិបិ- យវិកាតិលាចត្វាវេកវញ្ញាតាត់ វត្តត្ថ កយ្ខាត់ យឆាលិកកវេលាចវេវត អាកតា ច បិត្យត្ត, វេតត កវលិយំ អបវេលិកតឆាត្តិឆាត្តិត្យតិយឆាត្តិចត្យត្ថវញ្ញាត់ ចត្យត្តិឆំ កយ្ខុំ ឆយ្ខុកយ្ខុំ, តប្បដិបក្លូ អឆយ្ខុកយ្ខុំ៍ តត្តិបរិយាវេយត វយវក្កា ឆយ្ខុកយ្ខុញ្ញា វេចឌិតត្ថ៍ ឆវេយ្ខា យឆាចុត្តា បិត្យត្ត អវ្យ អត្ថិ, ឆវេយ្ខុត កត់ ចាតិ ឆយ្ខុកំ៍ តត្តិបរិត់ អឆយ្ខុកំ៍ ចត្យត្ថវេយចាតិ វេតវុ ចត្យុវុ កវេយ្ខុវុ ចត្យត្ត បុវលំ វយវក្កត ឆយ្ខុកំ៍ វេវវកយ្ខាត់ កាវេចត កិក្លូតា ត្យក្កដវ្យ កចត់ លក្តិយតីតិ វេវវកវេយ្ខុវុតិ កាចលក្លូវេលា វត្តយិ៍ ត្យក្កដត្តិ ក្យប្បាត់ អឆយ្ខុកយ្ខុចក្កកយ្ខាត់ កតត្តា ត្យក្កដ៍

១០០៍ ព្ពឆាតិ យឌិត់ វយវក្កត ឆយ្ខុកំ តាយ, ត់ វេយហិ វេវឈ្ងហិ កាតត្ថ, វេតវំ បវេកត់ ឌវេវ្យត្យំ “ចត្យចវក្កា”តិអាឌិយាហ៍ ចត្វាឌិត់ វវេឈ្ងយត្យត្តិត្តា ចត្យត្ត ចវក្កាតិអាឌិតា ចិក្កវេហា៍ ឌវចិវតិចក្កិវេកាតិ ឌវត្ត ចិវតិយា ច ចក្កវេកឆចវេវត ឌវចិវតិត់ ចវក្កាតិ ចិក្កវេហា, លិវេកា វកវេត្ថ៍ ចិវតិយា ចវក្កា, អតិវេទវេកត វហិវេតា ចិវតិចវក្កាតិ ចិក្កវេហា៍

១០១-១៍ បញ្ញាត្ត កយ្ខាត់ តិយវេយតិ “ចត្យ”តិអាឌិតា៍ អព្ភាត់ វុបវយ្យត់ បចាវល់ ឌវេបត្ថា ចត្យចវក្កា ចាតិអាឌិតា វេយាវេឌត្ថា វព្ភាកវេយ្ខុវុ កយ្ខុប្បវេត្តាតិ ឌិបិវេតាតិ វេយាវេឌតត្ថ៍ តត្ថ តត្ថ ច-វវេឌ្ឋា ចត្យចក្កាឌវេយា កយ្ខុបត្តិកិរិយាយំ វយ្យច្ចិវេតាតិ៍ ព្ពាឆ បត វព្ភា- វវេឌ្ឋា អព្ភាតាឌិត់ វេកវត្តិ ឌបិតត្តា បវេឆវវេព្ភា កយ្យាតិ៍ កយ្ខុបវេត្តាតិ កយ្ខុវ្យ បវេត្តា យុវេត្តា អត្យុទ្ធវេបិ៍ ព្ពាតវេទាតិ ចិវតិចវក្កា អតិវេទកចិវតិចវក្កា៍ វព្ភាកវេយ្ខុវុតិ ឲត្ថ បត វព្ភា-វវេឌ្ឋា វព្ភាវវេព្ភា៍ តត្យ ច ចិវតិចក្កវ្យ កយ្ខុប្បត្តកាវេចវតិ អតិវេទកចិវតិចក្កវ្យ បវេកចាតិ ចិព្ភាយតិ៍ តឆា វតិ វេវា កយ្ខា ចុវេត្តាតិ? វច្ចំ, តឆាបិ វេវា ចត្យចក្កាឌិតា វវេឈ្ងត កត្តព្ភាកយ្ខុំ វ្លាតកាតវេទត ត ចដ្ឋតិ, អតិវេទវេកត បត ចដ្ឋតីតិ ឆាបបតត្ថំ ចុវេត្តា៍

᪑᪐᪖᪨ ᨬᩣᨱᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᨧᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥᨠᩮᨶ ᩃᨠ᩠ᨡᩣᩉᩁᨱᩮᨶ ᨸᩪᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ “ᨧᨲᩩ”ᨲᩥᩋᩤᨴᩥᨶᩣ᪨ ᨸᨭᩥᩁᩪᨸᨴᩮᩈᩅᩤᩈᩣᨴᩥᨠᩣᨷᨿᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨠᨲᩥᨿᩣ ᩈᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨶᩥᨿᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᨿᩴ, ᨸᨠᨲᩣ ᨧᩣ ᨶᨲᩣᩅᩮᨿᨶ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱ ᩋᨧᩥᨣᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᨿᩴ ᨲᩮᨲᩥ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᨠᩣ, ᨸᩥᩁᩣᨴᩥᩁᩥᨠᩣᨠ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᨠᩃᨴ᩠ᨵᩥᨶᩣᨶᩣᩈᩴᨧᩣᩈᩮᨠᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩁᩮᨲᩥ ᩅᩥᨠᩮᨸᨯ᩠ᨰᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈᩣᩅᩮᨿᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩈᩮᨷᩦᨲᩥ ᩋᨧᩈᩈ ᨷᨬ᩠ᨬᨧᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥᨠᩁᩈᩦᩅᩮᨿᨷᩥ᪨

᪑᪐᪗᪨ ᨬᩣᨱᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨳᩣᨲ᩠ᨲᩥᩋᨶᩩᩔᩣᨧᨶᩦᨿᩣᨴᩥᨷᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣ, ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨷᩥᨸᨲ᩠ᨲᩦᩈ᩠ᩅ ᨸᩁᩥᩈᨲᩣ ᨧ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᩣᩈᨲᩣ ᨧ ᨠᩃ᩠ᨿᩮᨷ ᨣᩩᨸ᩠ᨿᩣᨣᩩᨸ᩠ᨿᨠᩣᨧᩴ ᨶᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨧᨲᩩ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨿᩣᩉ᪨ ᨧᨲᩩᨧᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥᨠᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᩈᩴᨧᩣᩈᨣᩃᨷᩩᩁᩥ ᨧᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᩁᩉᨣᩃᨷᩩᩁᩥ ᨧᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱ ᨣᩩᨠᨯ᩠ᨰᨣᩃᨷᩩᩁᩥ ᨧᩣ ᨷᩁᩥᨧᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩣᨲᩥ ᩅᩮᨿᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩅᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᩁᩮᩉᩣ ᨣᩩᨠᨯ᩠ᨰᩮᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ, ᨶᩥᨠ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨶ ᨣᩩᨠᨯ᩠ᨰᩣ ᨣᩃᨷᩩᩁᩮᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥᩅᩮᨿᨧ᪨ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨧᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥᨶᩣ ᨠᨲᩥ᪨

᪑᪐᪘᪨ ᨧᩣᩁᩮᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᨿ ᩋᩈᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨿᩮᩈᩣ ᩅᩮᨠᩣᨷᩥ ᨧᩣᩁᩮᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᨿᨲᩥ ᨷᩥᩁᩮᨷᩉᩥ ᨠᩁᩥᨿᨿᩣᨶᩮᨶ ᨴᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᩉᩩᨧᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᨿ ᩈᨲᩥ᪨ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣᩁᩣᨿᩥᨠᩣ ᩁᩮᨧ ᨶ ᨧᩣᩁᩮᨲ᩠ᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨴᩥᨯ᩠ᨰᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨶᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨶᩣ ᨴᩥᨯ᩠ᨰᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ “ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨠᨾ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨬᩣᨱᩴ, ᨶ ᩁᩮᨴᨲᩥ ᩃᨽᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᩣᨧᩥ ᨠᩁᩮᩔᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩣ᪨ ᩅᩮᨠᩣᨴᩥᨯ᩠ᨰᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨠᩣ ᨠᩥᨠ᩠ᩃ “ᨶ ᩁᩮᨴᨲᩥ ᩃᨽᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᨴᩥᨯ᩠ᨰᩣᨲᩥ ᨠᩁᩮᩔᩣᨲᩥ ᩈᩮᩈᩣ᪨ ᨶᨲᩣᨴᩥᨠᩣᨲᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᩋᨴᩥᨠᩣ᪨ ᨲᩮ ᨷᨶ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᩉᩮᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨶᩣ ᨠᨿᩴ ᨶᩥᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ᪨

᪑᪐᪙᪨ ᩃᩥᨲ᩠ᨲᨴᩥᩁᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨿ ᨧᨿᨲ᩠ᨳᨠᩣ᪨ ᨴᩮᩃᨴᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩮᨧᨯ᩠ᨰᩮ᪨ ᨶ ᩁᩩᩉᨲᩦᨲᩥ ᨣᨿᩈᨲ᩠ᨳᩮ ᨶ ᩁᩮᩣᩉᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪑᪐᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨿᩮᩈᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩁᩔᩣᨷᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᨲ᩠ᨳᩔ ᨷᨠᨲ...ᩁᨷ... ᨠᩥᨠ᩠ᩃᨶᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨴ᩠ᨵᩣ᪨ ᩅᨠᩈᩦᨿᩣᨾᩴ ᨲᩥᨯ᩠ᨰᨲᩦᨲᩥ ᩅᨠᩈᩦᨿᨯ᩠ᨰᩣ᪨ ᩈᩮᨿᩣ ᩈᩴᨧᩣᩁᩮᩈᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩈᨿᩈᩴᨧᩣᩁᩮᩈᩣ᪨ ᩅᨠᩈᩦᨿᨯ᩠ᨰᩣ ᨧ ᩁᩮᩈᩣ ᩈᨿᩈᩴᨧᩣᩁᩮᩈᩣ ᨧ, ᨷᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩁᩮᩈᩣ ᩅᨠᩈᩦᨿᨯ᩠ᨰᩈᨿᩈᩴᨧᩣᩁᩮᩈᩣ ᨧ, ᩁᩮᩈᩣ ᨧᩣᨿᩴ ᨠᩥᨠ᩠ᩃ ᨧᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩁᩮᨿᩣ, ᨲᩔ᪨ ᩅᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᩋᨧᩥᨷᨲ᩠ᨲᩦᩈᩥᩃᩥ ᨷᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨴᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩣ᪨ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᨲ᩠ᨳᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨶᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᨷᨠᩣᩈᨲ᩠ᨳᩔ᪨ ᩁᩩᩉᨲᩦᨲᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᩮᨷᩥ ᩁᩩᩉᨲᩥ᪨

᪑᪑᪑᪨ ᨴᩅᩥᨠᩮ ᨠᩃ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᨿᩩᨠ ᨠᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨷᩁᩮᩃᩥᨠᨶᩣᨴᩥᨠᩃ᩠ᨿᩮ᪨ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᩈᩮᩔᩣᨲᩥ ᨶᩥᨧᩣᩁᩮᩔ᪨ ᨲᩥᩁᩮᩣᨠ᩠ᩃᩣ ᨠᩣᨿᩈᩣᨿᨠ᩠ᨠ ᨧᩣ ᩃᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩣᨲᩥ ᨧᩣ-ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩮᨲᨶᩮᨯ᩠ᨰᩣ᪨ ᨲᩥᩁᩮᩣᨠ᩠ᩃᩣᨲᩥ ᨷᩁᩮᩉᩣ᪨ ᩁᩮᩈᩣ ᩈᩮᩉᩣ-ᩈᩁᩮᨯ᩠ᨰᩣ ᨴᩥᨿ ᨶᩥᨷᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨨ ᨧᩣ ᩋᨠ᩠ᩃᩣ ᨬᩣᨱᨿᨴᩥᩈᨿᩮᨲᩣ ᨲᩥᩁᩮᩣ ᨩᩣᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨠᩃ᩠ᨿᨶᩥᨯ᩠ᨰᩈᨧᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨯ᩠ᨰᩥᨲᩣ᪨

១៩៍ យិដ្ឋាឌីចចិចឌ្ឋតាតិវេទ្ទសចណ្ហតា

១០៩៍ អាកប្ប ឌីចត្តិ ឲុទេតាតិ អាឌីទេចា, កោ វេសា? បច្ចយបរិវេយសតចាឃារេយា៍ យិដ្ឋាឃ អាឌីទេចា, តស្ស ចិចឌ្ឋតា យិដ្ឋាឌីចចិចឌ្ឋតា៍ សា បតាយំ អត្ថេតា “ឆ្ពង គិក្លុ បិតិវេយាក្លូសំចរសំចុវេតា ចិហរតិ អាចារកោចរសម្បន្នោ”តិ (ចិក៍ ១០ប៉) ឲុចំ បិតិវេយាក្លូសំចរសម្បត្តិយា បដិបត្តិឥស្សតចវេសត អាកវេតា អាចារេវា វេចច ឃចាក្កូវេយត បិរាឌីកសដ្ឋាឌីវេសសទុល្លច្ចយបិឌិត្តិយបិដិវេឥសតឹយក្មុត្តាសិតក្មក្កូជ៊ាត់ កាវេលក្ខតស្ស អាឌីចវេហតុបឌ្ឋាត្តាត់ អក្ខតាវេរាចតសច្ចាទិត្តអឌ្ឋាបវេឥសក្ខតាវេរាចតបលឹតកោឌតចិឌ្ឋាត្តិ គិក្លុតិវេកាឌតចិឌ្ឋាត្តិស្មវេបិឥតចិឌ្ឋាត្តិសិក្លាបឥាត់ ចិតិក្កូយស្ស ច ក្យហតលបតវេតយិត្តិកតា តិវេប្បសិកតា លិវេកត លិក៊ំ តិឌីកឹសតតាតិ ឲុចយាឌីតច្ចា បិបឆយ្ខាត់ ចវេសត បចត្តំ យិដ្ឋាឌីចចិវេតិសឌ្ឋាត់ អាឌីចបិរិឫទ្ធិសិលច្ចា៍ តស្សា បត កស្សចិ ឆ្ពង ឥស្សត់ ឃចា ឥវេស្សតុយារទ្ធិ បិតិវេយាក្លូសំចរសឌ្ឋាតាឃ អឆិសិលសិក្លាឃ, ចតុរាវេក្លូចិបស្សតាចវេសត អាកតាត់ អឆិចិត្តអឆិបឌ្ឋាសឌ្ឋាតាត់ ក្ខិត្តុ សិក្លាតច្ចា ក្ខបការកឆ្ខូបរិឌីបតត្តិ ឥដ្ឋត្តំ, ឲុចយីឌិសំ ចិវេឌ្ឋាឃ្យំ, តំ ឥវេស្សតិ “ឥារុ”ត្តិអាឌិតា៍ តត្ថ “ឥារុ”ត្តិអាឌីតិ “ឥវេឥ”តិ ឲុតស្ស បត្តិកប្ប៍ ក្មហ្ណំ សិរិសក្មហ្ណាឌិតហាតិយក្មហ្ណំ៍ ត្យាតយុវេលាឥកត្តិ ត្យាតច្ចា យុលច្ចា, តស្ស ក្ខឥកត្តិ សយាវេសា៍ អាឌិ-សវេទ្ទត បណ្ហាឌី សក្កហ្យាតិ៍ ក្យលសក្កហាតិ ក្យលសក្កហការវេលាត៍

១១០៍ បរិកដតិ បវេរសំ ឥារវេក បរិហរតឹតិ បរិកវេដ៊ី, បរិកដស្ស កប្ប៍ បិរិកដវេកា, សកវេត្ថ តវេយច បិរិកដកតា៍ អលក្កូរលាឌិតា ក្យលឥារកបរិហរលាវេស្សត់ តាយ៉៍ យុក្កស្ស ស្មុវេបិ យុក្កស្មុវេបិ, វេសាវេឃច យុក្កសុវេប្បា៍ ឃចា យុក្កស្មុវេប បច្ចយាវេត វេកាឌិវេឥច យុវេក្កា ត បច្ចតិ, អចវេសសា បច្ចត្តិ, ឲុចំ ឃស្ស បុក្កលស្ស ចវេត កិច្ចិវេឥច សច្ចំ វេហាតិ, វេសសំ អលិក៊ំ, អយំ បុក្កវេលិ យុក្កស្មុបសឌីសតាឃ ក្ខបចារេត “យុក្កសុវេប្បា”តិ ចុច្ចតិ, តស្ស ការេចា យុក្កសុប្បតា ៍ សច្ចាលិវេកត ឌីចិតកប្បតវេស្សត់ អឆិចចត់៍ ឈវេចត្ថអាឌិសព្ទទ្ធិតិ ចិឌ្ឋា ចត្ថចិឌ្ឋា៍ បិរិកដកតា ចាតិអាឌិតា ក្ខវេត្តា តប៉ុសកត្តាការេច បិរិ...វេប... ចិឌ្ឋា, តាឃ៍ រវេស្សា បត កាចាពត្តចវេសត, តចា ឌីវេឈា៍ បហិលាត់ តស្មិំ តស្មិំ កវេយ្ខ វេតសំ វេតសំ តិឃុឌ្ឋាត់ បវេហលំ៍ អាឥវេរត ក្មវេតាត ការេតត្តាំ ឃំ កិច្ចិំ កប្ប៍ ក្មតកប្ប៍ បិសត់ វេបសត់, ឌដ្ឋាឃ បិវេឥត វេបសត់ ឌដ្ឋវេបសត់, តយស្ស អត្ថិតិ ឌដ្ឋវេបសតិយំ៍ វេតសំ វេតសំ កិហិត់ កាយត្តរវេឥសត្តរាឌីសុ សារសតបដិសារសតហរលាវេស្សតយឆិចចត់៍

១១១៍ លិការសាឃ លឌ្ឋឥាត់ អតុប្បឥាត់៍ សព្ទ្ធប្បដិក្យវេដ្ឋត ព្យទ្ធការហិវេតត អក្កចិឌ្ឋាតក្លូត្តចិឌ្ឋាសុបិតចិឌ្ឋាក្ខតចិឌ្ឋាឌិតា អវេឌ្ឋាត ចា៍

១១២៍ អឌ្ឋាតកាត់ អប្បចារិតាត់ ចិឌ្ឋាបត់ ចិឌ្ឋាត្តិ, ឃាចតចវេសត បចវេត្តា កាឃចឌីបវេឃារេកា៍ ព្យទ្ធប្បដិក្យវេដ្ឋត យិដ្ឋាឌីវេចត បច្ចយបរិវេយសតា អវេតសតា៍ អក្ខតស្ស អត្ថតិ អចិឌ្ឋយាតស្ស ក្ខត្តរិយតុស្សឆយ្ខស្ស ក្ខល្លបត់ កឆត់ អក្ខតុល្លបតា៍ ក្យហតាឌីហិតិ ក្យហតាលបតាឌីហិ៍ តត្ថ លិកសក្កាសិវេលិកសត្តិស្សិតស្ស បច្ចយប្បដិវេសចតសាយត្តឌប្បទិ៍តរិយាបឆសណ្ហាបតចវេសត ឌតចិយ្យាបតា ក្យហតា៍ ចិហារំ អាកវេត យតុវេស្ស ឌិស្វា “កិយត្ថាឃ វេភាវេត្តា អាកតា, កិំ គិក្លូ តិយវេត្តតុ”ត្តិ ចា “យឃិ រាឌា បសវេន្តា, អសុវេកា ច អសុវេកា ច រាឌយហាយវេត្តា បសវេន្តា”តិ ចា អាឌិតា តវេយត អាលបតា លបតា៍ លាឥតឹយំ កវេហត្វា កច្ចវេត្ត ឌិស្វា “កិំ លាឥតឹយំ

លកិត្វា”តិអាឌិតា តេឃេត តិយិត្តកោលាឌិ តេយិត្តកតា៑ “អប្បេន្ត្ថា អប្បេវត្តា”តិអាឌិតា តេឃេត កេហលាតិ ច “ឲតំ ឲត្ត

កេឆចា”តិអាឌិតា តេឃេត ចាចាឃ ក្តុល្លិបតាឌិ ច តិយេបិកតា៑ អយេបត លាេកត ពហុកំ ចេឡាត្វា កេហតំ ឮឆ្ននំ លាេកត លាកំ

តិឌឹកឹវតតា៑ កាុលក្វវាឌីតិ ឲត្ត អាឌិ-វទ្ទេត ទ្វបិឃបេងក្កហលាទ្វបិឃវំចោហារា វទ្ទយុត្តិតិ៑

យិន្នាឌីចបិចឌ្ឍតាតិទ្ទេវចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

១០៑ ចតុតិទ្ទេវចណ្ណតា

១០៦៑ ទ៌វាបិហិតោ...បេ... ឌឹចេរ សឹតេវ ករិត្វា ចា អាកត្តុកោ អារាយំ ត បចិសេតិ វប្បន្ត្ថា៑ វលេត្វាតិ សឹតេវ កតាលេត្វត វលេត្វា៑

ឰក្ខាកុលឹតោតាតិ វសឹវំ បិទ្វបិតោ៑ “បទិក្កិត្តស្ស ចិហារស្ស បទិគ្គេបិ, អបទិក្កិត្តស្ស បទិគ្គេបិហេវ្ទាត”ត្តិ ទុត្តិ ក្តុបចារសឹយាវយឹបំ បត្វា

ក្តុបិហតាឰយុញ្ញាតាឌិវត្តុំ កត្វា អារាយេ បចិសិតេឡាតិ អឃេយត្ត ញេតិទេកលេន្ត្ថា អទេត្វា៑

១០៣៑ បិតឹតេឃេត បិទេ ត ឆោរេចយ្យាតិ វប្បន្ត្ថា៑ បងិក្កឃតំ បត្វា ឲកយេត្ត បត្តឌឹចេរ តិក្កិបិត្វា បតិទ្វេប តិវឌ្ឍ បុស្និត្វា បិតឹឃំ បិតត្តុំ,

បទិកោឌតឹតេឃេត ឃឆាទុត្តុំ បិងា ឆោចិតេឡាតិ អឆិប្បាយោ៑ ទុឆ្នតេទ អាចាសិកោបិ ច អកិចាទេយ្យាតិ ឮយិតា ចស្ស បុស្និត្វា តចកោត

អាចាសិកោត អកិចាគាបតេឡាត្តិ ឌីបេតិ៑ បុឆ្នេយ្យ វឃតាវតត្តិ “កតយំ សេតាវតំ បិបុលាតិ, អញ្ញាទុត្តំ អតញ្ញាទុត្តំ ចា”តិ សេតាវតំ

បុឆ្នេយ្យ៑ ឮឆត្វា បុឆ្នាឃ លក្កលចចតំ៑ តស្មា អាចាសិកចេត្វត ទុត្តយញ្ញាទុត្តាឌិកត្វា បុស្និតត្តុំ៑ វចេ “អតញ្ញាទុត្ត”ត្តិ ចេត្តិ, កចាដំ

អាកោទេត្វា យុហុត្តុំ អាកេយត្វា ឈដិកំ ក្តុឈ្ឈេទេត្វា កចាដំ បលាេយត្វា ពហិ ឌិតោត ក្តុល្លោកេត្វា បចិសិត្វា វត្តុំ សេតាវតចត្តុំ

កាតត្តុំ៑ អាកត្តុកចត្តុំ៑

១០៥-៩៑ កយិកោ បក្កេយយ្យាតិ វប្បន្ត្ថា៑ “បងិវារេយត្វា”តិអាឌីតិយស្ស បុត្តកិរិឃាបងាតិ៑ គាទ្វយត្តិកកល្លកត្តិ ឲត្ត យត្វាបឹផាឌិគាទ្វកល្លំ

ទងកកាងតាឌិយត្តិកាកល្លំ៑ បងិវារេយត្វាតិ អត្តុំ ចេ អទោចស្សេកោ វណ្ណេបត្វា៑ ឆកេត្វាតាតិ ក្តុទចាតបិទេតហិ បិឆាឃ ៑ វាឆុកំ

វទ្ទ្កាទេបត្វាតាតិ ចត្វស្សុ បិវារេលាសុ យត្វាំ បញ្ញាបេត្វា យទេ្វា យត្វាស្ស, បឹទេផ បឹផស្ស អារោបតេត សេតាវតស្ស ក្តុបទ្វបរិ បុញ្ញកោលាត

វាឆុកំ វទ្ទ្កាបតំ កត្វា៑ ត ចាតិ តេច៑ កយិកចត្តុំ៑

១០៩-ប៉៑អាចាសិកោតិ ឮងំ “បញ្ញាបេយ្យ”តិអាឌីតំ កត្តុបងំ៑ តចកយុកោលាឌិកាទតិត្តុទលតាឃ អាចាទោវា ចិហារោ អស្ស អត្តុំតិ

អាចាសិកោ៑ ឃស្ស បត ពោចលំ ចិហារេ តិចាវតយត្តុំ អត្តុំ, សោ តេចាសិកោ៑ ក្តុកេបិ តេ ឮង អាចាសិក-វទ្ទេត វទ្ទហិតា៑

បិទោគេប្បាក្តុតិត្តិ ឲត្ត បក្តុតិ-វទ្ទេត បិងបឹផបិងកឆលិកាតំ កហលំ៑ បក្តុក្តាត បត្តឌឹចេរ កេល្យយ្យាតិ ឃោងតា៑ បញ្ញាបេ

វឃតាវតត្តិ “ឲតំ តុយ្យាកំ សេតាវតំ បិបុលាតី”តិ ឲចំ វឃតាវតំ បញ្ញាបេយ្យ, បកាវេយ្យាតិ ទុត្តុំ ហោតិ៑

១១៨. អញ្ញាទុត្តន្តិ បុព្វេ កិញ្ចិហិ តិចុត្តំ. កោចរាកោចរំ ចរេតិ "កិញ្ចាចារកាយេ ទុរេរា, អាសន្នេ"តិ ចា, "កាលស្សេវ បិណ្ឌាយ ចរិតត្វា, ឋិចា ចា"តិ ឧចំ កោចរត្ថា, "យិដ្ឋាឌិដ្ឋិកាតំ ចា កាយេ, បរិដ្ឋិត្តកិញ្ចា ចា"តិអាទិតា អកោចរត្ថា ចរេយ្យាតិ អត្ថោ. ចង្គុបស្សាចង្គុតាតីតិអាទីតិបិ "ចរេ"តិ ពួយស្សេច កាយុចចតាតិ. សេលសយុតិត្តិ យស្ស សន្ធស្ស កុលស្ស សញ្ញោ សេលសយុតិ ទេតិ, តំ កុលន្តា.

១១៩. បរេចសតិក្លរេយ កាលន្តិ "កោសុចិ ផារេតសុ ចាត្យអយិកា ចា អយតុស្សា ចា ហោន្តិ, ពួយំ កាលំ បចិសិតត្តំ តិក្លយិតត្តន្តា"តិ ឧចំ បរេចសតិក្លរេយ ច កាលំ. ឧតំ បត អាសតបញ្ញាបតាទិកំ សត្តំ ចត្តំ ទុទ្ធតរេរ អាកោតា ខីចរកយុាទិ ចា តាតិកិលិតស្ស គេសន្ធំ ចា ផរេបត្វាបិ កាតត្តំ. យហាកិលិតស្ស បត គេសន្ធរេយច កាតត្តំ. ទេតិឃក្កលាចត្តំ កោរេរាតត្តតាបិ តស្ស ចត្តំ កាតុំ អារកិតត្តំ. បណ្ឌិតោ ហិ អាកត្តកោ "កោរោហិ តាច គេសន្ធំ, ទេតិឃក្កលំ សយុន្តាហិ"តិ ច ចរេយ្យ. អបិច តីឌរេតត តីខិតរេត្តា, បិធាបិស្ស ផោចិតត្តា, តោលេត យក្លិតត្តា. បិដ្ឋិ ទេ អាកិលិយតិ, សន្តាផេតត្តា. តចកស្ស បត អាកត្តកស្ស "ពួទយាសតំ, ឧត្តូ តិសីទា"តិអាទិតា អាចិក្លិតត្តន្តិ ទេស្សេត្តា "តិសិរេក្តារេយចា"តិអាទិយាហ. តិសិរេក្តារេយចាតិ ពួយិតា "ធិរេតារេយចា"តិអាទិ ឪបលរេក្លតិ. សយុក្ដិសេតិ អាទរេរត ចរេយ្យ. អាចាសិកចត្តំ.

"ចត្ត"ន្តិ បត សាយរេឡាត តិក្ខិន្ទត្វា ត ទេរេ កិក្លុ អតិអល្លិយិត្វា តិសីទិតត្តំ, យហារេទស្ស តិសិក្តាសតោ ឧកំ ទេ្វ អាសតាតិ ផរេបត្វា "តិសីទា"តិ ទុតេ្ត តិសីទិតត្តំ, ត តចាបិ កិក្លូ អាសតេត បដិពាហិតត្តា, ត សញ្ញាទិ ឌុត្តទិត្វា តិសីទិតត្តំ, សទ្ធំ អកត្វា ឪទកាកិទ្ធំ កាតត្តំ, យចា ស្វបស្ស ឌុកាសោ ហោតិ, ឧចយត្វាយ ឌុទសោ កឃ្យាបរេត្តា, ទេរេត កិក្លូតា "ផរេបត្វា អបុព្វាកំ ឌុទតាទិកំ សត្តំ សរេត្តាយំ សយកំ សយុាទេហី"តិ ចត្តត្តំ, ត តាច ទេរេត កុឌ្ឍិតត្តំ, កុត្វាទិតា ត តាច ឪទកំ បដិក្កហេតត្តំ, កត្តកោតោ តិចត្តទេត្តហិ យចាតុរូបំ តិក្លយិត្វា ខិរត្យអាយ បិត្យពួយា កត្តត្តន្តិ ឧចយាទិកត្ថា តទតុរូបំ សេលិយចត្តត្ថា សយុារេទតត្តន្តិ ពួទំ កត្តកចត្តត្ថា សាធុកំ អតរេយារេតត កាយេ បចិសិតរេត្តា, "ពួយិតា បចិសិស្សាយិ, ពួយិតា តិក្លយិស្សាយី"តិ តិរេចសតំ បចិសរេត្តត សល្លរេក្លតត្តំ, តាតិសហសា បចិសិតត្តំ, តាតិសហសា តិក្លយិតត្តំ, តាតិទុរេរ តត្វាសរេត្ត ផាតត្តំ, តាតិចិទំ ផាតត្តំ, តាតិលហុកំ តិចត្តិតត្តំ, ផាត្យកាយតាកាទំ ពាតត្វា ផាតត្តំ, រេយា បផយំ កាយតោ បដិក្លយតិ, តោត អាសតបញ្ញាបតាទិ សត្តំ កាតត្តំ, រេយា បច្ឆា, តោត អាសតុទ្ធរលាទិ សត្តំ កាតត្តន្តិ ឧចយាទិកត្ថា តទតុរូបំ សេលិយចត្តត្ថា សយុារេទតត្តន្តិ ពួទំ បិណ្ឌចារិកចត្តត្ថា កាតត្តំ.

សេតាសតដ្ឋារេត សត្តំ ចត្តត្ថា សយុារេទត្វា តតោ តិក្លយិត្វា សាធុកំ តិចារេសត្វា បិទុបិត្វា ច អតរេយារេតត កាយេ បចិសិតរេត្តាតិអាទិ សត្តំ បិណ្ឌចារិកចត្តំ កាតត្តំ. បិតីយបរិកោដតីយអក្កិអរលិសហិតកកត្តរេធ្លា ឪបដ្ឋរេបតត្តា, តក្លត្តបតាតិ សកលិតិ ចា ឧកទេសាតិ ចា ឪក្កហេតត្តាតិ, ទិសាកុសលេត កចិតត្តន្តិ ពួទំ អារញ្ញិកចត្តត្ថា ឪដ្ឋិច្ចរេយច ហោតីតិ អចាត្តត្តន្តិ.

ចត្តតិទ្ទេសចណ្ណតា តិដ្ឋិតា.

១៨។ ចិកប្បតាភិន្ទេសវណ្ណនា

១១៨។ សយុត្តា បរយុត្តាតិ សស្ស យុត្តំ, បរស្ស យុត្តន្តិ ចិក្កហេ, សយុត្តេន បរយុត្តេនតាតិ អវេត្វា។ សយុត្តាចិកប្បតា បរយុត្តាចិកប្បតាតិ ភេទា ធុវេច ចិកប្បតា ចុត្តាតិ ឃោឌតា។ ភេទាតិ ចិសេសតោ។ អឆ ចា សស្ស យុត្តំ យុត្តសព្ពន្តិចចតំ អស្សា ចិកប្បតាឃាតិ សយាសេា។ តឆា បរយុត្តា។ សយុត្តា ច បរយុត្តា ច, តស្សា ភេទោ, តទេតា។ សយុត្តាឃ សយុត្តចិកប្បតាឃ។ ញុត្តស្សាតិ ចិកប្បតចិឆាតំ បច្ចន្ទចិឆាតញ្ញា ឌាតត្តស្ស។

១១៩។ តេតាតិ ឃស្ស សត្តិកេ ចិកេប្បតិ, តេត កិក្លុតា។ បរិភេកាកាឌិកត្តិ បរិភេកាំ ចិស្សជ្ជតំ អធិដ្ឋាតញ្ញា។

១២០-១។ អបរាសយុត្តាវេចកាតិ ឲត្វ ចា-សទ្ទោ បក្ខត្តវេ, អឆ ចាតិ អវេត្វា, អបិ-សទ្ទេត្វា ចា ចា-សទ្ទោ, សោ អបរា-សទ្ទេតា បរំ ឥដ្ឋេត្ថា, អបរាបិ ឲកា សយុត្តាចិកប្បតា អត្ថីតិ អវេត្វា។ កឆត្តិ អាហ “កិក្លុស្សា”តិអាឌិ។ “បញ្ចាត្តំ សហឆយ្ថីត”ត្តិ ចុត្តត្តា “តិស្សស្ស កិក្លុតោ”តិអាឌីសុ តិស្សាឃ កិក្លុតិឃា តិស្សាឃ សិក្ខយាតាឃ តិស្សាឃ សាយលោទិឃា តិស្សស្ស សាយលោទស្សាតិបិ ចិញ្ញាតត្តំ។

១២២។ បរយុត្តាចិកប្បតាតិ បរយុត្តេន ចិកប្បតេត, បរយុត្តាចិកប្បតាតិ ចា កវេហតត្តំ, បរយុត្តាចិកប្បតា កឆត្តិ អវេត្វា។

១២៣។ យិទេត្តាតិ ឥញ្ញហយិទេត្តា។ សត្តិដ្ឋោតិ ឌិដ្ឋយត្តយិទេត្តា។ ឲត្វ បត ទ្វិត្តំ ចិកប្បតាតំ កំ តាតាកាវលត្តិ? សយុត្តាចិកប្បតាឃ តាច សយំ ចិកេប្បត្វា បវេត បច្ចន្ទាវេបតិ, តេតេតច សា សយុត្តាចិកប្បតា តាយ ឌាតា។ បរយុត្តាចិកប្បតាឃ បវេវេតច ចិកប្បាវេបត្វា បវេវេតច បច្ចន្ទាវេបតិ, តេតេតច សា បរយុត្តាចិកប្បតា តាយ ឌាតាតិ ទ្ទាឥវេយត្វ តាតាកាវលត្តិ។

១២៤។ ធ្វេសត្តិកេត្តកត្តត្តិ ឲត្វ អាសត្តន្ធេភាវេចា អធិដ្ឋាវេត ចុត្តតឃេតេច ចេឌិតេព្ពា។

១២៥។ ឥសាហំ...បេ... បច្ចាសាឃ សតិ យាសកំ តាឆិដ្ឋិតចិកប្បិតំ តិស្សក្កិ ត្វប្បាឥឃតីតិ សព្ពេន្ទោ។ ឥស អហាតិ សយាហឌាតិ ឥសាហំ។ សព្ពត្វ អច្ចត្តសំឃោគេ ធុតិឃា។ តត្វ ឃំ ឌិចសំ ឌឹចវំ ឋប្បត្តំ, តស្ស ឃោ អវុណោ, សោ ឋប្បត្តឌិចសតិស្សិតោ, តស្មា ឌឹចវុប្បាឥឌិចវេសត សទ្ធិ ឲកាឥវេស អវុល្យក្កយវេត តិស្សក្កិឃំ ហោតីតិ អាហ “ឥសាហ”ត្តិ។ យាសវេយកំ ចាតិ “អតត្វេត កឆិវេត ឲកំ បន្ធិយកត្តិកយាស”ត្តិ (បិទា។ ៩៣៨ អត្វេតា សយាតំ) ចុត្តត្តា កឆិតត្វេត បញ្ចា យាវេសតិ លព្ភតិ។ កឆិតំ អត្វតំ ឃស្មិ ចិហាវេទតិ សយាសេា។ បិរិបុវេត្តិ បិរិបុរិ អវេត្វា ឃស្សាតិ ចិក្កហេ។ កិរិឃាចិសេសតំ, បិរិបុរិប្បឃោឌតំ កត្វាតិ អវេត្វា។ ឋាតស្សាតិ ឃត្តកាត កឃិវយាតំ អធិដ្ឋាតំ ឌឹចវំ បហោតិ, តត្តកតាភាចតោ ឋាតស្ស ឲកាឥសយាសសត្តយាសសព្ពាតោ បិដ្ឋិសយឃ ឋប្បត្តស្ស ឫលឌឹចវស្ស។ បច្ចាសា សតីតិ “សព្ឈាឌិតោ ឃតោ ព្យុតោធិ លច្ឆាយី”តិ ឲចំ សតិឃា បច្ចាសាឃាតិ អវេត្វា។ ឋាកឃប្បិ ឃ-កាវេលលិវេបត តិដ្ឋិដ្ឋំ។ សតីតិ ចា តិបាតោ, លិក្កចិបល្លាវេសត ចាហ។ ឲត្វ បត ញុតិវេទកចវេសត ឥសាហាតិក្កយតាឌីសុ តិស្សក្កិឃំ បាចិត្តិឃំ ចេឌិតព្ពត្តិ។

ចិកប្យកាតិទ្ទេសចណ្ណកា តិដ្ឋិតា៉

១១៉ តិស្សយតិទ្ទេសចណ្ណកា

១១០៉ញ្ជត្តស្សាតិ “កាទិយ”ត្តិ កិតាកេឃាគេ កត្តរិ ឞដ្ឋិ៉ ញ្ជេត្តា ឆ តាយ “បញ្ចាហិ, កិក្ខុចេ, អង្គេហិ សមន្នាគេតត កិក្ខុតា អតិស្សិតេត ចត្ថព្ពំ, អាបត្តិំ ឌាតាតិ, អតាបត្តិំ ឌាតាតិ, លហុកំ អាបត្តិំ ឌាតាតិ, គរុកំ អាបត្តិំ ឌាតាតិ, ភ្ញុកយាតិ ខោ បតស្ស បាតិមោក្ខាតិ ចិត្ថារេទត ស្វាគតាតិ ហោត្តិ សុចិកត្តាតិ សុប្បចត្តីតិ សុចិតិច្ឆិតាតិ សុត្តសោ អតុញ្ជញ្ជាតសោ៉ ឨមេហិ ខោ, កិក្ខុចេ, បញ្ចាហិ អង្គេហិ សមន្នាគេតត កិក្ខុតា អតិស្សិតេត ចត្ថព្ព”ត្តិ (មហាច៉ ១០១) ឧចំ ទុត្តញ្ជេត្តា ឆ ពាហុស្សុតញ្ជេត្តា ឆ ចេឌិតព្ពោ៉

តត្ថ សុចិកត្តាតីតិ សុដ្ឋុ ចិកត្តាតិ បឌបច្ចាភដ្ឋសង្កេទេគាយចិទហិតាតិ៉ សុប្បចត្តីតីតិ បគុណាតិ ចាចុគ្គតាតិ៉ សុចិតិច្ឆិតាតិសុត្តសោតិ ឈក្ខកបទិចារេតោ អាហរិតព្ពសុត្តចសេត សុដ្ឋុ ចិតិច្ឆិតាតិ៉ អតុញ្ជញ្ជាតសោតិ អក្ខរបឌបារិបូរិយា សុចិតិច្ឆិតាតិ អក្ខណ្ឌាតិ អចិបរីតក្ខរាតិ៉ ឧមេត អដ្ឋកថា ឌីបិតា៉ អដ្ឋកថាចេតា ហិ ឧស ចិតិច្ឆមេឃា ហោតីតិ៉ ពាហុស្សុតញ្ជេត្តា បត មេឃត សព្ពត្តិមេត បរិច្ឆេទេត ទ្វេ មាតិកា បគុណា ចាចុគ្គតា, បក្ខឌិចសេសុ ឆម្មសចតត្ថាឃ សុត្តន្តតោ ចត្តារោ កាណចារា, សព្យត្តាតំ បរិសាតំ បរិកចតត្ថាឃ អត្ថកចិត្តយហារាហុលោចាទអម្ពដ្ឋសឌិសោ ឧគោ កចាមគ្គោ, សញ្ញុកត្តមក្កលាមក្កលេសុ អតុមោឌតត្ថាឃ ពិស្សោ អតុមោឌតា, ភ្ញុបោសចប្យចារណាឌិឌាតតត្ថំ កម្មាកម្មចិតិច្ឆមេឃា, សមណឆម្មករណត្ថំ សមាធិចេសេត ចិបស្សតាចេសេត ចា អទហត្តមក្កបរិមោឃាសាតមេកំ កម្មដ្ឋាតំ ឧត្តកំ ភ្ញុក្កហិតំ, ស្វាឃំ ទុច្ចតិ៉ តត្ថ តិស្សាឃ កាទិយត្តិ អាចរិយាឌិ តិស្សាឃ ចាមេសត កត្តព្ពំ តត្ថ៉ “តិស្សយកាទិយ”ត្តិ ចា បាឋោ, តិស្សមេឃត កាទិយត្តិ សមាសោ៉ ឌីចស្ស ឃត្តកោ បរិច្ឆេទោ ឃាចឌីចំ៉

១១១៉ តេត តិស្សាឃ ចសេត្តត ឧចំ តិស្សមេឃា កហេតព្ពោតិ ឌស្សេតុំ “ឧកំស”ត្តិអាឌិ ទុត្តំ៉ ឧកំសត្តិ ឧគោ អំសោ អស្ស ឌីចទស្សាតិ ចិក្កហោ៉ កិរិឃាចិសេសតំ ចា ក្លុមេត្តូ ចា ភ្ញុបមោគចឆតំ, ឧកាស្មិំ អំសេតិ អត្ថោ៉ អញ្ជលិ កទេបុដេ៉ ឃាចតាតិឃកំ ចឆឌតិ ភ្ញុបសព្យងាឃ សដ្ឋិចស្សេត សត្តតិចស្សេត ចាបិ ញ្ជត្តស្ស តចកស្ស សត្តិកេ ឃាចតាតិឃកំ ចឆតំ កទេឃ្យ៉ ឃាចតាតិមោ ចាទោ អស្សាតិ កិរិឃាចិសេសតសមាសោ៉ អាឃស្មុតោតិ អាឃស្មុត្តំ៉ ចច្ឆាមីតិ ចសាមិ៉ ភ្ញុបញ្ឈាកណ្យត្តតាបិ “ភ្ញុបញ្ឈាមោ មេ, ភទេត្ត, ហោហី”តិ កហេតព្ពំ៉ តំ បត “អាចរិមោ”តិ ឧត្ថ “ភ្ញុបញ្ឈាមោ”តិ ចឆតំ ចិសេសសោតិ ឧត្ថ ចាចាទភឌតោ ត ចិសុំ ទុត្តំ៉ ត កេចលមេត្ថ តិស្សយុបញ្ឈាយកហណេ, កាយប្បចេសតាឌីសុបិ ឧចមេច កត្ចា “អហំ អាចុសោ”តិ ចា “ភទេត្ត”តិ ចា ចត្ចា “កាយប្បចេសតំ អាបុច្ឆាមី”តិអាឌិតា ចត្តព្ពំ៉

១១១៉ តិស្សយបដិប្បស្សទ្ធិ ឌស្សេតិ “បក្កេត្ត”តិអាឌិតា៉ បក្កេត្តតិ ភ្ញុបញ្ឈាមេ អាចរិមេ សទ្ធិចិហារិកេ អត្តេចាសិកេ ឆ កាយាឌីសុ ឃត្ថ កត្ថចិ អាបុច្ឆិត្ចា ចា អតាបុច្ឆិត្ចា ចា គតេ៉ តេសុ មេឃត កេតចិ “អសុកំ តាម កាមំ កច្ឆាមី”តិ ទុត្តេ តេសុមេច មេឃត កេតចិ “សាឆុ”តិ

សម្បដិច្ឆិតេបិ តំ តំ និយមំ អតិក្កមិត្វា បក្កន្តេបិ អនាបុច្ឆា បន ឧបចារសីមាតិក្កមេន បក្កន្តេបិ និស្សយោ សម្មតិ បដិប្បស្សម្ភតិ។ បក្ខសង្កន្តោតិ តិត្ថិយបក្ខសង្កន្តោ ចាបិ វិព្ភន្តោ ចាបិ មរណេន ច តង្ខណញ្ញេវ បដិប្បស្សម្ភតិ។ អាណត្តិ នាម "បណាមេមិ ត"ន្តិ វា "មា ឥធ បវិសា"តិអាទិកា និស្សយបណាមនតា។ តាយ បណាមិតេន អាចរិយុបជ្ឈាយា ខមាបេតព្វា។ អខមន្តេសុ ទណ្ឌកម្មំ កត្វា តស្មិំ វិហារេ មហាថេរេ គហេត្វាបិ សាមន្តវិហារេ ភិក្ខូ គហេត្វាបិ ខមាបេតព្វា។ ន ខមន្តិ ចេ, អាចរិយុបជ្ឈាយានំ សភាគានំ សន្តិកេ វសិតព្វំ។ យេន កេនចិ ការណេន ន សក្កា ហោតិ តត្រ អាចរិយុបជ្ឈាយានំ សភាគានំ សន្តិកេ វសិតុំ, តំយេវ វិហារំ អាគន្ត្វា អញ្ញស្ស សន្តិកេ និស្សយំ គហេត្វា វសិតព្វំ។ តត្ថ "បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ អប្បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ, បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ, នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ, នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ...បេ... ហោតិ (មហាវ។ ៦៨)។ បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ អប្បណាមេន្តោ អាចរិយោ...បេ... ហោតី"តិ (មហាវ។ ៨១) វុត្តត្តា បន អសម្មាវត្តន្តេ អន្តេវាសិកសទ្ធិវិហារិកេ អប្បណាមេន្តា អាចរិយុបជ្ឈាយា ទុក្កដំ អាបជ្ជន្តីតិ វេទិតព្វំ។ ភាវនាតិ មេត្តាភាវនា។ ឧបជ្ឈាយសេមាធានំ បន តស្ស ឧស្សនសវនវេសន វេទិតព្វំ។

១១១។ អលជ្ជីតិ –

"សញ្ចិច្ច អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ;

អាបត្តិំ បរិគូហតិ;

អគតិគមនញ្ច គច្ឆតិ;

ឯទិសោ វុច្ចតិ អលជ្ជីបុគ្គលោ"តិ។ (បរិ។ ៣៥៩) –

ឯវំ វុត្តលក្ខណំ អលជ្ជិំ និស្សយំ ទេន្តេនាបិ លជ្ជិនោយេវ ទាតព្វំ។ "ន ភិក្ខវេ អលជ្ជីនំ និស្សយោ ទាតព្វោ។ យោ ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា"តិ (មហាវ។ ១២០) ហិ វុត្តំ។ អទិដ្ឋបុព្វស្ស កតិបាហំ អាចារំ ឧបបរិក្ខិត្វា ទាតព្វំ។ អបុព្វន្តិ ឯត្ថ សព្ពត្ថិសង្គត្វា បុព្វ-សង្គម បុព្វាចារេសោ គហិតោ, នត្ថិ បុព្វោ អស្សាតិ អបុព្វំ, នវន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ចត្តារិ បញ្ច វា បរិយាណេយេវាតិ វិគ្គហោ។ ឯត្ថ បន បរិយាណ-សង្គហិតាវតេន សន្ទេស្សយ្យចាទិតោបិតោ សន្ទេស្សយ្យចាទិតោ ហោន្តីតិ ចតុបញ្ចសន្ទេស្សបរិយាណេន សន្ទេស្សយ្យយាហ, តស្មា វិគ្គហបទេហិ ភិន្នា អញ្ញបទេហិ សម្ពន្ធីតិ សមាសោ។ វា-សទ្ទស្ស លោបោ វិកប្បត្ថោ, ឯត្ថ វាយំ សមាសោ, ចត្តារិ វា បញ្ច វា, ចតុបញ្ច អហានិ, តេសំ អហានំ សមាហារោ ចតុបញ្ចាហំ។ ភិក្ខុសភាគតាតិ សមានោ ភាគោ លជ្ជីតាសង្ខាតោ កោដ្ឋាសោ យេសំ, ភិក្ខូហិ សភាគា, តេសំ ភាវោ ភិក្ខុសភាគតា, តំ, បេសលភាវន្តិ អត្ថោ។ "ឯសោ លជ្ជី"តិ ជានន្តេន បន បកតិយា និស្សយទានង្គានំ គវេសនេ ច តទហេវ

ᨣᩮᩉᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨷᩁᩥᩉᩣᩁᩮᨶ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ. ᩈᨧᩮ “ᨧᩪᩊᨠᩣᩃᩮ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᩈᨾᨿᩮ ᨣᩮᩉᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᨿᨲᩥ, ᩋᩁᩩᨱᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ. ᩃᨴ᩠ᨵᨷᩁᩥᩉᩣᩁᩮᨶᩣᨸᩥ ᨧᩁᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ.

᪑᪙᪓. “ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦ”ᨲᩥ ᨣᨾᩥᨿᨲᩥ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᨣᨲᩣᨲᩥ “ᩋᨴ᩠ᨵᩥᨠᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨣᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨾᩥᨿᩴ, “ᩋᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣ” ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ. “ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᨷᨶ ᩈᨾ᩠ᨷᩮᨶᩮᨶ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩁᩥᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᨾᩮᩣ. ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩉᩥ ᨲᩴ-ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨧᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨿᩣᨧᩥᨲᩔᩣᨲᩥ “ᨣᩥᩃᩣᨶᩩᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᩔ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩴ. ᩈᨧᩮ ᨷᨶ “ᨿᩣᨧᩣᩉᩥ ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩣᨷᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ ᨾᩣᨶᩮᨶ ᨶ ᨿᩣᨧᨲᩥ, ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨧᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨹᩣᩈᩩᨠᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨧᩁᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᨲᩁᩩᨱᩈᨾᨳᩅᩥᨷᩔᨶᩣᩅᩥᩈᩮᩈᩈᨠᩣᩁᩥᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᩮᨲ ᨹᩣᩈᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩮᨶ. ᨴᩣᨿᨠᩮᩣ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᩁᩪᨷᩮᩣ. ᨲᩣᨴᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᩋᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᨿᩣᨧ ᨶᩥᩔᨿᨴᩣᨿᨠᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨲᩣᩅ, ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩮᨶ ᨷᨶ “ᨷᨭᩥᩁᩪᨷᩮᩣ ᨶᩥᩔᨿᨴᩣᨿᨠᩮᩣ ᩈᨲᩥ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩈᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᨽᩮᩣᨣᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᩋᩣᩈᩣᩊ᩠ᩉᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣ, ᨲᩣᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. “ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩋᩣᩈᩣᩊ᩠ᩉᩥᨾᩣᩈᩮ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᨶᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ (ᨾᩉᩣᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑᪑᪑). ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩔᩔ ᨷᨶ ᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩅᩣᩈᩴ ᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨧ ᨣᩮᩉᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑᪑᪑) ᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

ᩋᨷᩁᩮ ᨷᨶ ᩑᨠᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩔᩮᨸᩥ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩅᩔᩴ ᨶ ᩏᨷᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨿᩮᩣ ᨶ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ’ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪑᪘᪔) ᨧ ‘ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨲᨴᩉᩩ ᩅᩔᩪᨷᨶᩣᨿᩥᨠᩣᨿ ᩅᩔᩴ ᩋᨶᩩᨷᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᩣᩅᩣᩈᩮᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ. ᨿᩮᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ’ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪑᪘᪔) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨶᩥᩔᨿᩴ ᩋᩃᨽᨾᩣᨶᩮᨶᩣᨷᩥ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩔᩮ ᩅᩔᩴ ᩋᨶᩩᨷᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ‘ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩔᩮ ᨷᨶᩣ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᨶ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᩅᩔᩴ ᩏᨷᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ.

ᨾᨿᩴ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᩮᨾ-ᨿᨳᩣ ᨲᩣᩅ ᩋᨶᩩᨷᨣᨾᨶᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩥᨠᩔᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ‘ᩑᨠᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᨶ ᨷᩩᩁᩥᨾᩥᨠᩣ ᩋᨶᩩᨷᨣᨲᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩥᨠᩣ ᩏᨷᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ’ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨾᩉᩣᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑᪘᪕) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᨧ ᨶᩣᨾ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨧᩮᩣᩁᩣᨴᩦᩉᩦᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ, ᨿᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ‘ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᨷᨲᩥᩁᩪᨷᩴ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᩴ, ᩑᩈᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻ’ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪑᪐᪑) ᩅᩥᨿ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᩔᨿᩣᩃᩣᨽᩮᩣᨷᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ. ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩉᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ‘ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᩅᩔᩪᨷᨣᨾᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨠᩥᩃᩮᩔᨲ᩠ᨳᩣ ᨲᩁᩩᨱᩈᨾᨳᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨶᩴ ᨣᩮᩣᨲᩣᨷᨣᩣᨾᨶᩣ ᩅᩥᨿᩣ’ᨲᩥ. ᨲᩁᩩᨱᩈᨾᨳᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨶᩴ ᨣᩮᩣᨲᩣᨷᨣᩣᨾᨶᩮᨷᩥ ᩉᩥ ᨣᩮᩣᨲᩣᨷᨣᩣᨾᨶᩮᨷᩥ ‘ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩋᩣᩈᩣᩊ᩠ᩉᩥᨾᩣᩈᩮ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᨶᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨾᩉᩣᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑᪑᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩋᨷᩁᩮ ᨣᨱ᩠ᨮᩥ ᨧ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨴᩦᨷᨶᩥᨿᩴ (ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳ. ᨭᩦ. ᨾᩉᩣᩅᨣ᩠ᨣ ᪓.᪑᪑᪑) ‘ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᨣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᨧᩮ ᩅᩔᩪᨷᨶᩣᨿᩥᨠᨴᩥᩅᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩔᨿᨴᩣᨿᨠᩴ ᩃᨽᨲᩦ’ᨲᩥ ᩅᩔᩪᨷᨶᩣᨿᩥᨠᨴᩥᩅᩈᩮᨷᩥ ᨶᩥᩔᨿᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨣᨾᨶᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩋᨭ᩠ᨮ ᨧ ᨷᨶ ᨾᩉᩣᨠᩣᩁᩩᨱᩥᨠᩮᩣᨷᩥ ᨽᨣᩅᩣ ‘ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨣᩥᩃᩣᨶᩩᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨶᩥᩔᨿᩴ ᩋᩃᨽᨾᩣᨶᩮᨶ ᨿᩣᨧᩥᨿᨾᩣᨶᩮᨶ ᩋᨶᩥᩔᩥᨲᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ’ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪑᪑᪑) ᨣᩥᩃᩣᨶᩅᩥᩈᨿᩮᨷᩥ ᨶᩥᩔᨿᩴ ᨣᩁᩩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᩈᩥ. ᨿᩴ ᨷᨶ ᩋᨶᩥᩔᨿᩴ, ᨲᩴ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩴ ᨶᩥᩔᨿᨾᩩᨲ᩠ᨲᨠᩔ ᩅᩔᩪᨷᨣᨾᨶᩴ ᩅᩥᨿ. ᩋᨷᩥᨧ ᨶᩣᨶᩣᨿ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩔ ᨷᨶ ᩅᩔᩣᨶᩮ ᩋᩣᨣᨲᩮᨷᩥ ᨶᩥᩔᨿᩴ ᩋᩃᨽᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣᨾᩮᩅ ᩋᩣᨧᩮᩣᨭᩥᨠᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩥᩔᨿᩣᩃᩣᨽᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᩅᩔᩪᨷᨣᨾᨶᩔ, ᨶ ᩅᩔᩪᨷᨣᨾᨶᩴ ᨶᩥᩔᨿᩔᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨶᩥᩔᨿᩣᩃᩣᨽᩮᩣ. ᨲᨲᩮᩣᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨭᩦᨠᩣᨿᩴ

‘ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩔ ᨸᨶ ᩋᨶᩥᩔᩥᨲᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ’ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᩅ ᨧ ‘ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩔ ᨸᨶᩣ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶᩥᩔᨿᨴᩣᨿᨠᩮ ᩈᨲᩥ ᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩅᩣᩈᩴ ᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨣᨾᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩃᩦᨿᨾᩣᨶᨲᩣᩅᨧᨶᩮᨶ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨶᩥᩔᨿᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪁᪁᪨ ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪁᪅᪨ ᨻᨶ᩠ᨵᩦᨿᨲᩥ ᩋᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ, ᨠᩣᨿᩔ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᨾᩮᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮᩣ᪨ ᨣᩤᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩣ ᩋᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩣ ᨸᩅᩥᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨧᩮ, ᨣᩤᨾᩴ᪨ ᩋᩈᨲᩥᨿᩣ ᨣᨲᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᩁᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨻᨶ᩠ᨵᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩤᨾᩴ ᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᨶ ᨻᨶ᩠ᨵᨲᩥ, ᨶ ᨲᩣᩅ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪁᪁᪆᪨“ᨸᨭ᩠ᨭᩥᨠᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨣᩣᩉᨠᩴ ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᨲᩥ᪨ ᨸᨭ᩠ᨭᩥᨠᩣᨲᩥ ᨸᨠᨲᩥᩅᩦᨲᩣ ᩅᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᨠᨱ᩠ᨭᨠᨡᨩ᩠ᨩᩪᩁᩥᨸᨲ᩠ᨲᩅᩣᨿᩥᨾᩣ ᩅᩣ᪨ ᩈᩪᨠᩁᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩪᨠᩁᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴᩩᩔ ᨸᨶ ᨲᩴᩈᨴᩥᩈᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩅᨭ᩠ᨭᩩᩁᩔ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨩ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨾᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᨠᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᩩ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩴ ᨸᨶ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨠᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮᨶ ᩑᨠᨣᩩᨱᨾᩮᩅ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨣᩩᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨴᩥᨣᩩᨱᩴ ᨸᨶ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨶᩁᨩ᩠ᨩᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨻᩉᩩᩁᨩ᩠ᨩᩩᨠᩴ ᩋᩣᩅᩥᨬ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨸᩣᨾᨦ᩠ᨣᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨶ ᩑᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨻᩉᩩᩁᨩ᩠ᨩᩩᨠᩮ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩮᨶ ᨶᩥᩁᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩅᩮᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩴ “ᨻᩉᩩᩁᨩ᩠ᨩᩩᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩈᩮᨿ᩠ᨿᩥᨠᩣᨲᩥ ᩑᨲᩴ ᨸᨭ᩠ᨭᩥᨠᩣᩈᩪᨠᩁᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩑᩅ ᨾᨱ᩠ᨯᩪᨠᩈᩮᨿ᩠ᨿᩥᨠᩣ᪨

᪁᪁᪈-᪉᪨ ᨸᨭ᩠ᨭᩥᨠᩣ ᨠᩦᨴᩥᩈᩦ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨾᨧ᩠ᨨᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨸᨭ᩠ᨭᩥᨠᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᨠᨱ᩠ᨭᨠᨡᨩ᩠ᨩᩪᩁᩥᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᨾᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨠᨱ᩠ᨭᨠ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᨲ᩠ᨲ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨧ ᨲᨴᩣᨠᩣᩁᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩏᨸᨧᩣᩁᩮᨶ ᩉᩥ ᨾᨧ᩠ᨨᩣᨶᩴ ᨠᨱ᩠ᨭᨠᩣᨠᩣᩁᩣ ᨧ ᨡᨩ᩠ᨩᩪᩁᩦᨶᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨸᨠᨲᩥᩅᩦᨲᩣ᪨ ᨭᩦᨠᩣᨿᩴ ᨸᨶ “ᩑᨲ᩠ᨳ ᨾᨧ᩠ᨨᨠᨱ᩠ᨭᨠᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨾᨭ᩠ᨮᩣ ᨧᩥᨠᩣᩁᩁᩉᩥᨲᩣ ᨸᨭ᩠ᨭᩥᨠᩣ ᨧ ᨲᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨵᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᨳᩴ ᨲᩮᩈᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨵᨲᩣ? ᨿᨲᩮᩣ ᨲᩣᨶᩥᨿᩮᩅ ᨸᨭ᩠ᨭᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨸᨠᨲᩥᩅᩦᨲᩣ ᩅᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᨠᨱ᩠ᨭᨠᩅᩣᨿᩥᨾᩣ ᩅᩣ ᨸᨭ᩠ᨭᩥᨠᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨠᩘᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪈᪉)᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᨾᨧ᩠ᨨᨠᨱ᩠ᨭᨠᩮᨠᩮᨾᩅ ᨡᨩ᩠ᨩᩪᩁᩥᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩅᩮᩔᩣᨸᩥ ᩍᩈᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᩅᩮᩔᩣᨲᩥ ᨨᩊᨦ᩠ᨣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨨᩣᨲᩣᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩔ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩈᩣᨾᩪᩃᩮ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨴᩈᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩈᩣᨾᩪᩃᨠᩴ᪨ “ᨴᩈᩣ ᨸᨭᩃᩈᩣᨾᩦᩈᩩ, ᩋᩣᨶᩥᨶ᩠ᨴᩮ ᨧ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮ”ᨲᩥ ᩉᩥ ᩋᨽᩥᨵᩣᨶᨸ᩠ᨸᨴᩦᨸᩥᨠᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩈᩣᨾᩪᩃᨠᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨴᩈᩣᨾᩪᩃᨠᩴ᪨ ᨲᩴ ᨴᩈᩣᨾᩪᩃᩔ ᨷᩥᩁᨠᩣᨧᩣᨿ ᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨶ ᩈᩮᩣᨽᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨾᩣᩃᩥᨶᩦ”ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨

ᨾᩣᩃᩥᨶᩦ ᨠᨠ᩠ᨠᨭᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥ ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨠᩣ ᨴᩮᩔᩥᨲᩣ ᨠᩩᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨭᩥᨲᩣ ᨸᨭ᩠ᨭᩥᨠᩣ ᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ “ᨾᩣᩃᩥᨶᩦ”ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᩅᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨠᩣᩁᩁᩪᨸᩴ ᨣᨿ᩠ᩉᨲᩥ᪨ ᨠᨠ᩠ᨠᨭᨠ᩠ᨡᩥ ᨧᩥᨿ ᩋᨭ᩠ᨮᩦᨶᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨿᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨠᩣ᪨

១២៩៍ ឈដកត្តិ ឈដកាការចដ្ឋលេលាទ្ធបំ៍ យកទយុលាឌិត្តិ ឲត្ត យកទយុល៌ ភាយ យកទយុលយណ្ហាត៌ ៍ ចិត្ត បត អាកាយចយេត ចុទត្តា៍ អាឌិ-យទេ្កត ទេស្កកឹយាឌិចិកាទទ្ធបំ ឃំ កិច្ចិ យក្តឃ្យាតិ៍ ឥយាយុទលតិ ឥយាត៌ យុលក្សតេ អទេត្ត ឲតាតិ ត កប្បត្តិតិ យប្ពទេ្ឋា៍ ចិទេឆ ក្ខកទេត្ត ឈដកា ទេលលា អញ្ញា ចិត្តកញ្ចា ត កប្បត្តិតិ យប្ពទេ្ឋា៍ ឈដកាតិ ឈដកទេតា៍ ទេលលាតិ ទេលលាឃ៍ បញ្ចាយិឃា ទេលិទេបិ៍ ចិទេឆតិ កាឃពាគ្គតយ្ស បិយទេត្ត ឥយាយុទេល តយ្ស ឆិទកាចត្ត កត្តទេត្ត ឥត្តចិយាលាឌិយទេឃ ចិទេឆ៍

១៣០៍ ទេស្កកកត្តិ ក្ខកកយប្បឹយយឌិយំ៍ យុទឌត្តិ ភាភាចទេល្លហិ យុទេត្តហិ យុទឌចដ្ឋិយណ្ហាត៌ ទេចទេឆត្វា កតំ៍ ឌឹកាឃំ បត "យុទឌត្តិ ពាហុទជ្ជទេក ឲកទេតា យក្តឌ្ឍិត្វា ឲកាឃ ទជ្ជឃា បលិទេចទេឆត្វា កតទជ្ជ"តិ ចុត្តំ, តំ "ពាហុទជ្ជទេក ឲកទេតា កត្វា"តិអាឌិភា ទេហដ្ឋា
ចុត្តអដ្ឋកថាចទេតត ចិទ្ធញ្ញតិ៍ យដ្ឋចិលត្តិ បិយក្តយណ្ហាត៌៍ កលិត្យកត្តិ ពាហុទជ្ជកំ៍ ទេតយំ "ត កប្បតី"តិ ព្ពាយិភា យប្ពទេ្ឋា៍ ទេត្វ យត្ញ្ញិយាតិ យទេញ្ញ កចា យុទឌយដ្ឋចិលយណ្ហាតា ទេត្វ៍

១៣១៍ កល្ហិទេឃា ចាបឹតិ ឌឹចទយ្ស កល្ហិទេឃា ចាបិ៍ តយ្ចឃាតិ ទេតហិ ទេចញ្ជ្កអាឌឹហិ តិព្ពត្តា៍ បយទេក្តត បទេតតំ ចុត្តត្តិ៍

កាឃពាគ្គតតិទេ្កយចល្លកា តិដ្ឋិតា៍

យុយក្តលប្បយាឥតិឃា ភាយ ឌឹកាឃ

បឩយកាលចាទចល្លកា តិដ្ឋិតា៍

១៣៍ បឆចិតិទេ្កយចល្លកា

១៣២៍ ឌាតាឌាតាតិក្សចិឆាតិ ឌាតា បឆចិ អឌាតា បឆចិតិ បឆចិ ក្សចិឆាតិ អទេត្វា៍ ព្ពាយិភា ឌាតបឆចិញ្ចា អឌាតបឆចិញ្ចា ឥទេយ្សតិ៍ តាយំ ចិកាកំ ឥទេយ្សតិ "យុទ្ធា"តិអាឌិភា៍ យុទ្ធយត្តិកបំយុកា ច អឥទ្ធា ច ពាហុយត្តិកបំយុកា ច ចាត្យាយាឥកាចដ្ឋបំយុយត្តិកទាយិ ច ឌាតា បឆចិតិ យប្ពទេ្ឋា៍ យត្តិកា ច បំយុ ចាតិ ទេត្វទេ្ឋា៍ យុទ្ធា អប្បយក្លទាឌិតាឃ យត្តិកា បំយទេចា ឃយ្សាតិ ពាហិទទេត្វា៍ អឥទ្ធាតិ ក្ខទ្ធតបចភាឌិចយេត តឆា តឆា អឥទ្ធា៍ យា បត ចិយុំ តត្វំ, យុទ្ធយត្តិកាឌឹយុ អញ្ញាតទាច ទេចឌិតញ្ញា៍ ចត្តាទេទា យាយា, ទេតហិ យហិទេតា អតិទទេកា កាទេលិ, តយ្វិ ឌ្ឋចទេដ្ឋាតិ យយាទេយា៍ ឌ្ឋចទេដ្ឋាតិ ទេឃត ទេកតចិ ក្ខឥទេកត ឌ្ឋចទេដ្ឋា៍ ព្យឆា បត "អាកាយទេតា ចុទ៌ដ្ឋាឥទេកទេតច, ត អញ្ញាត្វ បហទិត្វា បតិតពិត្កភា"តិ ចឥត្តិ, "ឌ្ឋចទេដ្ឋា"តិ យាយទេញ្ញាត ចុត្តត្តា ច "ទេបិក្លទលិឃា ជិតតក្យកដ្ឋទេយា ចដ្ឋតិ, ពាហទេលិ ត្យ ត ចដ្ឋតី"តិ (បិចិ៍ អដ្ឋ៍ ប័៩) ចុត្តត្តា ច "ចិតឃចិតិច្ឆទេឃ យប្បទេត្ត កទុទេក ឩាតញ្ញ"ត្តិ ចិតឃលក្លលទេតា ច ត តំ ឃុជ្ជតីតិ អយ្យាកំ លត្តិ៍ បំយុយត្តិកាត៌ ទាយិ បំយុយត្តិកទាយិ៍ ចត្យ...ទេប... ចទេដ្ឋា បំយុយត្តិកទាយិ ឃយ្សាតិ អញ្ញាបឥទេត្វា, កយ្ចឆាទទេឃា ចា៍

១៣២។ ចាលុកា ច ឆន្ទា ច ឃេកុឃ្យបក្ខទាឌីយហិបិ ច ចាត្យាឃេរាយចក្ខុេកា ទុត្តរាសិ ច ទុតិយា ក្សឹតិ បឌ្ឋេត្ថ បក្ខទា ច បិរាណា ច យទ្ធា ច កឆលិ ច ចាលុកា ចាតិ ខ្ញុំត្តា។ ខុន្ទា បក្ខទ…េប… ចាលុកា ឃម្បាតិ ចិក្កេហា។ ហត្ថបដ្ឋិតា កេហតត្ថាប្បយាណា បក្ខទា, តេតា ក្តបទិ បិរាណា, កេដ បក្ខទា យទ្ធា, កបិលលណ្ឌាគិ កឆលិតិ េចឌិតត្ថា។ ទុតិយាតិ អឌាតា។ ទុត្តរាសីតិ ទុទេត្ថា យត្តិកបំបុរិទា។

១៣៣។ កិឌិឃឹ េឃកុឃ្យត្តិកាឌីតិ អាហ “ខេក្ខ កាកា”តិអាឌិ។ ឃម្ប ក្សិឃាតិ ឃម្បា ក្សិឃា។ រេរេបុឋិតិ េឃកុឃ្យបំបុេឃកុឃ្យបក្ខទេឃកុឃ្យបិរាណាឌីបុ។

១៣៤។ “បិឌិត្តី”តិអាឌិគា តត្ថ ចិគិច្ឆយំ ឆេឃ្យតិ។ ឌាេត ឌាតបឌ្ឋិាឃ្យ ណណេគ បិឌិត្តីតិ បឌ្ឋេត្ថា។ ឌាេតតិ ឌាេត ក្សិកាេក, លិក្ខចិបល្លាេរា ចា, ឌាតាឃាតិ ទុត្តិ េហាតិ។ ឌាេត ខេត្តហឃ្យ ចិយតិឃ្យ ទុក្កដត្តិ បឌ្ឋេត្ថា។ ឌាេត អឌាតបឌ្ឋិាឃ្យ អគាបត្តិ។ តឆា អាណាបនេគ អគាបត្តីតិ េឃាឌគា។ អឌាតបឌ្ឋិាឃ្យាតិ អឌាតាតិ បឌ្ឋា អឌាតបឌ្ឋា, រា អឃ្យ អត្ថីតិ អឌាតបឌ្ឋិ, តឃ្យ។

១៣៥។ ឲកាឃាណត្តិឃា ឲកាតិ បេច បកិ អាណេត្វា ឌិចបយ្បិ ណណតិ, អាណាបកឃ្យ ឲកា ឲច អាបត្តីតិ អេត្ថា។ ចាចេរា អាបត្តីតិ បឌ្ឋេត្ថា។ ចាចេរាតិ ចិច្ឆាយំ េរា, ចាចាឃ ចាចាឃាតិ អេត្ថា។

១៣៦។ “ត្ថយំ ផាគំ ណណ ចា”តិអាឌិគា េឃាេឌតត្ថា។ “ឲត្ថ អក្កិ ឌាេលហិ ចា”តិ េឃាឌគា។ “ចត្ថ”ត្តិ ត្ថឌំ “គ ចដ្ឋិតី”តិ ត្ថយឃ្យ កត្ថបគចចគត្តិ អេត្ថា។ អឆ ចា “ត្ថយំ ផាគំ ណណា”តិអាឌិប្បកាេរា ចចគាឃ គ ចដ្ឋិតីតិ អេត្ថា។ គិឃេយត្វាតិ ត្ថយិគា “អាចាដំ ណណ, កត្ថិ ណណា”តិអាឌិគា អគិឃេយត្វា ចត្តិ ចដ្ឋិតីតិ ឌីេបតិ។

១៣៧។ “ត្ថយឃ្យ ឆម្មឃ្យ អាចាដំ ឌាគ ចា, កបិ្បយំ កេរាហិ ចា”តិ ច “យត្តិកំ ឌាគ ចា, យត្តិកំ អាហេរ ចា, យត្តិកំ កបិ្បយំ កេរាហិ ចា”តិ ច ឲឌិរំ ចចគំ ចដ្ឋិតីតិ បឌ្ឋេត្ថា។ ឲតំ ចិឃ ឌិឃ្យតីតិ ឲឌិរំ, កិំ តំ? “យត្តិកំ េឆហិ”តិអាឌិកំ ក្តបេយ្យ។ “យត្តិកំ ឌាគា”តិអាឌិកំ បគ ក្តបយាគំ, េតរំ ក្តបយាេគាបេយ្យាគំ ឃា កបិ្បយបដ្ឋាតា បយាគឆ្យតា, រា ក្តបយា។ តឆា ច ទុត្តិ អេយត្តំ បុេពាឆាលក្ខាេរ “ក្តបយាេគាបេយ្យាគំ, បឆ្យត្តិ បិេឃាបយា”តិ។ អត្ថាឆា ក្តបយាគក្សតអក្ខទាចឡត្ថបឌីឃឹេឃច, អក្ខទាចឡត្ថ ក្តបេយ្យំ បិឃា។ ចាេញ្យ ចិឃ-បេឌ្ឋាេឃច បគ ក្តបយាគំ េឌាេតតីតិ េចឌិតត្ថា។

១៣៨។ បឆចិឃា អបឌ្ឋត្ថិ បុក្ខកឌ្ឋយអាឌិកឌ្ឋា តត្តកំ ក្តឃ្យិឌ្ឋាគិឃកឌ្ឋយឌ្ឋា េកាេបត្វា លឌ្ឋត្តិ បឌ្ឋេត្ថា។ កឌ្ឋយអាឌិកត្តិ ឲត្ថ អាឌិ-បេឌ្ឋគ ក្តគេកគ កតដ្ឋាេគ ក្តគកបប្បដេកា គាឃ េហាតិ, ឃំ ចាតប្បហាេរគ ចលតិ, តំ បក្ខណ្ហាតិ។ ក្តឃ្យិឌ្ឋាគិឃកឌ្ឋយត្តិ ឈេដហិ ក្តឃ្យិឌ្ឋិតំ បក្ខេណ្ហាកឌ្ឋយំ។

១៤០។ “ចាត្យាឃាឆិេកាចដ្ឋិ កណ្ហុប្បាគ”ត្តិអាឌិគា បឌ្ឋត្ថិតត្ថា។ កណ្ឌុំ បឆចិឃា កណ្ឌុបឌិរំ យត្តិកទាឃិ ក្តប្បាេគត្តីតិ កណ្ហុប្បាគា។ ត្ថឌឆ បគ

តេហិ វុត្តាបិ ទោសា “កណ្ហបក្ខ”ន្តិ និទ្ទិដ្ឋា. បោត្ថកេសុ បន “កណ្ហបក្ខោ”តិ បាឋោ ទិស្សតិ. តំ “ន កោបយេ”តិ វុត្ត កម្មេន ភវិតព្ពន្តិ ន យុជ្ជតិ. ថុសកុក្កុឡន្តិ ថុសានំ កុក្កុឡោ ឆល្លិត្វា ទាហិ កតំ បំសុរាសិ ថុសកុក្កុឡោតិ. លេឌ្ឌាទិន្តិ វុត្តំ លេឌ្ឌុន្តិ កសិតដ្ឋានេ នង្គលច្ឆិន្នមត្តិកាបិណ្ឌំ. អាទិ-សទ្ទេន កឋិនំ ចុណ្ណំ កដ្ឋំ សង្គណ្ហាតិ.

១៣០-១. វុឌ្ឍសន្តិកេ បតិតេ វាបិអាទិកំ កុលេ ច បិសាណេ លេក្ខេ ទេជ ច ភវសាណ្ហិយា បតិតេ ទេជ ច អត្ថទាការសិ្ដតេ វយិកេ ច យត្តិកាកុដ្ដេ ច ពឆាតិ សម្ពន្ធោ. ពឆាតិ ឋាយិនា កុលិទិកេ វាត្យាយាសានិកោវដ្ដំ វា សង្ឃំ ន កោបយេតិ ឋាទំ អតិទិសតិ. ឋាដ្ឋកកុដ្ដកោ វឌ្ឍតីតិ អាហ “វេមក្ខ្យា”តិអាទិ. វេមក្ខេយ្យន ពឆលិ វុត្តាតិ វេមក្ខ្យពឆលិ, ក្ខុយិ, តិដ្ឋតិ វុត្តាតិ ឋាន្ត, វេមក្ខ្យពឆលិយ ឋាន្ត, តស្មិំ. ឋាដ្ឋកកុដ្ដកោ វេមក្ខ្យពឆលិ ចិយ ហោតីតិ អធិប្បាយោ. កុដ្ដកំ កោវេបត្តស្ស អនាបត្តីតិ អធិប្បាយោ. ឋាដ្ឋកាយ កតោ កុដ្ដកោតិ សម្ពន្ធោ.

១៣២-៣. សញ្ញាវេលត្វា ក្ខុយិ ចិកោបយំ ពឆាទិ កណ្ហិតំ វាតិ សម្ពន្ធោ. តត្ថ ចិកោបយន្តិ កទេណេទ្វ បច្ចត្តវចនំ, ចិកោបយតាតិ អត្ថោ. អញ្ញថា កពឆយេត្វ បឋយាបសទ្ទោ. បឋយា ហិ “ភច”ន្តិ ចុទេត្ត ឋិយា, ន ច “កណ្ហិតំ”ន្តិអាទិសុ តំ-បច្ចយេហិ ចុទេត្តា កោចិ អត្ថិ, យថា ភាវេច តំ-បច្ចយា, តថា ន កិច្ចំ ចុត្តំ ហោតីតិ, “ន កប្បតី”តិ បឋានកិរិយាយបិ ហេដ្ឋា ចុត្តនយេន កត្វា អញ្ញាវេយចាតិ វុត្តំ សម្ពន្ធំ ពតិយេទ្វ ព្យ សតិ ឋាតោ ចិតោ សញ្ញាវេលត្វា ក្ខុយិ ចិកោបយតា ពឆាទិ កណ្ហិតំ ន កប្បតីតិ អតីច យុជ្ជតិ. ឋារាយាតិ បស្សាចឋារាយ. ចិសយំ សយំ កាតុំ សម្ពន្ធីហិ ឈសិតុំ វាតិ វេយាជតា. ចិសយត្តិ ចិសយដ្ឋាតំ “បតំ ឋវេស្សស្សាមី”តិ ក្ខុយិ កិត្តេត្វា វត្តយិតុំ វាតិ សម្ពន្ធោ. កិត្តេត្វាតិ កិត្តតា. កណ្ហវទាកី វា ពដទីសុ អក្កបច្ចក្កំ ឈសិតុត្តិ វេយាជតា. កណ្ហវទាកីតិ កណ្ហវទាកិតា. វ-សទ្ទោ អវធារណោ.

១៣៤-៥. សុទ្ធចិត្តស្សាតិ បឆចិកេទាធិប្បាយចិទេហេន បរិសុទ្ធចិត្តស្ស.

១៣៦. អក្កិស្ស អនុបិទានេ កបិលេ វា អនុបិទានាយ ឋាដ្ឋកាយ វា អក្កិ បិទេតុំ វា អចេវ សតិ ក្ខុយិមំ បិទេតុំ វា លព្ភតេតិ សម្ពន្ធោ. វុបិទានំ ឋានកំ, ន វុបិទានំ អនុបិទានំ, តស្មិំ. ចេវ បក្ខត្តំ “ចេវ បក្ខេត្តំ អាយេត្តំ”តិ ហិ និឈណ្ឌុ. ន ចេវ អចេវ, តស្មិំ អបក្ខេត្តតិ អត្ថោ. បតិតដ្ឋានេយេច វុបិទានំ ឥត្វា អក្កិ កាតុំ វដ្ដតិ. សុក្ខតាឡកសុក្ខសុក្ខាទីសុ វា អក្កិ ទាតុំ ន វដ្ដតិ. សចេ បន “បឆចិ អប្បត្តយេច និព្ពាបេត្វា កមិស្សាមី”តិ ទេតិ, វដ្ដតិ, បច្ឆា និព្ពាបេតុំ ន សក្កោតិ, អចិសយត្តា អនាបត្តិ. “ក្ខុយិមំ បិទេតុំ”តិ វុត្តយិ វត្តុំ ន វដ្ដតីតិ.

បចចិនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

១៣. បរិក្ខារនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៨៩-៩០។ ឯត្ថ អន្តោ ពហិ ច បព្ពាជេន្តេហិ សុត្តេហិ និន្ទិតព្ពា បណ្ណ កិរិយាសង្គហាទិ លិខិតព្ពា ន វដ្ដតីតិ សម្ពន្ធោ។ ឯត្ថាតិ តាលបណ្ណ ឯត្ថ។ កិរិយាទិ ភាយ យករណត្តកំ, អាទិ-សទ្ទេន តាទិសំ អញ្ញំ ចិការរូបំ សង្គហិតំ។ ឈេកត្ថិ គោហត្ថុបេត្ថុ ចិយ កយិរយាតំ ឈេកំ។ ឥណ្ឌតិ ឯត្តឥណ្ឌ។ លោតាតិ តហិ តហិ ឥន្តា លោតា។ សាទិសត្តិ ឥលោឈិត តិដ្ឋិ។ ញត្តុបិញ្ញលោ។

១៩១។ ចិរត្តំ ឯត្ថ ឧកចណ្ណក និន្ទិតំ ចា បញ្ហា ចិតន្តិតំ ចា ន វដ្ដតីតិ សម្ពន្ធោ។ និន្ទិតព្ពំ អន្តោ ពហិ ច និន្ទិតំ។ ឧកចណ្ណកាតិ តិលិខិតា ឧកចណ្ណក។ បញ្ហាន្តិ ឯត្តឥណ្ឌកាហករសលិកបញ្ហា។ ចិរត្តន្តិ ញ្ញុបិតា ន ចណ្ណុបដ្ឋព្ពាយាតិ ឥសេយ្យតិ។ ពាន្តិតំ ឥណ្ឌ លោតា វដ្ដតីតិ សម្ពន្ធោ។ ពាន្តិតព្ពន្តិ ចាតប្បហារេន អចលតព្វំ ឯត្តុយណ្ឌលិកំ រជ្ជុកេហិ ករហត្វា ពាន្ធតព្វាយ។ លោតាចាតិ ចលយបិច វត្តិការិត្វា កតា លោតា ឧច។ វដ្ដតីតិ យទិបិ ន ពន្ធតិ, រជ្ជុកេហិ ពាន្ធិតំ យុត្តដ្ឋានត្តា វដ្ដតិ។

១៩២។ ឱចរេ អន្តេ ចាបិ បដ្ដបុរេ ចាបិ រេចលិបិ ចា សង្ខលិកាបិ ចា អញ្ញំ សុចិចិការំ ចា បិញ្ចក្កលិកអាទិកំ កប្បតិត្តចិការេបិ ចា ន ច កប្បតីតិ សម្ពន្ធោ។ អន្តេតិ ឱចរបរិយន្តេ, អត្តចាពេតិ ទុត្តំ ហោតិ។ បដ្ដបុរេតិ បដ្ដកោដិយំ, ទិន្នំ បដ្ដានំ សដ្ឋិតដ្ឋានំ សន្តានយតំ ទុត្តំ។ រេចលិតិ ចរកឋិបាកាលេន និន្ទានំ។ សង្ខលិកាតិ ពិញ្ញអាលពាន្ធកាលេន និន្ទានំ។ អញ្ញំ សុចិចិការំ ចាតិ ឱចរេយណ្ឌតព្វាយ កយិរយាតំ អញ្ញំ យំ កិញ្ចិ សុចិកម្មចិការំ ចា។ ឱកាយំ បន “សតបទិសទិសំ អញ្ញំ ចា សុចិចិការំ ន កប្បតី”តិ សាយន្តោន ទុត្តំ។ “ឱចរេយណ្ឌតព្វាយ តាតាសុត្តកេហិ សតបទិសទិសំ និន្ទត្តា អាកត្តកបដ្ដិ ឥរេបត្តិ, អញ្ញាបិ យំ កិញ្ចិ សុចិកម្មចិការំ ករោន្តិ, សព្ពំ ន វដ្ដតី”តិ អដ្ឋកថាយំ ទុត្តត្តា បន តាតាចណ្ណហិ ចា ហោតុ, ឧកចណ្ណក ចា ហោតុ, ឱចរេយណ្ឌតព្វាយ សនិន្ទត្តានំ សុចិកម្មចិការំ សត្តាយ ទុត្តន្តិ ឱចរេសុ ចាលិតដ្ឋានស្ស ចិរកាចត្តំ សតបទិសទិសបិ និន្ទិតំ វដ្ដតីតិ អយ្យាតំ។ ឧក្តិ បិញ្ចក្ក-សទ្ទេន, កណ្ណិក-សទ្ទេន ច កប្ប-សទ្ទលោបេន ចា វុបចារេន ចា បិញ្ចក្កកប្បាឥយោច កហិតា។ បិញ្ចក្ក ច កណ្ណិកា ច បិញ្ចក្កកណ្ណិកាយោ, តា អាទិ យស្ស អញ្ញស្ស តាទិសស្សាតិ ចិកប្បហោ។ តត្ថ តិលិចញ្ញក្កអាទិសណ្ឋានតាយ ពិត្តបត្តិយា យចា សោភតិ, តចា កយិរយាតោ បិញ្ចក្កបេប្បា។ តរេចច ពិត្តសម្មុហ កត្វនិ ឥសេយ្យត្វា កយិរយាតោ កណ្ណិកកប្បា។

១៩៣។ កណ្ណិបិសកបដ្ដាតិ កណ្ណិកោ ច បិសកស្ស ច បតិដ្ឋានដ្ឋានេ ឥរេបតត្តា បដ្ដា។ វដ្ដតីតិ ឧត្ត “កណ្ណិបិសកា”តិ កត្វា “ឥត្តកោលោច វដ្ដន្តី”តិ អត្ថោ។ ចណ្ឌំ ចិបល្លាសេត្វា យោជេតព្វំ។ អព្ភយន្តិ ឥចតិយសណ្ឋានេន និន្ទត្តំ ម្ពុលេ ច អគ្គេ ច ឧកសទិសំ កត្វា ម្ពុគ្គតាកាលេន និន្ទត្តំ ម្ពុគ្គលោ។ ចិការន្តិ ចិកាលោ, លិង្គចិបល្លាសេន ទុត្តំ។ ឧត្តាតិ កណ្ណិបិសកបដ្ដេសុ។

១៩៤។ កោលាសុត្តាតិ តប្បសកតិដ្ឋលោ, កណ្ណិបិសកបដ្ដានំ កោណេហិ តិហដសុត្តកោដិលោ។ ពិញ្ញអកាតិ តាតិលោច តិចលេត្តត្វា ពិញ្ញអកាកាលេន កតានិ។ ឧចិរេណ្ណយ្យាចាតិ ពោសំ អន្តេសុ ឧកចាលំ កណ្ណិករលោត ចា បុត តិចលេត្វា និន្ទលេត ចា ឧចិរេណ្ណយ្យា ឧច។ កន្ធលោសំ ចាតិ កន្ធ ចា ពោសំ ចា។ កញ្ចិកបិដ្ឋលលិកអាទីនិបិ វដ្ដន្តិ។

១៦៥. មលិនាតិ មសារកល្លាទិបិសារលោត។ ន ច ធារេយ្យាតិ នេវ ធារេយ្យ។ អញ្ញាត វាតិ បុក្ករបុប្ផលិខិតា។ អំសពន្ធកាយពន្ធនានិ បន តថា កាតុំ វដ្ដតិ។ ទោលិយំ កត្វា ន ច ធារេយ្យាតិ បក្ករខតាកិរណទោលិយំ ឋបេត្វា កុមិយំ ខណ្ឌកានិ និហន្ត្វា ព្ពនេតា ទិនេតា ច អាវិជ្ឈិត្វា នេវ ធារេយ្យាតិ អត្ថោ។

១៦៦-៧. កណ្ណកោលាកបុត្តានីតិ ខិវរររខតកាលេ លគ្គនត្ថាយ អនុវាតេ វត្ថុំ កោណេសុ ច បិសកំ កត្វា ពន្ធិតានិ បុត្តានិ, យានិ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កណ្ណបុត្តក”ន្តិ (មហាវ. ១៣៣) ឯវំ អនុញ្ញាតានិ។ កណ្ណសុត្តានិ កោណា កណ្ណកោណកា, តេសុ បុត្តានិ។ កណ្ឌិកបិសកបទេសុ បន កណ្ណកោណកបុត្តានំ ទុខិត្ថញ្ញាយ្យានេមេវ កប្បិយតា ហេដ្ឋា វុត្តាតិ ខិវរេ រវត្តមេវ តេសំ ឆិន្ទិតព្ពតា នត្ថិ, កណ្ណកោណកបុត្តានំ ឆិន្ទិតព្ពតាយ វុត្តត្តា អនុវាតេហិ និក្ខមិតបុត្តានិបិ ឆិន្ទិតព្ពានីតិ វេទិតព្ពំ។ ឆមុការកោ លត្តវដ្ដិយំ លេវំ ឆេបត្វា លេតា ន វដ្ដតីតិ ឃោជនា។ លត្តវដ្ដិយន្តិ លត្តស្ស មុខវដ្ដិយំ។ លេតាតិ រូបនិ វា ហេដ្ឋា វា កុដ្ឋិយំ វា អញ្ញា លេតា។ កុដ្ឋិកាយ ច បិបាលេ ច មលិកា ច បិឡអកា ច ន វដ្ដន្តីតិ សម្ពន្ធោ។ មលិកាតិ ឯកា វដ្ដមលិ។ បិឡអកាតិ សាសបមត្តិកា មុត្តរាជិសទិសា ពាហុវដ្ដលេតា។ ឥណ្ឌមិត្តិ បិបាលឥណ្ឌកោ។

១៦៨-៩. អនលិយំ មាលិនិ ច បត្តមណ្ឌលេ កិត្តិកម្មំ ន វដ្ដតីតិ សម្ពន្ធិតព្ពំ។ អនលិយន្តិ រូបត្តរាទលិ អឆរាទលិ អនលិឆនុកម្មំ សាមនេញ្ញត ភហិតំ។ បត្តមណ្ឌលេតិ តិបុសីសាទិមយេ បត្តមណ្ឌលេ។ ឯត្ថ បន មករទន្តកំ វដ្ដតិ។ ហេដ្ឋាតិ កត្តរមដ្ឋិយា ហេដ្ឋា។ រូបន្តិ តស្សាវេម រូបំ។

១៧០-១. សមុទ្ទុគ្គតិមិកំ សមុទ្ទុគ្គតិយា លិង្គវិបល្លាសោ។ អវាទិតត្ថិ ឧទ្ធុម្ពិ បន វាទិតំ។ សោវណ្ណមយម្មីតិ សុវណ្ណមយម្មិ។ វិសាណតាឡុន្ត វិសាណមយមា តាឡុត្តា។ ឯត្ថ បន អនុត្តានិបិ យានិ កានិចិ អារកណ្ឌកកត្តកដ្ឋលេឌនបិនីមឈបិនីទិយាឡុត្តខុណ្ណកាខនានីតិ វុត្តានំ អនុលោមានីតិ វេទិតព្ពានិ។ មោ បនេត្ថ វិនមញ្ញោ តានិសំ បរិក្ខារំ និក្ខា លិខេត្វយ្យ វា លិខាបេយ្យ វា, អនុបវជ្ជោ សោតិ វេទិតព្ពន្តិ។

បរិក្ខារនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៦. ភេសជ្ជនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៧៣-៤. ឧភស្ស ភេសជ្ជំ កាតុំ ទាតុំ វដ្ដត្យា ន លព្ភតីតិ សម្ពន្ធំ។ លព្ភតីតិ ឯត្ថ “ភិក្ខុនា”តិ កត្វា “ភេសជ្ជ”ន្តិ វុត្តកម្មំ។ តត្ថ ន កាតុន្តិ ភាវសាធនត្តា តស្ស អនុត្តកម្មនាបិ ភវិតព្ពំ ភាវេវ វិហិតកិតកប្បច្ចយានំ បវោគេ កម្មការកស្សាបិ ឆដ្ឋិតព្ពត្តាតិ? សច្ចំ, តថាបិ បធានភូតកម្មវត្តិយា អភិធានេន សតិ អប្បធានកិតកកិរិយាកិសម្ពន្ធេន គុណីភូតា កម្មវត្តិ អភិហិតា វិយ វិញ្ញាយតិ។ តថា ច វុត្តំ អវេយ្យំ វេយាកចិតិច្ឆវេយ “បធានាភិយានិតាយ ឧភវេចាហាររាយ បធានសត្យាភិធានេន គុណសត្តិ អភិហិតា វិយ បកាសតី”តិ។ ឧភស្សាតិ

អាគតាគតជនស្ស សហធម្មិកស្ស បិឡុកស្ស តក្កបដ្ឋាកកិច្ចកិរិយាតល្លកស្ស ចេតិយង្គណស្ស ច កិច្ចាករណីយចិន្តាទិសកេហិ គេហសម្ពាធាទិ លព្ភន្តិ សព្ពេន្ទ្រិ។ តត្ថ សហធម្មិកន្តិ សហ ចរិតព្ពោ ធម្មោ សីលសង្ខាបញ្ញាសង្ខាតោ សហធម្មោ, សោ ឯតេសមត្ថីតិ សហធម្មិកោ, កិច្ច កិច្ចានិ សិក្ខមានា សាមណេរា សាមណេរីតិ បញ្ច, តេសំ បិតា ច មាតា ច បិតរោ ឯកតោ សមានេន, ភិក្ខុ សាមណេរាទិកេ សោ ចា, តេសំ កិច្ចកិរិយតោ នាម យោ ចិហារេ សព្ពកម្មានិ ករោន្តោ កិច្ចំ តិស្សាយ ចរតិ។ ភណ្ឌំ នាម យោ បព្ពជ្ជាបេក្ខោ មាច បត្តចីវរំ បដិមានីយតិ, តាវ ចិហារេ ចរតិ, សោ បណ្ឌុបលាសោ។ ចេតិយង្គណស្សាតិ អត្ថតោ ឧបដ្ឋាកស្ស។ ឯតេសុ បន មាតាបិតរោ សចេ រជ្ជេបិ ឋិតា បច្ចាសីសន្តិ, អកាតុំ ន វដ្ដតិ។ មាតរំ អនាមសន្តេន សព្ពំ បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ បិតា បន សហត្ថេន នហាបនសម្ពាហនាទីនិ កត្វា ឧបដ្ឋាតព្ពោ។

៧៤៩. បិតា ច មាតា ច ភាតា ច ភគិនី ចាតិ ឥទ្ធោ បិតា...បេ... ភគិនិយោ។ មហន្តា ច ចូឡា ច, មហាចូឡា ច ទេ បិតា...បេ... ភគិនិយោ ចាតិ កម្មការយោ។ តា អាទិ យេសន្តេតិ អញ្ញាបទេត្វា។ មហាចូឡ-សទ្ទា បិតាទិ-សទ្ទេហិ បច្ចេកំ យោជេតព្ពា “មហាបិតរោ ចូឡបិតរោ”តិអាទិនា។ អាទិ-សទ្ទេន បនេត្ថ បិតុច្ឆា មាតុលេ, តេសំ ឥសន្តេបិ យាវ សត្តមា កុលបរិវដ្ដា បុត្តបរម្បរា សង្គហិតា។ តេសំ សពេ គេហសម្ពាធោ លព្ភន្តិ យោជនា។ តេសំ មហាបិតាទីនំ សន្តកេ សតិ តេន គេហសម្ពាធោ លព្ភតីតិ អត្ថោ។ នាតិ តត្ថ ចេ។ អត្ថិនេយតិ កិច្ចនោ អត្ថនោ សន្តកេ សតីតិ អត្ថោ។ ទាតព្ពំ តាវកាលិកន្តិ តាវកាលិកំ កត្វា ទាតព្ពន្តិ អត្ថោ។ ទេ បន សចេ បដិទេន្តិ, គហេតព្ពំ, នោ ចេ ទេន្តិ, ន ចោទេតព្ពា។ យាវ តស្ស ទានំ, តាវ ការេលិ អស្សាតិ តាវកាលិកំ។ វិលោកា សមានសេន្តោ។

៧៥០. គេហសម្ពាធាទីតិ អាទិ-សទ្ទេន អនាមដ្ឋបិណ្ឌបាតាទីនំ គហណំ, ហិ-សទ្ទោ ហេតុម្ហិ។ យស្មា ឯតេសុ កុលទូសកាទយោ ន ហោន្តិ, តស្មា តេសំ គេហសម្ពាធោ លព្ភតិ, អត្ថិនេ ច សតិ ទាតព្ពន្តិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។ ន ហោតីតិ ន ទោសោ ហោតិ, ន បច្ចត្តីតិ ន ហោតិ, អាបត្តិ ន ផុសតីតិ អធិប្បាយោ។ តេសំ អត្ថាយ ញាតិសាមណេរេហិ ចា គេហម្ពុ អាហរាបេតព្ពំ, អត្តនោ អត្ថាយ ចា អាហរាបេត្វា ទាតព្ពំ។ តេហិបិ “ឧបជ្ឈាយាទីនំ អាហរិស្សាមា”តិ វត្តសីសេន អាហរិតព្ពំ។ សចេ អញ្ញេបិ យេ កិលិនា ហុត្វា ចិហារំ បវិសន្តិ, តេសំ សព្ពេសម្បិ អបច្ចាសីសន្តេន គេហម្ពុ ទាតព្ពំ។ សង្ឃំ កុលំ ហោតិ កិច្ចសទ្ទស្ស មាតាបិតុដ្ឋានីយំ, តត្រ ចេ កោចិ កិលិនោ ហោតិ, តស្សត្ថាយ “ភន្តេ, ឧបត្ថាកស្ស រោគស្ស កិំ គេហម្ពុ ករោន្តី”តិ បុច្ឆិតេ វត្តព្ពំ ឧត្តម្ពិ សុត្តិ, ឧបនិសិន្នា គហេត្វា ករោន្តីតិ វដ្ដតិ, កិច្ចំហិ អញ្ញាមញ្ញំ ចា កថា កាតព្ពា។

៧៥១. ឆន្ទំ មាតាទីនស្សា ទាយកិរោចារស្ស ឧបស្សរិយស្ស អនាមដ្ឋោ បិណ្ឌបាតោ ទាតុំ អវារិតោតិ យោជេតព្ពំ។ ឆន្ទន្តិ មាតាទីនំ ឆន្ទំ មនុស្សា មាតាទីនន្តិ កិច្ចកិរិយំ ឥទបត្វា អចេសេសានំ បព្ពាជំ មាតាទីនំ “ឆន្ទ”ន្តិ បន យោជនាយ អដ្ឋកថាយ ចិន្ទញ្ញា។ តត្ថ ហិ “មាតាបិតូន”ន្តិអាទិនា កិច្ចកិរិយំ ឧហាយ សតេត្ថ ចុត្តំ។ អាចរិយបុព្ពេហិ តេន ច តនេច ចុត្តំ –

“អនាមដ្ឋោបិ ទាតព្ពោ, បិណ្ឌបាតោ ចិជានតា;

ឋិត្តំ យាតាបិត្វតយ្យិ, តក្សបដ្ឋាឃកស្ស ចៈ

“ត្លស្សរស្សាបិ ទាតព្វោ, ចោរទាយទិកស្ស ច;

កណ្ហកស្សត្តតោ ចេច, ចេឃ្យាចក្ខុករស្សបឺ”តិៈ (ចិតឃ ចិៈ ៣៨៦-៣៨៥);

ទាយទិកចោរស្សាតិ ទដ្ឋិ បត្តឃយាតស្ស បិកេចោរស្សៈ អតាយដ្ឋោតិ អបព្ពឌិតស្ស ហត្ថតោ លទ្ធា អត្តតា អព្ឈោត ចា បព្ពឌិតេត អក្កហិតអក្កោ, អឃំ អតាយដ្ឋបិណ្ឌបិតោៈ បដិសត្ថាទោ “ចិហារប្បត្តំ អាកត្តក៏ ចា ទលិទ្ធាឌិ ចា ឌិស្វា ‘បិតឹឃំ បិចា’តិ ទាតព្ពំ, បិទេយក្លួតតេលំ ទាតព្ពំ, កាលេ អាកតស្ស ឃាក្យកត្តំ, ចិកាលេ អាកតស្ស សចេ តណ្ហុលិ អត្ថិ, តណ្ហុលិ ទាតព្វា, សឃតដ្ឋាត់ ទាតព្ពំ, ចោរាត់ បត សស្លិកយ្យិទាតព្វា”ត្តិ ចុត្តាៈ អចសេសបដិសត្ថាទោ បត អបច្ចាឺសត្តេត កាតព្វោៈ តថា ឆយុបដិសត្ថាទាបិ ឃស្ស កស្សចិ ទាតព្វោចៈ

១៤៩ៈ តេសត្តិ អញ្ញាតកាឌឹត់ កិហឹត់ៈ កឃិរាតិ “កណចា”តិ ចុត្តេ កេឃ្យៈ “ត កេរាឃា”តិ ចុត្តេ សចេ ចិប្បដិសារីតោ កចិស្សត្តិ, កាតព្ពំៈ តត្តតោតិ អត្តតោ ឃុត្តាទកេហិ ត កឃិរាតិ ឃោឌតិឃំៈ ឲចំ សាយព្ឈោត បទិត្តេ បដិបន្នតចិឌិ ទស្សេត្វា ព្លទាតិ អាជីតាជីឃបទិត្តេ បដិបន្និតព្វចិឌិ ទស្សេត្ំ “កហិតព្វា”ត្តិអាឌិយាហៈ កណាបេត្តតិ “កណចា”តិ អព្ឈប្បតប្បុព្វាក៏ បឃោឌេត្តោៈ បទិត្តំ សាសតោកឆត្តិ បឆេយេច អាជីតាជីឃឃុត្តំ អកហិត្វា សាសតបទិយាបត្តំ យេត្តឃុត្តំ ឆក្កុឃុត្តំ ទតតឃុត្តត្តិ ព្លយាតិ ឃុត្តាតិ សត្តាហំ កហិត្វា ឃចាបទិកយ្យំ បទិត្តំ អាជីតាជីឃបទិត្តំ កហិតព្វាត្តិ ឃោឌតាៈ

១៥០ៈ “អាកត្វា ឃឹលំ ទេត្យ, ឆយុំ បទិត្តញ្ញា ការឃត្វា”តិ ពេតចិ បេឃិតោ កត្វា ឃឹលំ ចា ទាត្យំ ឆយុំ បទិត្តំ ចា ចត្យំ លព្ភតីតិ សព្វត្ថោៈ

គេសជ្ជតិទ្ទេសចណ្ណតា តិដ្ឋិតាៈ

១៥១ៈ ក្កហតិទ្ទេសចណ្ណតា

១៥២ៈ បុក្កល-សទ្ទយេត្ត បឃុត្តេ អត្តតោបិ កហណសម្ភចា ឃិឃាតិ ត្យកិចារត្ថំ អញ្ញា-សទ្ទប្បឃោកោៈ សតិ សម្ភចេ ត្យកិចារេ ចិសេសត់ សាត្តក៏ ហោតីតិៈ ទសគេទយ្យិ ទតតត្តិ “ឃុត្តា យហិ ចេត្យកូរិឃោ សព្វោ ឃិលិ បចាត្យអំ ទជតំ ឌាតទ្វុបំ លោហិតព្ពោ យសារកល្ល”ត្តិ (បិចិៈ ៣០៩) ឲចំ ចុត្តំ ទសគេទយ្យិ ទតត់ៈ ក្កហណក្កស្សាតិ កណក្កស្ស សយ្យិជក្កស្សៈ

១៥១-២។ តេសុ អត្តនោ ឧគ្គណ្ហន្តស្ស ទ្វីសុ និស្សគ្គីតិ សព្ពត្ថា។ តេសូតិ តេសុ ទសសុ ធញ្ញេ ទ្វីសូតិ រជតជាតរូបសង្ខាតេសុ ទ្វីសុ និស្សគ្គិយវត្ថូសុ។ អត្តនត្ថិ ឋបិតា ភេសជ្ជាទីនំ បញ្ចន្នំ អត្ថាយ ឧគ្គណ្ហាតិ ទីបេតិ។ សេសេសុ ឧគ្គណ្ហាតិ អចេតសេសុ អដ្ឋសុ សព្ពេសម្បិ អត្ថាយ ឧគ្គណ្ហន្តស្ស ឧគ្គណ្ហាតិ អនេន។ គណនា សង្ឃោ បុគ្គលោ អភាយិត្វា “ចេតិយស្ស នវកម្មស្ស ទម្មី”តិ វុត្តេ ច ន បដិក្ខិបតិ សព្ពត្ថិយំ។ ន បដិក្ខិបតិ ឋបិតា សង្ឃាទិ អាយសិត្វា វុត្តេ បដិក្ខិបនំ ទីបេតិ។ បដិក្ខិត្តេ “កប្បិយការកានំ វា ហត្ថេ ភវិស្សតិ, យយ បុរិសានំ យម្ហាយ វា ហត្ថេ ភវិស្សតិ, កោចិ វុត្តេ បច្ចយេ បរិភុញ្ជថា”តិ វទតិ, វដ្ដតិ។ វុត្តបច្ចយត្ថាយ ច ទិន្នំ យេន យេន អនេន ហោតិ, តទត្ថំ រូបគេតព្ពំ។ តេនំ ចីវរត្ថាយ ទិន្នំ ចីវរេយេវ រូបគេតព្ពំ។ សចេ ចីវរេន តាទិសោ អនេន នត្ថិ, បិណ្ឌបាតាទីហិ សង្ឃោ កិលមតិ, សង្ឃសុដ្ឋុតាយ អបលោកេត្វា តទត្ថាយបិ រូបគេតព្ពំ។ ឯស នយោ បិណ្ឌបាតគិលានបច្ចយត្ថាយ ទិន្នេបិ។ សេនាសនត្ថាយ ទិន្នំ បន គរុភណ្ឌត្តា តទេវ រូបគេតព្ពំ, សេនាសនេសុ តស្សត្ថេសុ ឧក្កត្ថំ ម្លេច្ឆន្តិ អកត្វា អវិស្សជ្ជេត្វា យាបនមត្តំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។

១៥៣។ ខេត្តាទីនំ គោសង្ខំ ឧគ្គណ្ហវត្ថុំ សម្បដិច្ឆនបាឡិំ វសេស្សត្ថំ “ខេត្ត”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ខេត្តន្តិ បុព្ពណ្ណាទិរុហនដ្ឋានំ, វត្ថុន្តិ អបរណ្ណាទិផលាទីនំ ចិរុហនដ្ឋានំ, តាឡបន្ថាទិកន្តិ តាឡបន្តុបុប្ផារាមផលារាមាទីកំ។ បដិក្ខិបិត្វា កប្បិយេន កមេន ច គហេតព្ពាតិ សព្ពត្ថា។ កប្បិយេន កមេន វាតិ ឯត្ថ កម-សទ្ទោ វោហារប្បដិបាដិវចនោ, តស្មា បទេនំ អត្ថតោ ច កប្បិយវោហារក្កមេនាតិ អនេន។

សោ ច ខេត្តាទិវត្ថុ តានិ “ចត្តារោ បច្ចយេ បរិភុញ្ជថា”តិ វា “កប្បិយការកានំ ហត្ថេ ភវិស្សតី”តិ វា “សង្ឃោ កប្បិយភណ្ឌំ ភុញ្ជតូ”តិ វា “ឥមំ ទេមា”តិ វា បទេហិ វុត្តា, “សាធុ, ឧបាសក ឧទកបក្កោសោ ឯត្ថ តិដ្ឋយា សុខេន ជីវិស្សន្តី”តិ អត្ថតោ វា តព្ភារេន យថាវុត្តនេវ “ឧទកំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ, ភណ្ឌកំ ធោវិស្សន្តិ, មិគបក្ខិនោ បិវិស្សន្តី”តិ បទេហិ វា “សាធុ, ឧបាសក, សង្ឃោ បានីយំ បិវិស្សតី”តិអាទិនា អត្ថតោ វា ទានេន “អារាមិកំ ទម្មិ, វេយ្យាវច្ចករំ ទម្មិ, កប្បិយការកំ ទម្មី”តិ វា បទេហិ “បញ្ចវេការសបរិវេកាកត្ថាយ ទម្មី”តិ អាទាយ “វតំ ទម្មី”តិ ឯវមាទីនា វុត្តោ វេទិតព្ពោ។ សចេ បន កោចិ អញ្ញេត្វា អកប្បិយវោហារេន ខេត្តាទិំ បដិគ្គណ្ហាតិ វា ការេតិ វា, តំ កិច្ចម្បិ ន បរិភុញ្ជិតព្ពំ, តំ និស្សាយ លទ្ធំ កប្បិយភណ្ឌម្បិ អកប្បិយមេវ។ អញ្ញេត្ថ បន លជ្ជីភិក្ខូនា ការាបិតេសុ កិញ្ចាបិ បដិគ្គហណំ កប្បិយំ, ភិក្ខុស្ស បយោគបច្ចយា ឧប្បន្នេន មិស្សត្តា វិសកតបិណ្ឌបាតោ វិយ, អកប្បិយមំសភោជនំ វិយ ច ទុព្ពិនិច្ឆយោ ហោតិ, សព្ពេសំ អកប្បិយមេវ។

១៥៤-៩។ ភច...បេ... កិរិយា ច អភេទ យត្តិកុដ្ឋានលញ្ចា ឋានន្តា ច អាញត្តិយា ឆិន្នការោ ច អភេទ គោទានេ អតិរេកភាគគ្គហណញ្ច ភេទ ច អបរិច្ឆិន្នភាគោ សស្ស “ឯត្តកេ ទេថា”តិ គហាបណដ្ឋាបនញ្ចាតិ សព្ពេសម្បិ អកប្បិយន្តិ សព្ពត្ថា។ យាតិកា ច គោទានោ ច តញ្ញអាគោ ចាតិ ទ្វេន្នំ យាតិក...បេ... តញ្ញអាគោ។ តេនំ កិរិយាតិ សម្ពន្ធោ។ អភេទតិ វុត្តបច្ចយវសេន បដិគ្គហិតេ បុរាណតញ្ញអាគេ។ ឧទកវសេន បដិគ្គហិតេ បន សុទ្ធចិត្តានំ វដ្ដតិ។ ឋានន្តាតិ បាឡិយា ឋានន្តា។ បោរាណគោទានេ តិយមិតបកតិភាគតោ អាហ “អភេទ”តិ។ អបរិច្ឆិន្នភាគោតិ “ឯត្តកេ ភូមិភាគេ ឯត្តកោ ភាគោ ទាតព្ពោ”តិ ឯវំ អបរិច្ឆិន្នភាគោ។

១៧៦-៨។ “កស វប្ប” ឥច្ចាទិ អនត្ថា ច “ឧត្តកាយ កុលិយា ឧត្តកេ ការកេ ភេសេយ្យា”តិ កុលិំ វា បតិដ្ឋាបេតិ, តស្សេវ តយកប្បិយន្តិ សម្ពន្ធោ។ ច-សទ្ទោ អវធារណេ។ បតិដ្ឋាបេតីតិ យោ កិញ្ចិ បតិដ្ឋាបេតិ។ តស្សេវាតិ តស្ស បតិដ្ឋាបកកិញ្ចិស្សេវ។ ឧត្តន្តិ បតិដ្ឋាបិតកុលិយោ លទ្ធច្ឆាយា “ឧត្តកេ កុលិការកេ សស្សំ គតំ, ឧត្តកំ គណ្ហា”តិ ឧចំ ចទេត្ថ បយោគគណ្ហន្តោ ទណ្ឌេន្តិ មិគេន វា ចេល ឆេត្វា រក្ខេណ វា តំ និហរាបេន វា គោដ្ឋាការាទិបដិសាមេន វា ឧតំ តស្សេវ អកប្បិយន្តិ សម្ពន្ធនីយំ។ បតិដ្ឋាបេតិ វាតិ យោ កិញ្ចិ បតិដ្ឋាបេតិ ច។ គតន្តិ អវសេសំ គតំ។ ចទេត្តវន្តិ ឧចំ គស្សេក ចទេត្តំ បមាណន្តិ កុលិប្បមាណំ។ និហរាបេនាតិ ឍលេតា គេហស្ស និហរាបនំ។ ឧតន្តិ មិតលទ្ធកិច្ចតាទិកំ។ តស្សេវាតិ មាតកករក្ខកាទិនោ ឧច។ អបុត្តស្ស អត្ថបាទិតត្តា អនញ្ញំ កប្បតីតិ អាហ “តស្សេវ តយកប្បិយ”ន្តិ។

១៨០។ បដិសាមនប្បសង្គេនាហ “បដិសាមេយ្យា”តិអាទិ។ បិតុសន្តកម្បិ គិហិសន្តកំ វា កិញ្ចីតិ សម្ពន្ធោ។ បិតុសន្តកន្តិ បិតា ច មាតា ច បិតរោ, តេសំ សន្តកំ។ គិហិសន្តកន្តិ ញាតិកា អញ្ញាតកា មនុស្សានំ សន្តកំ វា កិញ្ចិ បរិក្ខារំ បដិសាមេត្វា ឋបេតីតិ ទីបេតិ។ វា កិញ្ចីតិ កប្បិយំ អកប្បិយំ វា អត្ថយោគា មាតុកណ្ណបិឡន្ធនតាលបណ្ណម្បិ។ ភណ្ឌាគារិកសីសេនាតិ សីសក្កមិច បនាត់ វា កិញ្ចិ “សីស”ន្តិ ឧបចារចសេន វុត្តំ, តថា ភណ្ឌាគារិកសទ្ទោបិ ភាវប្បធានោ, ភណ្ឌាគារិកោ ភណ្ឌាគារិកត្តំ សីសំ បធានន្តិ ចិសេសនបរបទេ កម្មធារយោ, តេន, ភណ្ឌាគារិកត្តស្ស បធានភាវេនាតិ អត្ថោ។

១៨១-២។ អស្ស បរិហាយិយន្តិ អស្ស សង្គោបេតព្ពំ។ ធុត្តោបីតិ មាតាបិតូហិ ធុត្តោបិ។

១៨៣-៥។ ចង្កមិអាទយោ វា រាជវល្លភា វា “សកំ បរិក្ខារំ វា សមនកម្ភំ វា បដិសាមេត្វា ទេហី”តិ មទិ ចទន្តិ, ឆន្ទេនាបិ ភយាបិ ន គន្ថព្វាតិ យោជនា។ បរិក្ខារន្តិ វាសិផរសុអាទិឧបករណភណ្ឌំ។ ឆន្ទេនាបិ ភយាបីតិ ចង្កមិអាទីសុ ឆន្ទេន, រាជវល្លភេសុ ភយេន។

១៨៦-៩។ បដិសាមិតំ ឋបិតីតិ យោជេតព្ពំ។ សង្គីតិតិ មាទិសេ បទេសេ “កិច្ចហិ វា សាមណេរេហិ វា គហិតំ កប្បិស្សតី”តិ សង្កប្បេន្តិ, តាទិសេ វិហារាវសថស្សន្តោតិ យោជនីយំ។ វិហារាវសថស្សាតិ វិហារស្ស ច អាវសថស្ស ច។ រតនន្តិ ឥសចិង់ រតនំ។ រតនសម្មតន្តិ វត្ថាទិកំ។ និក្ខិបេយ្យាតិ សាមិកោ ទិស្វេ និមេត្វា ងាតុំ “ឧត្តកា គហាបណា”តិអាទិនាកុរបេន មត្តិកលញ្ឆនាទិនិមិត្តេន វា សញ្ញាណំ កត្វា និក្ខិបេយ្យ។ គហេត្វានាតិ តាទិសេ អសតិ អត្តនាច គហេត្វា។ តាទិសេតិ រតនេ វា រតនសម្មតេ វា សតិ។ សាមិកានាគមំ ញាត្វាតិ មទិ អត្ថិ អាសន្នត្តិ, មក្កា ឧក្កម្ម និសីទិយ បច្ឆា សាមិកានំ អនាគមនំ ចិញ្ញាយ។ បតិរូបន្តិ រតនសម្មតេ បំសុកូលគ្គហណំ រតនេ និស្សគ្គិយតន្តិ ឧចទ្ធបំ កិច្ចនំ អនុរូបន្តិ។

ឧគ្គហនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៧។ សន្និធិនិទ្ទេសវណ្ណនា

១៩៧. ទទតោតិ សន្តកំ បរសន្តកញ្ច ទេន្តស្ស។ កុលទូសកទុក្កដន្តិ អត្ថតោ ទុប្បដិបត្តិយា កុលានំ ទូសនំ បសាទវិនាសនំ កុលទូសនំ, តេន ទុក្កដំ កុលទូសកទុក្កដំ។

១៩៨. ឯត្ថ សព្ពត្ថ ករណំ ឃរស្សេវ ខេត្តស្ស ទុល្លភន្តិ សព្ពត្ថា។ ឯត្ថាតិ ឯតេសុ បុប្ផាទីសុ យត្ថ ឃរស្សេវាតិ តត្ថ តត្ថេវ ទុក្កដំ, ឃរស្សេវ ឃរស្សេវាតិ អត្ថោ។ ខេត្តស្សាតិ កុលសង្គហត្ថាយ ឃរស្សេវាតាយ ទទតោ។ ទុល្លភន្តិ កុលសង្គហត្ថាយ ទទតោ "កុលទូសកទុក្កដ"ន្តិ វាបិត្តាទិហិតទុក្កដេន សទ្ធិំ "បញ្ចិយាតិ, កិច្ចេច, អវិស្សជ្ជិយាតិ, ន វិស្សជ្ជេតព្ពានិ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា, វិស្សជ្ជិតានិបិ អវិស្សជ្ជិតានិ ហោន្តិ។ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា"តិ (វិ.អ. ១១១) ឯវំ វុត្តថុល្លច្ចយន្តិ អត្ថោ។ អញ្ញត្ថ ថុល្លច្ចយមេវ សេនាសនត្ថាយ និយមិតេបិ ឯសេវ នយោ។ សង្ឃស្ស សន្តកំ ទេយ្យា ខេត្តស្ស ទុក្កដាទីនីតិ សព្ពត្ថិកត្ថំ។ ខេត្តស្សាតិ វុត្តនយមេវ ទុក្កដាទីនីតិ កុលសង្គហត្ថាយ ទទតោ កុលទូសកទុក្កដេន សទ្ធិំ យាសកោ វា ភណ្ឌយាសកោ វា ទុក្កដំ, អតិរេកយាសកោ វា ភណ្ឌបញ្ចយាសកោ វា ថុល្លច្ចយំ, បញ្ចយាសកោ វា អតិរេកបញ្ចយាសកោ វា បារាជិកន្តិ ឯវំ ទុក្កដាទីនិ ហោន្តីតិ អត្ថោ។ អញ្ញត្ថ ទុក្កដាទីនេវ។

១៩៩-១០០. កុលសង្គហត្ថំ ផលបុប្ផំ ទេន្តស្ស ទេន្តោ រោបេតុញ្ច រោបាបេតុញ្ច ឧក្កំតុញ្ច ន វដ្ដតីតិ សព្ពត្ថិកំ។ ច-សទ្ទោ ឧបចិកេតុំ ឧបចិកាបេតុំ, កត្តុំ កត្តាបេតុញ្ច ច អវុត្តានិ ច សមុច្ចិនោតិ។ ផលបុប្ផានិ សម្មាទេតវេន ភណ្ឌបហារតីតិ ផលបុប្ផំ។ សព្ពទាតិ កប្បិយវោហារអកប្បិយវោហារបរិយាយឱភាសនិមិត្តកម្មវសេន សព្ពប្បការេនេវ។ តត្ថ កប្បិយវោហារេន តាវ "ឥមំ រុក្ខំ ជាន, ឥមំ អាវាដំ ជាន, ឥមំ មាលាវច្ឆំ ជាន, ឯត្ថ ឧទកំ ជានា"តិ វទតិ, សុក្ខាយាតិកាយ ឧទកកេទារំ។ តត្ថិ បរិយាយេន អកប្បិយវោហារោ នាម។ បរិយាយោ នាម "បណ្ឌិតេន មាលាវច្ឆាទយោ រោបាបេតព្ពា, ន ចិរស្សេវ ឧបការាយ សំវត្តន្តី"តិអាទិវចនំ។ ឱភាសោ នាម កុទ្ទាលខណិត្តាទីនិ ច មាលាវច្ឆេ ច គហេត្វា ឋានំ។ និមិត្តកម្មំ នាម កុទ្ទាទីសុ កេកាដកាទីនំ អាហរិត្វា សមីបេ ឋបនំ។ ឧក្កិត្តន្តិ វត្តិ ឧទកសេចនាទីនិ កត្វា។ កត្តកត្តាបនេសុ បន សព្ពាបិ ៧ បុប្ផវិកតិយោ វេទិតព្ពា គន្ថិមំ គោប្ផិមំ វេធិមំ វេឋិមំ បូរិមំ វាយិមន្តិ។ តាសុ វសេន បនេតាសំ វិសេសោ វេទិតព្ពោ។ តំ បន កុលសង្គហេតា អញ្ញត្រាបិ កិច្ចស្ស ការាបិតុំ អកប្បិយវចនេន ការាបេតុំ ន វដ្ដតិ។ "ឯវំ ជាន, ឯវំ កតេ សោភេយ្យ, យថា ឯតានិ បុប្ផានិ ន វិកិរិយន្តិ, តថា ករោហី"តិអាទិនា បន កប្បិយវចនេន ការាបេតុំ វិនា កុលសង្គហំ វដ្ដតិ។ ទោបនាទីនីតិ អកប្បិយបចេជំ ទោបិបនសិញ្ចាបនាទីនិ, អញ្ញត្ថ ទោបនាទីនិ។

១០១-២. ញាតីនំ បុប្ផផលាទីសុ អដ្ឋសុ កុលសង្គហវត្ថូសុ អវសេសានិ ឆ្វេ ឥមស្សេវំ "វុត្តាវា"តិអាទិយាហ។ វុត្តាវ បិណ្ឌិវិវិចជ្ជនាយំ វុត្តា ឯវ។ ជង្ឃបេសនេ វិនិច្ឆយោ វុច្ចតីតិ បិណ្ឌសេសោ។ បិតរោ គណ្ហិ សកំ ទេយ្យាវច្ឆកាទិ ឋបេត្វា គិហិកម្មេសុ ទូតសាសនំ ហរតោ បទវារេន ទុក្កដន្តិ សព្ពត្ថោ។ សហធម្មិកេសុ វត្តព្ពមេវ នត្ថីតិ បិតាឋិយោ វុត្តា។ គិហិកម្មេសូតិ វិសយសត្ថុម៉ី។ បទវារេនាតិ បទក្កមេន, បទេ បទេតិ អធិប្បាយោ។ បឋមំ សាសនំ អគ្គហេត្វាបិ បុន វទតោ ទុក្កដន្តិ យោជេតព្ពំ។ បុនាតិ បច្ឆា "អហំ ឥតិ សោ កាយោ, ហត្ថ

នំ សាសនំ អារោចេមី”តិ មគ្គា ឱក្កមន្តស្ស ច បទេ បទេ វទតោ ច ទុក្កដន្តិ អធិប្បាយោ។ តស្ស បន សាសនំ បដិក្ខិបិត្វា សយមេវ ការុញ្ញេ ឋិតេន គន្ត្វា អត្តនោ បតិរូបំ សាសនំ អារោចេតុំ, “មម វចនេន ភគវតោ បាទេ វន្ទថា”តិអាទិកំ គិហីនំ កប្បិយសាសនំ ហរិតុញ្ច វដ្ដតិ។

១០២។ អក្ខាតារោចនត្ថុបិយសំវោហារុបហាមិសាតិ អក្ខាតារោចនកាយ ថុបិយសំវោហារេ ច ក្ខុហេ ក្ខុប្បត្តិបច្ចយេ អាទិសន្តិ ភណេន្តិ បកាសេន្តីតិ អក្ខាតា...បេ... ហាមិសា, តំសមិសាតិ វុត្តំ ហោតិ។

១០៣។ បិណ្ឌំ ហរាបេត្វា ហរិត្វាបិ បុប្ផានិ វត្ថុបូជនត្ថំ ទាតុំ, សេសញាតីនំ បត្តានំ វត្ថុបូជនត្ថំ ទាតុន្តិ យោជនីយំ។ “ហរាបេត្វា ហរិត្វា”តិ វុត្តេ “បក្កោសិត្វា បក្កោសាបេត្វា ចា”តិ វុត្តមេវ សិយាតិ ន វុត្តំ។ បត្តានន្តិ បក្កោសកេន បត្តាបិ គហិតា។ វត្ថុបូជនត្ថន្តិ រតនត្តយបូជនត្ថំ។ ដ្ឋបិតកានម្បិ បន សយំ បត្តានំ វត្ថុបូជនត្ថំ ទាតុំ វដ្ដតីតិ វទន្តិ។ លិង្គាទិបូជនត្ថន្តិ សិវលិង្គាទិបូជនត្ថំ។

១០៤។ តថា ផលន្តិ ឋបិតា បុព្វេ វុត្តំ សន្តំ អបទិសតិ។ បរិច្ឆិន្នផលិតាតន្តិ បរិច្ឆិន្នំ បរិច្ឆេទំ ចិហិតំ តត្ថ ទេយ្យំ អាគន្តុកានន្តិ សយានេសា។ សបន្តិ អត្តនោ វិស្សាសិកា។ អដ្ឋកថាយំ (បារា។ អដ្ឋ។ ២.៣១៥-៣១៦) បន “អត្តនោ សន្តកំ ទេថា”តិ វទតំ ទុល្លភយាគិចិកាកេតា យោជេត្វា វុត្តំ។

១០៥។ សមូទេន ទេយ្យន្តិ យោជនា។ ទេយ្យន្តិ វត្ថុកាមំ ទាតព្ពំ។ ឧបឌ្ឍភាគំ អបលោកេត្វា ទាតព្ពន្តិ សម្ពន្ធិតព្ពំ។ ឧបឌ្ឍភាគំ អសមូទេន បន។

១០៦។ បរិច្ឆិន្ទាតិ “ឯត្តកានិ ផលានិ ទាតព្ពានី”តិ ឯវំ ផលបរិច្ឆេទេន ច “ឯត្តកេហិ រុក្ខេហិ ទាតព្ពានី”តិ ឯវំ រុក្ខបរិច្ឆេទេន ច បរិច្ឆិន្ទិត្វា។ តេនាហ បរិច្ឆិន្នផលតោ រុក្ខតោ ចា។ យាចមានស្ស គិលានស្សាតស្ស ចាតិ សម្ពន្ធនីយំ។ រុក្ខាច ទស្សេយាតិ “ឯត្ថ ផលានិ សុន្ទរានិ, ឯតេ គណ្ហថា”តិ អវត្វា “ឯតេ គហេតុំ លព្ភតី”តិ រុក្ខា ច ទស្សេតព្ពា។

១០៧។ ឯកាទិ អដ្ឋសុ បុប្ផាទីនំ វត្ថុ ចិកិច្ឆំ ទស្សេត្វា យថាវុត្តផលបុប្ផចិកិច្ឆំ អវសេសេសុ វត្ថូសុ អបទិសន្តោ “សិរីសា”តិអាទិមាហ។ សិរីសចុណ្ណកសាវាទិចុណ្ណតិ កសាវំ វំ កិញ្ចិ អាទិ យស្ស, តមេវ ចុណ្ណំ, សិរីសចុណ្ណញ្ច កសាវាទិចុណ្ណញ្ចាតិ សមាសោ។ “សិរីសចុណ្ណំ វា អញ្ញំ វា កសាវ”ន្តិ ហិ អដ្ឋកថាយំ (បារា។ អដ្ឋ។ ២.៣១៥-៣១៦) វុត្តំ។ “កសាវាទី”តិ វត្តព្ពេ រស្សេន វុត្តំ។ សេសេសូតិ វេឡុអាទីសុ តីសុ។ បិញ្ឆិយា អវុត្តស្សាបិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តា អាហ “បណ្ណេយេវ បវេសេយ”តិ។ ឧត្វាតិ បុប្ផាទីសូតិ។

ឧបសគ្គនិមេធ្យចុណ្ណកា តិដ្ឋិតា។

໑໘. ວສ຺ສູປນາຍິກກ຺ຂນ຺ຘກວຓ຺ຓນາ

໑໐໘-໑໑໐. ປຸຣິມິກາ ປຈ຺ຉິມິກາ ຕິ ວສ຺ສູປນາຍິກາ ທຸເວຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ອາສາຬ຺ຫິປຸຓ຺ຓມາຍ ອນນ຺ຕເຣ ປາຏິປທທິວເສ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພາ ປຈ຺ຉິມິກາຍ ປຸເຣ ກຕາຕິ ປຸຣິມາ, ສາ ເອວ ປຸຣິມິກາ. ຕໂຕ ປຈ຺ຉາ ກຕາ ອປຣາຍ ປຸຓ຺ຓມາຍ ອນນ຺ຕເຣ ປາຏິປທທິວເສ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພາ ປຈ຺ຉິມິກາ. ອຸປຄມນໍ ປວິສນໍ ອຸປນຍນໍ ອຸປນາຍິກາ, ວສ຺ສນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອິທ ປນ ວສ຺ສກາລໍ "ວສ຺ສ"ນ຺ຕິ ອຸປຈາເຣນ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ວາເສນ ອຸປຈາເຣນ "ວສ຺ສ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ວສ຺ສສ຺ສ ວສ຺ສາວາສສ຺ສ ອຸປນາຍິກາ ວຈີເພທວເສນ ຈ ອາລຍກຣຓວເສນ ຈ ອຸປນຍນໍ ວສ຺ສູປນາຍິກາ. ຕຕ຺ຖ ອາລຍປຣິຄ຺ຄໂຫ ຈ ວຈີເພໂທ ຈາຕິ ປຸຣິມິກາ ວສ຺ສູປນາຍິກາ ທຸເວ, ອາລຍປຣິຄ຺ຄໂຫ ຈ ວຈີເພໂທ ຈາຕິ ປຈ຺ຉິມິກາ ວສ຺ສູປນາຍິກາ ທຸເວຕິ ສຍຸຕ຺ຕິກຕ຺ຖາ. ຕຕ຺ຖາຕິ ຕາສຸ ທ຺ວີສຸ. ຕທຸພໍ ຄເຫຕ຺ວາ "ອິມສ຺ມິໍ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຍາ ອາລຍປຣິຄ຺ຄໂຫ ຈ ວຈີເພໂທ ຈ "ອິມສ຺ມິໍ ວິຫາເຣ ອິມໍ ເຕມາສໍ ວສ຺ສໍ ອຸເປມິ, ອິທ ວສ຺ສໍ ອຸເປມີ"ຕິ ອິມິນາ, ອິມາທິນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອຕ຺ຖ ຈ ກາຍວິຎ຺ຎຕ຺ຕິອາກາເຣາ ວຈີເພໂທ ປທໍ ວຸຕ຺ຕາ ອຸປສມ຺ປາ ວສ຺ສໍ ອຸປຄຕ຺ໂຕ ຈ ໂຫຕິ, ເຕເນວ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ (ວິ. ສງ຺ຄ. ອຏ຺ຐ. ໑໘໕; ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໑໐໘) "ສເຈປິ 'ອິທ ວສ຺ສໍ ວສິສ຺ສາມີ'ຕິ ອາລໂຍ ອຕ຺ຖິ, ອສຕິຍາ ປນ ວສ຺ສໍ ນ ອຸເປຕິ, ຄຫິຕເສນາສນໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ, ຉິນ຺ນວສ຺ໂສ ນ ໂຫຕິ, ປວາເຣຕຸໍ ລພຕິເຍວ, ວິນາປິ ຫິ ວຈີເພທໍ ອາລຍກຣຓມຕ຺ເຕນປິ ວສ຺ສໍ ອຸປຄໂຕເຍວ ໂຫຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ນາວາສຕ຺ຖວເຊສຸ ປນ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ເສນາສນໍ ອລທ຺ເທນ ອາລຍກຣຓມຕ຺ເຕເນວ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໍ. ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ເຕນ ຈ ວິຫາຣໍ ປຏິຊ຺ຄິຕ຺ວາ ປານີຍໍ ປຣິໂພຊນີຍໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ເຈຕິຍວນ຺ທນາທິສາມີຈິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໍ. ອາລຍປຣິຄ຺ຄເຫ ອາລຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ "ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທວ ອາລໂຍ"ຕິ ອາຫ. ວຸຕ຺ຕາຕິ ທ຺ວີສຸ.

໑໑໑. ຕທຫູຕິ ຕສ຺ມິໍ ວສ຺ສູປນາຍິກທິວເສ. ຊານນ຺ຕິ "ອຊ຺ຊ ວສ຺ສູປນາຍິກາ"ຕິ ຊານນ຺ຕາ, ອນຸປຄນ຺ຕຸກາມຕາຍ ວິຫາຍນ຺ຕິ.

໑໑໒. ທຸຕິຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິມິກໍ. ອນຸປຄຕາຕິ ເກນຈິ ອນ຺ຕຣາເຍນ ປຸຣິມິກໍ ອນຸປຄຕາ. ເຕມາສນ຺ຕິ ປຸຣິມໍ ວາ ເຕມາສໍ ປຈ຺ຉິມໍ ວາ ເຕມາສໍ. ວສ຺ສໍ ອຸປຄນ຺ຕາ ປນ ອຣຸຓໍ ອນຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາປິ ຕທເຫວ ສຕ຺ຕາຫກຣຓີເຍນ ປກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສາປິ ອນ຺ໂຕສຕ຺ຕາເຫ ນິວຕ຺ຕນ຺ຕສ຺ສາປິ ອນາປຕ຺ຕິ.

໑໑໓-໕. ມາຕາປິຕູນໍ ປນ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ສຫຘມ຺ມິການຎ຺ຈ ອຕ຺ຖາຍ ຄິລານຕທຸປຏ຺ຐາກພຕ຺ຕໍ ຊີວນ຺ຕຸ ທສ຺ສິຕຸໍ ຈ ປຸຈ຺ຉິຕຸໍ ຈ ອຸປຏ຺ຐາຕຸໍ ຈ ກຕ຺ວາ ອພິຣຕໍ ທຸປການຣສ຺ສຸໍ ຈ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ວິໂນເທຕຸໍ ທິຏ຺ຐິໍ ວິເວເຈຕຸໍ ຄຣຸກາທິໍ ວຸຏ຺ຐາເປຕຸໍ ຈາປິ ສຕ຺ຖຸກ຺ກໍ ຈາປິ ກາຣິຍໍ ຈາປິ ກາເຣຕຸໍ ຈາປີຕິ ເຍວມາທິນາ ສຕ຺ຕາຫກິຈ຺ເຈນ ປຫິເຕປິ ຈ ອປຫິເຕປິ ຈ ຄນ຺ຕຸໍ ລພ຺ພຕິ ໂຍເຊຕາ.

ເອຕ຺ຖ ປນ ລກ຺ຂຓາກາຣວເສນ ໂຍເຊຕ຺ວາ ວຓ຺ຓນານເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ມາຕາທີສຸ ເຕສຸ ເຍວ ຄິລາເນສຸ ກຸລປຸຕ຺ຕາ-ສເຕຕ຺ວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕສໍ ອຸປຏ຺ຐາກາ ຕທຸປຏ຺ຐາກາ, ຄິລານາ ຈ ຕທຸປຏ຺ຐາກາ ຈ, ເຕສໍ ພຕ຺ຕໍ ສຍາເນສາ ຂຸສນ຺ຕິ ເຕສໍເຍວ ຄິລານານໍ ເພສຊ຺ຊໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສນ຺ຕິ ປຣິເຍສິສ຺ສາມີ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີຕິ ເຕເຍວ ສຕ຺ຕຊເນ ຄິລາເນ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສໍ ອຸປຏ຺ຐິສ຺ສນ຺ຕິ ເຕເຍວ ຄິລາເນ ອຸປຏ຺ຐຫິສ຺ສາມີ ອພິຣເຕາຕິ ອພິຣເຕ, ວິສກາຣຸປ຺ປິທິສ຺ສເຕນ ສາສເນ ນ ອພິຣເຕ ຕາພິຣເຕ ອພິຣມຓ຺ຓ ຈ ອພິຣຕໍ, ຕຕ຺ຖິ ອພິຣມຍສ຺ສາຕິ ຕາພິຣເຕ, ຕໍ ສຫຘມ຺ມິກາສຸ ເຍາ ຕາພິຣເຕ, ຕໍ ທຸປການຣສ຺ສຸໍ ວິເນ຺ຖປຫຣຓຕ຺ຖໍ ອຎ຺ຎາຕ຺ຖ ຕຍິສ຺ສາມີ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຸນ຺ຕເຍວ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ວິຕຍກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ກິຕກເຍາເກ ວິກເປຍ຺ຕ

ច្ចុតិយា៑ ឌិដ្ឋិត្តិ តេនេវ យិញ្ញាឌិដ្ឋិយា៑ ករុកយាឌិកត្តិ ករុកំ អាឌិ យស្សាតិ ចិក្កេហា៑ អាឌិ-សទ្ទេន សាយលោទាតំ ចស្សុប្បន្នំ,

និក្ខាសយាគយិត្យកាយតា, តដ្ឋតីយាឌិកយ្ទុករលំ សក្កហិតំ៑ ច្ចដ្ឋាគត្តិ កិក្កុតោ ករុកាបត្តិយា បរិចាសយាគត្តគាតាឌីហិ ច្ចដ្ឋាតំ៑ ក្លស្សុក្កត្តិ ចស្សុប្បន្នតាឌិក្លស្សុក្កិ៑ ឲចយាឌិតាតិ ឲត្ត អាឌិ-សទ្ទេន ឌិដ្ឋិកតាឌីតំ ឆយ្ទុកឆាកេលាឌិ៑ សក្កញ្ញាតិ៑ កត្យំ លត្តត្តិ ឲត្ត កន្ធេត្តគ អត្តោក្លបចារសីយាយំ ជិតេតេច “អត្តោសត្តាតេហ អាកដ្ឋិស្សាយី”តិ អាតេកាកំ កត្វា កត្តត្ថា៑ សទេច អាតេកាកំ អកត្វា ក្លបចារសីយំ អតិក្កយតិ, លិត្តុចស្សា តេហាតីតិ ចគត្តិ៑ សត្តាហកិច្ចេតាតិ សត្តាហស្ស លត្តយាគកំ ច្ចត្តំ ចក្ខុយាគច្ចា សឈ្ឈកយ្ទាឌិ កិច្ចំ សត្តាហកិច្ចំ៑ សត្តយអនុលាយត្តស្សេច ចិហាតេទ ក្លដ្ឋាបតីយត្តា សត្តាហស្ស សាកេល្លត កហលំ៑

១៦៩៑ សឈ្ឈកយ្ទេ ចតេដតិ សឈ្ឈស្ស កិច្ចេ ក្លបិសចាការាឌីសុ សេតាសតេសុ ចា តេចតិយលត្តចេឌិកាឌីសុ ចា អត្តយសោ បុក្កលិកសេតាសតេសុ ចាបិ កត្តត្ថាតិយិតេត្ត ចតេដយ្យាតិ អតេត្វា៑ ឆយ្ទុសចគត្វំ តិយត្តិតេតា ចាបិ ចតេដ, កទ្វហិ សេបសិតេតា ចាបិ ចតេដ, កទ្វតំ បស្សិត្យំ ចាបិ ចតេដតិ តេយាតេដតត្ថា៑ តិយត្តិតេតាតិ ឲត្ត សទេច បផយំតេយច កតិកា កតា តេហាតិ, “អសុកឌិចសំ តាយ សត្តិបតិតត្ថា”ត្តិ តិយត្តិតេតាតេយច តាយ តេហាតិ៑ កទ្វហីតិ អាចទិយុបជ្ឈាតេយហិ៑ បហិតេតាតិ កល្ហុតេឆាចតាឌិអត្វាយ តេបសិតេតា៑ បស្សិត្យត្តិ អកិលិតេតបិ៑

១៦ល៑ កល្ហុ...តេប... គស្សតេត ត ចតេដតិ តេយាតេដតីយំ៑ ឲត្វាបិ តិយិត្តតេត្វ សត្តយី៑ កល្ហុំ តាយ ជីចទំ៑ ជាតី យាតាបិត្យហិ អតេញ្ញា៑ ក្លបដ្ឋាកា ក្លបិសកា៑ “អតេដ្ឋច អាកយិស្ស”ត្តិ អគ្គទេកោ ត បិបុតេលយ្យ, លត្តត្តិ សត្តុតេត្តា៑ លត្តត្តិ ត្តុយស្ស អបិបុលាតំ ច្ចត្តកយ្ទំ៑ អតេដ្ឋចាកយិស្សត្តិ សាយត្តចិហាទំ កត្វា បុត អាកច្ឆត្តស្ស អត្តទាយតេក្ក សទេច អនុលក្កយតំ តេហាតិ, ចស្សតេច្ឆតេគាបិ ត តេហាតិ, ទត្តិតេច្ឆគត្យក្កដច្ចា តត្វីតិ ចគត្តិ៑

១៦ប៑ តេសសជាតាតីហីតិ យាតាបិត្យហិ អចតេសសជាតាតីហិ៑ តិដ្ឋិសិត្វាចាតិ ជាតឆយ្ទុសចតាឌីតិ៑ “បហិតេត តេបសិតេត”តិ តេចត្វ “លត្ត”ត្តិ អត្យចត្តតីយំ៑

១៦ដ៑ អត្តតេតា អត្តទាតេយ សតីតិ តេចាទសទីសបចាត្យអឌីចិតច្រាហ្វុចទិយត្តទាតេយ, អត្តយសោ តេកសត្ថាលិកបតិទ្វទំបិបដ្ឋាកាលិតេកបិ៑ “ចស្សតេច្ឆគការលាយ្យិ សត្តាហកាតេលីយំ សិយា”តិ តេកជិ តេបិទាលា ចគត្តិ, តំ យុត្តំ ចិយ ជិស្សតិ, សត្តុឆា ចស្សតេច្ឆតេគត ជាហិ ចាសាយ អត្យញ្ញាតការលំ សត្តាហយត្តំ ជាហិ ជីតិតាតេយត្វា អតេត្តាចិហាតេទតេយច ចាតេសត ចស្សតេច្ឆគការលំ កឆំ តាយ ត សិយាតិ៑ លិត្តុចស្សា តេតា បចាតេទតេយតិ សត្តុតេត្តា៑

១៧០៑ “អតេសតាសតិតេកតា”តិ ត្តុយិតាច ចិញ្ញាយយាគត្វេត្តបិ “អតេញ្ញាកាតេស ចា”តិ ចចតំ “អហំ អត្តទាកាសិតេកា, កិំ តេយ តេសតាសតេតតា”តិ ចាសាតិចត្តគត្វំ ច្ចត្តំ៑ ទ្លុស្ស សុសិតេទតិ សុតេច្ឆ ទ្លុសុសិតេទ៑ យហត្តស្ស បត សុសិទស្ស អតេត្តា បគតេច្ឆគតក្យជិកំ កត្វា បចិសតច្វាទំ តេយាតេដត្វា ក្លបកត្យំ ចដ្ឋតិ៑ “ចិដតេបបិ អដ្ឋកំ ជាត្តិត្វា”តិអាឌិ ច្ចត្តតយតេយច៑ តឆា លត្តចាឌីសុបិ តគត្វទ្វតេបត តេចឌិតត្ថា៑ លចក្យដិ តាយ ដត្តិតយច្ចាឌិតេកគា ក្យដិ៑ តត្វ ដត្តិតយតេច្ចា តាយ ឌីតេឈ យច្ចាបិតេគ យតេញ្ញាចិដ្ឋិញ្ញា អដតិតេយា បតេចតេសត្វា កតេតា, ចត្យត្តំ បិសាលាតំ ក្លបទិ បិសាលំ អត្វទិត្វា កតយ្យិ ដត្តិតយតេច្ចា៑

໑໑໘. ອເສນາສນິເກນາຕິ ຍສ຺ສ ຕິຓປຓ຺ຓິຏ຺ຐກສິລາສຸຘາສງ຺ຂາຕານໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຉທນານໍ ອຎ຺ຎຕເຣນ ຉນ຺ນໍ ໂຍຊິຕທ຺ວາຣພນ຺ຘໍ ເສນາສນໍ ນຕ຺ຖິ, ເຕນ. ຐານໍ ປນ ວຏີເກນໍ ກຕ຺ວາ ອຘິຏ຺ຐານໍ ສຕ຺ຕາຍ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ຈ ສຕິ ນາວາທີສຸ ວິຍ ວິສຸໍ ວິຫາເຣນ ກຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ. ນາວາສຕ຺ຖວຊູປເຄາຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອເສນາສນິເກນ ນາວາທີສຸ ວສ຺ສໍ ອຸປຄນ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທີເປຕິ. ຕຕ຺ຖ ຈ ກຸຏິກໍ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ອລພນ຺ເຕນ ຕຕ຺ຖ ປວິສິຕ຺ວາ ວິຫາຣາກາເຣນ "ວິຫາເຣ"ຕິ ອວຕ຺ວາ "ອິຘ ວສ຺ສໍ ອຸເປມີ"ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອລພນ຺ເຕນ ອາລໂຍ ກາຕພ຺ໂພ. ປວາເຣຕຸຎ຺ຈາຕິ ຈ-ສທ຺ເທນ ວສ຺ສຉ຺ເຉທນິມິຕ຺ຕາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອພາວໍ ສມ຺ປິຓ຺ເຑຕິ "ອິເມສຸ ທສສຸ ຐາເນສຸ ນຕ຺ຖິ ວສ຺ສຉ຺ເຉເທ ອາປຕ຺ຕິ, ປວາເຣຕພ຺ພາ ລພ຺ພຕີ"ຕິ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໑໐໑) ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ວສ຺ສເຉເທຕິ ຈ "ອນຸຊານາມິ, ພິກ຺ຂເວ, ວສ຺ສໍ ອຸປຄນ຺ຕຸນ຺"ຕິ (ມຫາວ. ໑໘໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ວສ຺ສສ຺ສ ອາທາເນ ຈ ຄາມປ຺ປເວສເນ ຈ ອນຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ອຍຸຕ຺ຕໍ ວສ຺ສາເນ ວຸຕ຺ຕໍ.

ວສ຺ສູປນາຍິກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໓໐. ອເວພງ຺ຄິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໑໑໙-໓. ອາຣາໂມ...ເປ... ມຕ຺ຕິກພຓ຺ຑານີຕິ ເອເຕ ປຎ຺ຈ ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ. ປຎ຺ຈາຕິ "ອາຣາມາຣາມວຕ຺ຖຸ ເອກ"ນ຺ຕິອາທິນາ ຣາສິວເສນ ປຎ຺ຈ, ສຣູປວເສນ ປເນຕານິ ປຎ຺ຈວີສຕິວິຘານິ ໂຫນ຺ຕິ. ຍຖາຫ –

"ທ຺ວິສງ຺ຄຫານິ ທ຺ເວ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຕິຍໍ ຈຕຸສງ຺ຄຫໍ;

ຈຕຸຕ຺ຖໍ ນວໂກຏ຺ຐາສໍ, ປຎ຺ຈມໍ ອຏ຺ຐເພທນໍ.

"ອິຕິ ປຎ຺ຈຫິ ຣາສີຫິ, ປຎ຺ຈນິມ຺ມລໂລຈໂນ;

ປຎ຺ຈວີສວິຘໍ ນາໂຖ, ຄຣຸພຓ຺ຑໍ ປກາສຍີ"ຕິ. (ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໓໒໑);

ຕຕ຺ຖ ອາຣາໂມ ນາມ ປຸປ຺ຜາຣາໂມ ວາ ຜລາຣາໂມ ວາ. ອາຣາມວຕ຺ຖຸ ນາມ ເຕສໍເຍວ ປຕິຏ຺ຐາໂນກາໂສ, ວິນຏ຺ເຐສຸ ວາ ເຕສຸ ໂປຣາຓກພູມິພາໂຄ. ວິຫາໂຣ ນາມ ປາສາທາທິ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ເສນາສນໍ. ໂລຫກຸມ຺ພີ ນາມ ກາຬໂລເຫນ ວາ ຕມ຺ພໂລເຫນ ວາ ກຕກຸມ຺ພີ. ກຏາຫາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ເອຕ຺ຖ ພາຓກນ຺ຕິ ອຣຎ຺ຊໂຣ ວຸຈ຺ຈຕິ. ວາຣໂກຕິ ຆໂຏ. ວາສິ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ເອໂກຕິ ປຸລ຺ລິງ຺ຄນິທ຺ເທໂສ. ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຍາຕິ ມູລຉ຺ເຉຊ຺ຊວເສນ ອເວພງ຺ຄິຍາ. ປຣິວຕ຺ຕນວເສນ ປນ ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ຕສ຺ສ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ຕສ຺ສ ຈ ອນາປຕ຺ຕິ. ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຍານີ ນາມ ນ-

ᩈᩮᨴ᩠ᨵ ᩋᨧᩮᨠ᩠ᨠᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨸᨿᩥᨿᩮᩃ᩠ᩃᨲᩥ᪨

᪑᪑᪙-ᨸᩢ᪨ ᩏᨠᨠ᩠ᨲᨠᩩᨠᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩁᩣᩈᩦ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩁᩣᩈᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨠᩩᨠᩃ᩠ᩃᩣᨠᩩᨠᩮᩃ᩠ᩃ ᨴᩥᨠᨡᩥᨲᩴ “ᩅᩃ᩠ᩃᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵ᪨ ᩋᨴ᩠ᨵᨶᩦᩉᩩᨾᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩅᩃ᩠ᩃᩥ ᨧ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨿᩮᨲᩣ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩥᨱᩣᨶᩥ ᨧ ᩏᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨱ᩠ᨱᨬ᩠ᨬ ᨸᩥᨠᨲᩣ ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩅᩣ ᨲᩣᩃᨸᨠ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩣᨸᩥ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨧ ᨲᩣᩃᨸᨠ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩣᨸᩥ ᩈᩩᨵᩣ ᨧ ᨲᩣᩃᨸᨠ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩣᨸᩥ ᨠᨦ᩠ᨣᩩᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᨩᩣᨲᨠᩣ ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩣ, ᩁᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᨱᩣᩉᨲᩮᩣ ᨸᨱ᩠ᨱᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩃ᩠ᩃᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩮᩉᨲᩮᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᨲᩥᨱᩴ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᨦ᩠ᨣ ᩋᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨲᩥᨱᩴ᪨ ᨸᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᨸᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᨠᩩᨠᩃ᩠ᩃᨾᩮᩅ᪨ ᨸᩥᨠᨲᩣᨲᩥ ᨸᨠᨲᩥᨿᩣ ᨩᩣᨲᩣ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩈᩮᨲᩣᨴᩥᨸᨬ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᩣ᪨ ᩈᩩᨵᩣᨠᨦ᩠ᨣᩩᨴᩣᨿᩮᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᨠ᩠ᨠᩉᩮᩃᨲ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨠᨦ᩠ᨣᩩᩋᩣᨴᩥᨠᩣᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨠ᩠ᨡᩁᩈᨩᩣᨲᩥᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩᩃᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᨩᩣᨲᩣᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᨿᩴ ᨩᩣᨲᩣ᪨ ᩁᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᨠᨧᩥᨧᩣᨠᨽᩣᨩᨶᩣᨠᩮᩣᩁᩉᩦᩁᩅᨾᩩᨾᨿᩣ ᩁᨠ᩠ᨡᩣ ᨧ ᨿᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨾᨠᨧᩥᨧᩣᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩮᨯ᩠ᨰᩣ ᨠᨲᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᨧᩮᨬ᩠ᨬᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨻ᩠ᨿᨲᩥᩁᩮᨠᨧᩮᩈᨲ ᨸᩮᨲᨴ᩠ᨵ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩁᩣᩈᩥᨸ᩠ᨸᨠᨲᩮᩁ ᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩁᨠ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᩮᨲᩥᨿᩔ ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩥᨦ᩠ᨠᩁᩮᨲ ᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩴ᪨

᪑᪒᪐᪨ ᩈᩮᩃᩥᩉᨠᩁᩮᩃ᩠ᩃᩈᩩ ᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩᩃᨸᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨲᨳᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨠᨲᩣᨠᨲᩴ ᩈᩮᩃᩥᩉᨠᩃ᩠ᩃᩴ ᨲᨳᩣ ᨸᩥᨶᩣᨠᩃ᩠ᩃᩴ ᨵᩣᩁᨠᩴ ᨠᨷ᩠ᨸᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨿᩮᩣᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨿᨳᩣᩃᨠᩴ ᨲᨾ᩠ᨻᩃᩮᩣᩉᨳᩣᩃᨠᩴ ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩥᩈᩃᩣᨠᩣ ᨠᨱ᩠ᨱᨾᩃᩉᩁᨱᩦ ᩈᩪᨧᩥ ᨸᨱ᩠ᨱᩈᩪᨧᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩮᩣ ᨸᩥᨷ᩠ᨹᩃᨠᩮᩣ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩴ ᩋᩣᩁᨠᨱ᩠ᨭᨠᩴ ᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣ ᨲᩣᩊᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩅᩥᨷ᩠ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨸᩁᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨ ᩋᨠᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣ ᩋᨠᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨷ᩠ᨸᨠᨲᩣᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩦᩉᨴ᩠ᨵᩋᩮᩈᨷ ᩅᩥᨷ᩠ᨸᨠᨲᩴ᪨ ᩅᩥᩈᩮᨶ ᨠᩣᨿ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩈᩣ, ᨾᨠᨽᩣᨩᨶᩦᨿᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨽᩣᨩᨶᩦᨿᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨾᨠᨽᩣᨩᨶᩦ ᨧ ᨽᩣᩁᩮᨿᩈᩣ ᩅᩥᨲᨸᨬ᩠ᨧᨸᩈᨲᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᨡᩮᨴᨠᩣ ᩅᩮᩃᨠᩣᨭᨽᨬ᩠ᨧ᪨ ᨿᩣᨿ ᩅᩣᩈᩥᨿᩣ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᨠᨦ᩠ᨣᩮᨽᨱ᩠ᨯᨲᩴ ᩅᩣ ᨣᨬ᩠ᨩᩥᨲᨽᨱ᩠ᨯᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᩉᩣᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨲ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᩋᨿᩴ ᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩣ᪨ ᩈᨾᨱᩈᩣᩁᩩᨷ᩠ᨸᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩣᩃᩮᨽᨠᩴ ᨸᨲ ᩋᨽᩥᩃᩮᨡᨠᩴ ᨹᩃᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ, ᨿᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩈᩥᨸᩥᨭᩥᨠᩣᨿ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩉᩁᩥᨲᩩᩴ, ᩋᨿᩴ ᨠᨷ᩠ᨸᨲᩦᨿᩣ᪨ ᨲᩥᨸᩩᨠᩮᩣᨭᩥᨠᩣᨷᩮᨠᩁᨱᩮᩈᩩ ᨲᩥᨸᩩᨨᩮᨴᨶᨠᩈᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨠᩣᩁᩩᨷᩮᨠᩁᨱᩮᩈᩩ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨨᩮᨴᨶᨠᩈᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩅᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩩᨷᩮᨠᩁᨱᩮᩈᩩ ᩅᨾ᩠ᨾᩃᩥᨡᨶᨠᩴ ᨶ᩠ᩉᩣᨸᩥᨲᨲᩩᨶ᩠ᨶᨠᩣᩁᩩᨷᩮᨠᩁᨱᩮᩈᩩ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨠᨲ᩠ᨲᩁᩥᩴ ᨾᩉᩣᩈᨱ᩠ᨯᩣᩈᩴ ᨾᩉᩣᨸᩥᨷ᩠ᨹᩃᨠᨬ᩠ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣ᪨ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨷ᩠ᨸᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᨸᨲ ᩈᩮᩃᩥᩉᨠᩃ᩠ᩃᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪑᪒᪑᪨“ᨧᩮᨲ᩠ᨳᨿᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨴᩣᩁᩩᨽᨱ᩠ᨯᩣᨲᩥ ᨴᩮᩈᩔᨲᩥ᪨ ᨴᩣᩁᩩᨽᨱ᩠ᨯᨠ ᨸᨲ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᩉᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨸᩥ ᨴᩣᩁᩩᨧᩮᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣᨸᩥᩉᩥᨲᩣᨴᩥᨧᩥᨠᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩃᨲ᩠ᨲᨴᨱ᩠ᨯᩣ ᨧ ᩈᩃᩣᨠᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᨠᩩᨴ᩠ᨴᩮᨠᩣ᪨ ᨠᩩᨸᩥᩉᩥᨲᩣᨿ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᨠᩣ ᨠᩩᨸᩥᩉᩥᨲᨴᨱ᩠ᨯᩮᨠᩣ᪨

᪑᪒᪒᪨ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨧᩣᩈᩥᨴᨱ᩠ᨯᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨧᩣᩈᩥᨿᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᩣ᪨ ᩋᩁᨱᩥᩈᩉᩥᨲᩣᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᩁᨱᩥᩈᩃᩣᨠᩣ ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨸᨱ᩠ᨱᩴ ᨠᩩᨸᩥᩉᩥᨲᩣ ᨴᨾᩩᨠᩁᨱᩮᩣ ᨸᩥᨴᩣᨶᩈᨠᩮᨲᩣ ᩋᨲᨲᩦᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨿᨲᨠᨲᩩᨷ᩠ᨸᩴ ᩋᩣᨿᨲᨠᨧ᩠ᨨᩮᨴᩥ ᩃᩥᨡᩩᨠᨲᩩᨷ᩠ᨸᩴ ᩃᩥᨡᩩᨠᨧ᩠ᨨᩮᨴᩥ ᨧᩥᩈᩣᨱᨲᩩᨷ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨴᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨

᪑᪒᪓᪨ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩣᩁᩩᨽᨱ᩠ᨯᩮᩈᩩ ᨠᩩᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿᨽᩮᨿᩣ ᨸᩥᨬ᩠ᨧᨨᩮᨠᩣ ᨠᩣᨴᩮᨿᩣᨲᩥ ᩅᩮᨿᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨸᩥᨬ᩠ᨧᨨᩮᨠᩣᨲᩥ ᨸᩥᨬ᩠ᨨᩔ

បទហាគទោ ឈដទោ។ ឋបិតា យត្តិកាកណ្ឌំ ឧបលក្ខេតិ, តស្មា បទត្តា ឆាលកំ ក្យណ្ឌិកាតិ ឋបាតិ កាឌតីឃាតិ, ចុត្តាចទសេសា អកាឌិយា។

១១១-៣។ កន្យា កន្យកណ្ឌញ្ញា ឆាចទញ្ញា បរិចទេត្តព្ឃា, ឆាចទេទត ច ឆាចទេយ្យិ បរិចទេត្តព្ឃាតិ ទេឃាទេឌតត្ថំ។ កន្យា យញ្ញាបឹផាឌិតា។ ឆាចទេត្តិ អារាយាឌិ បឆយរាសិក្ខយំ។ តឆា កត្វា ច កុដ្ឋិតុត្តិ ឲចញ្ញា បរិចទេត្តត្វា តទេតា អាកតំ កប្បិយកណ្ឌំ បរិកុទេញ្ញាព្ឃាតិ អទេត្ថា, ចិនិបិអ្យំ ត្យបច្ចទេឃា។ ឋាតិកទេម្មុត ចល្លាឌិ កទេណ្យាតិ សម្ពុត្តតឹយំ។ ឋាតិកម្មុំ គាយ សយកំ ចា អតិទេកំ ចា តឆណ្ឈុត្តកំ ចា ចឌ្ឌិកម្មុំ។ ទេសសត្តិ បឆយរាសិត្តិកត្តិ។

អនេកក្ខិយនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣០។ បកិណ្ណកនិទ្ទេសវណ្ណនា

១១៤។ សក្ខារពត្ថុទេត ទេសាក្យលលកបិសទេក ផាទេត ឌិចា សឃទេត្តត បរិចទេត្តកំ ក្ខារំ ពទេត្ថព្ឃាតិ សម្ពុទេត្ថា។ ក្ខារញ្ញា ក្ខារពត្ថុតញ្ញា ក្ខារពត្ថុតាតិ យទេញ្ញបឌទេលិបចទេសត, ពត្ថុត-សទេទ្ទតេច ចា ក្ខារពាហា ចុច្ចត្តិ, សហ ក្ខារពត្ថុទេតហឹតិ សក្ខារពត្ថុតំ, ផាតំ។ ទេហដ្ឋា ឧក្យល្លលកញ្ញា ឧបរិ បិសទេកា ច, សហ ឧក្យល្លលបិសទេកហឹតិ សយាទេសា។ តាឌិទេស ផាទេត បិកាការាឌិបរិទេក្លូទេបត កចិតដ្ឋាត្តិ បរិក្លិទេត្តតិ ចិញ្ញាយតិ។ ទេសា ច ឧច្ចទេតា សហទេសឃ្យប្យទេហាគទេក ចុត្តគទេឃាតិ ចគត្តិ។ សឃទេត្តតាតិ បិទេឆ ក្សិទេតា ទេយាទេចត្វា គិបព្ឋទេត្តត។ បរិចទេត្តកត្តិ សំចទេរាចិចទេរាចទេសត ឋ្កទេតា ចិទេតា ច បរិចទេត្តតទេឃាក្កំ។ ក្ខារត្តិ អត្ថុយទេសា ទុស្សុសាណិក្ខារទេយ្យិ។ ពទេត្ថព្ឃាតិ សម្ពត្តិទេយត ចិងិតា ឃាចតា សឹសំ ត បចិសតិ, តាចតាបិ ពទេត្ថព្ឃ, សំចទេទេឃ្យាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ។

១១៥។ អាទេភាទេកា ចាបឹតិ “ឲស ឌក្កិស្សតី”តិ អាទេភាទេកា ចាបិ។ ច-សទេ្ទត “ក្ខារំ ឌក្កាហី”តិ ចចតយ្យិ សម្មុច្ចិទេតាតិ។ សចទេស តំ អាកាការំ ចិតាតិ សស្ស អត្តទេតា ចទេស អាឃទេត្តា ផាទេត, ឃត្វ បគ ពាហ្វំ សញ្ញារណត្តា ក្ខារំ សំចុតយ្យិ សំចុតដ្ឋារទេត ត តិដ្ឋតិ, ក្ខារំ អលកត្តា បិកាការំ អកិទុហិត្វាបិ ចិចទេត្តិ, តាឌិទេស បរិទេចទេណ សំចទេរាកិច្ចំ គត្តិ។ អឆ ចា សស្ស ចទេសា អាឃទេត្តា, គ ឃណ្ណាឌិតំ ទេតហិ កហិតកត្តស្ស, ពាត្ថិត្វា គិបព្ឋាបិតត្តស្ស ច អភាទេចតាតិ សចទេសា។ តស្មិំ សតិ បុទេញ្ញ ចុត្តក្ខារំ សំចទេរាអាទេភាកកទេរាចចតសញ្ញាតំ អាកាការត្តិ អទេត្ថា។

១១៦។ ទេតតាតិតិ យុត្តាឌិតិ ឆសចិឆាតិ។ តត្វ បគ ឌាតិឋលិកំ ឧបិជាឃ សទេញ្ញាបិ យណិ ទេចញ្ញនិទេឃាបិ ទេលិហិតទេញ្ញា យសារទេកល្លា ច ទេឆាតាបិ អទេឆាតចិឌ្ឍាបិ អគាយាសា, កាចយណិ ច បិតឹយសទេញ្ញា ទេឆាទេតា អទេឆាទេតាបិ អាយាសា, សិលិ ទេឆាតចិឌ្ឍា សុចទេណ្ណត សឌ្ឌិ បងិតា យុក្កចណ្ណា ច អគាយាសា។ ទេតតិយឈទេកាបកាតំ សុចណ្ណទេចតិឃេ កចចទេទេយច ហរិត្យំ ចដតិ។ អារក្យងទេលិហយ្យិ ឌាតទ្សុបកាតិកទេយច។ ឋ្កតិទ្សុបិតិតិ អត្ថុយទេសា បិដ្ឋយទិយត្តិទ្សុបិតិបិ។ ឆញ្ញាត្តិ អត្ថុយទេសា តត្វឌាតាកយ្យិ យទេក្ក បសារិតយ្យិ សត្តុចិងំ ឆញ្ញា។ កិព្វអាចទេសត អបទេណ្ណាតិ តាលឋលិឌីតិបិ អគាយាសាតិ, បសារិតយ្យិ ត យទ្ទទេត្តត កត្តុញ្ញា, អសតិ យទេក្ក យក្កំ អឌ្ឌដ្ឋាឃ កត្តុញ្ញា។ ឋ្កតិទ្វបសាឆគត្តិ អត្ថុយទេសា បិញ្ញអត្ថុគត្វាឃ ឆបិតំ គិចាសគតាលបណ្ណយុទ្ធិកយ្យិ។

១២៨. សិត្ថតេលិទតេលេហីតិ មធុសិត្ថកនិយ្យាសាទីសុ យេន កេនចិ តេលមិស្សកសិលេសេន ច ឃតមិស្សកតេលេន ច.
ផលហត្ថផលេហីតិ ផលមិវ ផលំ, អង្គុលីហិ ផលកិច្ចករណេន ហត្ថោយេវ ផលំ ហត្ថផលំ, ចត្តុយាទិ យំ កិញ្ចិ ផលញ្ញោច
ហត្ថផលញ្ញាតិ ខុទ្ទោ. ឧបសណ្ឋេយ្យាតិ ឧបលិម្បិត្វា សន្និសីទាបេយ្យ.

១២៩. ឧទកបិច្ចុរណា វា ឧទកត្ថុរណា វា ន ទុច្ចដ្ឋំ, ឧទកមទ្ទោ ន ទុច្ចដ្ឋន្តិ យោជនា. ឧទកំ បិច្ចុរណំ ឧទកំ អត្ថុរណំ ឧទេនសន្តិ
ចិក្ខលោ ន ទុច្ចដ្ឋន្តិ ន និមជ្ជេយ្យ. ឧទកម្ហិ ការោតោ វាបិ ន កុដ្ឋេយ្យន្តិ យោជេតព្ពំ.

១៣០. យត្ថុស្សានំ បមាណង្គុលេន អដ្ឋ អង្គុលានិ យស្ស, អធិកេន សហិតំ អដ្ឋង្គុលន្តិ សមាសោ. លសុណំ មគធេសុ ជាតំ អាមលកកល្លិកំ
លសុណំ ន ខាទេយ្យាតិ សម្ពន្ធោ. ន អកល្លកោតិ អគិលានោ.

១៣១. ហីនុក្កដ្ឋេហិ ជាតិអាទីហិ ឧក្កដ្ឋំ វា ហីនំ វា ឧជុំ វា អញ្ញាបទេសេន វា ទវា វេទ, ទុក្ខាសិតត្តិ សម្ពន្ធោ. ជាតិអាទីហីតិ
ជាតិនាមគោត្តកម្មសិប្បអាពាធលិង្គកិលេសអាបត្តិអក្កោសេហិ. ឧក្កដ្ឋន្តិ ជាត្យាទីហិយេវ ឧក្កដ្ឋំ ឧបសម្បន្នំ អនុបសម្បន្នំ វា. ទវាតិ
កេឡិហសាធិប្បាយតាយ. ឧជុំ វាតិ “ចណ្ឌាលោសី”តិអាទិនា នយេន. អញ្ញាបទេសេន វាតិ “សន្តិ ឥធេកច្ចេ ចណ្ឌាលា”តិអាទិនា
នយេន.

១៣២. ជីវេយ ននេវតិ មំ សប្បាយាណតោ. ជីវេយ កោរេសតិ ឧក្កុលតោ. សចេបិ ន ជីវេយ, ទុមាសតោ ឧកជីវសមជ្ជិ អតិក្កាមេយ្យំ ន លភតិ.
ជីវេយ នាមសេលិមេយតិ នាមតោ ពាហិ និក្ខន្តោ. ជិសតិមដ្ឋន្តិ ជិសតិយា នវាតំ មដ្ឋញ្ញា. សម្ពាធេតិ ឧបកាសុ ឧបកច្ឆកេសុ, មុត្តករណេ ច
លោមហារណញ្ញា ន លព្ភាតិ សម្ពន្ធនីយំ. ន លព្ភាតិ ឧទេត មដ្ឋាបយោ ន លព្ភន្តីតិ អត្ថោ, និបាតេតា វា លព្ភាតិ. អាពាធប្បច្ចយា បន
សម្ពាធេ លោមំ សំហរិតុំ វដ្ដតិ.

១៣៣. សង្ឃិកំ វា សង្ឃិកំ វា សយនាសនំ យថាវុឌ្ឍំ ន ពាធេយ្យាតិ យោជនា. សង្ឃស្ស ឧទ្ទិដ្ឋំ សង្ឃិកំ, សង្ឃស្ស ឧទ្ទិដ្ឋស្ស គណត្តិ អធិប្បាយោ.
យោ យោ វុឌ្ឍោ យថាវុឌ្ឍំ, វុឌ្ឍបដិបាដិយាតិ អត្ថោ. ន ពាធេយ្យាតិ ន បដិពាហេយ្យ. អប្បិតា នាម ណេហិ អគ្គភត្តានេ ឧបកំ
បញ្ញាយតិ. សយនាសនត្តិ មញ្ចបីឋាទិ, ភូមិកា បរិក្ខណ្ឌកតា ភូមិតិបិ ឧបលក្ខិតា. ឧស្សារណបវេសនំ ចាបិ ឱសារិតោ តេនេវាតិ សម្ពន្ធោ.
ឧស្សារណបវេសនត្តិ សោសារណបវេសនេន អគ្គមិតព្ពដ្ឋានំ. សោសារា បវេសា យស្ស អគ្គមតស្សាតិ កិរិយាវិសេសនសមាសោ. យទិ បន តត្ថ
នេវាសិកា អសោសារណបវេសេហិបិ វត្តអញ្ញត្តិ, តេនេវ វត្តអញ្ញត្តំ វដ្ដតិ. តេនេវាតិ បរិក្ខណ្ឌកតំ ភូមិ សេនាសនំ វា នក្កមេតិ អត្ថោ.

១៣៤. សង្ឃាដិយាតិ អធិដ្ឋិតសង្ឃាដិយា. បិសេ បរិក្ខិបិត្វា អាសនំ បល្លត្ថេត្វា, បល្លត្ថំ ករោតីតិ បល្លត្ថាតិអាទយស្ស បល្លត្ថោតិ រូបំ.
វិហារេបិ អន្តរឃរេបិ បល្លត្ថិកាយ ន និសីទេយ្យាតិ អធិប្បាយោ, បរិកម្មកតំ ភិត្តាទិន្តិ យោជនា. បរិកម្មកតន្តិ សេតវណ្ណាទិ វា

ចិត្តកម្មេត ចា កតបរិកម្មំ អាទិ-សទ្ទោ ក្ខារចាតបិតាទី សង្គណ្ហាតិ។ ត អបស្សយេតិ ឌីចរាទិតា អប្បដិច្ឆាទេត្វា អបស្សយតំ ត កទេឃ្យ។ ទេតា ត អាចរេយតិ ទេតច ត អាចរេយ, អាចរេយឃ្យាតិ អទេត្វា។ ទេន្វ បដិទេសតា បកតិយត្វំ កទេយន្តីតិ។ សទេន្តុតិ ព្ហុយិតា ស្គទេក អសទេន្តុ អតាបត្តីតិ ឌីទេបតិ។

៦៣៥។ អកប្បិយសយាគារេតិ កិច្ចន្តំ សាយទេលាទាតំ អកប្បិយេ សយាគារេត។ គចាតិ តិបិទេតា , កឹឮអាឌិប្បារេយតាតិ អទេត្វា។ សិលិបចិដ្ឋតេតិ អត្តូយទេសា ហត្ថយទេត្តតបិ សក្ខុទិកាយបិ លិបទេត។ សកាកាយ ទេគសតាយ អាចិកម្មេ ច ទ្បក្កដត្តិ ទេយាទេឌតត្ថា។ សកាកាយាតិ ចត្តុចទេសត សយាទេតា កាទេកា ឧតិស្សា អាបត្តិយាតិ ចិក្កទេហា។ ច-សទ្ទោ តាឌីសិយា បដិក្កហលយត្វា សម្ពន្ធិទេតាតិ។

៦៣៩។ បដិស្សទេចា តាយ "ស្គេកាបិ យមំ ព្ហូឆ ចស្សំ ចសិស្សាយ, ឧកទេតា ស្គ្គិសារេបយា"តិអាឌីបដិឌាតតំ, តស្ស ចិសំចារេគា បន្នា អកទេលំ បដិស្សចចិសំចារេគា, តស្មិំ, តិមិត្តទេត្វ កុម្មំ សុទ្ធចិត្តស្សាតិ កឆតសមេយ "កទិស្សាយី"តិ ឧចំ បចត្តចិត្តស្ស។ ព្ហតទេស្សាតិ អញ្ញស្ស អសុទ្ធចិត្តស្ស។

៦៣៧។ កិច្ចេតិ សុក្កកដ្ឋាទិក្កហលកិច្ចេ សតិ ឧច ទេបិទិសំ បុរិសប្បយាលំ អភិរុទេហយ្យាតិ សម្ពទេន្ធា។ អាបគាយ្ធតិ ចាឮអយិកគស្សតាទីសុ។

៦៣៨។ បរិស្សាចតំ ចិតាតិ សម្ពន្ធោ។ អន្ធាតត្តិ ទេហដ្ឋិយទេត្តត អន្ធទេយាឌតសញ្ញាតំ អន្ធាតំ។ សទេច ត ទេហាតិ បរិស្សាចតំ ចា ឆម្មករទេលា ចា, សញ្ញាដិកទេណ្ណាបិ អធិដ្ឋាតទេព្ពា។ យាចយាតស្សាតិ បរិស្សាចតំ យាចត្តស្ស។

៦៣៩។ អាជាធប្បច្ចយា អញ្ញត្រ ទេសសទេក្ក ច អត្តឃាតទេត ច ទ្បក្កដត្តិ ទេយាឌតា។ ទេសសទេក្កតិ អក្កឌាតទេតា កណ្ណតាសាទីអចទេសទេស អចយចទេច្ឆគទេត។ អត្តឃាតទេតតិ អាហារុបទេច្ឆគាទីតា អត្តទេតា យាទេលា។

៦៤០។ ត្វុលិកាយ កយិរយាតំ ព្ហុត្វិបុរិសាទីកំ ចិត្តកម្មំ ទេបិត្តកម្មំ កដ្ឋាទីសុ កយិរយាតំ ចិត្តទេបិត្តកាតិ, តាតិទេយច ទ្បុបិតីតិ សយាទេសា។ ឌាតកាទីតិ បន បទេទហិ កាទារេបត្វំ លក្ខុត្តិ។ យាលិកម្មាទីតិ សយយ្បិ កាត្វំ លក្ខុត្តិ។ អារាយារញ្ញកេហេស្វ ក្បុខ្ញុត្តិ ត ស្គដ្ឋាទេបឃ្យាតិ ទេយាឌតត្ថា។ ចិហារសញ្ញាទេតា អារាទេយា ច អទេញ្ញាញ្ញា អត្តូរឈរសញ្ញាតំ ទេកហញ្ញាតិ ក្ខទេន្ធា "អារាយ...ទេប... ទេកទេហស្វ"តិ ចត្តុទេព្ពា ឧ-ការស្ស អ-ការការទេលាត កាឆាឌាត្តចទេសត ចុត្តំ។ ឌ្ជការេស កទេត បន "បចិសឆា"តិ ចុទេត្ត ច បចិសិតព្ពា ស្គបតិសិទិតព្ពញ្ញា។

៦៤១។ បុយឃុត្តានិ យាតាតិ ច សិចិកញ្ចា ហត្ថចដ្ដកញ្ចា បាដង្កិញ្ចា អភិរុហិត្វា គិលាតស្ស កប្បទេតតិ សម្ពន្ធោ។ បុយឃុត្តានីតិ អស្សាទិបុរិសយុត្តានិ, ត ឆេតុយុត្តានិ, សារថិ បន ព្ហត្ថី ចា ហោតុ បុរិសោ ចា, ចដ្ដតិ។ ហត្ថចដ្ដកោបិ ឧទេសច តទេយា, យាតាតីតិ រឆសកដាទីតិ, សិចិកត្តិ បីឋកសិចិកំ, បីឋកយាតត្តិ អទេត្វា។ បាដង្កីតិ អទេន្តាលិកា។ គិលាតស្សាតិ ឧត្ត គិលាទេតា តាយ ត អប្បកេតបិ សីសាភិឃាតាទិយទេត្តត ទេចទិតទេព្ពា, ទេយា បត ត សក្កាតិ ចិតា យាទេតត កន្តុំ, ឧចរូបោបិ ទេចទិតព្ពោ។ តឆា ហិ យាតំ អតុឌាតទេត្តត

ភគវតា កោសលេសុ ជនបទេសុ ភគវន្ត ទស្សនាយ សាវត្ថឹ គច្ឆន្តិ អញ្ញតរំ គិលានំ ភិក្ខុំ គន្តុមសក្កុណេយ្យតាយ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ ទិស្វា មនុស្សេហិ តំ បវត្តិំ ញត្វា “ឯហិ, ភន្តេ, គមិស្សាមា”តិ វុត្តេ “នាហំ, អាវុសោ, គមិស្សាមិ, គិលន្តោម្ហី”តិ វុត្តវត្ថុស្មឹ (មហាវ។ ១៣១) អនុញ្ញាតំ, តថា វទន្តោ ច សោ ភិក្ខុ គមនុបច្ឆេទសាធកមេវ គេលញ្ញំ សន្ធាយាហាតិ វិញ្ញាយតិ អភិប្បេតត្ថនិប្ផត្តិយា ឧបដ្ឋិតត្តា, អបិច យានេន ឯកបរិច្ឆេទាយ ឧបាហនាយ បរិច្ឆេទំ ឋបេន្តេន អដ្ឋកថាចរិយេន “គិលានេន ភិក្ខុនា ទិសាបាហនេនាតិ ឯត្ថ គិលានោ នាម យោ ន សក្កោតិ អនុបាហនេន គាមំ បវិសិតុ”ន្តិ អដ្ឋកថាយំ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១៣៩) វុត្តំ, តស្មា យថាវុត្តគិលានោវ គិលានោតិ និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ។

១៣១។ ទវិករណោតិ កេញ្ញុយា ករណោ។ អញ្ញស្សាតិ អត្តមនោ ទុស្សីលស្សាបិ។ ឧបលាបនេតិ “បត្តំ ទស្សាមិ, ចីវរំ ទស្សាមី”តិអាទិនា។

១៣២។ វិវរិត្វា ន ទស្សេយ្យាតិ សម្ពាធឹយំ។ តា ភិក្ខុនិយោ។

១៣៣។ ឱវាទន្តិ ភិក្ខុនីហិ តេរសិយំ វា ចាតុទ្ទសិយំ វា អាគន្ត្វា ឧបោសថំ បុច្ឆិត្វា “ចាតុទ្ទសោ”តិអាទិនា ភិក្ខុនា អាចិក្ខិតេ បុន តាហិ ឧបោសថទិវសេ សមាគន្ត្វា ឱវាទូបសង្កមនយាចនំ, តំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកស្ស អារោចេត្វា តេន កតសណ្ឋានំ គហេត្វា បាដិបទេ បច្ចាហរិតព្ពន្តិ អជាននកំ ពាល្វា តថា កាតុំ អសមត្ថំ គិលាន្វា បាដិបទេ គន្តុកាមំ គមិយ្វា វជ្ជេត្វា អញ្ញស្ស គហណបច្ចាហរណានិ អកាតុំ ន វដ្ដតិ។ តេន វុត្តំ “ន គណ្ហតា”តិអាទិ។

១៣៤។ លោកាយតន្តិ និរត្ថកការណបដិសំយុត្តំ តិត្ថិយសត្ថំ។ តិរច្ឆានវិជ្ជា ច ពាយិតាច ឧបលក្ខិតា។ ន វាចេយ្យាតិ បរេសំ ន វាចេយ្យ។ ពាយិតាច អត្ថតោ បរិយាបុណនម្បិ បដិក្ខិត្តំ លោកាយតតិរច្ឆានវិជ្ជាតិ ច រាគទោសមោហវឌ្ឍាតិ ពុទ្ធាទីហិ សគ្គមោក្ខានំ តិរោ តិរិយតោ អត្ថិតា គតា បវត្តា គព្ភាធានការិកា សព្ពាបិ វិជ្ជា អនុលោមចរេន ច វិតថបរិយាយំ បត្វា គរុកេ ធាតព្ពត្តិ វិនយយុត្តិតោបិ សង្គហិតាតិ វេទិតព្ពា។ ឯវញ្ច តោ គន្ថមុបទេសោ។ បញ្ញាយបីតិ យត្ថ បវត្តិ ធបេត្វា សុលិតោ ភុញ្ជន្តិ, តព្ពុលោហេន វជ្ជេន វា កតាយ តាយ អាសិត្តកូបធានសណ្ឋានាយ បញ្ញាយ ធបេត្វា។

១៣៩។ បារុតព្ពា និវាសនព្ពា, គិហិតំ ហត្ថិសោណ្ឌាទិវសេន បារុតនិវាសនំ យស្ស បារុបនស្ស និវាសនស្សាតិ កិរិយាវិសេសនមេវ។ គិហិបារុតនិវាសនំ ន បារុបេ ន និវាសេយ្យាតិ សព្ពត្ថ។ សវេល្លិយំ ន និវាសេយ្យាតិ មល្លកមុគ្គរាទយោ វិយ គណ្ឋិ កត្វា ន និវាសេយ្យ។ ឯវំ និវាសេតុំ គិលានស្សាបិ មគ្គប្បដិបន្នស្សាបិ ន វដ្ដតិ។ យម្បិ មគ្គំ គច្ឆន្តា ឯកំ វា ទ្វេ វា កោណេ ឧក្ខិបិត្វា អន្តរវាសកស្ស ឧបរិ លគ្គេន្តិ, ន វដ្ដតិ។ ឯវំ អបារុបិត្វា អនិវាសេត្វា ច និក្ខិពេន បរិមណ្ឌលំ បារុបិតព្ពំ និមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេតព្ពា, តថា អបារុបិត្វា អនិវាសេត្វា ច អារាមេ វា អន្តរឃរេ វា អនាទរេន យំ កិញ្ចិ វិការំ ករោន្តស្ស ទុក្កដំ។ ការត្តិ វត្តំ។ នាលិយំ ឃយ្យាតិ “សព្ពបការានិ វិតស្សត្វ”តិ វា លិង្គាភិប្បាយេន វា នាលិយំ ឃយ្យ។

ឲ្យ៍លិ៍ ចឆ្ជិ ៖តា បរឃោះរឃ អញ្ញាតពាប្យចារិ៖ត ៖តា ឃារ៖ចតិ ៖ឃោះតា៍ អញ្ញាស្សាតិ សហឆយ្ញិកស្សាបិ៍ កតិបិហំ ក្ស្វា ចាតិ ៖ឃោះតិឃំ៍ បុ៖តាតិ តិបិ៖តា៍

ឲ្យ៍ប៍ ឥល្ជិតំ ពាត្វា ចា អពាត្វា ចា ក្ខ្ជិស្ស ទក្លួ ឃារ៖ត ឥល្ជិ៖ត ឥ៖ល្ជា អស្ស ក៏ចាតិ ៖ឃោះតា៍ ឥល្ជំ កល្យាតិ បក្ខយត្តស្ស ឥល្ជិតំ ឥល្ជក្កហលត្តិ អ៖ត្ថោ៍ ក្ខ្ជិស្សាតិ "អយ្យាក់ ចិហារ៖ អសុ៖ពាត ឥ អសុ៖ពាត ឥ ឱ្ហូឆំ តាយ កត"ត្តិ, "កទិស្ស"ត្តិ ចា ឲចំ អតីតំ ចា អតាកតំ ចា អារ៖ក្ខ៍ ឃារ៖តតិ ៖ចាហាទិ៖ពាសុ ឃារ៖ត សតិ៍ ឥល្ជិ៖តតិ ៖តហិ ឥ៖ល្ជ កហិ៖ត ៖សា ឥ៖ល្ជា អស្ស ឃារកស្ស កិក្លុ៖តា ក៏ចា, ឱ្ហល៍ ៖ហាតីតិ អ៖ត្ថោ៍ ៖ចាហាទិ៖ពហិ បត "៖ពតា"តិ ចុ៖ត្ត "អសុ៖ពាតាតិ ចត្តុំ អយ្យាក់ ត ចដ្ឋតិ, ត្បុ៖យឲ្យឃច ឌាតិស្សឆ, ៖ពចលឿាយឃំ ទក្លួ ឃាចាយ, តំ ៖តា ៖ឥឆ, អចហដកល្ជដ្ឋា យំ អាហទារ៖បចា"តិ ចត្តត្ថាំ ៍ ឲចំ អ៖តាឥស្ស អាចិក្ខលា ៖ហាតិ, សា ចដ្ឋតិ៍ បិទាឌិកាឌិកាតិ បិទាឌិកត្ថុល្លច្ចយត្ថក្កដំ ៃតិ៍

ឲ្យ៍ជំ៍

"ហរ៖ត្តសុ បទិក្លាទំ,

៖ចារ៖ទា ៖ចារ៖ទាតិ ការសិ៖ត;

អតត្ថារ៖ឃសំ កល្យាត្ត"តិ៍ –

បិ៖ឆហិ កចិតត្ថា៍ ឲចឿាសតិ "ហរ៖ត្តស្វ"តិ ពហុច៖ចតត សហ ឈដ៖ត៍ បទិក្លាទំ ហរ៖ត្តសុ ឲសំ អតត្ថាឃ "៖ចារ៖ទា ៖ចារ៖ទា"តិ ការសិ៖ត ឥល្ជំ កល្យាត្ត តត្តក់ អស្ស ក៏ចាតិ ៖ឃោះតត្ថា៍ ហរ៖ត្តស្វតិ ៖ចារ៖សុ ក៖ហត្វា កន្ទ៖ត្តសុ៍ ឲសត្តិ ៖ចារាត៍ កល្យាត្តតិ ៖ចាហាទិកដ៖ត កល្យាត្ត៍ ឃត្តក់ កហិតំ, តត្តក់ អស្ស កិក្លុ៖តា ក៏ចា, កល្ជ៖ឥឃ្ជ ៖ហាតីតិ អ៖ត្ថោ៍

១៩០៍ បិកាទក្កដ្ឋាត់ ពាហិ ចឡអ៖ឡា ចាបិ ចីហាឌិតាឡឱ្ហ៖ពទាឌិ៖ទាបិ៖យ ហទិ៖ត ចាបិ ចិឈាសុច្ចារសក្ការយុត្តំ តាច៖លិកិឃ ល៖ឆ្លឃ្ជ, ត្យក្កដត្តិ សឱ្ហ៖ត្ថ៍ ចឡអ៖ឡា តាច៖លិកិឃាតិ ឥ ឱ្ហយិតា ឱ្ហ៖លិ៖ពត្វា ចា អចឡអ៖ឡា ចា ចិឈាសាឌីតិ ល៖ឆ្លត្តស្ស អតាបត្តីតិ ឌី៖បតិ៍ ចីហិ អាឌិ ៖ឃសំ សាលិអាឌីតំ ៖ត ចីហា៖ឥ៖ឃា, តាឡឱ្ហ៖ព៖ទា អាឌិ ៖ឃសំ អឱ្ហបតសាឌីតំ ៖ត តាឡឱ្ហ៖ពទា៖ឥ៖ឃា, ចីហា៖ឥ៖ឃា ឥ តាឡឱ្ហ៖ពទា៖ឥ៖ឃា ចាតិ ក្ខ៖ត្ថ, ៖តសំ ៖ទា៖បិ, ៖តត តិឱ្ហត្តំ ចីហាឌិ...៖ប... ៖ទាបិយំ៍ ហទិ៖តតិ ហទិតដ្ឋា៖ត៍ ចិឈា៖សា តាយ ក្ខ្ជិ៖ដ្ឋា៖ឥ៖ពចលកាឌិ៍

១៩១៍ ឆយ្ហុត្តយ្ហិ តច្ចដ្ឋា ក៏តដ្ឋា ចាឌិតដ្ឋា ៖ឃាឌា៖បត្យដ្ឋា ប៖ឃោះតដ្ឋា បឃត្តាតិ បស្សិតដ្ឋា "ក្ខបហាទំ ព៖ទាយា"តិ ចុ៖ត្ត

សម្បដិច្ឆិតំ ច ន លព្ភតិ សព្ពត្ថោ ឆន្ទយុត្តំយេវាតិ ទេតត្ថយោជនាបរិហិតតាយ អត្ថយោជនា ឆន្ទេន បុព្ពេន សំយុត្តំយេវ តត្ថតិ អត្ថយោជនា យោជនាបកាសនំ តត្ថេវ កិតត្តិ អត្ថយោជនា កិតស្ស បុព្ពការេ ពហិទេយ្យានំ ឆត្តកិតំយេវ ចាទិតត្តិ អត្ថយោជនា វេទនាទិចាទិតំយេវ

ឃោសាបេតុត្តិ អញ្ញេហិ ការាបេតុំ បឃោសេតុត្តិ អត្តនា ការេតុំ អាយតនេន កិតស្សេន ឆន្ទំយេវ កាសិតុំ ន ចដ្ឋតិ បឃុត្តានីតិ បទេហិ

ឃេហិ ពេហិទិ ពតានិ បរិវត្តិ ព្ពុយិនា អនេកាទេសិទនឆស្សតយេវ ឧហិតត្តិ សោតុត្តំបិ អនេត្វា ចិន្នាយតិ អត្ថាទារេយ ឋិតស្ស បរិវត្តា

អនាបត្តិ ចិធិយំ ឆត្វា កិចំ បរិចទេត្វត្វា បរិវត្តាបិ អាបត្តិមេវ ឃេន ពេនធិ ពទលិមេន ឧដ្ឋានេន បស្សតិ, សុណាតិ ច, អនាបត្តិ សម្បដិច្ឆិតុត្តិ “សាធូ”តិ សម្បដិច្ឆិតុំ “វុបហារកទេណ តាយ សុត្តំ”ន្តិ ចត្តំ ចដ្ឋតិ ច-សន្តោ សមុដ្ឋនេ

១៩៧ “កិញ្ចិ អត្ថំ ពតំ ទាឌាការ”ន្តិអាទិនា សព្ពត្ថិតព្ពំ ចិនេត្វត ចិចិត្តពំ អាការំ ចិត្តាការំ

១៩៧ អាសនេន តទេច ន បដិនាទេហេយ្យាតិ ឃោសនា អាសនេនាតិ អាសនេតា ន បដិនាទេហេយ្យាតិ ន វុដ្ឋាបេយ្យ វុលោញ្ចិចនំ ន និមន្តេហេយ្យាតិ ឃោសនិយំ ន និមន្តេហេយ្យាតិ អធិកំ ន និមន្តេហេយ្យ កតុតាតិ អាចរិយុបជ្ឈាយេន បណាយិតោតិ “យា ព្ពុធ បចិសា”តិអាទិនា និក្កដ្ឋិតោ

១៩៨ សព្ពហិ អាបត្តីហិ ច កិក្ខុ ចាបិ អន្តោនេច ច វុបិសរំ ចាបិ បទេមុត្តា អនក្កាមនេ ទុក្កដន្តិ ឃោនេទតត្ថំ អាបត្តីហិ ចាតិ ច-សន្តោ អចនាទេណ អន្តោនេច ចាតិ ឲត្ថ ឲច ចាតិ និបិតាសមុច្ចាយោ, ឲកោ ឲច ច អចនាទេណ, ទុត្តនោតា អន្តោនេច “អសន្តោ”តិអាទិនាតិ អនេត្វា បទេមុត្តាតិ និបិតោ, តស្ស អសមុទេតិ អនេត្វា សមុត្តា ចនត្តស្ស បាចិត្តិយំ បាបកទេហាចនេសន បន ចនទោតា អនាបត្តិ

១៩៩ សង្ឃាទេយ្យំ សង្ឃាយ នាតព្ពំ ចិចទព្វា ច-សន្តេន អចនេសេសុំ ចិនិបិតោតំ គាទេសតំ ន លព្ភំ, បិត្តំ លព្ភតិ សព្ពត្ថោ ពាតាតិនយ្យីតិ បិ-សន្តោ សមុទ្ធចនេ

១៩៩ អន្តោក្រោ ចស្សំធុទេត្វា អន្តោទោតា កាកំ កលោហុយ្យ, ទុក្កដន្តិ សព្ពត្ថោ អន្តោក្រោតិ អន្តោ៌ ចិហារេ អន្តោទោតាតិ អន្តោចិហារទោតា បដិទេយ្យាតិ ពហិតដ្ឋានេ ឆទេយ្យ ពហិទេ តស្មឹ ចត្តស្មឹ នជ្ជេ ច ខិលេ្ណ ច តស្ស កិចាទេហា តីតិ សព្ពត្ថោ ទោចនិទោតា ទេកា ឆទេយ្យ, ទោសំ ទុទនិក្ខេបទោតា កណ្ឌក្កាទិយោ ទោហាតីតិ ឃោសនា ទោចនិទោតាតិ ចត្តសាយិពេហិ “ឆេហី”តិ ទុទេត្វា ទោសត្តិ តស្មឹ ចិហារេ លិកិតំ កិក្ខុតំ

១៩៧ សត្តសុត្តទោ ច ពលេ្លា និសាបិទោតា ច ការំ ន បចិសេយ្យ, ចាយរិយពសធិធន្តិ ន ឆាទេយ្យាតិ ឃោសនិយំ អត្តសព្វោ វុត្តសព្វោ, សហ អត្តសុត្តទេន សត្តសុត្តទោ អក្កោយអកុទេត្វ ចិហារេ សព្ពជិ និក្ខិបិត្វា កត្តំ ចដ្ឋតិ អាទន្តោពេន បន កណ្ឌក្កលិកាយ បក្ខិបិត្វា បិសាណទក្ខសុធិធានិសុ បដិច្ឆន្តេសុ ឆបេត្វា កត្តព្ពំ អត្តសុត្តាទិ និក្ខេប អយមេច តយោ ពលេ្លាតិ អកិលិនោ យកសាទិ ធិធធិ

យកាសពឹឌតិ, ធបរិតំ ចាញុហិ កតា យកាសពឹឌតិតិ នយាសោ។

១៦៨។ អាទាយតោ ជាហិតិ នប្បត្តិយំ។ អាទាយតោតិ អាទាយូបធារតោ។ ន ឆាទេយ្យាតិ អកិលសោ ន ឆាទេយ្យ។ យស្ស បន
កាយទាហោ វា បិត្តកោបោបិ វា ហោតិ, ចក្ខុ វា ទុព្ពលំ, អញ្ញោ វា កោចិ អាពាធោ ចិតា ឈេត្តុ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស កាយេ វា
អញ្ញោ វា ឈត្តុំ ចត្ថតិ។ ក្តិយា លក្ខីតិ ចស្ស ចិចរក្តត្តំ, ចាញអបិកចោរកយេសុ អត្តក្តត្តប្បិ លក្ខីតិ អញ្ញោ។ ឧកបណ្ណឈត្តំ បន
នប្បទេត្តច ចត្ថតិ។

១៦៩។ ឧកតោកាឌំ ន កាទេហយ្យាតិ នប្បត្តោ។ ឧកតោ ឆណ្ឌស្ស ឧកយកោឌិ យំ ការពត្ថកាឌំ ឧកតោកាឌំ, អលិបតប្បទិនសោ។
ឧកត្តទិកកាឌកត្តំ អត្តទយេច អត្តទិកំ, ឧកញ្ញា អត្តទិកញ្ញាតិ ត្តទត្តា, ឧកត្តទិក ការពត្ថកាឌត្តំ តបប្បទិនសោ ឧកតោកាឌកំ,
អត្តទិកកាឌកត្តំ ទុត្តំ ហោតិ។ ហត្តំ ឧលលេត្តា អស្ស ការស្សាតិ នយាសោ។

១៧០។ អតោកាសកតត្តំ "កទោតុ យេ អាឃសុា ឧកាសំ, អហំ តំ ចតុកាយោ"តិ ឧចំ ចោធកោក ឧកាសេ កាទាបិតោ តត្តំ ឧកាសោ
កតោ អតោត ទុមិតកេតាតិ ពាហុត្តិហិ។ ចោទឆេយ្យាតិ ចាចតអញ្ញាសកឃុទុឌ្ឍាតាឆិប្បាយេន ចោទឆេយ្យ។
ឧបិសចប្បចារលុឌ្ឍបតអតុចិឌ្ឍឆយ្យកចាឆិប្បាយេសុ ឧកាសកឃុំ តត្តំ។ សុឌ្ឍស្សាតិ អតាបត្តិកតាយ សុឌ្ឍស្ស។ អចត្តស្សិត្តំ អកាទេលោ។ ពចាតិ
ទុក្កដំ អតិជិនតិ។ កទោតត្តតាបិ "ក្វតយេច តុ ហោ អាបត្តិំ ចឆតិ, អក្វត"ត្តំ ឧចំ ឧបបទិក្ខិត្វា កាតព្វោ។ "អតុជាតាមិ, ភិក្ខវេ, បុក្កលំ
តុលយិត្វា ឧកាសំ កាតុ"ត្តំ (មហាច។ ១៥៣) ហិ ទុត្តំ។

១៧១។ នត្តាតំ បកតត្តលេត អត្ថក្តលិឆិកំ មញ្ញាបប្បឌិបិធំ ចា ក្ខញ្ញបិឆកំ មញ្ញំ ចា ន ឆាទេយតិ ហោឌតោ។ បកតិយា អត្តលំ បកតត្តលំ។
តញ្ញា ចត្តកិអត្តលំ ចេចឌិតត្តា។ អត្ថ ច តាតិ អត្តលិតិ ច, តេហិ តយឆិកំ យស្សាតិ នយាសោ។ មញ្ញាតំ បឌិបិធោ, យត្តំ មញ្ញាបិធេ តិក្ខិបត្តំ។
អត្ថក្តលតោ ក្ខញ្ញា បិធា យស្សាតិ ពាហុត្តិហិ។

១៧២។ យុកត្តតាឌិត្តំ យុកាតយិច តុលីកាចនញ្ញាតំ ចតំ អាឌិ យស្ស កោចតាឌិតោ ពិត្តំយចតស្សាតិ នយាសោ។ លុទេយច កល្លំ លុទកល្លំ។
បុទ្ធេ តុលីតោ តុលីតបុទ្ធកោ, ចិនេសតស្ស បទតិបិតោ។

១៧៣។ ហត្តកឃុត្តំ ហត្តក កាតព្វំ ចត្តកិអាឌីតំ កឃុំ។ អតុស្សនលំ "កប្បិយត្តំ យេ ខយត ឃាចិតំ, អយេត្តំ ខ្លួយស្ស ឌាតព្វា"ត្តំ ឧចំ
ចិត្តប្បចត្តិអតុសារទោ, តស្សា ឃាចតាយ អតុសារទោ តឌតុសារទោ, តទោ លទ្ធំ យំ កិច្ចំ កេហតុត្តំ ហោឌតោ។ កឃុតោ តិក្កតោ តិក្កទេយ្យ,
ចិឃាសាតាឌិ។ តំ អឃាចិត្វាបិ កាទេតុត្តំ នប្បត្តោ។ អាហទាបេតុត្តំ អទញ្ញាតោ អាទេតតុំ។ អបទសត្តកត្តំ ឌាទុតិលេបលិលិឌិកំ
អបទបទិក្កហិតំ។

១៧៣។ គហិតំ យត្តកំ នេតិ, គោបកេ នេន្តេ គហេត្វា លទ្ធំ, សង្ឃចេតិយសន្តកេ យថាបរិច្ឆេទំ គហេត្វា លទ្ធន្តិ យោជនា។ នេតីតិ គោបកោ កិត្តកំ នេតិ។ គហេតុន្តិ តត្តកំ គហេតុំ។ សង្ឃចេតិយសន្តកេតិ ចេតនគោបកេហិ ទីយមានេ សង្ឃស្ស ចេតិយស្ស ច សន្តកេ។ យថាបរិច្ឆេទន្តិ យំ តេសំ សង្ឃេន អនុញ្ញាតំ ហោតិ “ទិវសេ ទិវសេ ឯត្តកំ ភាគំ លាភថា”តិ, តំ បរិច្ឆេទំ អតិក្កមិត្វា។ សង្ឃិកេ ច ចេតិយសន្តកេ ច កោលិយា គហេត្វា អារក្ខត្តេយ្យេ ហិ ភាគេ បរិច្ឆេទោ នត្ថិ។

១៧៤។ “កាយវាចាហិ ទ្វីហិ អាបត្តិ អាបជ្ជេយ្យា”តិ យេភុយ្យវសេន វុត្តំ, យេវុត្តេយ្យ បទុមបក្ខេ សតិ សាខិយត្តស្ស អកិរិយសមុដ្ឋានភាវសម្ភវតោ។ ឆហិ វាតិ អាបត្តុប្បត្តិការណសង្ខាតេហិ ឆហិ សមុដ្ឋានេហិ វា អាបត្តិ អាបជ្ជេយ្យាតិ សម្ពន្ធោ។ សព្ពាបត្តិនិព្ពត្តិការកា កាយោ វាចា កាយវាចា កាយចិត្តំ វាចាចិត្តំ កាយវាចាចិត្តន្តិ ឆ សមុដ្ឋានានិ។ តត្ថ បុរិមានិ តីណិ អចិត្តកានិ, បច្ឆិមានិ សចិត្តកានិ។

តិធា ឯកសមុដ្ឋានា, បញ្ចធា ទ្វិសមុដ្ឋិតា;

ទ្វិធា តិចតុរោ ឋានា, ឯកធា ឆសមុដ្ឋិតា។

តត្ថ ចតុត្ថេន បញ្ចមេន ឆដ្ឋេន ច សមុដ្ឋានតោ ឯកសមុដ្ឋានា តិធា។ បឋមចតុត្ថេហិ ច ទុតិយបញ្ចមេហិ ច តតិយឆដ្ឋេហិ ច ចតុត្ថឆដ្ឋេហិ ច បញ្ចមឆដ្ឋេហិ ច សមុដ្ឋានតោ ទ្វិសមុដ្ឋិតា បញ្ចធា។ បឋមេហិ ច តីហិ បច្ឆិមេហិ ច តីហិ សមុដ្ឋានតោ តិសមុដ្ឋានា ទ្វិធា។ បឋមតតិយចតុត្ថឆដ្ឋេហិ ច ទុតិយតតិយបញ្ចមឆដ្ឋេហិ ច សមុដ្ឋានតោ ចតុសមុដ្ឋានា ទ្វិធា។ ឆហិបិ សមុដ្ឋិតោ ឆសមុដ្ឋានា ឯកធា។ អលជ្ជី...បេ... សញ្ញិតាយ ចាតិ ឆហិ វា អាបត្តិ អាបជ្ជេយ្យាតិ សម្ពន្ធោ។ យោ សញ្ចិច្ច អាបត្តិ អាបជ្ជតិ, អាបត្តិ បរិគូហតិ, អគតិគមនញ្ច គច្ឆតិ, ឯទិសោ វុច្ចតិ អលជ្ជី បុគ្គលោ។ អលជ្ជី ច អញ្ញាណោ ច កុក្កុច្ចបកតោ ច កុក្កុច្ចេន អភិភូតោតិ ទ្វន្ទោ។ ភាវេ តប្បច្ចយោ។

តត្ថ យោ អកប្បិយភាវំ ជានន្តោយេវ មទ្ទិត្វា វីតិក្កមំ ករោតិ, អយំ អលជ្ជិតាយ អាបជ្ជតិ។ មន្ទោ មោមូហោ កត្តព្ពាកត្តព្ពំ អជានន្តោ អកត្តព្ពំ ករោតិ, កត្តព្ពំ វិរាធេតិ, អយំ អញ្ញាណតាយ អាបជ្ជតិ។ កប្បិយាកប្បិយំ និស្សាយ កុក្កុច្ចេ ឧប្បន្នេ វិនយធរំ អបុច្ឆិត្វា មទ្ទិត្វា វីតិក្កមតិ, អយំ កុក្កុច្ចបកតតាយ អាបជ្ជតិ។ សតិយា ប្លវោ សម្មោហោ សតិប្លវោ, សហសេយ្យចីវរវិប្បវាសាទីនិ សតិប្លវា អាបជ្ជតិ។ កប្បញ្ច អកប្បិយញ្ច កប្បាកប្បិយំ, កប្បាកប្បិយេ សញ្ញា, សា អស្ស អត្ថីតិ កប្បា...បេ... សញ្ញី, តស្ស ភាវោតិ តា-បច្ចយោ។ យ-លោបេន បន “សញ្ញិតា”តិ វុត្តំ, ករណត្ថេ វា បច្ចត្តវចនំ។ តេ ច “អកប្បិយេ”តិអាទិនំ យថាក្កមេន យុជ្ជន្តិ។ តត្ថ យោ អច្ឆមំសំ “សូករមំស”ន្តិ ខាទតិ, វិកាលេ កាលសញ្ញាយ ភុញ្ជតិ, អយំ អកប្បិយេ កប្បិយសញ្ញិតាយ អាបជ្ជតិ។ យោ បន សូករមំសំ “អច្ឆមំស”ន្តិ ខាទតិ, កាលេ វិកាលសញ្ញាយ ភុញ្ជតិ, អយំ កប្បិយេ អកប្បិយសញ្ញិតាយ អាបជ្ជតិ។

១៥៤. អលជ្ជីអញ្ញាណតាយ កាយវាចាហិ អាបត្តិំ ឆាទយេតិ យោជនា។ លិង្គេតិ លិង្គបរិវត្តននិមិត្តំ។ លិង្គេ សញ្ញេន ពេល ន ឧក្ខិ ចាតិ អាបត្តិវុដ្ឋីតិ ចតស្សោ ហោតីតិ សេសោ។

១៥៥. បច្ចយទ្វយេតិ ចីវរេ បិណ្ឌបាតេ ច។ បរិកថោភាសវិញ្ញត្តីតិ អភិលាបមត្តមេតំ។ សហធម្មិកស្ស បន និមិត្តកម្មស្សាបិ ឧទ្ទេច សង្គហោ វេទិតព្វោ។ តត្ថ បរិយាយេន កថនំ បរិកថា។ ឱភាសេន អវត្វា យថា អធិប្បាយោ វិញ្ញាតោ ហោតិ, ឯវំ ឱភាសនំ ឱភាសោ។ បច្ចយេ ឱភាសស្ស យថា អធិប្បាយោ ញាយតិ, ឯវំ វិញ្ញាបនំ វិញ្ញត្តិ។ និមិត្តកម្មំ និមិត្តកម្មំ។ តតិយេតិ សេនាសនេ។ សេសេតិ គិលានបច្ចយេ។

១៥៦. បញ្ញត្តំ សហធម្មិកានំ អច្ចយេ ទានំ ន រូហតីតិ សម្ពន្ធោ។ អច្ចយេ ទានន្តិ “មមច្ចយេន មយ្ហំ សន្តកំ ឧបជ្ឈាយស្ស ហោតូ”តិអាទិនា ឯវំ អត្តនោ អបរាយេ ទានំ។ តត្ថ អច្ចយេន ទិន្នំ ជីវន្តានំ សន្តកមេវ ហោតិ, ន គិហីនន្តិ អធិប្បាយោ។ គិហីនំ បនាតិ គិហីនំ អច្ចយេ ទានំ បន។ ឯកទេសេន ទានកម្មលក្ខណំ – “ឥមំ តុយ្ហំ ទម្មី”តិអាទិនា សម្មុខា ច “ឥត្ថន្នាមស្ស ទេមី”តិអាទិនា បរម្មុខាបិ ទិន្នមេវ ហោតិ។ “តុយ្ហំ គណ្ហាហី”តិ វុត្តេ “មយ្ហំ គណ្ហាមី”តិ វទតិ, សុទិន្នំ សុគ្គហិតញ្ច។ “តវ សន្តកំ ករោហិ, តវ សន្តកំ ហោតុ, តវ សន្តកំ ករោហី”តិ វុត្តេ “មម សន្តកំ ករោមិ, មម សន្តកំ ហោតុ, មម សន្តកំ ករិស្សាមី”តិ វទតិ។ ទុទ្ទិន្នំ ទុគ្គហិតញ្ច។ សចេ បន “តវ សន្តកំ ករោហី”តិ វុត្តេ “សាធុ, ភន្តេ, មយ្ហំ គណ្ហាមី”តិ គណ្ហាតិ, សុគ្គហិតន្តិ។

១៥៧. គិហិ ចា សាមណេរោ ចា ឧបសម្បន្នេ គិហិភាវំ បិវាហេ កាលំ ករេយ្យាទិ យទិ កាលង្កតេ សិយា, តត្ថ តស្ស ឧក្ខិត្តំ សន្តកេ គិហិសញ្ញា ឯវ ទាយជ្ជា សាមី ហោតីតិ សេសោ។ សេសេមីតិ អនេសនេ គិហិនិគ្គហានសាមណេរសន្តកេបិ។ អយំ នយោតិ យទិ តេ គិហិំ ចីវរេ កាលំ ករេយ្យុំ, តេសំ សន្តកេ គិហិសញ្ញា ឯវ ទាយជ្ជាតិ អយមេវ នយោតិ អត្ថោ។

១៦០. “ឥមំ ទេត្វា អមុកស្ស ទេហី”តិ ទិន្នំ យាវ បរស្ស ហត្ថំ ន បាបុណាតិ, តាវ បុរិមស្សេវ, សោ បហិណតិ, តស្សេវាតិ អត្ថោ។ ទេមីតិ “ឥត្ថន្នាមស្ស ទេមី”តិ ទិន្នំ បន បច្ឆិមស្សេវ, យស្ស បហិណតិ, តស្សេវ សន្តកន្តិ អត្ថោ។ ឥមំ ទិន្នំ “វុត្តនយេន ឥមស្ស សាមិកោ ហោតី”តិ ឯតំ បការំ ញាត្វា វិស្សាសគ្គាហំ ច គណ្ហាមតាកចីវរំ ច អធិដ្ឋេតិ យោជនា។ វិស្សាសកាហត្តំ សាមីសុ ជីវន្តេសុ វិស្សាសេន គាហំ គហេត្វា។ មតកចីវរំ អធិដ្ឋេតិ ទេសុ មតេសុ អធិដ្ឋានំ ចេ គិហិ ន សក្កំ, “មយ្ហំ បាបុណាតី”តិ មតកចីវរំ អធិដ្ឋេយ្យ។ អធិដ្ឋានំ អធិដ្ឋានំ អត្វា ទ្វេ ធបិតមតកបរិក្ខារា បន តត្ថ តត្ថ សញ្ញស្សេវ ហោតិ។ គិហិពាលកាលេ សញ្ញា សាមី បត្តចីវរេ, អបិច គិលានុបដ្ឋាកា នាមុបការា, សង្ឃេន តីចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទាតព្វំ។ យំ តត្ថ លហុកង្គំ លហុបរិក្ខារំ, តំ សម្មុខីភូតេន សង្ឃេន ភាជេតព្វំ។ យំ តត្ថ គរុភណ្ឌំ គរុបរិក្ខារំ, តំ អាគតានាគតស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស សង្ឃស្ស អវិស្សជ្ជិយំ អវេភង្គិយំ។ គិលានុបដ្ឋាកោ នាម គិហី វា ហោតុ បព្ពជិតោ វា, អត្តមនោ នាតុការោបិ, សព្វេ ភាគំ លភន្តិ។ នាតុ ចេ សព្វេ សមគ្គា ហុត្វា ឧបដ្ឋហន្តិ, សព្វេសំ សមភាគោ ទាតព្វោ។ យោ បនេត្ថ ចិរសេសេន ឧបដ្ឋហតិ, តស្ស ចិរសេសោ ភាតព្វោ។

១៧១។ “លោហកណ្ឌ បហរតិ ឋបេត្វា សន្ធិំ កប្បតី”តិអាទិនា យោជេតព្វំ។ បហរិតន្តិ អាចុណ្ណំ បិនទ្ធា ច សម្មទ្ទិតោ បល្លក្កោ វាតិ ជ្ជោត្ថា។ មត្តិកាយមេ កតកំ កុក្កុកាទិកញ្ចា ឋបេត្វា សន្ធិំ កប្បតីតិ យោជនីយំ, ឆនីយេស្វេវ សន្ធិមត្តិកាយមកុរិ កុក្កុកាទិកាតិ។

បកិណ្ណកនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤១។ ទេសនានិទ្ទេសវណ្ណនា

១៧២។ ឥទានិ ទេសនានិទស្សនញ្ញាសេន ហេដ្ឋា អនុត្តានិ កានិចិ សិក្ខាបទានិ ឧបនិសិតំ “ធារកោ”តិអាទិមាហ។ ភិក្ខុភាវស្ស យោ ធារកោ, សា បារាជិកទេសនាតិ សម្ពន្ធោ។ ភវតិ អនេនាតិ ភាវោ, សទ្ទប្បវត្តិនិមិត្តំ, ភិក្ខុនោ ភាវោ ភិក្ខុ-សទ្ទស្ស បវត្តិនិមិត្តំ ភិក្ខុកិច្ចំ ភិក្ខុភាវោ, តស្ស។ ទីហិ ទ្វារេន, ទ្វារេនោ បកាសិតា ទេសនា។ “ឆន្នមតិវស្សតិ, វិវដំ នាតិវស្សតី”តិ (ឧទា។ ៤៥) ហិ វុត្តំ។ ឥធ បន ភិក្ខុភាវបរិច្ចាគការោយេវ បារាជិកាយ បកាសិតា តាយ បារាជិកាយ ទេសនា។ “យោ”តិ វុត្តត្តា “សោ”តិ វត្តុំ យុត្តំ, តថាបិ សទ្ទាទីហិ វុត្តស្ស វា លិង្គមាទិយ្យតេ វក្ខមានស្ស វាតិ វក្ខមានទេសនាបេក្ខាយ “សោ”តិ វុត្តំ។ យថា យេន បការេន “ឆាទេតិ ជានមាបន្ន”ន្តិអាទិនា វុត្តំ យថាវុត្តំ, តេន។ វុត្តមតិក្កមាតិ អញ្ញថីភាវវសេន វា អវត្វា វេទិតព្វោ។ ឥធាបិ គរុកាបត្តិយា វុដ្ឋានានតិក្កមេនេវ បកាសិតា ទេសនា សិយាតិ “វុដ្ឋានំ គរុកាបត្តិទេសនា”តិ វុច្ចតិ។

១៧៣។ ឥទានិ វត្តព្វំ សន្ធាយ “ឯវ”ន្តិ វុត្តំ។ ឯកស្សាតិ ឯកស្ស ភិក្ខុនោ។

១៧៤។ តុម្ហេលតិ តុម្ហាកំ មូលេ សមីបេ បដិទេសេមីតិ បកាសេមិ។ សំវរេស្សាមីតិ សំយមេស្សាមិ, សំវរេ បតិដ្ឋេស្សាមីតិ អត្ថោ។

១៧៥។ និស្សជ្ជិតព្វានីតិ ឯកពហុភាវំ សន្និហិតាសន្និហិតភាវំ ញាត្វា “ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរ”ន្តិអាទិនា និស្សជ្ជិតព្វា។ តេនាតិ យស្ស ចីវរំ និស្សដ្ឋំ, តេន “ឥមំ...បេ... ទម្មី”តិ និស្សដ្ឋចីវរំ ទេយ្យន្តិ សម្ពន្ធិតព្វំ។ “ឥមំ ចីវរំ ទសាហាតិក្កន្ត”ន្តិអាទិនា យោជេតព្វំ។

១៧៦។ (ក) ចីវរន្តិ តិចីវរាធិដ្ឋាននយេន អធិដ្ឋិតេសុ សង្ឃាដិអាទីសុ យំ កិញ្ចិ ចីវរំ។ វិប្បវុត្ថន្តិ វិប្បយុត្តេន វុត្តំ។

(ខ) អកាលចីវរន្តិ អនត្ថតេ កឋិនេ វស្សានស្ស បច្ឆិមមាសំ ឋបេត្វា សេសេ ឯកាទសមាសេ, អត្ថតេ កឋិនេ បញ្ច មាសំ ហេមន្តិកេ ចត្តារោ មាសេ ច ឋបេត្វា សេសេ សត្តមាសេ ឧប្បន្នំ, កាលេបិ សង្ឃស្ស វា “ឥទំ អកាលចីវរ”ន្តិ ឯកបុគ្គលស្ស វា “ឥទំ តុយ្ហំ ទេមី”តិ ឧទ្ទិសិត្វា ទិន្នំ។ ឥទំ បន កាលចីវរំ។ មាសាតិក្កន្តន្តិ អកាលចីវរេ ឧប្បន្នេ ជាតស្ស បារិបូរិយា សញ្ញាណាទិតោ សតិយា បច្ចាសាយ មាសមេកំ បរិហារោ លព្ភតិ, តំ មាសំ អតិក្កន្តំ។

(ក) បុរាណឌីចទត្តិ ឃំ អត្តួយរោ ក្ឃ្សឺរក់ ពត្វ៊ា តិបន្តោ៌ ឌឹចទ់ តាយ លត្ថិ អជ្ញាតទ់ ចិកប្បត្ទបក៌ ឲរចច តរោ៎ា រទ្ធោរុ ចក្លយាតឌឹចទប្បជិ រ៉ំឃុត្តរិក្លាបរតេរុ៌

(ឈ) អជ្ញាព្រ ប៊ារិ៍ចត្តកាតិ អត្តួយរោ ហរីតកឹលព្លេតបិ ប៊ារិ៍ចត្តក់ ចិតា៌

(ជ) កហបតិកត្តិ កិក្លុរុ អបថ្លាឌិតក់៌ អជ្ញាព្រ របយាតិ អន្ថិត្តឌឹចទតដ្ឋ ឌឹចទរបយឃំ ចិតា, អន្ថិត្តឌឹចទរទហិ បត រោលាបលិរ៉ំ អត្តតា កឌ្ឍិត្វាបិ ចាកាឌីតិ កលិព្វាបិ តិចារេតុ៎ ចដ្ឋតិ, បរពច ចិជ្ញាតិ៌ ឌឹចទ់ ចិជ្ញាបិតត្តិ របួត្តោ៌ កត្តិ អាហ "អជ្ញាតក"ត្តិអាឌិ៌

(ឆ) តទុត្តរីតិ តរតា ទុត្តប្បយាលរតា ក្ឃត្តរិ, អន្ថិត្តឌឹចទរត កិក្លុតា ពារយត ចា ចាចាយ ចា អភិហរិត្វា បចារិតឌឹចទរតា ឹរុ តដ្ឋរុ ទ្ធេ រោឌិតព្ពាតិ, ខ្លឹរុ តដ្ឋរុ ឲក់ រោឌិតព្ពា៌ បកតិយា របត្តទុត្តទទត ចទត្តត ខ្លឹរុ តដ្ឋរុ ទ្ធេរយច រោឌិតព្ពាតិ, ឲកម្លិ តដ្ឋ ឲក់រយច រោឌិតព្ពា៌ ឃឃ្យ ឲក់រយច រហាតិ, តម្លិ តដ្ឋ ទ្ធេ រោឌិតព្ពាតិ៌

(ល) អប្បចារិរតាតិ កហបតិតា ចា កហបតានិយា ចា៌ ចិកប្បត្តិ បឌយអឌិរប្បតរតា ឃ្លល់ ចង្គ្ហរបត្តោ រុត្ថករាយតាឃ "អាឃត់ ចា"តិអាឌិតា ចិរិដ្ឋកប្ប អឌិកចិឆាត់៌

(ជ) អជ្ញាតរក កហបតិរកតិ ជាហុត់ ចរេត ទុត្តយត្តរយច បុរិយរតា ចិររររោ៌

(ឃ) ឃាចោគតាឃាតិ "អត្វា រយ, អាចុរោ, ឌឹចទរតា"តិ រចាគតាឃ៌ ផារតតាតិ ពាឃរចាគយាហ៌ រាឌាឌីហិ របរិតោត ហិ ក្នុរតត ចេឃ្យាចក្ខុពរឃ្យ ហរត្វ ឌឹចទរចតាបត្តោ តិក្លិត្តួ តិរឃ្យា រចាគតា អត្ថញ្ញាតា, រចាគតាឃ ឌិក្យា ផាត់, តម្លា ររច រចារឌតិរយច, ត តិដ្ឋតិ, ល រចាគតា លព្ភត្តិ៌ ររច តិដ្ឋតិរយច, ត រចារឌតិ, ក្លាគរ ផាតាតិ លព្ភត្តិ៌ ររច ក្ខុកឃំ ពររាតិ, ឲពាឃ រចាគតាឃ ទ្ធេ ផាតាតិ ហារបតព្ពាតិ៌

(ឌ) រុទ្ធាតិ ច តាតិ ពាព្យអពាតិ ច ឌាតិយា រឌរតត ចា៌

(ធ) ត្យលត្តិ ចត្បហិ ត្យលិហិ ពាររត្យពាឃត់ រទ្ធាឃ ទុត្តិ៌ អត្វូរតា បត ឃត្តរកហិ ឲត្យអពរលិរយហិ ពាត្យពារយា រហាតិ, រតរុ ទ្ធេ រពាដ្ឋារោ ពាព្យអពាត់, ឲរពា ឌ្ឍាតាត់, ឲរពា រពាចរិយាត់ ករហតព្ពោ៌ ត្យលិ តាយ បលរត់៌ រពាចរិយា តាយ កបិលចណ្ឌា៌ ឆ្លង់ រយ រត្តុត់ ពារាបិតត្តិ រឃាឌតា៌

(ណ) តិរឃាឌតបររយត្តិ កហិតដ្ឋាតរតា តីលិ រឃាឌតាតិ បររយា អឃ្យ អតិក្កយតឃ្យាតិ កាចតប៉ុរពចរេត អត្វា រចឌិតព្ពោ៌

អតិក្កាយិតាតីតិ អត្ថយោសា ឫត្តកោតបិ កណ្ឌកតកណ្ឌហរណំ ចិតា អត្ថយោសា ចាតាគាឆប្បដិការត្តំ កណ្ឌន្តិង្គ បក្ខិត្តាតិ អតិក្កាយិតាតិ។

១៦៥៤-៥៥។ តិស្សជ្ជិត្វាតាតិ ចុត្តតយោត ចត្វតិ តិស្សជ្ជិត្វា។ អឆាតិ ចេសិតាតត្តុទំ “ត្ថុយំ ខាតាហី”តិ កិហិ ចចេតិ យោខតា។ យោតិ អារាយិកាឌិកោ កិហិ។ “ត្ថុយិតា កំ អាហរាយី”តិ ចចេឃ្យាតិ សប្បដត្ថា។ ចចេឃ្យាតិ យជិ ចចតិ។ ត្ថុយត្តិ អចត្វាតិ “ត្ថុយំ អាហរា”តិ អចត្វា កិត្តុតំ កប្បិយំ តេលិឌិត្តិ ចចេតិ សប្បដត្ថា។ អាឌិត្តិ សត្តិចយេត តិក្កហិតំ។ តេត បរិចចត្តត្វាត យោ យំ កប្បិយំ អាហរតីតិ យោខតា។ តេតាតិ តិស្សក្កិយចត្វតា។ ឥទ្ធេបតេ ជបេត្វាតិ ឲតេ រូបិយប្បដិក្កាហកទូបិយសំចោហារកោ ឥទ្ធ ជបេត្វា សេសេហិ បរិភុញ្ជិតុំ លព្ភន្តិ សប្បដត្ថា។ បរិភុញ្ជិតុន្តិ តំ ភុញ្ជិតុំ។ តតោតិ បរិចត្តិតកប្បិយតោ។ អញ្ញាតាតិ អត្ថយោសា អារាយិកោតាបិ។ តោសត្តិ ចុត្តាតំ ឋិត្វា។

១៦៥០។ អត្ថយោសា តត្តិព្ពាត្វា រូបច្ឆាយាយាបីតិ សប្បដត្ថា។ តត្តិព្ពាត្វាតិ តិស្សដ្ឋចត្វតា កំលិត្វា កហិតអារាយេ រូបច្ឆាយា តត្តិព្ពាត្វា តោហាតីតិ តតោ តិព្ពាត្វាតិ សយាសោ។ អាឌិតោ សត្វតត្វយត្តិ អាឌិយិត្រកាសិយឫទ្ធកាឲ្យអកឥទ្ធកាកសត្វតត្វយំ។

១៦៥១។ ឲចំ តេ តោ លកេឆាតិ ឲចំ បរិចចត្តត្វា កប្បិយការកោ តោ តេ លកេឃ្យ, យោ កិហិ “ត្ថុយំ លឥទ្ធហី”តិ សំសិយោ ចត្វឥត្ថា, ឲចំ រូបិយលឌ្ឋកោ កិហិ តោ តេ លកេឃ្យ, សប្បុតោ កិក្ខុ លេឌ្ឋឃ្យាតិ សប្បដត្ថា។ សប្បុតោតិ “យោ លក្ខកតិ ត កទ្ធឃ្យា”តិអាឌិតា (បារា។ ៥៥៥) ចុត្តបញ្ចក្ខសយត្តាកតោ រូបិយលឌ្ឋកសប្បុតិយា សប្បុតោ កិក្ខុ។

១៦៥២។ ឲតាតីតិ បដិក្កហិតរូបិយាតិ។ ទុតិយំ បត្តន្តិ ង្គាតបញ្ចាតត្ថតេ សតិ ចិត្តាបិតបត្តំ សឡ្សចត្តំ លព្ភទេតិ បទសប្បដត្ថា។ ចត្តន្តិ “អហំ កទត្ត រូបិយំ បដិក្កហេសិ”ត្តិអាឌិតា ចត្តំ។ សេសាតិ អចសេសតិស្សក្កិយចត្វតិ សឡ្ស ឲកាស្មិ កលោ ត ចត្តំ លព្ភទេតិ យោខតា។ កាសត្តទេតបិ ចត្តំ លព្ភន្តិ ត កោចលំ បិញ្ញកាសាយេច, ឝឹហញ្ញអាឌិកាសាយបិ តិស្សជ្ជិត្វា លព្ភតីតិ អទ្ធត្វា។

១៦៥៣។ (ក) តាតប្បការត្តិ ឌីចរាឌិតំ កប្បិយកណ្ឌាតំ ចយេត អតេកចិធំ។ កយោ កហណំ, ចិក្កយោ ទាតំ។ កយោ ច ចិក្កយោ ច កយចិក្កយំ។

(ក) ង្គាតបញ្ចាតត្ថតេតាតិ ង្គាតាតិ បញ្ចា ទាត្ថតាតិ យស្ស, តេត, ត្ថុត្វយុតលក្ខលោ កលោចចតំ យឆាកឆត្វិ បត បញ្ចាទាត្ថតោ បត្តោ, បញ្ចាទាត្ថតោកោ សោ ចា, យោ អបត្តោ, អញ្ញា ចិត្តាបេត្តំ ចជតិ។

១៦៥៤។ សប្បុត្តិត្វាតាតិ បទកាឌតីយេ ចុត្តតាត្តិទុតិយកយេត សប្បុត្តិត្វា។ សញ្ញស្ស បត្តត្តិ អត្ថ-សត្ថេត បត្តាតំ អត្ត កដចា លំយកោ បតេត្វាសេច កហិតោ, តិស្សដ្ឋបត្តស្ស ចិឌ្ឋយាតក្កហំ ចត្វា ឆេទំ, ឆេទស្ស បត្តំ ទុតិយត្វទំ កាហាបត្វា ឲតេតេច ង្គបិតេយត យាចសញ្ញតចតំ កាហាបត្វា យោ តត្វ សត្តិបតិតសញ្ញស្ស បតេត្វាសុ បរិយត្តោ បត្តោ, តំ បត្តន្តិ។ តស្សាតិ កតតិស្សដ្ឋតស្ស កិក្ខុតោ។ ទាបយេតិ សប្បុតេត បត្តកាហាបកេត ទាបយេឃ្យ។

᪑᪓᪐᪔ (ᨠ) ᨣᩮᩉᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᩮᩉᨭ᩠ᨮᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩩ ᨧᩣ, ᨿᩣ ᨧᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᨧᩣᩉᩣᩁᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩴ

(ᨡ) ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩁᩔ ᨸᨮᨾᨿᩣᨾᩮ ᨸᩩᩁᩥᨾᨿᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩣᨾᩮᨶ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨮᨾᨯ᩠ᨰᨿᩣᨾᩮᨶ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᩁᨱᨾᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩣᨿᩣᨶᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᩈᩉ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨻ᩠ᨿᩣᨾᩮᩅ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩣᨿᩣᨶᩣ ᨣᨶ᩠ᨳᩥᩈᨾᩮᩅᩣ, ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣᨿᩣᨶᩣ ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᩈᨾᩮᩅᩣ ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᩈᨾᩮᩅ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩔ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᨣᨶ᩠ᨳᩥᩈᨾᩮᩅ ᨧ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨯ᩠ᨰᨿᩣᨾᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨿᩣᨾᩮᨶ ᩈᨾᩮᨶ"ᨲᩥ

(ᨣ) ᩈᩣᨿᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮᨲᩥᨿᩣᨲᩥᨧᩣᨸᨾᩥᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᨿᩣᨾᩮᩣ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩥᩅᩣ ᩈᨠᩃᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨲᩮᩣᨸᩥ ᨻᩦᨩᩴ ᨵᩮᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩴ, ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨧ ᨲᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨠᩃᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨻᩦᨲᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲᩮᨻ᩠ᨻᩴ

(ᨥ) ᨻᩦᨠᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ "ᩋᩣᨿᨲᨶᨬ᩠ᨬ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨻᩦᨲᩴᨲᨬ᩠ᨬ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᨶᩥᨠᨻᩦᨴᩣᨲᩥ

(ᨦ) ᩋᨶᨧ᩠ᨨᨠᨻᩦᨩᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨸᩥᨠᨸᩥᩃᨲᨠᨸ᩠ᨸᩥᨠᩥᩋᨠᩥᨲᨴ᩠ᨿᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩈᩴᨡᩣᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩮᨶ ᨸᨧᩣᩁᨱᨿᩣᩈᩔ ᨴ᩠ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨸᨧ᩠ᨧᩣᨿᩥᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿ "ᨧᩔᩣᨧᩣᨶᩥᨠᩴ ᨴᩔᩣᨿᩦ"ᨲᩥ ᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨿᩥᨠᨻᩦᨧᩴ ᩋᨶᨧ᩠ᨨᨠᨻᩦᨧᩔ ᩋᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨴᩩᨠᩣᨦᩈᨶ᩠ᨶᩥᨧᩈᩣᨶᩥᨠᩣ ᨿᩣᨾᩈᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨴᩩᨠᩣᨦᩈᨶ᩠ᨶᩥᨧᩈᩣᨶᩥᨠᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨿᩣᨾᩣ ᨻᩦᨧᩁᨠᩣᩃᩈᨾᨿᩮᩅᩣ, ᨲᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᨿᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᨻᩦᨧᩁᨠᩣᩃᩈᨾᨿᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᨿᨲᩥ"ᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᩁᩥᩃᩣ ᨧ ᩁᩈᩣ ᩈᨾᨿᩮᩅᩣ ᨧ ᨻᩦᨧᩁᩔ ᨠᩣᩃᩈᨾᨿᩮᩅᩣ, ᨲᩴ

(ᨧ) ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩥᩅᩈᩴ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ ᨧᩔᩴ ᨸᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨻᩥᩉᩣᩁᩮᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨻᩦᨧᩁᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨻᩦᨧᩁᩴ ᨸᩩᩁᩥᨾᩥᨠᩣᨿ ᨸᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨿᩉᩣᨸᨧᩣᩁᨱᩣᨿ ᨸᨧᩣᩁᩥᨲᨲᩣ, ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨿᩣᨾᩈᨲᩣ, ᨸᨬ᩠ᨧᨵᨶᩩᩈᨲᩥᨠᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾ ᨿᨸ᩠ᨸᨿᩣᨾᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨲᩣ, ᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᩈᨸ᩠ᨸᨭᩥᨽᨿᨲᩣᨲᩥ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᩅᨿᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨿᩈᨦ᩠ᨠᩣᩈᨠᩮᩈ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨻᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨨᩣᩁᨲ᩠ᨲᨸᩁᨾᩴ ᨲᩮᨶ ᨻᩦᨧᩁᩮᨶ ᨻᩥᨸ᩠ᨸᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨻᩥᨸ᩠ᨸᩅᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨨᩣᩁᨲ᩠ᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ

(ᨨ) ᨴᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ

᪑᪓᪐᪙ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩮ ᨻᩥᨿ

᪑᪓᪑᪐ (ᨡ) ᩋᨲ᩠ᨲᩣᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᨻᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᨿᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮᩣ ᨾᩣᨣᩈᩦᨿᩣᨴᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨶ ᨧ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩩ ᨸᩩᩁᩮᩃᩩ ᨻᩩᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᨲᩩ "ᨲᩣᨦ ᨷᩩᨧ, ᩈᩩᨷᩴ

ទេឡា”តិអាទិនា នយេន ចោសាសយានាយ កិច្ចតិយា អនបសាទេនេន ច សេលសមូលេសុ គុលេសុ បុគ្គលា អតិមត្តិតស្ស លាភគិយានិតំ បដិគ្គហណេ ច សប្បដិភយេ អារញ្ញកសេនាសនេ ចិហរន្តស្ស បុគ្គលា អប្បដិសំចិទិតលាភគិយាទិប្បដិគ្គហណេ ច បរិនិទេសតីយំ នាយ អាបត្តិគិការោយា វុត្តា។ តេន វុត្តំ “ការោយា”ន្តិអាទិ។

២៩៨។ “អទេសនាគាមិនិយ”ន្តិអាទិ “ន ទេសេយ”តិ ឯត្ថ គរុកំ បារាជិកា សង្ឃាទិសេសា ច អទេសនាគាមិនិយោ នាម ន អាបត្តិ អនាបត្តិ, តំ គរុកទេសនំ ទេសិតំ នានាសំវាសកត្ថុប្បដ្ឋានំ ន ទេសេយតិ សម្ពន្ធោ។ ឯវំ ចតុប្បញ្ចហិ ន ទេសេយ, មនសា ន ទេសេយ, អបកតត្តានំ ន ទេសេយ, នានា “ឯកា”តិ ន ទេសេយតិ។ មនសាតិ គេវលំ ចិត្តេនេវ។ នានាតិ សម្ពហុលា អាបត្តិយោ “ឯកា”តិ វត្វា ឯកា បន អាបត្តិ “សម្ពហុលា”តិ ទេសេន្តំ វដ្ដតីតិ។

ទេសនាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣១។ ឆន្ទទានាទិវណ្ណនា

២៩៩។ គម្មប្បត្តោតិ ឧបោសថាទិនោ គម្មស្ស បត្តោ យុត្តោ អនុរូបោ។ សង្ឃោ សមាគតោតិ វគ្គកម្មាទិកេ សង្ឃេ ឯកតោ សន្និបតិតោ។ ឯត្ថ ច ឆន្ទហារកោបិ សង្ឃេ វគ្គកម្មាទិកោ ហោតិយេវ។

៣០០។ ឆន្ទទាតាទីទិធិ ទស្សេតុំ “ឯក”ន្តិអាទិមាហ។ ឧបាគម្មាតិ សន្តិំ អាបត្តិំ បកាសេត្វា តទោ បច្ឆា ឧបគន្ត្វា។ ឆន្ទំ ទទេតិ វគ្គយាទេសុ តីសុ ឯកោនបិ ឧតិ ឧបោសថំ គត្វា អាគតោ ឆន្ទំ ទទេយ្យ, ហោតិ គហេតុំ សន្និបាតដ្ឋានំ គត្វា គាយសាមគ្គិំ អទេត្វា បន បារិសុទ្ធិំ ទេត្វា ឆន្ទំ ទទេយ្យ។

៣០១។ ឧភិន្ន ទានេន កិំ បយោជនន្តិ អាហ “បារិសុទ្ធី”តិអាទិ។ បារិសុទ្ធិប្បទានេន សង្ឃស្ស អត្តនោ ចាបិ ឧបោសថំ សម្បាទេតីតិ វុត្តត្តា បរិសុទ្ធិ ឯវ បារិសុទ្ធិ, តស្ស បទានំ, តេន។ តត្រ ច បារិសុទ្ធិតាបទានយត្តយេវ ឧបោសថកម្មំ នាមាតិ បារិសុទ្ធិប្បទានំ អត្តនោ ឧបោសថំ សម្បាទេតុ, កិំ សង្ឃស្សាតិ? វុច្ចតេ – បារិសុទ្ធិទាតស្ស ឆន្ទគហណតាសម្បាទនេន សង្ឃស្សាបិ ឧបោសថំ សម្បាទេតីតិ។

ឯត្ថ បន ចតូសុ ឯកស្ស ឆន្ទបារិសុទ្ធិំ អាហរិត្វា តយោ បារិសុទ្ធុបោសថំ ករោន្តិ, តីសុ ច ឯកស្ស ឆន្ទបារិសុទ្ធិំ អាហរិត្វា ទ្វេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ, អធម្មេន វគ្គំ ឧបោសថកម្មំ។ ចត្តារោ បារិសុទ្ធុបោសថំ ករោន្តិ, តយោ ច ទ្វេ ច បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ, អធម្មេន សមគ្គំ។ ចតូសុ ឯកស្ស អាហរិត្វា តយោ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ, តីសុ ច ឯកស្ស អាហរិត្វា ទ្វេ បារិសុទ្ធុបោសថំ ករោន្តិ, ធម្មេន វគ្គំ។ សចេ បន ចត្តារោ សន្និបតិត្វា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ, តយោ បារិសុទ្ធុបោសថំ, ទ្វេ អញ្ញមញ្ញំ បារិសុទ្ធុបោសថំ ករោន្តិ, ធម្មេន សមគ្គំ។ បវារណាកម្មេសុបិ បញ្ចសុ ឯកស្ស បវារណំ អាហរិត្វា ចត្តារោ គណញត្តិំ ឋបេត្វា បវារេន្តិ, ចតូសុ តីសុ ច ឯកស្ស អាហរិត្វា តយោ ទ្វេ ច សង្ឃញត្តិំ

ឩបេច្ចា បចារេន្តិ, អឝេមុត ចក្កំ បចារណាកម្មន្តិអាទិ ចុទ្ទតយេមច៌ សេរកម្មំ ចិតាឡេតីតិ អចសេរសញ្ឈកិច្ចំ ចិតាឡេតិ អលទ្ធាឌិប្បាយត្តាតិ អឌិប្បាយេយា៌

၃၀၂៌ ឆ្លួយន្តិ ក្តេបិរចកាកោរោទ្ធាច អចសេរកិច្ចច្ចា៌ អត្តេភា ត សារឌេតីតិ សម្ពន្ធនិយំ៌

၃၀၃៌ ហេរេឃ្យាតិ បុទ្ធោ ចុត្តំ ឃុទ្ធិកាលត្តំ ចា ឮយំ ចា លត្ថបិរិឃុទ្ធិ ហេរេឃ្យ៌ បរេយ្យរា ត ហារេយតិ បរេយ្យរា ត អាហេរេឃ្យ៌ កម្ពាតិ អាហ “បរេយ្យរាហេរា”តិអាទិ៌ តេតាតិ បឌេយតោ កហិតលត្ថបិរិឃុទ្ធិកោត៌ បរេយ្យរាហេរាតិ យឆា តិត្យអាលសត្តលិកាយ បឌេយំ ចលឃំ ត្តតិឃំ បិបុណាតិ, តតិឃំ ត បិបុណាតិ, ឲចំ ត្តតិយស្ស អាកច្ឆតិ, តតិយស្ស ត អាកច្ឆតិ៌ “បរិយេរាហេរា លត្ថ-បិរិឃុទ្ធិ ត កច្ឆតី”តិ ចា បិឌេចា៌

၃၀၄៌ សត្ថបចារេន្តិ “ឲកំនំ ឌីចរំ កត្វា” តិអាទិ សត្ថំ ក្តបចារំ៌

၃၀၅៌ សេរា អាកេតា អារេរាឌេច្វា សញ្ឈបចារេឃ្យាតិ យោដេតា៌ អធាតិ អភត្តរេច្ចំ៌ អាកេតាតិ បចារណំ កេហេត្វា អាកេតា កិច្ចា៌ អារេរាឌេច្វាតិ កិច្ចសញ្ឈស្ស អារេរាឌេច្វា៌ ឲចត្តិ ចក្ខុយាតក្កយេត៌

၃၀៦-៧៌ កេហេត្វា ហារកោតិ សម្ពន្ធោ៌ តាហេរាតិ អាហេរាច ត ហោតីតិ អេទ្វា៌ ហារកោ សញ្ឈបត្វា តធា ហោឃ្យ, អាហេរា ហោតីតិ យោដេតា៌ តធា ហោឃ្យាតិ ចិត្តក្ខាឌិកោ ភេចឃ្យ៌

၃၀៨៌ សញ្ឈបេត្វា បយេត្វា ចា ឃុេត្វា ចា តារេរាចឃេឃ្យ អភាបត្តិ ចាតិ សម្ពន្ធោ៌ ច-សទ្ទោ លត្ថបិរិឃុទ្ធិហេរណំ សម្បិណ្ឌេតីតិ៌

លត្ថដាតតិរេក្ខសចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៌

၃၃៌ ក្តេបិរចតិរេក្ខសចណ្ណតា

၃၁၀៌ ត្តេច ក្តេបិរចាតិ ឃុលកប្បចត្តិចសេត ចុត្តំ៌ តយោ បត ឌិចសចសេតច ក្តេបិរចា ចាតុទ្ធសិកោ បត្តរសិកោ សាមក្កិកោតិ៌ តត្ថ ហោយត្តកិយត្ថុស្សាគាតំ តិណ្ណំ ក្តត្ថំ តតិយសត្តុយបេត្តស្ស ខ្វេ ខ្វេ កត្វា ល ចាតុទ្ធសិកា, សេសា បត្តរសិកាតិ ឲចំ ឲកាមំចត្ថេរ ចត្ថឌីសតិក្តេបិរចា៌ ត្តត់ តាច លោកស្ស បកតិចារិត្តំ៌ “អាកត្តកោហិ អាចាសិកាតំ អភុចត្តិតព្ពា”ត្តិអាទិចចនតោ (យហាច៌ ១៦៧) បត តចាទ្ធុបបច្ចយេ សតិ អញ្ញាស្មិម្បិ ចាតុទ្ធសេ ក្តេបិរចំ កាតុំ ចដ្តតិ៌

၃၁၁៌ ឃុត្តទេក្តេសា សញ្ឈស្សចាតិ យោដេតា៌ អឌិដ្ឋាតព្ពា តំ ក្តេបិរចេធា ចាតិ កម្មឌារយោ៌ សេសាតត្តិ ត្តិត្តំ តិណ្ណំ ចា៌ “ត្តេច”តិអាទិតា

ច ធាតុន្តរេសា បត្ថរេសា នាយក្កិតិ ជិនវចនេន, សុត្តន្តេសា អធិដ្ឋាតំ បរិសុទ្ធិតិ ករណប្បការេន, សង្ឃូបរិសទោ កល្យុបរិសទោ បុក្កលុបរិសទោតិ បុក្កលវចនេន ធាតិ តច ភ្នូបរិសទា ជីបិតា ហោន្តិ៑

៣០៧៑ បុណ្ណកិច្ចេតិ –

“លក្ខបរិសុទ្ធិទុក្ខាតំ, កិក្ខុកាលកា ច ឆូចារោគា;

ភ្នូបរិសទស្ស ឲតាតិ, បុណ្ណកិច្ចន្តិ ចុច្ចតី”តិ៑ (យហាច៑ អដ្ឋ៑ ១៩ប័) –

ឲចំ អដ្ឋកថាចរិយេហិ ចុត្តេ បុណ្ណករណាតត្តំ កត្តព្ពេ បុណ្ណកិច្ចេ៑

បុណ្ណករណេតិ –

“សម្ចជ្ជនី បជីបោ ច, ភ្នកំ អាសនេន ច;

ភ្នូបរិសទស្ស ឲតាតិ, បុណ្ណករណន្តិ ចុច្ចតី”តិ៑ (យហាច៑ អដ្ឋ៑ ១៩ប័) –

ឲចំ អដ្ឋកថាចរិយេហេច ចុត្តេ សម្ពបជ៉េ កត្តព្ពេ បុណ្ណករណេ៑ បត្តកល្លេតិ ភ្នូបរិសទាជិតំ ចត្តុន្នំ អង្គានំ សម្ភវេន បត្តោ កាលោ ឥមស្សាតិ បត្តកាលំ, បត្តកាលមេវ បត្តកល្លំ៑ កិំ តំ? ភ្នូបរិសទាឱកម្មំ៑ តំ បន ចត្តូហិ អង្គេហិ សង្គហិតំ៑ យថាហុ អដ្ឋកថាចរិយា –

“ភ្នូបរិសទោ យាចតិកា ច កិក្ខូ កម្មប្បត្តា,

សភាគាបត្តិយោ ច ន ចិជ្ជន្តិ;

ចជ្ជនីយា ច បុក្កលា តស្មិំ ន ហោន្តិ,

បត្តកល្លន្តិ ចុច្ចតី”តិ៑ (យហាច៑ អដ្ឋ៑ ១៩ប័);

សមានីតេតិ សម្មា អានីតេ បចត្តិតេតិ អត្ថោ៑ ហេតិ សុត្តន្តេសោ៑ បច្ចឆាតិ តិជាតុន្តេសា បរិនាជិក្កន្តេសា សញ្ញាជិសេសុន្តេសា

អតិយតុទ្ទេសោ ចិត្តារុទ្ទេសោតិ ឲចំ បញ្ចា។

៣០៧។ ចិតាត្តរាយត្តិ រាឌត្តរាយោ ឆោរត្តរាយោ អក្សត្តរាយោ ខ្ទកត្តរាយោ យត្សុត្តរាយោ អយត្សុត្តរាយោ ចាព្សអត្តរាយោ សទឹសបត្តរាយោ ឌិចិតត្តរាយោ (ពាហូចទិយត្តរាយោតិ (យហាច។ ៣៤០) ចុទេត្តស្ ឌសស្ ឃំ កិច្ចិ អត្តរាឃំ ចិតា។ សទេ្លបតាតិ ចិតា ចិត្តារំ។ "ឲត្ត ខ្ចឹស្ តឹស្ ចា ខ្ទុទ្ទេសស្ ចិសឌេស្ ឆេទោច ព្លស្សទោ"តិ ចុត្តត្តា អចត្តត្តេបិ ចខ្ចតីតិ យោឌតា។ ឲត្តាតិ បញ្ចាស្ ខ្ទុទ្ទេសស្។ អចត្តត្តេតិ ឆេទស្ស ចិត្តាទេត អចត្តយាតេ អប្យាត្រលោ។ ចខ្ចតីតិ សំលិទេត្តត ខ្ចឹសិតុយ្យិ ចខ្ចតិ។ ព្លយិតាច យស្ស កស្សចិ ខ្ទុទ្ទេសកស្ស អចត្តត្តេបិ ចខ្ចតីតិ ចិញ្ញាយតិ។ ខ្ចឹស្ ចត្តយាតេស្ ព្លស្សទេត្ត អឌិកោ ចត្តព្ទុយេច តត្តិតិ ឌស្សតត្តិ "តឹស្"តិ ចុត្តិ។ "ឆេទោច ព្លស្សទោ"តិអាឌិតា ព្លត់ បទិឌីបេតិ – ឆ្នេ អលណ្ឌា ស្ចិសឌា ចាត្យក្កតា, ឆេទាឆេយ្សំ ឋិតិយោក្លំ, សទេ បត ឲត្តកយ្យិ ចិសឌំ កាតុំ ត សក្កោតិ, ឰត្តស្ស កិក្ខុតោ អាយត្តិ ហោតិ, តស្មា សឃំ ខ្ចឹសិតត្តំ, អញ្ញា ចា អត្តេស្សិតត្តាតិ។

៣០៣។ ខ្ចឹសត្តេ សយា ចា អឆ ឆោកិកា ចា យឌិ អាកទ្ឆេយ្សត្តិ សព្លត្តឹឃំ។ ខ្ចឹសត្តេ អាចាសិកេហិ ឋិតិយោក្លខ្ចឹស្សយាតេ។ សយា ចា ឆោកិកា ចាតិ អាចាសិកេហិ សយា ចា ឆោកិកា ចា អាកត្តុកា កិក្ខុ អចសេសកំ សោតត្តត្តិ ព្លយិតា ឲត្តាចតាបិ ខ្ទេបិសឆោ កេតាយេច តាយាតិ ឌីបេតិ។

៣០៤។ ខ្ចឹឌ្ឌយត្តេតិ ខ្ចឹឌ្ឌយេច ខ្ចឹឌ្ឌយត្តិ។ យត្ត-សទ្ទោ អចធារលោ។ សកលិឃ ឲកច្ចាយ ចា ខ្ចឹតាយ សយា ចា ឆោកិកា ចា យឌិ អាកទ្ឆេយ្សត្តិ យោឌតា។ សកលិយាតិ សព្លាយ បទិសាយ។ ឲសំ សត្តិកោ បិទិស្សទ្ធិ កទេយ្សត្តិ ឲសំ អាចាសិកាត់ សយឹបេ តេ អាកត្តុកា កិក្ខុ បិទិស្សទ្ធិខ្ទេបិសធំ កទេយ្សត្តិ អទេត្តា។ អឆ ពាហុកា ចេ, សព្លចិកប្បស្ បុព្វកិច្ចំ កត្តាតិ យោឌតឹឃំ។ ចិកប្បឹយត្តិ បទិកប្បឹយត្តិតិ ចិកប្បា, អចសេសសចតបិទិស្សទ្ធិខ្ទេបិសឆចិឆាតា សទេ្ព ច តេ ចិកប្បា ចេតិ សព្លចិកប្បា។ តេស្។ បុត្តុឌ្ឌេសតិ បុត ឋិតិយោក្លខ្ចឹសេយ្ស។

៣០៩។ ព្លតទោតត្តិ អាកត្តុកាត់។ ព្លតទេទាតិ ចាតុទ្ទសោ។ ឲត្ត បត យេឃំ បត្តរសោ, តេ អតីតំ ខ្ទេបិសធំ ចាតុទ្ទសិកំ អកំស្ចុតិ ចេចិតព្លា។ អឃយេត្តាឌិប្បាយោ – តាឌិសេ បច្ចយេ សតិ ចាតុទ្ទសិកស្ស កតត្តា តេសំ យឆាចុត្តតតិយសត្តយបក្ខសព្លាតចាតុទ្ទសិកោ សប្សទេត្ត តេទសឹចាតុទ្ទសឹកត្តព្វត្តា អត្តខ្ទេបិសឆត្តា បត តត្ត ខ្ទេបិសឆោ ត កេតាតិ ចាតុទ្ទសោយេច បត្តរសោ ឌាតោ។ សយាតេតទេតិ សយា ខ្ចាតា ព្លតទេតិ បឌទ្ទេឌា។ ព្លតទេតិ អាកត្តុកា។ បុទិយាតំ អត្តុចត្តត្តិ អាចាសិកេហិ "អឌ្ជខ្ទេបិសឆោ បត្តរសោ"តិ បុព្វកិច្ចេ កយិរយាតេ បុទិយាតំ អាចាសិកាត់ អត្តុចត្តត្តិ អទេត្តា។ សចេឆិកាតិ យឌិ អាកត្តុកា ពាហុកា ហោត្តិ។ បុទិយាតិ អាចាសិកា។ តេសំ អត្តុចត្តត្តិ តេសំ អាកត្តុកាត់ "អឌ្ជខ្ទេបិសឆោ ចាតុទ្ទសោ"តិ បុព្វកិច្ចេ កយិរយាតេ អត្តុចត្តត្តា។ សេសេបីតិ អាកត្តុកាត់ បត្តរសចាទេបិ។ អឃំ តយោតិ "អាកត្តុកាត់ បត្តរសោ ព្លតទាត់ សចេចតទោ"តិអាឌិកោ អឃយេច តយោ។ ឲត្ត បត យេឃំ បត្តរសោ, តេ តិទោខ្ចុតា ចា អាកតា អតីតំ ចា ខ្ទេបិសធំ ចាតុទ្ទសិកំ អកំស្ចុតិ ចេចិតព្វា។

៣០៧។ អតីតុខ្ទេបិសឆស្ស ចាតុទ្ទសិឃំ កតត្តា ចាតុទ្ទសិឃំ បត្តរសុខ្ទេបិសឆោ កេតាតិ បត្តរសឹ អាចាសិកាត់ ឋិឌិបឌោ ឌាតោតិ អាហ

“អាចាសិកាត់ បិឌិបឥតា”តិ៍ ខ្ចតទាតត្តិ អាកត្តុកាត់៍ ក្កុរេបិរេចាតិ បត្ថុរេរោ ក្កុរេបិរេចា៍ របរេចាកាតត្តិ អត្តុតា របរោត់ ចា រេចាកាត់ ចា អាកត្តុកាត់៍ ឫលដ្ឋាតិ អាចាសិកា៍ កាបរេតា រេគត្តុតិ អត្តុរេតា ខ្ចឋ្ឋាឃ រេគត្តុ៍

៣១៧៍រេតា រេច រេគត្តិតិ ឃឌិ អាចាសិកា កាឃរោបក្កិ ត រេគត្តិ, រេតរំ បត អាចាសិកាត់ ហិរេឃ្យា ក្កុរេបិរេចរេ្យ កាតត្តា អដ្ឋ ក្កុរេបិរេចកាទេហ៍ តត្តិ៍ ធាហុរេុ អតិដ្ឋាឃ កាឃរោបក្កិ ឌរេគឃ្យាតិ រេឃាឌតា៍ ធាហុរេុតិ អាកត្តុកាចុ ធាហុកាចុ៍ ធាហិ ចា ចរេឌតិ អាចាសិកកិក្កុបរិរោ តិរេ្សិប់ ចា ចរេឌឃ្យាតិ អរេត្ថា៍

៣១៨៍រោរេចឃ្យ ឫត្តត្តិ បិតិរេបាក្កុបក្កាត់ ឫត្តិ ចាឃបិត្វា រោរេចឃ្យ៍

៣១៩៍ របូខ្ចិត្ញ ...រេប... ក្កុកាឃត់ បត្ថារេបតុត្ថា បហារេចរេទត រេបរិរេតា កាល្លោ ត កាទេឃ្យ តចាតិ របូត្តក្ខា៍ កាល្លោតិ អកិលិរេតា៍ តចាតិ ខ្ចត្តិដំ អតិឌិរតិ៍ អាឃរេតុ អរតិ អត្តបរេរោ រោតាកត្ថុបិ្ប កបិឃំ កាទាបត្វា បត្ថារេបតត្ថា៍ រេតរេល អរតិ កបរេល្ល អក្កិបិ ឌារេលតរេត្ថា៍

៣២០-២១៍ បដ្ដរេបត្វា ឌកាឃតត្តិ បរិរេកាឌតិឃបិតិរេឃាឌកត្តុ អាឃតត្តុ រត្តិហិតំ កត្វា៍ កហាតាត្តិត្តិ ខ្ចគាតិ ចក្កុបាត់ កាទេហត ឌរេបតត្ថា ធាត្តិ៍ រេតតិ អរេត្ថា គុរេច កិក្កុ៍ របតុបុត្ថាទេត្តុតាតិ របរេត្ថា តិដ្ឋិរេតា បុរេត្ថាចុ ក្កុត្តុទារដ្ឋក្កុ១កំរកាទេហាឌិចុ អាទេត្តុថា ឃរ្សាតិ តិបឌាហុត្តិហិ៍ តរេចត រេត ១ចបិរិឃាតិ របូត្តក្ខា៍ រេតតិ ខ្ចតរេទ រេគ្ខ៍

៣២២៍កត្តុត្តិ កត្វា បុត្តាកិដ្ឋាឌិកំ របបារេគត្វា តរេចា ១ចំ ព្រិរិរេឃាតិ រេឃាឌតា៍

៣២៣៍ឃត្វាតិ ឃត្ថិ ចិហារេទ ១រេកាកស្ស បិរិបុដ្ឋិ ហរិត្វាតាតិ របូត្តក្ខា៍ ១រេកាកស្សាតិ ១ត្ត ចិដ្ឋាឃំ ដ្ឋិត្តា៍ កិរិឃាឃ ក្ងរេហត ឌរេត្ថត ចា កិរេត្ត អរេត្ថ ញាបិត្ញ ខ្ចត្ថា ចិដ្ឋា៍ ១ត្ត បត លត្តបិរិបុដ្ឋិហទេហរបក្កាតាឃ កិរិឃាឃ ចត្ថុចុ ច តីចុ ច ដ្ឋិចុ ច កិត្តរេបរេកាកំ ញាបិត្ញ របូត្តិត្ញ ខ្ចឋ្ឋាតិ ចិដ្ឋា៍ ខ្ចតទីតរេទតិ ១ត្វាបិ កទេហកិរិឃាចរេរត រេចឌិតត្ថា៍ តរេឃា រេគ្ខ ១រេកា ចា តំ តំ របដ្ឋុរេបិរេចំ កហុរេបិរេចំ ឫក្កុលុរេបិរេចំ ចាតិ ឫត្តិ រេហាតិ៍ អឃរេបត្វាឌិប្បារេឃា – ចត្ថុចុ ១កាស្ស អាហរិត្វា តរេឃា បិរិបុដ្ឋិរេបិរេចំ កទោត្តិ, តីចុ ចា ១កាស្ស អាហរិត្វា រេគ្ខ របដ្ឋុរេបិរេចំ កទោត្តិ, អឌរេបុត ចក្កិ ក្កុរេបិរេចកបុំ៍ អច បត ១កាស្ស អាហរិត្វា តរេឃា របដ្ឋុរេបិរេចំ កទោត្តិ, ១កាស្ស អាហរិត្វា រេគ្ខ បិរិបុដ្ឋិរេបិរេចំ កទោត្តិ, អឌរេបុត ចក្កិ តាឃ រេហាតិ៍ ឃឌិ បត ចត្តារោបិ រត្តិបតិត្វា បិរិបុដ្ឋិរេបិរេចំ កទោត្តិ, តរេឃា ចា រេគ្ខ ចា របដ្ឋុរេបិរេចំ កទោត្តិ, អឌរេបុត របរក្កិ តាឃ រេហាតីតិ៍ តត្តិបរិឃារេឃត ឌរេបុត របរក្កិ រេចឌិតត្ថា៍

៣២៤៍ ចរេក្កិ របរេក្កិ ចា “ចរេក្កិ”តិ របត្ថិរេតា ចិបតិស្ស ចា កទោរេតា ខ្ចត្តិឌត្តិ របូត្តក្ខា៍ ចរេក្កិតិ ចក្កិរបរេឈ្ម៍ ចិបតិស្សាតិ “ចរេក្កិ តុ រេតា, របរេក្កិ”តិ ១ចំ រេចបតិកស្ស៍ ខ្ចបិតាច ក្យក្កុច្ចបកាតចាទោបិ ក្កុបលក្កិរេតា៍ កទោរេតាតិ ក្កុរេបិរេចំ កទោត្តស្ស៍ រេកគាឌិប្បារេឃត

ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᨸᩥᨸᩔ ᨻᩃᩅᨲᩣᨿ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᩦᩈᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪓᪑᪙-᪒᪐᪨“ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᨩ᩠ᨩᩥᨿᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨠᩣᨿᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᩉᩥ ᨶᩅᩥᨲᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩥ᪨ “ᩈᩮᩈᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩔ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨬᩣᨲᩩᩴ ᩋᨶᩮᨠ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᨠᨲᩣ᪨ ᩋᨶᨭ᩠ᨮᩔ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᨠᩣᨿᩈᩣᨾᩥᨿᩔ ᩋᨶᨭ᩠ᨮᩔ᪨ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᨸᩁᩥᩈᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᨸᩥᨲᩥᨿᩮᩣᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩈᨠᩣᨿᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᨲᨳᩣ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩅᩥᨠᩣᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨴᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲᩣ ᩈᨾᩣᨶᩣ ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩮᩣᨩ᩠ᨩᩮᩈᩩ ᩅᩥᨲᩥᩔᩣᨲᩥ ᩈᨽᩣᨣᩣ, ᩈᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨻᩉᩩᨻ᩠ᨻᩦᩉᩥ᪨

ᩃᨠ᩠ᨡᨱ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩴ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩦᩃᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩦᩃᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩦᩃᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩦᩃᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩦᩃᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᨽᩮᩣᨩᨶᩮᨶ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨸᨭᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨳ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᨴᩥᨶᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᩮᨶ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮᨲᩥ, ᩋᨳ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩩᨬ᩠ᨧ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩦᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩦᩃᩴ, ᩃᨠ᩠ᨡᩔ ᨸᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᨿ᩠ᩉᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

“ᨿᩣᩅ ᨸᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᩈᩩᨠᩥᩔᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᨣᨲᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨿᩮᩅ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣ ᨭ᩠ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨧᩮ ᨶᩣᨲᩥᨴᩪᩁᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ, ᨸᨧ᩠ᨨᩣᩈᩮᩈᩣᨲᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᨧᩮ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᩈᩥᨠᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ, ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩈᩮ ᩋᨶᩩᨸᩮᩣᩈᨳᩮ ᩁᩪᨸᩮᩣᩈᨳᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨶ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᩥᨲᩩᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩦᩃᩴ ᨶᩣᨾ᪨

ᩑᨠᩴ ᨸᨶ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨽᩮᩣᨩᨶᩮ ᨶᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᨸᩥᨭᨠᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ “ᩋᨩ᩠ᨩ ᨶᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩣᩁᩩᨠᩴ, ᩍᨴᩴ ᨣᨿ᩠ᩉᩴ ᨿᩣ ᨠᩁᩮᩣᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨲᩔ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᩃᨠ᩠ᨡ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨳᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ “ᨶᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨿᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨻᩉᩩᩃᩴ ᩁᩪᨸᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣ᪨ ᪑᪨᪑᪓᪙) ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᩥᩴ ᨶᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᨠᩁᩮᩣᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩦᩃᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩦᩃᨬ᩠ᨧ᪨ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮ ᨸᩩᨶ ᩃᨠ᩠ᨡᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨿ᩠ᩉᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪓᪒᪑᪨ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩮᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩋᨶᩮᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩣ ᨶᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩁᩪᨸᩮᩣᩈᨳᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨶᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨣᩩᩁᩩᨠᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨶᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᨶᩮᩅ᪨

᪓᪒᪒᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣᨸᩮᩣᩈᨳᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩁᩪᨸᩮᩣᩈᨳᩮᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩉᩩᨻ᩠ᨻᩦᩉᩥ᪨ ᨲᨴᩉᩪᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩁᩪᨸᩮᩣᩈᨳᨴᩥᩅᩈᩮ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩴ ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᨶᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿᩴ ᩈᩦᨾᩴ ᩅᩣ ᨶ ᩅᨩᩮᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱᩩᨸᩮᩣᩈᨳᩮᨸᩥ ᩁᩪᨸᩈᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩦᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨴᩥᨿᩮᨸᩥ᪨

ᩁᩪᨸᩮᩣᩈᨳᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪓᪓᪨ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪑᪑᪨“ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨸ᩠ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ”ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨣᨱᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨸ᩠ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ, ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ᪨ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨸ᩠ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ, ᨿᩩᨸᨧ᩠ᨧᨿᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᩁᩮᩅ ᨶᩥᨿᨲᨶᨸᩩᩴᩈᨠᨲ᩠ᨲᩣ “ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩣᨴᩦᩉᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩅᩈᩮᨶ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᨶᩅᩈᩩ ᩈᨦ᩠ᨥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨴᨿᩮᩣ ᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣ ᨴᩈ᩠ᩈᩥᨲᩣ᪨ ᨶᩅ ᩉᩥ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩦ ᨸᨶ᩠ᨶᩁᩈᩦ ᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩦᨲᩥ ᨴᩥᩅᩈᩅᩈᩮᨶ, ᨲᩮᩅᩣᨧᩦ ᨴ᩠ᩅᩮᩅᩣᨧᩦ ᩑᨠᩅᩣᨧᩦᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩅᩈᩮᨶ, ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ, ᨣᨱᩮ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨲᩥ ᨠᩣᩁᨠᩅᩈᩮᨶ ᨧ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᩁᩥᨾᩅᩈ᩠ᩈᩴᩅᩩᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣ ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩈᨧᩮ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᨠᩣᩁᨠᩮᩉᩥ ᩏᨸᨴ᩠ᨴᩩᨲᩣ ᨸᩅᩣᩁᨱᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨳ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾᩣᩈᩈ᩠ᩈ ᨠᩣᩊᨸᨠ᩠ᨡᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣ ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩅᩈ᩠ᩈᩴᩅᩩᨲ᩠ᨳᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣ ᩑᩅ ᩅᩣ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨴᩥᩅᩈᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᨸᨶ ᨸᨠᨲᩥᨧᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩈᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨶᩴ ᨸᩩᩁᩥᨾᩮᩈᩩ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩮᩈᩩᨸᩥ ᨸᩅᩣᩁᨱᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩈ᩠ᩈ ᨸᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩈ᩠ᩈ ᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨴᩥᩅᩈᩮᩣ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨴᩥᩅᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣ ᨴᩥᩅᩈᩅᩈᩮᨶ ᨲᩥᩈ᩠ᩈᩮᩣ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ᪨ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨸᨶ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪓᪑᪓᪨“ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ –

“ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨬ᩠ᨩᨶᩦ ᨸᨴᩦᨸᩮᩣ ᨧ, ᩏᨴᨠᩴ ᩋᩣᩈᨶᩮᨶ ᨧ;

ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᩑᨲᩣᨶᩥ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

“ᨨᨶ᩠ᨴᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᩏᨲᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨣᨱᨶᩣ ᨧ ᩒᩅᩣᨴᩮᩣ;

ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᩑᨲᩣᨶᩥ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

“ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ ᨿᩣᩅᨲᩥᨠᩣ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨠᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ,

ᩈᨽᩣᨣᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ;

ᩅᨩ᩠ᨩᨶᩦᨿᩣ ᨧ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ,

ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ –

ᩑᩅᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩴ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨬᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᨶ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨮᨸᩥᨲᩣᨿ ᨠᩣᩁᩮᨱ

ᩈᨲᩥ ᨲᩮᩅᩣᨧᩥᨠᨴ᩠ᩅᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩑᨠᩅᩣᨧᩥᨠᩈᨾᩣᨶᩅᩔᩥᨠᩮᩈᩩᨷᩥ ᨷᩅᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪉ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᨷᨶ ᨬᨲ᩠ᨲᩥ "ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩤ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ "ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩤ ᨲᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩤ ᨴ᩠ᩅᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩤ ᩑᨠᩅᩣᨧᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩤ ᩈᨾᩣᨶᩅᩔᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥᨷᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪉ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩥᨿᩴ ᨷᨶ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨿᩴ "ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩦ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪉

᪓᪒᪙᪉ ᨳᩮᩁᩮᩈᩩ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠᩴ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩ ᨷᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨶᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᩈᨿᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠᩮᨶ ᩅ ᩋᨧ᩠ᨨᨲᩩᨲᩥ ᩅᩮᨴᨶᨭ᩠ᨭᩣ᪉ ᩋᨧ᩠ᨨᨲᩩᨲᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩮᨿ᩠ᨿ᪉

᪓᪓᪐-᪑᪉ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨧ ᨠᩃᩉᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨸᨶ ᨲᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨷᩃᩥᨷᩮᩣᨵᩣ ᨲᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩣᨿ ᩒᨠᩣᩈᩮ ᩋᩈᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮ ᩈᨲᩥ "ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ...ᨷᩮ... ᩈᨾᩣᨶᩅᩔᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᨮᨷᩥᨲᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪉ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶᩣᨲᩥ "ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ...ᨷᩮ... ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨴᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨿᩮᩣᨲᩣ, ᩈᨧᩮ...ᨷᩮ... ᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᩣᨿᩥᩔᨲᩥ, ᨿᨴᩥ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩮᨶ ᩅᩥᨿᩮᩣᨲᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ᪉ "ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩤ, ᩋᨿᩴ ᩁᩣᨩᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩤ, ᩈᨧᩮ ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩤ ᨲᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩴ...ᨷᩮ... ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩤ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨳᩣᨿᩴ ᩁᩣᨩᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩤ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨿᨴᩥ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩁᩣᨩᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪉ "ᩋᨿᩴ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩤ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ"ᨲᩥ ᨷᨶ ᩅᩮᩅᨧᨶᩴ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ "ᨴ᩠ᩅᩮᩅᩣᨧᩥᨠ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᨶ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪉ ᩅᨧᨶᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨶ "ᨴ᩠ᩅᩮᩅᩣᨧᩥᨠᩴ ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ"ᨶ᩠ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪉ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨿᨴᩥ ᩈᩁᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨧᩣᨲᩥ "ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨿᨴᩥ ᩈᩁᩣ"ᨶ᩠ᨲ᩠ᨿᩣᨴᨿᩮᩤ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᩮᨴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩤᨳᩣᨿᩮᩤ ᨧ᪉ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨿᩴ᪉ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩋᩣᩅᩁᨱᨠ᩠ᨠᨾᩮᩤ –

ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨿᨴᩥ ᩈᩁᩣ, ᨷᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩮᩈᩥᨠᩣ;

ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩣ ᩅᩮ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩅᩣᩁᩥᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶᩮᩅ ᨧ ᨷᩅᩣᩁᩥᨿᩴ;

ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩈᩩ ᩈᨠᩃᩣ-ᩅᨣ᩠ᨣᩣᨶᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨿ ᩅᩣ᪉

ᨷᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᩅᩮ ᩅᩮᨲᩴ, ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨴᩉᩩᨠᩣ ᩈᨧᩮ;

ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩥᨠᩮᩈᩩ ᩅᩩ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᩩᨶᨧ᩠ᨧᩮᩈᨲᩥ᪉

"ᩋᩣᨧᩣᨾᩥᨠᩣᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨣᩤᨳᩣᨿᩮᩤ ᨷᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᩈᨿᩣᨲᩣ᪉

᪓᪓᪑᪉ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨮᨷᩥᨿᩣᨽᩣᨣᨬᩣᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪉

៣៣៣. សម្មុខីរិយាតិ អញ្ញោ ឯវ តយោ ច ចក្ខុយាតក្កមេន ចតុត្ថោ.

៣៣៤-៥. កម្មញ្ញំ កម្មាតិ យោជេតព្ពំ. កម្មញ្ញត្តិ ពុទ្ធកិច្ចាទិកំ. តេនេវាហ “អហំ ភន្តេ...បេ... បដិករិស្សាមី”តិ ទេសនា ទ្រាវិយោតិ យោជេតព្ពំ. ឧទត្តិ ពុទាតិ ចក្ខុយាតំ បទាយតិ.

៣៣៥. “យស្ស”ត្តិអាទិ ចុត្តភយត្តា វុត្តាភមេច.

៣៣៦. កាទានយោតិ “ចក្កេ សយក្កេ ចក្កាតិ, សញ្ញាភោ”តិអាទិកា ហេដ្ឋា ចុត្តកាទានយោ ចា. អយំ បទេតត្ថ ចិនេសនោ – កទេវាទេតាតិ ឧទត្ថ បចារណំ កទេវាទេតាតិ អទេត្ថា កទេហតទេត្ថា. តតិយ កាទាយ “បិតិយោក្ខុ ត វុឌ្ឍិសេ”តិ អបទេតត្វា “ទេភា កទេឃ្យ បចារណា”ត្តិ បជំ បក្ខិបិតព្ពំ. ចតុត្ថកាទាយ “អត្ថុបិសទេឆ”តិអាទិកាទាតាត្វំ អបទេតត្វា “ទេតច បចារណោ កាតុំ, សា កប្បតិ បចារណា”តិ បក្ខិបិតព្ពំ. បញ្ចមកាទាយ “អដ្ឋិទេតាទេបិសទាចាសា”តិ អបទេតត្វា “បចារណាធិតាចាសា”តិ បក្ខិបិតព្ពំ.

៣៣៧. សជ្ឈុប្បចារិទេតចាតិ បុរិមចក្ខុបកទេត សជ្ឈុប្បចារិទេត ឧច. បិរិសុទ្ធិទេបិសចំ កទេឃ្យាតិ ត ឧកាស្វំ វុទេបិសចក្កេ ឯត្ថ ឆាត្តិយោ ធទេបតព្ពាតិ អធិប្បាយោ. បន្តិមិកាយ វុបកត្វា អបរិត្តិដ្ឋិតចក្ខុ អចុទេត្វា. អត្ថុបិកទេតាតិ ចក្ខុំ អត្ថុបិកទេតា. អយមេត្ថាធិប្បាយោ – បុរិមិកាយ ចក្ខុំ វុបកតា បញ្ចា ចា អតិទេកា ចា បន្តិមិកាយ វុបកតា ទេតហិ សយា ចា វុាតតទោ ចា បុរិមិកាយ ចា វុបកទេតហិ បន្តិមិកាយ វុបកតា ទេចាកតទោ ទេចច ទេហាត្តិ, សជ្ឈុប្បចារណាយ កណំ ពុទេត្តិ សជ្ឈុប្បចារណាចទេសត ឆាត្តិ ធទេបត្វា, អឆ ន វុទេកាបិ ឧកទេតា ហុត្វា សជ្ឈុត ពុទេត្តិ, កណំ បត ពុទេត្តិ, កណឆាត្តិ ធទេបត្វា បចាទេតព្ពំ, បច្ចា ទេតសំ សត្តិទេក បិរិសុទ្ធិទេបិសទេចា កាតទេព្ពា. យធិ បត បុរិមិកាយ ឧទេកា, បន្តិមិកាយ ឧទេកា, ឧទេកត ឧកាស្វំ សត្តិទេក បចាទេតព្ពំ, ឧទេកត បិរិសុទ្ធិទេបិសទេចា កាតទេព្ពា. សទេច បុរិមេហិ ចក្ខុបកទេតហិ បច្ចា ចក្ខុបកតា ឧទេកតបិ អធិកា សជ្ឈុ ពុទេត្តិ, បធំ បិតិយោក្ខុ វុឌ្ឍិសិត្វា បច្ចា ទេតសំ សត្តិទេក បចាទេតព្ពត្តិ. កទេណាបិ ឧទេសច តទេយា ឧចមុបរិបិ យទាទេយាកំ ចិត្តតីយំ.

៣៣៨. ចាតុមាសិតិយាតិ អបទេកត្តិកបុណ្ណមាយំ. សទ្ធេភាតិ បធំ ចក្ខុបកទេតត សទ្ធេភា. ចុត្វា ចក្ខុ យោហិ ទេត ចុត្វចក្ខុ, បន្តិមចក្ខុបកតា. សទេច អប្បតទោ សិយុត្តិ ពុយិភា យធិ អធិកតទោ ចា សមសយា ចា ទេហាត្តិ, បចារណាឆាត្តិ ធទេបត្វា បន្តិមចក្ខុបកទេតហិ បធំ បចារិទេត បច្ចា ពុតទេទហិ បិរិសុទ្ធិទេបិសទេចា កាតទេព្ពាតិ ជីទេបតីតិ.

បចារណាតិទ្ទេសចណ្ណនា តិដ្ឋិតា.

៣៩. សិចរតិទ្ទេសចណ្ណនា

33ᩢ᪓᪨ ᩈᩴᩅᩁᨱᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨲᩥᨠᩅᩣᨭᩮᨶ ᨸᩥᨴᩉᨶᩴ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨶ ᩉᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨸᩈᩣᨴᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩈᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶᩮᩅ ᨽᩅᨦ᩠ᨣᩈᨾᨿᩮ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈᨾᨿᩮ, ᨩᩅᨶᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨸᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨲᨴᩣ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᩮᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᩮᩣᨲᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩮᩉᩦᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨧ ᩈᩮᩣᨲᨬ᩠ᨧ, ᨲᩣᨶᩥ ᩋᩣᨴᩥ ᨿᩮᩈᩴ, ᨲᩮ ᨧ ᨽᩮᨴᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᩈᩮᩣ, ᨲᩮᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩉᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩥᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣᨸᨠᩣᩁᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩮ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨲᨲᩥᨿᩣ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᩮᩣᨲᨥᩣᨶᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨠᩣᨿᨾᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣᨶᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩁᩪᨸᩈᨴ᩠ᨴᩣᨴᩥᨣᩮᩣᨧᩁᩮᨲᩥ ᩁᩪᨸᩈᨴ᩠ᨴᨣᨶ᩠ᨵᩁᩈᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮ ᩅᩥᩈᨿᩮ᪨ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩣᨴᩥᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨴᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨾᩩᨡᩴ ᨫᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣ, ᨻᩃᩅᨲᨱ᩠ᩉᩣ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᨴᨿᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᩮ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨

33ᩢ3᪨ ᩈᨠᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᨴᩩᨸ᩠ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨧᩥᨿ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᩮᩣᩃᩩᨸ᩠ᨸᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩮᨲ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨵᩦᨲᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨶᩴ, ᨲᩴ᪨ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᨲᩣᨲᩥ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᨠᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨣᩮᩣᨧᩁᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲᩩᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᨩᩣᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨬᩣᨱᩥᨠᩣ ᨬᩣᨱᩈᩴᩅᩁᩈᩦᩃᩴ ᨠᨳᩥᨲᩴ᪨

ᩈᩴᩅᩁᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

3ᩃᩥ᪨ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

33ᩢ3᪨ ᨴᩮᩈᨶᩣ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ ᩑᨭ᩠ᨮᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩮᨴᨲᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ “ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨽᩮᨴᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩃᩮᩣᨸᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨴᩮᩈᨶᩣᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᩈᩴᩅᩁᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨸᩁᩥᨿᩮᨭ᩠ᨮᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ, ᨿᨳᩣᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᨶᩣᨿ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨴᩮᩈᨶᩣᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔᩣᨸᩥ ᨴᩮᩈᨶᩣᨿ ᩑᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨠᨲᩮᩣ᪨ ᨾᩪᩃᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨶ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨲᩣᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᩅ ᨴᩮᩈᨶᩣᨲᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᩣᨧᩔ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨽᩣᩅᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨫᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨵᩥᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨽᩣᩅᩮᩣ ᩉᩥᩔ ᩈᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᨧ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩥᨲᩴ –

“ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩩᨸ᩠ᨸᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᩴ, ᨶᩥᩁᨿᩣᨿᩪᨸᨠᨯ᩠ᨰᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᨵ᪨ ᨸ᪨ ᪓᪑᪑);

ᩋᨸᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

“ᩈᩥᨳᩥᩃᩮᩣ ᩉᩥ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᩣ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩋᩣᨠᩥᩁᨲᩮ ᩁᨩ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ (ᨵ᪨ ᨸ᪨ ᪓᪑᪓);

ᩃᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩣᨾ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᨣᩥᩉᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨶᩈᩁᨱᩈᩦᩃᩈᩴᩅᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨧ ᨫᩣᨶᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨧ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩩᩴ ᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣᩔ ᨣᩥᩉᩥᩋᩣᨴᩥᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᩴᩅᩁᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᩈᩴᩅᩁᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨾᩮᨶ

បច្ចយាតិ ឆដ្ឋី យា វុទ្ធិ ឆដ្ឋីវុទ្ធិ។ ចតុសុ បច្ចយេសុ បច្ចេកល្លេលោត វុទ្ធិ បច្ចេកល្លលវុទ្ធិ។ “ចតុត្ថីឆា បីតី”តិអាទីសុ បីតិយោគ្គសំចេតនាយុត្តត្តិ “បីតិយោគ្គសំចេតនា”តិ វុត្តំ ហីស។

៣៨៦។ និត្តាឆិដ្ឋានសំចេតនា វុន្ញាតិ ញាត្រឹយសំចេតនា សំចេតនាវុទ្ធីតិ ចុត្តាតិ យោជនា។

៣៨៧។ អនេតសតិ បហាយ ឆន្ទេន ឧប្បាទេត្តស្ស ឆដ្ឋី យា វុទ្ធត្តា អាឌីចតិស្សិតំ ឆដ្ឋីវុទ្ធីតិ ចុត្តត្តិ សព្ពត្តោ។ ឧប្បាទេត្តស្សាតិ បច្ចយេ ឧប្បាទេត្តស្ស។

៣៨៨។ បច្ចេកល្លលវុន្ញត្តាតិ ហេតុយិម្បច្ចាយីតិ។

វុទ្ធិនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣៨។ សន្តានតិនិទ្ទេសវណ្ណនា

៣៨៩។ បំសុកូលំ បិណ្ឌិយាលោបេ រុក្ខមូលំ បូតិមុត្តភេសជ្ជត្ថិ ញាណេ ចត្តារោ បច្ចយា អប្បណ្ណត្តកតាយ អប្បា ចេវ កស្សចិបិ អាលយាភាវេន អនវជ្ជា ច គតកតដ្ឋានេ លព្ភមានតាយ សុលភា ចាតិ វុច្ចន្តិ, តេនាហ “អប្បានី”តិអាទិ។ យត្តញ្ញាតិ បរិយេសនប្បដិគ្គហណបរិភោគេសុ ជាគរិយានុយោគេសុ ចតុសុ យត្តញ្ញាតាវសេន បមាណញ្ញា។

៣៩០។ កថំ សន្តុដ្ឋោតិ អាហ “អតីត”ន្តិអាទិ។ បច្ចុប្បន្នេ យាវបន្តោតិ យថាលាភយថាពលយថាសារុប្បវសេន បច្ចុប្បន្នេ យថាវុត្តចតុត្ថីឆបច្ចយេន យាវបន្តោតិ។

សន្តានតិនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣៩។ ចតុរារក្ខនិទ្ទេសវណ្ណនា

៣៩១-៧។ ពុទ្ធានុស្សតីតិ ...បេ... មរណស្សតីតិ ឥមា ចតុរារក្ខា នាមាតិ វេទិតព្វា។ អារកត្តាឌីនាតិ អារកការេហិ អារកត្តំ, តំ អាទិ យស្ស “អរិនំ ហតត្តា”តិអាទិកស្ស តំ អារកត្តាទិ។ តេន តេន មគ្គេន សវាសនានំ អរីនំ ហតត្តា អារកា សព្ពកិលេសេហិ សុវិទូរវិទូរេ ឋិតោតិ អា-ការស្ស រស្សត្តំ, ក-ការស្ស ហ-ការំ សាគមំ កត្វា “អរហ”ន្តិ បទសិទ្ធិ វេទិតព្វា។ “អារកា”តិ ច វុត្តេ នាយញ្ញានុរោធនាយ វិសេស អវដ្ឋានតោ, វិសេសត្តិតា ច វិសេសស្ស អនុប្បយោជិតព្ពត្តា “កិលេសេហី”តិ លព្ភតិ។

សម្មាតិ អធិបតិតំ សាមត្ថិ សឃរេច, អបររេតឃ្យោ ហុត្វាតិ អត្ថោ៉ "សម្មុទ្ទោ"តិ ហិ ឲត្ត សំ-សទ្ទោ "សឃ"ត្តិ ឲតស្ស អត្ថស្ស ទៅឆពោ

ឥដ្ឋេ ឥត្ថោ៉ ញុទ្ធទេវាតិ ភាចប្បឆារេតាឃំ តិទេទ្ទសា, ញុទ្ធត្តាតិ អត្ថោ៉ "អរហំ" ត្តតិ ចា "សម្មាសម្មុទ្ទោ" ត្តតិ ចា ភកចទេវា តចរេភរេផ

ពុរេហ ឃា បុតប្បតំ អត្ថុស្សតិ, សា ញុទ្ធាត្ថុស្សតីតិ ឈោឌតា៉ "សម្មាសម្មុទ្ទោ ត្តតី"តិ ចត្តទេត្ត អ-ការេវា សត្តិចរេសត អាកទេវា៉ ត្តតិ-សទ្ទោ

បរេតត្ត អាឌិអត្ថោ, ត្តច្ចាឌីតិ អត្ថោ៉ តចរេភរេផតិ "អត្ថុត្តរេវា បុរិសឥម្មសារថី"តិ ឲពទេវា ពហេត្វា៉ ឲត្ត បត ឆ្កបចារេវា ឆ្កប្បជ្ជតិ, ត

អប្បតា, តឆា យទេលស្សតិឃំ៉ ត្តតទេវុ បត ឆ្កឃេឃ្យិ ឆ្កប្បជ្ជតីតិ ទេចឌិតត្តំ៉ ញុទ្ធាត្ថុស្សតិ៉

៣៩៦-៣៉ "និមិត្តា"តិអាឌិតា ទេយត្តាភាចតំ ឥទេស្សតិ៉ និមិត្ត សទេណ្ឌតិ និមាឃំ តិត្តតីតិ និមិត្តោ, ទេសាច សទេណ្ឌោ៉ ទេពាឆរេកាយមិត្តាស្សទេវ

ឌទេតតិ សម្មុទ្ទោ៉ តត្ត យាត្ថុទេស ឆ្កបិតោឃ សត្តាសទេត្តសុតិ ឈោឌេតត្តំ៉ តត្វាតិ តស្មិំ ការេយ៉ សុលិតា ទេហាត្ត អទេចរាតិ បភទេឆ្នទេភា៉

អាឌិតាតិ "អញ្ញាបដ្ឋា ទេហាត្ត, អតឹឈា ទេហាត្ត, សុលឹ អត្តាតំ បរិហទេត្ត"តិ ត្តយិតា៉ បរិច្ឆិជ្ជ បរិច្ឆិជ្ជាតិ "ត្តយម្មិ ចិហាទេរ សទេត្តា

កិច្ច"តិអាឌិតា ឲចយិ បរិច្ឆិត្តិត្វា បរិច្ឆិត្តិត្វា៉ ទេយត្តាភាចតា៉

៣៩៥-៩៉ ត្តភាតិ អស្សុកំ តិត្តិសទេត្តា សត្តបឆយំ សារេឆតត្តំ សត្តចិឆយក្ខហទេកាសល្លំ "ចទេណ្ណា"ច្ចាឌិតា ឥទេស្សតិ៉ សត្តចិឆតិព្វាតំ តឃទេវា អាកាតំ

ចាចាសញ្ញាឃយតសាសញ្ញាទេឃហិ សត្តិ៉ តត្ត បឆយំ ចាចាឃ សញ្ញាឃទេត្តត ចត្តារិ តចបញ្ចាកាឌីតិ បរិច្ឆិត្តិត្វា អត្ថុទេលិយប្បដិទេលិយចរេសត

កាតត្តំ៉ ឃឆា បត ចចសា, តទេឆច យតសាបិ សញ្ញាទេឃា កាតទេត្តា៉ ចចសា សញ្ញាទេឃា ហិ យតសា សញ្ញាឃស្ស បច្ចទេឃា៉ ទេសា បត

លក្ខណប្បដិទេចឆស្ស បច្ចទេឃា៉ តត្ត ចទេណ្ណា តាយ ទេកសាឌីតំ ចទេណ្ណា៉ សណ្ឋាតំ ទេតសំទេឃច សណ្ឋាតំ៉ ឌ្ឋការេសា ទេតសំទេឃច

បតិដ្ឋោការេសា៉ ឌិសា តាគិទេវា ឆ្កដ្ឋំ ឆ្កបរិមឌិសា, អទេឆា ទេហដ្ឋិមា៉ បរិទេច្ឆទេភា តាយ "អឃំ ទេកាដ្ឋាទេសា ទេហដ្ឋោ ច ឆ្កបរិ ច តិរិយញ្ចា

ត្តយិតា តាយ បរិច្ឆិទេត្តា"តិ ឲចំ សភាកបរិទេច្ឆទេភា ទេចច "ទេកសា ត ទេលិមា, ទេលិមា ត ទេកសា"តិ ឲចំ អមិស្សកតាចរេសត

ចិសភាកបរិទេច្ឆទេភា ច៉ ទេកសាឌិទេកាដ្ឋាទេស ចចត្តទេបត្វាតិ សម្មុទេត្តា៉ ចចត្តទេបត្វាតិ ចុត្តតទេឃត ចចត្តទេបត្វា៉

ឲចំ ចចត្តទេបទេត្តត ឃឆាចុត្តំ សត្តចិធំ ឆ្កក្ខហទេកាសល្លំ សម្បាទេឥត្វា អដ្ឋារសចិធំ យតសិការទេកាសល្លំ សម្បាទេឥតត្តត្តិ ឥទេស្សតុំ

"អត្ថុបុត្តទេតា"តិអាឌិមាហ៉ តត្ត អប្បតាទេតា តទេឃា ច សុត្តត្តាតិ ត្តទេម ចត្តារេវាបិ តឃទេវាចាកទេត តាតិសឹឈាឌីសុ បក្ខិបិត្វា

ឥសចិឆតា ទេចឌិតត្តា៉ អត្ថុបុត្តទេតាតិ សញ្ញាឃកទេលទេតា បដ្ឋាឃ អត្ថុបដិបាដិឃា៉ តាតិសឹឈំ តាតិសលិក់ កត្វាតិ កិរិយាចិទេសសតំ៉

ចិទេក្ខបំបដិពាហឃត្តិ កមដ្ឋាតំ ចិស្សជ្ជេត្វា ពាហិទ្ធា បុច្ចត្តាសម្មទេលា ទេចតទេសា ចិទេក្ខបំ បដិពាហទេត្តា៉ បណ្ណត្តិំ សមតិក្កមាតិ ឃាឃំ "ទេកសា

ទេលិមា"តិ បណ្ណត្តិ, តំ អតិក្កមិត្វា, "បដិក្កូល"ត្តិ ចិត្តំ ឥទេបត្វាតិ អធិប្បាទេឃា៉ អត្ថុបុត្តទេតា មុញ្ចត្តស្សាតិ ទេឃា ទេឃា ទេកាដ្ឋាទេសា ត

ឆ្កបដ្ឋាតិ, តំ តំ អត្ថុក្កទេមត មុញ្ចទេតា, តស្ស "ភាចតា"តិ ត្តយិតា សម្មុទេត្តា ទេចឌិតទេត្តា៉

៣៩សិ៉ ឲចំ ឆ្កកឃទេកាសល្លំ សម្បាទេឥត្វា សត្តទេកាដ្ឋាទេស ចណ្ណាឌិចរេសត ចចត្តទេបត្វា ចណ្ណាឌិចរេសទេតច បញ្ចាឆា បដិក្កូលតា

ចចត្តទេបតត្តាតិ ឥទេស្សតុំ "ចណ្ណា"តិអាឌិមាហ៉ ចណ្ណ...ទេប... ឌ្ឋការេសហិ ទេកាដ្ឋាទេស បដិក្កូលាតិ ភាចតា អស្សុកត្តិ ឈោឌតា៉ ត៣ ទេកសា

តាច បកតិចណ្ណេត កាឡអកា អទ្ទារិដ្ឋកចណ្ណា, សណ្ឋានតោ ឌីឃចដ្ដលិកសណ្ឋានា, ឌិសតោ ឧបរិមឌិសាយ ជាតា, ឱកាសតោ ឧភោសុ បស្សេសុ កណ្ណចូឡិកាហិ, បុរតោ តឡាដន្តេត, បច្ឆតោ គឡចាដកេត បរិច្ឆិន្នា, សីសកដាហចេឋតអល្លចម្មំ កេសានំ ឱកាសោ។ បរិច្ឆេទតោ កេសា សីសចេឋតចម្មេ ឱហគ្គមត្តំ បចិសិត្វា បតិដ្ឋិតេត ហេដ្ឋា អត្តតោ មូលតលេត, ឧបរិ អាកាសេត, តិរិយំ អញ្ញមញ្ញេត បរិច្ឆិន្នា។ ទ្វេ កេសា ឯកតោ តត្ថីតិ អយំ សភាគបរិច្ឆេទោ។ "កេសា ត លោមា, លោមា ត កេសា"តិ ឯចំ អចសេសឯកតិំសកោដ្ឋាសេហិ អមិស្សីកតា កេសា តាម បាដិយេក្កោ ឯកោ កោដ្ឋាសោតិ អយំ ចិសភាគបរិច្ឆេទោ។ ឥទំ កេសាតំ ចណ្ណាទិតោ តិច្ឆយតំ។ ឥទំ បត តេសំ ចណ្ណាទិចសេត បដ្ឋាតា បដិក្កូលតោ តិច្ឆយតំ – កេសា តាមេតេ ចណ្ណតោបិ បដិក្កូលា អាសយតោបិ សណ្ឋានតោបិ គន្ធតោបិ ឱកាសតោបិ បដិក្កូលាតិ ឯចំ សេសកោដ្ឋាសាតម្បិ យថាយោគំ ចេទិតព្ពំ។

ស្កន្ធយាតាទិចត្ថុស្មឹតិ ស្កន្ធយាតតកចិតឹលកចិបុព្ពកចិច្ឆិទ្ទកចិក្ខាយិតកចិក្ខិត្តកហតចិ- ក្ខិត្តកលោហិតកបុឡុចកអដ្ឋិកសង្ខាតេសុ ទសសុ អចិញ្ញាណកអសុភចត្ថូសុ អសុភាការំ គហេត្វា បចត្តា ភាចតា ចា អសុភន្តិ សញ្ញាត្តា អសុភភាចតា។

៣៩៧។ "មរណំ មេ ភចិស្សតី"តិ ចា "ជីចិតំ មេ ឧបច្ឆិជ្ជិស្សតី"តិ ចា "មរណំ មរណ"ន្តិ ចា យោតិសោ ភាចយិត្វាតាតិ យោជតា។ ជីចិតន្តិ ទ្វុបជីចិតិន្ទ្រិយញ្ច អទ្វុបជីចិតិន្ទ្រិយញ្ច។ យោតិសោតិ ឧបាយេត។ ឯចំ បចត្តមតោតាយេច ហិ ឯកច្ចស្ស តីចរណាតិ ចិក្ខម្ភន្តិ, មរណារម្មណា សតិ សណ្ឋាតិ, ឧបចារប្បត្តមេច កម្មដ្ឋាតំ ហោតិ។

៣៩៨-៤០០។ យស្ស បត ឯត្តាចតា ត ហោតិ, តេត ចធកបច្ចុបដ្ឋាតាទីហិ អដ្ឋហាការេហិ មរណំ អតុស្សរិតព្ពន្តិ ទស្សេតុំ "ចធកស្សេចា"តិអាទិមាហ។ ចធកស្ស ឝ្វិច ឧបដ្ឋាតាតិ "ឝ្វិមស្ស សីសំ ឆិន្ទិស្សាមី"តិ អសិំ គហេត្វា គីចាយ សញ្ចារយមាតស្ស ចធកស្ស ចិយ មរណស្ស ឧបដ្ឋាតតោ។ សម្បត្តិចិបត្តិតោតិ អារោគ្យសម្បត្តិយា ជីចិតសម្បត្តិយា ច ចិតាសមរណសង្ខាតចិបត្តិតោ។ ឧបសំហរណតោតិ យសមហត្តតោ បុញ្ញមហត្តតោ ថាមមហត្តតោ ឝ្វិទ្ធិមហត្តតោ បញ្ញាមហត្តតោ បច្ចេកពុទ្ធតោ សម្មាសម្ពុទ្ធតោតិ ឝ្វិមេហិ សត្តហាការេហិ អត្តតោ ឧបសំហរណតោ។ កាយពហុសាធារណាតិ អសីតិយា កិមិកុលាតំ, អតេកសតាតំ រោគាតំ, ពាហិរាតញ្ច អហិចិច្ឆិកាទីតំ មរណស្ស បច្ចយាតំ សាធារណតោ។ អាយុទុព្ពលតោតិ អស្សាសបស្សាសុបតិពន្ធទិព្ពិរិយាបថុបតិពន្ធតាទីតា អាយុតោ ទុព្ពលតោ។ កាលចចត្ថាតស្ស អភាចតោតិ "ឝ្វិមស្មិំយេច កាលេ មរិតព្ពំ, ត អញ្ញស្មិ"ន្តិ ឯចំ កាលចចត្ថាតស្ស អភាចតោ។ អទ្ធាតស្ស បរិច្ឆេទាតិ "មតុស្សាតំ ជីចិតស្ស បរិច្ឆេទោ តាម ឯតរហិ បរិត្តោ, អទ្ធា យោ ចិរំ ជីចតិ, សោ ចស្សសតំ ជីចតី"តិ ឯចំ អទ្ធាតស្ស កាលស្ស បរិច្ឆេទតោ។

ឯត្ថ បត ពស្ដុដ្ឋាតំ ភាចេត្វា ចិបស្សតាយ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បត្តកាមេត ញុទ្ធបុរេត្តត យំ កាតព្ពំ, តំ អាទិកម្មិកស្ស កុលបុត្តស្ស ចសេត អាទិតោ បដ្ឋាយ សង្ខេបតោ បកាសេស្សាម។ ចតុព្ពិធំ តាច សីលំ សោធេតព្ពំ។ តត្ថ តិចិធា ចិសុជ្ឈតា អតាបជ្ជតំ, អាបត្តុដ្ឋាតំ, កិលេសេហិ ច អប្បដិបីឡតំ។ ឯចំ ចិសុទ្ធសីលស្ស ហិ ភាចតា សម្បជ្ជតិ។ យម្បិទំ ចេតិយង្គណចត្តាទីតំ ចសេត អាភិសមាចារិកសីលំ ចុច្ចតិ, តម្បិ សាធុកំ បរិបូរេតព្ពំ។ តតោ –

“អាវាសោ ច កុលំ លាភោ, គណោ កម្មញ្ច បញ្ចមំ;

អទ្ធានំ ញាតិ អាពាធោ, គន្ថោ ឥទ្ធីតិ តេ ទសា”តិ. (វិសុទ្ធិ. ១.៣១) –

ឯវំ វុត្តេសុ ទសសុ បលិពោធេសុ យោ បលិពោធោ, សោ ឧបច្ឆិន្ទិតព្ពោ. ឯវំ ឧបច្ឆិន្នបលិពោធេន –

“បិយោ គរុ ភាវនីយោ, វត្តា ច វចនក្ខមោ;

គម្ភីរញ្ច កថំ កត្តា, នោ ចដ្ឋានេ និយោជកោ”តិ. (អ. និ. ៧.៦៧) –

ឯវំ វុត្តលក្ខណំ អាចរិយំ ឧបសង្កមិត្វា កម្មដ្ឋានំ ឧគ្គហេតព្ពំ. តំ ទុវិធំ ហោតិ សព្ពត្ថកកម្មដ្ឋានញ្ច បារិហារិយកម្មដ្ឋានញ្ច. តត្ថ សព្ពត្ថកកម្មដ្ឋានំ នាម ភិក្ខុសង្ឃាទីសុ មេត្តា, មរណស្សតិ ច, “អសុភសញ្ញា”តិបិ ឯកេ. ឯតំ បន តយំ សព្ពត្ថ អត្ថយិតព្ពំ ឥច្ឆិតព្ពន្តិ កត្វា, អធិប្បេតស្ស ច យោគានុយោគកម្មស្ស បទដ្ឋានត្តា “សព្ពត្ថកកម្មដ្ឋាន”ន្តិ វុច្ចតិ. អដ្ឋតិំសារម្មណេសុ បន យំ យស្ស ចរិតានុកូលំ, តំ តស្ស និច្ចំ បរិហរិតព្ពត្តា យថាវុត្តេនេវ នយេន “បារិហារិយកម្មដ្ឋាន”ន្តិ វុច្ចតិ, តេនាហ –

“មហាវាសំ នវាវាសំ, ជរាវាសញ្ច បន្ថនិំ;

សោណ្ឌិំ បណ្ណញ្ច បុប្ផញ្ច, ផលំ បត្ថិតមេវ ច.

“នគរំ ទារុនា ខេត្តំ, វិសភាគេន បដ្ដនំ;

បច្ចន្តសីមាសប្បាយំ, យត្ថ មិត្តោ ន លព្ភតិ.

“អដ្ឋារសេតានិ ឋានានិ, ឥតិ វិញ្ញាយ បណ្ឌិតោ;

អារកា បរិវជ្ជេយ្យ, មគ្គំ សប្បដិភយំ យថា”តិ. (វិសុទ្ធិ. ១.៥៦) –

វុត្តអដ្ឋារសសេនាសនទោសវជ្ជិតំ “ឥធ, ភិក្ខវេ, សេនាសនំ នាតិទូរំ ហោតិ នច្ចាសន្នំ គមនាគមនសម្បន្នំ ទិវា អប្បាកិណ្ណំ រត្តិំ អប្បសទ្ទំ

អប្បនិគ្ឃោសំ អប្បឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សំ។ តស្មិំ ខោ បន សេនាសនេ វិហរន្តស្ស អប្បកសិរេនេវ ឧប្បជ្ជន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារា។ តស្មិំ ខោ បន សេនាសនេ ថេរា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពហុស្សុតា អាគតាគមា ធម្មវិនយធរា មាតិកាធរា។ តេ កាលេន កាលំ ឧបសង្កមិត្វា បរិបុច្ឆតិ បរិបញ្ហតិ ‘ឥទំ ភន្តេ កថំ, ឥមស្ស កោ អត្ថោ’តិ។ តស្ស តេ អាយស្មន្តោ អវិវដញ្ចេវ វិវរន្តិ, អនុត្តានីកតញ្ច ឧត្តានីករោន្តិ, អនេកវិហិតេសុ ច កង្ខាឋានីយេសុ ធម្មេសុ កង្ខំ បដិវិនោទេន្តិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, សេនាសនំ បញ្ចង្គសមន្នាគតំ ហោតី”តិ (អ. និ. ១០.១១) វុត្តបញ្ចង្គសមន្នាគតំ សេនាសនំ ឧបគម្ម តត្ថ វសន្តេន “ទីឃានិ កេសលោមនខានិ ឆិន្ទិតព្ពានិ, ជិណ្ណចីវរេសុ អគ្គឡអនុវាតបរិភណ្ឌទានាទិនា ទឡ្ហីកម្មំ វា តន្តុច្ឆេទាទីសុ តុន្នកម្មំ វា កាតព្ពំ, កិលិដ្ឋានិ រជិតព្ពានិ, សចេ បត្តេ មលំ ហោតិ, បត្តោ បចិតព្ពោ, មញ្ចបីឋាទីនិ សោធេតព្ពានី”តិ ឯវំ វុត្តាបច្ឆិន្នខុទ្ទកបលិពោធេន កតភត្តកិច្ចេន ភត្តសម្មទំ វិនោទេត្វា រតនត្តយគុណានុស្សរណេន ចិត្តំ សម្បហំសេត្វា អាចរិយុគ្គហតោ ឯកបទម្បិ អសម្មុយ្ហន្តេន មនសិ កាតព្ពន្តិ។

ចតុរារក្ខនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣០. វិបស្សនានិទ្ទេសវណ្ណនា

៣៤១-៧. នាមរូបន្តិ ចិត្តចេតសិកសង្ខាតំ នាមញ្ច អដ្ឋវីសតិវិធំ រូបញ្ច។ “នមនលក្ខណំ នាមំ, រុប្បនលក្ខណំ រូបំ, នាមរូបតោ ន អញ្ញោ អត្តាទិកោ កោចិ អត្ថី”តិ ឯវំ ឈានលាភី ចេ, ឈានតោ វុដ្ឋាយ ឈានង្គំ វា វិបស្សនាយានិកោ ចេ, បកិណ្ណកភូតំ នាមរូបំ បរិគ្គហេត្វា។ បាតិមោក្ខសំវរាទិ សីលវិសុទ្ធិ, ចតុរារក្ខវសេន ទីបិតា សោបចារសមាធិសង្ខាតា ចិត្តវិសុទ្ធិ ច វុត្តាវ នាមាតិ ឋបិតា ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ កថិតា។ តតោ តស្ស បច្ចយញ្ច បរិគ្គហេត្វាតិ សម្ពន្ធោ។ តស្ស បច្ចយន្តិ “បដិសន្ធិក្ខណេ នាមរូបប្បច្ចយេន អវិជ្ជាតណ្ហុបាទានកម្មេហិ ឧប្បជ្ជតិ, ន ឥស្សរាទិការណតោ”តិអាទិនា តស្ស ការណំ, ឥមិនា កង្ខាវិតរណវិសុទ្ធិ ទស្សិតា។

ហុត្វា អភាវតោ អនិច្ចាតិ សព្ពេបិ នាមរូបសង្ខារា ឧប្បជ្ជិត្វា អភាវាបជ្ជនតោ អនិច្ចា។ ឧទយព្ពយបីឡនតោ ទុក្ខាតិ ឧប្បាទនិរោធវសេន បីឡនតោ ទុក្ខា។ អវសវត្តិត្តា អនត្តាតិ អត្តតោ វា អវត្តនតោ អនត្តាតិ ឯវំ សង្ខារេហិ សទ្ធិំ តិលក្ខណំ អារោបេត្វា។ បុនប្បុនំ សម្មសន្តោតិ យថាវុត្តនយេន សម្មសន្តោ សមថយានិកោ វិបស្សនាយានិកោ វា យោគាវចរោ។ ឥមិនា មគ្គាមគ្គញាណទស្សនវិសុទ្ធិ, បដិបទាញាណទស្សនវិសុទ្ធិ ច ទស្សិតា។ សង្ខារានមេវ ហិ ឧទយព្ពយានុបស្សនតោ ឧទយព្ពយភង្គភយអាទីនវនិព្ពិទាមុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខានុបស្សនាស- ង្ខារុបេក្ខាញាណសង្ខាតស្ស អដ្ឋវិធស្ស ញាណស្ស វសេន សិខាប្បត្តំ វិបស្សនាញាណំ បដិបទាញាណទស្សនវិសុទ្ធិ នាម។ អនុបុព្ពេន សព្ពសំយោជនក្ខយំ បាបុណេយ្យាតិ ឥមិនា ញាណទស្សនវិសុទ្ធិ ទស្សិតា។ សព្ពសំយោជនក្ខយន្តិ ឱរម្ភាគិយានំ បញ្ចន្នំ សំយោជនានំ ហេដ្ឋា មគ្គត្តយេន ខេបិតត្តា, ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ ខេបិតត្តា ច សព្ពេសំ សំយោជនានំ ខយន្តេ ជាតំ អរហត្តមគ្គំ។

តិកបតកឆាចញ្ញតា

៦លិ៍ៗ៓ ឃម្ពា ការណា ឃា សិក្ខតា, អម៉ំ កិក្ខុកិច្ចំ, អ៩តា តម្ពា ការណាតិ អ៩ត្តា៓

៦លិ៍៣៓តិច្ចុ៩សា ៩លិកចិចារិ៩តាតិ តិច្ចំ ៩លិ៩ក ចិច៩៩តា៓ យាលុត៩ស្សច បរិស្ស៩យា ត សម្ពុទាតិ៍តិ ៩ឃាឌតា៓ យាលុត៩ស្សចាតិ ចាតស្ស ញ្ញច៓ ត សម្ពុទាតិ៍តិ ត ៩ហាតិ៓

៦លិ៍៥៍-៩៓ តម្ពុបល្លិ ៩ុច តម្ពុបល្លិ៩ឃា, ៩កត្យ ចិឃ ៩កត្យ, តម្ពុបល្លិ៩ឃ ៩កត្យតិ តប្យុរិ៩សា៓ ៩តត ៩ចិតា ឆម្ពុចិតឃញ្ញាបសំសិតា អម៉ំ ពុទ្ធសិក្ខា បរិយាណ៩តា កាឆាត់ បញ្ញាយ៩ត្តហិ ស៩តហិ ៩ុត្តាចតា តិដ្ឋាតមុបិកតាតិ សម្ពុ៩ត្តា៓

តិកបតកឆាចញ្ញតា តិដ្ឋិតា៓

តិកបតកឆា

ការាបិ៩តតិរុចិ៩៩ បច៩៩ ចិហា៩៩;

យាតាឌិការិបុរិតា ករុតា ក្យ៩ណត;

ចស្សុំ ចសំ ចយិត្យអ៩សា ចិឆហំ អកាសិ;

អាកក្ខុចិក ឌិតសាសតសប្យចុទ្ធិ៓

បុ៩ញ្ញាត សត្តុ៩ចតាឌតិ៩តត ៩តត;

សម្ពុទ្ធសាសតច៩៩ទាឌឃការ៩ណត;

៩លិកាយិ៩សម្ពុ បត ៩យ សយម៉ំ អល៩ក្កា;

សម្ពុទ្ធសាសតច៩៩ទាឌឃយាច៩៩ឃ្យំ៓

អេត្ថសុ អក្ខរបេទសុ ចិតិឆ្ឆេឃសុ;

បុណ្ណាបេទសុ លិខិតំ ខលិតំ ឃដត្ថិ;

ឆ្លហាឃ ខត្តុយទហត្តិ ចឆត្តុ សត្តា;

ឌិដ្ឋាបទាឈយឆ ចា កិយុលិលេភេភ៍

េឃភត្តតត្តទតភាកទយត្ថេភភ;

យត្ថាឆេលិល្លឃិតោកាលាចេទភ លឆ្ឋា;

សាទាយតាតិស្សខិតា ស្សខឃត្តិ ចេញ្ញា;

េត េយ ឌឃត្តិ កទេចា កទេចា កុេលហិ៍

បទត្ថសម្បាឆភេតា, បុេញ្ញភាឈិកេតភិ;

បទត្ថសម្បាឆភេកា, ភេចឃ្យ ឌាតិឌាតិឃំ៍

សិេឃ្យា អាហ –

បទយប្បិឆ្ឆតាេភកសេត្តាេសាបសេយសិភិ;

ស្សចិសេល្លខចុត្តិភិ, សឆាទេញ្ញភិចាសិភិ៍

សាសភុេដ្ឋាតកាទិភិ, អាេឆទត្តយុបិកតំ;

ឧទុម្ពរគិរិខ្យាតយតិនំ យតិបុង្គវំ។

មេធង្ករ ឥតិ ខ្យាតនាមធេយ្យំ តបោធនំ;

ថេរំ ថិរតមាមេធាតិធានំ សាធុបូជិតំ។

សិស្សំ សហាយមាគម្ម, កល្យាណមិត្តមត្តនោ;

សោធេត្វា សាសនំ សត្ថុ, បរក្កមមកាសិ យោ។

សុសទ្ទសិទ្ធិំ យោ យោគវិច្ឆយំ សគ្គិ ចល្លិតំ;

អកា សុពោធាលង្ការំ, វុត្តោទយមនាកុលំ។

សង្ឃរក្ខិតនាមេន, មហាថេរេន ធីមតា;

និវាសក្ខេតនានេកគុណាលប្បិដ្ឋតាទិកំ។

តេនច រចិតា សាធុ, សាសនោទយការិកា;

ខុទ្ទសិក្ខាយ ដីកាបិ, សុមង្គលប្បសាទនី។

និគមនកថា និដ្ឋិតា។

ឥតិ សុមង្គលប្បសាទនី នាម

ខុទ្ទសិក្ខា-អភិនវដីកា សមត្តា។

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ມູລສິກ຺ຂາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ພກຖາ

ນຕ຺ວາ ນາຖໍ ປວກ຺ຂາມິ, ມູລສິກ຺ຂໍ ສມາສເຕາ;

ພິກ຺ຂຸນາ ນວເກນາເທາ, ມູລພາສາຍ ສິກ຺ຂິຕຸໍ.

໑. ປາຣາຊິກນິທ຺ເທສາ

໑.

ສໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ປເວສເນ຺ຕາ, ພິກ຺ຂຸ ມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍ ຈຸເຕາ;

ປເວສນຕ຺ຖິຕຸທ຺ທາຣ-ປວິຕ຺ເຖ ເສວີ ສາທິຍໍ.

໒.

ອທິນ຺ນໍ ມານຸສໍ ຄຳ຺ຫໍ, ເຖຍ຺ຍາເຍເນາ ອາທິຍໍ;

ປຍ຺ຈມາສກຫາເຣນ, ຄຣຸກໍ ເຈ ຈຸເຕາ ກເຣາ.

໓.

ອາທິຍເນ຺ຕາ ຫຣເນ຺ຕາຈ-ຫຣເນ຺ຕາປິຣິຍາປຖໍ;

ຊິເກາເວເນ຺ຕາ ຖານາ ຕາຖາ, ທາເຍນ຺ຕາປິ ປຣາຊິເກາ.

៣។

ពត្ថ ភាភេកក្ខាទិ, បញ្ចាកាទិ ចឃា បភ;

អចហារា ឌឃញ្ញោតិ, ចិត្តាពត្តា ចិភាចិភា។

៤។

ឃាហត្ថាលាត្តិកោ ចេច, ភិឃ្សក្កោ ចាត្ថឃាឆកោ;

ឆុរភិប្លេបភញ្ចោច, ព្ពជំ ឃាហត្ថបញ្ចាកិ។

៥។

បុត្តឃហប្យឃោកោ ច, ឃំចិឆាហរលាយ្យិ ច;

ឃក្កេពកយ្ញុំ ភិយិត្តិំ, បុត្តប្យឃោកបញ្ចាកិ។

៦។

ឆេឃ្យាបឃឃ្យបរិកប្យ-ប្យជិដ្ឋត្ថក្យឃាតិកា;

អចហារា ព្ពុយេ បញ្ចា, ចិត្តាពត្តា ចិភាចិភា។

៧។

យត្យឃ្សបិលាំ បិលោតិ, ឌាភិ ចឆកចេតឃា;

ឌីចិតា ឃោ ចិឃោឌេតិ, ឃាឃភា ឃោ បរាឌិតោ។

៨៍

សោតាធិគមំ ហទយេ អសន្តំ,

អញ្ញាបទេសញ្ញា ចិតាធិយាត់;

យត្ស្សខាពិស្ស ចទេយ្យ កិក្លុ,

ខាតពក្លលោ ទេត បទាខិកោ ករេចតិ៍

៩៍ កក្សាបត្តិតិទេក្លសា

១០៍

យោទេចក្យាយចិត្តេត, ក្ខបក្កេយ្យ ចិយោទឃំ;

ស្ក្កយញ្ញាឲ ស្បិតា, សយលោ កក្សាំ ឋ្យសេ៍

១១៍

កាឃសំសក្កទាទេកត , យត្ស្សិត្តិ បទាយសំ;

ខ្ទត្តិសញ្ញិ ក្ខបក្កេយ្យ, សយលោ កក្សាំ ឋ្យសេ៍

១២៍

ក្ខេត្តលូចាទស្សាទេកត, យក្កិ ចាទក្ខ ទេយធ្យត់;

ឱកាសន្តោ យត្យស្សិត្តិ, ឃុលយាតិ កថំ ភវេ៍

១២៍

ចណ្ហិ ចត្វាត្តតោកាយ-បរិទំចទិឃាយ គេមតិ;

ឡត្តិ គេមតោទាកេត, ឃាចយាតោ កថំ ភវេ៍

១៣៍

សន្តេសំ បដិក្កហិញ្ញា, បុទិសស្សិត្តិឃាបិ ចា;

ឌីយំសិត្វា ហទំបច្ចា, សយគណា កថុំ ភវេ៍

១៤៍

ចាគេចត្យកាគេយា គេចាគេគន្តា, អប្បុលត្តិយចត្វតា;

គេចាគាបយំ ចា សយគណា, ឃុលយាតិ កថំ ភវេ៍

១៥៍

គេលសយត្តុំ ខ្ចបិគាឃ, អប្បុលត្តិយចត្វតា;

ចាគេចត្យកាគេយា គេចាគេគន្តា, ឃុលយាតិ កថំ ភវេតិ៍

២៍ តិស្សក្កិឃតិគេក្ខេសា

១៦៍

ចិកប្យតយឆិដ្ឋាត-យកត្វា កាលឆឹចទំ;

ឥឃាហយតិយាបេតិ, តស្ស ភិស្សក្កិឃំ ឃិឃា់

១៥់

ភិក្ខុឃយុតិឃាញ្ញាព, តិឆឹចទយឆិដ្ឋិតំ;

ឲកាហយតិយាបេតិ, ភិស្សក្កិ ឃយឃំ ចិភា់

១៧់

អញ្ញាតិកា ភិក្ខុភិឃា, បុទាឈឆឹចទំ បភ;

ឆោចាបេតិ ទជាបេតិ, អាកោដាបេតិ តំ ឃិឃា់

២០់

អញ្ញាតិកា ភិក្ខុភិឃា, ហត្ថេតា កិឌ្ឋិ យ្ហលកំ;

អឥត្វា ឆឹចទាឥាភេ, ភិស្សក្កិឃយុឌ៏ទិតំ់

២១់

អប្យចាទិតយញ្ញាតិំ, ចិញ្ញាបេត្តស្ស ឆឹចទំ;

អញ្ញាព ឃយឃា តស្ស, ភិស្សក្កិឃយុឌ៏ទិតំ់

໑໑.

ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ ວາ, ມາສກໍ ວາ ກຫາປຓໍ;

ຄເຫຍ຺ຍ ວາ ຄຫາເປຍ຺ຍ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິ ສາທິເຍຍ຺ຍ ວາ.

໑໒.

ປຣິວເຕ຺ຕຍ຺ຍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິ, ຣຊຕາທິ ຈຕຸພ຺ພິທໍ;

ກປ຺ປິຍໍ ກປ຺ປິເຍນາປິ, ຐເປຕ຺ວາ ສຫທ຺ມິເກ.

໑໓.

ວິກປ຺ປນາທິຏ຺ຐານ-ຣກຕ຺ວານ ປມາຓິກໍ;

ທສາຫມຕິມາເປຕິ, ປຕ຺ຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ສິຍາ.

໑໔.

ປຍ຺ຈພນ຺ທນໂຕ ອູນ-ປເຕ຺ຕ ສຕິ ປຣິ ປນ;

ວິຍ຺ຍາເປຕິ ນວໍ ປຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ສິຍາ.

໑໕.

ປຕິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ພຸຍ຺ຊາເຕ຺ຕາ, ສປ຺ປິເຕລາທິກໍ ປນ;

ສຕ຺ຕາຫມຕິມາເປຕິ, ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ສິຍາ.

១៧៓

កិច្ចស្ស ធីតរំ ទត្វា, អដ្ឋិភត្តស្ស ច បុន;

សកសញ្ញាយ តិស្សគ្គិ, អដ្ឋិភាបយតោបិ ចា៓

១៨៓

អប្បចារិតយញ្ញាតិ , យុត្តំ យាចិយ ធីតរំ;

ចាយារេបត្តស្ស តិស្សគ្គិ, ចិភា ទោតិប្បចារិតោ៓

១៩៓

ញាតេត្តា កិច្ច សញ្ញស្ស, លិកំ បរិលាតំ បត;

អត្តតោ បរិលារេយតិ, តស្ស តិស្សគ្គិយំ សិយាតិ៓

៣៓ បារិចិត្តិយភិក្ខេសា

២០៓

សប្បញាតបុសាចារេត, បារិចិត្តិយបុឌីរិតំ;

កិច្ចព្វា ឱ្យសត្តស្ស, បេសុញ្ញហទរេលាបិ ច៓

២១៓

ឧបេត្វា ភិក្ខុនំ ភិក្ខុំ, អញ្ញាន បិដកត្តយំ;

បទសោធម្មំ ភណន្តស្ស, បាចិត្តិយមុទីរិតំ។

១១។

អនុបសម្បន្នេនេច, សយិត្វាន តិរត្តិយំ;

បាចិត្តិ សហសេយ្យាយ, ចតុត្ថត្ថង្គតេ បុន។

១២។

ឥត្ថិយា ឯករត្តម្បិ, សេយ្យំ កប្បយតោបិ ច;

ទេសេន្តស្ស វិនា វិញ្ញុំ, ធម្មញ្ច ឆប្បញ្ចុត្តរិំ។

១៣។

ទុដ្ឋុល្លំ ភិក្ខុតោ ចញ្ញំ, ភិក្ខុសម្មុតិយា វិនា;

អភិក្ខុតោ វទន្តស្ស, បាចិត្តិយមុទីរិតំ។

១៤។

ខណេយ្យ វា ខណាបេយ្យ, បថវិញ្ច អកប្បិយំ;

ភូតគាមំ វិកោបេយ្យ, តស្ស បាចិត្តិយំ សិយា។

១៥។

អជ្ឈោកាសេ ច យញ្ញានិ, គណ្ហា សត្តរលានិកំ;

សង្ឃិកំ យាតិ បាចិត្តិ, អកត្វាបុច្ឆតានិកំ៍

១៧៍

សង្ឃិកាចសេឆ សេយ្យំ, គណ្ហា សត្តរលានិកំ;

អកត្វាបុច្ឆតានិ សេយា, យាតិ បាចិត្តិ តស្សបិ៍

១៨៍

ជាតំ សប្បាលកំ ទោសំ, បាចិត្តិ បរិភុញ្ជតោ;

អញ្ញាតិកា ភិក្ខុនិយា, ធោវេត្វា បរិវត្តកំ៍

១៩៍

ទីឃំ នេតិ បាចិត្តិ, ទីឃំ សិព្វតោបិ ច;

អតិរិត្តំ អកាវេត្វា, បចាវេត្វាន ភុញ្ជតោ៍

៣០៍

ភិក្ខុ អាសាឍតាបេរត្តា, បចាវេតិ បចារិតំ;

អភតិរិវេត្វាន ភុវេត្វ ច, បាចិត្តិយមុដ្ឋិរិតំ៍

៣៨៉

សត្ថិសិរកោដត៌ ក្រេឡ្ញ, ចិកាលេ ឃាចកាលិក៌;

ក្រេឡ្ញតោ ចាបិ បរិចិត្តិ, អកិលរេកា បសិតក៌៉

៣៩៉

ចិញ្ញាណេបច្ចាត ក្រេឡ្ញឃ្យ, សប្បិកត្តាចិកយ្បិ ច;

អប្បដិក្កូហិត៌ ក្រេឡ្ញ, ឥត្តកេដ្ឋាឥក៌ ចិកា៉

៣៦៉

តិត្តិឃស្ស ឥេឥ កិច្ចិ, ក្រឡ្ញិតត្ថិ សហត្តេតា;

តិសង្ឃ ចារេហា កេប្យ, យាត្យាកេយត េចកេតា៉

៣៣៉

ឃ្យរាយេរឃបិរេតបិ, បរិចិត្តិឃយ្យឌិនិត៌;

អក្គុលិបេតាឥេក ចាបិ, ហសឆេយុបិ េចាឥេក៉

៣៣៉

អតាឥេរបិ បរិចិត្តិ, កិក្តុ កិសឃេតាបិ ចា;

កឃាតក៌ កចំ កត្វា, ឥេឃ្សត្វា ចា កឃាតក៌៉

៣៦

ឧបេត្វា បច្ចយំ កិច្ចំ, អកិលិតោ ឌេលយ្យ ចា;

ឌោតិ ឌលិបេឃយ្យាបិ, តស្ស បរិនិត្តិយំ និឃា

៣៧

កព្យពិត្វុយតាគាឃ, តចឌឹចរកោកិតោ;

ហឃារេបក្លុស្ស បរិនិត្តិ, កិក្លុតោ ឌឹចរាឌិកំ

៣៨

អបេតត្វា តិដេតត្តស្ស, តិឌារេបត្តស្ស ចា បត;

ឌាតំ បរិហំ យារេទត្តស្ស, តិទដ្ឋាតកពយ្យិ ច

៣៩

ឃារេគត្យការេយា ឃារេគតិ, គ្គុល្លំ កិក្លុតោបិ ច;

កាយត្តរកតស្សាបិ, សំចិឌាឃិត្តិឃា សហ

៤០

កិក្លុ បហរេតា ចាបិ, តលសត្តិកព្យុកិរេរ;

ចោទេតិ ចា ចោទាបេតិ, កេ្វាកាយ្ហលេកតបិ។

៧៨។

ព្យក្ខុត្ថប្បាទេត ចាបិ, ភណ្ឌតណ្ហាយុបស្សតិ;

ពេសាតុំ ភណ្ឌតដាតាត់, យាតិ បាចិត្តិយំ សិយា។

៧៩។

សង្ឃស្ស លាភំ បរិណាមិតំ ឲ្យ,

តាពេយតិ ពេយា តំ បរបុគ្គលស្ស;

បុឆ្ឆិ អកាត្វាបិ ច សត្ថកិច្ចំ,

បាចិត្តិ កាយស្ស កតេ ចិការេលតិ។

៧។ បកិណ្ណកតិដ្ឋិតោ

៧៩។

សញ្ចិច្ចំ កេ្វកណ្ឌំ ពេយា, ទេតិ អញ្ញាស្ស ឥស្សរោ;

ទុល្លច្ចយំ យដាចត្តំ, ទេឃ្យា បារាជិកាជិបិ។

៧៣។

ក្យសាឌិយឃដីរាតិ, កប្ពុល់ ពេកសចាលដ៏;

សយំ ចិតា ឆារឃតោ, លោកបក្លាខិតក្លិបំ៉

៣៣៉

សត្លកយេុ ចត្លិកយេុ, សំ តិយិត្តញា លិត្កតោ;

ឲ្យល្លញ្ចយំ យត្យុស្សាតំ, យំសាឥកោឌតេបិ ចា៉

៣៩៉

កឥលេទកក្កក្យុស្សាតិ , បេិត្លកំ សត្តាតិលកំ;

សត្តាបឹតាឥកញ្ញាបិ, ឆារឃត្តស្ស ក្យក្កដំ៉

៣លិ៉

ហត្លិស្ស្យុរកេសាណាតំ, សីហព្យញ្ញញ្ចឌីបិតំ;

តរឆ្លស្ស ច យំសាឥំ, ក្សក្កិស្សកតកយ៉ឹ ច៉

៣ប៉

អភាបុច្ឆិតយំសញ្ញា, ក្យញ្ជូតោ ក្យក្កដំ សិឃា;

ឃាតាភ្យុប្បត្តាំ ហិត្លាភ, ឥកតិត្លាឥកំ ចេឌ៉

៣ដ៉

សហសា ចុណ្ណិកត្វាន, បចិតេ តិក្ខលេយ្យ វា;

ចក្ខុបស្សាចក្ខុដិកំ, ចិតា ស្ពាសិកំ ចិតេ។

៩០។

តិត្ថុតនត្តា កនេទ ចក្ខុំ, ឥត្តកដ្ឋក្ខា ឃាឥឃំ;

ចក្ខុបស្សាចនោឃីតំ, ឥហិ ចក្ខុនិកំ កនេទ។

៩១។

ឃនេត វាចលេឃេយ្យ, កដ្ឋំ បរិនេឃយ្យ កុបនេក;

ស្ពាហតក្ខុ ត នេរាចេយ្យ, ស្ពាបក្ខុ ត នេសាឥយ។

៩២។

ឥកកិក្ខុំ កនេទាត្តស្ស, កត្វា “ចបុចប្បុ”តិ វ;

អតន្តិណ្ណដ្ឋាច នេឆនេត, បរិតិយោក្ខប្បិ ស្ពិនេស។

៩៣។

អភាបុណ្ណាយ បញ្ញស្ស, កឆេត ចិស្សដ្ឋតេបិ វ;

សញ្ញាយកនេហ ឌីប-ឌាលតេ ចិញ្ញាបតេបិ វ។

៩៤។

ចាតបរិភគចាដរីតិ, ចិចទេយ្យ ឆេកេយ្យ ចា;

ចត្ថានិ គេហ តេក្កា, កយត៌ កោដតានិកំ

៩៣

បរិកម្ពុំ គេហ គាហេ, ពិបជិច្ឆត្តកំ ចិតា;

កាយំ តហាយំ ឈេសយ្យ, ក្យេដ្ដ ឆម្ពុះ ពន្យើង្រចា

៩៩

ក្យុចិត្តកាស្តេត្ចក, អញ្ញាយញ្ញាស្ស កាយតេពា;

អកិលិតោ ឌហារាយេ, ចទេយ្យ ទិ៍សាបិហតោ

៩លិ៍

ស្តបិហត៌ យោ ឆាទេតិ, សច្ចានិលិខិកយ្យិ ច;

តិមិត្ត ខ្ពត្តិយា ទេត្ត, ឃុសំ ចា កិក្ខិជាយិយា

៩ប៍

ស្ត្យាគសញ្ញ៉ា អញ្ញាស្ស, បត្ត ចា អត្តតោ ឃុសំ;

អាជាសានិយ្យសេស្សយ្យ, ស្ត្នាសតយហាសតោ

៦៩៍

តិសញ្ញានិ កេទាត្តស្ស, ឡក្កំ ចត្ថតេបិ ច;

ឡក្លិត្តាក្យបសយ្យត្ត-ភាភាឃំចាសកាជិតិ៍

៧០៍

ឲកេតា បណ្ឌកិត្តិហិ, ឡកេតាញ្យញ្ញេតត ចា;

ជីឈាយតេ តិឃឹដេយ្យ, អជីឈេ អាយតេ បភ៍

៧១៍

អសយាភាសតិកេត, យញ្ញាបឹឌេ សយេយ្យ ចា;

ក្យលសក្កហត្ថិ ឌឌេតា, ឆលបុប្យាជិកយ្យិ ច៍

៧២៍

កត្តិយាជិ កេទ កាទេ, ឌិភចាទិតបច្ចយេ;

បទិក្យញ្ញាយ្យ អញ្យត្តា, អតិស្សាឃ ចសយ្យ ចា៍

៧៣៍

អត្យញ្ញាតេហិ អញ្ញាស្ស, កេសញ្ញុំ ចា កេទ ចេដ;

កេទ សាបត្តិកោ កិក្លូ, ឡេបិសឆយ្យចាទឈា៍

៦៣.

ទ្វារពន្ធាទិកេ ធាតេ, បរិចត្តកចាជកំ;

អបិធាយ ចិតាកោកំ, តិឃោកំ ច សឃេ ទិច.

៦៤.

ឆត្តាតិរូបទេពតំ, អាចុធិត្តិបសាធតំ;

តុរិយកណ្ឌំ ចលំ ទុក្កេ, បុត្តាណ្ណាទិន្នា អាយសេ.

៦៥.

សសិទ្ទោធកតេលេហិ, ថណាហត្តថណោហិ ច;

កោសយោសណ្ឌតកស្មិំ, កាឌតេ កោឌតេបិ ច.

៦៦.

ខកត្តទណាបិចុទណា, សឃេឃ្យំ ទេក្កយន្ទាកេ;

ធត្តកង្កន្ទា ឈាធេយ្យ, អធិក្យតំ បយាណេតា.

៦៧.

ឃោឌេតិ ច ឃោឌាបេតិ, តន្ទំ កិតន្ទា ចាទិតំ;

ទស្សតិ សចតិ ពេសំ, កេទាត្តស្ស ច ទុក្កដំ៍

សិដ៍

ចិហាតិទោបិយេ ធាបិ, ឆាហិបិកាទក្រ្កដ េក;

ចក្ខាតិលង្គភាតិយិ្យគិឈេកសាតិឆាទេហ៍

ប័០៍

ភលយដ្ឋកទហាតិយិ្យាសប្តាទេឆ េលិយហាទេហ;

បទិកយុកតំ ក្ញមិ, អក្កេយ ទិំសាបិហេភា៍

ប័១៍

អេឆាតអល្លបិទេទហិ, សឈ្ឈិក្កំ យក្ខាបិធេកំ;

បទិកយុកតំ កិត្តិំ, អាយសត្តស្ស ទុក្កដំ៍

ប័២៍

សឈ្ឈាដិឃាបិ បល្លេត្ត, ទុប្យទិកុទ្ទោឃ្យ ចិចទំ;

អកាឃឆាត្តេភា កាយំ, ចេឌ កត្តាភ ចក្ខុកំ៍

ប័៣៍

ភាធេយឃ្យ ទេក សេត្តា, សយាទេឃ្យ អកាបិ្យឡេឃ;

ងេសតាទោចតាឌិយិ,្យសកាកាបត្តិឃាបិ ច៎

ប៉៣៎

ត ចនេស ចឃ្សិ ចិសំចាទេង, ឃុទ្ធចិទេត្ត បចិ ឃ្សចំ;

ចឃ្សិ ចសិត្វា កាយទេត, អតត្យុញ្ញាតកិច្ចទេតា៎

ប៉៉៣៉៎

ចិតាបធំ តនុឃ្សុទ្ធិ, ទេបិទិសយ្យាកិទ្ធុហទេណ;

អបទិឃ្សុាចទេតាទ្ធាតំ, ចទេឌ ពំ ឃាចទេតា ត ទេង៎

ប៉៩៎

អត្តូទេតា ឈាតទេត ឌ្គត្តិ-ទ្ធុបិឌ៏ កាទទេឃឃ្យ ចា;

ហិត្វា យាលិឌិកំ ឌិត្តំ, ឌាតកាឌ៏ សឃំ កទេទ៎

ប៉សិ៎

ក្យញ្ញាត្តយ្យច្ចុទេប តឃ្ស, សាលិឌ៏ឃុ តិសិងទេតា;

ចុទ្ធាតំ បត ឌ្វកាសំ, អងត្វា ចាបិ ទ្យក្កាងំ៎

ប៉ប៉៎

ឃាតាឌិយកិទ្ទុហេឃ្យ, កល្លកោ ទតតត្តឃំ;

អារត្ក ចឌេ ឌចញ្ញា-បរិឃារឃោបលិលតេ.

៤៩.

កាឃាឌិ ចិចទិត្វាត, កិក្លុតឹតំ ត ឌឃ្សុយេ;

ចាចេ លេិកាឃតំ បលិតំ, កហេ្យឃ្យ កហ្យាបេឃ្យ ចា.

៥០.

ឃត្វ កត្វឌិ បេញ្យអាឃំ, ក្សញ្ញូតោ បត្តហត្វកោ;

ចាតបិតកចាជិ ចា, បណាយេ ឃោឌកយ្យិ ច.

៥១.

ក្តហេ្យឃ្យ បជិឃារយេឃ្យ, អតិក្តហេ្យឃ្យ ចោឌកំ;

ឌបេឃ្យ ក្សុយិឃំ បត្តំ, អក្តេ ចា យញ្ញុបឹឌកោ.

៥២.

យិដ្ឋត្តេ បរិកល្ឋត្តេ, បិឌេ លត្តេ ឌបេតិ ចា;

ឆលកាឌិ ឌេប បត្តំ, បត្តេ ចា ហត្វឆោចតេ.

៥៣.

ᨷᩮᨲ᩠ᨲᨶ ᨶᩥᩉᨴ᩠ᨲᩔ, ᩁ᩠ᨵᩥᨴ᩠ᨵᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨧ;

ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩣ, ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᩊᩣᨿ᩠ᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨

᪈᪃᪨

ᨧᩮᨲ “ᨡᩦᨧᩣ”ᨲᩥ ᨶᩥᨷᩥᨲᩮ, ᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᩋᨶᩣᨣᩮᨴᩣ;

ᨷᩁᩥᨿᨱ᩠ᩉᩃᨠᩣᨴᩥᨿᩴ᩠ᨿᩮᩈᩅᩮᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨶᩥᨿᩣ᪨

᪈᪃᪨

ᨿᩮᩣ ᨠᨱ᩠ᩉᨠᩣᩁᩮ ᨷᨮᨾᩮᨲᩣᨧ ᨠᨱ᩠ᩉᩴ,

ᨿᩣᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᨿᩔ ᨠᩮᩣᨷᨿᩮ;

ᨶᨧᩣᨿ ᩉᩥᨶᩮᨶᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ,

ᨧᩮᨶᨿ᩠ᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩣᩈᩥᨲᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨿᩮᩣᨲᩥ᪨

᪉᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨠᨱ᩠ᩉᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪈᪉᪨

ᩈᩩᨷᨬ᩠ᨬᩣᨧᨴᩥᨿᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ, ᨣᩥᩃᩣᨶᨣᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨧ;

ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩣᨴᩥᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ, ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨷᩥᨿᩈᩦᩃᩥᨶᩣ᪨

໙໗

ຫຕ຺ຖປາເສ ຐິເຕາ ກິຍ຺ຈິ, ກຫິຕ຺ວາ ຣເຣ ຕິສາ;

ກເຫຕຸກາເຍາ ກເຍຍ຺ຍ຺ຍ, ຄ຺ຄິສາມໍ ສພ຺ພຕິກ຺ກເຫາ

໙໘

ສຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕຣາສງ຺ກໍ, ຕທາ ອຕ຺ຕຣາສກໍ;

“ເອຕໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ອທິຏ຺ຐາມິ”, ຕທາ “ປຈ຺ຈຸທ຺ທຣາມິ”ຕິ

໙໙

“ຕຸຍ຺ຫໍ ຕຸຍ຺ຫາຕິ ເອຕານິ, ເອຕສ຺ສ ອິມານິ”ຕິ ຈ;

“ປຣິຄ຺ຄາເຣຄຍ຺ຍອາຕິ”ຕິ, ຕທາ “ປຈ຺ຈຸທ຺ທຣາມິ”ຕິ

໑໐໐

“ເອຕໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ອທິຏ຺ຐາມິ, ປຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຸທ຺ທຣາມິ”ຕິ;

ເອວໍ ປຈ຺ຈຸທ຺ເທທິເຏ຺ຐ, ອິຈ຺ຈາທິ ຍທາຣຶຊິ

໑໐໑

ສຍ຺ຍາທິຕ຺ຕໍ ຈິຕາ ເສສາ, ສທິຕ຺ຕາ ກາຣກຕ຺ຕິຍາ;

ອທິຏ຺ຐ ປຣິນາຕໍ ຫິຕ຺ວາ, ຄິສ຺ສຄ຺ຄິຍທິຕ຺ຕກໍ

១០៦។

បឥសោឆយ្ញុំ ក្វេច សេឃ្យា, ត្តត្វិយា ឆយុគេសតា;

ក្វេច សេតាសតាតឹបិ, សិត្តត់ ឌឹចរឃ្យបិ។

១០៧។

បចារិតំ ឃុរាបិតំ, បញ្ចាសត្តិឌិអាឌិកំ;

ខោតិត្យន្ជាលតញ្ចោច, កប្យតិត្ថុយតាឌិកំ;

កាយប្យេចសតេត្តេព, បិឌិត្តឹឃុ អឌិត្តកា។

១០៨។

បកិណ្ណកេកឃុ វុឌ្ឍិឃ្យ-កតំ ហិត្វាគ្គាយំសកំ;

ឲកត្វរលោបិច្ចរលំ, ឲកយញ្ចោ តុចក្ខុតំ;

ឲកតោ ក្យន្នាតញ្ចាបិ, តញ្ចឹតាឌិសត្តបិ។

១០៩។

អកាឃតត្ថតញ្ចាបិ , បត្តហត្វកចាឯកំ;

អឌិត្តកយិឌំ សត្តុំ, សេសសេយត្វ សឌិត្តកំ។

១០៩៓

ឋិតិក្កយតឋិតេត្តត, សឋិត្តកាយឋិត្តក៌;

បញ្ញត្តិខាតតេតតាបិ, ចឥត្តាចទិយា ពឆា៓

១០៧៓

បុគ្គាកទលាឌិក៌ កក្វា, ក្តេបិសឆប្យចារលា៌;

តចឆា ឌីបិតំ សត្តុំ, កាពត្តុំ បិឃសីលិតា៓

១០៥៓

សយុឌ្ឍតិ បឌីបេិ ច, ក្តេក៌ អាសតេត ច;

ក្តេបិសឆស្ស ឲពាតិ, បុគ្គាកទលត្តិ ចុក្ខតិ៓

១០៨៓

លត្តុបិទិសុឌ្ឍិ្ឋ ពុក្កាតំ , កិក្កាលតា ច ឌ្ឋចាតេកា;

ក្តេបិសឆស្ស ឲពាតិ, បុគ្គាកិក្ខត្តិ ចុក្ខតិ៓

១១០៓

ក្តេបិសតេឆា ឃាចតិកា ច កិក្ក កយុប្បត្តា,

សកាកាបត្តិតេឃា ច ត ចិឌ្ឍត្តិ;

វជ្ជនីយា ច បុគ្គលា តស្មិំ ន ហោន្តិ,

បត្តកល្លន្តិ វុច្ចតិ។

១១១។ បុព្វករណបុព្វកិច្ចានិ សមាបេត្វា ទេសិតាបត្តិកស្ស សមគ្គស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស អនុមតិយា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ អារាធនំ ករោម។

១១២។

បារិសុទ្ធិអធិដ្ឋាន-សុត្តុទ្ទេសវសា តិធា;

គណបុគ្គលសង្ឃា ច, តំ ករេយ្យ យថាក្កមំ។

១១៣។

ចាតុទ្ទសោ បន្នរសោ, សាមគ្គី ទិនតោ តិធា;

ទិនបុគ្គលកត្តព្វា-ការតោ តេ នវេរិតា។

១១៤។

តយោ តយោតិ កត្វាន, ទិនបុគ្គលភេទតោ;

តេវាចីទ្វេវាចីតិ, នវ វុត្តា បវារណា។

១១៥។

កត្តិកត្តិយបក្ខយ្យា, ហេយ៉ ឆក្កតបុណ្ណយា;

តស្ស អត្ថិយបក្ខយញ្ញ, គិម្ហអាសាញហិបុណ្ណយា;

ចស្សកាលំ តតោ សេសំ, ចតុវីសតុបោសថា។

១១៦។

ចាតុទ្ទសា ច ឧតេសុ, បក្ខា តតិយសត្តមា;

ញេយ្យា បន្នរសា សេសា, អដ្ឋារស ឧបោសថា។

១១៧។ “ឆន្ទំ ទម្មិ, ឆន្ទំ មេ ហរ, ឆន្ទំ មេ អារោចេហី”តិ ឆន្ទំ ទាតព្វា។

១១៨។ “បារិសុទ្ធិំ ទម្មិ, បារិសុទ្ធិំ មេ ហរ, បារិសុទ្ធិំ មេ អារោចេហី”តិ បារិសុទ្ធិ ទាតព្វា។

១១៩។ “បវារណំ ទម្មិ, បវារណំ មេ ហរ, បវារណំ មេ អារោចេហិ, មមត្ថាយ បវារេហី”តិ បវារណា ទាតព្វា។

១២០។ អាបត្តិទេសកេន “អហំ, ភន្តេ, សម្ពហុលា នានាវត្ថុកា អាបត្តិយោ អាបន្នោ, តា តុម្ហមូលេ បដិទេសេមី”តិ វត្វា បដិគ្គាហកេន “បស្សសិ, អាវុសោ, តា អាបត្តិយោ”តិ វុត្តេ “អាម, ភន្តេ, បស្សាមី”តិ វត្វា បុន បដិគ្គាហកេន “អាយតិំ, អាវុសោ, សំវរេយ្យាសី”តិ វុត្តេ “សាធុ, សុដ្ឋុ, ភន្តេ សំវរិស្សាមី”តិ តិក្ខត្តុំ វត្វា ទេសេតព្វា។

១២១។ វេមតិ អារោចេន្តេន “អហំ, ភន្តេ, សម្ពហុលាសុ នានាវត្ថុកាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ, យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សាមិ, តទា តា អាបត្តិយោ បដិករិស្សាមី”តិ តិក្ខត្តុំ វត្វា អារោចេតព្វា។

១២២។ “អជ្ជ មេ ឧបោសថោ ‘បន្នរសោ, ចាតុទ្ទសោ’តិ វា អធិដ្ឋាមី”តិ តិក្ខត្តុំ វត្វា បុគ្គលេន អធិដ្ឋានុបោសថោ កាតព្វា។

១២៣។ ទ្វីសុ បន ថេរេន “បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ, ‘បរិសុទ្ធោ’តិ មំ ធារេហី”តិ តិក្ខត្តុំ វត្តព្វា។ នវកេនបិ តថេវ វត្តព្វា។ “ភន្តេ, ធារេថា”តិ អយំ វិសេសោ។

១២៤។ តីសុ បន “សុណាតុ មេ អាយស្មន្តា, អជ្ជុបោសថោ បន្នរសោ, យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, មយំ អញ្ញមញ្ញំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ

ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨲᩁᩮᨶ ᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪩

᪑᪕᪗᪩ “ᩋᨩ᩠ᨩ ᨾᩮ ᨷᩅᩤᩁᨱᩣ ‘ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩦ, ᨷᨱ᩠ᨱᩁᩈᩦ’ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩮᨶ ᨷᩅᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪩

᪑᪕᪘᪩ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨷᨶ ᨳᩮᩁᩮᨶ “ᩋᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩅᩤᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪩ ᨶᩅᨠᩮᨶᩣᨷᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪩ “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪩

᪑᪕᪙᪩ ᨲᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩅᩣ ᨷᨶ “ᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨩ᩠ᨩ ᨷᩅᩤᩁᨱᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩁᩈᩦ, ᨿᨴᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᩴ, ᨾᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩅᩤᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩮᨶ “ᩋᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨷᩅᩤᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪩ ᨶᩅᨠᩮᨶᩣᨷᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣ ᨷᩅᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪩ “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥᩅᨧᨶᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪩

᪑᪖᪐᪩ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩋᨵᩥᨠᩮᩈᩩ ᨷᨶ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ, ᩋᨩ᩠ᨩ ᨷᩅᩤᩁᨱᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩁᩈᩦ, ᨿᨴᩥ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᩴ, ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ ᨷᩅᩤᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨲᩁᩮᨶ “ᩈᩘ᩠ᨥᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨷᩅᩤᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪩ ᨶᩅᨠᩮᨶᩣᨷᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣ “ᩈᩘ᩠ᨥᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨷᩅᩤᩁᩮᨾᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪩

ᨾᩪᩃᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪩

ᨶᨾᩮᩣ ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

មូលសិក្ខា-ដីកា

គន្ថារម្ភកថា

សន្ធាកាយចង់ សន្ធាវតនេត វតតត្តយំ;

វុត្តមំ វុត្តមតារំ, ចត្តិត្វា ចត្វតារហំ

ចវនោ ព្រាហ្មចារីតំ, អាចរិយាតំ សិរំ មម;

ធមេបត្វាភ ពរិស្សាមិ, មូលសិក្ខត្វចណ្ណតំ

គន្ថារម្ភកថាចណ្ណតា

តត្ថាយោ តាច សន្ធាសក្កតស្ស សន្ធាសត្វត្តមស្ស សត្វេតា បណាមំ ចវស្សេន្តោ អាហ "តត្វា តាច"ត្យាដិ តាធំ ចត្វហិ តាចរេក្កហិ សមន្តាកតំ កកចត្តំ តត្វា ចត្តិត្វា អារោដា អាដិមិ រូបសម្បន្នតោ បដ្ចាយ តចវាកត កិក្ខុតា អធុតា បត្តាឌិវេតត រូបសម្បន្នេត មូលកាសាយ មាកឆកាសាយ សិក្ខិតំ្វ សមាសតោ សវេន្តបេត មូលសិក្ខ អហំ បចក្ខាមីតិ បិណ្ឌេត្វា

អយំ បត អចយចទេ្វា – តត្វាតិ តត្តិតតាបេ្យាណាតប្បេក្ខាវោ ហុត្វា កាយចឌីមតោត្វាវេហិ ចត្តិត្វាតិ អទេ្វា តាធតីតិ តារេធា, វេចតេយ្យាត់ ហិតាយុព់ មេត្តាយតចវសត អាសឹសតិ បតេ្វតីតិ អទេ្វា, អធ ចា តាធតិ វេចតេយ្យាកេត កិលេសេ រូបតាវេបតីតិ អទេ្វា, តាធតិ ចា យាចតីតិ អទេ្វា កកចា ហិ "សាធុ, កិក្ខវេច, កិក្ខុ ការេលត ការំ អត្តសម្បត្តិំ បច្ចវេចក្ខេយ្យា"តិអាឌិតា (អ តិ ប៉ាលិ) សត្តាតំ តំ តំ ហិតប្បដិបត្តិ យាចិត្វាបិ ករុណាយ សមុស្សាហិតោ តេ តត្វ តិយោវេជតិ បវេមត ចា ចិត្តិស្សរិយេត សមន្តាកតោ សន្ធាសត្វ ទ្រាសតិ អតិកចតីតិ បវេមិស្សវោ កកចា "តាវេធា"តិ ចុច្ចតិ សន្តោ ចាយមទេ្វា សង្គសត្វាតុសាវេតា វេចឌិតន្តោ បចក្ខាមីតិ បការេត កតេធស្សាមិ មូលសិក្ខាតិ អធិសីលអធិចិត្តអធិបញ្ញាចវេសត តិវេស្សាបិ សិក្ខា, រូបសម្បន្នស្ស បុប្បតិដ្ឋិតកាចសាឆតរេដ្ឋត មូលិ ច សា សិក្ខិតន្តោតា សិក្ខា ចាតិ មូលសិក្ខា គន្ថចវេសវេតត្វ សង្ខិបិត្វា ចុត្តត្តា តដ្ឋិបវេតា ករន្តោ "មូលសិក្ខា"តិ ចុច្ចតិ

តត្វ កតមំ សីលំ, កតមំ អធិសីលំ, កតមំ ចិត្តំ, កតមំ អធិចិត្តំ, កតមា បញ្ញា, កតមា អធិបញ្ញាតិ? ចុច្ចតេ – បញ្ចង្គអដ្ឋង្គទសង្គសីលំ តាច សីលមេច បាតិមោក្ខសំចរសីលំ បត "អធិសីល"ន្តិ ចុច្ចតិ តញ្ហិ សុរិយោ ចិយ បជ្ជោតាតំ, សិនេរុ ចិយ បព្ពតាតំ សព្ពលោកិយសីលាតំ

អធិកេន្ថាច ស្តួយន្ថា៑ បវត្តិយោក្ខរិចរតោបិ ច យក្កឋលវយ្យុត្តយេច សីលំ អធិសីលំ, តំ បត ព្ពុឆ តាឆិវេប្យតំ៑ ត ហិ តំ វិក្លូវត្តា វេមុត្តិ ឆយុំ បដិវេចតិ៑ កាយាចចរាតិ បត អដ្ឋ កុសលចិត្តាតិ, លោកិយអដ្ឋសមាបត្តិចិត្តាតិ ច ឲកន្ល្បូកត្វា ចិត្តយេច៑ ចិបស្សតាបាទកំ អដ្ឋសមាបត្តិចិត្តំ បត “អធិចិត្ត”ន្តិ ចុច្ចតិ៑ តតិយ្យាសព្ពលោកិយចិត្តាតំ អធិកេន្ថាច ស្តួយន្ថា៑ តតោបិ ច យក្កឋលចិត្តយេច អធិចិត្តំ, តំ បត ព្ពុឆ តាឆិវេប្យតំ៑ ត ហិ តំ វិក្លូវត្តា វេមុត្តិ ឆយុំ បដិវេចតិ៑ “អត្ថិ ទិន្នំ, អត្ថិ យិដ្ឋ”ន្តិអាទិកយប្បចត្តំ កម្មស្សកតាញាណំ បញ្ញា, តិលក្ខណាការបរិច្ឆេទកំ បត ចិបស្សតាញាណំ “អធិបញ្ញា”តិ ចុច្ចតិ៑ សា ហិ សព្ពលោកិយបញ្ញាតំ អធិកា ចេច ស្តួយា ច៑ តតោបិ ច យក្កឋលបញ្ញាច អធិបញ្ញា, សា បត ព្ពុឆ តាឆិវេប្យតា៑ ត ហិ តំ វិក្លូវត្តា វេមុត្តិ ឆយុំ បដិវេចតិ៑

តាសុ តីសុ អធិសីលសិក្ខា ចារិត្តចារិត្តចវេសត ទុចិឆយ្បិ សីលំ យចាតុសិដ្ឋំ បដិបជ្ជយាតេត, តប្បដិបក្ខ កិលេសេ តទង្គប្បហាតចវេសត បដហវត្តេត សិក្ខិតព្ពា៑ អធិចិត្តសិក្ខា យចាចុវត្តសុ អារម្មណេសុ អភិយោកចវេសត ពលាតប្បដិបក្ខាតំ តីចរណកណាតំ ចិក្ខម្ភតប្បហាតំ កុរុយាតេត សិក្ខិតព្ពា៑ អធិបញ្ញាសិក្ខា បត យចាតុរូបំ តទង្គប្បហាតសមុច្ឆេទចវេសត សាតុសយេ កិលេសេ សមុច្ឆិន្ទវត្តេត សិក្ខិតព្ពា៑ តម្ហា សុប្បតិដ្ឋិតកាចសាឆតវេដ្ឋត មូលំ ច សា សិក្ខិតព្ពតោ សិក្ខា ចាតិ មូលសិក្ខា, កម្មចតិទ្ធាយំ “មូលសិក្ខ”ន្តិ ចុត្តំ៑

សយាសីយតេ សដ្ឋិបីយតេតិ សយាវេសា, តតោ សយាសតោ៑ សមេក្កត សស្លេត ញាត្តិចតុត្តេត កម្មេត អកុប្បេត ធាតារហេត ស្តបសម្បន្នោតិ ភិក្ខុ៑ តត្ថ សព្ពត្តិយេត បរិយាយេត បញ្ចក្កកលិយេ កម្មំ យាចតិកា ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា, តេសំ អាកតត្តា, ឆន្ទារហាតំ ឆន្ទស្ស អាហដត្តា, សម្មុខីភូតាតញ្ច អប្បដិក្កោសតតោ ឲកាសំ កម្មំ សមេក្កាចំ ស្តបកតេត សស្លេត តីហិ អតុស្សាចតាហិ ឲកាយ ញាត្តិយា កាតព្ពកម្មសព្ពាវេតត ញាត្តិចតុត្តេត ឆម្មិកេត ចិតយកម្មេត ចត្តុញាត្តិអតុស្សាចតសីមាបរិសាសម្បត្តិសម្បន្នត្តា អកោបេតព្ពតំ, អប្បដិក្កោសិតព្ពតំ ស្តបកតេត ធាតារហេត ការណារហេត សត្ថុសាសតារហេត ស្តបសម្បន្នោ តាម, ស្តបរិកាចំ សយាបន្នោ បត្តោតិ អត្ថោ៑ ភិក្ខុភាវោ ហិ ស្តបរិកាវោ៑ តញ្ញាស យចាចុត្តេត កម្មេត សយាបន្នត្តា “ស្តបសម្បន្នោ”តិ ចុច្ចតិ, តេត ភិក្ខុតា៑ ស្លាតបញ្ចចស្សតាយ តចកោ, តេត តចកេត អធុតា បព្ពជិតេត, អចិរបព្ពជិតេតាតិ ចុត្តំ ហោតិ៑ អារេធាតិ អាទិម្ហិយចាតិ អត្ថោ, អាទិតោ បដ្ឋាយាតិ ចា៑ អបិ ច តេធរា “អារធា”តិ ចចតេត សព្ពបព្ពជិតាតំ កុលបុត្តាតំ អាលសិយធោវេសត, អប្បដិបជ្ជត្តាតំ អញ្ញាណធោវេសត ច អញ្ញាតា បដិបជ្ជត្តាតំ សំរេចាំ ឌវេតិ៑ កចំ? អតិទុល្លភំ ឧណំ សយចាយំ បដិលភិត្វា តប្លណំ ត កុសីតេត ចា តិរត្ថកកចាបសុតេត ចា ចីតិតាមេតព្ពំ, កិំ កាតព្ពំ? អាទិតោ បដ្ឋាយ តិរត្ថរយេច តីសុ សិក្ខាសុ អារធេវា ឌវេតព្ពាតិ៑

“សា យាកឆី មូលកាសា, តរា យាយាទិកប្បិកា;

ព្រហ្មរតា ចស្សុតាលិបិ, សព្ពន្ធា ចាបិ កាសេវ”តិ៑ –

ចចតតោ មូលកាសាយាតិ យាកឆមូលិយ កាសាយ, សកាចតិទុត្តិយា កាសាយាតិ ចុត្តំ ហោតិ៑ សិក្ខិតុត្តិ ស្តក្កហិប្បាំ៑

᪑᪨ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᨸᨶ ᨾᩪᩃᨽᩪᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨵᩥᩈᩦᩃᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᩅ ᨸᨮᨾᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᨲᩕᩣᨸᩥ ᨾᩉᩣᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨾᩪᩃᨧ᩠ᨨᩮᨩ᩠ᨩᩅᩈᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨮᨾᩴ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᨿᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲ"ᨶ᩠ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᨿᩮ ᨿᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩅᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥᨾᩮᨶ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᩑᨠᨲᩥᩃᨻᩦᨩᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦᨲᩥ ᩋᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᨿᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨾᨶᩩᩔᩣᨾᨶᩩᩔᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ, ᨲᨿᩮᩣ ᩏᨽᨲᩮᩣᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨠᩣ, ᨲᨿᩮᩣ ᨸᨱ᩠ᨯᨠᩣ, ᨲᨿᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨲᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶᩥᩔᨿᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᨧ᩠ᨧᨸᩔᩣᩅᨾᩩᨡᨾᨣ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᨲᨿᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᨶᩩᩔᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨲᨿᩮᩣ, ᩋᨾᨶᩩᩔᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨲᨿᩮᩣ, ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨲᨿᩮᩣᨲᩥ ᨶᩅ, ᨲᨳᩣ ᨾᨶᩩᩔᩮᩣᨽᨲᩮᩣᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨠᩣᨴᩦᨶᩴ᪨ ᨾᨶᩩᩔᨸᨱ᩠ᨯᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᨶ ᩅᨧ᩠ᨧᨾᩩᨡᨾᨣ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨴ᩠ᩅᩮᨲᩥ ᨨ, ᨲᨳᩣ ᨾᨶᩩᩔᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨴᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩥᩴᩈ ᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵ "ᨾᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᨿᩮ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᨿᩮ, ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᩦᩈᩩ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨧᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨧᩩᨲᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᩣᩈᨶᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨸᩅᩮᩈᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶᩣᨸᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩈᩮᩅᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨲᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᨸᩅᩮᩈᨶᩣ"ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩅᩮᩈᨶᨭ᩠ᨮᩥᨲᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨠᩣᩃᩴ ᨧᩮᨸᩥ ᩈᩣᨴᩥᨿᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᩈᩮᩅᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨧᩩᨲᩮᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩋᩈᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᩦᩅᩥᩈᨾᩩᨡᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᩁᨠᩣᩈᩩᩴ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩁᩣᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᨮᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩥᩈᨾᨿᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨

᪒-᪔᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩣᨶᩩᩈᩴ ᨽᨱ᩠ᨯ"ᨶ᩠ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩣᨶᩩᩈᩴ ᨣᩁᩩᨠᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩦᩈᩣᩅᩉᩣᩁᩮᩈᩩ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᩅᩉᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩁᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩈᩔᩣᨾᩥᨠᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ, ᨲᩴ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩉᩥ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩣ ᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᩋᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ ᨣᩮᩣᨸᩥᨲᩴ ᨾᨾᩣᨿᩥᨲᩴ ᨸᩁᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᨾᨶᩩᩔᩔ ᩍᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩣᨶᩩᩈᩴ, ᨾᨶᩩᩔᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ, "ᨽᨱ᩠ᨯ"ᨶ᩠ᨲᩥᨾᩥᨶᩣ ᨲᩩᩃ᩠ᨿᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩴ᪨ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿᩮᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿ ᩑᨠᩮᨶ, ᩑᨠᩮᨶ ᩋᩅᩉᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨽᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ "ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨠᩮᨶᨧᩦ"ᨲᩥ ᩅᩣ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨳᩮᨶᩮᩣᨲᩥ ᨧᩮᩣᩁᩮᩣ, ᨳᩮᨶᩔ ᨽᩣᩅᩮᩣ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩣ, ᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩮ ᨧᩮᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩅᨧᨶᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᩋᩅᩉᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩦᩈᩣᩅᩉᩣᩁᩮᩈᩪᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨸᨬ᩠ᨧᨠᩮ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩦᩈᨲᩥ ᩋᩅᩉᩣᩁᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨬ᩠ᨧᨸᨬ᩠ᨧᨠᩣᨶᩥ ᨶᩣᨾ ᨶᩣᨶᩣᨽᨱ᩠ᨯᨸᨬ᩠ᨧᨠᩴ ᩑᨠᨽᨱ᩠ᨯᨸᨬ᩠ᨧᨠᩴ ᩈᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᨸᨬ᩠ᨧᨠᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᨸᨬ᩠ᨧᨠᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩣᩅᩉᩣᩁᨸᨬ᩠ᨧᨠᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᨾᩥᩔᨠᨽᨱ᩠ᨯᩅᩈᩮᨶ ᨶᩣᨶᩣᨽᨱ᩠ᨯᨸᨬ᩠ᨧᨠᩴ, ᩈᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᨽᨱ᩠ᨯᩅᩈᩮᨶ ᩑᨠᨽᨱ᩠ᨯᨸᨬ᩠ᨧᨠᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᨶᩣᨽᨱ᩠ᨯᩅᩈᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᨿᩮᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩴ ᩋᨽᩥᨿᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ᪨ ᩈᩣᨾᩥᨠᩔ ᩅᩥᨾᨲᩥᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔ᪨ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩣ "ᨶ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ"ᨲᩥ ᨵᩩᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩔ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩦᩈᩮ ᨽᩣᩁᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨾᩈᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ᪨ ᨹᨶ᩠ᨴᩣᨸᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔ᪨ ᨡᨶ᩠ᨵᩴ ᩒᩁᩮᩣᨸᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩔ᪨ ᩏᨸᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ "ᨴᩮᩉᩥ ᨾᩮ ᨽᨱ᩠ᨯ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩣ "ᨶᩣᩉᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᨽᨱᨲᩥ,

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ សាមិកស្ស វិមតិំ ឧប្បាទេតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ សាមិកោ “ន មយ្ហំ ភវិស្សតី”តិ ធុរំ និក្ខិបតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។ “សហភណ្ឌហារកំ នេស្សាមី”តិ បឋមំ បាទំ សង្កាមេតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ទុតិយំ បាទំ សង្កាមេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។ ថលដ្ឋំ ភណ្ឌំ ថេយ្យចិត្តោ អាមសតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ផន្ទាបេតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ឋានា ចាវេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។ អយមេត្ថ នានាភណ្ឌវសេន យោជនា។ ឯកភណ្ឌវសេន បន សស្សាមិកំ ទាសំ វា តិរច្ឆានំ វា យថាវុត្តេន អភិយោគាទិនា នយេន អាទិយតិ វា ហរតិ វា អវហរតិ វា ឥរិយាបថំ វិកោបេតិ វា ឋានា ចាវេតិ វាតិ។ អយមេត្ថ ឯកភណ្ឌវសេន យោជនា។

បញ្ច អវហារា សាហត្ថិកោ អាណត្តិកោ និស្សគ្គិយោ អត្ថសាធកោ ធុរនិក្ខេបោតិ។ តត្ថ សាហត្ថិកោ នាម បរស្ស ភណ្ឌំ សហត្ថា អវហរតិ។ អាណត្តិកោ នាម “អសុកស្ស ភណ្ឌំ អវហរា”តិ អញ្ញំ អាណាបេតិ។ និស្សគ្គិយោ នាម អន្តោសុង្កឃាតេ ឋិតោ ពហិសុង្កឃាតំ បាតេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។ អត្ថសាធកោ នាម “អសុកំ ភណ្ឌំ យទា សក្កោសិ, តទា អវហរា”តិ អាណាបេតិ។ តត្ថ សចេ បរោ អនន្តរាយិកោ ហុត្វា តំ អវហរតិ, អាណាបកោ អាណត្តិក្ខណេយេវ បារាជិកោ ហោតិ, អវហារកោ បន អវហដក្ខណេ។ អយំ អត្ថសាធកោ។ ធុរនិក្ខេបោ បន ឧបនិក្ខិត្តភណ្ឌវសេន វេទិតព្វោតិ ឥទំ សាហត្ថិកបញ្ចកំ។

អបរេបិ បញ្ច អវហារា បុព្វបយោគោ សហបយោគោ សំវិទាវហារោ សង្កេតកម្មំ និមិត្តកម្មន្តិ។ តត្ថ អាណត្តិវសេន បុព្វបយោគោ វេទិតព្វោ, ឋានាចាវនវសេន សហបយោគោ។ សំវិទាវហារោ នាម សម្ពហុលា ភិក្ខូ “អមុកំ នាម គេហំ គន្ត្វា, ឆទនំ វា ភិន្ទិត្វា, សន្ធិំ វា ឆិន្ទិត្វា ភណ្ឌំ ហរិស្សាមា”តិ សំវិទហិត្វា គច្ឆន្តិ, តេសុ ឯកោ ភណ្ឌំ អវហរតិ, តស្សុទ្ធារេ សព្វេសំ បារាជិកំ។ សង្កេតកម្មំ នាម សញ្ជាននកម្មំ កាលបរិច្ឆេទវសេន សញ្ញាករណំ។ ឯត្ថ ច “បុរេភត្តំ អវហរា”តិ វុត្តេ អជ្ជ វា បុរេភត្តំ អវហរតុ, ស្វេ វា អនាគតេ សំវច្ឆរេ វា, នត្ថិ វិសង្កេតោ, សង្កេតការកស្ស អាណត្តិក្ខណេ, ឥតរស្ស ឋានា ចាវេតិ ឯវំ អាបត្តិ ឧភិន្នំ បារាជិកស្ស។ និមិត្តកម្មំ នាម សញ្ញុប្បាទនត្ថំ កស្សចិ និមិត្តស្ស ករណំ
អក្ខិនិខណនភមុក្ខេបសីសកម្បនហត្ថលង្ឃនបាណិប្បហារអង្គុលិផោដនគីវុន្នាមនឧក្កាសនាទិអនេកប្បការំ។ អវហារកោ អាណាបកេន យំ និមិត្តំ សញ្ញា កត្វា វុត្តំ, តំ “ឯត”ន្តិ សញ្ជាននតោ តេនេវ អវហរតិ, ឧភិន្នំ បារាជិកំ។ យំ “អវហរា”តិ វុត្តំ, តំ “ឯត”ន្តិ សញ្ជាននតោ អញ្ញំ តស្មិំយេវ ឋានេ ឋបិតំ អវហរតិ, មូលដ្ឋស្ស អនាបត្តិ។ ឥទំ បុព្វបយោគបញ្ចកំ។

អបរេបិ បញ្ច អវហារា ថេយ្យាវហារោ បសយ្ហាវហារោ បរិកប្បាវហារោ បដិច្ឆន្នាវហារោ កុសាវហារោតិ។ តត្ថ យោ កូដមានកូដកហាបណាទីហិ វញ្ចេត្វា គណ្ហាតិ, តស្សេវំ គណ្ហតោ អវហារោ ថេយ្យាវហារោ។ យោ សន្តជ្ជេត្វា ភយំ ទស្សេត្វា បរេសំ សន្តកំ គណ្ហាតិ, យោ វា អត្តនោ បត្តពលិតោ វ អធិកំ ពលក្ការេន គណ្ហាតិ រាជរាជមហាមត្តាទយោ វិយ, តស្សេវំ គណ្ហតោ អវហារោ បសយ្ហាវហារោ។ បរិកប្បេត្វា គណ្ហតោ បន អវហារោ បរិកប្បាវហារោ។ សោ ទុវិធោ ភណ្ឌោកាសបរិកប្បវសេន។ តត្រ យោ “សាដកោ ចេ, គណ្ហិស្សាមិ, សុត្តំ ចេ, ន គណ្ហិស្សាមី”តិ បរិកប្បេត្វា អន្ធការេ បសិព្វកំ គណ្ហាតិ, តត្រ សាដកោ ចេ, ឧទ្ធារេយេវ បារាជិកំ, សុត្តំ ចេ ហោតិ, រក្ខតិ។ អយំ ភណ្ឌបរិកប្បោ នាម។ យោ បន ឋានំ បរិកប្បេត្វា ភណ្ឌំ គណ្ហាតិ, តស្ស តំ បរិកប្បិតបរិច្ឆេទំ អតិក្កន្តមត្តេ បារាជិកំ។ អយំ ឱកាសបរិកប្បោ នាម។ ឯវមិមេសំ ទ្វិន្នំ បរិកប្បានំ វសេន បរិកប្បេត្វា គណ្ហតោ អវហារោ

បរិកប្បាចហារេរា៉ បដិច្ឆារេគ្ខា បរស្ស កល្លំ កណ្ឌបតា អចហារេរា បដិច្ឆន្នាចហារេរា តាយ៉ ក្យនំ សន្កាំរេយត្វា អចហរណំ ក្យសាចហារេរា៉ រេឃា ក្យនំ បិរេតត្វា ឌីចរេរ កាឌិឃយារេត អត្ថរេតា រេកាដ្ឋារសស្ស សយឹរេប ជិតំ អប្បណ្ណត្វាទំ ចា យហណ្ណត្វាទំ ចា សយសយំ ចា បរស្ស រេកាដ្ឋារនំ ឌិវ្វា សរេច បចយតទំ បររេកាដ្ឋារសរេតា ក្យសគណ្ឌកំ ក្ខនរតិ, អត្ថរេតា រេកាដ្ឋារេស បិរេតត្យកាយតាឃ ក្ខនារេរ រក្ខតិ, បិតារេតបិ រក្ខតិ, អត្ថរេតា រេកាដ្ឋារសរេតា បត ក្យសគណ្ឌំ ក្ខនរតិ, ក្ខនារេរ រក្ខតិ, តំ ក្ខនទិត្វា បររេកាដ្ឋារេស បិរេតត្តស្ស ហត្ថរេតា យុត្តយរេត្ត បិរាឌិកំ៉ អឃំ ក្យសាចហារេរា តាយាតិ ព្ទរេយភ្ជុ បញ្ចឌីសាចហាររេភ្ជុ រេឃត រេកតឌិ អចហារេត កណ្ឌបត្តា បិរាឌិរេកា ករេចតិ អរេត្ថា៉

កាទ្យកត្តិ បញ្ចយារសកំ៉ ឌីសតិយារសរេកា ហិ កហាបរេណា, កហាបណស្ស ចត្យរេត្ថា ការេកា បិរេឆា តាយ, តស្មា បញ្ចយារសកំ ចា បិឆំ ចា កាទ្យកត្តិ រេចឌិតព្ពំ៉ តត្ថ "ចត្តារេរា ឌីហរេឃា ក្យឌ្ឍា, រេឆ្វ ក្យឌ្ឍា យារសរេកា ករេច"តិ ចងតរេតា ឌីហិចរេសត ចត្តាលីស ឌីហរេឃា គស ក្យឌ្ឍា បញ្ចយារសរេកាតិ រេចឌិតរេព្ពា៉ ឃំ បត សាយរេលាទសិក្ខាឃំ "ឌីសតិឌីហី"តិ ទ្យត្តំ, តំ រេតច បិឡព្ទឃំ, ត អដ្ឋកថាឃំ អត្ថិ, ឌីយំសិតព្ពរេយតំ៉ ទ្យតិឃបិរាឌិកំ៉

ប៉ ព្ទឆាតិ តតិឃំ គរេស្សតំ "យត្យស្សបិលំ បិរេលា"ត្យាឌិ ទ្យត្តំ៉ តត្ថ រេឃា កិញ្ចិ "យត្យស្សបិរេលា" ព្ទតិ ឌាតរេត្តា ចឆកឌិរេត្តត យត្យស្សបិលំ ឌីចិតា ចិរេឃារេឌតិ, រេសា កិញ្ចិ សាសតា បិរាឌិរេកា រេហាតីតិ សយុឆាឃរេត្វា៉

យត្យស្សបិលត្តិ យាត្យក្យឆ្នីស្មិំ បដិសន្តិឌិរេត្តត សហុប្បត្តំ អតិបទិត្តំ កលលទ្វបំ អាឌិំ កត្វា បកតិឃា ឌីសចស្សសតាឃុកស្ស សត្តស្ស ឃាច យរេលាកាលិ ឲត្តត្តរេរ អត្យបុរេព្ទត ទ្យឌ្ឍិប្បរេត្តា អត្តការេចា, ឲរេសា យត្យស្សបិរេលា តាយ, ឲចទ្វបំ យត្យស្សបិលត្តិ អរេត្ថា៉ បិរេលាតិ ឌាតត្តិ "បិរេលា" ព្ទតិ ឌាតរេត្តា "តំ ឌីចិតា រេចារេរាបយី"តិ ឌាតរេត្តា៉ ចឆករេចតសាតិ ចឆកឌិរេត្តត, ព្ទត្វុក្ខរេត ករេលាចចតំ, ចឆកឌិរេត្តា ហុត្វា យរេលាឆិប្បារេឃា ហុត្វាតិ ទ្យត្តំ រេហាតិ៉ ឌីចិតាតិ ឌីចិតិគ្រីឃរេតា៉ រេឃាតិ អតិឃយចចតំ៉ រេសាតិ ឲរេតត តិឃយតំ រេចឌិតព្ពំ៉ ចិរេឃារេឌតីតិ ទ្យត្តប្បការំ យត្យស្សចិក្កហំ កលលការេលបិ តាបតយដ្ឋរេតហិ ចា រេកសដ្ឋសប្បគារេតត ចា តរេតា ចា ក្ខនប្បិ តគត្យទ្វរេបត ក្ខបក្កយេត ឌីចិតា ចិរេឃារេឌតីតិ អរេត្ថា៉ សាសតាតិ បរាបុព្ទាឌិឆាត្យប្បរេឃារេក តិស្សក្កចចតំ, រេតត សត្ត្យសាសតរេតាតិ អរេត្ថា៉ បរាឌិរេតាតិ បរាឌឃយាបរេត្តា៉ រេហាតីតិ បិឆរេសរេសា៉ តតិឃបិរាឌិកំ៉

៥៉ ព្ទឆាតិ ចត្យត្ថំ គរេស្សតំ "ឥសាតាឌិរេកឆ"ត្យាឌិ ទ្យត្តំ៉ តត្ថ រេឃា កិញ្ចិ អញ្ញាបរេឆសញ្ចា អឆិយាតញ្ចា ចរេជ្ជត្វា ហគរេឃ អសត្តំ ឥសាតាឌិរេកឆំ ឆយុំ យត្យស្សឌាតិកស្ស សត្តស្ស ចរេគយ្យ, តស្មិំ លរេណ ឆារេត រេសា តរេតា សាសតា បិរាឌិរេកា ឲច រេហាតីតិ អរេត្ថា៉

ឥសាតាឌិរេកឆត្តិ "ឥសាតំ ចិរេយារេក្ខា សយាឆិ សយាបត្តិ ឆាលាគស្សតំ យក្កកាចតា ឲលសន្តិកិទិឃា កិរេលសប្បហាតំ ចិតឹចរេលាតា ចិត្តស្ស ឃ្ញាការេរ អភិទតី"តិ (បិរា៉ ១៨៥) ឲចំ ទ្យត្តំ ឥសាតាឌិរេកឆំ ក្ខត្តទិយត្យស្សឆយុំ៉ ហគរេឃតិ ចិរេត្តា៉ អសត្តត្តិ អសំចិជ្ជយាតំ៉ អញ្ញាបរេឆសត្តិ "រេឃា រេត ចិហារេរ ចសិ, រេសា កិញ្ចិ បចយស្ស ឥសាតស្ស លិភី"តិអាឌិតា តរេឃត អញ្ញាបរេឆសំ ចរេជ្ជត្វាតិ អរេត្ថា៉ ចិតាតិ ចជ្ជតរេត្ថ តិបិរេតា, តស្ស ចរេជ្ជត្វាតិ អរេត្ថា៉ អឆិយាតត្តិ "អឆិកតា យឃា"តិ ឲចំ ក្ខប្បត្តំ យាតត្តិ អរេត្ថា៉ អឆិករេតា យារេតាតិ ចិក្កហេហា, តំ អឆិយាតំ

ចជ្ជេត្វាតិ អត្ថោ។ មនុស្សជាតិស្សាតិ មនុស្សជាតិកស្ស, ន ទេវព្រហ្មាទីសុ អញ្ញតរស្សាតិ អត្ថោ។ ហនេយ្យាតិ អាទទេយ្យ។ ឃាតកប្បយោគេហិ ឃាតេយ្យ ហនេហិ ហនេតិ, តស្មិំ មនុស្សវិគ្គហេ មនុស្សជាតិកេ ឃាតេតីតិ អត្ថោ។ មនាតិ និស្សគ្គេ ករណវចនំ, ទេតា ឧសាសនេតា បារាជិកោតិ អត្ថោ។ ចតុត្ថបារាជិកំ។

បារាជិកនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១. គរុកាបត្តិនិទ្ទេសវណ្ណនា

១០. ឥទានិ សង្ឃាទិសេសំ បកាសេតុំ "មោចេតុកាមចិត្តេនា"តិអាទិមាហ។ តត្ថ មោចេតុំ ការេតីតិ មោចេតុកាមំ, មោចេតុកាមញ្ច តំ ចិត្តញ្ចាតិ មោចេតុកាមចិត្តំ, តេន, មោចនស្សាទចិត្តេនាតិ អត្ថោ។ ឧបក្កមន្តស្សាតិ ឧបក្កមតោ មោចនស្សាទេន អាបត្តិ ហោតីតិ សុត្តំ ហោតិ។

ឥតិហេ ឧបក្កម អស្សាទោ មោចនស្សាទោ មុច្ចនស្សាទោ មុត្តស្សាទោ មេថុនស្សាទោ ផស្សស្សាទោ កណ្ឌុវនស្សាទោ ទស្សនស្សាទោ និសជ្ជស្សាទោ វាចស្សាទោ គេហសិតបេមំ វនភង្គិយន្តិ។ តត្ថ មោចនស្សាទចេតនាយ ចេតេន្តោ ចេវ អស្សាទេន្តោ ច ឧបក្កមតិ, មុច្ចតិ, សង្ឃាទិសេសោ, ន មុច្ចតិ ចេ, ថុល្លច្ចយំ។ សចេ បន សយនកាលេ រាគបរិយុដ្ឋិតោ ហុត្វា ឩរុនា វា មុដ្ឋិនា វា អង្គជាតំ កាឡហំ បីឡេត្វា មោចនត្ថាយ និទ្ទាយន្តស្ស សុបតិ, សុបន្តស្ស ចស្ស អសុចិ មុច្ចតិ, សង្ឃាទិសេសោ។ មុច្ចនស្សាទេ អត្តនោ ធម្មតាយ មុច្ចមានំ អស្សាទេតិ, ន ឧបក្កមតិ, មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ មុត្តស្សាទេ អត្តនោ ធម្មតាយ មុត្តេ ឋានា ចុតេ អសុចិម្ហិ ឋិតា អស្សាទេន្តស្ស បិនា ឧបក្កមេន មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ មេថុនស្សាទេ មេថុនរាគេន មាតុគាមំ គណ្ហាតិ, តេន អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ, ទុក្កដំ បន អាបជ្ជតិ។ ផស្សស្សាទោ ទុវិធោ អជ្ឈត្តិកោ ពាហិរោ ចាតិ។ តត្ថ អត្តនោ និមិត្តំ "ថទ្ធំ, មុទុកន្តិ ជានិស្សាមី"តិ វា លោលភាវេន វា ផុសន្តស្ស អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ ពាហិរផស្សស្សាទេ បន កាយសំសគ្គរាគេន មាតុគាមំ ផុសតោ, អាលិង្គតោ ច អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ, កាយសំសគ្គសង្ឃាទិសេសំ បន អាបជ្ជតិ។

កណ្ឌុវនស្សាទេ ទទ្ទុកច្ឆុបីឡកបាណកាទីនំ អញ្ញតរេន ខជ្ជមានំ និមិត្តំ កណ្ឌុវនស្សាទេន កណ្ឌុវតោ អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ ទស្សនស្សាទេ មាតុគាមស្ស អនោកាសំ ឧបនិជ្ឈាយតោ អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ, ទុក្កដំ បន ហោតិ។ និសជ្ជស្សាទេ មាតុគាមេន សទ្ធិំ រហោ និសិន្នស្ស មុច្ចន្តេបិ អនាបត្តិ, រហោនិសជ្ជាបត្តិ បន ហោតិ។ វាចស្សាទេ មាតុគាមំ មេថុនប្បដិសំយុត្តាហិ វាចាហិ ឱភាសន្តស្ស មុច្ចន្តេបិ អនាបត្តិ, ទុដ្ឋុល្លវាចាសង្ឃាទិសេសំ បន អាបជ្ជតិ។ គេហសិតបេមេ មាតាទីនំ មាតាទិបេមេន អាលិង្គនាទិំ ករោន្តស្ស មុច្ចន្តេបិ អនាបត្តិ។ វនភង្គិ នាម សន្ថវករណត្ថាយ ពាហិយា បេសិតបុប្ផាទិវនភង្គបណ្ណាការំ "ឥទំ ត្វាយ ឥមំ បេសិត"ន្តិ អស្សាទេន អាមសន្តស្ស មុច្ចន្តេបិ អនាបត្តីតិ។ ឯវមេតេសុ មោចនស្សាទេន អាបត្តិ ហោតីតិ ទស្សេតុំ "មោចេតុ...បេ... នា"តិ វុត្តំ។ អថ វា មោចេតុកាមំ ចិត្តំ យស្ស សោយំ មោចេតុកាមចិត្តោ, តេន, ឥត្ថម្ភូតេ ករណវចនំ, មោចេតុកាមចិត្តោ ហុត្វាតិ អត្ថោ។

ឋបក្កុច្ឆាតិ ហត្ថាទីហិ ចេយត ពេតធិ តិមិចេត្ត ឋបក្កមិត្វាតិ អត្ថោ៖ ចិចេយាឆយត្តិ យំ អត្ថមេសា ឲកា លុទ្ធកាយក្ខិកា បិចេឆ្យ, តត្ថកាយឿ ចិចេយាចេត្ថាតិ អត្ថោ៖ ឋុក្កត្តិ តិលបឹតលៅហិតោតាគោតតក្កតោលឥកាលីទឥឆិសប្យិចណ្ហុឋន្ថារោតឋុ ឥសចិឆេឋុ ឋុឡេក្កឋុ យំ កិច្ចិ ឋុក្កិ៖ អញ្ញាព្រ ឋុបិភាតិ ឃា ឋុបិភត្ថេ ឋុក្កចិឃ្ឃដ្ឋិ ហោតិ, តំ ឆបេត្វាតិ អត្ថោ៖ ឋយលោតិ យោ កោធិ ស្ថបឋយ្យត្ថោ៖ កទុកត្តិ ឋញ្ញាឌីសេឋំ៖ ឋុសេតិ អាបឌ្ឆេឃ្យាតិ អត្ថោ៖ ចេតភា ស្ថបក្កេយា ឋុច្ចុតត្តិ ព្ថយាគេត្វ តីលិ អក្កាតីតិ៖ ឋុក្កចិឃ្ឃដ្ឋិសិក្ខាបចំ៖

១០៖ ន្តាតិ កាយសំសក្កំ ឥស្សេត្យំ "កាយសំសក្កទាកោភា"តិអាឌីយាទង្គិ៖ កិក្កុ យត្សិ្សត្វិយា យត្សិ្សត្វិសញ្ញី ហុត្វា កាយសំសក្កទាកោភ ឋបក្កមិត្វា យត្សិ្សត្វិ បទាយសេត្ថា ឋញ្ញាឌីសេឋំ អាបឌ្ឆេឃ្យាតិ យោជោភា៖ តត្ថ កាយសំសក្កទាកោភាតិ ហត្ថគ្គហណាទិកាយឋយ្យេស្សភ ទាកោភ កាយមិស្សទាកោភ៖ យត្សិ្សត្វិត្តិ តេហុខាតឿ ឌីចយាភកយត្សិ្សត្វិ៖ បទាយសត្តិ បទាយសេត្ថា, ន្តត្វិតិ សញ្ញា ន្តត្វិសញ្ញា , សា អស្ស អត្វិតិ ន្តត្វិសញ្ញី, ន្តត្វិសញ្ញី ហុត្វាតិ អត្ថោ៖ យត្សិ្សត្វិ, ន្តត្វិសញ្ញិតា, កាយសំសក្កទាកោ, តេភ ទាកោភ ធាយាមោ, ហត្ថគ្គាហាឌីសយាបជ្ជភត្តិ ន្ថយាគេត្វ បញ្ចា អក្កាតិ៖ កាយសំសក្កសិក្ខាបចំ៖

១១៖ ន្តាតិ ឥដ្ឋុល្លំ ឥស្សេត្យំ "ឥដ្ឋុល្លចាធស្សាឥភា"តិអាឌី អាទង្គិ៖ តត្ថ ឥដ្ឋុល្លចាធស្សាឥភាតិ ចច្ចយក្កុបស្សាចយក្កុមេធុភឆម្ឱបដ្ឋិសំឃុត្តចាធស្សាឥទាកោភ៖ យក្កិ ចារត្ថ មេធុភត្តិ ចច្ចយក្កុបស្សាចយក្កាតំ អញ្ញាតទំ យក្កិ ចា មេធុតំ ចា អារត្ថាតិ អត្ថោ៖ ឱកាសត្ថាតិ អចកាសេត្ថា៖ យត្សិ្សត្វិត្តិ ចិញ្ញោ បដិពាលំ ឋុកាសិតត្ថាសិតំ ឥដ្ឋុល្លាឥដ្ឋុល្លំ សល្លក្ខណសមត្ថំ យត្សិ្សត្វិ៖ ឋុណយាភត្តិ ឋុណត្តិ៖ ន្តមិភា បដិពាលិយបិ ន្តត្វិយា អចិញ្ញាត្វិបទេ ឱតាយ ត្វតេភ ចា បណ្ហោភ ចា អាទោទចត្ថស្ស ឥដ្ឋុល្លចាធាបត្តិ ភ ហោតីតិ ឌីបិតំ ហោតិ៖ យត្សិ្សត្វិ, ន្តត្វិសញ្ញិតា, ឥដ្ឋុល្លចាធស្សាឥទាកោ, តេភ ទាកោភ ឱកាសតំ, តង្ខណចិខាភត្តិ ន្ថយាគេត្វ បញ្ចា អក្កាតិ៖ ឥដ្ឋុល្លចាធស្សាឥសិក្ខាបចំ៖

១២៖ ន្តាតិ អត្តកាយបារិចរិយំ ឥស្សេត្យំ "ចណ្ណ"ត្ត្យាឌី ចុត្តំ៖ តត្ថ យោ កិក្កុ អត្តតោ កាយបារិចរិយាយ ចណ្ណំ ចត្វា មេធុភទាកោភ ន្តត្វិ មេធុតំ ឃាចយាតោ កទុំ ឋុសេតិ សង្ឃត្ថេ៖ ចណ្ណំ ចត្វាតិ គុណំ អានិសំសំ បកាសេត្វា៖ អត្តតោកាយបារិចរិយាយាតិ មេធុភឆម្ឱសន្ថារោតភ កាមេភ បារិចរិយា កាយបារិចរិយា, អត្តតោ អត្ថាយ កាយបារិចរិយា អត្តតោកាយបារិចរិយា, អលុត្តសមាសោយំ៖ អឆ ចា អត្តតោតិ កត្តុទេត្វ សាមិចចតំ, អត្តតោ កាមិតា ន្តច្ឆិតាតិ អត្តតោកាមា, សយំ មេធុភរាកចសេភ បត្ថិតាតិ អត្ថោ, អត្តតោកាមា ច សា បារិចរិយា ចាតិ អត្តតោកាយបារិចរិយា , តាយ អត្តតោកាយបារិចរិយាយ, "ឲតគ្គំ, ភកិតិ, បារិចរិយាតំ, ឃា មាទិសំ សីលចត្តំ កល្យាណឆម្មំ ព្រហ្មចារិំ ឲតេភ ធម្មេភ បរិចរេឃ្យា"តិ ឲចំ ចណ្ណំ ចត្វាតិ អត្ថោ៖ ឃាចឆាត្យតោ ទ្វិកម្មិកត្តា "ន្តត្វិ មេធុតំ ឃាចយាតោ"តិ ចុត្តំ៖ តត្ថ ន្តត្វិត្តិ ឥដ្ឋុល្លោកាសតេ ចុត្តប្បការំ ន្តត្វិ៖ យត្សិ្សត្វិ, ន្តត្វិសញ្ញិតា , អត្តកាយបារិចរិយាយ ទាកោ, តេភ ទាកោភ ចណ្ណភណតំ, តង្ខណចិខាភត្តិ ន្ថយាគេត្វ បញ្ចា អក្កាតិ៖ អត្តកាយបារិចរិយសិក្ខាបចំ៖

១៣៖ ន្តាតិ សញ្ចារិត្តំ ឥស្សេត្យំ "សទេត្ថស"ត្ត្យាឌីយាទង្គិ៖ តត្ថ កិក្កុ បុរិសស្ស ចា សទេត្ថសំ, ន្តត្វិយា ចា សទេត្ថសំ បដិក្កហេត្វា ចីមំសិត្វា

បច្ឆាហរន្តោ ករុក់ ឞុរេសតិ សប្តន្តោ៍ តត្ថ សន្តេសត្តិ “កន្ត, កន្តេ, ឰត្តន្តាយំ យាត្យុកិត្តំ ច្រ្វាហិ ‘ហោហិ កិរ ឰត្តន្តាយស្ស កិរិយា ឆតក្កិតា”តិ (បារា៍ ១០៥) ឲចំ ទុត្តិ បុរិសស្ស សាសតំ, “កន្ត, កន្តេ, ឰត្តន្តាយំ បុរិសំ ច្រ្វាហិ ‘អហំ តស្ស កិរិយា កចិស្សាមី”តិ (បារា៍ ១១៩-១២៤ ចោក់ ចិសជិសំ) ឲចំ ទុត្តិ ឰត្តិយា សាសតំ៍ បដិក្កហិត្វាតិ “សាធុ ឧបាសកា”តិ ចា “ហោតុ”តិ ចា “អារោចេស្សាមី”តិ ចា យេត កោតចិ

អាការេត ចឹកេជំ កត្វា ចា សឹសកាយ្យតាឌីហិ ចា បដិក្កហិត្វា សយ្យជិន្តិត្វាតិ អត្ថោ៍ ចិយំសិត្វាតិ ទុត្តប្បការេត សាសតំ កហេត្វា

បុរិសស្ស ចា ឰត្តិយា ចា តេសំ អចស្សារោចតកាតំ យាតាបិតាកាតាកកិតិអាឌីតំ ចា អារោចេត្វាតិ អត្ថោ៍ ហរំបច្ចាតិ ឲត្ថ

“បច្ចាហរ”ត្តិ ចត្តត្តា ឈត្ថហាតិកយា ហរ-សត្តិ បុត្តតិបាតំ កត្វា ទុត្តត្តិ ឥដត្តំ៍ យត្ថ បហិតេត តត្ថ កត្វា តេត អារោចិតា សា ឰត្តិ

“សាធុ”តិ សយ្យជិន្តត្យ ចា បដិក្កិបត្យ ចា លត្ជាយ ចា ត្យហ្និហោត្យ, បុត អាកត្វា តស្ស បុរិសស្ស ហរត្តា ឲត្តាចតា ឰយាយ

បដិក្កហណារោចតប្បច្ចាហរណសត្តាតាយ តិចក្តសយ្យត្តិយា សោ កិក្ខុ សត្ឈជិសេសំ អាបជ្ជេយ្យាតិ អត្ថោ៍ តេសំ យត្យស្សជាតិកតា,

អលំចចតិយតា, បដិក្កហណចិយំសតប្បច្ចាហរណាតិតិ ឰយាតេត្ថ បច្ចា អក្កាតិ៍ សច្ចារិត្តសិក្ខាបជំ៍

១៣៥ ឰជាតិ អឞ្ញលកំ បកាសេតុំ “ចារេចត្យកាយេ”តិអាឌិយារត្ថំ៍ ចារេចត្យកាយេ កិក្ខុ អឞ្ញលត្តិយចត្ឋតា អញ្ញា ស្ឋុណយាតំ កិក្ខុ ចោរេឆត្តា

ចា ចោឆារេបត្តា ចា ករុំ ឞុរេសតិ សប្តន្តោ៍ តត្ថ ចារេចត្យកាយេតិ ច្រាហូចរិយា ចារេចត្យកាយេ៍ ចោរេឆត្តាតិ “ត្វំ បារាជិកំ ឆម្មំ

អាបន្នោសិ, អស្សយណោសិ, អសក្យបុត្តិយោសី”តិអាឌីហិ ចចេតហិ សយំ ចោរេឆត្តាតិ អត្ថោ៍ ឲចំ ចោរេឆត្តស្ស ចាចាយ ចាចាយ

សត្ឈជិសេសោ៍ អឞ្ញលត្តិយចត្ឋតាតិ យំ ចោឆកោត ទុជិតកយិប្បុក្កលេ អជិដ្ឋំ អសុតំ អបរិសក្កិតំ, ឰជំ ឲតេសំ

ឆស្សតសចតបរិសក្កិតសត្តាតាតំ យូលិតំ អកាចតោ តាស្ស យូលត្តិ អឞ្ញលំ, អត្តិយំ ចត្ឋ យស្ស បារាជិកស្ស តជិជំ អត្តិយចត្ឋ, អឞ្ញលច្ចា តំ

អត្តិយចត្ឋ ចេតិ អឞ្ញលត្តិយចត្ឋ, តេត អឞ្ញលត្តិយចត្ឋតា, កិក្ខុតា អត្ថុរេបស្ស ឲក្សតចិសតិយា បារាជិកោស្ស អញ្ញាតរេតាតិ អត្ថោ៍

ចោឆាបយត្តិ ចោឆាបយន្តោ, តស្ស សយឹបេ ឋត្វា អញ្ញា កិក្ខុ អាណាបេត្វា ចោឆារេបត្តា តស្ស អាណត្តស្ស ចាចាយ ចាចាយ ករុំ

ឞុរេសតិ អត្ថោ៍ ស្ឋុណយាតត្តិ ឰយិតា បរយុលា ទ្យតេត ចា បណ្ណេត ចា ចោរេឆត្តស្ស ត ទ្យហតីតិ ជីបិតំ ហោតិ៍ បរយុលា បត សត្តហិ

អាបត្តិក្ខត្តេហិ ចឆត្តស្ស ទ្យក្កជំ៍ យំ ចោរេឆតិ, តស្ស ឧបសយ្យន្តោតិ សត្យបកាយតំ, តស្មិំ ស្វឆ្ឆសញ្ញាតា, យេត បារាជិកោត ចោរេឆតិ, តស្ស

ជិដ្ឋាជិចេសត អឞ្ញលកតា, ចាចតាឌិប្បាយេត សយុលា ចោឆតា, តស្ស តត្តលចិជាតតត្តិ ឰយាតេត្ថ បច្ចា អក្កាតិ៍ អឞ្ញលកសិក្ខាបជំ៍

១៩៍ ឰជាតិ អញ្ញាកាកិយំ ឆស្សេតុំ “លេសយត្ត”ត្តិអាឌិយាហ៍ តត្ថ លេសយត្តយុបាជាយាតិ

ជាតិតាយកោត្តលិក្កាបត្តិបត្តចឹចទ្យបញ្ញាយាចរិយសេតាសតលេសសត្តាតេស្យ ឆសស្យ លេសេស្យ យោ តស្មិំ បុក្កលេ ជិស្សតិ, តំ លេសយត្តំ

ឧបាជាយ តិស្សាយ កិក្ខុ ច្រាហូចរិយា ចារេចត្យកាយេ អឞ្ញលត្តិយចត្ឋតា ស្ឋុណយាតំ កិក្ខុ ចោរេឆត្តា ករុំ ឞុរេសតិ អត្ថោ៍ កចំ? អញ្ញា

ខត្តិយជាតិកោ ឰយិតា ចោឆកោត បារាជិកំ ឆម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ជិដ្ឋោ ហោតិ, សោ អញ្ញា អត្តតោ ចេវ ខត្តិយជាតិកំ កិក្ខុ បស្សិត្វា តំ

ខត្តិយជាតិលេសំ កហេត្វា ឲចំ “ខត្តិយោ យយា ជិដ្ឋោ បារាជិកំ ឆម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ, ត្វំ ខត្តិយោ បារាជិកំ ឆម្មំ អាបន្នោសី”តិ ចា “ត្វំ

សោ ខត្តិយោ, តាញ្ញោ, បារាជិកំ ឆម្មំ អជ្ឈាបន្នោសី”តិ ចា ចោរេឆតិ, ឲចំ តាយលេសាឆយោបិ ចេជិតត្ពា៍ អក្កាតិ បតេត្ថ

អតត្តរសជិសាតិ៍ អញ្ញាកាកិយសិក្ខាបជំ៍

ករុកាបត្តិតិខ្ខេសចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

៦. តិស្សក្កិយតិខ្ខេសចណ្ណតា

១៥. ព្ពតាតិ ចីចរចិតិ តស្សេតំ “ចិកប្បត”ត្តាវិប្បត្តិ។ ឋេយា កិក្ខុ អកាលចីចរំ ចិកប្បតព្ពា អធិដ្ឋាតព្ពា អកត្វា តសាហំ អតិក្កាមេយតិ, តស្ស កិក្ខុនោ តិស្សក្កិយំ ឋិយាតិ ឋិណ្ហេត្វា។ តត្ថ អកាលចីចរន្តិ អកាលេ ចីចរំ, ទោរំ កប្បាសិកំ កោសេយ្យំ កម្ពលំ សាណំ កង្គន្តិ ខាតិតោ ល ចីចរានិ, ក្វាលំ បណ្ណំ សោយារបដំ ចីតបដំ ព្ពឌ្ឍំ ទេចឌិត្ថត្តិ ព្ពយាតិ បត ល អត្ថរេលិយចីចរានិ។ តេសុ ក្វាលំ សាណស្ស អត្ថរេលិយំ ចាកយឃត្វា។ បណ្ណានីតិ ពិលិ កោសេយ្យស្ស អត្ថរេលិយាតិ ឋិលោកេហិ កតស្វត្តយឃត្វា។ ព្ពឌ្ឍខានីតិ ក្ខយាតិ ទោរយានីតំ អត្ថរេលិយាតិ តេសយញ្ញាតករាចតោ ៎ ព្ពសេយំ លត្តំ ចីចរាតំ អញ្ញាតរំ អកាលចីចរំ។

ចិកប្បតយធិដ្ឋាតត្តិ ឲត្ថ បត ចិកប្បត្វបកំ អធិដ្ឋាត្វបកព្វា ឲចំ ទេចឌិតត្ថា។ ត(តាយំ បិឡក្ខ – “អត្វខាតាយិ, កិក្ខុទេ, អាយារេយត អឌ្ឍក្កុលំ ស្វកតក្កុលេត ចត្វរក្កុលចិត្តំ បឆ្ចិយចីចរំ ចិកេប្បតុ”ត្តិ (យហាច។ ៦៥៥)។ យឆ្ចិយស្ស ឋុរិសស្ស ឌីឃតោ ទេ្វ ចិតត្ថិយោ, តិរិយំ ចិតត្ថិ។ ទេ្វ ចិកប្បតា សម្មុខាចិកប្បតា ច បរម្មុខាចិកប្បតា ច។ កថំ? “ព្ពយំ ចីចរំ តុយ្ហំចិកេប្បមី”តិ ចត្តព្ពំ, អយំ សម្មុខាចិកប្បតា។ “មយ្ហំសត្តកំ បរិក្ខញ្ជ ចា ចិស្សេជ្ជហិ ចា យថាបច្ចយំ ចា ករោហី”តិ, ឲកស្ស សត្តិកេ “ព្ពយំ ចីចរំ តិស្សស្ស កិក្ខុនោ ចិកេប្បមី”តិ ចត្តព្ពំ, អយំ អបរាបិ សម្មុខាចិកប្បតា។ តេត កិក្ខុនា “តិស្សស្ស កិក្ខុនោ សត្តកំ បរិក្ខញ្ជ ចា ចិស្សេជ្ជហិ ចា យថាបច្ចយំ ចា ករោហី”តិ, “ព្ពយំ ចីចរំ តុយ្ហំចិកប្បតត្ថាយ ទេមី”តិ ចត្តព្ពំ, តេត ចត្តព្ពោ “កោ តេ មិត្តោ ចា សន្ទិដ្ឋោ ចា សម្ភត្តោ ចា”តិ, តតោ ព្ពតេរេត “តិស្សោ កិក្ខូ”តិ ចត្តព្ពំ, ឋុត តេត “អហំ តិស្សស្ស កិក្ខុនោ ទេមី”តិ ចត្តព្ពំ, អយំ បរម្មុខាចិកប្បតា។ “តិស្សស្ស កិក្ខុនោ សត្តកំ បរិក្ខញ្ជ ចា ចិស្សេជ្ជហិ ចា យថាបច្ចយំ ចា ករោហី”តិ ទុតេត្ត បច្ចុទ្ធារោ តាយ ហោតិ។ ពហុកេ “ព្ពយាតី”តិ, អហត្ថបិតេ “ឲតំ, ឲតាតី”តិ ចា។ ឲចំ ចិកប្បតព្វា អកត្វាតិ អត្ថោ។

តិចីចរស្ស បត បយាណំ ក្ខណ្ណដ្ឋបរិច្ឆេទេត ស្វកតចីចរតោ ក្ខាតកំ ចដ្ដតិ, លិយកបរិច្ឆេទេត សង្ឃាដិយា, ក្ខត្តរាសង្គស្ស ច ឌីឃតោ មុដ្ឋិបញ្ចកំ, តិរិយំ មុដ្ឋិត្តិកំ, អត្តរចាសកោ ឌីឃតោ មុដ្ឋិបញ្ចកោ, តិរិយំ ទ្វិហត្ថោបិ អឌ្ឍតេយ្យោ ចា ចដ្ដតិ។ ទុត្តប្បយាណតោ អធិកញ្ច ក្ខាតកញ្ច “បរិក្ខារចោឡអ”ត្តិ អធិដ្ឋាតព្ពំ។ ទេ្វ ចីចរស្ស អធិដ្ឋាតា កាយេត ចា អធិដ្ឋេតិ, ចាចាយ ចា អធិដ្ឋេតិ។ តិចីចរំ អធិដ្ឋហន្តេត រជិត្វា កប្បតិត្តំ ទត្វា ឋុរាណសង្ឃាដិំ “ព្ពយំ សង្ឃាដិំ បច្ចុទ្ធរាមី”តិ បច្ចុទ្ធរិត្វា តចំ សង្ឃាដិំ ហត្ថេត កហេត្វា “ព្ពយំ សង្ឃាដិំ អធិដ្ឋាមី”តិ ចិត្តេត អាភោកំ កត្វា កាយចិការំ ករោន្តេត កាយេត អធិដ្ឋាតព្ពា, ព្ពទំ កាយេត អធិដ្ឋាតំ។ តំ បេត កោតចិ សរីរាចយេចេត អផុសន្តស្ស ត ចដ្ដតិ។ ចាចាយ អធិដ្ឋាតំ បត ចចីភេទំ កត្វា ចាចាយ អធិដ្ឋាតព្ពំ, សចេ ហត្ថបាសេ “ព្ពយំ សង្ឃាដិំ អធិដ្ឋាមី”តិ, សចេ អហត្ថបាសេ ឋបិតដ្ឋាតំ សល្លក្ខេត្វា “ឲតំ សង្ឃាដិំ អធិដ្ឋាមី”តិ ចាចា កិន្ទិតព្ពា ៎ ឲស តយោ ក្ខត្តរាសង្គេ, អត្តរចាសកេ ច។ តិចីចរានីតិ សព្ពាតិ ឲកតោ កត្វា “ព្ពយាតិ ចីចរាតិ បរិក្ខារចោឡអាតិ អធិដ្ឋាមី”តិ អធិដ្ឋាតុម្បិ ចដ្ដតីតិ។ ឲចំ អធិដ្ឋាតព្ពា អកត្វាតិ អត្ថោ។

ทส อหานิ ทสาหํ ฯ อตินาเมตีติ อติกฺกาเมติ ฯ ตสฺสาติ ตสฺส ภิกฺขุโน ฯ นิสฺสคฺคิยนฺติ นิสฺสชฺชนํ นิสฺสคฺคิยํ, ปุพฺพภาเค กตฺตพฺพสฺส วินยกมฺมสฺเสตํ นามํ, นิสฺสคฺคิยมสฺส อตฺถีติ นิสฺสคฺคิยํ, กึ ตํ? ปาจิตฺติยํ, ตํ อติกฺกามยโต สหนิสฺสคฺคิยวินยกมฺมํ ปาจิตฺติยํ สิยา, อยเมตฺถ อตฺโถ ฯ ตํ ปเนตํ จีวรํ ยํ ทิวสํ อุปฺปนฺนํ, ตสฺส โย อรุโณ, โส อุปฺปนฺนทิวสนิสฺสิโต, ตสฺมา จีวรุปฺปาททิวเสน สทฺธึ เอกาทสเม อรุณุคฺคมเน ทสาหาติกฺกมิตํ โหตีติ ฯ จีวรสฺส อตฺตโน สนฺตกตา, ชาติปฺปมาณยุตฺตตา, ฉินฺนปลิโพธภาวตา, อติเรกจีวรตา, ทสาหาติกฺกโมติ อิมาเนตฺถ ปญฺจ องฺคานิ ฯ ปฐมกฐินสิกฺขาปทํ ฯ

๑๕ ฯ อิทานิ ทุติยํ ทสฺเสตุํ “ภิกฺขุสมฺมุติยา”ตฺยาทิมารทฺธํ ฯ โย ภิกฺขุสมฺมุตึ ฐเปตฺวา กาลญฺจ วินา อธิฏฺฐิตํ ติจีวรํ เอกาหํ อติกฺกาเมติ, ตสฺส นิสฺสคฺคิยํ สิยาติ สมฺพนฺโธ ฯ ตตฺถ ภิกฺขุสมฺมุติยาญฺญตฺราติ ยํ สงฺโฆ คิลานสฺส ภิกฺขุโน ติจีวเรน วิปฺปวาสสมฺมุตึ เทติ , ตํ ฐเปตฺวา ฯ ติจีวรมธิฏฺฐิตนฺติ กรณตฺเถ อุปโยควจนํ, เตน ติจีวราธิฏฺฐาเนน อธิฏฺฐิเตสุ สงฺฆาฏิอาทีสุ เยน เกนจิ จีวเรน ฯ เอกาหนฺติ เอกรตฺติ ฯ อตินาเมตีติ วิปฺปวสติ, วิยุตฺโต วสตีติ อตฺโถ ฯ ตสฺส อลทฺธสมฺมุติกสฺส ภิกฺขุโน เอกรตฺตมฺปิ จีวเรน วิปฺปวาสโต นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ สิยาติ อตฺโถ ฯ สมยํ วินาติ จีวรกาลํ ฐเปตฺวา ฯ อธิฏฺฐิตจีวรตา, อนตฺถตกฐินตา, อลทฺธสมฺมุติตา, รตฺติวิปฺปวาโสติ อิมาเนตฺถ จตฺตาริ องฺคานิ ฯ ทุติยกฐินสิกฺขาปทํ ฯ

๑๖ ฯ อิทานิ ปุราณจีวรํ ทสฺเสตุํ “อญฺญาติกา”ตฺยาทิ อารทฺธํ ฯ ตตฺถ อญฺญาติกาติ อญฺญาติกาย “ปฏิสลฺลา โยนิโส”ติอาทีสุ วิย, อญฺญาติกาย เนว มาตุสมฺพนฺเธน น ปิตุสมฺพนฺเธน สมฺพนฺธายาติ วุตฺตํ โหติ ฯ ภิกฺขุนิยาติ อฏฺฐวาจิกกมฺเมน อุปสมฺปนฺนาย ฯ อาโกฏาเปตีติ ปหราเปติ ฯ ตตฺถ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ภเวยฺยาติ อตฺโถ ฯ ปุราณจีวรตา, อุปจาเร ฐตฺวา อญฺญาติกาย ภิกฺขุนิยา อาณาปนํ, ตสฺสา โธวนาทีนิ จาติ อิมาเนตฺถ ตีณิ องฺคานิ ฯ ปุราณจีวรสิกฺขาปทํ ฯ

๑๗ ฯ กิญฺจิ มูลกนฺติ กิญฺจิ ปากฏํ ฯ จีวราคาเรติ จีวรสฺส อาคาเร จีวรปฏิคฺคหเณ ฯ วิกปฺปนูปคจีวรตา, ปาริวตฺตกาการตา, อญฺญาติกาย หตฺถโต คหณนฺติ อิมาเนตฺถ ตีณิ องฺคานิ ฯ จีวรปฏิคฺคหณสิกฺขาปทํ ฯ

๑๘ ฯ อปฺปวาริตนฺติ “วเทยฺยาถ, ภนฺเต, เยน อตฺโถ”ติ อิจฺฉาปิตํ อิจฺฉํ รุจึ อุปฺปาทิตํ, น ปวาริตนฺติ อปฺปวาริตํ ฯ วิญฺญาเปนฺตสฺสาติ ยาจนฺตสฺส ฯ อญฺญตฺร สมยาติ นฏฺฐจีวรกาลํ ฐเปตฺวา ฯ วิกปฺปนูปคจีวรตา, สมยาภาโว, อญฺญาตกวิญฺญตฺติ, ตาย จ ปฏิลาโภติ อิมาเนตฺถ จตฺตาริ องฺคานิ ฯ อญฺญาตกวิญฺญตฺติสิกฺขาปทํ ฯ

๑๙ ฯ รชตนฺติ รูปิยํ ฯ ชาตรูปนฺติ สุวณฺณํ ฯ มาสกนฺติ ตโย มาสกา โลหมาสกา ทารุมาสกา ชตุมาสกาติ ฯ ตตฺถ โลหมาสกาติ ตมฺพโลหาทีหิ กตมาสกา ฯ ทารุมาสกาติ สารทารุนา วา เวฬุเปสิกาย วา อนฺตมโส ตาลปณฺเณนปิ รูปํ ฉินฺทิตฺวา กตมาสกา ฯ ชตุมาสกาติ ลาขาย วา นิยฺยาเสน วา รูปํ สมุฏฺฐาเปตฺวา กตมาสกา ฯ กหาปณนฺติ สุวณฺณมยํ วา รูปิยมยํ วา

បិកតិកំ វា ឧគ្គណ្ហេយ្យាតិ អត្តនោ អត្ថាយ ទីយមានំ វា គណ្ហតិ ឋិតំ វា និប្បរិគ្គហំ ទិស្វា សយំ ឧគ្គណ្ហេយ្យ, ឧគ្គណ្ហាបេយ្យាតិ តទេវ អញ្ញេន គាហាបេយ្យ. និស្សគ្គីតិ គហណាទីសុ យំ កិញ្ចិ ករោន្តស្ស អនេកភេទេសុ ចតុក្កលាភាយ និស្សគ្គិ សិយាតិ អត្ថោ. សាទិយេយ្យ វាតិ កាយវាចាហិ អប្បដិក្ខិបិត្វា ចិត្តេន អធិវាសេយ្យ. ជាតរូបរជតភាវោ, អត្តុទ្ទេសិកតា, គហណាទីសុ អញ្ញតរភាវោតិ ឥមានេត្ថ តីណិ អង្គានិ. រូបិយបដិគ្គហណសិក្ខាបទំ.

១៦. រជតាទិចតុព្ពិធំ អកប្បិយំ កប្បិយេនាបិ បរិវត្តេយ្យ សហធម្មិកេ ឋបេត្វា, និស្សគ្គិយំ សិយាតិ សម្ពន្ធោ. តត្ថ អកប្បិយន្តិ អកប្បិយវត្ថុំ. កប្បិយេនាតិ កប្បិយវត្ថុនា. សហធម្មិកេតិ ភិក្ខុភិក្ខុនិសាមណេរសាមណេរីសិក្ខមានាសង្ខាតេ បញ្ច សហធម្មិកេ. រូបិយភាវោ, បរិវត្តនញ្ចាតិ ឥមានេត្ថ ទ្វេ អង្គានិ. រូបិយបរិវត្តនសិក្ខាបទំ.

១៧. “ឥមំ បត្តំ តុយ្ហំ វិកប្បេមី”តិអាទិនា វិកប្បនាយ “ឥមំ បត្តំ អធិដ្ឋាមី”តិអាទិនា អធិដ្ឋានាយ អកតោតិ អត្ថោ. បមាណិកន្តិ តត្រាយំ វិនិច្ឆយោ – អនុបហតបុរាណសាលិតណ្ឌុលានំ សុកោដ្ដិតបរិសុទ្ធានំ ទ្វេ មគធនាឡិយោ គហេត្វា តេហិ តណ្ឌុលេហិ អនុត្តណ្ឌុលមកិលិន្នមបិណ្ឌិតំ សុវិសទំ កុន្ទមកុឡរាសិសទិសំ អវស្សាវិតោទនំ បចិត្វា និរវសេសំ បត្តេ បក្ខិបិត្វា តស្ស ឱទនស្ស ចតុត្ថភាគប្បមាណោ នាតិឃនោ នាតិតនុកោ ហត្ថហារិយោ សព្ពសម្ភារសង្ខតោ មុគ្គសូបោ បក្ខិបិតព្ពោ, តតោ អាលោបស្ស អនុរូបំ យាវចរិមាលោបប្បហោនកំ ព្យញ្ជនំ បក្ខិបិតព្ពំ. សប្បិតេលតក្ករសកញ្ជិកាទីនិ បន អគណនូបគានិ ហោន្តិ. តានិ ហិ ឱទនគតិកានិ នេវ ហាបេតុំ, ន វឌ្ឍេតុំ សក្កោន្តិ. ឯវមេតំ សព្ពម្បិ បក្ខិត្តំ សចេ បន បត្តស្ស មុខវដ្ដិយា ហេដ្ឋិមរាជិសមំ តិដ្ឋតិ, សុត្តេន វា ហីរេន វា ឆិន្ទន្តស្ស សុត្តស្ស វា ហីរស្ស វា ហេដ្ឋិមន្តំ ផុសតិ, អយំ ឧក្កដ្ឋោ នាម បត្តោ. សចេ តំ រាជិំ អតិក្កម្ម ថូបីកតំ តិដ្ឋតិ, អយំ ឧក្កដ្ឋោមកោ នាម បត្តោ. សចេ តំ រាជិំ ន សម្បាបុណាតិ, អន្តោគតមេវ ហោតិ, អយំ ឧក្កដ្ឋុក្កដ្ឋោ នាម. ឧក្កដ្ឋតោ ឧបឌ្ឍប្បមាណោ មជ្ឈិមោ. មជ្ឈិមតោ ឧបឌ្ឍប្បមាណោ ឱមកោ. តេសម្បិ វុត្តនយេនេវ បភេទោ វេទិតព្ពោ. ឥច្ចេតេសុ ឧក្កដ្ឋុក្កដ្ឋោ ច ឱមកោមកោ ចាតិ ទ្វេ អបត្តា, សេសា សត្ត បត្តា បមាណយុត្តា នាមាតិ ឯវំ បមាណេន យុត្តោ បមាណិកោ, តំ បមាណិកំ. បត្តន្តិ សត្តសុ បត្តេសុ អញ្ញតរំ បត្តំ. បត្តស្ស អត្តនោ សន្តកតា, បមាណយុត្តតា, អធិដ្ឋានូបគតា, អតិរេកបត្តតា, ទសាហាតិក្កមោតិ ឥមានេត្ថ បញ្ច អង្គានិ. បឋមបត្តសិក្ខាបទំ.

១៨. យោ ភិក្ខុ បញ្ចពន្ធនតោ ឩនពន្ធនេ សតិ បរំ បន នវំ បត្តំ វិញ្ញាបេតិ, តស្សបិ ភិក្ខុនោ និស្សគ្គិយំ សិយាតិ សម្ពន្ធោ. តត្ថ បរន្តិ អញ្ញំ, “នវំ បត្ត”ន្តិ ឥមិនា តុល្យាធិករណំ. អធិដ្ឋានូបគបត្តស្ស ឩនបញ្ចពន្ធនតា, អត្តុទ្ទេសិកតា, កតវិញ្ញត្តិតា, តេន ច បដិលាភោតិ ឥមានេត្ថ ចត្តារិ អង្គានិ. ឩនបញ្ចពន្ធនសិក្ខាបទំ.

១៩. យោ សប្បិតេលាទិកំ បន ភេសជ្ជំ បដិគ្គហេត្វា សត្តាហបរមំ សន្និធិការកំ ភុញ្ជន្តោ សត្តាហំ អតិក្កាមេតិ, តស្ស និស្សគ្គិយំ សិយាតិ អត្ថោ. តត្ថ សប្បិតេលាទិកន្តិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទោ នវនីតមធុផាណិតំ សង្គណ្ហាតិ. តត្ថ សប្បិ នាម គវាទីនំ សប្បិ, យេសំ មំសំ កប្បតិ, តេសំ សប្បិ, តថា នវនីតំ. តេលំ នាម តិលសាសបមធុកឯរណ្ឌវសាទីហិ និព្ពត្តំ. មធុ នាម មក្ខិកាមធុមេវ. ឧច្ឆុរសំ ឧបាទាយ បន អបក្កា វា

អចត្តុកាបក្កា ចា សញ្ញាបិ ស្ត្ឈុចិកតិ ថាលិតត្តិ ចេឌិតញ្ញាំ ភេសជ្ជចិឆាតនិក្លាបជំ

១៧ កិក្លុស្ស ឌីចរំ ឥត្វា បុត ចំ ឌីចរំ សកសញ្ញាយ អដ្ឋិតត្តស្ស ចា អដ្ឋិតាបយតោបិ ចា តិស្សក្កិយំ និឃាតិ ឃោឌតាំ តត្ថ ឥត្វាតិ ចេឃ្យាចដ្ឋាឌីតិ បដ្ឋានីសយាតោ ឥត្វាំ អដ្ឋិតត្តស្សាតិ ចេឃ្យាចដ្ឋាឌីតិ អកទោត្តិ ឌីឞ្វា ឌាលក្កាតេ កហញ្ញស្ស, តឆា អដ្ឋិតាបយតោតិំ ចិកប្យត្វបកឌីចតោ, សាយំឌិត្តតា, សកសញ្ញិតា, ស្តបសយ្យត្តតា, កោឆចសេត អដ្ឋិតតំ ចា អដ្ឋិតាបតំ ចាតិ ឭយាតេត្ថ បដ្ឋា អក្កាតិំ អដ្ឋិតតនិក្លាបជំ

១៨ អប្យចារិតំ អញ្ញាតិំ កហបតិំ សុត្តំ ឃាឌិត្វា ឌាតិប្យចារិតេ ចជ្ជេត្វា តត្តចាយេហិ ឌីចរំ ចាឃាបេត្តស្ស តិស្សក្កិយំ និឃាតិ បិល្លតេត្វាំ តត្ថ សុត្តត្តិ លញ្ញិឆំ ពោយសុត្តាឌីកំ ចា តោសំ អត្ថុលិយំ ចាំ ឃាឌិឃាតិ ឌីចតេត្វាយ ឃាឌិត្វាំ ឌីចតេត្វាយ ចិញ្ញាបិតសុត្តំ, អត្តុតេស្តនិកតា, អកប្បិយតត្តចាយេត អកប្បិយចិញ្ញាត្តិយា ចាឃាបតត្តិ ឭយាតេត្ថ តីលិ អក្កាតិំ សុត្តចិញ្ញាត្តិនិក្លាបជំ

១៩ ឃោ កិក្លុ សឈ្ឈស្ស បរិណតំ លិភំ ឌាតតេត្តា អត្តតោ បរិណាយេតិ, តស្ស តិស្សក្កិយំ និឃាតិ អតេត្វាំ តត្ថ ឌាតត្តិ ឌាតតេត្តាំ លិភត្តិ លភិតញ្ញាំ ឌីចរាឌិចត្តុំ បរិណតត្តិ សឈ្ឈស្ស តិត្តំ សឈ្ឈស្ស បេលិណំ សឈ្ឈស្ស បក្ការំ ហុត្វា ឌិតំ អត្តតោ បរិណាយេតីតិ "យឃ្យាតេឆា"តិអាឌីតិ ចឥតេត្តា អត្តតិ តិត្តំ កតោតិំ សឈ្ឈ បរិណតភារចា, តំ ឌាត្វា អត្តតោ បរិណាយតំ, បដិលិតោភាតិ ឭយាតេត្ថ តីលិ អក្កាតិំ បរិណាយតនិក្លាបជំ

តិស្សក្កិយតិទ្ទេសចណ្ណតា តិដ្ឋិតាំ

៣ បាចិត្តិយតិទ្ទេសចណ្ណតា

១០ ឭឥាតិ បាចិត្តិយំ ឥស្សតុំ "សយ្យឌាតយុសាចាតេ"ត្យាឌិ អារេទ្ធំ តត្ថ សយ្យឌាតយុសាចាតេតិ តិយិត្តតេត្ថ កុយ្ចចតំ, តស្វា ឃោ កិក្លុ សយ្យឌាតតេត្តា យុសា ចឥតិ, តស្ស តត្ថិយិត្តំ តំតេហតុ តប្យដ្ឋយា បាចិត្តិយំ ស្តឌីរិតត្តិ អតេត្វាំ កិក្លុដ្ឋា ឌូយសត្តស្សាតិ ឌាតិតាយកោត្តកយ្ចនិប្យចយអាឌាឆលិក្កកិលេសាបត្តិអកេក្កាសេសុ ក្នុតេត ចា អក្នុតេត ចា ឃេត កោតឌិ យុលសត្តិតា កិក្លុំ ឌូចិញ្ញត្តស្ស កិក្លុតោ បាចិត្តិយំ ស្តឌីរិតត្តិ អតេត្វាំ បេសុញ្ញាហរណេបិ ឌាតិ កិក្លុស្ស បេសុញ្ញាហរណេ, ឌាតិអាឌីហិ អកេក្កាសចត្ថុហិ កិក្លុំ អកេក្កាសត្តស្ស កិក្លុតោ សុត្វា កិក្លុតោ បិឃកយ្យតាយ ចា ភេឌាឆិប្យាយេត ចា ឃោ អក្កុតេស្ត, តស្ស កិក្លុស្ស កាយេត ចា ចាចាយ ចា បេសុញ្ញាហរណចតេត បាចិត្តិយំ ស្តឌីរិតត្តិ អតេត្វាំ

១១ សក្កិតិត្តយយាត្វព្យហំ បិដកត្តយំ ឆយ្ចំ កិក្លុដ្ឋា កិក្លុតិដ្ឋា ឌបេត្វា អញ្ញេត បុក្កលេត សទ្ធិំ ឲកតោ បជំ បជំ ភណត្តស្ស កិក្លុតោ បភកណតាយ បាចិត្តិយំ ស្តឌីរិតត្តិ សយុឌាយតេត្វាំ

໑໗ ອນຸປຂຊຊາຕິ ກິຍາ ອນຸປວິສິຕວາ ອຕຸລະເນວາ ປີຣາຊິກຕຸຍໍຄຸກປາສາ ຕິລຄູນກາວິການີ ນທ ຕິລຄູດລຍ ນະຍິຕວາ ຢຕົຖິຕງຄຸຍ ອຕູກປາ ນູທີຍ ປຸສ ນສເລັຍຍ ປົດິຕີ່ ນິຍາຕີ ຍຸຕາລ ຕຕູ ນທເລັຍຍາຍາຕີ ນຸປູຂຸ້ງປິວິດາ, ຍະຍິດຄາຕີງປິວິດາ ສາ ນເລາຍຸສ ປຸຖາປິຍສ ຍາ ອຸກກິວລ ສາ ອຸກເຕາ ຕິນຍືຕາຍ ຕຸຕ ລະຄົດ ອຕາທຊ ອິຍຊທວຸຣຸສູຄ ປິການາອິ່ງາ ປິວິດາຍປິ ນຸຕາປິວິດາຍິລູ ນະອິຕລູາ

໑໘ ອຸການຕຸຍປີ ຊຸຕຊິຍາ ນຂີ ເນເລຍ ກປຍລາຕາ ຕສຸ ກິຍາ ກາເຕປີ ປົດິຕີ່ ນິຍາຕີ ອເຕີວາ ຕຕູ ຊຸຕຊິຍາຕີ ອຕຸລະເນວາ ຕຄທຸຊາຕາຍປີ ຍຖຸສຸຕຊິຍາ ຄເນຕຸສ ອິຕາ ອິຍຸ, ຄຍຸຍາ ລປຍຄຸຕິ ອິຍຸ ປຸທິ ອິຕາ ຊຸຕຊິຍາ ລປຍຄລາ ງຕີທີ ຄຍິ ຄເນຕຸສ ກິຍາ ກາເຕປີ ປົດິຕີ່ ນິຍາຕີ ອເຕີວາ ຕຕູ "ລປຍຄຸຕີ"ຕີ ອຸຕູ ອຸເກາ ກາສາປິເຄາ ອຸກໍ ປຄຕີ ອຸຈ ນຸຕູ ປຄປຍາລໍ ນະອິຕລູາ ລ ປຄາຕີ ລປຍຄ, ລປຍຄເຕາ ງຕີທີ ລປຍຄຸຕີ

໑໙ ກິຍານປູຕີ ຄເນປຕວາ ກິຍາເນາ ຄຸດລູ ຊັຊ ອກິຍາເນາ ຊຄຕສຸ ປົດິຕີ່ ງຊີທີຕິ ອເຕີວາ ຕຕູ ຄຸດລູຕີ ຊຸຄ ນຍູາອິ ອສິເປຍຕໍ ກິຍານປູຕີຍາຕີ ຍ ນຍູ ອກິຍາປຕຸກາສຸ ກິຍາເນາ ອາຍຕິ ນິສນຕວາຍ ອາປຕຸຕິກສຸ ຖຸລິກສຸ ປິຍຄຸ ກຕວາ ສາ ອກຕວາ ສາ ຕິລຸຕິ ອປເລິເກຕວາ ກຕິກ ການາຕີ, ຕໍ ຄເນປຕວາ ອກິຍາເນາຕີ ອນຸປຂຊຸສ ຊຄຕສຸາຕີ ອາເນາເຊຕສຸ

໒໐ ເຍາ ອກປິຍ ປຊຊີ ທເລາຍ ສາ ທລາເປຍ ສາ, ຕສຸ ປົດິຕີ່ ນິຍາ ຕຕູ ອກປິຍຕີ ງຄສປຊາອິເນສ ສາ ຕສາ ຕສາ ອຂຖາ ສາ ຂາຕປຊຊີ ຖຸຍຸຕີ ນາ ຕີອິສາ ນຸຄລິສຸປຸພູເນສ ຕຕູ ນຸຄປຊຊີ ສາຍ ປກຕິຍາ ນຸຄປິນຸ ສາ ນຸຄຍຕິກາ ສາ ຍິສຸປຊຊີ ສາຍ ຍຕູ ປິນຸເຕາ ສາ ຍຕິກເຕາ ສາ ປິຍາລນກລູກຊລຍຮູປສາລຸການຸ ອຕູກຕສຸ ຕຕິຍກາເກາ ເທາຕີ ປຸພູປຊຊີ ສາຍ ອຕີເຣກສາຍາລໍ ຂຸຄເຖາ ປິນຸປຸເພາ ສາ ຍຕິກາປຸເພາ ສາ ເທາຕີ ຖຸຕຸລກລູເລາສ ປສ ຍິສຸກປຸເພາປີ ປິຖີປິຍາເລາ ອິຕນຸຖຸຍເຍປີ ນ ເຄເຊ ຜຸນຍເຕູ ນກິ ເນ ຕິຕູ, ສາຍາລຖຸເຍສ ຕິເຕາການາ ປຸພູປຊຊີນູເຍສ ກຖຸຕີ ເຍາ ກິຍາ ກູຕກາຍໍ ອິເກາເປຍ, ຕສຸ ປົດິຕີ່ ນິຍາຕີ ຍຸຕາລ ຕຕູ ກູຕກາຍຕີ ກສຕີ, ອກຄຸ ສາຕີ ກູຕາ, ຂາຍຕີ ສຄຸຕີ ຂາຕາ ສຖີຕາ ສາຕີ ອເຕີວາ, ການຍາຕີ ຣາສິ, ກູຕາຄ ການຍາ, ກູຕາ ອຸສ ສາ ການຍາຕີ ກູຕການຍາ, ປຕີຖີຕທິຕິຕິລູກລູຊີຄເຍຕໍ ອສິສຄ ຕໍ ກູຕກາຍໍ ອິເການປຍາຕີ ເລຄຄເກຄາຊີກີ ກເຣຍ

໒໑ ເຍາ ກິຍາ ນຂຸກໍ ຍຊາຊີ ອເຕຍາການາ ນຕູເລາຊິກໍ ກຕວາ ອາປຸຊູຕາຊິກໍ ອກຕວາ ຍາຕີ, ຕສຸ ປົດິຕີ່ ນິຍາຕີ ອເຕີວາ ຕຕູ ນຂຸກາຕີ ນຂຸສຸ ນຕູກໍ ຍຊາຊີຕີ ອຸຕູ ອາຊີ-ນເຄຕ ປີເຄກີນິເກາຄູຊີ ນຊລາຕີ ນຕູເລາຊິກາຕີ ນຕູເລາຊີ ກຕວາ ສາ ກາຣເປຕວາ ສາ ອາປຸຊູຕາຊິກາຕີ ອາປຸຊູຄ ສາ ງຄເລາ ສາ ງຄຣາປຄ ສາຕີ ອເຕີວາ ຍາຕີຕີ ກຊູຕີ

໒໒ ເຍາ ກິຍາ ນຂຸກາຊນເສ ເນເລຍ ນຕູເລາຊິກໍ ກຕວາ ອາປຸຊູຕາຊິກໍ ອກຕວາ ຍາຕີ, ຕສຸ ກິຍາເນາ ປົດິຕີ່ ນິຍາຕີ ອເຕີວາ ຕຕູ

សង្ឃិកាវសថេតិ សង្ឃស្ស សន្តកេ អាវសថេ វិហារេ គព្ភេ វា អញ្ញស្មិំ វា សង្ឃបរិច្ឆិន្នេ គុត្តសេនាសនេ។ សេយ្យន្តិ ភិសិ ចិមិលិកា បិវុរណំ ឧត្តរត្ថរណំ ភុម្មត្ថរណំ តដ្ដិកា ចម្មខណ្ឌោ និសីទនំ បច្ចត្ថរណំ តិណសន្ថារោ បណ្ណសន្ថារោតិ ឧវយាទិកំ។ សន្ថរណាទិកន្តិ តេសុ យេន កេនចិ អត្ថរណាទិកំ កត្វា វា ការាបេត្វា វា។

២៨-៩។ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សប្បាណកំ តោយំ បរិភុញ្ជេយ្យ, តស្ស ភិក្ខុនោ បាចិត្តិ សិយាតិ យោជនា។ តត្ថ ជានំសប្បាណកន្តិ “សប្បាណកមិទ”ន្តិ ទិស្វា វា សុត្វា វា យេន កេនចិ អាការេន ជានន្តោ។ តោយន្តិ ឧទកំ។ បរិភុញ្ជេយ្យាតិ បរិភុញ្ជេយ្យ។ យោ ភិក្ខុ បរិវត្តកំ ឋបេត្វា អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ ទេតិ, តស្ស ភិក្ខុនោ បាចិត្តិ សិយា។ ចីវរប្បដិគ្គហណសិក្ខាបទេ ភិក្ខុ បដិគ្គាហកោ ឥធ ភិក្ខុនី, អយំ វិសេសោ។ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ សិព្វេតាបិ តស្ស ភិក្ខុនោ បាចិត្តិ សិយាតិ អត្ថោ។ ចីវរន្តិ និវាសនបារុបនុបគំ។ សិព្វេតាតិ សយំ សិព្វន្តស្ស សូចិំ បវេសេត្វា នីហរណេ បយោគគណនាយ បាចិត្តិ។ សិព្វាបេន្តស្ស បន “សិព្វា”តិ វុត្តោ សចេបិ សព្វំ សូចិកម្មំ និដ្ឋាបេតិ, ឯកមេវ បាចិត្តិ, អាណត្តស្ស បយោគគណនាយ បាចិត្តិ ហោតិ។ បវារេត្វាន អតិរិត្តំ អការេត្វា ភុញ្ជតោ បាចិត្តិ សិយាតិ អត្ថោ។ តត្រាយំ វិនិច្ឆយោ – ឯកតោ សត្ត ភុញ្ជមានោ យទ្ធា យំសត្តិ បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរំ សាសបមត្តម្បិ អជ្ឈោហរិត្វា ភោជនំ បដិក្ខិបំ កត្វា អនន្តរំ ឥរិយាបថេន “អលមេតំ សព្វ”ន្តិ អតិរិត្តំ អការេត្វា បរិភុញ្ជតោ បាចិត្តិ ហោតីតិ។

៣០។ យោ ភិក្ខុ អាសាទនាបេក្ខោ ភុត្តាវិំ បវារិតំ ភិក្ខុំ “ហន្ទ, ភិក្ខុ, ខាទ វា ភុញ្ជ វា”តិ អនតិរិត្តេន បវារេតិ, ភោជនេ ភុត្តេ តស្ស បាចិត្តិយំ ឧទីរិតន្តិ អត្ថោ។ តត្ថ អាសាទនាបេក្ខោតិ អាសាទនំ ចោទនំ មង្កុភាវំ អបេក្ខមានោ។

៣១-២។ យោ ភិក្ខុ សន្និធិការកំ ភុញ្ជេយ្យ, តស្ស ភិក្ខុនោ បាចិត្តិ សិយាតិ អត្ថោ។ តត្ថ សន្និធិការកន្តិ បដិគ្គហេត្វា ឯករត្តំ វីតិនាមិតភោជនំ។ វិកាលេ យាវកាលិកំ ភុញ្ជតោ វាបិ បាចិត្តិ សិយាតិ យោជនា។ តត្ថ វិកាលេតិ វិគតកាលេ, មជ្ឈន្តិកាតិក្កមតោ បដ្ឋាយ យាវ អរុណុគ្គមនាតិ អត្ថោ។ យាវកាលិកន្តិ វនមូលផលាទិកំ អាមិសភោជនំ។ អគិលានោ ភិក្ខុ បណីតកំ សប្បិភត្តាទិកម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជេយ្យ, តស្ស ភិក្ខុនោ បាចិត្តិ សិយាតិ យោជនា។ តត្ថ អគិលានោតិ កល្លកោ។ បណីតកន្តិ សប្បិនវនីតតេលមធុផាណិតមច្ឆមំសខីរទធិសង្ខាតេហិ នវហិ សំសដ្ឋំ សត្តធញ្ញនិព្វត្តំ បណីតភោជនំ។ យោ ភិក្ខុ ឧទកទន្តបោនំ វជ្ជេត្វា អប្បដិគ្គហិតកំ ភុញ្ជេយ្យ, បាចិត្តិ សិយាតិ អត្ថោ។ តត្ថ អប្បដិគ្គហិតន្តិ កាយេន វា កាយប្បដិពទ្ធេន វា គណ្ហន្តស្ស ហត្ថបាសេ ឋត្វា កាយកាយប្បដិពទ្ធនិស្សគ្គិយានំ អញ្ញតរេន ន ទិន្នំ អប្បដិគ្គហិតំ នាម។

៣២។ យោ ភិក្ខុ តិត្ថិយស្ស សហត្ថេន កិញ្ចិ ភុញ្ជិតព្វំ ទទេយ្យ, តស្ស បាចិត្តិ សិយាតិ សម្ពន្ធោ។ តត្ថ តិត្ថិយស្សាតិ អញ្ញតិត្ថិយស្ស។ កិញ្ចិ ភុញ្ជិតព្វន្តិ យំ កិញ្ចិ ភោជនិយំ។ សហត្ថេនាតិ សហត្ថា។ យោ ភិក្ខុ មាតុគាមេន ឯកតោ រហោ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ, តស្ស បាចិត្តិ សិយាតិ សម្ពន្ធោ។ តត្ថ រហោតិ បដិច្ឆន្នេ។ កប្បេយ្យាតិ កប្បេយ្យ។ ឯកតោតិ សទ្ធិំ។

៣៣។ សុរាមេរយបានេបីតិ ឯត្ថ បិដ្ឋាទីហិ កតំ មជ្ជំ សុរា។ បុប្ផាទីហិ កតោ អាសវោ មេរយំ។ យោ ភិក្ខុ តទុភយម្បិ ពីជតោ បដ្ឋាយ

ក្យបរក្កតាបិ បិចតិ, តស្ស តប្បាតបច្ចយា បាចិត្តិយំ វុឌ្ឍីទិតត្តិ អនេត្វា៎ អក្កុលិបតោគរេក ចាបិតិ អក្កុលិហិ វុបកច្ឆកាឌិតំ ឈដ្ថតបច្ចយា បាចិត្តិ និឃាតិ អនេត្វា៎ ហឞឆេយ្យុបិ ចោគរេកតិ វុបទិកោបេ្យក វុគរេក ហឞឆេយ្យុ កឹឡអាតិបិត្តុំ តស្ស បាចិត្តិ និឃាតិ អនេត្វា៎

៣៥៎ អតាគទេបិ បាចិត្តិតិ បុក្កលស្ស ចា ឆយ្យុស្ស ចា អតាគទកទេលាបិ បាចិត្តិ និឃាតិ អនេត្វា៎ ឃោ កិក្ខុ វុបឞយ្យន្តេត បញ្ញាទេត្តត ចុច្ចុយាតោ តស្ស ចា ចចតំ អកត្តុកាយតាឃ, តំ ចា ឆយ្យុំ អឞិក្ខុត្យុកាយតាឃ អតាគទិឃំ កទោតិ, តស្ស តស្មិំ អតាគទិឃេ បាចិត្តិ និឃាតិ អនេត្វា៎ កឃាតកំ កចំ កត្វា ចា កឃាតកំ ទ្វុបំ ឌេស្សេត្វា ចា កិក្ខុ កឹឞឃតោបិ បាចិត្តិ និឃាតិ អនេត្វា៎

៣៦៎ ឃោ កិក្ខុ អកិលិតោ កិច្ចិ បច្ចុយំ ឆបេត្វា ខោតិ៎ ខលេយ្យ ចា ខលិបេយ្យ ចា, តស្ស បាចិត្តិយំ និឃាតិ ឞម្ពន្ធោ៎ តត្ត កិច្ចិ បច្ចុយត្តិ បឌីបុឌ្ឍលតំ ចា បត្តបចតាឌីសុ ខោតិកទលំ ចាតិ ៧ចទ្វុបំ បច្ចុយំ ឆបេត្វា៎ ខោតិត្តិ អក្កិ៎

៣៧-៣៨៎ កប្បតិត្ថុំ អតាគាឃ តចឌីចទេកោកិតោ តចំ ឌីចទំ កុឡាត្តស្ស បាចិត្តិ និឃាតិ អនេត្វា៎ កប្បតិត្តត្តិ ឃោទក្ខិយល្ខលយក្កុលបិដ្ឋឹតំ អញ្ញាតទប្បយាលំ កប្បតិត្ថុំ៎ អតាគាឃាតិ អតាឌិឃិត្វា៎ កិក្ខុតោ ឌីចទាឌិកំ បទិក្ខាទំ អបតេត្វា តិឆេត្តស្ស ចា តិឆាបត្តស្ស ចា ហឞាបក្ខុស្ស កិក្ខុតោ បាចិត្តិ និឃាតិ អនេត្វា៎ ឌីចទាឌិកត្តិ អាឌិ-ឞន្ធេត បត្តតិនីឆតស្វុចិឈទកាឃពត្ថតាឌិ៎ ឞក្កុល្យាតិ៎ តិឆេត្តស្សាតិ តិឆហត្តស្ស៎ ហឞាបក្ខុស្សាតិ ហឞាឌិប្បាឃស្ស៎ ខាតំ បាលំ ហតេ កិក្ខុ, តិទច្ឆាតកាតប្បិ ចាតិ ឃោ កិក្ខុ “បាលោ”តិ ខាតន្តោ តិទច្ឆាតកាតំ បាលំ ពុក្កុកប្បិ យហត្តប្បិ ហតេយ្យ, តស្ស បាចិត្តិយំ និឃាតិ អនេត្វា៎

៣៩៎ លោឆេតុកាទោយា លោឆេតិ, ឆុដ្ឋុល្លិ កិក្ខុតោបិ ចាតិ ឃោ កិក្ខុ កិក្ខុតោ ឆុដ្ឋុល្លឞក្ខាតំ ឞឈ្ឈាឌិឃេឞំ លោឆេតុកាទោយា ហុត្វា លោឆេតិ, តស្ស បាចិត្តិយំ និឃាតិ អនេត្វា៎ ខ្លុត្តិយា ឞហ ឞំចិឆាឃ កាយត្តទកតស្ស កិក្ខុតោ បាចិត្តិយំ និឃាតិ ឃោខតា៎

៤០៎ កិក្ខុំចា បហទេយ្យាឆាតិ ឃោ កិក្ខុ កិក្ខុំ បហទេយ្យ, តស្ស បាចិត្តិយំ និឃាតិ ឃោខតា៎ តលឞត្តិកយុក្កិទេតិ ឃោ កិក្ខុ បហទលាកាទំ ឌេស្សេន្តោ កាឃំ ចា កាឃប្បឌិពន្ធំ ចា វុក្កិទេយ្យ, តស្ស បាចិត្តិយំ និឃាតិ អនេត្វា៎ ចោទេឆ្យ ចា ចោគាបេយ្យ, កិក្ខុំ អមូលកេត ចាតិ ឃោ កិក្ខុ កិក្ខុំ អមូលកេត ឞឈ្ឈាឌិឃេឞេត ចោទេឆ្យ ចា ចោគាបេយ្យ ចា, តស្ស បាចិត្តិយំ និឃាតិ អនេត្វា៎ តត្ត អមូលកេតាតិ ឌិដ្ឋាឌិមូលចិទហិតេត៎

៤១៎ ក្យក្កុច្ចុប្បាឆេត ចាបិតិ “វ្លាតចិឞតិចេស្សា ត្វំ យញ្ញោ”តិអាឌីតិ កលន្តោ ក្យក្កុច្ចំ វុប្បាឆេយ្យ, តស្ស ក្យក្កុច្ចុប្បាឆតបច្ចយា បាចិត្តិយំ ហោតិ៎ ឃោ កិក្ខុ កល្ខតត្វាឃ កល្ខតខាតាតំ ចចតំ ឞោតុំ វុបស្សុតិ៎ ឃាតិ, តស្ស បាចិត្តិយំ និឃាតិ ឞម្ពន្ធោ៎ តត្ត កល្ខតត្វាឃាតិ កលហត្វាឃ៎ កល្ខតខាតាតត្តិ កលហខាតាតំ៎ វុបស្សុតិត្តិ ឞុតិឞមីបំ៎

៤២៎ ឃោ កិក្ខុ ឞឈ្ឈុស្ស បទិលាយិតំ ឃំ លិកំ, តំ បទបុក្កលស្ស តាទេយតិ, តស្ស បាចិត្តិយំ និឃាតិ ឞម្ពន្ធោ៎ តត្ត តាទេយតីតិ បទិលាទេយតិ៎

បុច្ឆំ អកត្វាតិ “វិកាលេ គាមប្បវេសនំ អាបុច្ឆាមី”តិ វា “គាមំ បវិសិស្សាមី”តិ វា អនាបុច្ឆិត្វា។ សន្តភិក្ខុន្តិ អន្តោឧបចារសីមាយ ទស្សនូបចារេ ភិក្ខុ ទិស្វា យំ សក្កា ហោតិ បកតិវចនេន អាបុច្ឆិតុំ, តាទិសំ វិជ្ជមានំ ភិក្ខុំ។ គាមស្សាតិ គាមំ, កម្មត្ថេ សាមិវចនំ។ គតេតិ សម្បទានេ ករណវចនំ, គតស្សាតិ អត្ថោ។ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆិត្វា វិកាលេ គាមំ គតស្ស ភិក្ខុនោ បាចិត្តិយំ សិយាតិ អត្ថោ។ សេសំ ឧត្តានមេវាតិ។

បាចិត្តិយនិទ្ទេសវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧។ បកិណ្ណកនិទ្ទេសវណ្ណនា

៧៦។ ឥទានិ បកិណ្ណកំ ទស្សេតុំ “សញ្ចិច្ច”ន្ត្យាទិ អារទ្ធំ។ តត្ថ យោ ភិក្ខុ ទុស្សីលោ ហុត្វា សញ្ចិច្ចំ កុរុណ្ឌំ អញ្ញស្ស ទេតិ, តស្ស ថុល្លច្ចយំ សិយា។ ថេយ្យាយ អញ្ញស្ស ទេតិ, យថាវត្ថុ បារាជិកាទិ សិយា, ទុក្កដវត្ថុ ទុក្កដំ, ថុល្លច្ចយវត្ថុ ថុល្លច្ចយំ, បារាជិកវត្ថុ បារាជិកំ សិយាតិ វុត្តំ ហោតិ។

៧៧។ កុសាទិមយចីរានីតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទោ វាកផលកំ សង្គណ្ហាតិ, កុសមយចីរំ វាកមយចីរំ ផលកមយចីរន្តិ។ តត្ថ កុសេ គន្ថេត្វា កតចីរំ កុសមយចីរំ។ វាកមយចីរំ នាម តាបសានំ វក្កលំ។ ផលកមយចីរំ នាម ផលកសណ្ឋានានិ ផលកានិ សិព្វេត្វា កតចីរំ។ កម្ពលំ កេសវាលជន្តិ កេសជំ កម្ពលំ វាលជំ កម្ពលំ, កេសកម្ពលំ វាលកម្ពលន្តិ អត្ថោ។ កេសេហិ តន្តេ វាយិត្វា កតកម្ពលំ កេសកម្ពលំ។ ចមរីវាលេហិ វាយិត្វា កតកម្ពលំ វាលកម្ពលំ។ សមំ វិនាតិ នគ្គិយចរកាលំ ឋបេត្វា។ ធារយតោ ធារយន្តស្ស។ ឧលូកបក្ខាទិកបក្ខិកន្តិ ឧលូកបក្ខិអាទិកបក្ខិកំ។ តត្ថ ឧលូកបក្ខិកន្តិ ឧលូកសកុណបក្ខេហិ កតនិវាសនំ។ អជិនក្ខិបន្តិ សលោមំ សខុរំ អជិនមិគចម្មំ។ នគ្គិយចរកាលំ ឋបេត្វា ឯតេសុ សត្តសុ វត្ថុសុ យំ កិញ្ចិ ធារយតោ ថុល្លច្ចយំ សិយាតិ អត្ថោ។

៧៨។ សត្ថេន កត្តព្ពំ កម្មំ សត្ថកម្មំ, តស្មិំ សត្ថកម្មេ។ វត្ថិម្ហិ កត្តព្ពំ កម្មំ វត្ថិកម្មំ, តស្មិំ វត្ថិកម្មេ។ សំ និមិត្តន្តិ អត្តនោ អង្គជាតំ។ តំ ឆិន្ទតោ ថុល្លច្ចយំ សិយាតិ សម្ពន្ធោ។ មំសាទិខាទនេតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទោ អដ្ឋិលោហិតចម្មលោមានិ សង្គណ្ហាតិ។ តស្មា មនុស្សានំ មំសអដ្ឋិលោហិតចម្មលោមខាទនេ ថុល្លច្ចយំ សិយាតិ អត្ថោ។

៧៩។ កញ្ចុកវេឋនទុស្សានីតិ ឯត្ថ កញ្ចុកំ អគ្គញ្ញចារកេហិ កតាតិ វត្វាតិ ធារយន្តស្ស ទុក្កដំ។ វេឋនកន្តិ យកថិចារកេហិ កតំ វេឋនទុស្សំ។ សព្វនីលាទិកន្តិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន សព្វលោហិតកសព្វមញ្ជិដ្ឋកានំ សង្គហោ។ តត្ថ សព្វមេវ នីលកំ សព្វនីលកំ។ ឯវំ សេសេសុបិ។ នីលំ ឧមាបុប្ផវណ្ណំ។ បីតំ កណិការបុប្ផវណ្ណំ។ លោហិតំ ជយសុមនបុប្ផវណ្ណំ។ កណ្ហំ អទ្ទារិដ្ឋកវណ្ណំ។ មញ្ជេដ្ឋិកំ លាខារសវណ្ណំ។ ឯតេសុ អដ្ឋសុ វត្ថុសុ យំ កិញ្ចិ ធារយន្តស្ស ទុក្កដំ សិយាតិ អត្ថោ។

᪇-᪈᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩔᩈᩩᨶᨡᩣᩉᩥᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩈᩩᨶᨡᩋᩉᩦᨶᩴ ᨾᩴᩈᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᩁᩪᨸᩥᩁᨧᨿᩩᩃᩥᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩦᩉᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᨴᩦᨸᩥᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩦᩉᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᩋᨧ᩠ᨨᨴᩦᨸᩥᨶᩴ ᨾᩴᩈᩣᨶᩦᨲᩥ᪨ ᨲᩁᨧ᩠ᨨᩔ ᨧ ᨾᩴᩈᩣᨶᩥ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔᨠᨲᨾᩴᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨾᩴᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣ᪨ ᨶᨣᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣᨴᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᪁᪆ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨸᩔᩣᨴᨠᩣᨶᩥᩅᩤ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨲᩥ ᨿᩣᨲᩣᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᩣᨣᨲᨸᨧ᩠ᨧᩥᨸᩥᨧ᩠ᨨᩥ ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩅᩮᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᨶᩣᩉᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩋᩣ ᨸᩔᩣᨴᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩋᩣ ᩅᩮᨴ ᩅᩮᨴᨿ᩠ᨿ ᨣᨶ᩠ᨳᨿ᩠ᨿ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨲᩔ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪉᪨ ᩈᩉᩈᩣᨲᩥ ᩅᩮᨣᩈᩣ ᩅᩮᩅᩮᨣᨶ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩩᩁᩮᩣᨧ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨧ-ᨠᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᨶ᪨ ᨸᨧᩮᩅᨲᩥ ᨸᨧᩮᩅᨿ᩠ᨿ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨸᩔᩣᨴᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨠᩴ ᨸᩔᩣᨴᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨠᩴ᪨ ᨧᩥᩅᩮᨲᩥ ᨸᨧᩮᩅᨿ᩠ᨿ᪨ ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨸᩔᩣᨴᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨠᩴ ᩈᩉᩈᩣ ᨸᨧᩮᩅᨿ᩠ᨿ ᨧ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩮᨿ᩠ᨿ ᨧ, ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨸᨧᩮᩅᨿ᩠ᨿ ᨧ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩮᨿ᩠ᨿ ᨧ, ᩏᨠ᩠ᨠᩣᩈᩥᨲᩴ ᨧᩮᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨸᨧᩮᩅᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪀᪨ ᨶᩥᨲ᩠ᨳᩩᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨣᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨴᨲ᩠ᨲᨣᩩᨱᩮᩣᨸᩮᨲᩴ ᩃᩣᨽᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨸᩔᩣᨴᨶᩮᩣᩃᩦᩉᩴ ᨩᩉᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥᨠᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨸᩔᩣᨴᩴ ᨣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣ᪨

᪁᪁᪨ ᩃᩮᩣᨾᨶᩣᨴᩮᩅᩃᩮᩅᩃᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨸᩣᩃᩥᨲᨣᩁᩮᨲ ᨧ ᨸᩁᩩᩈᨲ ᨧ ᨣᩩᩃᩥᨣᩮᨠ ᨧ ᨸᩩᨲᩥᨣᩮᩁᨲ ᨧ ᨸᩩᩈᩥᩁᩮᨲ ᨧ ᩋᨧᩮᩃᩮᩅᩃᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨧᩮᩃᩮᩅᨲᨣᩁᩴ᪨ ᨣᩩᨸᨣᩮᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨣᩩᨸᨣᩮ᪨ ᨴᩣᩉᨲᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨣᩩᨧᨿᨠ᩠ᨠᩥᨲᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨶ ᨧᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᨶ ᨧᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨸᩁᩮᨶ ᨧ ᨶ ᨧᩮᩣᨴᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨴᩃ᩠ᩃᨸᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨣᨧᨧᩁᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨶ ᩈᩮᩣᨽᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨾᩩᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ᪨

᪁᪂᪨ ᨶᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᨣᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨣᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩣᨲᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨧᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩮᨧ᪨ ᩅᩮᨴᩮᨲᩣᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩮᨲ᪨ ᨸᩥᨲᩥᨿᩮᩣᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩥᨲᩥᨿᩮᩣᨣ᩠ᨣᩮᨶ᪨ ᨴᩮᩈᩮ ᨴᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣ᪨

᪁᪃᪨ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨽᨱ᩠ᨯᩔ ᨣᨾᩮᨶ, ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨽᨱ᩠ᨯᩔ ᨧᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨶ, ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᨠᩁᨱᩮ, ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᩣᩃᨶᩮ, ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩣᨸᨶᩮᨲᩥ ᩃᩮᨿᩩ ᨧᨲᩩᩈᩩ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣ᪨

᪁᪄᪨ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨧᩣᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩥᨠᨧᩣᨭᩥᨠᩥ ᨧᩥᨧᩮᩁᨿ᩠ᨿ ᨧ ᩈᩮᨠᨿ᩠ᨿ ᨧ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨧᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᪁᪆ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨳᩣᨸᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩮᨣᩣ ᨧᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨧᨲ᩠ᨳᩣᨸᨲᩴ ᨣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨣᨿᨲᩴ ᨣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩁᩮᨠᩣᨩᨲᩴ ᨣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᩥᨧᨲᩴ ᨣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩃᩣᨡᨲᩴ ᨣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨣᩉᨱᩴ ᨣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨴᩣᨲᩴ ᨣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪁᪅᪨ ᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᨠᩴ ᨧᩥᨲᩣᨲᩥ "ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨸᨭᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮᩣ ᨩᨲ᩠ᨲᩣᨠᩁᨸ᩠ᨸᨭᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᩴ ᨴᩮᨱ᩠ᨯᨸ᩠ᨸᨭᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᩴ ᨧᩮᩣᩊᨸ᩠ᨸᨭᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᩴ"ᨲ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪂᪁᪁) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨸᨭᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮᩣ ᩈᨾᩣᩉᨭᩣᨲᩥ "ᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᩴ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᨠᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩈᨿᩴ ᨣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᩁᩮ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩉᩣᩴ ᨲᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᩩᩁᩩᩴ ᨧ ᩈᩪᨧᩥᩴ ᨧ ᨲᩩᩁᩥᨿᨧᩣ ᨠᩣᨿᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣ᪨

៩៩៖ យោ ភិក្ខុ ឧហាយន្តោ ក្យុចិត្តកប្បុត្តេ កាយំ ឈិន្ទេយ្យ, កាយតោ កាយេន អញ្ញាយញ្ញំ ឈិន្ទេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយាតិ សម្ពន្ធោ៖ យោ អកិលិនោ ធិសាបិហិតោ ពហារាយ ពហិអារាយ ចរេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយាតិ សម្ពន្ធោ៖

៩៤៖ សព្ពនីលិទិកយ្យំ ចាតិ ឧត្តុ អាទិ-សន្ធោ លេហិតោនាគាពបឹតកណ្ហបន្ទោដ្ឋយហារដ្ឋយហាភាយដ្ឋទ្តាងយោ រូបិហភាយោ សដ្ឋណ្ហាតិ៖ យោ ភិក្ខុ សព្ពនីលសព្ពលោហិតាទិកំ រូបិហតំ ឆាទេតិ, តស្ស ទុក្កដំ សិយាតិ សម្ពន្ធោ៖ យោ ភិក្ខុ ទត្តា ទត្តចិត្តា តងហុនាតាយបិ ឰត្តិយា តិមិត្តំ បស្សេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយា៖ យោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនាយិយា ភិក្ខុនាយិកាយ ឰត្តិយា មុចំ បស្សេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយា៖

៩៥-៦៖ យោ ភិក្ខុ រុញ្ញាតសញ្ញី ហុត្វា អញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ បត្តំ ចា បស្សេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយា៖ អាងាសាទិមិដ្ឋកបន្ទេ អត្តនោ មុចំ បស្សេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយា៖ រុច្ចាសតយហាសនេ តិសជ្ជាទិ តិសីងតសយតាទិ កទោត្តស្ស ភិក្ខុនោ ទុក្កដំ សិយា៖ រុក្ខិត្តាក្យុបសយ្យត្តតាតាសំចាសកាឌិតំ ចត្តនេបិ ទុក្កដំ សិយាតិ សម្ពន្ធោ៖ តត្ថ រុក្ខិត្តាតិ អាបត្តិយា អឌស្សនេ រុក្ខិត្តកោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ រុក្ខិត្តកោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ រុក្ខិត្តកោតិ តិវិធោបិ ឰឆាធិបេតោ៖ អក្យុបសយ្យន្តោតិ ឰយិតា ភិក្ខុតិសាយលោទសាយលោទិសិក្ខាយាតបណ្ណត្តិកត្តិសិក្ខាបច្ចក្ខាតកោ កហិតោ៖ តាតាសំចាសកាតិ លទ្ធិតាតាសំចាសកា កហិតោ៖ អាទិ-សន្ធេត លិត្តយុលកា កហិតោ៖

៤០-៤១៖ យោ ឌីឈាសនេ បណ្ឌកិត្តិហិ បណ្ឌកេត ចា ឰត្តិយា ចា រុភតោាញ្ញនេតត ចា ឧកតោ តិសីទេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយា៖ អឌីឃេ អាសនេតិ ទស្ស អាសនេ៖ យោ ភិក្ខុ ទស្សាសនេ មញ្ចេ ចា បីឋេ ចា អសយាតាសតិកេត ឧកតោ សយេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយាតិ អត្ថោ៖ ចលបុប្បាទិកត្តិ ឧត្តុ អាទិ-សន្ធេត ចេញ្ញរុទុល្លាងត្តកដ្ឋយត្តិកាងយោ សដ្ឋហិតា៖ ក្យុលសដ្ឋហត្វាយ ចលបុប្បាទិកំ ឥងតោ ទុក្កដំ សិយាតិ សម្ពន្ធោ៖

៤២-៣៖ យោ ភិក្ខុ កត្តិយាទិ សយំ កទេយ្យ, បរំ ការាបេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយា៖ យោ ភិក្ខុ ឌិនេត ចារិតបច្ចយេ បរិក្ខេជ្ជយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយា៖ អញ្ញត្វា ពាលេហិ យោ ភិក្ខុ អាចរិយុបជ្ឈាយេ អតិស្សាយ តិស្សយំ អក្កហេត្វា ចរេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយា៖ យោ ភិក្ខុ អត្ថញ្ញាតេហិ មាតាបិតុអាទីហិ បុក្កលេហិ អញ្ញស្ស បុក្កលស្ស គេសជ្ជំ កទេយ្យ ចា ចទេយ្យ ចា, តស្ស ទុក្កដំ សិយា៖ សាបត្តិកោ យោ ភិក្ខុ រុបោសថប្បចារណំ កទេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយាតិ សម្ពន្ធោ៖ តត្ថ ឌិនេត ភាចតា ចារិតា ឌិតចារិតា, ឌិតចារិតា ច តេ បច្ចយា ចេតិ ឌិតចារិតបច្ចយា, តេ ឌិតចារិតបច្ចយេ៖ ទ្វេយាតិកាអប្បក្យុលតាយ អញ្ញត្វា៖

៤៤៖ យោ ភិក្ខុ អាគោកំ ចា តិយោកំ ចា ចន្ទេត្វា ទ្វារពន្ធាទិកេ ឋានេ បរិចត្តកចាឌកំ អបិឆាយ ឌិចា សយេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ សិយាតិ សម្ពន្ធោ៖ ទ្វារពន្ធាទិកេតិ យេត កេតចិ បរិក្ខិត្តេ អព្ភោកាសេបិ ទុក្ខម្ពលេបិ អត្តយសោ ឰយិតា លក្ខណេត យុត្តអាកាសដ្ឋលេបិ៖ អបិឆាយាតិ អបិធហិត្វា៖ ចិតាគោកត្តិ "ឧស ទ្វារំ ជក្កិស្សតី"តិ អាគោកំ ឌបេត្វាតិ អត្ថោ៖ តិយោកត្តិ អចសដ្ឋាតំ, អត្តនោ អចសំ

ᨻᩣᩉᩩᩈᩣᨧᩣᩁᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ "ᩈᨧᩈᩮᩣ"ᨲᩥ ᨧ ᨷᩥᨿᩮᩣ, ᩈᨧᩈᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨧᩣᨲᩥ ᨶᩥᨧᩣᨠᩣᩃᩮᩣ᪨

᪗᪕᪨ᨶᨭ᩠ᨮᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᩃᩥ ᨩᩦᩉᩥ ᨿᨧᩮ ᨠᩮᩣᨻᩩᨿᩮᩣ ᨠᨠ᩠ᨠ ᨧᩁᨠᩮᩣ ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩈᨠᩮᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨧᩥᨶᩴ ᨶᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᨷᩣᨲ᩠ᨲᩥᩁᩩᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᩣᩁᩩᩃᩮᩉᨿᨿᩣᨶᩥᨷᩣᨲ᩠ᨲᩥᩁᩩᨷᩴ᪨ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥᨶᩈᨧᩥᨶᩴ ᩁᨲᨶᩴ᪨ ᩋᩣᩁᩩᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨿᩁᩣᨶᩥᩈᨭ᩠ᨮᩣᩁᩩᨶᨠᩃ᩠ᨴᩣ᪨ ᨷᩣᨲ᩠ᨲᩥᨷᩈᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᩦᩈᩣᨶᩥᩋᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩮ᪨ ᨲᩩᩁᩥᨿᨠᩃ᩠ᨴᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᨿᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᨶᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣ ᨲᩩᩁᩥᨿᨠᩃ᩠ᨴᩣ᪨ ᨹᩃᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥ ᨹᩃᩥᨲᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩣᨱᩣᨶᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩩᨣ᩠ᨣᨿᩣᨶᩈᩣᨶᩥᨠᩴ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨧᩣᨣᩩᩁᨣᩩᨿᩥᨶᩣᨶᩮᨿᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨴᩮᩣᨲᩈᩩ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᨿᩈᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪗᪖᪨ᩈᨶᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨠᨠᨲᩮᩃᩉᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᨿᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲᩮᩃᨶ ᨧ ᨴ᩠ᨴᨠᨿᩥᩔᨠᨲᩮᩃᨶ ᨧ ᨿᨶ ᨠᩮᩣᨶᨵᩥ ᨩᩥᨠ᩠ᨡᩃ᩠ᩃᩮᨶ ᨧ᪨ ᨹᩃᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩉᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨲᨿᨿᩣᨶᩥᨹᩃᩮᨶ ᨧ ᨹᩃᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᨶᨠᩮᩉᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨴ᩠ᨴᩦᩉᩥ ᨧ ᨠᩮᩣᨴ᩠ᨴᨶ ᨧ ᨠᩮᩣᩈᨿᩮᩣᩈᨴ᩠ᨴᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨴᩮᩣᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᨯᨶ ᨠᩮᩣᨯᨶᨲᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪗᪗᪨ ᨿᨴᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩮᩣᨠᨲᩩᩁᩃᩣ ᩈᨿᩮᨿ᩠ᨿ, ᨿᨴᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩮᩣᨠᨷᩥᨧ᩠ᨧᩩᩁᩃᩣ ᩈᨿᩮᨿ᩠ᨿ, ᨿᨴᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩮᩣᨠᨿᨬ᩠ᨬᩮᩁᨠ ᩈᨿᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴᨶᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨷᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨷᨿᩣᩃᨲᩮᩣ ᩋᩈᩥᨠᩴ ᨧ ᨮᩣᨶᩴ ᨧ ᨶᨲ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᩴ ᩃᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩈᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᩃᨲᩮᩣ ᩋᩈᩥᨠᩴ᪨ ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩩᩃᨲᩮᩣ ᨮᩣᨶᩴ᪨

᪗᪘᪨ ᨿᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᨧ᩠ᨧᩴ ᨣᩦᨲᩴ ᩅᩣᨴᩥᨲᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ ᨧ ᨿᩮᩣᨩᩣᨷᩮᨲᩥ ᨧ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩥᨿᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨴᩔᨶᩴ, ᨲᩮᩈᩴ ᨣᩦᨲᩣᨶᩴ ᩈᩅᨶᩴ, ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩣᨴᩥᨲᩣᨶᩴ ᩈᩅᨶᨬ᩠ᨧ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪗᪙᪨ᨩᩦᩉᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨷᩥᨿᩮᨲᩥ ᨩᩦᩉᩥᩋᩣᨶᩦᨲᩴ ᩁᩩᩉᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨ ᨻᩣᩉᩥᨷᩥᨠᩣᩁᨣᩩᨭ᩠ᨮᨠᨲᩥ ᨷᩥᨠᩣᩁᨣᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨻᩣᩉᩥ᪨ ᨧᨶ᩠ᨴᩣᨶᩥᩃᨶ᩠ᨴᨶᩣᨶᩥᨿᩦᩉᩥ ᨧᨶ᩠ᨴᨷᩔᩣᨧᩈᨦ᩠ᨠᩣᩁᨧᩃᨠᩣᨶᩦᨲᩴ ᩃᨶ᩠ᨴᨶᨧᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᨷᨶ᩠ᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶᩦᨿᨠᩮᩣᩈᩣᨶᩥᩈᩣᩁᩮᩣᨱᩮᩣᨲᩥ ᨶᩦᨿᨠᩮᩣᩈᩈᩣᩁᩮᩣᨱᩮᩣ ᨶᩦᨿᨶᩁᩈᩣᩁᩮᩣᨱᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪘᪐᪨ᨶᩁᨿᨭ᩠ᨮᨠᩁᩃᩣᨶᩥᨿᩦᩉᩥ ᨴᩮᩣᨲ᩠ᨲ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩁᨩᨶᨠᩁᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨶᩮ ᩃᩮᩣᨿᩉᩣᩁᩮᩣᨱᩮᩣᨲᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨶᩮ ᨧᩩᨷᨠᨭ᩠ᨮᨠᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩁᩃᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩃᩮᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣᨱᩮᩣ᪨ ᨶᩥᩈᩣᨷᩥᩉᨲᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᨽᩩᨿᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨷᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪘᪑᪨ᩋᨶᩮᩣᨶᩣᨲᩋᩃ᩠ᩃᨷᩥᨶᩮᩉᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨶᩮᩣᨶᩣᨲᨷᩥᨶᩮᩉᩥ ᨧ ᩋᩃ᩠ᩃᨷᩥᨶᩮᩉᩥ ᨧ ᩈᨬ᩠ᨬᩥᨠᩴ ᨿᨬ᩠ᨬᩴ ᨧ ᨷᩦᨮᩴ ᨧ ᩋᨣ᩠ᨣᨿᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨧ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪘᪒-᪓᪨ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨦ᩠ᨣᨿᩣᨷᩥᨷᩃ᩠ᩃᩅᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩈᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨩᩦᨧᩁᨶ ᨧᩥᩉᩣᩁᩁ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨿᩁ ᨧ ᨷᩃ᩠ᩃᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᨴᩩᨷ᩠ᨷᩥᨠᩩᨶᩮᩣᨿ᩠ᨿ ᨩᩦᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ

ឆឹចទាតំ អញ្ញាតរំ ឆឹចរំ ទុប្បរិភោគេន បរិភុញ្ជេយ្យ៍ អកាយពន្ធនោតិ កាយពន្ធនបិនហិតោ ភិក្ខុ កាយំ ចជេយ្យ គច្ឆេយ្យ៍ យោ ភិក្ខុ ចង្កំ ឋង្គារំ ពត្វាត ង្កេក សេត្ត តាចេយេយ្យ ង្កកស្សុទ្ធិ ត កេទេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ និយាតិ អត្ថោ៍ សយាខេយ្យ អកប្បិយេតិ ភិក្ខុ ចា សាយលោទាគិកេ សេសសហឆម្ពិកេ ចា អកប្បិយេ តិយោរេជេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ និយាតិ អត្ថោ៍ សភាកាបត្តិយា ខេសតាទោចតបច្ចយា ទុក្កដំ និយាតិ អត្ថោ៍ សភាកាតិ ឯត្ថ ចត្ថុសភាកតាច ព្ពឆាឆិប្បេតា, ត អាបត្តិសភាកតា៍

៤០៍ត ចសេ ចស្សត្តិ យោ ភិក្ខុ ចស្សំ ត ចសេយ្យ ត ង្កបកេច្ឆេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ និយា៍ ចិសំចាខេ សុទ្ធចិទ្វេតិ ឯត្ថ សេយ្យតាតទ្វេ ភុម្មចចតំ, បដិស្សចំ ចិសំចាខេត្តស្ស សុទ្ធចិត្តស្ស ទុក្កដំ និយាតិ អត្ថោ៍ ចស្សំ ចសិត្វា អតត្ថញ្ញាតកិច្ចតោ អតត្ថញ្ញាតកិច្ចេត ភិក្ខុនោ កយេត ទុក្កដំ និយាតិ យោជតា៍

៤១៍ អាបចំ ចឡេត្វា តទុស្ស ង្កច្ឆំ បេរិទិសយ្យាអភិទុហលោ ទុក្កដំ និយាតិ សម្ពន្ធោ៍ អាបទត្តិ អត្តរាយំ៍ តទុស្សាតិ ទុក្ខស្ស៍ បេរិទិសយ្យាតិ ឯកបេរិទិសប្បយាលា យញ្ញិយស្ស បុរិសស្ស បច្ចាហត្វា៍ អបរិស្សាចតោ យោ ភិក្ខុ អទ្ធាតំ កេច្ឆេយ្យ, យោ ច ភិក្ខុ តំ បរិស្សាចតំ យាចតោ ត ខេខេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ និយាតិ យោជតា៍ អទ្ធាតត្តិ អទ្ធយោជតយេច អត្តិយទ្ធាតំ៍

៤២៍ អត្តតោ ឈាតតេ ទុក្កដំ និយាតិ សម្ពន្ធោ៍ យោ ភិក្ខុ ព្ពត្តិទ្វុបិឌិទ្វុបំ កេទេយ្យ ចា កាទាបេយ្យ ចា, តស្ស ទុក្កដំ និយា៍ យាលិឌិកំ ចិឌិត្តំ ឌេបត្វា ខាតកាឌិចត្តំ សយំ កេទេយ្យ, ទុក្កដំ និយាតិ សម្ពន្ធោ៍

៤៣៍ កុញ្ញាត្តយដ្ឋបេតិ យោ ភិក្ខុ កុញ្ញាត្តំ ង្កដ្ឋាបេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ និយា៍ កត្តសាលិឌឹសុ ចុទ្ធាតំ ញ្ចកាសំ អខត្វា តិសឹខេតា ទុក្កដំ និយាតិ យោជតា៍

៤៤៍ យាតាតីតិ ចឃំ្យាទេឆា សកេចំ សត្ថយាតិកាឌីតិ៍ កល្លកោតិ អកិលិតោ៍ អកិលិតោ យោ ភិក្ខុ យាតាតំ អភិទុហេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ និយាតិ អត្ថោ៍ ចខេ ឌចត្តិ កេញ្ញត្ថំ ចខេយ្យ, ទតតត្តយំ អារក្ខ កេញ្ញត្ថំ ចខេយ្យ, តស្ស ទុក្កដំ និយាតិ អត្ថោ៍ អញ្ញាបរិសាយ ង្កបលិលតេ ទុក្កដំ ហោតិ៍

៤៥៍ កាយាឌិត្តិ ឯត្ថ អាឌិ-សទ្ទោ ង្កាទុតិមិត្តំ សង្គហាតិ៍ កាយំ ចា ង្កាទុំ ចា តិមិត្តំ ចា ចិចរិត្វា ភិក្ខុនីតំ ត ឌស្សេយ ត ឌេស្សយ្យាតិ អត្ថោ៍ លេកាយតំ តិទច្ឆាតាឌិចិឡ្ញុ ត ច សយំ ចាខេយ្យ, បទេញ្ញា ត ចាចាទេយ្យ៍ បលិតំ កេហ្យាយ្យ ចា កហ្យាបេយ្យ ចា, តស្ស ទុក្កដំ និយាតិ យោជតា៍

៥០-៥១៍ យត្ថ កត្ថចិ បេញ្ញអាយំ បក្លិបិត្វា កត្តំ កុញ្ញាត្តស្ស ទុក្កដំ និយាតិ សម្ពន្ធោ៍ បត្តហត្ថកោ យោ ភិក្ខុ ចាតបិតំ ចា កចាចំ ចា បហាយេ បហាយេយ្យ, សោខកំ បត្តំ ង្កហ្យាយ្យ ង្កហ្យាឡាតាបេយ្យ ចា បដិសាយេយ្យ ចា, ចោខកំ បត្តំ អតិង្កហ្យាយ្យ អតិឌេបេយ្យ, តស្ស

ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᩅᩣ ᩋᨦ᩠ᨠᩮ ᩅᩣ ᨾᨬ᩠ᨧᩮ ᩅᩣ ᨷᩦᨮᩮ ᩅᩣ ᨾᩥᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨽᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᨷᩣᨴᩮ ᩅᩣ ᨨᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᨮᨷᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨽᩪᨾᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᩣᨿ ᨷᩴᩈᩩᩈᨠ᩠ᨡᩁᨾᩥᩔᩣᨿ᪨ ᩋᨦ᩠ᨠᩮᨲᩥ ᩐᩁᩪᨶᩴ ᩏᨷᩁᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᩮ ᨾᩥᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨾᩥᨯ᩠ᨰᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ᪨ ᨷᩁᩥᨽᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨻᩣᩉᩥᩁᨷᩔᩮ ᨠᨲᩣᨿ ᨲᨶᩩᨠᨾᩥᨯ᩠ᨰᩥᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮ᪨ ᨿᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨧᩃᨠᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨮᨷᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨵᩮᩣᩅᨶᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩔ ᨵᩮᩣᩅᨶᨷᩩᨬ᩠ᨨᨶᩣ ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪉᪂᪨ ᩅᩥᨥᩣᩈᩴ ᨾᩩᨡᨵᩮᩣᩅᨶᩴ ᩏᨴᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩦᩉᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩣᩁᩩᨾᨿᨷᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥ᪨

᪉᪃᪨ ᨿᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨡᩥᨷᩥᨲᩮ “ᨩᩦᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᩮ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨷᩁᩥᨾᨱ᩠ᨯᩃᨠᩣᨶᩥ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨷᩁᩥᩈᩮ ᩋᨶᩣᨴᩁᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪉᪄᪨ ᨿᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨽᨱ᩠ᨯᩣᨣᩣᩁᩮ ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩᨿᩣ ᨷᩥᨲᩩᨶᩮᩣ ᨧ ᨽᨱ᩠ᨯᨠᩴ ᨣᩮᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨽᨱ᩠ᨯᩣᨣᩣᩁᩮ ᨬᩣᨲᩥᩁᩮᩣᩅᩮᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨣᩮᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨣᩮᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨿᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩅᨧᩣᨿ ᩉᩦᨶᩮᨶ ᨩᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩦᨶᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨩᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᨴᩈᩉᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩣ ᩉᩦᨶᩴ ᩅᩣ “ᨧᨱ᩠ᨯᩣᩃᩮᩣᩈᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩏᨩᩩᩴ ᩅᩣ “ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨧᨱ᩠ᨯᩣᩃᩅᩮᨶᨶᩮᩈᩣᨴᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨷᨴᩮᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨠᩦᩊᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᨶ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ᪨

ᨷᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪅᪨ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨠᨱ᩠ᨯᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪉᪅᪨ ᨬᩣᨲᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩮᩔᩣᨾᩥ “ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨧᩁᩥᨿᩅᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩅᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨣᨾᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩅᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨷᩥᨿᩈᩦᩃᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨣᨾᩥᨠᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨾᩥᨠᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᨶ᩠ᨴᩮᩣ, ᨣᨾᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩅᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪉᪆᪨ ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨣᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩏᨷᩮᨲ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨳᩣᨾᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨲᩥᩈᩣ ᨲᩦᩈᩩ ᨷᨠᩣᩁᩮᩈᩩ ᩏᨷᩮᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨣᩉᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨴ᩠ᩅᩥᩈᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᩏᨷᩮᨲ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨿᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪉᪇-᪁᪀᪀᪨ ᨴ᩠ᩅᩮᩁ ᨮᩥᨲᩴ ᨮᩦᨲᩥ ᨮᨷᩮᨲᩣᨠᩣᩁᩴ ᨾᩃ᩠ᩃᨠᩮᩣ “ᨻᩩᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩮ ᨮᩥᨲᩴ ᩉᩮᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨴᩮᨳ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ “ᨻᩩᩉᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩥ,

ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᨲ᩠ᩅᩮᩅᩴ ᨸᨴᩣᨶᩴ ᨿᨳᩣᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨴᩮᩈᩩ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴᨲᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ. ᨠᨳᩴ? “ᩑᨲᩴ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩥ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ. ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩ ᨧ ᨧᩦᩅᩁᩮᩈᩩ. ᨿᨳᩣ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᩅᩥᨶᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

᪑᪐᪑. ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩈᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨧ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣ ᨧ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ. ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨲᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣ. ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ,
ᨸᩁᩥᩉᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩈᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

᪑᪐᪒-᪓. ᨠᩣᨿᨸ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨸ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᩴ ᨴᩩᨲᩥ ᩑᨲᩮ. ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᩑᨲᩮ ᨸᨴᩮᩈᩮᩣᨽᨿᩮᩣᨯᩮᩣ ᨠᩣᨿᨸ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩣ
ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣ.

᪑᪐᪔-᪕. ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩮᩈᩩ ᩈᩩᨸᩥᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᨠᩴ ᩈᩮᩈᨾᩴᩈᩴ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᩣᨲᩥᨠᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᨧᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩥ
ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

᪑᪐᪖. ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨩᩣᨶᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨲᨳᩣ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ
ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨲᨳᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ “ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ.

᪑᪐᪗-᪘. ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩃᩮᩣᨠᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ. ᨿᨳᩣᩉ –

“ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨯ᩠ᨰᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᩣ ᨧ, ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩋᩣᩈᩅᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᨧ;

ᩈᩩᨸᩥᨶᩈ᩠ᩈᩣ ᩑᨲᩣᨶᩥ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩉᩥ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩦ.

“ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨠᩥᨠᩥᩃᩣᨽᩣ ᨧ ᨸᩁᩣᨧᩥᨲᩣ;

ᩈᩩᨸᩥᨶᩈ᩠ᩈᩣ ᩑᨲᩣᨶᩥ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩦ”ᨲᩥ –

ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩴ ᨽᩅᩣ ᩅᩥᨸᩥᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩩᨸᩥᨶᩈ᩠ᩈᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᨸᩥᨿᩈᩦᩃᩥᨽᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

᪑᪐᪙. ᨿᨳᩣᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨿᨾᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ – ᨠᨴᩣ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩩᨸᩥᨶᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩈᩩᨸᩥᨶᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ
ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩈᩩᨸᩥᨶᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ.

១១៦. ធាតុច្ឆេសា បត្តទេសា, សាយក្ខិ ឌិតតេតា តិឆាតិ ធាតុច្ឆេសា ឋ្តេបិសទេឆា , បត្តទេសា ឋ្តេបិសទេឆា, សាយក្ខិឋ្តេបិសទេឆាតិ ឌិតតេតា តិឆា តេហាត្តិ. ឌិតតេតា បុក្កលតេតា កត្តុត្តាកាទតេតា តេត ឋ្តេបិសឆា តច ព្ភតិ ព្រទិតាតិ អតេត្ថា.

១១៧. តេចាទី តេដ្ឋកចាទីតិ តេចាទិកា បចានណា, តេដ្ឋចាទិកា បចានណា, ឲកចាទិកា បចានណា ព្ភតិ តច បចានណា ច្បត្តា.

១១៨. តស្សាតិ ឞក្កតយាសស្ស. តតេតា តេសត្តិ អាសាឡហិអត្តិយបក្ខយ្យាឃាច កត្តិកបុណ្ណយា ចស្សកាលត្តិ អតេត្ថា. ឲត្ត ហិ ឲកស្មិំ សំចន្ធតេ ចតុចឹសតិឋ្តេបិសឆា តេហាត្តិ.

១១៩. ឲតេតស្មិតិ ឲតេតសុ តឹសុ ចតុសុ ឲតេកកស្មិំ ឋ្តុយិក្សាតិឃបក្ខា សត្តយបក្ខា. ធាតុច្ឆសាតិ ឃ ធាតុច្ឆសាតិ អតេត្ថា. តេសសាតិ ឋ្តត្តាតត្ថាតេតចាតិ.

ចត្តាឌិកល្ហតិដ្ឋេសចណ្ណតា តិដ្ឋិតា.

តិកយតកថា

ឲត្តាចតា សយានន្ធា, ម្ញូលសិក្ខត្តចណ្ណតា;

តិដ្ឋិតា ឃា សយាសេត, អឌ្ឍយាសស្ស អព្ភេឃ.

អត្ថុបសម្បត្តាតំ, ហិតត្ថាឃ សយាសតោ;

ព្ភុយំ អត្ថំ ចណ្ណឃតា, ឃំ បុញ្ញាធិកតំ យឃា.

តេតត បុតេញ្ញតអឃំ តេលាតេកា, សុខាឃ បដិបត្តិឃា;

បិបុណាតុ ចិសុទ្ធាឃ, តិព្ពាតំ អជតំ បទំ.

តាតាតទ្វកណាកិណ្ណោ , តាតាកុសលកាយិតោ;

ᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨿᩩᨴ᩠ᨵᩣᨽᨷᨲᩥᨶᩣ, ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩈᨲᩣ ᩈᨲᩣ᪨

ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨷᨲ᩠ᨲᩔ, ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨶᩣ ᨵᩣᩃᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨶᩣ;

ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᨶ ᨠᨲᩣ ᩑᩈᩣ, ᨾᩪᩃᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨳᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

ᨾᩪᩃᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ-ᨭᩦᨠᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨